

KALENDÁŘ

NÁROD

TISKÁRNA ČESKÝCH BENEDIKTINŮ

1637 S. Allport Street Chicago 8, Illinois

1962

PILSEN PARK

Available for
PICNICS - DANCES - BANQUETS - WEDDINGS

PILSEN BREWING COMPANY

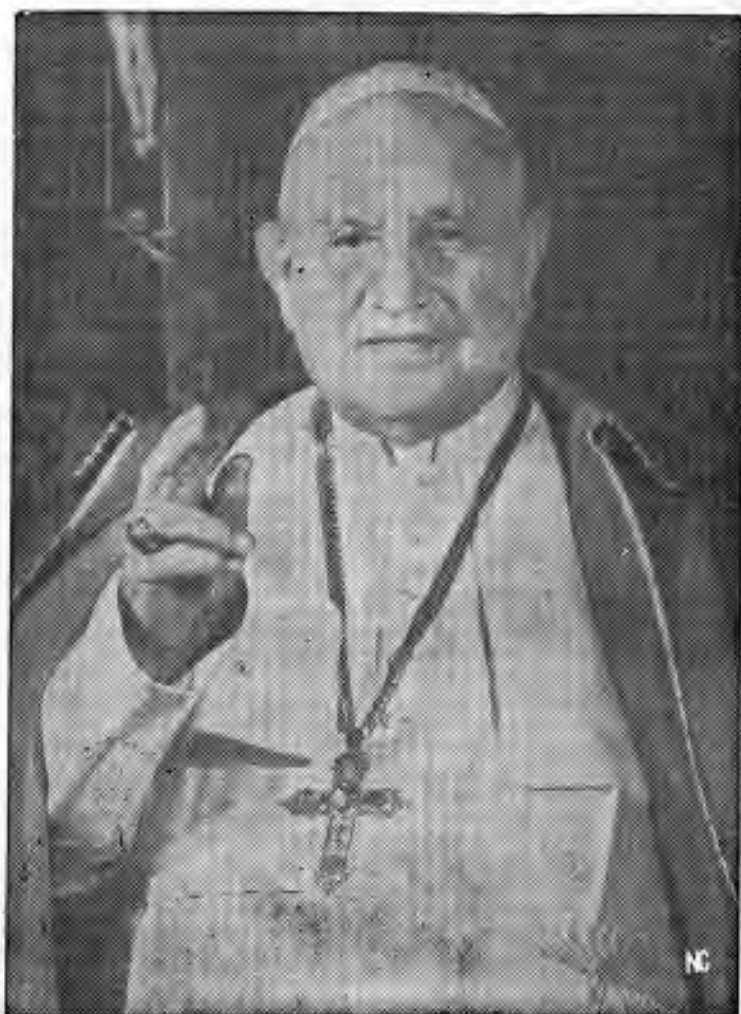
Brewers and Bottlers of

26th and Albany Ave., Chicago

Blshop 7-5000

**SVATÝ OTEC JAN XXIII.,
velký papež v nejvážnější době**

NÁROD

ČESKO-AMERICKÝ KATOLICKÝ KALENDÁŘ

1962

Obsahuje část kalendářní, poučné čtení, povídky, básně,
kroniky, adresáře a různá vyobrazení.

Ročník 67.

TISKEM A NÁKLADEM TISKÁRNY ČESKÝCH BENEDIKTINŮ,
1637 S. ALLPORT STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS.

POZNÁMKY K ROKU 1962

ČTVERO SUCHÝCH DNŮ.

První týden v postě — 14., 16. a 17. března. Svatodušní — 13., 15. a 16. června. Podzimní — 19., 21. a 22. září. Zimní — 19., 21. a 22. prosince.

ZASVĚCENÉ SVÁTKY.

SVÁTKY, O NICHŽ OBCOVÁNÍ MŠE SV. JE PŘÍKAZEM:

Každá neděle v roce; Nový rok 1. ledna; Nanebevstoupení Páně 15. května; Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna; Všech Svatých 1. listopadu; Neposkvrněné Početí P. Marie 8. prosince; Hod Boží vánoční 25. prosince.

NÁRODNÍ PATRONOVÉ

Blahoslavená Panna Maria bez poskvrny hříchu počatá, jejíž svátek se slaví 8. prosince, je patronkou Spojených Států; sv. Jan Nepomucký, 16. května, sv. Prokop, 4. července a sv. Václav, 28. září, jsou patronové Čechů; ssv. Cyril a Metoděj, 5. července, jsou patronové Moravanů a Slovanů vůbec.

STÁTNÍ SVÁTKY.

Všechny neděle v roce; Nový rok; narozeniny A. Lincolna, 12. února; narozeniny Jiřího Washingtona, 22. února; Zdobení hrobů, 30. května; Prohlášení nezávislosti, 4. července; Dělnický den první pondělí v září; Den díkůvzdání, čtvrtý čtvrtek a někde třetí čtvrtek v listopadu; Hod Boží vánoční.

V některých státech i Velký pátek, jakož i jiné dni bývají od presidenta neb guvernéra státu, za takový svátek prohlášeny.

Na státní svátky je veřejné úřadování zastaveno. Směnky prošlé na některý z těchto svátků jsou splatné až dne následujícího. Pouze směnky prošlé na Velký pátek anebo Zdobení hrobů jsou splatné ten den před tím. Smlouvy, uzavřené nebo podepsané na národní svátek, nemají platnosti před soudem.

O POSTECH ZDRŽELIVOSTI A ÚJMY.

Půst zdržlivosti zakazuje požívání masitých pokrmů, ale neobmezuje střídme užívání jiných pokrmů, jichž možno i vícekrát za den dosyta se najísti.

Půst újmy je ten, který omezuje počet jídel a množství jídla a dovoluje pouze jednou za den dostatečně se najísti, což nemá býti před polednem. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však obě dohromady rovnati jednomu plnému jídlu. Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou, tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, pivo, jsou dovoleny.

Požívání masa a ryb při témže jídle je dovoleno.

Všichni, kdo dokončili svůj sedmý rok, jsou podrobeni půstům zdržlivosti.

Všichni, kdo dokončili dvacátý prvý rok a dosud nepřekročili padesátý devátý rok, jsou vázáni posty újmy.

Půst zdrželivosti zakazuje požívání nejen masa, ale i masité polévky a všech výtažků z masa, jako beef-tea, jakož i škvarků, špeku atd. Vejce a mléčné výrobky jsou dovoleny. Sádla a jiných tuků možno užíti pouze k přípravě pokrmů.

DNI ZDRŽELIVOSTI.

Každý pátek v roce je dnem zdrženlivosti, leč by některý zasvěcený svátek připadl na pátek. Vyjimkou je doba čtyřicetidenního postu, během které se přísný půst musí zachovat, i kdyby na ten den připadl svátek.

POZMĚNĚNÁ — ZMÍRNĚNÁ — PRAVIDLA POSTU A ZDRŽELIVOSTI.

Církev svatá, naše Matka, ukládá (jako zákon, který je nutno zachovávat) pravidla postu a zdrželivosti, aby pěstovala ducha pokání, aby povzbudila sebezápor a sebestříbení, aby vedla své děti po stopách Božského Spasitele. — Jsou to pravidla upravená dle církevních zákonů a pozměněná — zmírněná — výsadami udělenými Svatou Stolicí našim biskupům.

ZDRŽELIVOST (OD MASA A MASITÝCH POKRMŮ.)

Každý (katolík), kdo má víc než 7 let, je vázán zachovávat zdrželivost.

ÚPLNÁ ZDRŽELIVOST

Žádné masité pokrmy, ani polévka z masa, ani masitá omáčka, nesmí se požívat v tyto dny: Všechny pátky v roce — popeleční středu — svatvečer Neposkvrněného Početí P. Marie (7. prosince) — den před Štědrým dnem (23. pros.) — Štědrý den.

ČÁSTEČNÁ — NEÚPLNÁ — ZDRŽELIVOST

Jedno masité jídlo za den se dovoluje v tyto dny: všechny všední dny v postě mimo Popeleční středu a všech pátků. Středy a soboty suchých dnů a svatvečery: svatodušní.

PŮST (ÚJMY):

Každý, kdo má více než 21 roků a nezačal šedesátý rok svého věku, je vázán zachovávat půst.

Postní dny jsou: všechny všední dny v postě, čtvero suchých dnů a 4 svatvečery: před Svatodušní nedělí, před Všemi Svatými, před svátkem Neposkvrněného Početí Panny Marie, den před Štědrým dnem a Štědrý den.

V postní den pouze jedno jídlo do syta je dovoleno za den. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však rovnat obě dohromady jednomu plnému jídlu.

Maso může býti požíváno při hlavním (plném) jídlu — ovšem krom pátků, Popeleční středy, svatvečera Nanebevzetí Panny Marie a dne před Štědrým dnem.

Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou — tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, ano.

Kdyby trpělo zdraví nebo schopnost práce — zákon neváže. Třeba se však zeptat a poradit se zpovědníkem nebo farářem.

O POSTNÍCH PRAVIDLECH

Postní pravidla jsou církevním nařízením, které Církev má právo a moc pozměnit dle potřeby různých krajín a okolností. Změnu platnou pro celou Církev může učiniti Sv. Otec, hlava Církve, kdežto biskupové mohou učiniti změnu v postních pravidlech jen pro svoji diecési, kdykoliv to důležitá příčina vyžaduje. Každý katolík se tudíž má řídit postními pravidly, jež bývají oznámeny v jeho farnosti každého roku před zahájením čtyřicetidenního postu.

LEDEN

JANUARY — 1962

1. pondělí	OBŘEZÁNÍ PÁNĚ — Nový Rok
2. úterý	Nejsv. Jména Ježíš
3. středa	Sv. Jenovefa, panna; sv. Cyrin a Primus
4. čtvrtek	Sv. Angela z Foligno
5. pátek	Sv. Radim (Gaudencius, bratr sv. Vojtěcha)
6. sobota	Zjevení Páně — sv. Tří Králů

Neděle 1. po Zjevení Páně: 12letý Ježíš v chrámě — Luk. 2.

7. neděle	Sv. Kletus, muč.; sv. Lucian, kněz
8. pondělí	Sv. Severin, věrozvěst
9. úterý	Sv. Julia a Basilissa; sv. Agatha, muč.
10. středa	Sv. Thekla, panna; sv. Vilém, arcibiskup
11. čtvrtek	Blah. Maria Elekta, karmelitánka (1605-1656)
12. pátek	Sv. Menard, poustevník; sv. Arnošt, opat
13. sobota	Sv. Bohumír, řeh.; sv. Leoncius, biskup

Neděle 2. po Zjevení Páně: Svatba v Káni Galilejské — Jan 2.

14. neděle	Sv. Hilár, b. a učitel c.; sv. Felix Nolský, kněz
15. pondělí	Sv. Maurus, opat; sv. Pavel, poust.; sv. Isidor
16. úterý	Sv. Honoratus, biskup; sv. Marcel I., papež
17. středa	Sv. Antonín Veliký, poust.; sv. Milvidia, princ.
18. čtvrtek	Sv. Marketa
19. pátek	Sv. Kanut, král a m.; sv. Jindřich, b. a věrozv.
20. sobota	Sv. Fabián, papež a m.; sv. Šebastián, m.

Neděle 3. po Zjevení Páně: Služebník setkníkův. Mat. 8.

21. neděle	Sv. Anežka Římská, panna a mučednice
22. pondělí	Sv. Anastáz, b. a m.; sv. Irena, vdova
23. úterý	Zasnoubení P. Marie; sv. Rajmund Penafort
24. středa	Sv. Timotheus (Bohuslav), b. a m.; sv. Urban
25. čtvrtek	Obrácení sv. Pavla; sv. Marces, poustevník
26. pátek	Sv. David, král; sv. Vojslava, ř.; sv. Polykarp
27. sobota	Sv. Jan Zlatoústý, bisk. a učitel církevní

Neděle 4. po Zjevení Páně: Bouře na moři —

28. neděle	Sv. Cyril Alexandrijský, biskup
29. pondělí	Sv. František Saleský, bisk. a učitel církevní
30. úterý	Sv. Felix IV., papež a mučedník
31. středa	Sv. Jan Bosco, kněz; sv. Petr Nolaskus, z. ř.

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Krátký masopust, dlouhá zima.

V lednu sníh a bláto, v únoru tuhé mrazy za to.

Častý dešť v lednu, mrví hojně hřbitovy.

Když roste tráva v lednu, roste špatně v červnu.

V lednu-li roste tráva, neúroda se očekává.

Když leden mokrý bývá, jistě vína nedolívá.

Leden tuhý a drsný prospívá osení.

Na Nový rok déšť, o Velikonocích sníh.

Je-li teplý leden, z korce mandel jeden.

Jsou-li červánky v novo-roční den, jistě přinesou samou slotu jen.

Na Tří Krále zima stále.

V den sv. Pavla poustevníka: pěkný den, dobrý rok; větrný den, mokrý rok.

Na Jméno Ježíš ku kam-nům nejbliž.

ÚNOR

FEBRUARY — 1962

PRANOSTIKA LIDU.

★ ★ ★

Je-li únor teplý, třeba hospodařiti se senem, neboť jaro se opozdí.

Na Hromnice o hodinu více.

Svatá Háta bývá na sních bohatá.

Jasno na sv. Romana věští dobrý rok.

Na sv. Blažeje kamínek se ohřeje.

Je-li v únoru zima a sucho, bývá horký srpen.

Větry na konci února zvěstují neúrodný rok.

Noc po sv. Petru značí budoucnost.

Únor bílý pole sílí.

Jak dlouho skřivan o Hromnicích zpívá, tak dlouho se po nich neozývá.

Svatý Matěj láme led, není-li ho, zrobí hned.

1. čtvrtek	Sv. Ignác, biskup a muč.; sv. Brigita, panna
2. pátek	— OČIŠŤOVÁNÍ PANNY MARIE — Hromnice
3. sobota	Sv. Blažej, biskup a mučedník

Neděle 5. po Zjevení Páně: Podobenství o pšenici a koukolí.

4. neděle	Sv. Ondřej Korsini, b.; sv. Gelasius; sv. Gilbert
5. pondělí	Sv. Háta (Dobromila), muč.; Sv. Domicián
6. úterý	Sv. Dorota, panna a muč.; sv. Julián, lékař
7. středa	Sv. Romuald, opat; sv. Juliána, vdova
8. čtvrtek	Bl. Milada (Mlada), Přemyslovna, řeh. česká
9. pátek	✠ Sv. Apollonia, panna a mučednice
10. sobota	Sv. Školastika, abatyše

Neděle 6. po Zjevení Páně: O semeni hořčičném.

11. neděle	Zjevení Panny Marie Lurdské; sv. Adolf, b.
12. pondělí	Sedm svatých servitů, zakladatelů řádu
13. úterý	Sv. Gilbert, b.; sv. Kateřina Ricci, panna
14. středa	Sv. Valentin, kněz a muč.; sv. Bruno, v.
15. čtvrtek	Sv. Jiřina, panna
16. pátek	✠ Sv. Řehoř X., papež; sv. Juliána, pa. a m.
17. sobota	Sv. Flavián, patr.; sv. Romulus a Solon, m.

Neděle devítník: Podobenství o dělnících na vinici. Mat. 20.

18. neděle	Sv. Simeon, biskup a muč.
19. pondělí	Sv. Konrád, opat; bl. Godsalk, opat
20. úterý	Sv. Oldřich, kněz; sv. Nikefor, muč.
21. středa	Sv. Leonora, královna; sv. Mořic, muč.
22. čtvrtek	Sv. Lazar, mnich
23. pátek	✠ Sv. Petr Damiani, uč. c.; sv. Klaudius, muč.
24. sobota	Sv. Matěj, apoštol Páně

Neděle 1. po devítníku: O rozsěvači semen. Luk. 8.

25. neděle	Sv. Felix III., papež
26. pondělí	Sv. Markéta Kortonská, kajčnice
27. úterý	Sv. Leander, b.; sv. Gabriel od Bol. P. M.
28. středa	Sv. Roman, opat

BŘEZEN

MARCH — 1962

1. čtvrtek	Sv. Albin, biskup; sv. Hermes, muč.
2. pátek	Bl. Anežka Česká, panna a řeh.
3. sobota	Sv. Kunhuta, císařovna; sv. Kamila, panna

Neděle 2. po devítiku: Uzdravení slepce. Luk. 18.

4. neděle	Přenesení ost. sv. Václava; sv. Lucius, papež
5. pondělí	Zdenko, muč. z husitských dob; sv. Kazimír
6. úterý	Sv. Perpetua a Felicitas, mučednice
7. středa	POPELEC; sv. Tomáš Akvinský, uč. c.; sv. Evžen
8. čtvrtek	Sv. Jan z Foha, zakl. řádu; sv. Beata, m.
9. pátek	Sv. Františka Řím., vd.; sv. Dominik Savio
10. sobota	40 svatých mučedníků v Sebastě

Neděle 1. postní: O pokušení P. Ježíše. Matt. 4.

11. neděle	Matyáš (1650); bl. Angela z Foligno, ř.
12. pondělí	Sv. Řehoř Veliký, papež, uč. c.; sv. Justina, p.
13. úterý	Sv. Kristina, m.; sv. Patricia (Vlasta), m.
14. středa	Sv. Mathilda, královna; sv. Alexander, m.
15. čtvrtek	Sv. Klement Maria Hofbauer (Dvořák)
16. pátek	Sv. Longin, m.; sv. Izák Jogues, m.
17. sobota	Bl. Jan Sarkander, muč.; sv. Patrik, bisk.

Neděle 2. postní. Proměnění Páně. Mat. 1.

18. neděle	Sv. Cyril Jerus., b. a uč. c.; sv. Eduard, kr.
19. pondělí	SV. JOSEF, PĚSTOUN PÁNĚ
20. úterý	Sv. Eufrasie, muč.; sv. Heribert, kněz
21. středa	Sv. Benedikt, opat, zakladatel řádu
22. čtvrtek	Sv. Kateřina Janov.; sv. Kateřina Švédská
23. pátek	Sv. Alfons Turibius, biskup
24. sobota	Sv. Gabriel, archanděl

Neděle 3. postní. Vymítání němého ducha. Luk. 11.

25. neděle	ZVĚSTOVÁNÍ P. MARIE
26. pondělí	Sv. Hastal, mučedník; sv. Ludger, biskup
27. úterý	Sv. Jan z Damašku, uč. církevní
28. středa	Sv. Jan Kapistrán, ř.; ct. Adela Cini
29. čtvrtek	Bl. Ludolf (Slavomil), b.; sv. Eustach, o.
30. pátek	Sv. Amadeus
31. sobota	Sv. Quido, opat; sv. Benjamín, mučedník

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Březen za kamna vlezen.

V březnu-li stár, boj se mar.

V březnu prach a v dubnu bláto — rolníkoví kyne zlato.

V březnu prach co zlato a stříbro, ale sniž pro obilí jed.

Každá mlha v březnu přináší za 100 dní dešť nebo bouřku.

Březen suchý, duben mokrý, květen větrný, pytle obilím a sudy vínem naplní.

Mrzne-li na den 40 mučedníků, přijde ještě 40 ranních mrazů.

Na sv. Řehoře pluje led do moře. Na sv. Řehoře lenoch sedlák, který neofe.

Mrzne-li na den sv. Gertrudy trvá zima ještě 40 dní.

Pěkně-li na sv. Josefa, bývá dobrý rok.

DUBEN

APRIL — 1962

Neděle 4. postní: Nasycení pět tisíc mužů. Jan 6.

1. neděle	Sv. Hugo, biskup
2. pondělí	Sv. František Paulánský, zakladatel ř.
3. úterý	Sv. Agapita a Ireny
4. středa	Sv. Isidor, biskup; sv. Jiří, poustevník
5. čtvrtek	Sv. Vincenc Fererský, řeholník
6. pátek	Sv. Celestín I., papež; sv. Vilém, opat
7. sobota	Sv. Heřman Josef, bisk.; bl. Kristián, kněz

Neděle Smrtná: Židé chtějí P. Ježíše kamenovat. Jan. 8.

8. neděle	Sv. Albert, patriarcha; sv. Divix, b. a muč.
9. pondělí	Sv. Maria Kleofášova, učednice Páně
10. úterý	Sv. Juda Barsabáš, učedník Páně
11. středa	Sv. Lev Veliký, pap.; sv. Gemma Galgani, p.
12. čtvrtek	Sv. Julius, papež; sv. Konstantin, biskup
13. pátek	Sv. Hermenegild, králevič
14. sobota	Sv. Justin, m.; sv. Lidvína, pa; sv. Tibure

Neděle Květná: Slavný vjezd Ježíšův do Jerusáléma. Mat. 21.

15. neděle	Sv. Anastasie a Basilissa, mučedníci
16. pondělí	Sv. Bernadetta Soubirous, z Lurd
17. úterý	Sv. Anicet, papež; sv. Innocent, bisk.
18. středa	Sv. Appolinus, radní a mučedník
19. čtvrtek	Zelený čtvrtek
20. pátek	Veliký pátek
21. sobota	Bílá sobota

Neděle: Hod Boží Velikonoční: Vzkříšení Páně. Mar. 8.

22. neděle	HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ
23. pondělí	Pondělí velikonoční
24. úterý	Úterý velikonoční
25. středa	Sv. Marek, evangelista
26. čtvrtek	Panna Maria Matka Dobré Rady; sv. Anastás
27. pátek	Sv. Zita, panna; sv. Petr Kanisius, uč. cír.
28. sobota	Sv. Pavel z Kříže, zakladatel řádu

Neděle 1. po velikonočních: Ježíš zjevuje se apoštolům. Jan 20.

29. neděle	Sv. Robert, opat a zakl. ř.; sv. Petr Veronský
30. pondělí	Sv. Kateřina Sienská

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Je-li suchý duben, malá naděje na úrodný rok.

Když záhy trn rozkvétá, záhy se žito vymetá.

Čím kvete trní později, tím méně se urodí sena a obilí.

Mokrý duben a pak květen chladný, k sýpkám a senu přístup snadný.

Nerad tomu sedlák bývá, když mu v dubnu neprší.

Větrný a suchý duben zastaví veškerý vzrůst.

Sneh dubnový jako mrva pohnojí.

Kvetou-li stromy hodně koncem dubna, bývá mnoho ovoce.

Na sv. Jiří vlaštovky již víří a luka jdou do sena.

O sv. Jiří vylézají hadi a štíři.

KVĚTEN

MAY — 1962

1. úterý	SV. JOSEF PATRON DĚLNÍKŮ
2. středa	Sv. Athanas, bisk. a uč. církv.; sv. Zikmund
3. čtvrtek	Sv. Alexander, papež
4. pátek	≡ sv. Monika, vdova; sv. Florián, voják a muč.
5. sobota	Sv. Pius V., papež; sv. Irena, mučednice

Neděle 2. po velikonočních: Ježíš Dobrý Pastýř. Jan 10.

6. neděle	Sv. Valerián, biskup; sv. Evodius, muč.
7. pondělí	Sv. Stanislav, biskup; sv. Albert, rolník
8. úterý	Zjevení sv. Michaela archanděla
9. středa	Sv. Řehoř Nazianský, biskup
10. čtvrtek	Sv. Isidor, rolník
11. pátek	≡ Ssv. Filipa a Jakuba, apoštolů
12. sobota	Sv. Pankrác, muč.; sv. Nereus, muč.

Neděle 3. po velikonočních: Maličko a neuzfíte mne. Jan 16.

13. neděle	Sv. Servác, bisk.; sv. Dominika, panna
14. pondělí	Sv. Bonifác, mučedník
15. úterý	Sv. Jan de La Salle, kněz, zakl. řádu
16. středa	Sv. Jan Nepomucký, kněz, muč., patron český
17. čtvrtek	Sv. Paschal Baylon, řeholník
18. pátek	≡ Sv. Felix Kantalicie, ř.; sv. Venantius, muč.
19. sobota	Sv. Petr Celestín, papež a poustevník

Neděle 4. po velikonočních: Ježíš příslibuje Utěšitele. Jan 16.

20. neděle	Sv. Bernardin Sienský
21. pondělí	Sv. Theobald, arcibiskup
22. úterý	Sv. Rita, vdova; sv. Julie, panna a muč.
23. středa	Sv. Ondřej Bobola, učeník
24. čtvrtek	Panna Marie Pomocnice křesťanů
25. pátek	≡ Sv. Řehoř VII., papež; sv. Dionisius, bisk.
26. sobota	Sv. Filip Neri

Neděle 5. po velikonočních: Proste a bude vám dáno. Jan 16.

27. neděle	Křížový den. Sv. Beda ctih., učitel církevní
28. pondělí	Křížový den. Sv. Vilém, vyzn.; sv. Emil, muč.
29. úterý	Křížový den. Sv. Cyril, muč.; sv. Gerald, bisk.
30. středa	Sv. Johanna de Arc., panna
31. čtvrtek	NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

PRANOSTIKA LIDU.

★ ★ ★

Ssv. Pankrác, Servác a Bonifác jsou ledoví muži.

Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta.

Chladna o Jakubu a Filipu jsou zlým znamením pro polní plodiny. Je-li však v čase tomto tepleji, nadchází pěkné a příznivé počasí. To platí též, když počasí je deštivé.

Prší-li na prvního máje, nedaří se píce pro dobytek.

Když máj vláhy nedá, červen se předá.

V máji aby hůl pastýři ani neoschla.

Teplý květen, studený červen; studený květen, teplý červen.

Havlovo žito, Urbanův oves, co z toho bude, potom mi pověz.

Roj, který v máji se rodí, za plný vůz sena stojí.

Do sv. Ducha nesvlékej kožícha.

ČERVEN

JUNE — 1962

1. pátek	☞ Sv. Pamfil, muč.
2. sobota	Sv. Pontkus, jinoch, m.; sv. Blandina, m.

Neděle 6. po velikonocích: O Utěšiteli Duchu Svatém. Jan 15.

3. neděle	Sv. Klotilda, královna; sv. Genesius, m.
4. pondělí	Sv. František Carciolo, zakl. řádu
5. úterý	Sv. Bonifác, věrozvěst a muč.
6. středa	Sv. Norbert, biskup a zakl. řádu
7. čtvrtek	Sv. Robert, opat; sv. Julita
8. pátek	☞ Sv. Vilém, b.; sv. Genesia, pa. a m.; sv. Medard
9. sobota	☞ Vigilie Svatodušní — půst.

Neděle Svatodušní: Sslání Ducha sv. Jan 14.

10. neděle	Hod Boží Svatodušní
11. pondělí	Pondělí Svatodušní
12. úterý	Sv. Jan z Fekundy, kněz
13. středa	☞ Suchý den. Sv. Antonín Paduanský
14. čtvrtek	Sv. Basil Veliký, bisk. a učitel církevní
15. pátek	☞ Suchý den. Sv. Vít, mučedník, sv. František Borgia
16. sobota	☞ Suchý den. Sv. Beno (Zbyněk), věrozvěst; sv. Marcia

Neděle: Nejsvětější Trojice: Učte všecky národy. Matt. 28.

17. neděle	Nejsvětější Trojice
18. pondělí	Sv. Efrem, jáhen, uč. c.; sv. Marina, pa. a m.
19. úterý	Ssv. Gervas a Protaz, mm., sv. Juliana Falconieri
20. středa	Sv. Sylvestér, papež; sv. Florentiána, p.
21. čtvrtek	BOŽÍHO TĚLA
22. pátek	☞ Sv. Paulin, bisk.; sv. Albán a Anfibal, muč.
23. sobota	Sv. Eberhard, b.; Anna, Přemyslovna

Neděle 2. po Sv. Duchu: O veliké večeri. Luk. 14.

24. neděle	Sv. Jan Křtitel; sv. Simplicius, bisk.
25. pondělí	Sv. Prosper, spisovatel; bl. Ivan, poustevník
26. úterý	Sv. Jan a Pavel, muč.; sv. Virgil, biskup
27. středa	Sv. Ladislav, král; sv. Adelaída, kněžna
28. čtvrtek	Sv. Ireneus, b. a muč.; sv. Mořic; sv. Marcella
29. pátek	☞ Nejsvětější Srdce Páně
30. sobota	Ssv. Petr a Pavel, apoštolové

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Červen studený — krčí
sedlák rameny.

Medardovo kápě (8)
čtyřicet dní kape.

Prší-li na sv. Víta, bý-
vá špatná sklizeň žita.

Sv. Vít kořen štíp, sv.
Petr ten ho natrh, sv.
Prokop kořen dokop, sv.
Markýta (10.) vede žence
do žita.

O Janu-li kukačka ku-
ká, pěkný čas sobě vyku-
ká.

Na Boží Tělo jaký den,
dlouho se potom vrací
ten.

Do sv. Jana Křtitele
nechval ječmene.

ČERVENEC

JULY — 1962

Neděle 3. po Sv. Duchu: O ztracené ovci Luk. 15.

1. neděle	Předrahé Krve Páně
2. pondělí	Navštívení Panny Marie
3. úterý	Sv. Lev II., papež; sv. Pavel, m.; bl. Menrad, b.
4. středa	Sv. Prokop, opat, patron český
5. čtvrtek	Ssv. Cyril a Metoděj, věrozvěsti Slovanů
6. pátek	Sv. Tomáš Morus, mučedník
7. sobota	Sv. Benedict XI., papež; sv. Vavřinec

Neděle 4. po Sv. Duchu: Zázračný lov ryb. Luk. 5.

8. neděle	Sv. Alžběta, královna; sv. Edgar, král
9. pondělí	Bl. Veronika Juliani, f.; sv. Zeno, voják, muč.
10. úterý	Sv. Felcita a 7 synů mm.; sv. Oldřich, řeh.
11. středa	Sv. Plus I., papež a muč.; sv. Jan, b. a muč.
12. čtvrtek	Sv. Jan Gualbert, zakl. ř.; sv. Berta, královna
13. pátek	Sv. Marketa, pa. a m.; sv. Milada (Mildred)
14. sobota	Sv. Bonaventura, uč. c.; bl. Hroznata, m.

Neděle 5. po Sv. Duchu: Spravedlnost fariseů. Mat. 55.

15. neděle	Sv. Jindřich, cis. Sv. Vladimír, vyzn. Sv. Donald
16. pondělí	Panna Maria Karmelská
17. úterý	Sv. Alexius, žebrák; sv. Ondřej Svorada
18. středa	Sv. Kamil de Lellis; sv. Emilián, otrok, muč.
19. čtvrtek	Sv. Vincenc z Pauly, zakl. ř.; sv. Vavřinec, b.
20. pátek	Sv. Jeroným Aemiliani, z. ř.; sv. Pavel, muč.
21. sobota	Sv. Konstantin, opat; sv. Julia, pa. a muč.

Neděle 6. po Sv. Duchu: Zázračné nasycení. Marek 8.

22. neděle	Sv. Maria Magdalena, kaj. a učednice Páně
23. pondělí	Sv. Apollinaris, b. a muč.; sv. Libor, biskup
24. úterý	Sv. František Solano, f.; sv. Kristina, pa. a m.
25. středa	Sv. Jakub starší, apoštol
26. čtvrtek	Sv. Anna, matka Panny Marie
27. pátek	Sv. Klement; sv. Pantaleon; sv. Celestin
28. sobota	Sv. Innocenc I., papež; sv. Viktor I., papež

Neděle 7. po Sv. Duchu: O falešných prorocích. Mat. 7.

29. neděle	Sv. Marta, učednice Páně; sv. Marcella
30. pondělí	Sv. Abdon a Senen, mm.; sv. Ondřej, biskup
31. úterý	Sv. Ignác z Loyoly, zakl. řádu

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Jak teplý sv. Jakub,
tak studené Vánoce.

Jaké počasí panuje o
sv. Jakubu, takové panu-
je v prosinci až do Vánoc.

Na sv. Magdalenu rádo
přívá, protože mnoho pla-
kala pro Pána.

V den Sedmi bratři když
přiš, sedm týdnů dešť do-
vrší.

Je-li na sv. Vincence
slunečno, bude hojně ví-
na.

Hezký den na sv. Hav-
la slibuje mnoho ovoce.

Zvětšují-li mravenci na
sv. Annu své hromady,
lze očekávat tuhou zimu.

Ženci na pole, včely s
pole.

Když dne ubývá, horka
přibývá.

SRPEN

AUGUST — 1962

1. středa	Sv. Petr v okovech; bl. Julian Eymard
2. čtvrtek	Sv. Alfons z Liguori, z ř., uč. c.; sv. Štěpán I., p.
3. pátek	— Sv. Augustin Gazotič, bisk.; sv. Lydia
4. sobota	Sv. Dominik, zakl. ř.; sv. Eleutherius, muč.

Nečele 8. po Sv. Duchu: Nespravedlivý vladaf. Luk. 16.

5. neděle	Panna Maria Sněžná; sv. Osvald, král
6. pondělí	Froměnění Páně; sv. Sixtus II., papež
7. úterý	Sv. Kajetán, zakl. ř.; sv. Donat, b., sv. Oldřich
8. středa	Sv. Hedvika, král.; sv. Cyriak a Largus, muč.
9. čtvrtek	Sv. Jan Křt. Vianney, kněz; sv. Matěj Barn.
10. pátek	— Sv. Vavřinec, jáhen, muč.; sv. Hugo, bisk.
11. sobota	Sv. Zuzana, p. a m.

Nečele 9. po Sv. Duchu: Ježíšův pláč nad Jeruzalemem. Luk. 19.

12. neděle	Sv. Klára, zakl. řádu; sv. Diana, služka a m.
13. pondělí	Sv. Jan Berchmans, řeh.; sv. Kassian, uč. c.
14. úterý	Sv. Athanasia, abatyše; sv. Marcellus, biskup
15. středa	NANEBEVZETÍ PANNY MARIE
16. čtvrtek	Sv. Roch, vyzn.; sv. Theodor, biskup
17. pátek	— Sv. Hyacinth, ř.; sv. Mamas, pastýř; sv. Amor
18. sobota	Sv. Helena, cís.; sv. Klára z Montefalco

Nečele 10. po Sv. Duchu: O publikánu a fariseu. Luk. 18.

19. neděle	Sv. Jan Eudes, kněz; sv. Sebald, kralevič
20. pondělí	Sv. Bernard, opat a učitel církevní
21. úterý	Sv. Johanna Františka de Chantal, zakl. ř.
22. středa	Neposkvrněného Srdce Panny Marie
23. čtvrtek	Sv. Filip Benicius, ř.; sv. Sidonius (Zdeněk)
24. pátek	— Sv. Bartoloměj, apoštol; Augustin Strobach
25. sobota	Sv. Ludvík, král; sv. Poncián; sv. Patricia

Nečele 11. po Sv. Duchu: Uzdravení hluchého. Marek 7.

26. neděle	Sv. Zefyriu, ppž. a m.; sv. Fortunát, jáhen, m.
27. pondělí	Sv. Josef Kalasanský, zakl. ř.; sv. Aroncius, m.
28. úterý	Sv. Augustin, biskup a učitel církevní
29. středa	Stěží sv. Jana Křtitele; sv. Sabina, m.
30. čtvrtek	Sv. Růžena Linská, pa.; sv. Felix a Adankt, mmi.
31. pátek	— Sv. Rajmund Nonatus; sv. Dominik, chlapec

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Srpen začíná jak červenec skončil.

Čeho srpen nedovaří, toho září neusmaží.

Když jsou v srpnu velké rosy, zůstane obyčejně pěkné počasí.

Mlhy na lukách a potocích zvěstují stálé, teplé počasí.

Parna na sv. Dominika zvěstují tuhou zimu.

Vavřinec, první pozí-mec.

Bartoloměj svatý odpoledne krátí.

Krásně o Vavřinci a Bartoloměji, na dobrý podzim měj pevnou naději.

Z počátku-li srpen hodně hřeje, budoucí se zima sněhem stkvěje.

Srpen má nejkrásnější počasí v roce.

ZÁŘÍ

SEPTEMBER — 1962

1. sobota	Sv. Jiljí, opat, poust.; sv. Benigna Ferrero, ř.
Neděle 12. po Sv. Duchu: Milosrdný Samaritán. Luk. 10.	
2. neděle	Sv. Štěpán, král; sv. Justus, b.; sv. Kalista
3. pondělí	Sv. Pius X., papež; sv. Bronislava, panna
4. úterý	Sv. Růžena Vítebská, p.; sv. Rozálie, poust.
5. středa	Sv. Viktorin, b. a m.; sv. Judita (Jitka), král.
6. čtvrtek	Sv. Vavřinec Justiniani, b.; sv. Magnus, opat
7. pátek	Sv. Melchior, muč.; sv. Regina, p. a muč.
8. sobota	Narození Panny Marie

Neděle 13. po Sv. Duchu. O desíti malomocných. Luk. 17.

9. neděle	Sv. Gorgonius, m.; sv. Pucherla, císařovna
10. pondělí	Sv. Mikuláš, Tolentský; sv. sv. Sebastian, kněz
11. úterý	Sv. Protus a Hyacinth, mm.; sv. Dobiáš
12. středa	Jméno Panny Marie; sv. Kvida, kostelník
13. čtvrtek	Sv. Filip, m.; sv. Kateřina Janovská, vdova
14. pátek	Povýšení sv. Kříže; sv. Krecenc
15. sobota	Sedmibolestné Panny Marie

Neděle 14. po Sv. Duchu: Dvěma pánům nelze sloužit. Mat. 6.

16. neděle	Sv. Ludmila, česká kněžna a mučednice
17. pondělí	Stigmata sv. Františka; Sv. Lambert, b. a m.
18. úterý	Sv. Josef Kupertinský, ř.; sv. Senator, biskup
19. středa	Suchý den. Sv. Januar, bisk. a m.; sv. Sosius
20. čtvrtek	Sv. Eustachius, důstojník a m.
21. pátek	Suchý den. Sv. Matouš, apoštol, evangelista
22. sobota	Suchý den. Sv. Tomáš z Villanovy, arcibisk.

Neděle 15. po Sv. Duchu: Vzkříšení mládence. Luk. 14.

23. neděle	Sv. Linus, papež a m.
24. pondělí	Sv. Gerald, bisk. a m.; sv. Liberius, papež
25. úterý	Sv. Kleofáš, uč. Páně; sv. Frimin, bisk. a m.
26. středa	Sv. Eusebius, papež; sv. Cyprian a Justina, m.
27. čtvrtek	Sv. Kosmas a Damián, lékaři a mm.
28. pátek	Sv. Václav, kníže český a mučedník
29. sobota	Sv. Michael archanděl

Neděle 16. po Sv. Duchu: Uzdravení vodnatelného. Luk. 14.

30. neděle	Sv. Jeroným, kněz a uč. c.; sv. Alfred, řeh.
------------	--

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Na pěkný podzim dlouhá zima.

Jasný Jiljí zvěstuje pěkný podziměk.

Jaké počasí se na Jiljí ukazuje, takové se po celý měsíc udržuje.

Po Panny Marie Narození vlašt'oviček rozloučení.

Září vínečko vaří a co září nedovaří, říjen dopeče.

Po hojných deštích v září zimnímu osení se daří.

Na sv. Maurice (22.) nesej pšenice, buďet' samá metlice.

Na sv. Václava každá plaňka dozrává.

Kolem sv. Michala daří se nejlépe zimní setba.

Dozrají-li žaludy před Michalem, bude tuhá zima.

Po sv. Matouši čepici na uši.

ŘÍJEN

OCTOBER — 1962

PRANOSTIKA LIDU.

+ + +

Opadá-li v říjnu listí,
bude mokrá zima.

Když říjen blýská, zima
plíská.

V říjnu mráz a větry,
leden, únor teplý.

Říjen a březen rovní si
bývají ve všem.

Přijde-li v říjnu mráz a
vítr, bude leden mírný.

Sv. Šimon a Juda často
přinášejí sněh.

Divoké husy na odletu,
konec i babímu létu.

Svatá Terezie zasazuje
zimní okna.

Na sv. Havla dobytek
do chléva.

Sv. Havel češe se stro-
mů poslední jablko.

Jak den sv. Voršily po-
cíná, tak i zima končívá.

Když dlouho listí ne-
padne, tuhá zima se při-
krade.

1. pondělí	Sv. Remigius, biskup; sv. Aretas, muč.
2. úterý	Svatých Andělů Strážných
3. středa	Sv. Terezie Ježíškova, ř.; sv. Cyprian, bisk.
4. čtvrtek	Sv. František Assiský, zakl. řádu
5. pátek	≡ Sv. Placid, opat, a spolumučedníci
6. sobota	Sv. Bruno, zakl. řádu; sv. Apollinar, arcib.

Neděle 17. po Sv. Duchu: Největší přikázání. Mat. 22.

7. neděle	Královny posváteho růžence
8. pondělí	Sv. Brigita, vdova; sv. Valeria, p.
9. úterý	Sv. Dionys, b. a m.; sv. Demetrius, patriarcha
10. středa	Sv. František Borgia, řeh.; sv. Paulinus, bisk.
11. čtvrtek	Mateřství Panny Marie
12. pátek	≡ Sv. Pelagía, kajčnice; sv. Maxmillian, bisk.
13. sobota	Sv. Edward, král; sv. Gerald, hrabě

Neděle 18. po Sv. Duchu: Uzdravení mrtvici raněného. Mat. 9.

14. neděle	Sv. Kallistus, papež a m. Sv. Fortunata, panna
15. pondělí	Sv. Terezie Avilská, p. a ř.; sv. Leonard, opat
16. úterý	Sv. Gerard Majella, ř. bratr; sv. Havel, opat
17. středa	Sv. Markéta M. Alcoque, ř.; sv. Hedvika, vév.
18. čtvrtek	Sv. Lukáš, evangelista Páně
19. pátek	≡ Sv. Petr z Alkantary, ř.; sv. Laura, vd. a m.
20. sobota	Sv. Jan Kentský, kněz; sv. Arthur, král

Neděle 19. po Sv. Duchu: O svatebním rouše. Mat. 22.

21. neděle	Sv. Voršila, p. a m.; sv. Hilarion, opat
22. pondělí	Sv. Kordula, p. a m.; sv. Maria Salome, uč. Páně
23. úterý	Sv. Theodoret, kněz a muč.; sv. Roman, bisk.
24. středa	Sv. Rafael, archanděl; sv. Armella, služka
25. čtvrtek	Sv. Chrysanthus a Darla, mučedníci
26. pátek	≡ Sv. Evarist, ppž., m.; sv. Amand, věrozvěst
27. sobota	Sv. Apollinar, opat; sv. Vincenc, mnich

Neděle 20. po Sv. Duchu: Uzdravení syna úředníka. Jan 4.

28. neděle	KRISTA KRÁLE
29. pondělí	Sv. Narcis, b. a vyznavač; sv. Angelus, věrozv.
30. úterý	Sv. Saturnin, muč.; sv. Serapion, patriarcha
31. středa	≡ Vigilie Všechn Svätých; sv. Wolfgang, biskup

LISTOPAD

NOVEMBER — 1962

1. čtvrtek	SLAVNOST VŠECH SVATÝCH
2. pátek	☩ Památka všech věrných zemřelých (Dušiček)
3. sobota	Sv. Hubert, bisk.; Jindřich Richter, muč.

Neděle 21. po Sv. Duchu: O skládání účtů. Mat. 18.

4. neděle	Sv. Karel Boromejský, arcibiskup
5. pondělí	Sv. Malachias, arcibiskup
6. úterý	Sv. Leonard, poustevník; sv. Emilián, kněz
7. středa	Sv. Engelbert, arcib.; sv. Arnošt, opat
8. čtvrtek	Sv. Maurus, biskup; sv. Klarus, kněz
9. pátek	☩ Sv. Theodor, vyzn.; sv. Alexander, muč.
10. sobota	Sv. Ondřej Avellini, ř.; sv. Justus, věrozv.

Neděle 22. po Sv. Duchu: Sluší-li daň dávat? Matt. 22.

11. neděle	Sv. Martin, biskup
12. pondělí	Sv. Martin I., papež; sv. Rufus, biskup
13. úterý	Sv. Stanislav Kostka, ř.; sv. Eugen, arcibiskup
14. středa	Sv. Josafat Kunčevič, arcibiskup a muč.
15. čtvrtek	Sv. Albert Veliký, ř. b.; sv. Leopold, mark.
16. pátek	☩ Sv. Edmund, arcibiskup; sv. Otmar, opat
17. sobota	Sv. Gertruda Veliká, abatyše, sv. Hilda, ab.

Neděle 23. po Sv. Duchu: Dcera Jajrova. Mat. 9.

18. neděle	Sv. Roman, muč.; sv. Dionys, ppž.; sv. Odo, o.
19. pondělí	Sv. Alžběta, kněžna; sv. Poncián, papež a m.
20. úterý	Sv. Felix z Valois, z. ř.; sv. Sebald, bisk.
21. středa	Obětování Panny Marie; sv. Kolumban, opat
22. čtvrtek	Sv. Cecilie, p. a m.; sv. Marek a Štěpán, mm.
23. pátek	☩ Sv. Klement, p., m.; sv. Adela; sv. Daniel, b.
24. sobota	Sv. Jan z Kříže, ř.; sv. Flora a Barie, p. a m.

Neděle 24. po Sv. Duchu: O posledním soudu. Mat. 24.

25. neděle	Sv. Kateřina, p. a m.; sv. Jakub Rozsekaný, m.
26. pondělí	Sv. Konrád, biskup; sv. Marcel, muč.
27. úterý	Sv. Virgil, b.; sv. Bazilius a Saturnius, mm.
28. středa	Sv. Řehoř III., papež
29. čtvrtek	Sv. Saturnin, bisk. a m.; sv. Filemon, muč.
30. pátek	☩ Sv. Ondřej, apoštol; sv. Justina, p. a m.

PRANOSTIKA LIDU.

★ ★ ★

Hřímá-li v listopadu, bude úrodný rok.

Kvetou-li stromy podruhé, potrvá zima až do května.

Pozdní bouře znamená velkou úrodu obilí.

Chodí-li husa před sv. Martinem po ledě, chodí po sv. Martinu v blátě.

Svatý Martin přijede na bílém koni.

Jaké počasí na sv. Kateřinu, takové je v příštím lednu.

Sníh na sv. Ondřeje vzešlému žitu nepřeje.

Počasí na den Obětování P. Marie zvěstuje průběh příští zimy.

Ať Kateřiny nebo kříže, počne-li mrznout, tedy topení chýše.

PROSINEC

DECEMBER — 1962

1. sobota | Sv. Eligius, zlatník; bl. Edmund Kampion, m.

Neděle 1. adventní: Budou znamení na nebi. Luk. 21.

2. neděle	Sv. Bibiana, p. a muč.; sv. Hippolyt, muč.
3. pondělí	Sv. František Xaverský, věrozv. Sv. Kassian, m.
4. úterý	Sv. Barbora, p. a m.; sv. Theofanes, kněz a m.
5. středa	Sv. Sabas, poustevník; sv. Mikuláš I., papež
6. čtvrtek	Sv. Mikuláš, biskup; sv. Gertruda, vdova
7. pátek	sv. Vigilie Neposkv. Početí P. M.; sv. Ambrož
8. sobota	NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ PANNY MARIE

Neděle 2. adventní: Jan Křtitel ve vězení. Mat. 11.

9. neděle	Sv. Leokadie, pa. a muč.; sv. Julian, bisk.
10. pondělí	Sv. Melchisedes, ppž., m.; sv. Eulalie a Julie, mm.
11. úterý	Sv. Damas, papež; sv. Daniel, poustevník
12. středa	Fanna Maria Guadalupe
13. čtvrtek	Sv. Lucie, p. a m.; sv. Otilie, fch.; sv. Nikodem
14. pátek	sv. Sv. Spiridion, b.; sv. Eutrope, p. a m.
15. sobota	Sv. Eusebius, bisk. a muč.; sv. Faustin, m.

Neděle 3. adventní (Gaudete): Svědectví Janovo. Jan 1.

16. neděle	Sv. Adela, císařovna; sv. Albina, p. a m.
17. pondělí	Sv. Olympia, vdova; sv. Lazar vzkříšený, bisk.
18. úterý	Sv. Rufus a Zosimus, mm.
19. středa	sv. Suchý den. Sv. Timotheus a Maura, mm.
20. čtvrtek	Sv. Petr Klaver, věrozv.
21. pátek	sv. Suchý den. Sv. Tomáš, apoštol; sv. Eugenie,
22. sobota	sv. Suchý den. Sv. Flavian, m.; sv. Beata, m.

Neděle 4. adventní: Připravujte cestu Páně. Luk. 3.

23. neděle	Sv. Kristina, p. a věrozvěstkyň
24. pondělí	sv. Vigilie Narození Páně
25. úterý	NAROZENÍ PÁNĚ ; sv. Anastasie, mučednice
26. středa	Sv. Štěpán, jáhen, prvomučedník
27. čtvrtek	Sv. Jan, apoštol; sv. Maximus, bisk.
28. pátek	sv. Svatých Mladčák; sv. Troadius, jinoch, m.
29. sobota	Sv. Tomáš, arcibiskup a mučedník

Neděle po Narození Páně: Simeonovo proroctví. Luk. 2.

30. neděle	Sv. Melanie ml.; sv. Roger, bisk.; sv. Eugen, b.
31. pondělí	Sv. Sylvester, papež; sv. Kolumba, p. a muč.

PRANOSTIKA LIDU.

★ ★ ★

V adventě-li kruté mrazy panují a dodrží, zůstává 18 neděl studeno.

Zelené Vánoce — bílé Velikonoce.

Vánoce v jeteli, Letnice ve sněhu.

Má-li sv. Barbora bílý fěrtoch, bude hodně trávy.

Chodí-li husa o Barboře po iedě, chodí o Vánocích po blátě.

Svatá Lucie noci upije.

Jaký prosinec, takový je příští červen.

Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.

Jitřní jasné a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.

Naše práce a počínání záleží na Božím požehnání.

Jména svatých v Americe užívána.

Odvozeniny z křesťanských jmen.

Kde jest více svatých pod stejným jménem, možno si vybrati jiné datum (než co zde podáváme) jistého svatého. Na př: Františků jest více: Borgia 10 řij., De Paul 2. dub., Salský 29 led., Xavérský 3 pros. Podobně jiní svatí.

Abe, Abraham,	5 únor.	Arnand, Arnold,	8 čce.	Betty, Elizabeth,	18 čer.
Aby, Abraham,	16 břez.	Arnauuld, Arnold,	8 čce.	Bill, William,	20 čce.
Abie, Abraham,	9 řij.	Art, Arthur,	21 čce.	Birdie, Bertha,	4 čce.
Achil, Achilles,	15 květ.	Artie, Arthur,	21 čce.	Blanche, Blanca,	5 čce.
Achim, Joachim,	16 dub.	Ary, Aaron,	21 čce.	Blase, Blasins,	3 únor.
Ada, Ida, Editha,	15 čce.	Asta, Augusta,	27 břez.	Bob, Robert,	29 dub.
Adele, Adelaide,	16 pros.	Aubin, Albin,	5 únor.	Bonny, Bonaventura,	14 čce.
Ado, Ado,	16 pros.	Aubine, Albina,	16 pros.	Bride, Brigitta,	23 čce.
Aggie, Agnes,	21 led.—2 břez.	Audrey, Alderic,	7 led.	Brush, Ambrose,	7 pros.
Aemil, Emilian,	8 srp.	Audrey, Ethelreda,	23 čer.	Bryan, Bernard,	20 srp.
Aemilia, Aemiliana,	5 led.	Austin, Augustine,	26 květ.	Burga, Walburga,	1 květ.
Aemie, Amata,	13 pros.	Austin, Augustine,	28 srp.		
Ainy, Amata,	13 pros.	Aveline, Eva,	24 pros.	Camille, Camilla,	14 čce.
Al, Albert,	21 list.	Avelline, Andrew,	10 list.	Campion, Edmund,	16 list.
Al, Adalbert,	3 dub.	Axel, Absalon,	2 břez.	Canty, John of Kanty,	31 květ.
Alan, Alanus,	26 řij.			Canute, Canutius,	19 led.
Albie, Albina,	16 pros.	Bab, Barbara,	4 pros.	Carlos, Charles,	4 list.
Aldrich, Aldrikus,	7 led.	Barb, Barbara,	4 pros.	Carmela, Maria,	16 čce.
Aleck, Alexander,	18 břez.	Babet, Elizabeth,	5 list.	Carmen, Maria,	16 čce.
Alec, Alexius,	17 čce.	Babett, Elizabeth,	8 čce.	Carrie, Caroline,	14 čce.
Alex, Alexius,	12 únor.	Babe, Barbara,	4 pros.	Catty, Martha,	22 únor.
Alfons, Alphonsus,	12 srp.	Babie, Barbara,	4 pros.	Cecily, Caecilia,	22 list.
Alonso, Alphonsus,	2 srp.	Baldwin, Barbara,	8 led.	Celia, Caecilia,	22 list.
Alger, Algeric,	1 pros.	Barbe, Barbara,	4 pros.	Celina, Caecilia,	22 list.
Agný, Algeric,	1 pros.	Baraby, Barnabas,	11 čer.	Charlie, Charles,	4 list.
Airy, Algeric,	1 pros.	Barhard, Bernard,	20 srp.	Charlotte, Caroline,	14 čer.
Alice, Adelaide,	16 pros.	Barney, Bernard,	20 srp.	Cherie, Pulcheria,	10 září
Alicia, Adelaide,	16 pros.	Barry, Finbarr,	10 září	Chetry, Caritas,	1 srp.
Alick, Alexander,	21 září	Bart, Bartolomew,	24 srp.	Chiara, Clara,	12 srp.
Alix, Alexander,	21 září	Barthel, Bartholomew,	24 srp.	Chim, Joachim,	20 břez.
Allen, Hilarius,	13 led.	Bartley, Bartholomew,	24 srp.	Cholly, Charles,	4 list.
Allie, Adelaïdis,	16 pros.	Bastel, Sebastian,	20 led.	Chris, Christopher,	25 čce.
Alma, Marla,	8 září	Bastian, Sebastian,	20 led.	Chrissy, Christiana,	24 čer.
Alwis, Aloysius,	21 čer.	Beatte, Beata,	8 břez.	Christina, Christiana,	24 čer.
Alois, Aloysius,	21 čer.	Bee, Beatrice,	18 led.	Clair, Clarus,	8 list.
Almaerei, Anna Maria,	26 čce.	Bea, Beatrice,	29 čce.	Clare, Clara,	12 srp.
Amy, Amator,	12 září	Bebba, Elizabeth,	18 čer.	Claude, Claudius,	9 čce.
Ame, Amator,	12 září	Bel, Bella, Elizabeth,	18 čer.	Claus, Nicholas,	6 pros.
Aime, Amator,	12 září	Belle, Elizabeth,	18 čer.	Colin, Nicholas,	10 září
Amelia, Amelberga,	10 čce.	Ben, Benjamin,	31 břez.	Coline, Columba,	17 září
Andy, Andreas,	30 list.	Benedetta, Benedicta,	21 břez.	Columkille, Columba,	17 září
Anne, Anna,	26 čce.	Benedetto, Benedict,	21 břez.	Connie, Conrad,	26 list.
Anita, Anna,	26 čce.	Betto, Benedict,	21 břez.	Constance, Constantina,	10 září
Annette, Anna,	26 čce.	Benito, Benedict,	21 břez.	Cora, Cordula,	22 řij.
Annie, Anna,	26 čce.	Bennet, Benedict,	21 břez.	Cy, Cyrus,	31 led.
Annunciata, Maria,	9 dub.	Bernie, Benedict,	21 břez.		
Ansel, Anselm,	21 dub.	Benoit, Benedict,	21 břez.	Daisy, Margaret, Cor.	22 únor.
Anastae, Anastasia,	28 řij.	Ben, Benno,	16 čer.	Dan, Daniel,	21 pros.
Anstys, Anastasia,	28 řij.	Beppo, Joseph,	19 břez.	Danny, Daniel,	21 pros.
Antoinette, Antonia,	4 květ.	Bert, Bertha,	4 čce.	Derby, Jeremiah,	1 květ.
Antonette, Antonina,	1 břez.	Bertie, Bertha,	4 čce.	Dave, David,	29 pros.
Anty, Anastasia,	28 řij.	Bert, Herbert,	16 břez.	Davey, David,	29 pros.
Anusia, Anna,	26 čce.	Bertram, Bertrand,	29 čce.	Delia, Brigitta,	1 únor.
Archie, Archelaus,	23 srp.	Bess, Bessie, Beata,	29 čce.	Denis, Dionysius,	8 dub.
Arend, Arnold,	8 čce.	Betsey, Elizabeth,	18 čer.	Denise, Dionysia,	6 pros.
Armand, Herman,	7 dub.	Bettina, Elizabeth,	18 čer.	Dick, Richard,	3 dub.
Armyn, Herman,	7 dub.	Betha, Elizabeth,	18 čer.	Diego, Didacus,	12 list.

Diego,	Jacob,	6 řij.	Gabe,	Gabriel,	24 břez.	Jule,	Julius,	19 srp.
Dion,	Dionysius,	3 řij.	Garrett,	Gerard,	24 září	Juliet,	Julia,	21 čce
Dirk,	Theodoric,	1 čce.	Gaston,	Vedastus,	6 únor.			
Dix,	Benedict,	21 břez.	Gene,	Eugene,	8 led.	Karel,	Charles,	4 list
Dodd,	Theodoric,	1 čce.	Geoffrey,	Godfrey,	8 list.	Karl,	Charles,	4 list
Dol,	Dorothy,	6 únor.	Gertie,	Gertrude,	17 list.	Kate,	Catherine,	25 list
Dolly,	Dorothy,	6 únor.	Gil,	Gilbert,	4 únor.	Kathleen,	Catherine,	25 list
Dolores,	Maria,	23 břez.	Gladys,	Claudia,	30 řij.	Kitty,	Catherine,	25 list
Dolph,	Adolph,	11 břez.	Grace,	Gratia,	1 květ.	Kelly,	Celsus,	18 čce.
Dor,	Theodore,	16 srp.	Greg.	Gregory,	12 břez.	Kenny,	Canicus,	11 řij.
Dora,	Dorothy,	6 únor.	Griffith,	Ruffinus,	26 srp.	Kerstin,	Christina,	24 čer.
Dorinda,	Dorothy,	6 únor.	Grita,	Margaret,	22 únor.	Kit,	Christophorus,	25 čce.
Dort,	Dorothy,	6 únor.	Gus,	Augustus,	7 řij.	Klas,	Nicolas,	22 břez.
			Guy,	Vitus,	15 čer.	Klaus,	Nicolas,	22 břez.
			Gwen,	Blance,	5 čce.	Knute,	Canute,	19 led.
			Gwen,	Gwendoline,	28 břez.	Kurt,	Conrad,	26 list.
Ed,	Edward,	13 řij.	Hal,	Henry,	15 čce.	Larkin,	Lawrence,	5 září
Edmond,	Edmund,	20 list.	Hank,	Henry,	15 čce.	Larry,	Lawrence,	5 září
Egmond,	Edmund,	20 list.	Hanna,	Anna,	26 čce.	Laurie,	Lawrence,	5 září
Effie,	Euphemia,	16 září	Hans,	John,	16 květ.	Lena,	Helen,	17 srp.
Eileen,	Helen,	17 srp.	Harriet,	Henry,	15 čce.	Lenon,	Magdalene,	22 čce.
Elaine,	Helen,	17 srp.	Harry,	Henry,	15 čce.	Leon,	Leo,	11 dub.
Eli,	Elias,	20 čce.	Harvey,	Hervens,	1 čer.	Lew,	Ludwig,	25 srp.
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Hattie,	Hedwiga,	17 řij.	Lewis,	Ludwig,	25 srp.
Eliza,	Elizabeth,	8 čce.	Hawkin,	Henry,	15 čce.	Lex,	Alexius,	12 únor.
Ella,	Helen,	17 srp.	Heine,	Henry,	15 čce.	Libby,	Elisabeth,	18 čer.
Ellen,	Helen,	17 srp.	Heinz,	Henry,	15 čce.	Lillie,	Ludmila,	16 září
Eileen,	Helen,	17 srp.	Hemma,	Emma,	29 čer.	Lillian,	Ludmila,	16 září
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Hobart,	Hubert,	3 list.	Lionel,	Leo,	11 dub.
Ellis,	Elisaeus,	14 čer.	Hugh,	Hugo,	1 dub.	Lizzie,	Elisabeth,	18 čer.
Elmer,	Vladimirus,	15 čce.	Ignace,	Ignatius,	31 čce.	Lola,	Caroline,	14 čer.
Elmo,	Erasmus,	2 čce.	Ike,	Isaac,	31 dub.	Lora,	Lawrence,	18 květ.
Eloy,	Eligius,	1 pros.	Inez,	Agnes,	21 led.	Lotty,	Caroline,	14 čer.
Else,	Elizabeth,	19 list.	Isbel,	Elizabeth,	19 list.	Lou,	Ludwica,	31 led.
Elsie,	Elizabeth,	19 list.	Ivan,	John,	25 čer.	Louise,	Ludwica,	31 led.
Emeric,	Alberic,	26 led.	Jack,	John,	16 květ.	Louis,	Ludwig,	25 srp.
Emerson,	Alberic,	26 led.	Jake,	Jacob,	1 květ.	Luce,	Lucia,	13 pros.
Emery,	Alberic,	26 led.	James,	Jacob,	1 květ.	Lucy,	Lucia,	13 pros.
Emil,	Aemilius,	8 srp.	Jan,	John,	27 pros.	Luigi,	Aloysius,	21 čer.
Emilly,	Aemilia,	30 čce.	Jane,	Joanna,	24 květ.	Lulu,	Ludwica,	31 led.
Eddie,	Emma,	29 čer.	Janet,	Joanna,	24 květ.	Mabel,	Amabilis,	13 září
Emmon,	Edmundus,	20 list.	Jarvis,	Gervase,	19 čer.	Madeleine,	Magdalene,	22 čce.
Ema,	Eugenia,	25 pros.	Jasper,	Casparus,	6 čce.	Madeline,	Magdalene,	22 čce.
Ermin,	Herman,	7 dub.	Jean,	John,	24 květ.	Madge,	Magdalene,	22 čce.
Erna,	Ernestina,	7 list.	Jeanne,	Joanna,	24 květ.	Maggie,	Magdalene,	22 čce.
Ernst,	Ernest,	7 list.	Jeannette,	Joanna,	24 květ.	Malsie,	Margaret,	22 únor.
Essie,	Esther,	7 břez.	Jeff,	Godfried,	8 list.	Mamie,	Maria,	8 září
Estella,	Esther,	7 břez.	Jeffrey,	Godfried,	8 list.	Mae,	Maria,	8 září
Estelle,	Esther,	7 břez.	Jenkin,	John,	23 řij.	Marie,	Maria,	8 září
Ethel,	Adelaide,	16 pros.	Jenny,	Joanna,	22 srp.	Marge,	Margaret,	10 čer.
Etta,	Henrica,	10 čer.	Jerry,	Jeremiah,	16 únor.	Margy,	Margaret,	10 čer.
Evan,	John,	24 čer.	Jessie,	Joanna,	24 květ.	Marion,	Maria,	8 září
Eveleen,	Eva,	24 pros.	Jim,	Jacob,	1 květ.	Marjory,	Margaret,	10 čer.
Eveline,	Eva,	24 pros.	Joan,	Joanna,	24 květ.	Mat,	Mathilda,	14 břez.
			Joe,	Joseph,	19 břez.	Mat,	Matheus,	21 září
			Josie,	Joseph,	19 břez.	Mat,	Matthias,	24 únor.
			Joyce,	Jucund,	14 list.	Maud,	Magdalene,	28 květ.
			Juan,	John,	8 únor.	Maurice,	Mauritius,	22 září
			Judd,	Jeremiah,	1 květ.	Max,	Maximian,	11 únor.
			Jude,	Thaddaeus,	28 řij.	May,	Maria,	8 září
			Jula,	Julius,	19 srp.	Mayme,	Maria,	8 září
						Meg,	Margaret,	10 čer.

Michel,	Michael,	29 září	Robin,	Robert,	7 čer.	Threse,	Theresa,	15 říj.
Mick,	Michael,	29 září	Roger,	Rogerus,	4 led.	Tiffany,	Epiphany,	21 led.
Mike,	Michael,	29 září	Rolf,	Rudolph,	27 čce.	Tilda,	Mathilda,	14 břez.
Miles,	Malachy,	3 list.	Rollo,	Rudolph,	27 čce.	Tillie,	Ottilia,	13 pros.
Millie,	Aemilia,	12 list.	Rolston,	Rudolph,	27 čce.	Tim,	Timothy,	24 led.
Mina,	Wilhemina,	25 čer.	Romie,	Roman,	22 květ.	Tim,	Timothy,	24 led.
Miriam,	Maria,	8 září	Rone,	Ronald,	20 srp.	Tina,	Christina,	24 čce.
Molly,	Maria,	8 září	Rory,	Roderick,	13 břez.	Tina,	Valentine,	14 únor.
Moritz,	Maurice,	22 září	Ray,	Roderick,	13 břez.	Tom,	Thomas,	21 pros.
Morris,	Maurice,	22 září	Royce,	Roderick,	13 břez.	Tommy,	Thomas,	7 břez.
Murphy,	Muredachus,	13 srp.	Rudy,	Roderick,	13 břez.	Tracy,	Theresia,	15 říj.
Murray,	Muredachus,	13 srp.	Ruffin,	Rufinus,	30 čce.	Trand,	Gertrude,	25 list.
			Ruffo,	Rufinus,	30 čce.	Trine,	Catherine,	25 list.
Nance,	Anna,	26 čce.	Ruprecht,	Rupert,	27 břez.	Trix,	Beatrix,	29 čce.
Nanette,	Anna,	26 čce.	Rurik,	Ruderic,	13 břez.	Trude,	Gertrude,	17 břez.
Naninka,	Anna,	26 čce.	Rutger,	Ruderic,	13 břez.			
Nash,	Ignatius,	31 čce.	Ruy,	Ruderic,	13 břez.	Ugo,	Hugo,	29 dub.
Nat,	Nathanael,	24 srp.				Ulla,	Ursulla,	21 říj.
Nat,	Natalie,	1 pros.	Sadie,	Sara,	4 září	Ulric,	Udalric,	4 čce.
Ned,	Edward,	13 říj.	Sally,	Rosalia,	4 září	Val,	Valentine,	14 únor.
Nellie,	Helen,	17 srp.	Sam,	Samuel,	20 srp.	Val,	Valerian,	14 dub.
Nick,	Nicholas,	6 pros.	Sander,	Alexander,	18 břez.	Valeska,	Ladislaus,	28 čer.
Niles,	Nicholas,	6 pros.	Sanders,	Alexander,	18 břez.	Van,	Henry,	10 čce.
Niels,	Nicholas,	6 pros.	Sandro,	Alexander,	18 břez.	Vence,	Vaclav,	28 září
Nina,	Anna,	26 čce.	Sandry,	Alexander,	18 břez.	Vince,	Vincent,	28 září
Nora,	Helena,	17 srp.	Savy,	Francis,	3 pros.	Vilma,	Wilhelmina,	10 led.
			Selina,	Coelina,	15 pros.			
Olaf,	Olavus,	29 čce.	Sepp,	Joseph,	19 břez.	Wallie,	Walburga,	27 únor.
Ole,	Olavus,	29 čce.	Seymour,	Maurus,	15 led.	Wally,	Walter,	4 čer.
Olive,	Oliva,	3 čer.	Shamus,	Jacob,	1 květ.	Walt,	Walter,	4 čer.
Oliver,	Oliver,	1 čce.	Si,	Josias,	1 září			
Olo,	Odilo,	1 led.	Sid,	Sidonia,	23 srp.	Warren,	Guarine,	6 únor.
Oscar,	Anscharus,	3 únor.	Sig,	Sigfried,	15 únor.	Watkin,	Walter,	4 čer.
Owen,	Eugene,	8 led.	Sylvie,	Sylvia,	3 list.	Wence,	Vaclav,	28 září
			Sinclair,	Clara,	12 srp.	Wendel,	Wendelin,	20 říj.
Paddy,	Patrick,	17 břez.	Sis,	Caecilia,	22 list.	Wilkin,	William,	29 čce.
Paula,	Paul,	26 led.	Sissot,	Caecilia,	22 list.	Will,	William,	6 dub.
Pat,	Patrick,	17 břez.	Sita,	Zita,	27 dub.	Willem,	William,	6 dub.
Patsey,	Patrick,	17 břez.	Sol,	Solomon,	25 čer.	Wilma,	Wilhelmina,	10 led.
Pearl,	Margaret,	13 čer.	Stacy,	Anastasia,	28 říj.	Winnie,	Winifreda,	3 list.
Pete,	Peter,	29 čer.	Stanley,	Stanislaus,	13 list.	Winnay	Winifreda,	3 list.
Phil,	Philipp,	1 květ.	Stasie,	Anastasia,	28 říj.			
Pierce,	Peter,	29 čer.	Steve,	Stephen,	26 pros.	Xaver,	Francis,	3 pros.
Polly,	Maria,	8 září	Stine,	Christina,	24 čce.	Xina,	Christina,	24 čer.
Pop,	Robert,	7 čer.	Sue,	Susanna,	11 srp.			
Ptolemy,	Bernard,	21 srp.	Susie,	Susanna,	11 srp.	Yago,	Jacob,	29 čce.
						Ynes,	Agnes,	21 led.
Quentin,	Quintianus,	31 říj.	Tad,	Thaddeus,	28 říj.	Yvette,	Jutta,	1 čce.
			Ted,	Thaddeus,	28 říj.			
Ray,	Raymond,	23 led.	Teeny,	Martin,	11 list.	Zach,	Zachary,	15 břez.
Reta,	Margaret,	10 čer.	Terry,	Theodore,	16 srp.	Zander,	Alexander,	21 čce.
Reynold,	Richard,	4 květ.	Terre,	Theresia,	15 říj.	Zeke,	Ezekiel,	10 dub.
Rita,	Margaret,	22 květ.	Tessie,	Theresia,	15 říj.	Ziska,	Frances,	9 břez.
Rutchie,	Richard,	3 dub.	Thierry,	Theodoric,	1 čce.			

Cyrlometodějské jubileum

Drazí katolíci v Československu, krajané a exulanti ve svobodném světě.

Cyrlometodějské jubileum, jedenáctisté výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na posvátný Velehrad a tím pokřesťanění našeho národa, se rychle přibližuje. Poměry v Československu nedovolují dosud biskupům ani slovem, ani pokynem vybičnout národ, aby se náležitě připravil na slavné jubileum. A my ve svobodném světě jsme pak často přetíženi a zaměstnání někdy i méně důležitými starostmi a tak někdy neděláme dosti, abychom všemu našemu lidu zde ve svobodném světě i lidu přes železnou oponu připomněli a všechen náš lid vyburcovali, aby si uvědomil: **Nebude pokoje, nebude svobody, národ nemá budoucnost, pakliže bude dál pomíjet dědictví otců, jestliže křesťanství, přinesené nám svatými bratřimi ze Soluně, nebudeme plně přijímat, prožívat, jím žít.**

Vědomí, že jen návrat ku pravému křesťanskému životu je jediná cesta národní záchrany, musíme mít stále před očima. Je to nejen životní otázka spásy milionů nesmrtelných duší, ale také národní existence. Všechno ostatní vlastenčení je nakonec jen planým vlastenčením, ba marným úsilím, ba i nebezpečným podnikem, stejně jako je všechno podnikání a boje pro svobodu, které se vedou bez Boha. Jen odvážejí pozornost lidu, aby zakotvil veškerou činnost v Božím řádu a končívá dříve či později pro nedostatek Božího požehnání v rozkladu a kletbě.

Proto další rok přípravy na Cyrlometodějské jubileum by měl být vyplněn ujasněním a vytýčením té nejzákladnější prav-

dy o národní existenci: nebude pokoje, národ nemá budoucnost, nevrátí-li se k Bohu a k životu v duchu křesťanských národních tradic, které národ udržely přes tisíc let.

Věrní katolíci zde ve svobodném světě, i za železnou oponou, tuto pravdu dobře znají. Leč musejí udělat vše, aby tuto tvrdou pravdu o národní existenci si uvědomila drtivá část národa a podle ní se zařídila.

A tak v rámci dalšího roku příprav na Cyrlometodějské jubileum, které chceme co nejslavněji oslavit roku 1963, vyhláшуji jako každého roku před svátkem našich věrozvěstů tyto tři úmysly:

1) Necht' všichni věrní katolíci si ještě více uvědomí, že nastává rozhodující hodina v životě národa. Necht' prosí Boha co nejúpělivěji a pro ten úmysl necht' obětují častá svatá přijímání a žijí životem pravé víry, aby se nad našim národem smíloval a dal celému národu poznat, že bez Boha a Jeho požehnání je vše ztraceno.

2) Necht' věrní katolíci dál navštěvují zvláště mariánské chrámy a místa zasvěcená našim národním světcům, necht' tam vodí předečasto své děti a společně s nimi se vroucně modlí za záchranu národa a za to, aby celý národ poznal, že směřuje do záhuby, neobrátlí-li se k Bohu.

3) Necht' dál nesou živou víru v Ježíše Krista do celého národa, jakoby byli vyslanými žáky svatých Cyrila a Metoda, necht' apoštolují všemi prostředky moderního světa a burcuji v národě uvědomění, že celý národ musí co nejdříve najít cestu k Bohu, aby nezahynul.

Nemohu jinak k Vám promlouvat. Katastrofa nevěry, která se převalila na národ, rozleptala jej, připravila o svobodu, postupuje dál, a to na všech frontách ničivosti. A nedej Bůh, aby náš národ v těchto dobách, kdy hromadné zničení národů není novinkou, nezahynul, aby krásné země našeho národa při rozplátí hněvu Božího nebyly pro nevěru a hříchy lidu nakonec proměněny v neúrodné pustiny a spálená města. Katastrofa nevěry a hříchů se dá jen odvrátit, jak jsme to také slyšeli z Fatimy, rozžatím mohutného světla víry. Proto na každém katolíku záleží, aby toto volání nebylo jen hlasem volajícím na poušti. Musí se dostat do srdcí všech lidí v národě!

Ve svobodném světě necht' se koná co nejvíce příprav na Cyrilometodějské jubileum. Každý necht' přemýšlí, jak by přispěl. U nás ve Svatoprokopském opatství již pracujeme na přípravách na další unionistický kongres, který bude zase svolán po způsobu slavných sjezdů velehradských, dále připravujeme řadu oslav, také velkou pout' roku 1963 ku hrobu svatého Cyrila do Říma a do svaté Země a bude-li to možno také ku hrobu svatého Metoděje

na posvátný Velehrad. Jak se doslýchám, byl snad již nalezen na původním Velehradě, u Starého Města, nedaleko dnešního Velehradu. Letos o svátku svatých věrozvěstů, bude také ustanoven výbor na přípravu celosvětových oslav a zřízeny výbory v ostatních zemích.

Zároveň ve všem tomto úsilí, abychom vyburcovali celý národ, že jediná cesta zachrany je cesta k Bohu, se budeme snažně modlit a pracovat, aby — než nastane rok oslav jubilea — zasvítlo také po větším rozžatí víry pravé světlo svobody a krásná zem našich rodičů byla ušetřena dalšího zla a ničení.

Všem, kteří budou s námi prosit a volat, aby se národ navrátil k Bohu a ponese svatou víru cyrilometodějskou jako spásné světlo, upřímně, z celého srdce, jistě se všemi trpícími biskupy a kněžími, žehnám.

✠ **Ambrož L. Ondrák, O. S. B.**
opat Svatoprokopský

V Lisle, ku svátku svatých
věrozvěstů LP 1961.

BŮH SE NEDÁ VYSMÍVATI

V Lichtenfelsu v Bavořích sedělo pět zdravých, silných mužů v hostinci při plných džbancích. V tom přišel k hostinskému hrobař. Pojednou napadla jednomu z oněch pěti mužů podivná myšlenka. "Slyšíte, soudruzi, zavažme se hrobaři, že do roka všichni k němu přijdeme.

Jak hrobař, tak všichni přítomní varovali rozjařené muže, aby nechali podobných žertů. Všechna napomínání byla však marna.

V písmě svatém stojí: "Bůh se nedá vy-

smívati." Pravdivost této věty seznali všichni obyvatelé Lichtenfelsu. Než uplynul rok, bylo všech pět oněch silných mužů zahrabáno.

Když noviny o této podivuhodné příhodě psaly, nechtěl tomu kdosi uvěřit a psal proto na obecní i na farní úřad tázaje se, je-li pravdou, o čem noviny psaly. Dne 16. prosince dostal odpověď od starosty Vengleina a od faráře Bedřicha, že vše to jest smutnou pravdou. "Bůh nedá se vysmívati."

L. Grossmannová-Brodská:

Vrané koně

YMAJÍCÍ a supající vlak se zvolna zastavoval, vjížděje do nádražní stanice venkovské v českém Polabí.

Vlastně nebylo tu ani žádné nádraží, spíše jakási zastávka, kolna s vyřezávaným dřevěným průčelím, spočívající na hnědě natřených sloupech; uvnitř byly lavice a vedle nevelký přístavek se dvěma okny, obydlí páně přednostovo. Tento pán na malé staničce zastával i desatero jiných funkcí.

Zdejší stanici smávali se lidé, že tu lišky dávají dobrou noc a že i ta lokálka sotva dvakráte denně zde jezdící, vleče se se svým nákladem jako by vozila výpalky.

Nejbližší osada, po níž zastávka byla pojmenovaná, byla hodinku cesty vzdálena a do ostatních větších obcí bylo ještě mnohem dále.

Okolní obyvatelstvo těžce neslo toto nepohodlí, kdy bylo třeba na dráhu tak daleko se vypravovat a také obchod a průmysl v kraji tím trpěl, ale na rozhorlené protesty občanů odpovídaly úřady, to že je jen následek jednání před několika desítkami roků, kdy se veškerá snaha o výhodnější položení zastávky rozbila o nepovolnost rozhodujících tehdy obecních funkcionářů, hamižných a neprozíravých, jimž více ležel na srdci vlastní prospěch, nežli obecný užitek a dobrý zájem.

Těchto malicherných, nekonečných rozporů, má-li či nemá-li jíti dráha krajinou, kde bývalo by třeba vyvlastniti úrodné

polní lány, na něž je tak bohato krásné Polabí, použil chytrý, bystře pronikavý spekulant, aby draho prodal nevýnosné pastviny a když po čase vedla dráha zcela na opačné straně než jak byla původně projektována, vystavěl si nedaleko nádraží továrnu, která se později stala pramenem bohatství jeho i jeho rodiny.

Pozdě bychá honili rolníci, kteří se tehdy dali poštvat proti podnikatelstvu dráhy a neprodali vyměřované již pozemky. Marně sočili na německého továrníka, nadarmo mu záviděli pohodlné spojení ku dráze, kdežto oni musili daleko zajíždět nebo konat namáhavé cesty, kdykoli měli jeti někam po dráze.

Zdejší nádraží stálo již více nežli dvě desítky let; ti, jimž se vytýkala jeho odlehlost, byli mrtvi, anebo stářím zkrušeni, ale potomci posud vzpomínali, nemile vzpomínali jejich pochybení.

Kdož měli povoz a vlastní potah či dokonce kočár nebo úhlednou bryčku, nedělali si mnoho z toho zajetí na dráhu tam i zpět, ovšem, vyjímaje dobu pilných žnín, kdy bylo třeba potahů na pole. A právě za letního úpalu a parna tuze nepohodlně se kráčívalo na nádraží, kdy chodci si nadcházeli polními pěšinami, zaprášenými, že se za každým krokem zvedala mračna prachu a kde nebylo milého chládku ve stínu stromoví.

Proto, kdo právě nemusil, raději nikam nejezdil a tak sotva dva tři lidé denně se na zastávce vystřídali.

Neživěji zde bývalo na počátku školního roku a pak před prázdninami, kdy okolní zámožní rolníci a statkáři vypravovali dcery a syny do Prahy na studie a do škol. Povozy, bryčky, kočáry přijížděly k nádraží po rozjezděné silnici, k níž paprskovitě sbíhaly se pěšiny vyšlapané v lukách i v polích.

Tu vždycky na počátku či v polovici měsíce září téměř každý povoz k nádraží směřující obtížen byl dřevěným kufrem studentským a notným uzlem s přinami.

Tehdy měli hoši, opálení, ramenatí, plni dychtivosti chystali se na cestu (mnohý z nich snad poprvé jel po železnici), dávající na jevo odvalu a neohroženost, ač mnohemu bylo těžko u srdce, že musí z domu, od maminky a z toho čilého selského života, v němž vyrostlé děti tkví všemi kořeny své bytosti, aniž by si toho byly jasně vědomy.

Odvážela dráha na počátku školního roku opálenou a jakoby vyjevenou mlád' hranatých někdy pohybů, ale za rok, když se potom sjížděli na prázdniny, měli již zcela jinaké i hoši i dívky.

Zvláště dívky! Venkovská maminka vypravila z domova dcerku v oděvu z důkladné látky, ušitém vesnickou švadlenou, v oděvu plném tvrdých záhybů a na všechny strany volném, aby Anička nebo Cílka "z toho tak hned nevyrostly" (což ostatně platilo i u hochů), ale panečku, za rok byla jiná podívaná na mladé slečinky, které tak obdivuhodně rychle se dovedou vždycky přizpůsobit novému okolí!

Místo vlásků pevně utažených a hladce přičesaných, místo tuhých tenkých copánků mají dcerušky nejnovější účesy moderní volné, načehrané, s obrovskými vázankami. Sluší to mladinkým svěžím tvářičkám, maminky se zálibou se v nich zhlížejí, některý shovívavější tatínek se lehce usměje, jiný zabručí cosi o ženské marnivosti, ale hlavní věc je, učí-li se dítě dobře a není-li marně vynaložen náklad na jeho studie a vzdělání.

Rozumí se, že také hoši přijedou naparádění. Nemá-li některý z nich šaty městského střihu, aspoň kloboukem, obuví a roztodivnými vázankami budí obdiv svých

sourozenců a závist vesnických kamarádů.

Ta milá zlatá mládež byla, jest a bude vždy a všude stejná!

Loňského roku také pantáta Rosůlek vezl nejstarší dcerku, čtrnáctiletou Aničku do Prahy "na cvičení".

Panímáma Rosůlková, hrda na to, že je paní starostovou, že u nich v tom pěkném výstavném statku je obecní úřad, vypravila dcerku "jako princeznu", jak si podruhně a sousedky závistivě mezi sebou skleply.

Inu, však starostovic na to měli! Nevadilo, že bylo v rodině pět dětí, bylo také tam, kde se před dvaceti lety provdala nejbohatší nevěsta v okolí do největšího statku.

Nebyl to sňatek z vypočítavosti. Nynější pantáta Rosůlek, tehdy svižný sedmadvacetiletý mladík, měl upřímně rád rusovlasou a modrookou Aničku Radoušovou. Také Aničce se ženich líbil, jenže u dívky pojila se k náklonnosti i tajná pýcha, ona že bude hospodyně tam, kde již od nepaměti úřad starostenský přecházel s otce na syna.

Ostatně bylo manželství Rosůlkových šťastné a spokojené; muž rozvázný a dobrák, měl shovívavost s manželčinými slabůstkami, mezi něž náležela v první řadě pýcha.

Který člověk na světě však jest dokonalý? Že panímáma Rosůlková své tři dcery pěkně si strojila, že oběma synům ještě mimořádně dávala na útratu, aby se všude mohli náležitě "ukázat", to ještě nebylo žádnou velkou chybou tam, kde na výnosném nezadluženém statku vládl rozšafný, probudilý hospodář, který dhal včas uložiti dcerkám na věno a hospodářství stále zveleboval pro nastávajícího dědice, nejstaršího syna Jiříka, nyní osmnáctiletého, který povahou i zevní podobou úplně se vrhl po otci a to bylo pro Jiříka tím nejlepším doporučením.

Když Rosůlková Anička vychodila přespolní měšťanskou školu, její matka se netajila přáním, že dá dcerku do Prahy "na cvičení". Také otec ničeho nenamítal, ale ve způsobu, jak se to má státi, se mínění obou rodičů velice rozcházel.

Matka si přála, aby se dcera učila hudbě, cizí řeči, aby navštěvovala taneční hodiny a jakési kursy pro uhlazené chování; panímáma starostová hodlala se řídit podle zámecké paní kontrolorky, jejíž Boženka se vrátila z Prahy jako dokonalá slečinka a uměla se otáčet jako na drátkách. A u kontrolorů přece nebylo žádného jmění — ne, Anička za Boženou pozadu nezůstane!

Starosta mlčky vyslechl plány manželčiny, pak rozvážně řekl: "Naše dcera má dobrou hlavu a neobyčejné nadání. Bylo by toho věru škoda, aby svou pílí a čas proplyvala všelijakými zbytečnostmi. Dáme-li Aničku do Prahy, dáme ji na studie. To bude pro ni nejlepší."

"Ale muži, pantáto, snad bys nechtěl, aby z naší dcery se stala nějaká profesorka nebo doktorka?" panímáma s udivením spráskla ruce.

"To ne! Zálibu k tomu nemá a není-li nutnosti, bylo by škoda jejích dívčích let. Anička vždycky byla výbornou počtářkou, dáme-li ji do obchodní školy, tam se znamenitě zdokonalí."

"A k čemu to všechno bude, prosím tě? Aby snad později šla z domu a hledala si při obchodě nějaké místo, toho třeba nebude. Taková bohatá a hezká nevěsta doma nezůstane."

"Také já rovněž tak doufám, milá ženo. Ale hled', provdává-li se Anička za pána, jak je tvým zbožným přáním, dejme tomu, kdyby dostala obchodníka, její vzdělání vyváží pak dobrou polovici věna!"

"Možná. Ale stane-li se statkářkou, prosím tě, k čemu budou všechny ty obchodní studie?" mrzutě namítala panímáma.

"Milá ženo, takové vzdělání se hodí vždycky a všude. Kde na vzorně vedeném hospodářství stojí po boku mužově vzdělaná, prozíravá žena, tam přecs zlé časy jsou vždycky zlaté doly, nemluvě ani o tom, že nezávislý rolník je vždycky svým vlastním pánem, což o městské a úřední inteligenci vždycky říci nelze," vykládal rozvážný starosta.

Panímáma sice ještě leccos namítala, ale v této záležitosti byl starosta neoblomným. Panímáma starostová si proto umiňovala,

že aspoň bez vědomí manželova postará se o to, aby se Anička vedle obchodního vzdělání dostalo také zevní uhlazenosti.

Proto, když Ioni na počátku školního roku jela s dcerkou do Prahy, měla již zosnovaný náležitý plán.

Její Anička bude bydliti u vdovy po bývalém zdejší řídícím učiteli, panu Včelákovi, k němuž chodívaly do školy všechny starostovic děti, až na nejmladší Emču, nyní osmiletou.

Po úmrtí mužově paní Včelákovou nic na venkově nepoutalo, i rozhodla se, že se svou obstaralou dcerou, slečnou Máli, odstěhuje se do Prahy, a k pensí po otci budou si přilepšovat přibíráním studentů na byt a na stravu.

Věděla, že o strážníky jí nebude zle; v okolí znali bývalou "školskou paní" jako řádnou a svědomitou ženu a mívala proto stále na bytě dcery zdejších zámožných rolníků nebo úředníků hospodářských. Také Boženka kontrolorova pobyla u Včeláků dva roky a to rozhodlo, že paní starostová dcerku také jinam nedá.

Otec arci nevěděl, jak mnoho parády matka dcerce uchystala, za to slečna Máli Včeláková v Praze v nelíceném úžasu sepjala své suché bílé ruce: "Pro panečka krále, nežli toho Anička všeho užije, dávno z toho ze všeho vyroste."

"No, podědí po starší sestřičce ty důkladné pěkné šaty Fanyňka," řekla paní.

"Ale mami, jako byste nevěděla, jak to tam ve statku u starostů chodí! Ani ten nejmenší cvrček, Emča, nevzala by na sebe něco přešitého po Tonynce nebo Anči. Však jste sama nejdnou slyšela paní starostovou se smíchem vykládat, jak ona vždycky všem třem dcerkám musí řídit z brusů nové šaty."

"Inu ano, kdo na to má jako tam u nich," povzdychla paní. "Ta Anička je tiché hodné děvčátko, škodu z ní mítí nebudeme, o to se její matka postará zásilkami do naší kuchyně. Ale ty, Málo, musíš si pořídit nějaké šaty, budeš vodit Aničku do tanečních hodin, jak si přála paní starostová; i do divadla často půjdete. Aspoň tak něčeho užiješ."

Málka se trochu potěšila; unuděna jed-

notvárností staropanenského života a náma-
hou i starostmi v domácnosti, aspoň si
nyní trochu oddychne a pobaví se. Měli se
těšila zvláště na divadlo, mnohem méně
již na povinnost průvodkyně do tanečních
hodin. Trpěla občasnou záduchou a nebu-
de to pro ni příjemné v taneční síni vy-
sedávat vedle cizích, lhostejných paniček
a pozornost, jak taneční mistr učí nemo-
torné mladíky ukláněti se mladičkým dív-
činkám, které měly potíže udržeti rovno-
váhu na hladké, leštěné podlaze. Škoda, že
slečna Málka neměla vyvinutý smysl pro
humor, potom nebývala by jí v tanečních
hodinách dlouhá chvíle!

Pan starosta Rosůlek byl celý št'asten,
že jeho milé dcerka studuje stále s vy-
znamenáním; št'astná byla i jeho manžel-
ka, neboť kdykoli zajela za dcerkou Anič-
kou do Prahy, dívka zdála se matce být
stále dokonalejší. Snad proto, že Anička
nyní stále jinak se šatila, že valem vy-
rostla a své husté zlatorusé vlasy nosila
kolem hlavy ovinuty jako korunku, což
bylo dilem slečny Málky a mladé dívky to
mnohem lépe slušelo nežli dřívější pevně
utažený uzel v zadu na hlavě.

Jinak patnáctiletá Anička až posud byla
bezelstným dítětem a její veliké modré oči
dívaly se tak teple a upřímně do světa, že
každého svým pohledem mile u srdce za-
hrály.

Nyní po prvním roce svých studií, se
vracela Anička domů, na první své práz-
dliny.

Nejela sama. ani i slečna řidičích, po-
zvány od starostů, provázely milou cho-
vanku.

Byl pěkný den letní a poněvadž přede-
šlé noci sprehlo, byla luka křoviny i stro-
moví kolem nichž vlak rychle ujížděl, ja-
ko vykoupaná. Pak přesešly na lokálku
p . . . skou.

Anička byla veselá, těšila se na domov
i na překvapení, zvláště tatínkovo, až mu
podá své vysvědčení s vyznamenáním. Paní
řidičí dívala se zamyšleně po známé kra-
jině. Snad se rozpomínala na dřívější št'ast-
né doby, kdy zde za živobytí manželova
žila klidněji a spokojeněji nežli ve hlučné
Praze; slečna Málí jako obyčejně byla zaml-

klá a přála si, aby ji tento výlet na zdravý
vzduch prospěl, aby ji svěžím venkovským
vzduchem propláchnuté plíce tolik ne-
trýznily.

Na konec čilá a veselá Anička byla ta
jízda hodně pomalá a ona si komicky po-
vzdychla:

"Tot' celá věčnost, nežli domů dojede-
me."

"Vždyť nás veze lokálka," usmála se
slečna Málí.

"Kdo pak nám od našich asi přijede na-
proti?" vzpomněla si náhle Anička.

"Maminka sotva."

"Ba, máte pravdu, paní řidičí."

"Proč myslíte, maminko, že by paní
starostová nepřišla?" podivila se Málí.

"Což pak neznáte naši maminku, Málko?
U ní posud platí ta zásada: Host do do-
mu, Bůh do domu, a ona se asi nyní hor-
livě otáčí kolem plotny, jen aby nás mohla
co nejlépe poctiti," hlasitě se smála dívka.

"Ani bych se tuze nedivila, kdyby sám
pan starosta se vydal dcerušce naproti.
Vy jste jeho miláček, Aničko," řekla sleč-
na Málí.

"Ne, tatínek sotva; ten má nyní mnoho
práce a dohlíží na polích."

"Tož najisto pro nás přijede Jiřík!"

"Ah, já vám zapomněla říci, co mne
onehdy psal náš Jirka. Že prý po skončení
běhu v hospodářské škole on i všichni jeho
spoluzáci vydají se na poučnou cestu, prý
kamsi na vzorný velkostatek; kde je to,
jsem si nezapamatovala. Víím jen, že já
budu o tři dny dříve doma nežli náš Jirka."

"Tak vida a já jsem myslela—" paní řidi-
cí nedořekla — ozval se signál a vlak zvol-
na vjížděl do zastávky, kde "dávaly lišky
dobrou noc."

"Tak jsme přece št'astně dojely," ra-
dovala se Anička, kdežto její průvodkyně
shledávaly nahoře v příhradách četná za-
vazadla. Kromě nich vystoupily na sta-
nici ještě tři osoby: venkovský pantatík,
který ještě před nádražím si zapaloval
dýmku a dvě venkovské ženy, chvatně se
nyní ubírající k zatáčce polní cesty, kde si
ihned vykasávaly svrchní sukně a přidaly
do kroku.

Za dřevěnou nádražní kolnou svažovala se mírně nevelká křovím posázená stráž a na konci pískem posypané pěšiny táhla se silnice, holá, rozjezděná, zaprášená a teprve kdesi v dálce temněl se obrys ovocného stromořadí.

Anička sotva přeběhla tratě a octla se za nádražím, tak dychtivě a kvapně se kolem rozhlížela, že se prudce srazila s vytahlým výrostkem, přicházejícím z nároží opáčné strany.

Zasmál se nenuceně a řekl: "No, no, Anči, nebud' tak splašená!"

Překvapeně naň pohlédla, ale nežli promluvila, on již přichází živě vital:

"Pěkně vás vítám, paní řidičí, i vás, slečno Málko. Rodiče se již na vás těší! Jste hodná, že jste nám přivezla naši Anču," dodal jinoch.

"No, však ona by také bez nás domů trefila," zasmála se paní řidičí.

Nyní se ozvala také Anička:

"Tos ty pro nás přijel, Františku?"

"Jak vidíš!"

"A co naši doma?"

"Však uvidíš."

"Kde máš povoz?"

"Dole na silnici," odpověděl hoch a pobízěl přichozí přívětivě: "Tak jen pojd'te, at' se zbytečně nemeškáme."

Čile jako srnka Anička dolů seběhla, ale když se octla na konci u živého plotu na mezi, pod níž dole táhla se silnice, dívka v udivení stanula. Poznala dobře pěknou, zeleně natřenou bryčku starostovu, ale neznala koně do povozu zapřažených. Na místě statných běloušů, jejichž pěkný pár měl v dědině jediný starosta Rosůlek, byla do bryčky zapřažena dvojice bujných vraníků. Nohy měli jako strunky a bujně odfrkující, pohazovali hlavami. Z očí jakoby oheň sršel.

"Máme nové koně," překvapeně řekla Anička.

"Ano, vrané koně," důležitě opáčil Frantík, podáváje odměnu vesnickému chlapci, který mu prve povoz opatroval.

"Tyhle vraníky koupil náš tatínek Jirkovi," řekl bratr a pomohl s Málkou paní řidičí na sedadlo a když i dívky usedly, povoz se rozjel ku předu.

"Zde je tolik prachu a přece v noci dost přšelo," řekla Anička za němého souhlasu svých společnic. "Poslyš, Františku, praskni přece do koní, at' jsme dříve doma."

"Co tě to napadá, Aničko," rozvázně odpověděl sestře sedmnáctiletý bratr. "Však se dočkáš. Pěkně by mne tatínek přivítal, že jsem koně schvátit!"

"Vždyť jsou do běhu jako čerti a nebylo by to na nich znát i kdyby letěli s větrem o závod!" mínila Anička.

"At'si! Já musím uposlechnouti tatínka, a náš Jirka musí dostat své vraníky čerstvé a pěkné," vykládal hoch.

"Z vás, Františku, také bude jednou řádný hospodář," s úsměvem podotkla paní řidičí.

"To si myslím," sebevědomě řekl Frantík, "ale maminka by si přála, abych studoval na advokáta, ale mne více těší hospodářství. Sotva bych uvykl v městě."

"Dobře máte," svědčila paní, "také můj nebožtík byl ze selského rodu, ale bylo více dětí a tak musil na učitelství. Však dobře víte, jakým on byl štěpařem a včelařem a láska k hroudě mu zůstala v srdci po celý život."

Tato rozmluva, občas přerušovaná rachotem vozu, skončila právě, když povoz vjel do dědiny a Frantík s oprávněnou pýchou řídil své vraníky obloukem po rozlehlé návsi k otcovskému stavení, výstavnému a úhlednému statku.

Pohůnek otevřel vrata, a když vjel povoz na rozlehlé nádvoří, ze síně na práh vyběhla paní starostová, veselá, usměvavá a posud všecka růžová od plotny.

Za ní šel starosta, nesa židli, aby hosté lehčeji mohli sestoupit; za rodiči vyběhly z domu dvanáctiletá Tonymka a osmiletá Emča. Frantík nedbaje, že pohůnek stál opodál, sám odváděl vraníky do stáje.

Paní řidičí neušel spokojený pohled, jímž starosta syna sledoval a prohodila: "Věru, můžete mít radost, pane Rosůlku, Frantík se činí, ten bude celý po vás." "Ano, Frantík je dovedný hoch," minil starosta.

"No, tak jen pojd'te, pojd'te dále," pobízela panimáma; "dosti dlouho jsme na

vás s obědem čekali, mám všechno připraveno, tak ať nám to nevystydne!"

Poslední vcházely do stavení starostovy dcerky. Obě mladší objímaly Aničku v pasu a Tonymka překotně i šeptem sdělovala, že ona také až vychodí školu, pojedje do Prahy, aby mohla nosit tak pěkné šaty a klobouk jako má Anička. Paní Včeláková a její dcera okrály, když vešly do velké, upravené světnice, kde dvě vysoko nastlaná lůžka svítila bělostnými pokrývkami, na prádelníku s mosazným kováním leskly se pozlacené a malované hrnečky, mezi nimiž uprostřed pod skleněným příklopem stál stříbrný, uměle tepaný kříž, památka to po zemřelém strýci děkanovi. Po stranách prádelníku dvě veliké solidní skříně, kolem kachlových kamen lavice do běla vydrhnutá a uprostřed bíle prostřený stůl obklopený židlemi s vyřezávanými srdčky.

Třemi okny, plnými kvetoucích fuksií a muškátů, padala sem záře sluneční, takže celé ovzduší starosvětské jizby dýchalo radostným poklidem, čistotou a zámočností.

Byl zde milý chládek, protože v létě varili u starostů na síni, kde stál veliký železný sporák, na němž to nyní bublalo a syčelo a vonělo. "Jako o posvícení," zasmála se slečna Málka.

Když se na stole zakouřila polévka, také panímáma k hostům za stůl přisedla. Z počátku jedli mléky a Anička s láskou pozorovala otce. Neviděla jej od vánoc, téměř půl roku a zdál se jejímu bystrému zraku jen více zešedivělý. Jinak byla to stále jeho dobrácká tvář se širokými lícními kostmi, vysokým čelem, s bystrýma, důmyslnýma očima. Na pohled přísný výraz obličeje starostova mírnila pěkná usměvavá ústa s bradou poněkud vystupující a jeho vzosná, ramenatá postava nebyla posud ani dost málo nakloněna.

Pantáta Rosůlek byl typem českého rolníka, uvědomělého a znajícího cenu své práce, byl však prost veškeré samolibé pýchy a malichernosti.

Panímáma o šest roků mladší svého sedmačtyřicetiletého manžela, byla co do zevnějšku (a částečně i povahou) pravým opakem starostovým. Nevelká, čilá, s dolíčky v boubelatém obličejí, byla by ještě

i nyní přeskočila mnohou mladici a že také dcerky vyrůstaly do matčiny podoby, vědělo se, že u starostů budou mítí nevěsty nejen bohaté, ale také právě krásavice.

Svým dobrosrdečným, ale nevědomky honosivým způsobem, nutila starostová hosty do jídla, omlouvajíc se, že mohla jen to, co domácnost a hospodářství poskytuje.

Slečna Málka si při tom v duchu povzdychla. Ona, stále uplahočená tím věčným kupováním potravin, kdy musila v Praze pro každý krapet mléka, pro každé vejce a něco bramborů běhat ze druhého poschodí činžáku na vzdálený trh, pomyslela si, to že mají venkovské panímámy skutečně počehnnání v těch svých bohatě zásobených spížích, sklepech a komorách.

Matka Včeláková s dcerou obě dobře vycítily, že jsou zde rády viděny, že je jim od srdce přáno a vůči hledě okřivaly; jejich spokojenost dovršil starosta sdělením, jak dobře se mu letos vydařily včely, jichž několik úlů mu před lety zařídil nebožtík pan řídící Včelák; ve zdejší okoli, kde zavedl a zvelebil včelařství, lidé s vděčností na něho vzpomínají.

Po hojném a dobrém obědě paní řídící s dcerou šly na hřbitov. Nesly veliké kytky na hrob svého nebožtíka; malou Emču vzaly sebou.

Doma zatím Anička vykládala o svém učení, o životě v Praze a zulíbala tatínka, když jí za pěkné vysvědčení obdaroval novou stokorunou, aby prý také ona měla radost.

Ráda uposlechla paní řídící pozvání starostových, aby si u nich pobyla jak dlouho jen bude chtít.

"Aspoň uvidíte také našeho Jiříka a podívíte se, jaký se z něho stal statný junák," vyprávěla s mateřskou hrdostí šťastné ženy a matky.

Anička již byla doma déle nežli čtrnácte dní, ale Jiřík posud nepřišel. Poslal do otcovského domu pouze lístek, na němž několika řádky rodičům oznamoval, že všichni posluchači jejich hospodářské školy společně s profesory podnikli poučný výlet na vzorný velkostatek, odkud on,

Jiřík, na pozvání kteréhosi svého druhá, zaskočil s ním na Šumavu, kde pobudou několik dní, at' tedy doma nemají o něho starosti.

"No, ale to je pěkné!" řekla tehdy starostová, "my všichni hoříme netrpělivostí, abychom mu ukázali vraníky, které mu otec vytral a on stále s příjezdem otálí."

"Což pak Jiřík své koně posud neviděl?" podivila se slečna Málka.

"Ba neviděl," starosta na to. "Byl bych sám rád, kdyby se hoch již vrátil a sám vraníky si opatroval. Odešel nám nedávno dlouholetý, spolehlivý čeledín, podařilo se mu dobře se přiznání kamsi do chalupy. Máme za něho nyní větroplacha, který jen po toulkách chodí, po pivě a po kartách touží, ale práce tuze málo si všímá. Já sám všude být nemohu a náš Frantík je přece dosud mladý. Ba je to kříž s takovou nespolehlivou čeládkou!" Tohle povídal starosta Rosůlek kdysi za poledne při obědě a na večer téhož dne odehrával se na statku starostově nemilý a prudký výstup.

Bylo v neděli. Čeledín s pohůnkem vyšli si na nůves, kde se bavila chasa při tahací harmonice, jejíž šťastný majitel, o přen o zed' stavení, vyluzoval ze svého nástroje zvuky srdcevroutí. Chasa mezi sebou žertovala obhroublým způsobem, a když se posléze rozecházeli, starostův čeledín zaměřil s několika sobě rovnými kamarády do hospody. Tam již bylo plno lidí, hluku a dýmu, že nebylo vidět na několik kroků před sebe.

Jakoby magnetem přitahován Rosůlkův čeledín přisedl ke stolu, kde několik cizích koňských handlířů hrálo karty. Také on se s nimi pustil do hry a záhy zapomněl na celý svět.

Nicméně když byl čas ke krmení koní, chasník se zvedl a se slibem, že se opět vrátí, pctácel se k domovu. Starosta sice věděl, že je čeledín v hospodě, ale když jej oknem zahlédl ve dvoře a pak uslyšel jej vážit vodu u studně, znovu se zabral klidně do čtení.

Starostova panímáma, chystajíc chase večeri, již podruhé opětovala netrpělivou otázku, co čeledín tak dlouho otálí, že

nejde jíst?

"Snad tam někde ve stáji usnul," zasmála se mladšíinka.

V tom ozvalo se ze stáje silně zaržání.

Starosta mimovolně ustal čísti a pozvedl hlavu.

Poznovu vraník ve stáji prudce zarehtal.

To již pantáta Rosůlek odločil kalendář a chvátal přes dvůr do stáje. Frantík v patách za ním; panímáma oba sledovala znepokojenýma očima.

Sedlák přišel do stáje v nejvyšší čas. Opodál na slámě ležel jeho čeledín zpitý a od hořícího doutníku, který mu vypadl z úst, chytala již kolem rozestlaná sláma, z níž proskakovaly jiskry a tenké plaménky.

Frantík zděšením vykřikl, ale otec nepozbyl chladné rozvahy a duchapřítomnosti, uchopil neďaleko stojící konev vody pro koně přichystanou, hořící slámu ulil, plamen zadupal a potom všecek bledý a třesa se hněvem, chopil opilce za límec a přes práh pod kůlnu jej odhodil.

Nemile vyrušený čeledín, naraziv na kolo od vozu, vyvalil oči a nechápavě se kolem rozhlížel.

"To — to — jste jako vy — pantáto —" blábolil.

"Mizerný chlape!" zahřměl starosta, "bud' rád, že jsem přišel v pravý čas, abych zabránil neštěstí, jaké mohlo povstat z tvé zločinné nedbalosti. Hled' at' se cdtud odstraníš nežli se zapomenu a po zásluze tě ztrestám!"

Křikem přilákány, příběhly ženské, a když Frantík matce vysvětlil, co se přihodilo, panímáma plačky sama sobě vytýkala, že nejednou uprosila muže, kdykoli chtěl nedbalého čeledína propustiti.

"Vždyť člověk věru si dnes pranic nevybere," omlouvala se před paní řídící, která se všecka chvěla při myšlence, že mnoho nechybělo a střecha stavení mohla jim vzplanouti nad hlavou.

Domáci lidé měli panímámu co chlácholit; plačíc žádala, aby byl čeledín okamžitě propuštěn. Muž jí vysvětlil, že když nyní opilec tvrdě spí, není se více čeho obávat. Přece však starosta k svému vlastnímu

uspokojení prohrabal s Frantíkem stelivo ve stáji a připravili nádoby s vodou. Obecní strážník Mikula obdržel rozkaz, aby této noci na dvoře u starostů přenocoval a hlídal opilce spícího pod kolnou.

Potom teprve se ve stavení poněkud uklidnili, ale oba manželé Rosůlkovi této noci nespali. Nespaly ani paní Včeláková s dcerou Málkou a snad pouze děti a upracované domácí děvečky si trochu zdřímaly.

Druhého dne si panímáma Rosůlková postěžovala slečně Málce: "Ach, je to kříž s těmi lidmi! Toho čeledína jsme dlouho neměli, snad ani ne čtvrt roku, ale nelze vypovědit, kolik u nás škody natropil a zlostí způsobil. Chtěli jsme jej propustit hned, jakmile se náš Jiřík vrátí, ale Jiřík nejde a tak samou starostí ani nevím, kde mně hlava stojí. Snad kdyby to ten náš syn věděl, spíše by si domů pospíšil již proto, aby si sám své pěkné vraníky opatroval."

"Však je také hrozno pomyslit, kterak tou lidskou lehkomyšlností mohli jste přijít o koně! Ještě že pan starosta přišel právě včas, aby zabránil požáru!"

"Svatá pravda."

"Ale maminko, vždyť není nic lehčího jako psátí pro Jirku, at' si tedy domů pospíší," horlivě radila Tonyňka.

"Tatínek by tak byl již učinil, jen kdybychom věděli, kde ten hoch nyní právě je! Cestuje s tím svým kamarádem kdo ví kde po Šumavě a nemá ani tušení, jakého nebezpečného člověka zde máme v domě!"

"Což Jiří čeledína také nezná?"

"Ba nezná, slečno Málko! Toho člověka jsme vzali do služby, když syn již dávno byl na hospodářské škole. Vždyť náš syn posud nezná ani svoje vlastní vraníky."

"O které by byl hnedle přišel," doplnila Anička výklad matčin. Rozhněvaný starosta příštího dne na hodinu propustil čeledína, který se tiše odklidil, cítě dobře, že zasluhuje spíše trestu i že by mohl mít úřední potahování pro svou lehkomyšlnou neopatrnost. Po odchodu čeledínově hlavně panímáma si odychla, přece ale nepotlačila otázku úzkostlivě pronesenou:

"Co myslíš, muži, nemůže se nám ten

člověk pomstít? Pozorovala jsem jej dobře, když odcházel a jeho potměšilý pohled nevěstil pranic dobrého."

"Jak to myslíš, Aničko?"

"Aby se nám přece ještě nepomstil."

"A jak, prosím tě?"

"Mohl by u nás na konec přece jen úmyslně zapálit!"

"Inu, ten chlap by toho byl schopen, ale on dobře ví, že jsme pojištěni a proto si nechá raději zajít."

"Anebo aby tobě, pantáto, anebo někomu z naší rodiny nějak neublížil," panímáma starostlivě vykládala.

"Tot' jsou marné strachy, milá ženo. Ovšem opatrnosti nezbyvá a jen k vůli tvému upokojení nařídím našemu ponocnému i policajtovi, aby zostrili svou pozornost. Také příležitostně promluvím s četnickým strážmistrem, ten onoho chlapíka dobře zná, jako nenapravitelného pijana, karbaníka a rváče."

Mužovou řečí panímáma Rosůlková se značně upokojila tím spíše, že od odchodu čeledínova uplynul již týden a pranic zvláštního se nepříhodilo. A ve shonu ustavičné každodenní práce se na tu nemilou příhodu zvolna zapomínáno.

Pokud tomu dovoľovala práce v hospodářství a hlavně v domácnosti, panímáma starostová si ráda pohovořila s paní řídící i se slečnou Málkou, které jejím ženským a mateřským starostem snad lépe rozuměly nežli manžel. Mezi jiným si posteskla, že Tonyňka, také by ráda šla do školy, ale otec prý ji nikam nemíni dát, leda by dcerka chtěla studovat na učitelku, nechce-li jít do školy hospodyňské.

"Však jako Anička, ani Tonyňka toho potřebovat nebude," usuzovala panímáma, leč Málčině výmluvnosti se podařilo panímámu přesvědčit, že vzdělání je vždycky tuze pěkná věc, že nejlepší ozdobou každé dívky bývá ona ušlechtilost povahy získaná vzděláním. To i zámožné dívky dodává větší ceny a vědomí samostatnosti, takže není jí třeba provdat se za kohokoli kdo přijde, nýbrž může si spíše podle svého srdce volit.

Panímáma k této řeči svědčila, ale ponechala si pro sebe nejtajnější mínění, že

je-li dívka hezká, bohatá a dobře vychovaná. na ocet nezůstane a její dcerky byly takové.

Starosta byl denně rozmrzejší na Jiříka, který měl již dávno být doma; bylo mnoho práce na polích i ve stodole; nezamlouval se mu žádný z těch, kdož se hlásili na statek za čeledína. Býval pohněván neskromnými požadavky mladých lidí, na nichž bylo zřejmo, že nemají smysl pro povinnost a přece že jest jim vedlejší věcí vedle pohodlného bydla.

O svém propuštění čeledínovi zvěděl, že tento se v okolí potlouká. Ženě to zamlčel, aby ji zbytečně neznepokojil, ačkoli sám tomu nepříkladal žádné váhy.

Frantík se v hospodářství činil seč byl a také on litoval s matkou, že jejich pohůnek Mourek není starší, aby mohl postoupit na čeledína. Říkalo se sice, že je Mourek pytlím praštěný, ale pracovitý byl a poctivý a u starostů sloužil rád.

Uplynulo již více nežli polovina prázdnin. Anička počínala mluvit o tom, jak se zase navrátí do Prahy, kam paní Včeláková s dcerou hodlaly jeti o nějaký týden dříve, aby všecko připravily a přibytěk aby uvedly do pořádku.

Tonymka s Emčou se těšily, že je povozem na dráhu vyprovodí a nevrátí-li se do té doby Jiřík, Frantík že opět s vraníky pojede.

Toho dne však, kdy paní řídící s dcerou měly odjetí domů, stala se příhoda, která pobouřila nejen Rosůlkovou rodinu, ale i celé okolí.

Časně z rána Frantík, udiven že pohůnek posud nezapřáhá, vešel do stáje a — ustrnul.

Hodnou chvíli stál zde mladý Rosůlek ohromen, nechápavě se kolem rozhlížeje a nevěda, netrápí-li jej jen zlý sen.

Místo u žlabu, kde stávali koně bylo prázdné a u zdi na dřevěné palandě ležel pohůnek s rukama na zádech svázanýma a s roubíkem v ústech!

Jakmile se Frantík poněkud vzpamatoval, letěl na dvůr, kam právě vcházel starosta, aby bryčku z kolny vytlačil; s počátku otec nemohl pochopit, co mu hoch povídá, všecek udýchan a trhaným hlasem.

Posléze pochopil a chvátal do stáje.

Jeho prvním činem bylo rozvázat pohůnka; ubožák měl ruce naběhlé, jak se mu provazy zadíraly do masa a v obličejí byl téměř fialový. Trvalo to delší dobu, nežli se pohůnek vzpamatoval a mohl sdělit, jak se probudil (v kterou noční hodinu to bylo, nemohl určit), když naň padla záře zlodějské lucerničky. Uviděl dva muže v obličejí k nepoznání začerněné, jak vraníky odvazovali.

Pohůnek chtěl křičet, ale tu mu kdosi hodil přes hlavu houni, potom jej svázali. Pouze to ještě uviděl, jak jeden ze zlodějů na kopyta koní obvazoval hadry, a tím se dalo vysvětlit, že domácí lidé něčeho nezaslechli.

“Ale že se náš Sultán neozval, přece tak bedlivý hlídač!” potřásal starosta hlavou, netuše, že věrný domácí hlídač leží před boudou otráven.

Nastal u Rosůlků veliký poplach, který se záhy rozšířil i po dědině, když strážník Mikula, spěchaje na četnickou stanici, každému koho potkal vyprávěl, co se u starostů stalo.

Strážmistr nedal na sebe dlouho čekat; také on souhlasil s pantátou Rosůlkem, že krádež provedl asi někdo, kdo byl ve stavení dobře obeznámen. Na cizího vetřelce by byl Sultán štěkal ještě dříve, nežli by byl požil otrávené maso.

“Nemáte nikoho v podezření, pane starosto?” vyzvídal četník. Oslovený pokrčil rameny a rozvážně řekl:

“Zde je těžko někoho podezřívát. Dnes jsou krádeže na denním pořádku a před poberty pranic neobstojí.”

Ale když domluvil, panímáma Rosůlková prudce zvolala:

“Já bych myslela, to že se nám pomstil ten mizerný chlap!”

“Který chlap,” tázal se četník.

“Ten náš bývalý čeledín!”

“Máte nějaké důkazy pro to?”

“Nemám, ale sotva se mýlím! Žádný jiný nemohl u našich vrat s vypáčenou klikou ukroutit i celý zámek. Znal ten kluk dobře otevírat vrata aby nevrzala. Nikdo jiný nežli on to nemohl být!”

“Však se to ukáže. Zahájím okamžitě

pátrání. A což ten váš pohůnek, je spolehlivý?"

"To jest. Jeho obmezenost by ani nepřipustila, aby se spolčil se zloději," odpovídal starosta.

"A váš předposlední čeledín?"

"Honzik? Za toho ručím. Sloužil u nás oď malička a nyní je rád, že se na chalupě usadil. Tomu ani ve snu nenapadne okrásti bývalého hospodáře hned o pár koní."

"Dobrá," řekl četník, "my pranic nepocmeneme, abychom tomu zlodějskému ptáčkovi přišli na stopu! Zatím se mějte dobře a doufám, že záhy vám budu moci něco sdělit."

Kvapně odcházel, provázen vyjevenými zraky vesničanů, z oken i z pootevřených dveří stavení vykukujících.

Rozumí se, že aspoň pro tento den sešlo s odjezdu paní Včelákové a její dcery; bylo tak dobře, panímáma se snáze uklidňovala, vidouc kolem sebe upřímné a nelíčené účastenství.

Nejhůře ztrátu milých zvířat nesl Frantík, který se posléze rozeštkal jako malé dítě pro ztracenou hračku.

Nadarmo jej otec i Anička těšili, že zloději budou najisto dopadeni; Frantík jen zarmouceně a plačky škytl: "Tohle se státi nemusilo, kdyby byl Jiřík dříve přišel domů."

Ano, Jiřík! Na tcho nyní všichni živě vzpomínali, kde asi je a proč posud nepřijel? A jakoby tyto vzpomínky byly magnetem, který nejstaršího syna starostova domů přitáhl, hned následujícího dne hoch přišel domů.

Znenadání domácí překvapil.

Ten kus cesty z nádraží bystře urazil za hodinu. Hodlal všecky překvapit a sám byl překvapen stisněností jaká doma panovala. Jeden přes druhého udivenému Jiříkovi vypravovali o pěkných vranících a o jejich ztrátě.

Štíhlý černovlasý hoch opáleného obličej, upřímných černých očí, se slabým nádechem kníru na horním rtu, naslouchal

všem udiveně a na jeho obličej střídaly se různé dojmy.

Konečně Jiřík náhle vybuchl:

"Já je viděl, ty naše koně, ty moje vraníky!"

Nastalo všeobecné překvapení.

"Kdy a kde?! Kdes viděl své vraníky?!" pršely na něho otázky.

"Dnes ráno. Přijel jsem včera do J., kde jsem musil přenocovat a poněvadž vlak, který měl spojení s naší lokálkou, odjížděl až k polednímu, měl jsem dosti času abych se prošel městem, kde byl téhož dne právě trh na koně. Kterýsi koňský handlíř prodal právě pár vraníků sedlákově. Handlíře ani koně jsem neznal, ale jejich řemení zdálo se mně tuze povědomé. Ostatně ten člověk, který koně prodával, byl jako šibeníčník, takže já, ač jsem neměl tušení, že jsou koně kradené, jsem si u sebe pomyslně, že asi kupujícího notně napálil."

"Dítě, Jiříku, a nevíš, kdo tvoje ukradené koně koupil?"

"Nevím, maminko. Nikdy jsem toho člověka neviděl. Ale to je možno zvědět. Jistě jej tam ve městě znají. V hostinci, kde jsem se s ním potom sešel, velmi přátelsky s ním jednali. Myslím, že naše četnictvo věc snadno vypátrá."

"Jiřík má pravdu."

"Tak přece bylo k něčemu dobré když s návratem tak dlouho otálel!" mínila paní řídící.

Starosta bez prodlení odebral se na četnickou stanici, načež strážmistr i s Jiříkem jeli do J. Jejich pátrání mělo šťastný výsledek: Vraníky ukradl skutečně bývalý čeledín ve spolku s koňským handlířem; handlíř zatčením unikl, ale pravý původce krádeže se octl za mřížemi.

A panímáma starostová velebila: "Tot' jsi přišel v pravý čas, milý Jiříku."

A když za krátko Včelákově i s Aničkou odjížděly, sám Jiřík vezl je na dráhu, vesele práskaje bičem nad hlavami svého bujného vraného spřežení.

F. X. Svoboda:

Srdce

I.

AN KARAS, silný třicátník, o samotě i doma přimračený muž, se zježeným, naryšavělým, vousem i vlasem, před lidmi ochotný, laskavý a nehlučný člověk, přišel odpoledne o třetí hodině do své villy u Prahy všecken radostně vzrušen. Vzal ženu svou, dámu pěkně urostlou, vkusně oděnou a růžovou, za obě ruce a pohleděv jí do hnědých očí zašeptal:

“Už Vodenka povolil a přišel!”

Hezká tvář zřejmě zahořela, oči zasvitly.

“Přišel?” otázala se chvatně.

“I s paní. Hned jsem uhlodl, oč jde. Čekal jsem je každou chvíli.”

“Opravdu tedy?” tázala se paní Karasová trhnuvši oběma rukama mužovýmá.

“Všecko domluveno. Jsem společníkem. Všecko, jak jsem chtěl!” mluvil Karas v radostném opojení. “Co jsi se napochybovala, co navyčítala!”

“Nediv se!”

“Nedívím. Plán byl smělý, ale vytrvalost a důslednost zvítězila! Cha-cha! Bože, už jsem byl netrpělivý, už jsem i na mysli klesal, až to dnes spadlo do klína jako upečená buchta. Chacha! Byl to přece jen znamenitý plán! Společníkem. A vzpomeň si jen, jak to šlo za sebou. Nic, zhořla nic, jen trochu praxe v parní pile. Ale strojil jsem se a směle mluvil. Chytil jsem tebe. Pět tisíc, málo, pravda, ale přece něco, a dobrou hospodyní.”

“To si myslím,” zamračivší se na chvíli řekla hezká paní.

“Vzornou ženu,” pravil přívětivě, usmívaje se, “dokonalou, která mi porozuměla. První krok, první šťastný krok. Spolehlivá žena! Vidíš. A potom druhý krok. Stráž u parní pily. Naše villa. Bránila jsi se, ale já věděl, co činím. Marně jsem ji nekoupil, marně tvé věno nesložil. Dluhů jsem se jaktěživ nebál. Kdo dluhy nadělá, ten na ně zemře, ale kdo nic nemá a nadělá si z nich pomocníky, ten vyjede do nejvyššího vrchu. To je moje moudrost. Leskly jsme se oba jako pravé dukáty. Všecko, jak jsem si přál! Pověst rostla: U Karasů všeho dost. — A parní pila na blízku. Dobře jsem věděl, že Vodenka dělá dluhy. Vidíš, to je to! Z těch jeho dluhů dělal jsem si kamarády. Pořád jsem pozoroval a podlamoval. Pořád. A už se povídalo, že já rozumím obchodu tomu lépe než on. Vidíš, tak jsem své praxe využítkoval. A stále se mluvilo, že máme peníze a že tomu rozumím. Dobře jsem věděl, co chci, Vodenka musil přijít na tu myšlenku, to je marné. Jak to nemohl udržet, musilo ho napadnout vzít si společníka. A koho jiného než mne? Musil si v první chvíli na mne vzpomenout, musil! Chacha! A přišel!”

Růžová paní rozjásaného muže políbila.

Pokračoval:

“A prosil. Do smrti mi bude vděčen. Milost jsem mu udělal. Nu, vida! Začal v okolkách, žertoval i koktal a paní jeho — hezká žena — stále do řeči skákala.

Hned jsem byl doma. Přiváděl jsem sám hovor chytře k věci, sám jsem úmysl jejich sesiloval, až se to provalilo. Nabídl, co jsem chtěl. A upekli jsme to hned, jsem společníkem s kapitálem sto tisíc."

"A půjčí ti je Fanta?"

"Chachacha, rád, kdy chceš, a hotově. Dám mu šest procent a musím vydělat patnáct. Všecko je promyšleno, všecko se provádí důkladně jako při válečném tažení!"

Paní Karasová pohlédla na muže vděčně a rozesmála se nastrádanou radostí.

V tu chvíli zaslechli oba živý hlas chůvy Běty v sousedním pokoji.

Paní naslouchala, jakoby se byla zalekla.

"Co je to?" prohodila.

Karas otevřel dveře.

Uviděli v nich překvapující obrázek: Běta vedla za ručičku jedinou pětiletou dceručku jejich Mařenku, všecku nahou, mokrou i pobláčenou, radostně se smějící. Zlaté vlásy její byly umáčeny.

Paní Karasová uchopila dítě s otázkou:

"Co se stalo?"

A Běta ihned sdělovala:

"Vytratila se otevřenými vrátky ze zahrady k dětem v potoce. Stará Kupková, ta chromá, koukala na to a pověděla mi, že se děti kolem Mařenky sběhly a hrály si s ní. Byla prý veselá a kousek po kousku, vše, co na sobě měla, rozdala chudým těm dětem. Svlékla se až do naha. Stará Kupková prý plakala, jak ji to dojalo."

Karas zrudl a chtěl vykřiknouti, ale paní naň významně pohlédla a zdržela tím jeho výbuch.

Mařenka ještě teď poskakovala. Mokrě nožičky její otiskovaly se na vyleštěných parketách.

II.

Po pěti letech, v máji, vstoupil o desáté hodině dopolední Karas do svého pokoje a neoddechнув si ani pospíšil k své paní, jež byla u desítileté Mařenky, onemocnělé tehda zánětem plic. Naryšavělý vous jeho byl prošedlý, nahnědlé oči se leskly.

Paní, shlédnuvši jej, chtěla říci, že nebezpečí minulo, že dceruška jejich je zachráněna, ale nemohla tak promluvit, poněvadž v očích jeho zahlédla zcela jinou zář, zcela jinou radost, jež okamžitě strhla i ji.

"Už?" zašeptala lačně uchopivši jej za ruku.

"Hned uslyšíš," odvětil, odváděje ji do sousedního pokoje.

"Čekala jsem to," řekla uhodnuvši, co se stalo.

"Nuže, už jsem pevnosti dobyl," prohodil povznešeně, "pila je moje."

"Musilo to tak skončit!" prohodila paní radostně.

"Vodenka zatáhl mne dnes stranou," sděloval beze spěchu, jakoby chtěl užiti obsahu svých slov, "a nabídl mi, abych pilu převzal sám. Ukázal jsem se šlechtěným, vysvětlil jsem mu, že bych ji dosáhl za rok beze všeho, ale že myslím na jeho osud a že mu něco nahradím! Uf, to mne to vzrušilo! Všecko už je domluveno, pila je naše! Tak se dobývá svět! Z dluhů, které mi pomáhají, nic si nedělám. Byly vždy mými přáteli, ne zhoupci. Vodenku jsem za těch pět let tak obšil nepřízní okolí, že musil prasknout. Osel, ničemu nerozumí. Uf, hořím! A teď začneme teprv vzrůstat a bohatnout, krok bude už rychlejší!"

Paní Karasová opojeného muže pocelovala.

"A teď ještě ti jednu radost způsobím," řekla něžně, hladíc zježené jeho vlasy, "Mařenka je mimo nebezpečí. Lékař shledal, že je vyhráno."

Karas se rozradoval. Přešel rychle po pokoji.

"Musíme jí způsobit nějakou radost," pravil živě, objímaje rozveselenou ženu, "ať si něco řekne, co by ji těšilo. Uf, nemohu se ani uklidnit! Až bude Mařence lépe, řekni jí, aby si sama něco zvolila!"

Za několik dní sdělila jí matka otcovo rozhodnutí.

Mařenčiny lesklé, tmavé oči se zatřpytily silnou radostí. Objala matku přitiskla se k ní a zašeptala:

"Ať mi dá tatínek sto korun a zavo-

lá mi chudé děti dělníků z pily. Rozdám jim je sama!"

Srdečko její radostně a vzrušeně bušilo.

Karas nemohl jinak, ale zasmušil se, když mu žena přání Mařenčino sdělila.

Ještě téhož dne sešly se chudé děti u její postýlky. Bledou svou ručičkou rozdávala jim korunky. Chvěla se radostí. Očka její se leskla.

III.

Přešlo šest roků. Za jasného, teplého podzimního dne vyšli si manželé Karasovi na procházku. Zahrady vill zežloutly již, mnoho listů spadlo, dni se zkrátily. Jan Karas vesele hleděl kolem sebe. Naryšavělý vous jeho zbělel, vlas zhedvábnil. Mnoho nepříjemného s tváře té zmizelo; jen výraz očí stále byl týž. Paní jeho jakoby se neměnila; stále byla pěkná a stále pečlivě oděná.

Nálada podzimní zapůsobila na jejich hovor. Vzpomínali, ohlíželi se. Samý zdar za nimi, spěch, štěstí. Promluvili o své dcerušce, šestnáctileté Mařence, zlatovlásce. Řekli, že žijí jen pro ni, řekli, že nemohou pochopiti, po kom je, že nemiluje shonu, obchodu, úskoku, zisku, že je stále bláhovým dítětem. Vzpomněli na některé její skutky, znepokojili se a uvažovali, jak působiti na ni, aby ocenila peněz a jejich práci. Brzy však rozpovídali se o veliké události posledních dní, o tom, že splatili již Fantovi kapitál sto tisíc.

"Ted' teprv začne výdělek!" řekl radostně Karas.

"A cos odpověděl včera?" otázala se paní.

"Komu?"

"Vodenkovi."

"To byla dosti těžká věc," řekl zamyšliv se, "je mi ho líto, velmi líto. Ale co jsem měl odpovědět? Deset tisíc mu přece nedám jen tak. A co by mu pomohly? Nic. Rozhází je a bude tam, kde je dnes. Co jsem měl tedy učinit? Žádá, abych ho přijal za účetního! Chacha! Řekni mi, jaký by to byl účetní! Nebyl nikdy k ničemu, neuměl se rvát, všude podlehl svou

nehybností. Co tedy? Co jsem mohl učinit?"

"Ovšem —"

"Odpověděl jsem, že je to těžké."

"Dobře jsi učinil."

V tom okamžení zaslechli u pole za stromem dětské hlasy. Umlkli a naslouchali. Tři holčičky vypravovali si cosi o Panně Marii.

"U mne byla taky Panna Maria!" volala jedna přes druhou.

"U mne včera," chlubila se jedna s vašnivostí, křičíc téměř, aby to i blízcí se manželé Karasovi slyšeli, "a přinesla mi punčochy, šátek a pomeranče!"

"Ta má krásné, zlaté vlasy, vid'?" zvolala druhá.

"U nás byla už třikrát," chlubila se třetí, "a pokaždé nám toho nanesla plnou truhlu!"

Karas se zamračil. Stanul. Pochopil, že si vypravují o jeho dcerušce.

"Vždyť jsem ti to říkala," zašeptala paní, "že všechno odnese, každý dárek a každou korunu. Sází se s námi o malichernosti a co vyhraje, neschová, ale nanesle těm dětem."

Karas se ještě více zamračil. Všecka radost jeho se zkalila. Odtáhl ženu a odešel rychle, aby již ničeho nezaslechl.

IV.

"Tyhle věci mi vždycky zkalily radost," řekl tiše zahleděv se zavhlhlýma očima k jasné obloze.

"Jako mně."

"Bůh ví, co to je. Nás těší střídat, ji rozhazovat."

"Už je toho dost —"

"O to, co ted' dělá, není, ale co učiní . . . potom . . ." pravil s obavou před smrtí. Tvář jeho se zamračila. "Proč jsme se dřeli, proč jsme si nepřáli?"

"Ovšem . . ."

Ubírali se javorovou alejí. Žluté, veliké listy, stlaly se kolem silných kmenů. Chůva, bledá a starostlivá, tlačila kočárek s nemluvnětem. Ohlédla se po nich nepozdravivši.

"Přicházíme, odcházíme," napadlo Karasa a hlasitě poznamenal: "Rozmrzel jsem se!"

Ještě před západem slunce vrátila se do villy. Mařenka seděla v saloně u klavíru. Hrála Chopina. Zahlédnuvši rodiče odběhla do svého pokoje a navrátila se kamžitě letěla k otci s novinami v ruce. Západní slunce ozlatilo zlaté vlásy její.

"Vid', že tys ten neznámý dobrodinec!" živě se otce otázala.

"Který?"

"Co daroval sto korun," sdělovala všechna rozjařena.

"Komu?"

"Však ty víš! Nezapírej, mně to můžeš povědít, mluvila chvatně. "Poznala jsem to hned a mám tě za to strašně, strašně, strašně ráda!" Oči, jež na otce upírala, zářily vroucností a radostí.

Neměl odvahy říci jí pravdu, že není dárce. Láska její ho těšila. Pouze zatajená zlost trhla jeho rtem a obočím. Mlčel. Zdálo se, že tímto způsobem dceři přisvědčil. Vzal pouze noviny a nahlédnuv do nich, přečetl si pro sebe: "Neznámý dobrodinec věnoval na ošacení chudé školní mládeže v Nuslích sto korun."

Vrátil dceruše noviny a významně pohleděl na ženu.

Mařenka zatočivši novinami nad hlavou všechna rozjařena běžela do svého pokoje.

Hleděli za ní beze slova. Oba pocítili zvláštní neklid, strach jakýsi, aby nezvěděla o nich pravdu. Současně v obou těch vyprahlých srdcích zaleskla se úzkost o lásku dítěte. Pohlédli na sebe a jakoby si porozuměli, pokývli starostlivě hlavami.

"Dobře tak, at' si myslí, že jsem tím dobrodincem," řekl stísněným hlasem.

Paní pokrčila rameny. Obavy, temné a těžké jako mraky, dosud vyplňovaly její nitro.

"Ale tím dáme jí za pravdu," zašeptala.

"Ano . . . ale uvaž, kdyby věděla —"

"Nedívám se ti . . . Co však se stane — potom?"

Tvář Karasova všechna se zachmuřila. Popošel ke dveřím, jež Mařenka za sebou

zavřela, naslouchal chvíli a po špičkách vrátil se k paní, jež stála nepohnutě. Pohlédli na sebe, ale nepromluvili. Oběma opět prošel srdcem zvláštní, hluboký strach.

V.

Nejistota a nepokoj vetřely se do rodiny Karasovy. Radost byla nepevná, řídká, obchodní úspěchy jakoby byly bezcenné.

Mařenka dorostla. Objevovali se ženichové, marné plány, zbytečné starosti. Chodila do divadla, na koncerty, na plesy. Rodiče ztratili moci nad ní. Chovali se jako zločinci, bojící se prozrazení. Ukryvali před ní všechny své staré hříchy. Činili i veřejné dobrodini, zvláště takové, jež jim nějak prospělo. Někdy se Karas rozčilil, ale vždy se přemohl. V srdci se stále hryzl. Musil se dívat, jak Mařenka rozhazuje. Byla šťastná, stále veselá. Procitnutí jejího bál se jako smrti.

Šla s matkou na matiční maškarní ples. Oblečena byla za Rusalku. Tančila mnoho a líbila se všem.

Paní Karasová bavila se s předními damami na estrádě.

S Mařenkou tančil v tu chvíli neznámý pán v masce netopýří. Někteří domnívali se, že je to maska d'ábelská. Byl vysoký, nápadný, dvorný. Na první pohled kdosi nevšední. Zjevil se před chvílí a ihned přiblížil se k slečně Karasové. Nikdo ho neznal.

"Rusalko, chceš slyšet pravdu o lidech?" překvapil ji důraznou otázkou, když tanec končil.

"Ano, chci. A ty znáš takovou pravdu?" prohodila s líbezností, zřejmě tím zaujata. "Jak vidíš, jsem Rusalka, dítě lesů a málo vím o životě lidí," dodala závesivši se v jeho rámě.

"A já — netopýr z pudy bohaté villy — leccos jsem viděl, co tě bude zajímat."

"Nejsi tedy d'ábel?"

"Ne, pouze netopýr."

"A co mi povíš? Těším se."

"Ukřývám se na půdě villy, jež patří bohatci Karasovi."

"Tak? Znáš mne?" zašeptala, všechna náhlým pohnutím a zvědavostí naplněna.

"Ano, jsi jeho dcera. Znáš tě."

"Na naší půdě se skrýváš?" tázala se udiveně.

"A znám lépe tvé rodiče nežli ty. Chceš slyšet pravdu?"

Děch její se zatajil.

"Chci," zašeptala ohlédnuvši se na estrádu.

"Pravím ti ji upřímně. Slyš tedy. Tvůj otec i tvá matka jsou lupiči."

"Můj — otec — matka — lupiči?" všechna se dusíc šeptala Mařenka.

"Hroznější, než si myslíš, protože je chrání zákon. Naloupili jmění způsobem, kterým se může za našich dnů loupiti bez trestně!" mluvil neznámý tiše, ale důrazně a opravdově. "To nebylo přičinění, že zbohatli, to byly podskoky, tvrdost a nepoctivost. Přičiněním rosteme pozvolna jako řeka, ale podskoky a chytráctvím vzrůstáme jako mor. Neměli ničeho, jen lstivé oči a strašné zuby. Vyhledli si obět' a zakousli se do ní. Poctivý Vodenka jim přišel do cesty. Skočili naň a vyssáli ho. Kde koho ošidili, kde koho využítkovali, kde koho zničili. To jsou tvoji rodiče!"

Mařenka vydychla tísní a zděšením. Chtěla něco namítnouti, ale sama mžikem poznala, že námitka její je planá.

"Nesnaž se, vymluvit si to," pronesl neznámý muž klidně, "chybila bys, a neodčinila bys toho. Vodenka s rodinou žije v bídě. Vyhledej ho. Žena jeho dělá kravaty, dcery je prodávají. On je zaměstnán v obchodě nepatrného člověka. Ztrneš, až uvidíš jejich pokojík. Měli všeho dost, byli přepadeni a oloupeni. Takové to bylo, Rusalko, takové!"

"Kde bydlí Vodenkovi?" otázala se rozechvěně.

"Žižkov, Miličova 7," řekl a ukloniv se zmizel mezi maskami. Černá hlava jeho se zamihla. Opustil sál; nikdo ho již nespatriil.

VI.

Mařenka neřekla ani slova matce, jež se jí tázala, co se s ní děje. Nezminila se též ani otci, jenž druhého dne rozeznal

její silné rozechvění. Ale oba rodiče poznali na lesku jejích očí, že se cosi závažného stalo. Snažili se zvědět co, ale marně. To zvýšilo jejich strach. Tušili, že nadešla ona chvíle. Nepokoj a rozrušení zabraly jejich nitra.

"Co člověk na světě má?" zabědoval někdy Karas při počítání. Jednou zaklel vztekle, jindy chápal a zalitoval.

Mařenka vyhledala na Žižkově Vodenkovu rodinu. Vše bylo tak, jak slyšela. Pocítila bolest z jejich zahořklosti a těžké bídě. Rozplakala se s nimi.

Vyhledávala různé lidi, s nimiž se otec její obchodně stýkal a vyzvíдалa. Brzy se jí ukázala celá pravda. Zbolestněla. Doma to pozorovali. K promluvení o tom nebylo odvahy.

V máji, když kvetly šeříky, připravovala se Mařenka na návštěvu slečny Sokolové, jež ji vyučovala malování květin. Karas prošel jejím pokojem. Povšiml si, že si prohlížela své drobnosti ve skřínce a že o něm ani nevěděla, ačkoli šel krokem zcela obyčejným. O desáté hodině přišla slečna Sokolová. Odešly spolu do zahrady a pak kamsi do města. Paní Karasová zahledla je před villou a podivila se, proč odcházejí.

O jedné hodině, když připraven byl oběd, Mařenka ještě doma nebyla. Čekali. O půl druhé poobědvali sami. O třetí hodině odejel Karas všechn pobledlý do bytu slečny Sokolové. Byla doma. Sděil jí, že dosud Mařenka domů se nevrátila.

"Jak je to možná?" podivila se slečna Sokolová. "Doprovodila mne až na Vinohrady. Pravila, že musí zajít k přítelkyni, slečně Rysové, a hned že půjde domů."

"Snad se tedy zdržela u slečny Rusové," potěšil se Karas. "Jsou přítelkyně, nepustila ji."

Odejel na Vinohrady. Slečnu Rysovou našel doma. Zpívala právě dvěma známým dívkám písně, jež měla za týden přednésti na večírku studentském. Byla překvapena návštěvou Karasovou.

"Je u vás Mařenka?" tázal se okamžitě.

"Ne, šla před dvanáctou domů."

"Domů?"

"Ano. Přišla sem sdělití mi, že zítra nebude doma, abych k ní nechodila."

Karas se podívil této zprávě.

"Doma však dosud nebyla," odvětil zasmušiv se. "Netuším, kde ještě by se byla zdržela." Pohlédl na hodinky. Bylo půl páté.

"Možná, že někoho potkala. Nyní třeba sedí již doma."

Karas odejel kvapně domů znepokojen s počátku podivnou zprávou slečny Rysové. Brzy však se uklidnil myšlenkou, že je asi dcera doma.

Proběhl chvatně zahradou. Žena seděla na verandě.

"Je Mařenka doma?" zavolal.

"Není."

S těžkou tísní v prsou odvedl ženu do svého pokoje. Oba se třásli, oba se lekali každé domněnky, ale oba myslili si totéž. Mráz přebíhal jim po těle. Hádali, kde by mohla býti. Karas dojel ještě k paní Příbramové, ale nenalezl ji doma. Zvěděl však od panské, že u nich Mařenka byla o čtvrté hodině s jakousi krabicí a že všecka rozzářena odešla s milostpaní. Zpráva ta jej rozradovala. Všechn potěšen a zmaten odejel domů. Od ženy zvěděl, že před čtvrt hodinku přišla dcera šťastna, jakoby se nebylo nic stalo, a že přinesla jakousi krabici. Oběma se ulehčilo.

Po chvíli přišla Mařenka s papírovou krabicí.

"Proč jsi nepřišla k obědu? Co se stalo?" otázal se otec.

"Nemohla jsem. Prodávala jsem kravaty," odpověděla.

"Jaké kravaty?" všecka udivena otázala se matka směříc se hlasitě.

"Mám jich tu ještě několik," řekla Mařenka otevřevši krabici s lacinými kravaty, "vid', tatínku, že si taky koupíš!"

Karas rozradován vyplatil jí za všechny sto korun.

"Rozdám je chlapcům," řekl s úmyslem potěšiti své dítě. "A jak ty jsi přišla k tomu obchodu s kravaty?" otázal se s veselým pohledem.

"Paní Vodenková je dělá, obživuje se tak," řekla přitlumeným hlasem, "pomohla jsem jí něco prodat. Ještě zítra chci pokračovat, mám tolik známých! A u Vodenků je strašná bída!"

Karas svěsil hlavu. Přešel po pokoji zamyšlen, ale neřekl ani slova. I žena jeho mlčela. Pocítili, že dcera o všem již ví. Dech se jim tajil.

VII.

Za nedlouho, o narozeninách Mařenčiných čekal Karas v jejím předpokojí, až se obleče, aby jí přál. Byl neklidný, přepadlý, ale zřejmě šťastný. Vlas a vous jeho hedvábně zbělely, tvář zpříjemněla. Příkrost a lstivost hnědých očí jeho zmizely. Bylo možná zcela jasně rozpoznati, že v poslední době stálé utrpení vetkávalo sem své barvy. Před týdnem ještě zdálo se mu, že není východu z temné, strašné propasti, kde se ocitl. Dnes bylo vše změněno. Snad za celý život netěšil se tak hluboce na příští okamžik jako v této chvíli. Zdálo se mu, že Mařenka úmyslně se ve svém pokoji zdržuje. Přecházel; prsty jeho dotýkaly se neklidně předmětů.

Otevřely se dvěře. Srdce mu zabušilo.

Mařenka vešla ve světlých šatech.

Vzal ji za obě ruce a políbiv ji řekl:

"Vodenka je opět mým společníkem jako dříve!"

"Nic na světě nezpůsobilo by mi větší radost," odvětila překvapena, "děkuju ti!"

Objali se. Karas cítil, jak se zachvívá blahem a jak jí radostí buší srdce.

Matka, jež vstoupila, tiše si oddychla. Zdálo se jí, že balvany spadly s jejích prsou.

Bedřich Svatoš:

Až se vrátíte . . .

(Povídka o návratu vězně z nacistického koncentračního tábora — o návratu domů, kde se vše mezitím bolestně změnilo . . .)

“**J**Á vám pořád říkám Toničku a mladěj pane, jak jsem byla zvyklá a vy už jste zatím skoro šedivej. Ale poznala jsem vás hned, to ano. Načisto hned. To až když jsem nad vámi stála tam dole na ulici a dívala se na vás, je pravda, copak jsem z vás viděla, jen vršek hlavy, jak jste tam seděl, to jsem honem nevěděla, jestli jste to opravdu vy. Ale z dálky, tady z vokna, to jsem vás poznala hned. Voči mám ještě dobrý. Kdyby vono bylo všechno jako voči —”

“Vod samýho vosvobození jsem se vod vokna nehnula, jen se tady dole přestalo střílet, a když jsem musela někam vodskočit, pořád jsem měla strach, že mi projdete, že přídete a já vás neuvidim. A já věděla, že přídete, že to všechno přežijete, jínák to ani nebylo možný, vždyť vono takhle toho bylo dost. Aby ještě vy, to nemohlo bejt. A kam byste byl měl jít jinam, když ne sem, domu. Von každej kouká domu, i když potom přídě a nenajde ničehož.”

Hlas se jí nalomí a je to seschlý hlas jako ulomený proutek. Pohne sebou, podívá se po něm a ruku mu položí na koleno, jak tu sedí při jeho nohou na samém krajíčku, aby pro něho zbylo co nejvíce místa. Všude tady kolem je tma, jen v koutě za hlavou rozsvěcuje maják jakoby úzkou štěrbinu, a přece ji vidí jen v pološeru a zdá se mu, že i dotyk ruky cítí na koleni,

vrásčitá ruka to je, jen kost koží potažená a jeho koleno je také takové, jen dvojí kůže je mezi těmi dvěma kostmi a hadr jeho kalhot a přece ta ruka hřeje, jako tehdy hřála, když paní Trefná seděla ne na okraji toho vojenského lože tady, ale na krajíčku pohovky, na kterou ho uložila.

Křehký hlas se k němu prodíral tmou a hukotem v uších a nepřestal od té chvíle, co tu tak leží a poslouchá. Snad hodina a snad ještě víc, co vešel do staré známé ulice, mezi domy, které tak dobře znal a které se na něho dívaly cize ranami ve svých omítkách; po obou jejích stranách stojí akáty, nejsou ostříhány do koulí, jako bývaly, mají koruny ledabyly rozčísnuty a zdivočelé a jsou tu i jen holé uzlovité pně s hlavami ut'atými a na jednom z nich visí dva hrozínky listů docela nečekaně, bez přechodu, rovnou na pni. Ulice je rozryta, dlažba vytrhána, chodník zatarasen hromadami kostek; a docela na konci řady domů, na místě robáku není docela nic.

Vlekl se od rohu náměstí, pospěch, těšení i bázeň mu podrážděly kolena, vnořoval se do ulice, jako by ho vssávala a docela po paměti se zastavil před domem. Mezi tou ulicí, kterou tak důvěrně znal, a tou, ve které teď stál, leželo šest let. Ne; jen pět a půl. Padesát.

Vidí ji dobře: slunce do ní svítilo a obnažovalo všechno, co tu bylo pro něho nové; děti si hrály na kraji chodníku, na hromadách kamene a v hlíně, kde nebylo dlažby; smály se a skotačily. Viděl to všechno a nedíval se na to, protože pro něho bylo jen jedno, ten starý dům; a až potom, když se v náhlé slabosti zachytil první hromady dlažebního kamene před domem, sí to na okamžik všechno uvědomil.

Nyní tu byl jen ten dům, který byl jeho domovem, pokud se dovedl upamatovat, a do kterého se vracíval každého večera, když zavíral oči a i ve dne po celou tu dobu od počátku až do konce války. Hnědé dveře a žlutá klika na nich; schody do prvního patra. Zůstal tam nahoře stát nad schodištěm přede dveřmi. Ani se přes práh nedostal. Ani mu ten člověk, který mu otevřel, neřekl, aby šel dál. Jako by byl žebrák — Ani docela neotevřel; jen tak na půl; jen na šířku svých ramen.

“Neznám,” řekl lhostejně. Potom ještě, jakoby pro jistotu opakoval jméno, překousl je na dvakrát, jako by to bylo kdoví jaké jméno a ne zrovna to nejběžnější. “Ne. Neznám. Tady v domě ne.”

To všechno až potom, když on sám se zeptal, po chvíli omráčení; protože, když už byl konečně u těch dveří, lapaje po dechu, jak v náhlém spěchu vyběhl dvojím ramenem schodiště, zazvonil a v dychtivé radosti naslouchal krokům za dveřmi, nadál se všeho, jen toho ne, že mu otevře cizí. A teprve, když ten člověk tak cize ze sebe soukal jeho jméno, zachytil se očima na bílém lístku na dveřích, kterého se prve ani nepovšiml. A přeslabikoval je hlasitě.

“Jo to bych byl já,” řekl ten za prahem.” Ale ty lidi, na který se ptáte — Vopravdu ne. Nezmejlil jste se v čísle? Co vim, tady ve druhym domě bydlej nějaký Novákovi taky v prvním patře.”

Usmál se uboze. Ta troška krve, která v něm ještě zbyla a kterou zpěnil svým pospěchem do schodů a rozčilením, se v něm ozvala hukotem, slyší ji, před očima se mu mu ukáže zarudlým závojem; v uších mu vyzvání; nebo to ani krev není; slabost; to těšení —

“Vždyt’ jsme tu bydleli, co se pamatuju —”

Ten proti němu, pořád položen rameny do pootevření dveří, tiše hvízdne.

“Tak to jo. To už bych tomu rozuměl. To já ani nemůžu znát. Já mám tenhle byt teprve vod vosvobození. Po Němcích —”

Opakuje ta dvě poslední slova po něm.

“No jo — Fo kompak! V tomhle celom baráku bydleli Němci. Copak to nevíte?”

Zůstaia před ním šedá plocha dveří a bílý listek ve výši jeho očí. Zábradlí klouzalo pod rukou, každý schod se zhoupł pod nohama, chce se mu sednout a odpočinout, ale nemůže, musí ven, ven z toho schodiště, z chodby, domu, na který tolik vzpomínal. Cím má být živ vězeň kromě skývy chleba, ne-li slovem vzpomínky — A ta byla i naději; minulostí, která se promění v budoucno.

A kam se tedy odstěhovali naši —

Ulice se houpá jako ty schody před chvílí, prohýbá se a domy po jejích bocích se pokyvuji jako vysoké stromy na okraji cesty ve větru, šedivé jako nebe nad nimi, černé, zavírají se nad jeho hlavou, až se udělá docela noc, otevírají se a pustí na okamžik trochu světla, docela jen tolik, aby zahlédl hromadu složeného kamene, a už je zase tma. Nějaké děcko se tu nad ním zastaví ve hře, ale už je zase pryč — Zeptat se musím někoho, kde jsou naši, přece Němci nevystěhovali celou ulici, u hokyně třeba —

Tma prší shora a padá mu do očí, protře je hřbetem ruky a zase se udělá světlo, před ním leží chodník, modré a bílé drobné kostky složené do mozaiky jsou docela blízko — Někdo mi přece poví, kde naši jsou, není možná, aby to nikdo nevěděl — Jen co si odpočinu, vydechnu —

Nějaké botky se zastaví na bělomodré mozaice; černé ženské střevíce, docela ne už nové; černé punčochy v nich.

“Je to pan Novák? Mladej pan Novák?”

Hlava je těžká a přece ji zdvihne k té ženské. Trhlo jí to jako v úleku.

“Vodpust'te, pane — Já myslela, vopravdu — Já myslela, že Toník Nováků, pana oficiála — Prominou —”

Zastaví se na půl kroku na odchodu, zaváhá ještě, poobrábí a zase se nad něho poshýbne. A tu ji pozná.

"Paní Trefná —"

Chytí ho v podpaží, vzpírá ho vši silou, aby mu pomohla na nohy, heká, ale mezi tím vykřikuje:

"Toník! Toníček! Mladej pan Novák!"

"Že já si hned nevzpomněl na vás," slyší se říkat jakoby z dálky. Kde jsou naši?"

Jako by ji opustily síly; nechá ho dosednout vedle žulové kostky na holou zemi.

"Já už — já už nemám tu sílu jako dřív," zaběduje místo odpovědi a hned zase vykřikuje: "Vrátil se, lidičky, přece se vrátil! Toníček! Já to věděla — Chudák Toníček," zapomene se nad ním, "mučedník! Ty ho zřídily, potvory!"

"Už je to dávno," řekne Antonín nesouvisle a zase se vrátí ke své otázce: "Kde jsou —"

Kdosi se nad nimi zastaví.

"Vstaňte, Toníčku, takhle tu nemůžete zůstat. Pod'te, vopřete se vo mně, vono vám to pude líp vstát — Takhle tady zůstat nemůžete, ještě by si lidi mohli myslet — Pod'te ke mně, však víte, je to jenom přes ulici. Vopřete se, vono to pude." Zase se kolem něho zatemní.

"Vstaňte," sápe se po něm malomocně a většinu dechu ztrácí mluvením, "já vám to doma všechno povím, jen se chytněte — Vždyť von mi tady snad — už se poroučí — A to ty mrchy —"

Ten člověk je tu ještě pořád, nikdo si ho nevšímá; sklóní se teď najednou, chytí Antonína v podpaží a postaví na nohy.

"Pude to?" zeptá se. A k paní Trefné: "To je z koncentráku, že jo —" Zakleje, zachytí potácejícího se Antonína do náručí, podebere ho jednou rukou v podkolení a zdvihne ho, jako by to bylo děcko. "Těžkej nejní. Děte napřed, at' vim, kam s nim—"

Ruka na koleni hřeje, pohybuje se teď pomalu, skoro neznatelně; hlídá. "Hodnej člověk nějakej to byl, vid'te, Toníčku. Až sem vás vodnes a hned šel, na nic se už neptal a ani na kafe zůstat nechtěl. A vy, chtěl byste eště hrnek? Počkejte, já vám udělám kousek masa, mám ho tady doma, dnes ráno jsem si ho koupila, jako bych by-

la věděla, že přídete zrovna dnes. A knedlíček udělám, jakpak vy ste asi dlouho nejed knedlík, a vomačku udělám a drobět polivky, jenom drobítek, jenom pro vás, aby byla hodně silná, to vás zmátoří. Jak vy se zase seberete, jenom mi už neplačte, Toníčku, copak je to platný —"

"Já, copak já potřebuju, stará vosoba. Ale vy, chudáčku! Takovej mladej, vždyť jste byl ještě chlapec, když vás vzali a je to jenom šest let. A kdybyste se viděl — Nic se nehejbejte, ležet musíte a vodpočinout si a jíst. Jenom proti věku nejní léku a proti smutku čas — A vy ste přece jenom mladej, at' vypadáte, jak chcete. Kolipak vono vám teď muže bejt —" "To mně když bylo tolik — Jako kostra jste. Ten člověk vás zdvihnul, jako byste byl balíček s tejdením přídělem, vopravdu. Docela jako nic. Kdyby tak vaši — Ti by se byli lekli — Snad by vás byli ani nepoznali. Ačkoliv vona máma pozná svý dítě, kdyby já nevim — A ne, to ne, plakat nesmíte. A já hloupá ženská pořád vo jednom začínám —"

"A radost by měli, vona maminka, chudák vo jinom nehovořila. A pan oficiál, jako váš tatínek — Já za to nemůžu, Toníčku, pořád jenom na ně myslím —"

A já jsem pořád jen na to myslel, až se vrátím a jak. Pořád jsem je před sebou viděl, vyděšené, jak jsem je spatřil naposlady. Tatínek, ten už sotva chodil. Seděl na posteli, více v tom úleku nedokázal; nemohl vstát a vyjít z ložnice. Seděl, promodralé rty se mu třásly a z očí mu teklo růženečkem. Ani nezavzlykl, nevzdychl, jen se díval, seděl a díval se na mne otevřenými dveřmi ložnice, oči se mne nespustil, jako by se o mne opíral, jako by byl musil upadnout, uhne-li jimi. Maminka — Trvalo to jen chvilku, ani se nikdo z nás nemohl vzpamatovat, smýkli mnou ke dveřím, tak jak jsem byl — v nočním prádle. A dva tam zůstali s našimi — Kolikrát jsem je tak viděl — Maminku opřenu o ostění dveří, ruce sepnuté křečovitě před ústy a nad zbělenými klouby prstů oči. Byly suché.

"Zustanete teďka u mně, vid'te, nikam nebudete chodit a kam byste šel, dokud se neseberete. A když budete muset, pudu s váma. To by muselo bejt, abych se nepo-

starala. Abyste se u mně nesprávil — Však jsem to musela slíbit vaší mamince. Jen se podívejte, počkejte, já vám na to posvítím, tuhle skříň znáte, vidíte. A vedle v pokoji je druhá a vaše nádobí tu je a všechno, co neprodala. A prodala toho, skoro všechno. Lidi kupovali kde co, nábytek a látky a prádlo a starší šaty a knihy, ničeho nebylo a peníze byly — Všechno jsme to z vašeho bytu natahali sem, když váš tatínek umřel a Němci ji vyhnali z bytu. K hnutí tady nebylo, vždyť já nemám než ten pokojík a kuchyň, ještě že ta chodba je veliká; a u vás byly pokoje tři — A tak to odcházel kousek po kousku, za peníze, za kousek masa, až zbylo hnedle jen to nejn nutnější. Pořád jsme jenom čekaly na konec války a toho soužení a na to, že se vrátíte. A vono se to potahovalo s podzimu na jaro a s roku na rok —”

Opakuje to už po kolikráte a on poslou-

chá, otevře oči a dívá se na ni v šeru světnice, hltá slovo za slovem a opakuje si je po ní —

“Musili ji potom odvézt do nemocnice; ani tejden tam nebyla. Ani celej tejden ne. Jen co se mi trochu zmátoříte, dovedu vás k ní, k voběma vás dovedu, sou vobá pod jednou střechou, jako byli, co sem je znala —” Hlasu dojde míza. Zachvěje se stařecky; zlomí. A zdvihne se znovu, slabý, jednotvárný jako déšť na skle okna.

Světnice je temná a chladno tu je a prázdná a jen vzpomínka sedí na okraji lůžka; ruku sňala s kolena a na místě, kde spočívala, se uhnízdil chlad. Venku se zdvihl vítr, silou se žene proti domku a všechna ta prostora venku jím hlučí. Tím těžší je ticho tady uvnitř. A tma tu je. Jen v koutě při samé hlavě lůžka pravidelné záblesky majáku odbíjejí čas.

Potřebujete tiskářské práce?

- **Dopisní papíry s Vaším jménem či firmou?**
- **Obálky s Vaším jménem a adresou?**
- **Různé tiskové práce pro Váš obchod,
nebo pro jakoukoliv potřebu?**
- **Jednobarevné, dvoubarevné, trojbarevné?**
- ● ● **Tiskárna českých benediktinů Vám je vytiskne.**

Pište, nebo se zastavte:

**TISKÁRNA ČESKÝCH BENEDIKTINŮ,
1637 So. Allport Street,
Chicago 8, Illinois
Telefon TAYlor 9-6655. ● ● ●**

Vlasta Pittnerová:

Hraběncin dárek

JAKO v nějaké povídce pro děti, povídce mravoučné, příkladné, povídalo se o zámku i podzámčí i ve městě, odkud bylo do zámku sotva čtvrt hodiny cesty, že paní hraběnka, pobývající v létě několik neděl na zámku, učinila milosrdný skutek.

Prokazovala hraběcí rodina vždy mnoho dobrého chudým, šatila sirotky, podporovala vdovy, než onem milosrdný skutek prokázala zvířeti.

Šla procházkou podle břehu potoka od zámku k lesu, a tu uviděla několik chlapců, kteří chtěli topiti štěně. Jako v takových příkladných, mravoučných povídkách pro mládež to bývá, zabránila paní hraběnka tomuto činu, darovala mladým darebům po desítníku a zabalivši štěňátko do batistového, krajkami lemovaného i vyšivanou korunou zdobeného kapesníku, odnesla psíka do zámku.

Tam byl uložen do košíku na zbytky měkkých látek, dostal mléko a piškoty a komorná i panská si s ním hrály.

Paní hraběnka si jej denně nechala donést, pohladila jej, podala mu cukrátko a napomenula služebné, ať mu neubližují. Nazvala psíčka: "Bubi", jméno to však záhy zjemňováno v "Bubínek", "Bubíček", "Bubánek", jak se komu nahodilo.

Odjíždějíc, poslala paní hraběnka Bubiho darem paní direktorové.

Vzkázala, že se těší, že se s ním opět příštím rokem shledá, proto že dává jej paní direktorové, ježto předpokládá, že bu-

de v dobrých rukou. Paní direktorová arci, jak se samo sebou rozumělo, vzkázala nejponíženější díky, ale vlastně se tomu živému daru tuze netěšila.

Pan direktor byl náruživým milovníkem honitby a měl dva psy, velkého ohaře Reka a malého jezevčíka Argo. Bylo těch dvou psů pro zlost dosti, jak říkávala paní direktorová paničkám. Dalo chystání žrádla trochu práce; ač bývalo v kuchyni dosti zbytků, musilo se přece hledět ještě navařiti jakési polévky, neboť Rek dovedl schlamstati plný škopík a ten malý křivonožka Argo snědl denně více nežli vážil.

A pak nanesli bláta a prachu do bytu. Pan direktor v tom ohledu nechtěl "míti rozum", jak paní říkávala a bral psy vždy do pokojů. Rek dovedl si dokonce sám otevírati dveře a pranic se nerozpakoval, jsa třeba všecek mokrý a až po břicho ublácený, natáhnouti se na koberec, vyšívaný vlastníma ručkama paní direktorové, věncovím růží na černém sukně.

A ten křivonožka Argo si zase ve svém psovském rozumu myslil, že jsou pohovky a křesla potažené plyšem a hedvábím a na nich vyšívané polštáře, dřimadla a koberečky připraveny pro něho. Nikdy si neulehl na podlaže.

Pan direktor ke všem stížnostem své choti odpovídal vždy stejně, že zkazili-li jí jeho psi nějaké věci, ať si koupí jiné, on že pro nějaké ty hadry a krámy se nebude omezovati, aby se nemohl se svými miláčky pobaviti v pokojích.

“Snad by mne chtěly, nejmilejší paní manželko, poslat také do psí boudy?” řekl kdysi, když paní tvrdila, že psi patří do boudy a ne do pokojů.

Řekl to ostře, jak zřídka kdy na paní promluvil a paní manželka nečinila již nároků, aby byli psi vykázáni do boudy, ale za to neušetrila pana manžela zprávou o každé škodě, kterou “paní psi” způsobili.

Než panu direktorovi to bylo jedno, at’ slyšel, že “paní psi” rozbili nějaké nádobí, shltli nějakou pečení, potrhali záclony nebo pokáceli židle.

Řekl, at’ si paní opatří věci nové, v kuchyni že se najde také náhrada — že se má dávat lépe pozor.

A nyní přibyl do domácnosti ještě třetí pes!

Paní direktorová se mrzela tušíc, že bude musit toho malého vetřelce opatrovat a hýčkat, že vzbudil ten živý dárek jistě ještě závist u jiných paniček.

Nebyli direktorovi již mladí manželé, měli dceru provdanou za úředníka na sousedním panství a těšili se, že až bude pan direktor chtít jít do pense, že stane se pan zet’ zde v zámku jeho nástupcem. Paní direktorová se těšila, že bude mít vnoučátka pak na blízku. Bývalo jí líto, že nemůže dceři při vychování dítek pomáhati, s nimi se mazlit.

A nyní se měla opatrovat, mazlit, rozčítovat se psem!

Věděla, že budou paničky, které by to vše rády činily, jen aby se do milosti u paní hraběnky dostaly, jí se pošklibati a vtipkovati.

Bylot’ vtipkování, či jak se říkalo v zámku: “špičkování”, oblíbenou zbraní mezi zámeckým obyvatelstvem. Lidé nemuseli býti k sobě hrubí, šipka vtipu stačila, aby pokořila, odzbrojila, zjedнала převahu.

Neklamala se paní direktorová. Jak se s kterou paničkou sešla, již přšely otázky, jak se pejsánek vynachází, jak mu slouží zdravíčko, neteskní-li po její hraběcí Mlosti, zda již u direktorů uvyknul, zdali ho pejskové páně direktorovi nešídí.

A zase se řeklo, že se má jemnostpaní direktorová aspoň čím zabývat, že ten pejsánek příjemně chvíli ukrátí, že má jemnostpaní něco pro radost.

Paní direktorová by byla nejraději každému řekla, at’ si pejsánka vezme, ale arcí toho říci nemohla, a tak sdělovala, že jest pejsánek zdráv, že mu chutná mlíčko s piškotem i kousek šunky, že neteskní, že si s velkými psy i hraje. A zase, že mu upravila postýlku, kterou mívala její dcera pro loutky, že mu ušila míč a panáka ke hraní.

Lidé zrovna vycítili, že to vše nejde jemnostpaní od srdce a špičkovali a vtipkovali dále. A pojednou všeobecným vtipem nazýván psiček: “jemnostpejsánkem”. Že se jmenuje Bubi, se skoro zapomělo a paní direktorová musila chtějíc — nechťějíc, v onom pojmenování shledávati úctu k dárku paní hraběnky.

Pan manžel se jí nelítnostně vysmíval a měl pro ni radu, aby hleděla psa někomu strčiti. Ale to nebylo možno, z toho by byla mohla vzejít nemilost a z nemilosti nevyplnění přání stran dosazení zetě na místo po tchánovi.

Paní direktorová byla mrzuta, mrzutější, nežli když Rek zamazal nejpěknější, jejíma rukama nejměleji vyšíváný koberec; shltl pečeného bažanta, určeného pro hosty, rozbil mísu z výbavy jemnostpaniny, na kteréž měla býti ta vzácná pečeně urovnána. Více se mrzela, nežli když Argo potřhal jí kožešinový, drahý límec a rukávník, když shodil s prádelníku porcelánové koflíky a figurky, takže z té pozlacené krásy, malovaných květů a obdivované jemnosti zbylo jen trochu střeptů.

Chtěla jet na návštěvu k dceři, aby si trochu postěžovala. Leč pan manžel jí řekl, to at’ si vezme toho “jemnostpejsánka” s sebou, že on ho doma hlídáti nebude.

A učiniti tak se jí nechťělo.

Nechťělo se jí cestou tři hodiny trávající pejska opatrovat a nechťělo se jí dceři přivěztí toho rozmazence, který ztropil každé chvíle nějakou škodu. Právě jakoby věděl, že smí tropiti vše, co chce, že se mu nedostane výprasku, že je respektován, zkrátka — že je “jemnostpejsánek”.

Byla paní direktorová v stálém strachu o to zvíře. Jak odešla z domova, pes hned něco provedl, smlsal, rozbil, roztrhal, pomazal. Služky, chtějíce se zavděčiti panu direktorovi, svedly leccos, co vyvedli Rek

a Argo, na "jemnostpejsánka". A mnohdy i to, co vyvedly samy.

Paní direktorové nezbylo, než "jemnostpejsánka" všudy s sebou vodit a i nosit. Těšila se vždy, šla-li do kostela, že se té přítěže na chvíli zbaví.

Ještě že bylo to zvířátko hezké; byl to pudlíček bílý, černě skvrnitý, tak kudrnatý, že bylo radost se na něho podívat. Byl často koupán, kudrny mu česány, nosil všeliké hezké oboječky, které mu paní direktorová sama háčkovala a vyšívala a na hlavě měl vždy připevněnou barevnou mašli nebo kokardu.

Když přijela direktorovým dcera s dvěma dětmi na návštěvu, psík se dětem velice líbil a jméno "jemnostpejsánek" se jim líbilo též.

Prosily babičku o něho, leč paní direktorová musela v noučátkům odepřít, odmítnouti prosbu, namítajíc, že až paní hraběnka v létě přijede, bude se po psíčkovi, svém dárku shánět.

Celý podzim a zimu měla paní direktorová s tím "jemnostpejsánkem" pokažený, o všechny zábavy přišla.

Šla-li někam "na visitu" o slavnosti jmenin, narozenin, na svatbu, křtiny či o zabíjačce — jistě "jemnostpejsánek" doma něco zvláštního provedl. Vzala-li ho s sebou, cítila, že jest terčem výsměšků. A tak odříkala, vzdalovala se zábav a trčila se v bezmocné omrzelosti.

"To se jemnostpaní direktorka s tím "jemnostpejsánkem" dostala," smáli se v zámku.

"To byl ale present od Její hraběcí Milosti!" dodáváno škodolibě.

Z jara měla paní direktorová nový svízel. Na nošení byl "jemnostpejsánek" již veliký a těžký, na šňůře dával se nerad vodit a chodě volně, často zaběhl.

To bylo pak shánění, hledání, ihned dal pan direktor vždy drábem vyhubnovati, kdo pudlíka, slyšícího na jméno "jemnostpejsánek", přivede, že dostane odměnu. A pro tu odměnu se milý "jemnostpejsánek" ztrácel pojednou částěji a štěstí nálezcové přijímali odměnu — nejméně stříbrný dvacetník — s potutelným úsměvem.

Kdysi byl "jemnostpejsánek" ztracen tři dny.

Paní direktorová nespala, nejedla, dostala migrénu, horečku, naříkala, co si počne, jak se Její hraběcí Milosti omluví.

Tu u večer třetího dne dovedl "jemnostpejsánka" kantor z blízké dědiny. Našel, totiž potkal prý toho pudlíka zatoulaného v polích, donesl ho domů, vykoupal, nakrmil, nevěda prý, komu náleží a že je po něm shánka. A ukazoval zavázanou ruku, jak prý ho jemnostpejsánek kousl.

Kantora odměnití dvacetníkem zdálo se i samému panu direktorovi skrovnou odměnou. I tázal se, čím by se mohl panu kantorovi odsloužiti. At' prý si řekne, za to kousnutí že musí býti také nějaká náhrada.

Hleděl pan direktor významně na kantora ošumělý kabát, mině, že kantor porozumí a o nějaký obnošený šat požádá.

Než kantor měl žádost jinou.

Žádal poníženě, uctivostí se rozplýváje o přeložení do města. Měl u sebe svoje "atesty" a doklady, že je dobrým muzikantem a věděl, že je v městě úmrtím uprázdněno místo mladšího učitele.

Pan direktor se trochu mračil, leč nemohl již dobře odříci. Řekl tedy, at' si pan kantor obejde ostatní pány — on že proti němu nebude. A že když to u pana purkmistra, vikariusa, faráře poví, tož že to asi půjde.

Kantor políbil panu direktorovi ruku a pelášil ze zámku všecek blažen.

"Mně se zdá, že ten kantor chytil tu psinu — toho "jemnostpejsánka" schválně," zabručel pan direktor po kantorově odchodu.

"Aspoň bude mít přece někdo tedy pro toho — "jemnostpejsánka" radost," odvětila paní, která si od kantora nechala políbiti pouze rukáv.

Musili se oba smáti, jak hledali a nevyslovili nadávku na zvíře, hraběcí milosti ozářené.

Konečně, konečně byl ohlášen příchod vrchnosti.

"Jemnostpejsánek" byl vykoupán, učen, paní direktorová ho skropila voňavkou, dala mu modrozltou kokardu a stejně vyšívány oboječek (modrá a žlutá byly erbovními barvami hraběcími) a těšila se, jak se paní hraběnka na pudlíka i na ni usměje.

Paní hraběnka přijímala úctyplné vítání úřednictva, sedíc v kočáře podle svého chotě, pak odebrala se do svých pokojů, aniž by koho zvláště oslovením vyznamenala.

Po psíkovi se netázala, ani druhého, ani třetího dne.

Konečně při potkání v parku, ana paní direktorová přicházela jí po pěšině vstříc, vedouc "jemnostpejsánka" na žlutomodré šňůře (za pobytu vrchnosti nesměli psi v parku volně pobíhati), oslovila paní hraběnka chot' úředníkovu.

Tázala se jí, zda je zdráva, ptala se na dceru, na vnoučátka.

A otázala se paní direktorové, poníženoští se rozplývající, pojednou jaksi úsměšně: "Proč pak tahají toho psa s sebou?"

Paní direktorová spěchala pověditi, že jest to Bubi, kterého jí Její hraběcí Milost ráčila loni darovati.

"To jsem již zapomněla — anebo se jim to zdálo," řekla hraběnka a odcházela, "jemnostpejsánka" si nepovšimnuvši.

Paní direktorová byla ztrnulá, ztuhla, jakoby se obracela v solný sloup, v kámen, div se nezkácela.

Tolik zakusila pro to zvíře a nyní . . .

Spěchala k východu parku, strhla psu obojek a zaháněla ho.

Pak se vrátila do bytu a vyprávěla manžel, jak pochodila u paní hraběnky. Pan direktor upustil zlatou tabatěrku, z které si bral právě šňupec a nehorázně zaklel.

Pak se teprve rozesmál! —

Paní direktorová plakala. Pan manžel jí posléze chlácholil; bylo mu jí líto.

Řekli si, že toho "jemnostpejsánka" nebudou již shánět, že neďají ho jako druhdy vyhubnovati, že ho někomu darují, přiběhne-li sám.

Nebude-li ho nikdo chtít, pošle jej pan direktor pohodnému.

"Jemnostpejsánek" přiběhl asi za dvě hodiny.

Jakoby věděl, že jest jeho moc u konce, byl pojednou způsobným.

Nikdo v zámku nechtěl od direktorových "jemnostpejsánka" přijmouti darem. V horech lítaly "špičky" jen což, konečně se paní direktorová rozhodla, že si "jemnostpejsánka" (prý celému zámku na vzdor) ponechá.

A dočkala se toho zadostučinění, že se paní hraběnka před odjezdem upamatovala, že se toho zvířete loni ujala, že prokázala milosrdný skutek, zachránivši ho od smrti.

A na důkaz, že se opravdu upamatovala, poslala paní direktorové před odjezdem krásnou vázu na květiny a těžítka — alabastrového pejska, "Bubímu" pak červený kožený obojek a červenou stužku do kudrn na hlavě.

Paní direktorová si však "jemnostpejsánka" doopravdy oblíbila, neobtěžoval ji již a mnozí, již chtěli prostřednictvím paniným něco od pana direktora dosíci, lichotili se "jemnostpejsánkovi" a podávali mu cukr a piškoty.

Kantor, který byl k vůli němu dosáhl onoho místa ve městě, říkával, že by "jemnostpejsánek" spíše zasloužil, aby se mu políbila pacinka, než některému nadutému jemnostpánu úředníkovi ruka.

Josef Václav Sládek:

MATCE

Na svého dětství obraz živý
ted', matko, vzpomínám,
té každé černé chleba skývy,
již krájela jsi nám.

Jak z mlatu k nám jsi odbíhala,
kde ubyl jeden cep,
tys každé zrna síla, žala
a mísila z něj chléb.

Tak stála jsi tu usměvavá
a pravila jsi nám:
"Necht' ruka Boží požehnává,
mé děti, také vám!"

Tří ženy

rohového stolečku v kavárně "Adria" seděli tři muži stejného asi věku, dobří třicátníci.

Byla to náhoda, která je svedla dohromady, staré přátele, bývalé spolužáky. Jeden z nich, který byl nejlépe oblečen a jehož zaoblená tvář a počínající břicho svědčilo o báječném blahobytu, snažil se přesvědčit své druhy o nejvyšší nutnosti, aby se oženili.

I druhý, bankovní úředník Karas, věčně vzdychající nad neutěšenou hostinskou stravou, která mu již docela zničila žaludek, souhlasil s velkostatkářem Horníčkem. Konečně ani třetí, inženýr Sochor, nebyl proti tomu.

Statkář Horníček byl toho názoru, že jediné krásná žena by ho mohla učinit šťastným. "Což bohatství, toho mám dost sám, nemusím nic vyženit. Po boku krásné ženy musí být muž spokojen. Každou její chybičku jí odpustí při pohledu na její oslňující krásu. A že by byla nevěrná? Proč? Jsem si tak docela sebou jist, že se parohů neobávám."

"Ach, co s krásou," mínil úředník. "Odkvete jako růže, nebo se stálým hleděním na ni unavíš, sevšední ti, že ji ani nebudeš shledávat tak skvělou jako zpočátku. Ale peníze" — luskl prsty lačně Karas — "těch mi vždycky chybělo a ze ženina věna by se dalo žít — jako turecký paša. Co na tom, kdyby nebyla mladá, jen když je bohatá. Nedostanu-li bohatou ženu, raději zůstanu starým mládencem."

Inženýr Sochor jen mlčky naslouchal a když přišla na něho řada, aby též vyslovil svůj názor, zamítl k údivu obou krásu i bohatství.

"Nemusí být hezká," pravil vážně. "Vždyť skoro každá žena má své zvláštní osobité kouzlo a je-li milá, charakterní a dovede-li být dobrou manželkou a matkou, co by si mohl člověk více přát? Starost finanční spočívá na mně. Kdybych se oženil, je mou přirozenou povinností, abych ženu živil. Důvěřuji svým schopnostem tak dalece, že si troufám ji uživit i bez pomoci jejího věna. Jak vidět, rozcházejí se důkladně ve svých názorech, ale nevdá. Uvidíme, kdo z nás bude ve svém vysněném manželství nešťastnější."

"Dobrá, sdělíme si potom své dojmy," navrhol Karas a hned si smluvili schůzku po několika letech.

Pak si přáli navzájem mnoho štěstí ve volbě ženy a srdečně se rozloučili.

Horníček odejel na svůj rozsáhlý statek, Karas se vrátil k cifrám do banky a inženýr Sochor též odejel z města, kde byl za nějakou důležitou prací.

Od té doby se zřídka kdy setkali a to jen na okamžik, takže nebylo času na nějaký důvěrný rozhovor. Jejich vzájemná korespondence pozůstávala jen z povinnostních blahopřání, nebo to byly pozdravy z cest. Konečně i to ustalo a každý žil svým životem, nestaraje se o druhého.

Tak uplynulo dvacet let...

* * *

Inženýr Sochor seděl ve své pracovně a jako vždy bedlivě prohlížel poštu. Dopis z Hamburku ho velmi překvapil. Chvatně roztrhl obálku a první hledal podpis. Říša Horníček... — starý přítel... — co asi píše, že si vzpomněl?

Velkostatkář Horníček mu sděloval, že

se vrací do své vlasti a že by ho velmi těšilo, kdyby se jejich "trojlístek" mohl zase jednou sejít. Ohlásil svoji návštěvu a prosil inženýra, aby pozval též milého Karase.

A opět seděli všichni tři pohromadě. Na všech třech tvářích byly patrný již známky pokročeného půl století. V elegantním kuřáckém salonku Sochorové bylo tak milo a útulno, že se mezi nimi rozpředl brzo živý hovor a všichni cítili jasně, že si zůstali tím, čím byli před lety.

Jejich zájem se brzy soustředil na téma vždy zajímavé a oblíbené. Opět mluvili o ženách, jako kdysi v kavárně "Adria" u rohového stolečku.

"Má áhistorie je krátká," začal statkář a na dotazy druhů mávl rukou, jako by se jednalo o věc, s níž již dávno zúčtoval.

"Má chot' byla krásná, že mi ji každý mohl závidět. Miloval jsem ji šíleně a utvořil si z ní ponenáhlu bytost nadzemskou, opředenou vši dokonalostí. Tím větší bylo mé zklamání, když jsem v ní brzo po sňatku poznal obyčejnou pozemšťanku, se všemi nectnostmi a intrikami krásných žen.

Již za rok jsem pozoroval, že jí nestačím. Omlouval jsem ji u sebe všelijak, mé nitro však bylo brzo naplněno odporem a pohrdáním vůči ní, která se neštitila žádné hanebnosti, aby mne mohla podvádět a při tom hrála roli nevinátka. S počátku jsem zoufal, pak zuřil a konečně propadl jakési tupé lhovosti. Až jednoho dne, když zmizela, zdálo se mi, že ji stále miluji, že jsem sám sebe šálil, když jsem se ujišťoval, že mi na ní nezáleží, a rozejel jsem se za ní. Lístek mi prozradil, že je na cestě do Ameriky se svým milencem. Uprosím ji, aby se vrátila, bylo mou jedinou myšlenkou, ale když jsem jí stál tváří v tvář, slyšel její ironický smích a viděl pohledy, které vrhala přes mé rameno na svého přítele, pravil jsem bez lítosti a s klidem, který mne samého překvapil: Myslím, Ireno, že si již nemáme co říci — a vrátil jsem se domů. Jsem nyní opět sám. Potomků mi nezanechala a tak žiji staromládeneckým životem. Koupil jsem si psa, chodím na hony, sbírám starožitnosti, mám malé akvárium a začínám pěstovat kaktusy." Zakončil s nuceným smíchem statkář a zapáliv si cigaretu, za-

padl hlouběji do svého křesla.

"Nemáš se rozhodně nejhůře," ujal se slova Karas. "Já jsem se oženil skvěle, to je pravda. Máša mi donesla věnem dva domy na náměstí Komenského a mimo to na knížce pěknou řádku tisíc. Ty první měsíce manželství, to byl život — pohádka. Moc zlata předstihla mé představy. Koupal jsem se téměř v penězích, ale hned zpočátku se mi zdálo na cestách, které jsme podnikali, že mě vedle sebe trpí s blahovolnou milostí. Často padla poznámka o mužích, které vlastně žena živí a kteří jsou jí pak jen zbytečnou příteží, že jsem se až zardíval studem.

Rok od roku jsem pozoroval značný úbytek tisíc ve spořitelně a konečně, aby se Máša mohla ukázat jako velká dáma na koloniální výstavě v Paříži, byli jsme nuceni prodat jeden z činžáků. Tak to šlo rychle s námi dolů. Peníze jen mizely v jejich něžných ručkách. Já stál, němě k tomu přihlížeje a běda, protestoval-li jsem proti jejímu hospodaření. "Peníze jsou moje a já si s nimi mohu nákládat jak chci," byla její stále stejná písnička. A dnes nemáme nic, jen trochu dluhů, které splácím ze své hubené gáze. Štěstí, že nemáme děti."

Karas s povzdechem umklkl a oba přátelé stihli útrpným pohledem jeho chatrný oděv a přepadlé tváře, z nichž nápadně trčely lícní kosti a veliký orlí nos.

"Můj osud v manželství postrádá té romantičnosti," pravil inženýr Sochor. "Přes životní dráhu kladly se mi též mnohé překážky v podobě četných starostí, ale ty ruku v ruce s manželkou přešli jsme s úsměvem. Ta dobrá, něžná žena, jejíž krása neuváděla nikoho v nadšení, a jejíž majetek, několik to kousků nábytku, jsme si sami přivezli na vozíku, dovedla mi setřít každou vrásku s čela a ve svých šetrných rukou zvyklých práci snad zdvojnásobila každý haléř, který jsem jí dal. Nyní mohu říci, hledě zpět do minulosti, byli jsme vždy se vším spokojeni. Ne, to je málo. Byli jsme stále štěstí. Naše manželství je korunováno dcerou, která je souhrnem všech tří žen, o kterých jsme kdy snili. — Je krásná, bohatá a čistého charakteru, jehož pevným základem je její víra."

Božena Sirková:

Pohaslá sláva

(Povídka ze života domorodců)

Od břehu odrazil policejní člun. Zamířil k vesnici Ponam, odkud byla hlášena bitka domorodců. Cestou loď zastavila v Lorengau a vzala na palubu několik ošetřovatelů, kteří měli lehčeji raněné ošetřit na místě a těžší případy přivést do nemocnice. Za dva dny se člun vrátil s raněnými i svědky, které si policie vzala s sebou. Bitka se neobešla bez smrtelných zranění, nejtěžší pacienti byli starý vesnický kouzelník-lékař Sagrabare a mladý ošetřovatel Kabit. Kouzelník si došel na obvazovnu sám, vznešený, zavázaná hlava mu dodávala vzhledu mocného maharadži a důstojný klid vzhledu génia. Kabit měl svůj orlí nos rozpůlený velkou bílou náplastí, ruce a hrudník zabalený, takže vypadal jako pochodující mumie.

“A proč jste se vlastně bili?” zeptal se lékař lulavaje, jemně narovnával pohmožděnou nohu.

“My jsme se nebili, my jsme si jen vyměňovali názory,” poučil lulavaj lékaře.

Starostův zástupce se prořekl: “Měli jsme slavnost a kouzelník nám předváděl své umění.”

Stařec Bikro si liboval: “Mně se ta bitka moc líbila a stálo to za tu bouli pod okem.”

Doktor rovnal údy, sešíval kůži, čistil rány. “To bych rád věděl, jak se tam těm lidem dostaly střepy,” dumal, když vytahoval už z kolikáté hlavy úlomky skla.

“Ty o těch střepích nevíš nic?” obrátil se znovu na lulavaje.

Luluvaj si nejprve odkašlal, pak si způsobně otřel dlaní nos a začal: “Jak jsem už řekl, měli jsme v naší vesnici malý singsing k uctění odešlých tumbunů (předků). Lapun Pogmi, který se již pomalu chystá na druhý břeh, nám daroval vepře, ženy přinesly brambory, taro a ovoce, a chlapci, kteří se nedávno vrátili z práce na plantážích, koupili celou bednu limonád. Snědli jsme společně večeři, mladíci pak tančili, starci si vyprávěli o zašlých časech, všichni byli v dobré náladě.” Luluvaj se odmlčel, plívl si do dlaní, uhladil si bílé vlasy, přešel rukama po sádrovém obvaze, znovu si odkašlal a pokračoval: “Potom si začali vyměňovat názory Sagrabare a Kabit. Ti dva se nemají rádi. K jejich rozmluvě se přidali i ostatní a všechno začalo být “bagr up”. Přestal tanec a začala bitka, jaká sluší mužům. Zpočátku se lidé bili jen pěstmi, potom kameny a potom — nu, potom také lahvemi od limonády.”

“Tak teď je to úplně jasné,” řekl posměšně doktor, “vy jste se bili jen proto, že Sagrabare a Kabit si vyměňovali názory.”

“Ano, tak je to,” zív si lulavaj a po očku se díval na lékaře, čemu z jeho povídání uvěřil.

Nakonec se vše objasnilo až u soudu.

Soudce nejprve vyslechl několik lidí, aby si mohl udělat obrázek o celém případu. Teprve potom zavolal viníky a svědky. Po úvodním proslovu vybídl Kabita, aby mu řekl, proč začala bitka a co má proti kouzelníkovi Sagraбаровi.

Kabit je inteligentní chlapec, umí číst i psát, odkoukal způsoby bílých pánů, začal tedy: "Pane, je mi velmi líto, že ta bitka začala, to je vše."

Ale soudce nebyl nijak spokojen s tímhle pěkným úvodem a houkl podrážděným hlasem: "Ty jsi původcem rvačky, řekni mi tedy pořádně, jak se vše zběhlo."

"Yes, sir," uklonil se Kabit a vytáhl z kapsy kousek popsaného papíru. "Já jsem školený ošetřovatel a své povinnosti vykonávám vždy dobře. Již delší dobu jsem si dával pozor na kouzelníka Sagrabara, který naše lidi balamutí a chvástá se, že umí vyléčit každou nemoc."

Soudce si udělal poznámku a prohlédl si Kabitu od bosých nohou až k černé čupřině. Kabita tím však nijak nevyvedl z rovnováhy. Klidně pokračoval: "Onoho večera Sagrabare se zase chvástal, že umí nejen léčit, ale i vyhnat zlé duchy a přivolat dobré, a že takovým věcem se nikdy žádný ošetřovatel nenaučí. Zpočátku jsem si toho nevšímal, ale když mě začal Sagrabare zesměšňovat, začala se mi vařit krev. Lidé, kteří se shlukli kolem nás, vyptávali se mne i Sagrabara, jak se léčí ta nebo ona nemoc. Ale já jsem se ani ke slovu nedostal, kouzelník mě vždy předešel. Vtom se z hloučku oddělila žena našeho tul-tula Moena. Přiblížila se až k samému Sagraбаровi a kvílivým hlasem ho žádala: "Mám strašné bolesti, červ mi rozežírání útroby, vyžen mi ho z těla." Žena se svíjela u kouzelníkových nohou; starý lišák ale ukázal prstem na mne. "Tamhle máš doktora, učného doktora, ať ten ti pomůže." Pošklebek zkrivil Sagrabarovu tvář. Moena přestala naříkat a tiše se s kouzelníkem o něčem domlouvala. Dostal jsem v té chvíli nápad. Popošel jsem kousek dopředu a řekl lidem: "Ano, já jsem školený, umím pomoci léky a znám všechny podvody kouzelníků." Vesničané se mi začali posmívat, někteří i spílali; já jsem klidně dožvýkal betelový ořech a kývl na své přátele.

Lidé se hrnuli k Sagraбаровi a Moeně, která se znovu začala svíjet; nikdo ani nezpozoroval, že jsme od ohně odešli.

Tiše jsme se plížili k luluvajově chatrči. Věděl jsem, že tam má Sagrabare uložen pytel se svým lékařským náčiním. "Posvit' baterkou," nařídil jsem jednomu z přátel. "Dnes vás, hoši, přesvědčím, jak kouzelník obelhává naše lidi." Brzy jsem našel, co jsem hledal. Malou plechovou krabičku od cigaret, v níž se kroutily dvě dešťovky. Opatrně jsem je vyňal a každé uštípl kousek ocásku. Chlapci se na mne nechápavě dívali. "Poznáte ty žízaly?" zeptal jsem se a uložil je zpátky do krabičky. Hoši přikývli. Vyšli jsme do tiché noci. Cestou jsem si umínil, že se nebudu přít s kouzelníkem, protože je to už stařec a my si starých lidí vážíme. Napadne-li však mou čest, budu se bránit.

Když jsem se vrátil k ohni, vykládal Sagrabare, že dnes se mladí mužové hodí jen k tomu, aby "bílým beranům" prali kalhoty, umývali nádoby a škrabali brambory. Sotva mě zahlédl, byly jeho útoky osobnější. Pojednou zvolal: "Říkáš, že jsi učený, ale červa z břicha vyhnat neumíš." "Umím," odpověděl jsem. "Vyženu každého červa olejem, který dostanu v nemocnici." Sagrabare se opovržlivě usmál. "Tvůj olej nehojí, nemocný musí červa vidět na vlastní oči, jinak ti neuvěří, žeš ho vyhnal, a bude trpět dál." "No, to bych rád viděl, jak ty bys dostal živého červa z těla," odpověděl jsem mu.

"Tak ty bys to rád viděl," pokračoval Sagrabare. "Dobrá, dnes to tedy uvidíš. Moena má v břiše červy, já je s pomocí duchů a svého umění z jejího těla vyženu. K tomu potřebuji kosti tvých tumbunů a jiné maličkosti, které mám v pytli v luluvajově chatrči. Moena, ačkoliv trpí, se nabídl věci přinést."

Všichni jsme stáli kolem ohně a čekali, až se Moena vrátí. Když přinesla pytel, očistil si Sagrabare tělo popelem, aby byl oproštěn od všeho pozemského, potom si vetkl do vlasů několik per kassowary, aby byl spojen s duchy, nakonec vyňal v pytle několik oblázků. S těmi začal pohazovat, aby tak upoutal pozornost vesničanů. Nespustil jsem očí z kouzelníkových rukou.

Neuvěřitelně rychlým a těžko postřehatelným pohybem vyňal Sagrabare onu kovovou krabičku a obě dešťovky sevřel do dlaně. Potom se obrátil k Moeně: "Lehni si blízko ohně," nařídil jí. Zatím poskakoval v záři plamenů, vykřikoval zaklínací formule, rukama si přejížděl obličej, a když si byl jist, že diváci jsou dostatečně upoutáni jeho divadlem, vsunul obě žížaly do úst. Ještě několik podupů, poskoků a Sagrabare byl připraven k léčbě. Mlčky si klekl k Moeně a ústy se skláněl níž a níž. Žena podle ujednání křičela nelidským hlasem. Za chvíli Sagrabare vstal a v ústech se mu kroutila žížala s uštípnutým ocáskem. Lidé vydechli jen "ach" úžasem, když kouzelník vložil červa do luluvajovy dlaně. Moena už chtěla také vstát, ale kouzelník do ní hrubě strčil a řekl: "Ještě jednoho." Druhého červa vymasíroval mnohem dříve, asi ho už bolela kolena.

Když si potom Moena upravovala travěnou sukni, šťastně se usmívala: "Už nemám bolest, jsi opravdu mocný člověk." K velebení se přidávali i ostatní vesničané. "Tak co na to říkáš, ty švábe?" zeptal se mě Sagrabare posměšně a klepl mě do nosu. "Podvodníku!" odpověděl jsem a klepl jsem ho přes nos také. "Podvodníku!" opakovali moji přátelé. "A co ti dva červi, to přece není podvod," zvolal pohněvaně luluvaj. "Ty žížaly byly v krabičce v Sagarbarově pytlí, "vzval přítel Vereno. "Dobře jsem viděl, jak si je sám dal do úst." "Lžeš, všichni lžete," vyrazil zlostně Sagrabare a vlepil Verenovi pohlakek. Ostatní moji přátelé se přidali: "Jsi podvodník, už jsme prohlédli, jak balamutiš lidi." Sagrabare byl rozrušený jak napadený vepř, oči mu svítily, pěna se nadouvala u úst. "Vy všichni jste hloupí volí, a ty jsi krokodýl," nadával a žduchl Verena tak, že upadl do ohně.

To mě dopálovalo. Hlasitě, přede všemi, jsem Sagarbarovi řekl, jak jsem si dešťovky poznamenal. Někteří z vesničanů na mne křičeli a plivali, mnoho se jich však šlo přesvědčit, že žížaly v luluvajově dlani mají opravdu uštípnuté ocásky. V té chvíli jsem na kouzelníka docela zapomněl. Připamatoval jsem si ho, až když mě uhořel klackem přes nos. A Kabit si přejel ru-

kou bílou náplast. "Pak jsem dostal několik do tváře, do těla, ani nevím od koho. Musel jsem bránit sebe a svou čest. Mlátil jsem tedy každého, kdo se ke mně přiblížil. Netrvalo dlouho, šarvátky se účastnili všichni, jeden tloukl druhého, i ženy se přidaly. A to je všecko, a mně je toho moc líto," zakončil výpověď Kabit.

Přísný výraz se soudcovy tváře už dávno zmizel, ale když promluvil, snažil se nasadit vážný tón. "Co to máš napsáno na tom papíře?"

Kabit si potáhl kalhoty a řekl: "Mám tu poznamenány některé případy Sagarbarova léčení." "Přečti to tedy, ale buď stručný," vybídl ho soudce.

"Yes, sir. Tak první je Kalamage, to je můj strýc. Pamatuji se, že jako malý chlapec jsem viděl kouzelníka strýce masírovat. Dobře jsem si všiml, že když strýc už moc křičel, vytáhl si Sagrabare z kapsy dva oblázky a strýci lhal, že mu je z těla vymasíroval. Pak je tu Dalageo, můj bratr. Noha mu narostla mnohem větší než jiným lidem — byla to zřejmě elephantiasis. Sagrabare mu řekl, že v noze sídlí d'ábel, kterého musí vyhnat ohněm. Vyháněl potom zlého ducha tak, že nohu úplně spálil, bratr do ní dostal otravu a zemřel. Kumoage, to byla žena mého přítele. Uštkl ji had a Sagrabare pouštěl žilami tak, že vykrvácela. Ceproge — stařec, toho kouzelník operoval tak, až všechna střeva vyhrézla a stařec zemřel. Amrudra, má teta, druhá žena otcova. Narodila se jí dvojčata. Z jednoho dítěte měl Sagrabare vyhnat d'ábla. Oba chlapci však jednoho dne z chatrče zmizeli a nikdo neví, co se s nimi stalo. To je všecko," skončil Kabit, uklonil se a odstoupil.

Kouzelníkův výslech byl zdoluhavý. Zapíral, že by léčil někoho z Kabitova příbuzenstva. Přiznal se jen k příhodě s dešťovkami, protože té bylo přítomno příliš mnoho lidí.

Soudce odsoudil oba viníky na půl roku vězení. Než opustili soudní síň, museli si podat ruce na usmířenou. Kouzelníkovi síce plály oči hněvem, ale byl první, kdo plácl Kabita do zad.

V nemocnici, kde si odpykávali část tre-

stu, Sagrabare mnoho odkoukal, sblížil se s Kabitem a do vesnice se vrátili jako přátelé. A vesnice je oba ráda znovu přijala. Kabit si získal úctu obyvatel, ale potřebo-

vali i Sagrabara, protože kouzelník je vlastně ochráncem vesnice. Kabit dostal přidáno deset šilinků měsíčně, ale víc než peníze ho těšilo, že dovedl ubránit svou čest.

POUTNÍK

Jdu světem jako tažný letí pták,
když přijde podzim, v teplé kraje na jih,
a jako mořem potácí se vrak,
a jako včela z jara v zkvetlých hájích.

Budíčkem je mi ranní větru dech,
zpěv ptactva, jež se v houští keřů skrývá,
židli a stolem kyprý lesní mech,
pokrmem denním tvrdá chleba skýva.

Jdu od vesnice k druhé vesnici,
osady míjím, přelidněná města,
po zaprášené bílé silnici
i stinným dolem má mne vede cesta.

Dnes hojný pot mně tváře zarosí,
a zítra stenám, v kruté zimě křehna,
o almužnu má ústa neprosí,
všem, zlým i dobrým, ruka moje žehná.

Bezpráví nechťené i vědomé.
mne nezastaví na daleké pouti —
modlím se: 'Pane, podpoř tělo mé
a nenechej mne cestou zahynouti!

Pláč slabochů a nevěrecký smích
propouštím cestou mimo zrak a uši,
jak tažný pták, jdu v kýžený svůj jih,
kde pravý cíl a spásu duch můj tuší.

Jen dál, jen dál! Však ještě stačí sil,
byť tělo klesá v únavě a mdlobě;
leč duch můj tuší nedaleký cíl:
"Můj Bože, nechej, abych došel k Tobě!"

Jaroslav Mácha.

NADBĚHL TOMU

"Co khošťuje jeden khoupel?"

"Bez topení 30 centů, s topením půlák."

"Thož mně dejte bez thopení."

"Už je všecko zadáno, jsou už jen vytopené světnice."

"Thu máte číčet cent — já budu vhotevžit vokno!"

TRUMF

Ve společnosti dávaly se hádanky. Mladý pán dal vedle sedící dámě tuto hádanku: "Jaký jest rozdíl mezi dámou a mezi zrcadlem?" — Dáma vyznala skromně, že tuto hádanku nerozluští. Na to odpověděl

onen mladý pán: "Zrcadlo nemluví a přece má ohled na osobnost; kdežto dámy mluví a nemají ohledu na osobnost." — Touto špičatou odpovědí uražená dáma tázala se mladého pána: "Rekněte mi, jaký jest rozdíl mezi vámi a zrcadlem?" — "To nevím," dí pán. — "Tedy si to pamatujte: "Zrcadlo je uhlazeno a vy neuhlazen," odsekla mu dáma.

PACIENT

Vinárník radil na žaludeční křeče trpícímu hostu, aby pil jeho víno, to že je výborný lék.

"Já už je ochutnal," pravil pacient, "ale to je mi žaludečně křeč milejší!"

F. J. Andrlík:

SOUZEN!

chalupníka Břízy tlačí se Petřík k matce a pláče: "Bojím se, maminko!" O rok starší Vojtěch zastírá si oči, kdykoli se venku zableskne. V rohu sedí Bětuška a modlí se: "Zachraň nás, Pane Bože!" Nejstarší Václav stojí vedle otce a hledí s ním na bouřku, která ještě nikdy nebyla tak děsná jako dnes. V tom šlehe blesk, naráží úder na okno, po něm druhý, potom se úderů množí a mezi nimi šlehaají blesky promísené děsným hřměním. Otci a matce splyne současně se rtů: "Krupobití! Veta po všem!" Žena sepjala ruce, muži zvlhly oči, Václav ustrašeně hledí na něho, chápe neštěstí, ač jest teprve jedenáctiletý. Bětuška se modlí a dvě nejmenší děti pláčí.

Všichni v jizbě vědí, co znamená slovo "krupobití". Ještě před hodinou stálo venku krásné obilí, čekající na kosu, celoroční žeň, naděje a denní chléb celé rodiny. Břizovi se domnívali, že budou opět na rok zásobeni, a nyní musí nenadále říci: "Těšili jsme se marně!" Kdo má ve spořitelně peníze, je prost dluhů nebo může si jinak na výživu vydělat, snad si pomyslí: "Musím se smířit se vším!" Kdo však jako Bříza, jest pouhým pololáníkem a považován jen za chalupníka, protože má ve stáji jen dvě krávy, louku a jednu roli, mimo to jeho stará chalupa vyžaduje časté opravy a vážne na ní dluh po otci a v jizbě krčí se čtyři děti, ten pochopí, co znamená: "Krupobití!"

Matka se vrhla na kolena a vroucně se modlila, prosíc Boha za ochranu. Kroupy

stále bily do oken, jakoby chtěly proniknout do nitra. Bříza mlčel. "Což opustíš nás, Pane Bože, úplně?" myslil si. Chtěl se modlit, nemohl. V tom si všiml ženy Marty, jež počala "Otčenáš". Děti spustily s ní a konečně připojil se Bříza. Dospěl až k větě: "Chléb vezdejší dejž nám dnes" a hlava klesla mu na hrud'.

Za čtvrt hodiny bylo po všem. Chalupník vyšel. Kam se rozhlédl, všude ležely kroupy. V zahradě všechno zničeno. Také na poli truchlá poušť. Jen statky pod lesem byly ušetřeny pohromy.

"Veta po všem," vzdychl Bříza, vrátiv se domů.

Marta věděla, co znamenají ta slova. Jako starostlivé matky dotekla se jí nejbolestněji.

Minulo několik neděl. Rodina žila z toho, co posud zbývalo z poslední sklizně. Bylo již patrné, že nutno úsilně šetřit každé sousto. V tom přihodilo se neštěstí ve stáji. Jednu krávu bylo nutno porazit.

"Proč je to jen u nás a právě teď?" tápal se Bříza. Žena odvětila: "Bývají ještě horší nehody. Chvála Bohu, jsme zdraví!"

"Nezbývá mně, než vypůjčit peníze," odvětil muž, "ale běží o to, kde zaklepat."

Žena radila: U toho nebo u toho! A dodávala naděje. Jáchym všelicos namítal. Snad nebude nikdo tak bezcitný, těšil se, vždyť to zas oplatím. Ale rozumí se, že mně musí se poskytnouti času.

Vydal se na cestu. Nejčastěji nalézal dobrá slova. Také však jiná. Učil se znáti lidi. Jeden pravil: "Nevím, odkud bych je

bral?" a v neděli vysedal do večera v hospodě. Jiný: "Nás to také těžce postihlo." Měl však doma peníze a rychle je zanesl do záložny. Selka Bartáková, jejíž dcera chodila v krásných šatech, řekla: "Každý musí si sám pomoci. Nám by také nikdo nepůjčil."

Bříza stanul bezradně na silnici a myslil si: "Lépe je trpět hlad než žebrať."

Náhle si vzpomněl na Ondřeje Mrázka, který koupil Vávruv dvůr a hotově zaplatil, jak lidé si vyprávěli. Není to domácí člověk, ale vždy poděkuje vlídně za pozdrav, když se v neděli setkají.

Spatřiv jej nový majitel Vávrova dvoru na zápraží, šel mu vstříc a zvolal: "Tak jen dál, Břízo!" Byl to malý, sražený muž. Oděný více městscky než vesnický. "Nuže usedněte!" pravil vlídně. Dvě bystré tmavé oči utkvěly na chalupníka.

"Slyšel jsem, že vám kroupy zničily celou úrodu," spustil Ondřej. "Chvála Bohu, že mne tak hrozně nepoškodily! Ale ti ubožáci, kteří pozbyli úrody, teď nevědí, jak si pomoci!"

Ta slova Jáchyma potěšila. Tak nemluvil nikdo ve vsi. Vzpomněl si, že mnozí lidé nezůstavovali na Mrázkovi ani jednoho dobrého vlásku.

"Potřeboval-li byste pomoci, milerád vám posloužím," řekl Mrázek a přisedl blíž.

"Hle, tu nabízí se záchrana," myslil si Bříza a po posavadních zkušenostech nemohl tomu uvěřit, neboť dnes dbá každý jen o svou kapsu. Ted' naskytla se příležitost a Jáchym jí užil. "Ano, sousede, přišel jsem k vám požádat o pomoc. Jsem u velikých nesnázích," přiznal se chalupník. "Zaklepal jsem už u mnohých a místo pomoci, dostalo se mně několika pěkných slov, která nás nemohou uživit. Těší mne velice, že smýšlíte jinak i že jste se mne optal, potřebuji-li pomoci!"

"To nestojí za zmínku, totě moje povinnost. Byť nejsem zdejší usedlíkem, mám za to, že si musíme vzájemně pomáhat. Mnoho-li potřebujete?"

"Zachránily by mne 4000 korun."

Následovalo několik otázek: Mnoho-li je Bříza dlužen? Jakou cenu má jeho maje-

tek? Má-li jiné závazky? Tedy věci, které chce zvědět každý, kdo by měl být věřitelem.

"Půjčím vám ty peníze!" odvětil Mrázek rozhodně.

"Děkuji vám vřele za ta slova! A kdy mohl bych je obdržet?"

"V několika dnech."

"Jaké úroky žádáte?"

Mrázek váhal okamžik, potom počal dlouze vysvětlovati, jako by se chtěl ospravedlniti: "Kdybyste vypůjčil ze záložny, musil byste jistě platit osm procent, ne-li více. K tomu připadlo by vám vydání za zanášení do pozemkových knih a jiné poplatky. Toho u mne nebude. Stačí mně, podepíšete-li dlužní úpis. Tedy řekneme šest procent. Myslím, že budete spokojen. Uvažte, co bylo by jinde."

"Šest procent," počítal Bříza v duchu. "Jsou to ovšem pěkné peníze, když však není jiné pomoci, co mohu dělat?"

"Nemusíte souhlasit s mým návrhem, sousede," vpadl Mrázek. "Jen jsem se domníval, že vám jím pomohu."

"Tak to nemyslím," omlouval se Bříza, "naopak, jsem vám vděčný. Alespoň nepřijdu domů s prázdnýma rukama. Jak se Marta potěší, jak budou se děti zase smát a skákat, když uslyší, že nám je pomozeno!"

Dohodli se. Bříza sáhl po čepici a po holi a odešel. Venku hluboce si oddychl a rozběhl se, aby zvěstoval ženě, že dobře pořídil. To ji jistě potěší. A Václav zasměje se radostně, neboť již všemu rozumí. I nejmenší dítě pocítí, že se doma všechno zase zlepšilo. Všude bude pomáhati veselá mysl, práce bude se dařiti a dluh rok po roce klesati.

Marta stojí u okna a vyhlíží Jáchyma. Stokrát již příběhla k němu a vždy zas odběhla. Ví, že ho z dálky pozná podle chůze. Ted' přichází. Zvedla ruku nad oči.

"Jde, maminko?" táže se Václav a dotírá Bětuška. "Sečkejte okamžik, hned to zvíme," mírní matka. Jáchym vystoupil z křoví, jež vroubí cestu, ostře vyniká jeho postava. "Již vím, již vím, že nese dobrou zprávu!" volá matka.

Václav pospíšil otci naproti. Žena s ostatními dětmi vyšla z chalupy. Otec již tiskne pravici nejstaršího synka.

"Pomohl nám Pán Bůh?" tázal se chlapec. Otec přisvědčil. Václav vyškubl svou ruku z otcovy a rozběhl se k matce, aby jí to první zvěstoval. Při tom rozepjal páže a objal ji. Potom došel otec a řekl jen: "Díky Bohu!"

Když vyprávěl v jizbě, visely na něm všechny oči. Řekl krátce: "Mrázek půjčí peníze. Nenadál jsem se, že dosáhneme záchrany u cizího člověka."

Na ženě lici kmitl se stín. Jáchym jej postřehl a řekl téměř mrzutě: "Co máš proti němu? Což i ty věříš závistivě pomluvě našeho ochránce? Což lidé nepomlouvají kde koho? Kdo se jim dovede zachovat? Snad my? Nevěř nikomu!"

Marta uznala, že muž má dobře a mlčela. Myšlenka: Teď je nám pomozeno, do stáje přibude opět kráva, máme co jíst, zaplatíme úroky ze starého dluhu, muž bude veselý a děti radostny — to vše zaplašilo její pochybnost a byla veselá s veselými.

Když však rodina večer ulehla, nemohla Marta dlouho usnouti. Jáchym v noci se probudil, poznal to a tázal se: "Co je ti, matko?"

"Nic," odušila.

Ráno zvidal zas.

"Mrázek patrně nebude dobrým věřitelem. Kdy musíme splatit dluh?" tázala se Marta úzkostně.

Jáchym se zasmál. "O tom jsme vůbec nemluvili. Nemá to na spěch."

"Nebudu mít klidu, pokud toho nezvím. Jdi se ho optat."

"Tak dobře, půjdu, ale tvoje starost je zbytečná. Jen kdyby byli všichni lidé tací jak je on!"

Před polednem se vrátil Jáchym se zprávou. "Jako by to mělo tak naspěch," řekl muž. "Nezáleží mu patrně na těch čtyřech tisících."

Žena si oddechla. Přes to byla by se ráda optala, má-li to Jáchym černé na bílém, ale nehlesla.

Z výpůjčky se koupila setba. Po týdně zasil Bříza zrní, z něhož má být chleba na příští rok. Pohlédl k obloze, mysle si: "Zas

bude všechno v pořádku. Bůh neopustí své věrné."

II.

Málokdy stihne jediné neštěstí. Po krupobití, jež zničilo naději celého roku, onemocněly těžce v zimě dvě Břízovy děti a po několika nedělích zlámal si chalupník nohu a ztrávil dva měsíce v okresní nemocnici. Přivezli jej domů přepadlého. Ještě dlouho nebyl schopen práce. Protože Marta nemohla zastat všechny práce, bylo nutno zjednat služku. Vypůjčené peníze se scvrkly, čtvrtinu jich ztrávil pobyt v nemocnici. Velmi zesláblý otec sedal na jarním slunci před chalupou, děti hrály si kolem něho netušíce starosti, jež ho skličovaly. Jak dostojí povinnostem, jež přejal, když lékař a lékárna posud sahají mu do kapsy a jeho zdravotní stav se nikterak nelepší? Kdo bude pracovat, nemůže-li on? V domácnosti je posud služka a žádá mzdu i stravu, obě by odpadlo, kdyby byl zdrav. Mimo to se opět rozpomněl na Martinu otázku: "Máš-li písemné potvrzení, že můžeš splatit dluh, kdy budeš chtít?" Co by si počal, kdyby Mrázek jednoho dne přišel se zvěstí, že potřebuje půjčených peněz! Toliko násilím potlačil tu myšlenku.

Ulehčilo se mu teprve, když Mrázek jednoho dne šel kolem a přátelsky se tázal po jeho stavu. "Jen přijď, sousede, potřeboval-li bys ještě peněz," podotkl Mrázek, ubíraje se dále. "To přece neřekne nikdo, kdyby chtěl někoho zničit," uklidnil se chalupník.

O Svatodušních svátcích zašel Bříza opět k Mrázkovi a obdržel, čeho potřeboval. A když sahal po penězích, trásla se mu pravice. Ač umínil si pevně, že se zase optá, jak dlouho mu Mrázek sečká se splacením, ale neodvážil se oběžovati tou otázkou.

Vracel se domů nespokojen. Marta jistě se optá: "Máš jeho slovo?" Mohl jí jen odvětit, že se ta chvíle nehodila k nové poptávce. Na její námitku, že mají opět starost, neodpověděl. Vyprávěla mu tedy, co nově zaslechla: "Mrázek půjčuje a nabízí půjčky všude, kde postřehne, že jest jí třeba. Potom zčista jasně řekne: 'Chci svoje peníze! Běda tomu, kdo jich nemůže

oplatit. Sít' je stažena, a kořist' je jeho. Šesti statků již se tak zmocnil a jiným lidem se ziskem prodal; šest rodin pozbylo majetku a přístřeší.

"Kde??" tázal se Bříza. "A komu?"

Toho Marta se nedozvěděla.

"Tu to máš!" zasmál se muž trpce. "Když běží o jména, všichni oněmí. Každý člověk má nepřátele, i on."

Marta nechce dále mluvit, když manžel nevěří. Přes to pozoruje na něm, že ho hněte, co mu právě pověděla. Mimo to muž vidí, že vesničané vyhýbají se Mrázkovi, když ho nepotřebují. V hospodě nepřisedne nikdo k němu, leda jeho dlužník. Mrázek na to nedbá. Kladou-li rolníci v kostele do pokladnice deseti nebo dvacet haléř, vkládá Mrázek do ní korunu každou neděli. Při sbírce na nové varhany dal nejvíce z celé obce. Přejde-li k němu žebrák, vybidne ho ke stolu čeládky. Neodmítne ni žádného řemeslníka, jenž hledá zaměstnání a který žádá o nocleh. Zlí jazykové tvrdí, že Mrázek ví, proč to činí; chce, aby lidé viděli, co může dělat. Jiní zase praví: Nečiní toho z lásky k Bohu; chce takovými dobrými skutky uklidnit špatné svědomí za všechno, co jej často tlačí. Chce jen nebesům oči zastříti.

III.

Bříza byl dlužen Mrázkovi již druhý rok. Úroky odváděl správně a také složil menší splátku. Byl tedy klidné mysli. Tu však musil náhle poznat, jak může do některého člověka vniknouti d'ábelství a tak ztvrdit srdce, že je to až neuvěřitelné. Od městského advokáta došel přípis, který ve jménu Mrázkově žádal splacení dluhu a stanovil krátkou lhůtu, protože věřitel má značnou výplatu, již může dostáti jen stažením všech dluhů.

Břízovi vypadl přípis z ruky, jeho obličej zesínal.

"Co je to?" tázal se chvějící hlas ženin.

"Tu čti! Tělas pravdu! Mrázek chce peníze!"

Marta četla přípis. "Zaždi k němu a popros ho, aby počkal. Řekni mu, že toho nemůžeme učinit a připomeň, že ti o splacení dluhu pravil, to nemá naspěch. Ne-

může nás přece zničit! Dluh není tak veliký! Šetříme, dřeme od časného jitra do noci, musí uznat, že má u nás peníze jisty!"

Jáchym zavrtěl hlavou nedůvěřivě a odvětil: "Zkouší, kde by mohl stáhnout peníze. Podaří-li se to, bude dobře, ne-li, tedy ještě tak hned nebude jich úsilně vymáhat."

Žena věřila jen zpola, co řekla. Zaslechla již mnoho o Mrázkově krutosti a zamlčela to muži, aby nemnožila jeho starosti.

Bříza připravil se na cestu, sáhl do krompenky a když se křižoval, pravil: "S Pánem Bohem!"

Uvažuje, co by měl říci, bral se do údolí. Když vešel do Mrázkova dvora, zastal věřitele u psacího stolu. Měl před sebou mnoho účtů a tužku v ruce.

"Aj, Bříza!" zvolal Mrázek vlídně. — "Vím, proč přicházíte. Dostal jste přípis? Učinil jsem to nerad, protože vás lituji. Ale nemohu si pomoci. Měl jsem peníze na Koulovu mlýně v Sobolově. Koula nemůže platit. Nezbyvá mně tedy, než abych koupil zadlužený mlýn. Potřebuji peníze. Vás byl bych nejraději ušetřil, ale není to možno."

"Věřím vám, Mrázku, ale odkud bych měl nabrat peníze? Víte, že dluh splácím. Zázraků nedovedu."

"Uznávám to. Snad byste si mohl jinde peníze vypůjčit a mně vrátit."

"Což vám tak záleží, sousede, na té maličkosti?" tázal se Bříza.

"To přece není maličkost!"

"Pro vás to není mnoho, ale pro mne je to všechno! Nikdy nepoznal jste nouze nevíte, co to jest. Utrhujeme si od úst nekoupíme pranic na sebe, nechodím do hospody. A teď zčista jasna žádáte, abych najednou splatil dluh. Vám sečká každý ale mně nikdo. Prosím vás, poshovte mně časem splatím vám všechno!"

"Nemohu, při nejlepším vůli nemohu," lha Mrázek.

"Co nás čeká? Naše milá, těžce získan chaloupka ocitne se v dražbě a my budem nuceni ji opustit, jinde přístřeší vyhledá. Jak byste mohl, sousede, mít štěstí a nad se požeňtání ve mlýně, který byl koupen za takové peníze?"

Mrázkův obličej se zachmuřil.

"Jako dlužník dovolujete si mnoho říci," odvětil trochu trpce.

"Jste přece věřícím křesťanem, každou neděli býváte na mši svaté, proto zmínil jsem se o požehnání, jež musí být na všem. Sečkejte mně ještě rok na splacení dluhu!" "Nemohu!"

"Budete-li chtít, můžete. A musíte chtít, neboť nemůže vám být lhostejno, když by uscdlý dědic, který si vás vždy vážil a bude vždy vážit, musil s rodinou z chalupy, ve které žili jeho předkové ode chvíle, kdy byla zbudována."

"Ale když nemohu!"

"Přivedu vám ženu a děti. Všechny před vámi sepnou ruce a budou vás prosit: Nezatvrzujte se tak nad námi! I teď odpíráte? Pak vás zapřísahám vším, co jest vám svato, památkou na vaše rodiče v hrobě, ustrňte se! Posud jste němý? Dovolávám se tedy Boha, v něhož věříte, protože ho vzýváte! Pro našeho Pána Boha, který bude vašim soudcem, prosím vás: Poshovte nám!"

Mrázek se nepohnul, vidí v duchu jen půjčené peníze, kterých chce dosáhnout. Ani si nevšimá, že Bříza se vrhl před ním na kolena, máje ruce posud sepnuty, slyší, ale nedbá, že jej muž v nesnázi pro lásku ku svým dětem, ženě, zoufale prosí a volá: "Nemohu učinit víc, než svíjet se před vámi na kolenou! Neodejdu, pokud neřeknete: "Ve jménu Páně, poshovím!"

Necita nechává ho žebrati. Na jeho líci je patrný posměch. Toho ještě nikdo neučinil, jen ten zde klečí. Co je mu po prosbách a pokoření chud'asa? Chce jen své peníze.

Bříza postřehl, že Mrázek se usmívá. Vyskočil, sevřel ruce v pěsti a spurně stanul před věřitelem. Změnil se rázem, zanechal proseb a hlučně, hrozebně vykřikl: "Mrázku, nemáte srdce v těle! Vězte, že i vy jednou budete se krčit na kolenou, jako já dnes před vámi. Nepřeji vám toho, ale Bůh je spravedlivý a ví, jak zasáhnout toho, kdo se proti němu vzepře. Je tu bytost, která vás vidí a která vás jednou bude soudit!"

Mrázek vyskočil, jeho obličej zrudl a

jeho hlas zasípěl: "Teď toho mám dost! Byl bych vám snad povolil, už jsem na to pomýšlel, ale teď toho neučiním! Chcete vyhrožovat trestem Božím tomu, kdo vám pomohl! Marně se namáháte! Bud' splatíte dluh nebo—"

"Jsou to vaše poslední slova?" optal se Bříza než mohl Mrázek dokončit.

"Ano!"

Jáchym změřil kvapným pohledem lakomce, potom obrátil se ku dveřím a vyšel. Zamířil ke starostovi a vyprávěl mu případ s Mrázkem.

"Fuj, totě hanba!" zvolal starosta. "Teď máme v obci takového člověka! At' jen si nemyslí, že jeho stromy porostou do nebe! Jest ještě Někdo nad ním a Ten dovede s ním zatočit."

O případu zvěděl také farář. "Jak jen člověk může tak nekřesťansky jednat?" tázal se. "Peníze zaslepují lidi. Přece snad někdo pomůže rádnému Břízovi."

O nejbližší neděli nebyl Mrázek v kostele. "Bojí se," smáli se rolníci, ale žádného nenapadlo, aby řekl: "Pomozme společně, vytrhněme Břízu z nesnáze na vzdor tomu lakomci Mrázkovi. Na žádného nepřípadlo by mnoho. Byla by to hanba, kdyby některý náš příslušník se octl na mizině a k tomu nevinně."

IV.

Nejbližší týdny dokázaly, že Mrázek bude jistě vymáhati dluh. Minula splatná doba, Bříza obdržel druhý advokátův přípis, jenž mluvil už jinak než první a zároveň ohlašoval nucenou dražbu jeho majetku.

Bříza sháněl pomoc u různých občanů domácích i sousedních, ale všude marně.

Nezdar mužův přiměl Martu k činu. "Zajdu k Mrázkové ženě a promluví s ní," řekla. "Snad ona má srdce, když ho postrádá její muž."

"A vezmi sebou děti," podotkl Bříza. "Nedokáže-li ničeho žena na ženě, snad pohnou jí děti."

Po hodině vrátila se Marta s dětmi, ale žádné neběželo otcí naproti, aby mu doneslo radostnou zprávu. Pochopil, že se vracejí s nepořízenou.

"I já mám s mužem denně potíže," stě-

žovala si Mrázková Martě. "Nemá smyslu pro nic jiného než pro peníze. Prahne jen po nich. Mám potíže dostat od něho nějaké peníze. O každý halěr musím se s ním domlouvat."

"Mohla byste se snad za nás přimluvit a vyprávět mu o dětech, které stály před vámi a vás prosily. Vždyť může také vás překvapit neštěstí a přinutit, abyste se doprošovala pomoci, jako dnes já."

"Tak smutně to s námi nebude," odvětila hrdě Mrázková. "U nás nedojde k žebrotě."

Farář zašel do statku, aby se přimluvil za Břízu. Selka zapřela muže: Odešel pryč do města.

"Tedy mu řekněte," odvětil farář, "že ho prosím, aby mne zítra navštívil. Musím s ním promluvit o důležité věci."

"Řeknu mu to, pane faráři. Tedy zítra má přijít."

"Ano. Ale jistě!"

"Ovšem, jak si pan farář přeje!"

Mrázek dobře pochopil, oč běží, proto nepřišel na faru.

Někteří sousedé radili: "Vyhledej si, Jáchyme, advokáta! Snad ti poradí. Nebo i Mrázka přemluví. To víš, advokát dovede docela jinak mluvit než my."

Za Martina souhlasu rozhodl se Bříza k poslednímu pokusu a v sobotu zašel do města. Všecek znaven v advokátově čekárně, v níž bylo více lidí. Z jejich hovoru poznal, že má více druhů v útrapách. Nižádný neměl mnoho naděje na dobré pořízení.

Bříza zmínil se o Koulově mlýně v Sobolově, jenž jej uvrhl v neštěstí.

"Mlýn v Sobolově?" podivil se neznámý stařec. "Vždyť v Sobolově a v jeho celém okolí není Koulova mlýna."

"Tedy ten můj věřitel lhal!" divil se chalupník.

"Ovšem."

V tom vešel do čekárny advokát a povolal Břízu k sobě. Vyslechnuv jeho žádost o poshovění, odvětil: "Moje zakročení by neprosnělo. Mrázek nečeká nikomu. Potřebuje peněz na mlýn v Sobolově."

"Tam vůbec není mlýna," namítl Bříza. "V čekárně je svědek, který to potvrdí. Mrázek nemluví pravdu."

"Je-li tomu tak, nebudu již dlouho přihlížet Mrázkovu kutění," odvětil advokát. "Pokud běží o zjištění toho, co pravíte, nemám k tomu času, nemohu tedy nic učinit."

"Když tedy pan doktor nemá času, musím se obrátit k panu kolegovi, jenž bydlí naproti; alespoň mohu mu také říci, co vy soudíte o Mrázkovi."

"Jen jdi, mazaný sedláku!" zabručel advokát. "Ted' teprve přitlačím. Kdo může říci něco nepravého na Mrázka?"

Bříza tedy odešel s nepořízenou a když protějščího advokáta nezastal doma, nezbylo mu, než se vrátit domů.

V.

Byl studený zimní večer, když Bříza putoval z města. Ledový vítr vál přes výšiny. Málokdy objevil se čeledín nebo nějaký sedlák na cestě. Ze statků, kolem nichž Jáchym se ubíral, propouštěly komíny dým. Již se stmívalo a z chalup unikalo světlo zanícených lamp, když chalupník dospěl na rozcestí, za nímž byla jeho rodná ves, z níž vyčníval kostel na půl hodiny cesty. V tom zaslechl za sebou kroky. Postřehl malého muže, který kvapně vykračoval. Poznal, že to jest Mrázek. V Jáchymovi vzkypěla krev.

"Ještě domů?" optal se, aby ho přiměl k odpovědi.

"Tak, tak. Kdo jsi? Ach, Bříza! Od pusťte, musím pospíšet. Doma mne čekají S Bohem!"

"Na mne také čekají, také pospíchám. — Dvěma se snáze vykračuje."

"Byl jste dnes daleko?" chtěl Mrázek navázat hovor.

"Ve městě u doktora, který mně psal! vůli penězům."

"Ten vám nemůže pomoci."

"O ano, zvěděl jsem všelicos nového myslím, že vás to nepotěší. Ten mlýn Sobolově je vylhán a celá ta lež o něm švindl. V Sobolově není vůbec mlýnu jméno Koulovo je vymyšleno. A k vů tomu mám být se ženou a dětmi vyhná z chalupy! Víím, všechno, darebáku!"

"Obelhali vás, Břízo! Co si myslíte mně?"

"Vy jste všechny obelhal, ano i svého advokáta! Co tomu říkáte? Chcete posud klamat s mlýnem?"

Mrázek se zajíkal: "Inu, s mlýnem je to tak—"

Bříza se nedověděl již přemoci. Chopil mužíka za vestu a třesa jím, zvolal: "Ted' tě vyplatím, ty kluku! Padls mně do rukou!"

Mrázek se bránil levicí, jak mohl, ale Bříza byl silnější. Zvedl tedy tlustou hůl pravou rukou, udeřil Břízu do hlavy. Ten vykřikl bolestí a klesl do sněhu. Z nosu a úst řinula mu krev.

Mrázek viděl, co provedl. Klekl k Břízovi a naslouchal. Raněný dýchal těžce a zdlouhavě.

"Jáchyme?" zvolal. "Jáchyme? Mluve! Mluve!"

Nedostalo se mu odpovědi.

"Umírá!" zaúpěl Mrázek a nevěděl, co počítí. Náhle vyskočil, chtěje prchnouti. Snad je to ještě možno, aniž by kdo jej spatřil. Ale svědomí tomu nepřipustilo, voláje: "Tak, chceš uprchnout a jeho tu zůstat? Myslíš, že tě nikdo nenajde? Nic na světě není tak tajno, aby to nemohlo býti zjeveno!"

"Kdo to tam kráčí?" děsí se Mrázek. "Nikdo!" A přece kdosi stojí mezi křovím vyčkávaje, kdo to kleká.

"Nechtěl jsem to učinit, Jáchyme!" mluví muž. "Vid'te, že jste živ? Nesnesl bych vědomí, že jsem vás—"

Marně. Sedlák opět vstává, rozhlíží se v pravo i v levo, posud by mohl utéci; již pokročil, naposledy se ohlédl za sebe, tu však — — —

Kdosi vyskočil z křoví a chytil jej za rameno.

"Co je to? Co se stalo? Kdo je to?" táže se neznámý hlas.

Mrázek poznává muže po hlase, je to pan učitel.

"Bříza mne napadl!" zajíkal se překvapený Mrázek, "musil jsem se bránit!"

"Tak? A chcete prchnout a nechat jej zde, aby zemřel?!"

"Není pravda, že jsem chtěl prchnout! Chtěl jsem přivolat pomoc. Neříkejte to nikomu, uvažte, co by mně způsobili."

"Vida, na sebe pamatujete a na toho

zde zapomináte, ač má ženu a čtyři děti."

Učitel klekl a zkoumal tepnu. Pracovala posud, ale slabě. K učitelovým otázkám Jáchym neodpovídal. "Patrně jest s ním zle," obával se. "Setrvám u něho, vy však běžte, jak nejrychleji dovedete, k Motáčkovi pro nosítka."

"Ale neprozrad'te mne," prosil Mrázek učitele. "Slibte mně to!"

Učitel slibil a sedlák se rozběhl do vsi.

Zatím zůstavený ošetřovatel vyčistil Jáchymovi sněhem ránu a obvázal ji kapesníkem. Kéž by jen brzy byla tu nosítka!

Konečně vynořila se světla a přikvapili mužové. Raněný zaúpěl, když jej zvedli. Po chvíli ležel v teplé jizbě Motáčkově. Za hodinu přijel lékař ze sousední obce. Vrtěl hlavou. Nařídil, co se má činit, a když odcházel, slíbil: "Časně ráno přijedu zas." A Mrázkovi řekl ostře: "Provedl jste pěknou věc! Jaký to nápad, tlouci člověka holí do hlavy?"

"Nevím, co mne to napadlo. Ráno to ohlásím na četnické stanici. Musí to snad být?"

"Učiníte dobře, zajdete-li tam. Každý případ má lepší výsledek, dostaví-li se jeho původce, než když jest udán a přijde četník a zatkne ho."

Mrázek zesínal, vyslechnuv lékařovu radu. Domníval se, že nebude třeba soudního řízení, zvláště kdyby Jáchym nebyl příliš těžce zraněn.

Po lékařově přání setrval učitel u chorého. Také Mrázek neodešel. Snad to přece dopadne lépe než se obává. Učitel poslal pro Břízovou; ta řekla poslovi: "Jáchym tušil neštěstí. Při loučení trásla se mu ruka."

Když přišla k Motáčkovi, spatřila Mrázka klečícího vedle muže. Klomě hluboce hlavu, prosil jej: "Nechtěl jsem to učinit, Jáchyme! Otevřte oči! Přejde vás to. A ráno budete zas na nohou! Nesmíte umřít!"

Marta se rozpomněla, že muž nedávno klečel před Mrázkem a nedosáhl milosrdenství. Řekla tehdy: "I na vás přikvapí jednou chvíle, kdy budete klečet na kolenou, jako já dnes před vámi. Bůh je spravedliv a ten vás bude jednou soudit!" Muž jí

to vyprávěl, zapamatovala si ta slova a pomyslela si: "Ano, již soudil!"

Bylo k desáté hodině večerní. Marta neodešla od raněného manžela. Domnívala se, že ji musí poznat. Z lásky a z úzkosti volala jej stokrát jeho jménem. Konečně ji postřehl, probíral se z mrákoty. "Jsem tu, Jáchyme," řekla měkce. "Jsem Marta, tvoje žena!" Nyní otevřel muž oči a tázal se: "Kde to jsem?" A potom: "Je tu ještě on?"

"Jsem tu jen já a pan učitel," upokojila ho Marta. Mrázek nasměl se objevit. Když zaslechl Břízův hlas, odechl si: "Nejsem vrahem!"

Den po dni vyptával se Mrázek tajně, jak jest Břízovi. Marta mu to svěřovala, měla s ním soucit, vidouc jeho úzkost. U-

znával její dobrou vůli a snahu, aby nabyt klidu. To jsou jiní lidé, lepší než byl on, ti mají srdce v těle!

Pátého dne připustila Marta Mrázka do jizby, připravivši muže na jeho příchod. Po hodině podali si oba mužové pravice ke smíru.

"Tážete se, mnoholi žádám bolestného?" pravil Bříza. "Budu spokojen, posečkáte-li mně se splacením dluhu, abych nemusil s rodinou odejít z chalupy po rodičích.

Mrázek vyňal z tašky dva dlužní úpisy, roztrhl je a podal Břízovi.

"Tak, Břízo, považujte jejich zničení za náhradu tolik útrap, jež jsem vám způsobil. Zažil jste dost bolestí a starostí. Jsme vyrovnání."

Silva Hlubinský:

PROSBA

Na dálném nebi plno zářných hvězd.
Spí širý kraj, kde pochována Práce,
kde cesta životem jen utrpením jest,
kde planý zítřek roste z mdlého dneška.
Spí širý kraj a oddychuje ztěžka.
Na prsa jeho usedla si Bída.
a oběti své hlídá.

V komorách teskní zrezavělý nůž
po zmizevším mu dávno druhu—chlebu
Kampak jsi odešel, můj kamaráde, už
Sen trosečníků vykvet' hořkým květem
Nevzešla žeň na poli neosetém,
na poli, po němž nekráčela Láska,
kde Zášť jen bičem práská.

Ó mocní světa, kam jste zašli až,
že propasti jste chudým vyhloubili,
že místo Krista vás jen spoutal satanáš?
Ó navrat' se k lidskosti zas zpátky,
sluhové Baala, velebíci jatky
a proměňte své zlato lidu za úsměvy,
at' o hladu již neví!

Václav Litvan:

Zahybák

FRANTÍK odměřil zkušeným okem vzdálenost od kuličky k důlků, cvrnkl ukazovákem a rychlým pohybem vylovil z důlku hrst kuliček.

"Ošulil jsem tě, heč!"

"To je toho," ohrnul rty Lojzík a zastrčil ruce do kapes usmolených kalhot, počal si na oko lhostejně pohvizdovat. Smutným zrakem však pozoroval kuličky, které mizely v "nabitém" sáčku kamaráda.

"Pojď si ještě zahrát!"

"O co?" zeptal se povýšeně Frantík. "Vždyť už nemáš ani jednu kuličku!"

"Půjč mi jich pět a zahraju si o ně!"

"To bych byl hloupý! Stejně bys prohrál a jiné bys mi nedal!"

"Tak si je nech, ty lakomce, ale také jsem s tebou hrál naposled!" a Lojzík se uraženě obrátil k odchodu.

Náhle se však z protější strany návsí ozval zvučný hlas:

"Kluci, honem sem pojd'te!"

Rozvadění kamarádi sbou trhli a podívali se nejistě po výměnkáři Zárubovi, který stál mezi vraty statku a povzbudivě na ně kýval rukou.

"Co nám chce?" vyhrklo z Frantíka, kterému se v té chvíli zjevil před očima pestrobarevný "bublák", kterého především mistrovsky sestřelil prakem s hřebenu Zárubovic stodoly. Ale usměvavá strýčkova tvář nenasvědčovala nějakým zlým úmyslům.

"Tak sebou hněte! Potřebuji donést něco ke kováři, dostanete od cesty každý korunu!"

To bylo slovo, které zaplašilo poslední nejistotu. Strýček Zárubů neslibuje nikdy naplano, at' už jde o výprask nebo jinou odměnu. Když řekne, že dá korunu, tak ji také dá. Lojzík vystřelil jako šipka k vratům Zárubovic statku a Frantík se držel statně po jeho boku.

"Slíbil jsem kováři trochu ovsu," ukazoval výměnkář na zápraží udýchaným klukům do čtvrtiny naplněný pytel." Doneste ho do kovářny a řekněte, že kováře pěkně pozdravuji a aby vám dal hned nějaký pořádný zahybák, že ho nutně potřebuji. Tady máte každý korunu, ale nesplet'te to! Jak to řeknete?"

"Že ho pěkně pozdravujete a aby vám poslal ten zahybák," opakoval vzkaz Frantík, zatím co pomáhal Lojzovi s pytlem na záda.

"Dobře," pochválil výměnkář a v očích mu jiskřilo utajovaným veselím. Postavil se opět mezi vrata a pozoroval chlapce, hmoždící se s pytlem přes náves.

Tedy se mu to přece povedlo. Od rána už se snažil vyvést někoho aprýlem, ale nepochodil. Začal u své staré panímámy a skončil u nejmladší vnučky, ale všichni se mu vysmáli a nenechali se vyvést. Děda už byl z toho celý nesvůj. Prosím vás, jaký pak je to aprýl, když se někdo nenechá nachytat. — A tu spatřil na návsí kluky, hrající kuličky. Rázem v něm uzrál plán — naplnil pytel trochu pískem a poslal s ním klukv ke kováři se žádostí, aby jim dal pořádný "zahybák". Mistr je dobrá kona. jistě pochopí a začerní kluky sazemi že nebudou vědět, kam mají "zahybat" dříve.

Výměnkář před vraty netrpělivostí přeshlapoval a šelmovsky se pochechtával. To budou večer sousedé v hospodě vyvalovat oči, až jim bude vyprávět, jak šikovně kluky doběhl.

Kluci již byli skoro v půli návsi.

"Ty, co je to ten zahybák!?" zeptal se Frantík.

"Nevím, asi něco k vozu," vyhekl pod pytlek k zemi skloněný Lojzík. "Hernajs, ten pytel je ale těžký!"

"Tak ukaž, já to zase kousek vezmu!"

"Počkej, až támhle od 'hasičárny', bránil se Lojzík, ačkoliv se mu již pod tíhou pytle podlamovala kolena. Přece nemůže připustit, aby si Francek myslel, že je taková "slabota" a neunes ani čtvrt pytle ovsa. Za hasičskou kolnou shodil pytel na zem, jen to žuchlo.

"Človče, tak těžký oves jsem ještě neviděl!" Lojzík si utíral rukávem upocené čelo.

"Vážně," potězkával pytel Frantík. "A je nějaký drobný," konstatoval po znaleckém ohmatání pytle. "To není možné, aby to byl oves!"

"Co by to ale bylo?" divl se Frantík. "Přece strýček říkal, že je to oves!"

"Nejlépe bude, když se přesvědčíme," rozhodl Frantík a již rozvazoval pytel. Od Zárubic statku sem nebylo vidět, bránila tomu hasičská kolna. Sotva však sáhl do pytle, vykřikl překvapením a ukazoval oněmělému Lojzíkovi plnou hrst hrubého pisku.

"Ale proč nás s tím strýček posílá ke kováři a proč tvrdil, že je to oves?"

"To je záhada," drbal se Frantík za uchem. Náhle se však t'uknul do čela.

"Ty, Lojzo, vždyť ono je dnes prvního 'apréla'!"

"Namoutě! A my jsme se hlupáci nechali od strýčka doběhnout! Co teď? Nejlépe bude, když necháme pisek piskem a utečeme. Kdo ví, co to je ten zahybák a co by se nám mohlo ještě stát. Strýček je s kovářem jistě smluvený!"

Lojzík mluvil přesvědčivě, ale Frantík s ním nesouhlasil. V jeho klukovské hlavě se zrodil odvážný plán pomsty.

"Proč bychom utíkali? Ted' už se nám

nemůže nic stát, když víme, že to je "apryl". Utéci nemůžeme vždycky, ale strýčkovi Zárubovi to jen tak nedarujeme! Neboj se a pojď!"

Za tu chvíli, co byli chlapeci za hasičskou boudou, prožíval výměnkář Záruba před vraty muka nejistoty. Co tam jen dělají? Zoufale se bránil myšlence, že by mohli poznat podvod a v poslední chvíli celý žert pokazit. — Jistě jen odpočívají. Pisek je těžký a kluci mají dost času.

Konečně se kluci s pytlek vynořili. Zárubova tvář se rozzářila jako měsíček v úplňku. — Nepoznali nic! — Ale proč se hrnou na dvorek kovářova stavení? — Konečně, to nevádí — však on si již kovář s nimi bude vědět rady.

Výměnkářovy oči se upnuly na vrátka kovářovic stavení. — S napětím očekával chvíli, kdy vyletí kluci ven, černí jako mouřenínové. Nedočkavostí se celý chvěl. Zdálo se mu, že to všechno příliš dlouho trvá, minuty se mu vleky jako hodiny.

Konečně se kluci vyřítili jako vyplašené srny. Ale co to? — Jejich rozšklebené tváře jsou stejně bílé jako předtím — po sázích nikde ani stopy. Což kovář nepochopil, co má dělat. — Ale proč by potom kluci tak upalovali?

Výměnkářova tvář se stáhla zklamáním a úžasem. Co se jen stalo? —

Než si však mohl o věci udělat nějaký úsudek, zalehlo sem od kovářny mocné láteření, z otevřené branky se vyřítil kovář a se zdviženou pěstí se hnál za kluky. Ti však už zahybali k uličce, vedoucí mezi zahrady na humno. Na rohu se Frantík ještě zastavil a přiloživ dlaně k rozšklebeným ústům, zavolal na výměnkáře:

"Strýčku, kovář ten oves nechce, máte si ho vzít zase domů!" a již zmizel za Lojzíkem mezi ploty.

Výměnkáři se rozčilením roztřásla kolena. Co jen tohle všechno znamená?!

Kovář vida marné pronásledování kluků, zamířil nyní k Zárubovi. Jeho nadáván se rozléhalo po celé návsi. Lidé vybíhal před vrata a udiveně se rozhlíželi, co se děje. Než si výměnkář uvědomil, že bylo nejmoudřejší, co nejrychleji zmizet, již mu kovář šerموval rukama před očima.

"Za takový aprýl vám pěkně děkuju! Ted' si pojd'te hezky uklízet písek!"

"Prosím tě, nekřič tolik," vyhrkl ustrašeně výměnkář. "Nemusí o tom vědět celá ves! Co se ale vlastně stalo a proč jsi kluky nezačernil? —

"Copak jsem mohl?!" hulákal kovář více než předtím. — "Byl jsem v kovárně, když stará přišla, že jsou v kuchyni kluci a že mi přinesli oves. Jaký oves, povídám, vždyť jsem Zárubovi o žádný neříkal. Teprve, když mi v kuchyni kluci řekli o tom, "zahybáku", napadlo mě hned, že je to "aprýl" a jaký "zahybák" mám klukům dát. Povídám tedy, aby počkali, že jim ho hned přinesu a jdu do kovárny pro saze. Ale než jsem se vrátil, kluci vysypali z pytle písek, rozházeli ho po celé kuchyni a u-

tekli. Stará dělá rámus, že to uklízet nebude a mě to taky ani nenapadne! — Tak si to pojd'te uklidit sám, když umíte tak šikovně posílat aprýlem!"

Po návsi se rozlehl smích, který výměnkáře pátil jako řevavé uhlí. Smutně svěřil prošeďivělou hlavu a z hluboka povzdychl:

"Ach jo, je to dneska mládež! — Ani aprýlem už se nenechají vyvést!" A pomalu zamířil přes náves ke kovárně.

Lojzík s Frantíkem se pak dlouhý čas varovali přijít starému Zárubovi na oči. Důvodem k tomu byla nejen ostrá důtka, kterou doma od rodičů dostali za to, že si dělají posměch ze starého člověka, třebaš to bylo v "aprýlu", ale hlavně obava, aby se nedostali do nebezpečné blízkosti výměnkářovy pádné ruky.

Nový Nebeklíč

**Tiskárna českých benediktinů oznamuje,
že nová modlitební knížka zvaná**

NOVÝ NEBEKLÍČ

jest již k dostání.

**Knížka je v krásné úpravě,
v černých deskách a v plátěné vazbě.**

**Se zlatou ořízkou v ceně \$3.00;
s červenou ořízkou \$2.50.**

Velikosti 4 x 5¾ x ¾ coulech.

Tato knížka, s čistým, jasným tiskem, s velkým písmem, obsahuje vedle dvojí pobožnosti kn mši sv. mnohé jiné veřejné i soukromé pobožnosti; dále Církví schválené litanie, pobožnosti Křížové cesty, známé kostelní písně, jakož i základní pravdy našeho náboženství, přípravu k svatě zpovědi, zrcadlo zpovědní, modlitby k svatému přijímání a po něm, a mnohé další jiné.

BENEDICTINE PRESS

1637 S. Allport Street Chicago 8, Illinois

K. Buřková-Wanklová:

Hanácká popelka

YLO v době květného máje, kdy celá příroda se odívá v nej-
skvostnější háv, kdy se vše ra-
duje.

V jedné vesnici pod Svatým Kopečkem u Olomouce — jmenujme ji Brázdovicemi — přišli lidé právě před chvílí z požehnání. Mladá chasa sotva něco nahonem doma posvačila, začala se shromažďovat před hospodou a těšila se, až "mozeka" spustí, aby si zatančila a zadupala. Po návsi pobíhaly děti hrajíce si aneb hlídající husy a žlutá housátka, pasoucí se na sporé travičce před čistými bílými domky.

Pantátové s dýmkami postávali ve stínu stromů, hovořice o hospodářství, o pohodě a jak vzešlo osení.

Švarná děvčata a mladé hospodyně, jež dosud rády si zatančily, chvatně dokončovaly úbor k muzice, odloživše šat, v němž přišly z chrámu Páně.

Pomaloučku šoural se ve stínu stromů podél domů stařeček neb stařenka, aby "pobesedovali" se známými a vzpomínali, jak to bývalo za jejich mladých let.

Opodál hospody sešlo se několik živě hovořících tetek, přetřásajících místní noviny. Sluníčko milé hrálo, na obloze ani mráčku a proto každý rád prodlél venku. Ve světlici zůstal málo kdo. Byla Boží neděle, nepracovalo se, mysl byla svátečně naladěna. A bývalo tak vždy v létě na našich vesnicích o krásném nedělním odpoledni.

Onoho odpoledne byli obyvatelé naší hanácké dědiny ze svého klidu pojednou vyrušení.

Silnicí od Sv. Kopečku uhánělo několik jezdců, za nimiž se zvedaly celé mraky prachu do vzduchu. Zahnuli do vsi, rovnou na návěs, kde vzbudili všeobecnou pozornost a obdiv.

Lidé se zastavovali a děti běžely za jezdci, kteří objížděli celým návsím.

Patrně jim záleželo na tom, aby byli viděni.

Na krásných koních sedělo několik junáků oděných v košilích, jako sníh bílých. Kolem krku a rukou černě vyšíváné límečky, vesty a rovněž červené kalhoty bohatě zdobené vyšíváním; na kulatých kloboucích pestré voničky, na podpadcích cinkavé podkůvky.

Byli to hoši — radost se na ně podívat. Pravou ruku o bok majíce opřenu, rozhlíželi se kolem sebevědomě s veselým úsměvem.

Nejlépe to slušelo Franckovi Gažárovi, který jel v předu a byl jaksi vůdcem celého družiny. Seděl pevně na bujném vraníku černém jako havran. Mladé nožky ušlechtilého zvířete jen, jen hrály, plny ohně života. V copánky spletené hřívy koní byl samá pentle, uzdy z jemných řemínků, seč la krásné práce, ozdobená lesklým kovem.

Byla to podívaná! —

A měli se čím chlubit mladí Hanáci. Jejich koně stály věru za podívanou!

Od nepamětných dob bývaly koně pravou chloubou Hanáků. I v písni se chlu Hanák, zpívaje si:

Meze nama, Hanákama, só pěkný koně, ale me se ve dne v noce staráme o ně; omime jich dobře česat, pro ně drobnó sečko řezat,

pást a honit, dobře krmit a veočovat.

Lidé s našich junáků oči nespouštěli a ptali se jeden druhého: "Kdo to jsou?" — "Co jsou to zač?"

Někteří je znali a odpovídali: "To jsou chlapci z Dílkovic —" "Ten, co jede ve předu, to je mladý Gažár, ten druhý, na tom ryzáku, to je Chytilů —"

Avšak že sem přijel Gažár úmyslně, aby si zde vyhlédl nevěstu, věděla jenom tetička Holanka a také si pospíšila, aby to, co věděla, svěřila také jiným tetkám, ale jen tak pod pokličkou.

"Že prý starý Gažár chce syna ženit, že v domě potřebují nutně hospodyni; starý je vdovcem, dceru o masopustě provdal a to znáte," — vykládala Holanka — "co je to za hospodářství bez ženské! — To nejde. — Mladý byl již také u muziky v jiných vesnicích" — svěřovala dále tetkám — "leč nevybral si ještě nikde nevěsty. U nás mu namlouvají Vyhlídalovu."

"Tu chromou?" vpadla jí do řeči s posměchem jedna.

"Ta je bohatá — panečku!" mínila jiná.

"E což, mladý Gažár nemusí hledat bohatou. Starý mu dali na vůli, aby si vybral, která se mu bude líbit. Jenom prý hodnou, poctivou a pracovitou hospodyni," dodala Holanka.

Co si tetky povídaly mezi sebou, bylo ve chvíli známo bezmála celé vsi; neminulo ani čtvrt hodiny a už, jak se říká, kde který vrabec na střeše štěbetal, jaký to mládenec a za jakou příčinou přijel.

Mezitím zastavili jezdci před hospodou, kde na prahu hospodský s usměvavou tváří, mna si ruce, vítal přespólní hosty.

Někteří mládenci s "plecháčem" v ruce přišli a dávali známým chasníkům zavdat na uvítanou, mezitím co pacholek hospodského přiskočil a přejímal bujné koníky.

"Dobře je opatruj!" volali na něho hoši a podávajíce známým ruku hlásili vesele: "Přijeli jsme k "mozece", snad se na nás nehněváte?"

"Co bychom se hněvali? — Však po druhé přijdeme my k vám. — Je to pěkné od vás, že jste přijeli," odpovídali domácí hoši, avšak leckterý zvěděl již, proč Gažár přijel, pomyslí si v duchu: "Kýho šlaka, čerchmante tě sem vede!"

Ve staveních, kde byla mladá děvčata, nastal živý ruch. Všechny vyhledávaly ty nejlepší šaty a strojily se o překot, probíraly se honem v pestrých pentlích a zaplétaly ty nejpěknější do vrkočů, šněrovaly se v "lajdíky" a uvazovaly si šorké, bílé neb pestré zástěry. Každá se snažila, aby vypadala co nejlépe, aby se líbila cizím chlapcům a mnohá, jejíž srdéčko bylo svobodno, si myslila, že se snad zalíbí a — kdož ví — co se nestane? ...

U Vrbů bylo živo. I tam se strojila dvě děvčata a nebylo ani třeba napomenutí tetičky Běhálkové, aby si pospíšila, že "mozecka hned spostí."

Běhálková, sestra panímámy Vrbové, dovědvši se od Holanky o Gažárovi, pospíšila si, aby přinesla novinku a děvčata vybídla k tanci.

Dvě starší Vrbovy: Francka a Viktorka, byly již v plném proudu, jen nejmladší, Maryša, se nestrojila.

Seděla za stolem vedle dědouška a slabikovala mu ze svatého Pisma.

Když vstoupila tetička, ustala ve čtení a jen se zasmála mávnouc rukou na domluvu, aby také šla k "mozece".

"Pořád sedíš jen doma za pecí," vyčítala jí Běhálková, — "říkají, žeš pyšná. Proč nejdeš mezi chasu?"

"I at' si říkají," odsekla Maryša a pokračovala: "Ostatně jsem byla v neděli tancovat. Dnes nepůjdu."

"Ach co, nechte ji," prohodil její děd — "Maryši je milejší sv. Písmo a nábožné písničky, než ta divočina — však je mladá a ještě užije dost."

"Dnes by ale mohla jít, když jsou zde chlapci z Dílkovic," řekla tetička. — "To jsou vám jonáci! Ti jsou jinačí než zdejší."

"I co je mně po nich," odvětila Maryša krátce.

"Já nevím, co jsi ty za děvčisko? — Ty tak do kláštera!" pravila matka.

V tom vešla obě starší děvčata nastrojena co nejpěkněji a tetičce Běhálkové se naskytla příležitost svým výmluvným jazyčkem vychvalovat vkus obou děvčat.

S patrnou zálibou prohlížela si obě dívky, obházela je, obdivujíc brzy sukně, zase lajdíky, vyšívané šátky na krku, chválíc všechno a ku konci dodala s jakousi pýchou: "Jsou ta naše děvčiska jako Majolénky. — Opravdu! — Říkali mně onehdy strýček z Dílkovic, že je viděli na Sv. Kopečku o "velké", a že prý každý na nich oči mohl nechat. Povídali, že jsou Vrbovy přece ta nejhezčí děvčata v celém našem kraji."

"No — no — — pomalu s tou chválou!" ozval se poprvé otec, který dosud klidně seděl na lavici a jen poslouchal, hledě na své dcery se samolibým úsměvem, třeba doložil na oko nespokojeně: "A nekaz mně dcerky! E, však bys je nechválila, kdybys měla svoje," řekl, aby tetičku poškádlil a šibalsky na ni zašilhal.

"Neplkej!" durdila se Běhálková, kterou nejvíce mrzelo, že nemá vlastních dětí. Proto všechnu lásku a mateřské city přenesla na dcery své sestry a zakládala si na švarných neterích nemálo. Byly vskutku Vrbovy pravé hanácké krásky. Statné, silné, tváří plných a červených, zoubky měly zdravé a bílé, jako řepa.

Starší dvě děvčata byla veselá a kam přišla, bylo jich plno a proto bývalo nejvíce řečí o nich, kdežto o Maryši se nemluvalo, neboť bývala zamlklejší, sedávala nejvíce doma, za to však nejvíce pracovala.

Často, když její sestry po tanci ještě vyspávaly, Maryša pěkně časně z rána již poklízela a byla matce k rukám. Za to ji měl dědoušek nejraději a říkával, že je mu nejmilejší vnučkou.

Také sestry odcházejíce vybízely Maryši: "Pojd' s námi."

Avšak Maryša nedbajíc jejich slov pochvalovala jim: "Hezky vám to jde, hodně tancujete!"

"Tedy s Bohem!" loučily se obě sestry s dcernicemi a nemohouce se již dočkat taneční slasti, hrnuly se spěšně ze světnice smějíce se a šustíce svými širokými naškrobenými sukněmi.

Běhálková spěchala za nimi volajíc na hospodyně, aby se také přišla podívat.

"Jen co poklidím tu drobotinu na dvoře," odpověděla panímáma Vrbová a vyšla na dvůr.

Hospodář vyklepav dýmku a odloživ ji vstal a se slovy: "Půjdu ke včelám," vyšel též z jizby.

Ve světnici zůstala Maryša se stařečkem. Na chvíli zavládlo ticho. Maryša sklonila hlavu nad knihou, našla po chvíli místo, kde přestala číst a pokračovala zvuchým hlasem, co si zatím stařeček nacpal dýmku a zapaloval.

U hospody se sešla již mládež obojího pohlaví, smála se a vesele hovořila. I ti staří, ženáci a vdané šli rádi na "korbel" piva, nebo podívat se k "mozece".

Děvčata byla vystrojena jako družičky. A jak byla hezká, tak jim to slušelo.

V hospodě se rozproudila zábava, tančilo, dupalo a výskalo se.

Jaká to bývala radost a slast, když se tančily: "Troják, Silnice, Tetka" a jiné starodávné. A jaká podívaná to bývala když se v pestré směsici otáčely hezké dívky se švarnými junáky!

Jako vodní vlnky houpaly se děvčatům široké sukně a hochům cinkaly podkůvky ve veselém dupotu. Všem se leskly oči radostí, ústa se usmívala, líčka se rděla.

Veselí stoupalo víc a více. Dílkovičt chasníci jako hosté měli všude přednost: zvláště švarný Gažár byl předmětem největší pozornosti, nejen těch mladých, nýbrž i starých. Zejména tetky klepny si dával pozor, s kterou dívkou nejvíce tančí, s kterou rozmlouvá a hleděly se všemožným způsobem dovědět každé slovo, jež prones

"Vizete, tetičko?" — šeptala jedna Holanice — "tancuje se všema, žádnou nevynechal; dávám si dobrý pozor."

"Ten je chytrý," mínila jiná.

"Vizete? Včil jdou Vrbovy. — Jak jsou nastrojeny! A kde zůstala zase Maryša?"

"Jak jim to jde — jsou to pěkná děvčiska."

"Fintilky jsou."

"Umí se strojit — jestli také mlátit?"

Tak chválily a pomlouvaly ženské Vrbové děvčata, vstoupivší do hospody. Cha

níci i dívky spěchali k nim a srdečně je vítali. I ti přesporní chlapi přišli, seznamovali se s nimi a dávali jim připsjet. Gažár byl celý u vytržení spatřiv obě sestry. Nešetřil slov dávaje jim svůj obdiv na jevo. Hned se s nimi pustil v tanec a tančil pak s nimi nejvíce, bera jednu po druhé a nemoha se pro žádnou rozhodnout.

Když tančil s Franckou a viděl její tváře rdít se jako pivoňkový květ, její černé oči jako trnky pláti, tu si myslil, že nikdy neviděl hezčího děvčete. Když se zase s Viktorou otáčel ve vířivém kole a zahleděl se v její pěkný obličej a slyšel-li její zvonivý smích, tu byl přesvědčen, že je tato hezčí předešlé. Líbily se mu obě.

Ach, jak uměla Francka tančit, jak půvabně pohybovala ramený v "trojáku", jak se uměla proplétat, jak roztomile dupnout!

Za to se žádná neuměla tak otáčet v "silnici" jako Viktorka, ani tak hezounky šátkem houpat a tak lehce v kole tančit.

Mnohá z přítomných dívek pohlížela závistivým okem na hrdinky té "mozeke", která jim zůstala navždy v paměti.

Tetky je pomlouvaly, mužští je chválili. Nevýslovnou radost nad úspěchem svých neteří měla tetička Běhálková a v duchu s jistotou již počítala na to, že jednu z nich si bohatý selský synek z Dílkovic namluví.

Nemohla se ani dočkat sestry, aby jí sdělila vše, co myslí, a když dlouho nepřicházela, rozběhla se k ní, aby zvěstovala, jak se děvčata líbí a jak se kolem nich Francek Gažárů má.

"Pojďte se přece podívat!" — vybízela všechny, i stařečka, leč ten s úsměvem odvětil: "Mým šedinám se "mozeke" již nesluší, dost jsem se vytočil v mládí!" A Maryša se vymlouvala, že nepůjde, když nešla hned.

Hospodář s hospodyní následovali tetičku do hospody.

Netrvalo dlouho, když tetička ještě jednou přiběhla a Maryšu přemluvila, aby se šla aspoň jen na chvíli podívat na ty chasníky z Dílkovic.

"Vždyť způsobili pravý obdiv, kde kdo přichází podívat se na ně," vykládala. — "A považte! — naše děvčata se Gažárovi

tak líbí, že povídal, jenom jednu Vrbovu si prý namluví. Tak pojď přece!"

Tichá Maryša neodolala. V její duši se přece ozvala jakási zvědavost, již žádná dcera Evina není prosta. Rychle přehodila přes sebe lepší sukni a na hlavu uvázala šátek.

Se slovy: "Jen se podívám a hned zase přijdu," následovala svou tetičku.

Cestou potkávaly některé hochy a dívky tancem uhráté, kteří spěchali domů poklidit, aby se zase co nejdříve vrátili k tanci.

Slunce již zapadlo a počínalo se šerit.

V hospodě rozžehl hospodský světla, když sem vstoupila Běhálková s Maryšou. Sotva se mohly prodrat k místu, kde seděly vdané, tak bylo plno, zrovna naepáno, a trvalo to chvíli, než se k nim dostaly.

Všechny se divily, když uzřely Maryšu a některé jí domlouvaly, proč se neustrojila a přišla jen tak v šátku a jednomyslně minily: "Co je to za dcerku, kterou tanec netěší?"

V tom zanotovali hudebníci a spustili veselou. Začal se tančit tanec zvaný "škrk".

"Hle," šeptala Běhálková Maryši — "ten co tančí s Viktorou, to je mladý Gažár."

Ani nebylo tetčina výkladu zapotřebí. Maryša se ihned domyslíla, jakmile ho spatřila v kole stát s Viktorou. Stál právě proti ní. A Maryša se zadívala se zalíbením na statného junáka myslíc si: "Jaký je to opravdu hezký chlapec!"

Tu chopil Francek Viktoru a otáčel se s ní lehce a hbitě v tanečním víru. Maryša nespouštěla s tančícího páru očí, obdivujíc hezkého Francka a sledujíc každý jeho pohyb, a takřka zapomněla na celé okolí.

Francek pustiv Viktoru vzal Francku do kola a nezastavil se, až přestala hudba hrát. Zůstali stát právě naproti místu, kde se nacházela Maryša.

Náhodou popatřil mladý Gažár na ni, když si bílým šátkem utíral spoceně čelo. Zarazil se — zahleděv se na dívku, která se zarděla a rychle sklopila své veliké oči. Srdce jí prudce zabušilo — hlava se jí zatočila...

A Francek? Setkav se s dívčíným zrakem, byl podivně dojat. Zadíval se na ne-

známou mu dívčinu dlouze a vážně si myslil: "To je pěkná dívčina."

Viktorka sledující jeho pohled, zočila sestru a zvolala překvapeně: "Aj tam je Maryša!"

"Kde? Kde je?" tázala se Francka pátrajíc po sestře.

Mladý Gažár pozoruje, že miní Viktorka onu dívku v šátku, skromně stojící za hospodyněmi, tázal se: "Čí je to děvče?"

"To je Maryša — naše sestra!"

"Vy máte ještě sestru? A proč netančí?" tázal se udiveně.

Ta? — Nejraději sedí doma za pecí a čte Písmo svaté — ta svatá!" prohodila pohrdlivě Francka.

Mezi touto krátkou řečí nespouštěl Francek očí s Maryše, která dosud tu stála uzardělá se sklopeným zrakem; cítila, že se na ni ten cizí mladík upřeně dívá i bylo jí horko a hned zase mráz ji procházel. Naklonila se k tetičce a pošeptala jí: "Půjdu domů."

"Co bys už utíkala? — Počkej až spustí ještě jednou," zadržovala ji tetka.

Maryša již neměla času, aby provedla svůj úmysl a opustila taneční síň, neboť na ni volaly sestry a známí se všech stran.

V tom se také již blížil k ní Francek s plecháčem ještě s jinými chasníky a podávající ji "zavdat" vítali ji. Nevěděla kam se podívat, zdráhala se, děkujíc, leč nic nebylo platno. Musila si ode všech "zavdat".

"A musíš do kola!" volali na ni.

Tu Francek hodiv do cimbálu peníz, zanotoval veselou taneční píseň. První hudec počal potichu doprovázet zpěváka, po něm druhý; po druhé sloce spustili již všichni hudebníci. Vířivá hudba zahlučela, někteří se ve zpěvu připojili k Franckovi, opakujiče jeho slova.

Mladý Gažár podáváje Maryši ruku volal s úsměvem: "Honem, panenka — do kola — do kola!"

Maryša neodolala děle. Ženy uhnuvše stranou pustily Maryši a v příštím okamžiku se již otáčela s Franckem po světnici.

Zprvu neviděla, neslyšela, cítila jen, jak pevně ji drží paže tanečnickova. Vzpamatovala se však brzy, rozpaky zmizely a tančila, že byla radost se na ni podívat.

I Francek si dal záležet, aby se co nejpěkněji otáčel, pozoruje, že jim ponecháno "sólo".

Jakmile hudba ustala, ozvala se kolem pochvala ode všech.

Maryša pocítovala náhle jakousi radost, usmívala se a dokonce se i rozveselila tou měrou, že ji ani kamarádky nepoznávaly. Šla z ruky do ruky a Francek měl co dělat, aby ji uchytil. Tančil s ní nyní víc než s jejími sestrami, což těmto nebylo vhod.

Každá z obou dívek si myslila na něho, každá si jeho lichotivá slova vykládala ve svůj prospěch a měla se za vyvolenou. "A nyní — ta Maryša — ta by je měla vypičnout?"

Aniž by si co pověděly, byly obě pojednou proti sestře; v jejich srdce se vkradla žárlivost, vidouce, jak se Francek kolem ní točí, jak živě s ní hovoří. I umínily si, že jí radost pokazí a záleželo jim na tom.

Francka se jedné chvíle přiblížila k Viktorce a šeptala jí: "Hle, jak ta Maryša sem přišla. — V takové sukni! V takovém lajdíku! Lidé nás budou pomlouvat, že jenom my se strojíme a na ni nic nezbude."

"Ba že!" zlostně dodala Viktorka. "Dělá nám hanbu — slota!"

"Koukej, jak ten Gažár se kolem ní točí a pojednou, jakoby nás neviděl."

Tak a podobně si šeptaly sestry a rozuměly si. Významně na sebe pohlédly a oběma tanulo na mysli, jak by Maryšu co nejdříve z hospody vypudily.

Maryša i Francek tonuli v rozkoši. On si nedovedl říci, co se najednou dělo v jeho duši, užrev náhle půvabnou tvář Maryšinu, jejíž oči hleděly na něho s tak zvláštním výrazem. Pohled ten pronikl jeho srdce.

Obdivoval krásu té dívky a cítě půvab její poddal se okamžitě jejímu kouzlu.

Maryša také ani nevědouc podlehla dojmům, jaký na ni učinil Francek.

A byla tak šťastná a bezstarostná, odávajíc se milé zábavě, že si přála, aby nic neporušilo tuto slastnou chvíli. Blažilo jí, že se Francek na ni dívá, cítila, že se mu líbí, ačkoli jí o tom ani slova nepověděl. Bylo jí, jakoby snila krásný, blažený sen.

Brzy však z toho krásného snu nemile procitla.

Připadala jí opravdu tato rozkošná chvíle jako pouhý sen, když později se ocitla sama ve své komůrce.

Její nebe zrušily vlastní sestry. Pošeptaly jí, že se nesluší přijít tak ledajak k "mozece". "Co jen řeknou lidé?" A dodaly: "Co si jen myslí ti cizí chlapeci! — Ti budou povídat doma! Však Gažár tančí s tebou jen proto, že jsi naše sestra," pravila jízlivě Viktorka a Francka dodala: "Vždyť to řekl, že k vůli nám si musí také s tebou zatančit."

Maryša pozbyla rázem veselost, s jejich červených tváří zmizel úsměv a bylo jí až do pláče. Poprvé v životě litovala, že se neustrojila. Dívala se po svých družkách, jak pěkně měly pentle vpletené ve vrkoče, jaké hedvábné nebo mušelínové zástěry měly na pestrých sukních uvázané. A ty lajdičky! — Věru, mnohá měla na sobě to nejpěknější, co jindy jen do kostela o velikých svátcích nosívala. — A ona jen tak! — Požívala se po sobě — a zastyděla se. V její prosté, nevinné a přece jen k marnivosti náchylné hlavince vznikl nepokoj, uhostila se nespokojenost a to jen k vůli tomu synkovi z Dílkovic. "Co si o mně myslí? — Co řekne?" stále se sebe tázala. Jindy by se byla sestrám vysmála. Leč dnes — dnes! —

Již nechtěla více tančit, půda jí nyní pod nohama hořela a měla jen jediné přání: utéci.

Obě sestry se těšily, když zpozorovaly, že jejich nepěkný úmysl se daří. Francka, aby jí dodala, pošeptala jí: "Ty hloupá, přijdeš jen v šátku — co si o tobě lidé pomyslí?"

Maryša se cítila zahanbena a nemohla ani více svých očí pozvednout. Netančila již. Francek ji marně prosil, aby šla do kola a jeho otázky: co se jí stalo a kdo ji ublížil, zůstaly bez odpovědi.

I on zesmutněl a všelijak si vysvětloval náhle změněné chování Maryšino. Pojednou prolétla jeho hlavou myšlénka, která jeho nitro pobouřila. Myslil, že snad Maryša je již zadána, její mileneček není přítomen a ona lituje, že s ním tančila. Aby zapudil nepříjemný pocit a ukryl své zklamání, počal tančit s jinými.

Maryša používši vhodného okamžení chtěla se nepozorovaně vzdálit a také se jí podařilo prodrati se až ke dveřím. Tu stannula. Nedalo jí — musila se ještě jednou podívat na toho švarného šohaje.

Francek si dobře povšimnul odcházející a smutně hleděl za ní. V téže chvíli, kdy se ohlédla, setkaly se jejich zraky.

Oběma srdce mocně zabušilo, z očí vyšlehl plamen čisté, první lásky a duše se spojily. Maryša rychle vyšla z hospody. Venku ovanul čerstvý noční chlad její rozpálenou tvář. Zastavila se u plotu zahrádky před hospodou, opřela a něj své lokty a položivši na ně hlavu, nemohla více zdržet slzy.

Francek opustiv taneční sň následoval dívku a zastal ji, jak pláče.

Chopiv se jejích rukou tázal se ustrašeně: "Co se stalo? — Ublížil jsem ti?"

Maryša pohlédla na něho svýma velikýma očima co nejupřímněji, usmála se a potřásla záporně hlavou.

"Ach, tedy vím — ty máš — milého? — On by se hněval, žeš tančila s jiným?" vyzvídal Francek.

"Nemám milého!" zvolala prudce Maryša. "Ale nemohu tam zůstat!" a vypravovala nyní upřímně, jak ji sestry potupily a vypudily.

Francek byl potěšen, že srdce dívčino je svobodno a prosil ji, aby se ještě vrátila. Maryša však stála na svém, že půjde domů. Francek se jí tázal, zdali ji smí doprovodit.

Děvče přikývlo hlavou a nyní kráčeli spolu ruku v ruce. Šli pomaloučku a hovořili málo a to jen o věcech nahodilých, lhostejných. A přece srdce obou byla přeplněna něžnými city. Francek by byl rád pověděl vše, čím jeho duše překypovala, ale nenalezl slov, nevěděl jak do toho, co by měl říci této dívce, již poprvé viděl a kterou si hned tak zamiloval.

Maryša tonula v nejistotě. Myslíla si, proč jí nic nepovídá? A proč se tak na ni dívá, až se jí hlava točí? Srdce se jí svíralo a hrdlo stahovalo, chvěla se duševním rozechvěním. Byla by nejraději prohla! — Prostá, nevinná dívka nevěděla, že tam, kde nejvíce srdce mluví a city překy-

pují, ústa bývají něma — i nedovedla si Franckovo mlčení vysvětlit.

Došli bílého kostelíčka a stanuli pod košatými stromy. Byla jasná a teplá noc. Měsíc vetkával ve vrcholky stromů své třípytné paprsky a mnohý, splynuv dolů, leskl se jako stříbrná nitka mezi větvemi. Z hospody mdle osvětlené až sem dorážely zvuky taneční hudby.

Ten půvab, tu líbeznost tiché májové noci pocítovali oba.

Francek by byl tak rád promluvil, leč nebyl s to pronést slova.

"Jaká je to pěkná noc," prohodila posléze Maryša, aby přerušila mlčení. A když Francek opět nepromluvil, pravila: "Je čas, abych šla, sice by lidé pomlouvali. — Také v hospodě by se ptali —"

"Škoda!" přetrhl jí řeč Francek a roztrpčen, že tak spěchá domů, pravil: "Hm, jak jsou ty tvoje sestry jiné! Jak rády tančí a jsou veselé!"

Znělo to jako výčitka, což vzbudilo v jejím srdci nelibý pocit žárlivosti. "Ach sestry! Ty se mu tedy líbí!" pomyslila si.

Maryša odcházela k domovu provázena Franckem a brzy došli čistého domku s hezkou modrou podrobnávkou.

"Tu jsme doma," pravila a podávajíc Franckovi ruku zašeptla: "Dobrou noc!"

"Musíš opravdu jít? — Počkej ještě! — Nebo otevři okénko!" —

"Tam to poslední!" pronesla Maryša polohlasně a sotva se toho Francek nadál, zmizela za dveřmi.

Netrvalo však dlouho, malé okénko se otevřelo, dvě ruce odstavily květináče a v okénku se objevila pěkná hlava Maryšina.

Francek byl mžikem u okénka. Měsíční světlo padalo plným proudem na dívčinu tvář mile se usmívající.

Byla tak hezká a tak milá, že Francek pln obdivu na ni hleděl. Připadala mu tak spanilá, jakou dosud ještě neviděl.

Chtěl jí to říci, ale nenacházel k tomu vhodných slov a proto mlčel. Jeho zrak se svezl na květiny a tékal z jedné na druhou, jako by chtěl z nich vyčíst, co má říci.

Pak chopiv se náhle její ruky zaprosil: "Dej mně nějakou voničku!"

Maryša pohleděla na něj zrakem plným

něhy a utrhla kus rozmaríny a balsaminky, přidala k tomu rudě červené květy muškátové, svázala nití a podala kytičku blaženému Franckovi, který jí za to stiskl upřímně a vřele ruku. Pohleděv významně na děvče tázal se: "Směl bych přijít v neděli? — Nehněvala by ses?" —

Maryša se zapýřila a potřásla záporně hlavou.

"A co vaši? — Co by říkali?"

"A co by říkali?"

Francek se zamlčel a na okamžik zamyslel a pak zvolal: "Přijdu a povím ti více — teď dobrou noc!" stiskl jí ještě jednou ruku a kvapně odešel.

Maryša se dívala za ním až ji zmizel s očí. Dlouho stála spolehnutá u okénka a divné, divné myšlenky kroužily jí hlavou. Co si měla myslet o tom chasniku, o jeho podivném chování? Cítila, že mu není lhostejnou a přece ani slovíčka jí o tom neřekl. — Bylo jí tak boľno a přec tak sladce, nevěděla, co se s jejím srdéčkem děje a polily ji horké slzy a pokleknouc u okénka, sepjala ruce a vzývala vroucně Boha a Pannu Marii na Sv. Kopečku.

Mezitím vrátil se mladý Gažar do hospody a jako by nic, byl vesel, smál se, tančil a namluvil všem děvčatům tolik pěkných věcí, že málem všechny je popletl.

Zejména Maryšíným sestrám našeptával mnoho lichotivých slov a to nyní tak trochu ze zlomyslnosti a pomsty, protože vypudily "jeho děvče", jak již Maryšu v duchu nazýval, z hospody.

Takovým chováním spletl nejen kamarády, nýbrž také všechny klepavé baby obou pohlaví.

A což obě Vrbovy! Každá si na něho s jistotou myslila.

Po půlnoci odcházely a také Francek se chystal k odchodu. Nenechal si to ujít, aby je nedoprovodil, čímž dovršil jejich domněnky.

Veda obě za ruce, tiskl každé ruku, hovořil a žertoval až k jejich prahu a louče se s nimi pravil: "Přijdu v neděli zase!"

Obě dívky vyslovily nad tím potěšení a zvaly ho důrazně.

"Přijdu se smluvit! — Dobrou noc!" pravil ještě a rychle odcházel bruče si polo-

hlasně veselou písničku. Kradmo se podíval k okénku své milé a tiskl k srdci její kytičku, skrytou pod výšivanou vestou. — Okénko bylo zavřeno a za sklem se rděl muškátový květ.

"Spí!" pomyslně si a chvátal ke svým kamarádům, kteří si sedlali koně.

Leč Maryši nespala. Skryta za květinami stála u okénka a viděla ho i své sestry — viděla, jak jim podával ruku, jak odchází a zabořilo ji, že se po okénku ani neohlédli. Jeho tajný pohled ovšem nemohla vidět.

Jakmile uslyšela kroky svých sester vklouzla hbitě pod peřinu a zavřela oči, dělajíc jako by spala. Nechtěla, aby sestry viděly, že nespí a že plakala.

Obě děvčata vešla tiše do komůrky a rovnou zamířily k okénku. Čekaly až Francěk vyjede a netrvalo dlouho, když zazněl dusot koní a Dilkovičtí chlápci ujížděli z Brázdovic.

Francka s Viktorkou při odstrojování si šeptaly a Maryši neušlo ani slovo z jejich hovoru.

Z počátku si klidně vypravovaly a jedna druhé svěřovala, co jí Francěk pověděl pěkného, ale po chvíli se stala z klidného hovoru hádka, která se stále stupňovala. Francka tvrdila, že jí platí jeho příští návštěva a Viktorka se dušovala, že ona je vyvolenou.

A jak bylo Maryši při tom výstupu?

Tedy také jím oběma pravil, že přijde v neděli na domluvu — každé to řeklo! — Jak si to vysvětlit? — Ji neřekl určitě, že se mu líbí, že si chce s ní udělat známost. Její nepokoj vzrůstal. V duchu si umínila, že nikdo na světě nezví, jaké pocity vzbudil v jejím srdci Francěk Gažárů. Jen Pán Bůh a Panna Maria Svatokopecká budou jejími svědky! — K ní půjde — jí si požaluje! —

Obě sestry se hádaly, div že nedošlo k pádnějším důkazům, až konečně Maryša ztratila trpělivost a zakřikla je: "Která jste se mu líbila, té řekne!"

"Ty také se ozýváš? — Snad si přijde pro tebe!" volaly obě sestry jedna přes druhou.

"I dejte pokoj!" zlobila se Maryša.

Ještě chvíli trval spor, až Francka prudce zvolala: "Mně to platí!"

"Mně — mně — a dost!" vzkřikla Viktorka a těmi slovy konečně ustaly.

V komůrce zavládlo ticho. Spánek se konečně snesl na unavená víčka.

II.

Sotva se po ránu rozvaděné sestry vzbudily, bylo v hádce pokračováno a nesváru tomu nemohla ani matka a později ani tetička Běhálková moudrým napomináním přítrž učinit.

Maryša se hádek nezúčastnila, jí si nikdo nevšimnul. Nikdo nepozoroval, že je zamkljší než jindy, že je zamyšlená a že občas bud' slza jí skanulo po tváři, nebo úsměv se kmitl v jejích očích.

Tak uplynul týden, byla tu konečně vytoužená neděle, onen očekávaný den, kdy se mělo rozhodnout, která se stane Franckovou vyvolenou.

Bylo již odpoledne i po požehnání.

Francka s Viktorkou vybíhaly jedna přes druhou ven a dívaly se na silnici; neměly nikde stání.

Maryša se sklíčeným srdcem a s těžkou myslí v nejistotě seděla v trávě na zahradě a občas také hleděla přes plot na silnici táhnoucí se rovně od Sv. Kopečka ke Brázdovicím. Nikdo netušil, že i ona ho očekává — že touží — ach, jak touží! . . .

U Vrbů čekali, čekali, než té neděle dar-mo. Odpoledne uběhlo, nastal večer a o Franc-kovi nebylo ani slechu ani vidu.

Dívky byly zaraženy a hospodyně mrzutá. S Běhálkovou si šeptaly, že asi ten Francěk Gažárů má za ušima."

Hospodář se stařečkem si to stálé šeptání ženských nemohli vysvětlit a neustále vyzvídali: "Copak spolu jen máte? Co šep-tem, je s čertem."

Během týdne byla i zvědavost mužských upokojena a dověděli se, co si ty ženské tolik šeptaly. Stalo se něco neobyčejného.

Hospodář Gažár vzkázal totiž hospodářům Vrbovi, že příští neděli k nim přijedou na námluvy. říci o jeho dceru.

Vrbovi však měli tři dcery. Které se tedy námluvy týkaly?

Rodiče si zavolali obě starší, na nejmladší ani nevzpomněli, neboť ta nic nepovídala — a ptali se, která přec je tou Franckovou vyvolenou.

"Já! — Já!" volala obě děvčata zároveň. "Obě ho přec nemůžete mít!" smál se otec. "A která by ho radši?"

Opět se ozvaly obě.

"To je přece divné, že se nedomluvil? — Nu, jedna to bude a dovíme se v neděli, která. Ale at' je jak chce, bude to pro ni tuze dobré," rozhodl otec a přikazoval, aby se více nehádaly.

Vrbovým děvčatům ubíhaly dny dosti zdoluhavě, starší dvě se nepřestaly hašteřit, Maryša byla rozrušena a s netrpělivostí očekávala příští věci. Přišla konečně neděle — skvostná jarní neděle.

Jabloně a hrušně ještě zářily nádherným bohatým květem, skřiváci pěli až radost, vznášejíce se nad utěšeně vzešlým osením, motýlci poletovali z květin ky na květin ky a ve stromech bzučely včely.

Bylo odpoledne dávno již po požehnání, v hospodě zase hrála hudba, na návsi se procházeli lidé a děti vyskajíce si hrály, když pojednou přijel do Brázdovic Francek Gažár se svým otcem a svědky na námluvy.

Všichni byli vystrojeni, jako by už jeli na svatbu.

Do vozu byly zapřaženy dva páry bujných koní; koníci byli samá pentle, postroj samý lesk, až zrak přecházel.

"Námluvy jedou!" ozvalo se to se všech stran a lidé vybíhali z domů a dívali se plni zvědavosti a očekávání, u koho zastaví.

"Hled'te! — K Vrbům přijel ženich! — A nic nebylo slyšet? — To je ten z Dílkovic! — Jak se vystrojili! — Nu to ten starý neví přepychem co dělat!" Takové a podobné poznámky bylo slyšet, když přijely Franckovy námluvy.

Lidé se houfně přihrnuli, obstoupili vůz a čekali na průběh námluv.

U Vrbů bylo živo. Hospodyně s tetičkou Běhálkovou měly plné ruce práce — vše již bylo urovnáno a uchystáno k uvítání tak vzácných hostů.

Francka s Viktorou co nejpečlivěji ustrojeny netrpělivě přecházely v komůrce. Jen Maryša tu nebyla. Utekla do zahrady,

usedla pod košatou jablon a pláčem ulevovala své tísní. Myslíla si: Mně to neplatí — proč ke mně nepromluvil?" Avšak jiskérka naděje jí přece zbyla; sepjala ruce, pohleděla na Svatý opeček, kam vždy s důvěrou upírala své zraky a šeptala: "O Maria, Panno svatá, vzhlédni se svého zlatého trůnu a oroduj za mne!" Nevěděla vlastně oč prosí — cítila jen jakýsi bol a radost zároveň. Naděje a pochybnost zmítaly její duši.

Ve světnici domácí vítali příchozí, kteří vstoupili s křesťanským pozdravením. Hospodář podáváje jim ruce hovořil: "I toto jsou k nám milí hosté!"

"Járku," pravil starý Gažár, "vždyť jsme dobří známí! — Nu a tamhle stařec! Jak se máte?" hovořil přistupuje blíže ke stolu, kde v koutě u okna povstal starý Vrba a natahuje přes stůl ruku, odpovídal: "Když Pán Bůh zdraví dá — tož dobře — děkuju za optání!"

"Tož tedy sedněte, sedněte!" pobízela hospodyně a stavěla stoličky jednu podle druhé kolem stolu.

Hosté usedli ke stolu, bílým ubrusem pokrytému, na nějž podle starého zvyku již tetička položila chléb a sůl. — Francek byl jaksi zaražený, tu chvíli by v něm nebyl nikdo poznal veselého mládence z hospody. Byl roztržitý a mezi rozmluvou pošilňával ke dveřím, mysle si, kde asi je Maryša a proč tu děvčata nejsou. Teprve nyní si uvědomil, že jí vlastně neřekl určitě, že si přijde pro ni a neptal se jí, zdali také ona ho chce. Spoléhal jen na tu kytíčku a na to, co vyčetl v jejích očích. Ale jak přece mohl být tak pošetilým, přijít hned na námluvy — když také rodiče svolili — aniž by se jí byl zeptal o rozhodné slovo? Bylo mu v tom rozjímání jaksi horko. Neustále si utíral pot s čela a přál si, aby mohl Maryšu vyhledat, ale v tuto chvíli se to neslušelo.

"Je na čase, abychom začali," šeptal jeden svědek druhému, šťouchaje ho loktem.

Běhálková právě vešla v tu chvíli do světnice, snášejíc koláče, víno a pivo, a nechala jakoby náhodou pootevřená dveře, za nimiž se choulily Francka s Viktorou a zvědavě naslouchaly, co se uvnitř hovoří.

"Járku, sousede," řekl starý Gažár,

“spust’te nějakou tu řeč. — Proč jsme přišli, to se nemusí povídat, to jsme vzkázali a dostali přípo věd’. Tož mluvte!”

Na toto vyzvání povstal hned soused z Dilkovic, narovnal se, odkašlal a pronesl krátkou, úvodní řeč, co ženich má jmění a ku konci dodal: “Nuže, milý hospodáři Vrbo, nyní je na vás, abyste nám pověděl, co vy té své dcerce dáte.”

Vrba byl v rozpacích a podíval se na svou ženu, která na něho kývla. Odkášlal, vstal a mluvil takto: “Hm, to je všechno pěkné — avšak, hospodáři — uvážil jste to dobře? Vy máte grunt a my jsme jen z podruží. Já nemohu své dceři dát takového bohatství, aby se vyrovnala vašemu synovi.”

“My se vás po tom ani neptáme, ani nepředpisujeme. Co jí dáte, to bude mít. Francovi se vaše děvče líbí a víme také, že jste hodní, poctiví lidé. Jenom když bude vaše dcerka pořádnou hospodyní, bude dobře.”

Rodiče byli potěšeni touto řečí a pohnuti až k slzám; otec vypočetl, co jejich dcera dostane a nařizoval písaři, aby to vše řádně sepsal.

Jeden z obou svědků napsal celou smlouvu.

“Járku, plácnem si!” zvolal Gažár podáváje Vrbovi ruku.

“S radostí,” pravil Vrba a chutě plácnul do podávané mu ruky, pak přišla na řadu hospodyně, stařeček a tak to šlo kolem.

Když byla svatební smlouva hotova a na hlas ještě přečtena, a když proti ní nikdo ničeho nenamítal, podepsali ji rodiče nevěsty, ženichův otec a svědkové.

V té chvíli, na niž Běhálková čekala, otevřela dveře od kuchyně a volala děvčata, která uzardělá vstoupila.

Oběma srdečko prudce bilo — každá se těšila, že bude nevěstou.

Francek jim podával ruku směje se na ně. Jeho zraky darmo hledaly Maryšu. — Na Maryšu nikdo nevzpomněl, ani si nikdo nevšimnul, že celá vzrušená utkla do zahrady.

I otec Gažár se přitočil k děvčatům, prohlížel si je s patrným zalíbením a se slovy: “To jsou děvčata jako maliny,” a obrátiv

se k hospodyni tázal se: “Která pak je ta Franckova? Ani nevím —”

Svědék písař zrovna zavolal, tak že Vrbové ani nezbylo času na odpověď: “Ted’ musí ještě nevěsta podepsat.”

“Vždyt’ my ani nevíme, za kterou jsme mluvili,” smáli se rodiče a tázavě hleděli s Francka na děvčata, která tu stála se sklopeným zrakem a uzardělým líčkem.

Francek se zapýřil jako panna a předstoupiv pravil: “Náš hospodář zapomněli říci, že jsme přišli žádat o — o Maryšu,” zajíkl se.

“Maryšu?” zaznělo ve světnici z úst všech domácích, jakoby z jedněch.

Jak však různé zazníval tento výkřik! Stařeček radostně sepjal ruce a blaženě se usmíval, Běhálková zvolala překvapeně a rodiče udiveně. A zklamaná děvčata obě zahanbeně pohleděla na Francka, když jim přes chvějící se rty vyklouzlo jméno jejich sestry. Vzpamatovaly se však a rychle utlumily své city. Vyběhly ven volající: Maryšo, — Maryšo!” — Ale vpravdě nehledaly sestru, nýbrž vběhly do komůrky a tam ulevily své zlosti tím, že vychrlily celou spoustu nadávek na hlavu té “falešnice”, jak nyní Maryšu nazývaly.

Myslily obě, že ta “svatá” dobře věděla, pro koho Francek přijde a schválně nic neříkala a nechtěla jí uvěřit ani později, když je ujišťovala, že sama neměla jistoty.

Také Běhálková rychle vyšla, aby zavolala Maryšu a Francek vyběhl za ní, nesa ověněný plecháč s pivem. Tetička spatřivši dívku pošeptala mu: “Tamhle je, na zahrádec.”

“Nechte mne jít samého za ní,” prosil a již se kradl potichounku k milované dívce, která jeho kroku neslyšela. Stála tu v zamyšlení a hlédla se teprve, když se zastavil těsně za ní.

Ulekla se velice a div nevzkřikla. Začervenala se jako pivoňka a sklopila zraky v pomatení a blahém tušení.

“Maryšo!” — zajíkal se Francek. — “Přišli jsme na námluvy. — Přišli tatíček o tebe říci,” pronášel šepem podáváje jí plecháč, kolem něhož byl otočen prut rozmariny s bílou pentlí.

Maryša nemohla hned promluvit pro vnitřní pohnutí, chvěla se na celém těle. Pohlédla spěšně na Francka a hned zase sklopila oči.

"Ty mlčíš?" zvolal Francek po chvíli rozechvěným hlasem. Tvář mu zbledla. — "Vždyt' jsem myslel, že — že mne máš ráda a přišel jsem na jisto." — Zamlčel se, neboť Maryša se na něj podívala tak zářícím okem, že pohled ten více řekl zamilovanému mládenci, nežli sebe více slov. Tona blahem objal své krásné děvče a vřele políbil její malinové rty. Maryša se zapýřila a ve zmatku hleděla před sebe. Francek zapomněl, že má přivést nevěstu do jizby, kde na ně čekali.

Kdo ví jak dlouho byli by milenci stáli v milostném opojení pod kvetoucí jabloní, s níž padaly květy a obsypaly hlavy v objetí si spočívajících, kdyby je nebyl ze sladkého snění vyrušil hlas tetičky, která uznala za dobré připomenout jim, že ve světnici na ně čekají. Maryša neměla ani času, aby se ustrojila. Tak jak byla v prostém domácím šatě musela předstoupit před hosty.

Červenajíc se vítala hospodáře i svědky, a když jí byla přečtena svatební smlouva, musela přisednout ke stolu a podepsat ji. Třesoucí se rukou, pomalu neumělým písmem napsala své jméno, kam jí písař naznačil. Zářila štěstím. Její půvabnou tvář zdobil panenský ruměnec, z očí jí planul žár opravdové lásky. Byla tak hezká, že všichni přítomní hosté jednomyslně chválili krásu dívčinu, k největší nelibosti obou sester, které sem zase přece přišly, dílem puze zvědavostí a také, aby se neřeklo, že jsou závistivé.

Jakmile nevěsta podepsala smlouvu a podala ženichovi ruku, odhrnul jeden svědek záclonu, kývnul chasníkům venku u vozu stojícím a v tom okamžiku zarachotily vý-

střely z pistolí na znamení, že námluvy do-
bře skončily.

S plným plecháčem rozmarinou ověněným zavdával nyní otec nevěstin ženichovi a všem ostatním. A všem se zaleskla slza v očích, když pronesl několik pěkných a dojemných slov. Francek přistoupiv k Maryši uvázal jí na krk tři stříbrné peníze a ona mu podala vyšívaný šátek, jaký hanácká dospělá děvčata měla vždy uchystaný pro podobný případ, i když ještě nebyly nevěstami. Na to na chvíli uklouzla a vrátila se co nejpěkněji ustrojena.

Všichni nevěstu obdivovali a chválili a Francek s ní nespouštěl očí. Ten pestrý kroj jí nesmírně slušel, ale nejkrásněji ji zdobil blažený úsměv, neustále jí pohrávající kolem rtů a pravý, vřelý cit lásky vy-
zírající z jejích velkých očí.

Nyní všichni zasedli ke stolu a tu začala hlavní práce tetičky Běhálkové, která si nedala vzít příležitost, aby neposluhovala hostům.

I Francka a Viktorka překonaly nemilé pocity, tvářily se co nejveseleji a přisedly ke stolu.

A večer, když se mladí snoubenci dostavili k "mozeci", tu jim bylo se všech stran přáno mnoho štěstí a šel jeden hlas, že lépe se ani nemohli dva mladí lidé sejít. A pravilo se, že vlastně Vrbova Maryša je tou nejhezčí ze tří Vrbových dcer. — Obě starší Maryšiny sestry se také brzy a dobře provdaly a často vypravovaly o neobyčejných sestřiných námluvách...

Mnoho, mnoho se změnilo. — Jen ten Svátý Kopeček a na něm ten krásný kostel stojí nezměněn a dosud shlíží v údolí a žehná denně celému moravskému kraji. Lidé stále putují k zázračnému obrazu Matky Boží, modlí se, prosí o smilování — o požehnání. —

J. Parthey:

Matěj

RUŠINA, velická ves měla volit nového starostu. Bývalý dlouholetý a zasloužilý starosta Novák zemřel v nejlepších letech srdeční vadou, a obyvatelé nyní měli rozluštit důležitou otázku, kdo bude starostou.

Deset dní před volbou starostovou přišel ke vdově po starostovi zámožný sedlák Matěj Vopálka, aby se poptal po zámyslech vdoviných do budoucnosti.

“Vaše hospodářství, Nováková,” pravil mezi jiným, “jest rozsáhlé. Buďte vám třeba, abyste se ohlédla po řádném čeledínovi.”

“Bylo by mi milejší,” řekla Nováková, “kdybych mohla statek prodati.”

Vopálka pohlédl na vdovu s netajeným podivem.

“Bylo by možno, že byste prodala statek a vše, co k němu patří?”

“Ano, jsem sama. Jediný můj syn je advokátem v krajském městě. Mimo něho nemám příbuzných.”

“Jest syn váš ženat?”

“Ano. Má dvě děti.”

“Z nich asi nikdo nebude hospodařit na venkově.”

“To ne. Dnes došel mne list, abych statek prodala, zač bude možno, ale jen za hotové peníze, a abych se přestěhovala k synovi do města. Ale kde vzíti kupce?”

“A co byste chtěla za své hospodářství?” ptal se Vopálka a chvil se na celém těle.

“Co bych asi chtěla? — Prodám vše tuto hodinu, kdo mi ihned vyplatí padesát tisíc korun.”

Vopálka otevřel oči údivem, potom se zapálil do krvava a jevil neobyčejný nepokoj.

“Padesát tisíc!” zvolal, chodě po světnici. “Ale, Nováková, pravda, že jste dosud nikomu neřekla, že prodáte svůj statek?”

“Nikdo o ničem neví. Ale vy se ptáte, jako byste chtěl koupit statek sám.”

“Hm. Kdo ví. Ale prosím za laskavost. Nemluvte asi čtyři nebo pět dní o prodeji.”

“Pro mne. Nic nekvapí. A hlavy sousedů jsou plny volby starostenské. Víte-li pak, že bude zvolen váš nejstarší bratr, Jan?”

“Kdo ví. Ale pravda, pomlčíte o prodeji vašeho statku?”

“Máte mé slovo,” řekla vdova a podala sedlákovi ruku.

Když odešel, jala se přemýšlet, proč byl tolik rozčilen, proč se rděl. Jisto jest, že byl u ní na výzvědách. Ale jaký záměr má, neuhodla.

Druhého dne ráno poslal Matěj Vopálka oběžník všem svým milým příbuzným a dvěma bratrům ve Krušině, oznamuje, že prosí, aby přišli večer toho dne v osm hodin do obecní hospody, že jest nutno, aby přišli, protože jednou na vždy pořídí svou závěť.

Psaní toto překvapilo “milé příbuzné” zvláště, protože Matěj Vopálka dosud

žádnému svému příbuznému ničím dobrým se neprokazoval a se o ně nikterak nestaral.

Vopálkovi bylo třiadvacet let. Byl prostřední postavy, dobře rostlý, zdravý, ale hezký obličej sedlákův během let nabyl tvrdosti a nevlídnosti.

Svámi příbuznými neobcova po léta. Byl nejmladším z osmi dětí. Všechny měly podíl po rodičích, ale on nedostal ničeho. Vyhnaní ho z domu. První choť umřela mu za rok, druhá za čtyři léta, i obě děti. Příbuzní neměli s ním slitování. Považovali ho za hlupáka, dokud byl chud. Když však pilností a šetrností dodělal se částečně jmění, nazývali ho skrbílkem a závist' jejich neznala mezí. Tak bylo až dosud.

"A nyní," pravili si bratři jeho, strýcové a tety, "nyní nás zve, aby nám oznámil závět'. Čeho uslyšíme a co chce na nás? Koho udělá dědicem, nemaje ženy ani dětí?"

Že by je svým pozváním chtěl vodit za nos, nemyslili, neboť Matěj Vopálka byl vždy mužem vážným, skoupým na slovo a uzavřeným. Že by se snad lsti dopustil, nedoufali, protože ho považovali za příliš hloupého.

Ale měli býti hořce zklamáni . . .

Matěj Vopálka nebyl hloupým Matějem. Naopak byl opravdu nejrozumnějším a nejvzdělanějším sedlákem ve vsi. Nevědělo se o tom, jakož také, že jest chytrý a ctižádostivý.

Večer se přiblížil. Příbuzní Matějovi se ho nemohli ani dočkat. Stálť statek sedlákův aspoň za 20 tisíc korun.

Několik minut před osmou hodinou opustil Matěj svůj dům a odebral se do hospody. Ubíral se kolem statku Novákové a se zalíbením hleděl na prostorná stavení a zahrady kolem nich.

"Ach, kdyby se mi jen záměr podařil," mluvil pro sebe. "Dojdu-li panství na tomto statku a budu-li starostou obecním pomocí svých milých příbuzných, jakého vítězství dosáhnou. Jak porazím své necitelné, lakotné a chlubné příbuzné, když poznají, že je hloupý Matěj přelstil! Čert by v tom byl, aby se mi záměr pokazil!"

Když Matěj Vopálka vstoupil do hospody, byli jeho příbuzní — asi dvacet — již v hospodě. Bratři, strýčkové a tety tlačili

se na příchozího a líbezně se naň usmívali jako nikdy před tím. Vopálka hovořil se všemi, jakoby bylo vždy mezi nimi a jím nejlepší přátelství.

Po delším vzájemném rozhovoru konečně Vopálka počal mluvit slavnostně:

"Pozval jsem vás, protože chci časně učiniti pořizení o svém majetku. Abych věc dobře pořídil, podle své vůle, potřebuji vaši přítomnosti, jak průběhem věcí poznáte. Na smrt je třeba stále se připravovat. Já zvláště, jak víte, přicházím se vším příliš pozdě. Snad by se mohlo státi, že by mne smrt překvapila, aniž bych učinil závět'. Řeklo by se potom: "Ano, ano, Matěj přicházel se vším pozdě, i se závětí!"

Strýčkové a tety i bratři Matějovi dali se do hlasitého smíchu.

"Vždy příliš pozdě, není-li pravda, Jene?" volal Matěj na nejstaršího bratra Jana. — "Pamatuješ se, když jsem — bylo mi dvacet let — k tobě přišel a pravil: 'Hled', Jene, z osmi dětí dostali jste všichni podíl, jen já, nejmladší, nedostal ničeho! Jsi bohat, dej mi nebo půjč mi jen několik set korun, abych nemusil sloužit jako čeledín!" A tys tehdy řekl: 'Rodičové za svého životí své jmění rozdělili mezi nás sedm. Tys přišel na svět, když již nic dělit nemohli. Škoda, že jsi se tolik pozdě narodil!' Tak jsi řekl a nedal jsi mi ani haléře. Podobně jsem pochodil u ostatních bratrů a sester, všichni mně odbyli jako ty!"

Příbuzní byli překvapeni a potili se nesmírně, pravíce, že Matěj mluví o věcech zastaralých.

"Nevyčítám vám ničeho," pravil Matěj. "Chci jen dokázat, že mám pravdu, pořídím-li dříve svou závět'. Přicházím se vším příliš pozdě. — Ještě jeden důkaz o tom. Když mi bylo dvacetadvě léta, nemohl jsem delší čas dostat službu. Slyšel jsem, že teta Pokorná hledá čeledína. Dověděl se o tom, šel jsem hned k ní. Teta mi vyšla v ústrety a volala, otvírajíc náruč: "Pozdě! Příliš pozdě, Matěji! Právě teď jsem přijala čeledína. Že jsi nepřišel před hodinou!" To řekla teta Pokorná, může toho dosvědčit, neboť jest zde přítomna. Litovala mne tehdy opravdu. Proto nemohu dodnes věřit, jak mi lidé povídali, že

prý řekla: 'Co, přijati do domu někoho z příbuzenstva, aby lenošil, abych mu nemohla vyhubovat, někdy i pést' přiložit? At' třeba zemře hladem!' Tak mi řekly klebetivé huby. Ale já tomu nevěřil! Jen pravda jest, že jsem přišel pozdě. Pozdě jsem také přišel jednou ke bratrovi Vojtěchovi. Stojí zde, může mluvit. Bylo to brzy po mé svatbě. Moje žena přinesla mi chaloupku a kousek pole. Chtěl jsem svůj stateček rozmnožit, a dozvěděl se, že bratr Vojtěch má tisíc korun doma, pospíchal jsem k němu, aby mi peněz půjčil a dal si je zapsati na mém statečku. Ale bohužel. Staré neštěstí! Když bratr uslyšel, proč přicházím, zvolal: 'Pozdě, Matěji, ty máš smůlu, přijdeš vždycky pozdě! Což jsi neviděl notáře, jak odtud odjížděl?' — 'Kdy?' — 'Ted', právě jsem mu dal tisíc korun!' Den potom jsem šel k notárovi, a ten se mi zaříkal, že žádných peněz od Vojtěcha neměl a nemá. A tak vždy a všude se mnou bylo pozdě. Mé neštěstí učinilo mne opatrnějším. Abych při své poslední vůli nepřišel pozdě, slyšte, na čem jsem se ustanovil."

Příbuzní, slovy Matějovými opatření a těžkými žalobami skláceni jsouce, napjali sluch i pozornost.

"Víte, že můj statek má cenu 20 tisíc korun. Nemám ženy ani dětí. Komu mám dáti vše? Ovšem některému příbuznému. Ale můj dědic musí být nejhodnější z vás všech. Ale jak ho vyhledati? Nikdo z vás mi dosud neprokázal laskavosti. Proto jsem si umínil, že dědicem mým bude, kdo mi v příštím měsíci prokáže něco dobrého, z čehož bych poznal, že má srdce, čest a náchylnost ke mně. Ode dneška za měsíc se sejdem zde opět. Zde se dovíte, kdo jest mým dědicem. Závět' se zhotoví před vašimi očima. Ted' znáte cestu, jakou se dostanete k bohatství!"

To řkouc, podal každému přátelsky ruku a odešel z hospody.

Příbuzní zůstali, jakoby je blesk omráčil. Když se vzpamatovali, jali se mluvit o podíle dědictví a rozešli se.

Dva dni potom přišel k Matějovi Vopálkovi jeden jeho strýc, lakomec tvrdého srdce, který na Matěje až dosud hleděl jen přes rameno. Mluvil o bídě světské, o slza-

vém údolí atd. a konečně nabídl milému Matějovi deset tisíc korun.

"Mám je zbytečné. Chceš-li je přijati a jmění své rozmnožiti, půjčím ti je bez úroků na pět let. Peníze mám sebou i dlužní úpis, můžeš jen podepsati a ihned tobě peníze vyplatím."

Matěj Vopálka se div nedal do hlasitého smíchu. Zdráhal se napřed, ale konečně přijal deset tisíc korun na pět let bez úroků a prohlásil, že mu tím strýc prokazuje "něco velmi milého a dobrého" a že na to nikdy nezapomene.

Milý strýc lakomec odešel s přesvědčením, že jistě bude dědicem.

Několik hodin později přišel jiný strýc Matějův, Chlubina, jenž nezadal si ničím se strýcem odešlým. I strýc Chlubina nabídl Matějovi peníze půjčkou.

"Právě před chvílí," řekl Matěj, "půjčil mi strýc Kloubek deset tisíc korun na pět let bez úroků."

Strýc Chlubina byl tou zprávou úplně znepokojen a jako mrtvicí poražen. Chtěl Matěji půjčit jen tři tisíc korun. Zpmatovav se, řekl: "Tu vidíš toho svatouška Kloubka! Dělá se žebrákem a má tolik peněz! Úlisník a přetvářka! Nabídl ti peníze jen proto, aby byl tvým dědicem. Jen počkej ty farisejský člověče, já ti dám! Nechtěl by jsi, Matějíčku, dvacet tisíc korun přijati? Dvacet tisíc pravím, jako půjčku na šest let bez úroků?"

Matěj se zdráhal, ale přijal a měl 30,000 korun, které byly bez úroků na několik let.

Týž den potkal Vopálka ve vsi svého vzdáleného příbuzného, který byl chud, ale dobrák, poctivec a otevřená hlava.

"Slyšel jste o tom, Karásku," oslovil ho Vopálka, že mne budou volit za starostu?"

Karásek hleděl naň s největším překvapením, neboť až dosud nikomu ve vsi nenapadlo mysliti při volbě na Matěje Vopálku.

"Tak?" divil se Karásek.

"Ano, ano, chtějí mne míti starostou," odvětil Matěj. "Slyšel jsem to již od mnohých osob."

"Myslil jsem," podotkl Karásek, "že bude volen váš nejstarší bratr Jan. Ale," dodal rychle, vzpomenuv si na dědictví, "ar-

cit' věc není ještě vyřízena. A chtějí-li vás za starostu, je to správné, docela správné! Divím se, jak připadli na vašeho nejstaršího bratra, který neumí řádně ani čísti, ani psátí. Půjdu hned ke příbuzným a donutím jich, aby vás volili. Budete se mnou spokojen! Učiní-li vám jiní vaši příbuzní něco dobrého a milého, udělám vás starostou!"

A Karásek utíkal jednat o volbu starostenskou doufaje, že za své své namáhání dostane dědictví.

Matěj Vopálka se smál a čekal na volbu.

Druhého dne ráno přišel k němu bratr Jan, který dosud nepřekročil prahu bratrova domu. Slyšel od Karáska, že příbuzní budou volit Matěje. Napřed se zlobil, huboval, ale vzpomenuv na dědictví po Matějovi, úplně se změnil. Chtěl Matějovi pomoci k úřadu starostenskému, aby spolkl dědictví.

"Vidiš, Matěji," pravil, vstoupiv před bratra, "po zralém uvážení jsem se odhodlal, vše vynaložiti, abych nebyl zvolen, nýbrž jsem ochoten pracovati, aby tys byl starostou. Ty budeš zvolen jistě mnou — mnou pravím! Doufám, že to oceníš! K vůli tobě nedám se voliti sám. Ty budeš starostou! Více ti nepotřebuji říkati!"

Nebylo potřebí. Matěj uhodl myšlenky bratrovy, ale věděl také dobře, že nebude zvolen jen pomocí bratrovou. Lest' jeho, námaha Karáskova a ostatních příbuzných působily při volbě.

V budoucích dnech přicházeli k Matějovi "milí příbuzní" a hleděli se zavděčit. Nejvíce ho navštěvovaly dvě starší tety, matky dospělých dcer. Jinak nevěděly dobře, je-li Matěj jejich strýcem.

"Nač bys dělal závět'?" tázaly se. "Jsi dosud mladý muž, ožeň se! Najdeš snadno hodnou, pracovitou nevěstu s pěknou výbavou i s penězi!"

Ale Matěj odkládal říci ano. Byl zvolen starostou, přijal volbu a řídil úřad obratně a horlivě.

Tak uplynul měsíc.

Dva dny před koncem měsíce, navštívil starosta Vopálka svou vzdálenou příbuznou ve vsi, Marii Zapletalovou. Byla vdovou bezdětnou, v stáří sotva třiceti let, pěkné tváře a ženou přičinlivou. Marie

byla jediná příbuzná Vopálkova, která průběhem měsíce k němu nepřišla. Matěj po- byl u ní asi dvě hodiny.

Toužebný den se přiblížil.

V obecní hospodě sešli se bratři, ujcové, strýcové a tety Matěje Vopálky a očekávali, koho starosta učiní dědicem.

V osm hodin vstoupil do hospody Matěj Vopálka a s ním notář a vdova po zemřelém starostovi Novákovi.

Nastalo ticho.

Matěj Vopálka přeměřil své příbuzné dlouhým, významným, výsměšným pohledem a pravil:

"Jsem rád, že milí příbuzní moji plným počtem se sešli. Avšak nežli bude pojednáno o vlastním účelu dnešního shromáždění, oznamuji vám, že jsem ode dneška majetníkem statku Novákova.

Příbuzní! trnuli, a každý se těšil, že mu Matěj krásný ten statek odkáže.

"Nyní k hlavní věci!" zvolal Matěj Vopálka.

"Ano, k hlavní věci! Jen řekni hned, koho volíš za svého dědice!" vykřikl Jan, a po něm strýcové Kloubek a Chlubina.

"Nu, chcete-li to věděti, dobrá," pravil Matěj Vopálka a přistoupil do zadu, kde o samotě stála vdova Zapletalová; vzal ji za ruku a vedl zardělou, hezkou ženu před své příbuzné, řka: "Za dědice svého statku a jmění vyvolil jsem svou milou příbuznou Marii Zapletalovou. Řekl jsem před měsícem, že učiním dědicem nejhodnějšího z vás, který mi prokáže něco dobrého a milého, který má ke mne srdce, čest a náklonnost. Každý z vás prokázal mi ovšem průběhem měsíce něco dobrého. Bratr Jan se nedal voliti za starostu v můj prospěch, moji milí strýcové Chlubina a Kloubek půjčili mi peníze bez úroků na pět a šest let. Bratr Josef dal mi dva úly včel, tety mne zasypávaly pozornostmi, ale nic mne tolik netěšilo, jako odpověď mé příbuzné Marie Zapletalové na otázku: 'Chceš býti mou ženou?' — 'Ano, Matěji!' řekla milá Marie. 'S radostí budu tvou ženou. Ponesu s tebou ráda všecky starosti a práce, radosti a žalosti, a přičiním se, aby jsi nikdy nelitoval, že mne vezmeš za ženu!' — Řek-

ně mi, kdo z vás mi prokázal co milejšího a laskavějšího? Všichni zajisté jste srozuměni, že Marii činím svou dědičkou. Před vašíma očima učiníme zasnoubení a potom napíše se závět', že Marie Zapletalová, má milá žena, jest mou dědičkou. Za osm dní je svatba, k níž vás všechny srdečně zvů!"

Ovšem, že průběhem času přece k Matějovi docházeti museli, poněvadž byl starostou velmi horlivým a přísným. A po několika letech vyšel starosta svým "milým příbuzným" sám v ústrety, aby je smířil, což se mu i podařilo a bylo prospěchem celé obce, které byl v čele mnoho let.

Jan Neruda:

Romance o Karlu IV.

Král Karel s Buškem z Vilhartic
ted' zasedli si k dubovému stolu —
ti dva už pili mnohou číši spolu
a zapěli si z plných plic.
"Nuž, dej sem zlaté číši, páže,
a nalej vína — dolej výš —
dnes, pane Bušku, čehos zviš!"
Král Karel vesele káže.

"Zde po tom víně, Bušku, slyš,
domácí slunce naše vloni hrálo —
tot' první víno, které v Čechách zráló —
aj, tedy vzhůru, pijme již!"
A pili — král však náhle prsknul —
"Tot' že je víno, tenhle kvas?
vždyť křiví ústa, láme vaz!"
a zlostně rukou mrsknul.

"Eh — vezu révu z Burgund sem,"
král dál a dál si v zlosti svojí vede,
"a takovouhle peluň mně z ní svede
ta velebená česká zem!"
Jsem přesvědčen, když broskve vsadím,
že zčesám trpké trnky s nich,
a chceš-li hlídít pustý smích,
zde růžet sázet radím!

Však jaká země — taký lid!
Vás kdyby chtěli učít všichni svatí,
zda všimnou si jich Češi paličatí —
bud' svatý rád, když není bit!
Jak bych zde mlátil otep slmy!
Necht' chci co chci, za krátký čas
se všechno jinak zvrtně zas —
mám já to bídu s vámi!"

Přec zase číši k ústům zdvih'
a napív se, své velké dobré oči
ted' kradmo přes stůl po soudruhu točí,
ten však je jako pěna tich.
Jen — aby marně nezahálel —
pan Bušek máčel zub i pysk
a víno ku podnebí tisk.
a po jazyku válel.

"Ba, je to bída," děl zas král
a rychle zavdal sobě vína znovu,
tak rychle jak by bránil zlému slovu;
však kolem úst již úsměv hrál.
"Mám žízni umřít? — Na mou víru,
tys oslep, páže — nevidíš,
že přede mno je prázdná číš? —
a dej mi dobrou míru!"

Pij, Bušku — již se nezarmůt' —
a poslyš, co ti král tvůj moudrý praví:
Můj jazyk je, jak známo, vybíravý —
a našel již v tomto víně chuť.
Víš, zkoumat třeba, Bušku milý!
To víno má svůj zvláštní ráz,
zprv trpké, ale milé zas —
My, myslím, se už vpili!"

"Nu vidíš, králi: tak náš lid!
Má duši zvláštní — trochu drsná zdá se,
však kvete po svém, v osobité kráse."
Ted' přerušil svůj náhle klid,
hned rozveselen Vilhartice —
"ach, přiblíž k tomu lidu hled
a přitiskneš svůj k němu ret
a neodtrhneš více!"

Svátost svěcení Kněžstva

KRISTUS — SYN BOŽÍ, který se vtělil a svou smrtí lidstvo vykoupil, založil církev svatou, v níž uložil veškeré své zásluhy, které svým životem a smrtí získal. Kristus Pán nazývá svoji Církev "Královstvím". On sám jest jejím Králem věčným a nesmrtelným, má právo svým zrozením (Mesiáš), svou smrtí (Vykupitel) na tento úřad královský.

Zůstává neviditelnou hlavou své Církve a bude jí do skonání světa — vždyt' jest jejím zakladatelem a božským Velepastýřem.

Jako Bůh neviditelně jest v celém vesmíru a jej řídí, tak Kristus svou milostí proniká své království, udržuje je v duchu víry, řídí praktický život občanů svého království, chválí a napomíná, varuje a trestá, posiluje a pomáhá v bojích — krátce plní, co byl řekl: "Já jsem s vámi až do skonání světa."

Církev Kristova jest viditelnou společností lidí, kteří jsou vykoupeni Kristem a kteří uznávají viditelnou nejvyšší hlavu církve, papeže, jako nejvyššího správce duchovního, náměstka to Kristova. Společnost bez autority je nemyslitelnou, neb stala by se jinak obětí tyranství a anarchie. Proto Kristova společnost náboženská je podřízena autoritě, Kristem stanovené.

Kristus Pán, skrytý v nebesích, kde jenom naše víra může Ho dosáhnouti, zjevuje se zraku našemu tělesnému v osobě

duchovního vládce, který jeho jménem vykonává nejvyšší autoritu v církvi. Kristus Pán totiž postavil v čelo vlády duchovní, přenesené apoštoly na jejich nástupce, biskupy katolické, apoštola Petra a jeho nástupce. Snad i hlavním důvodem toho bylo, aby byla zjednána a uchována naprostá jednota církve Kristovy.

Není tedy Petr, žijící v každém papeži, jen reprezentantem církve, jest jejím "zobecněním", smíme-li tak říci. Proto píše sv. Ambrož: "Tam je církev, kde je Petr."

Vládu tuto přislíbil Kristus Petrovi: "Ty jsi skála, na ní vystavím církev svou a brány pekelné ji nepřemohou. Tobě dávám klíče království božího: cokoliv svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, cokoliv rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi."

Tradice křesťanská celá uznává Petra za hlavu církve a církev ji vyjadřuje slovy: "Ty jsi pastýřem ovcí, knížetem apoštolů, Tobě dal Kristus klíče království svého."

Kristus neumírá, žije na věky. Pokolení lidské umírají — ale nesmí zmizeti Církev, která v pokoleních nových má totéž poslání, jaké měla na počátku své činnosti. Proto musí býti stále i viditelný pastýř této Církve. Umírá Petr, ale neumírá papežství.

V Eucharistii Kristus zůstává pokrmem duší, v papežství hlavou Církve.

Dějiny dokazují, že autorita Petrova přenesena na biskupy římské a celým křesťanským světem též byla uznávána.

Vedení církve je tedy svěřeno Kristem

jednomu z apoštolů — Petrovi — a jeho nástupcům. Pod jeho vedením řídí církev biskupové, nástupci apoštolů, Duchem božím obdaření plností kněžství, mající právo účastniti se vedení celého stádece Kristova.

Kristus — Syn Boží — ustanovil tuto formu autority v církvi. Úpravu společnosti lidské přenechává lidem a dovoluje jim utvořiti takovou formu vládní, jaká se jim líbí. At' je to jeden nebo několik, at' je to monarchie, oligarchie, aristokracie nebo demokracie — to jest věcí času, místa, mravů, vhodnosti.

Pro svoji církev chce míti Kristus zřízení monarchistické, a to snad proto, ježto pod touto formou řízen jest svět Prozřetelností božskou a poněvadž není leč jeden Pán církve, který ji založil krví svou.

Po smrti apoštolů nastupují v jejich úřad biskupové, k nimž praví apoštol Páně sv. Pavel ve Skutcích apoštolských: "A nyní vím, že již nevidíte tváře mé vy všichni, u nichž jsem kázal království boží. Opatrujte sebe a celé stádece, nad nimž Duch sv. vás ustanovil biskupy, abyste řídili církev boží, kterou Kristus vykoupil krví svou."

Umírají tedy apoštolé — ale ožívají ve svých nástupcích, biskupech, kteří mají tutéž moc: svůj úřad apoštolský s právy a povinnostmi sdělovati je zase svým nástupcům.

Duchovní moc, kterou Kristus odevzdal svým apoštolům, jest moc, konati vše, čeho ku spáse věřících třeba jest, tedy konati úřad učitelský, kněžský a královský. Moc tato jako sdělitelna, tak i dělitelna jest; může bud' docela aneb jen částečně jiným sdělena aneb na jiného přenesena býti. Odtud vysvětlují se stupňové duchovní moci v církvi, její svatovláda čili hierarchie, kteráž, pokud skládá se z biskupů, kněží a jáhnů, božského jest ustanovení. Apoštolové nikdy by nebyli se osmělili, o své újmě moc tuto dělití a jmenované tři řády v církvi ustanoviti, kdyby jim to Kristus Pán nebyl nařídil.

Že sv. apoštolové ustanovili biskupy, kněze a jáhny, vysvětluje na příklad ze slov sv. Pavla: "Z té příčiny zanechal jsem te-

be v Krétě, abys čeho se nedostává, spravil a ustanovil po městech kněze." (Tit. 1, 5.), jakož i se slov Skut. apošt. 14, 22: "... A zřídívše (apoštolé, t. j. biskupové Barnabáš a Pavel) jim starší (= kněze) ... poručili je Pánu," a Skut. ap. 6, 6: "Ty (Štěpána a Filipa atd.) postavili před obličejem apoštolů a oni modlíce se, vzkládali na ně ruce."

Církev později ještě několik nižších stupňů při svěcení počala rozeznávati: podjáhenství, akolyty, exorcisty, lektorát, ostiariat, jenž jsou jakousi přípravou k důstojnému přijetí svěcení vyšších.

Kněžská moc záleží hlavně v moci 1. chléb a víno proměňovati v tělo a krev Páně. 2. odpouštěti hříchy.

Posvětití lidstvo, tot' snahou Kristovou zde na zemi. Tohoto účelu dosahuje se milostí; milost však plyne ze svátostí. Vlastním povoláním těch, jimž bylo účel Kristův plniti po smrti jeho, jest udělování svátostí.

Nejvznešenější svátostí, ano středem a cílem svátostí, jest Svátost oltářní, již skutečně se spojuje člověk s Bohem jako posledním — konečným — cílem tužby své. Proto jest též nejhlavnějším úkolem kněžstva uděleti svátostí, a v něm zahrnuta je moc je uděleti. Nutno však člověka ku sv. přijímání připravit. Tot' se děje hlavně svátostí pokání. Dána tedy s plnomocí uděleti Svátost oltářní plnomoc odpouštět hříchy. Avšak nepřipravuje se člověk pouze pokáním na sv. přijímání, i křest, biřmování, poslední pomazání jsou více méně přípravou. Dává tedy svěcení kněžstva i tyto svátosti uděleti. Ano, cokoliv patří k životu křesťanskému, vnitřní víra a úkony zevnitřní, má vztah k Velebné Svátosti jako duchovnímu zdokonalení člověka. Proto patří k svěcení kněžstva více méně i plnomoc člověka řídití u víře a v jednání, aneb plnomoc učiti, dávatí zákony.

Kristus Pán vykonával zde na zemi moc kněžskou. Častěji nazývá se v písmě svatém knězem a sice zvláště pro smrt svou na kříži a nekrvavou obět', již přinesl při poslední večeři. Tuto moc odevzdal však bezprostředně apoštolům nařizuje, aby roz-

šířovala se po časy budoucí svátostí svěcení kněžstva.

Svěcení kněžstva jest svátost, kterou se uděluje kněžská moc a zvláštní milost k řádnému konání úřadu kněžského.

Že svěcení kněžstva pravou a skutečnou svátostí Nového zákona jest, vyřkla církev na sněmu Tridentském jasnými slovy: "Pravil-li by kdo, že svěcení kněžstva není pravou a vlastní svátostí od Pána našeho Ježíše Krista ustanovenou aneb že jest pouhý vynález lidský, vymyšlený od mužův církevních věcí nezkušných; anebo že jest to jen nějaký obřad, kterýmž hlasatelé slova Božího a přísluhovatelé svátostí se volí, budiž z církve vyloučen."

Důkaz, že svátost tato božského jest původu, vidno z toho, že se znamením zevnitřním spojení neviditelnou milost může toliko Bůh, a pak i z toho, že moc obětovati a odpouštětí hříchů od Krista byla odevzdána církvi pro veškerou budoucnost.

Kristus Pán, kterýž sám jest nejvyšší a věčný kněz, chtěje aby i po odchodu jeho Božský úřad v církvi vykonáván byl, při poslední večeři slovy: "... To činite ...", moc ke konání sv. oběti udělil, jakož i po svém z mrtvýchvstání všechna ostatní práva a moc k vykonávání kněžského úřadu (učiti, křtiti, hříchů odpouštětí atd.) dal.

Apoštolové přenesli tuto kněžskou moc zase na jiné, a sice pomocí zevního znamení, totiž vzkládáním rukou, spojeným s modlitbou, s kterýmžto zevnitřním znamením zvláštní vnitřní milost spojena byla. Srovnej Skutky apošt. 13, 2—3.: "A když oni sloužili Pánu a postili se, řekl jim Duch sv.: Oddělte mi Šavla a Barnabáše k dílu, ku kterémuž jsem je pojal. Tedy postíce a modlíce se a vzkládajíce na ně ruce, propustili je." Rovněž 2. Tim. 1, 6, kde Pavel k Timoteu píše: "Pro kteroužto příčinu napomínám tebe, abys opět vzbudil milost Boží, kteráž jest v tobě skrze vzkládání rukou mých."

Celé podání ústní uznává svěcení kněžstva za svátost, buď to je k ostatním svátostem počítajíc, buď to připisujíc svěcení kněžstva to, co jest podstatnou svátostí. "Kdo dává moc biskupskou," táže se sv.

Ambrož, "Bůh či člověk? Odpovíš dojistá: Bůh. Člověk vzkládá ruce a Bůh dává milost. Kněz vzkládá pravici svou prosebne, a Bůh žehná pravici svojí mocnou." Sv. Augustin praví, že za jeho doby svěcení kněžstva vůbec za pravou svátost se uznává, a píše: "Donatisté at' vysvětlí, kterak svátost pokřtěného nemůže pozbyta, a svátost posvěceného může; nebo jestliže obě svátosti jsou, o čemž nikdo nepochybuje, proč bývá pozbyta tato a ne ona? Žádána z obou svátostí nesmí v účincích svých obmezována býti."

Svěcení kněžstva jest pravou svátostí, kterou se uděluje kněžská moc a zvláštní milost k řádnému konání úřadu kněžského, a vtiskuje duši nezrušitelné znamení kněze Kristova. "Napomínám tebe, abys opět vzbudil milost Boží, kteráž jest v tobě skrze vzkládání rukou mých," píše sv. Pavel (II. Tim. 1, 6.).

Svátost svěcení kněžstva mohou udělovati toliko biskupové, protože jen na ně přešla tato moc od apoštolů svěcením na biskupství.

Toliko nižší svěcení a podjáhenství může uděleti s povolením papežským i pouhý kněz. Tak mohou uděleti svěcení nižší opati řeholníkům svého kláštera a kardinálové, jsou-li pouhými kněžími, osobám v jich službě postaveným a klerikům při jejich kostelích ustanoveným.

V Písmě sv. čteme, že jedině apoštolové a biskupové od nich ustanovení svátostí svěcení kněžstva přísluhovali. Sv. Jeroným tvrdí, že biskup liší se od kněze hlavně tím, že on samojediný může světiti a tím v církvi otce věřících ustanoviti.

Ariáné žalovali sv. Athanasia, že prý dal stýrati kněze Ischyru, avšak synoda alexandrická (r. 319) zamítla tuto žalobu dokládajíc, že Ischyras nikdy knězem nebyl, protože nebyl posvěcen biskupem, nýbrž prostým knězem Kolluthem, schismatikem.

Přijati mohou tuto svátost jen pokřtěné osoby pohlaví mužského; neboť i ve Starém zákoně toliko mužové rodiny Aaronovy byli posvěceni na kněze, a sv. Pavel píše: "Ženě nedopouští se jím mluvití." (I. Kor. 14, 34.)

Aby tato svátost hodně byla přijata, třeba, by svěcenec byl ve stavu posvěcující milosti birmován, věku dospělého (kanonický věk: 24 roky), života bezúhonného a náležitých duševních i tělesných vlastností, o nichž pouze církvi souditi přísluší.

Kterak se uděluje tato svátost?

Svěcení kněžstva uděluje se takto: biskup vkládá ruce na ty, kteří mají býti svěcení, modlí se nad nimi, maže jejich ruce svatým olejem a podává jim kalich s vínem a patenu s hostií, by se jich dotkli.

Mimo svěcení kněžstva jsou ještě jiná svěcení, a to: svěcení, která na kněžství připravují, totiž čtvero nižších svěcení, jakož i svěcení na podjáhensství a jáhenství; potom svěcení na biskupství, kterýmž se svěcení kněžstva dovršuje.

K podjáhensství přináleží následující stupně svěcení:

Ostiáři (vrátníci chrámoví) mají původ svůj již v první církvi, kdežto za časů pronásledování křesťanstva co důvěrníci biskupovi věřícím čas a místo služeb Božích a jiná nařízení oznamovali; později pak dvěře chrámu otvírali a zavírali, chrámy čistili a zdobili a nad pořádkem při službách Božích bděli; zvláště pak dohlíželi, aby veřejně kající a katechumeni na vykázaných jim místech zůstali, a v určitý čas z chrámu se odebrali, tolikéž aby žádný pohan tajemstvím posvátným neobcova; posléze pak po vynalezení zvonů bylo jim o zvonění pečovati. Při svěcení na ostiariát odevzdává biskup čekanci klíč chrámový, napomínaje ho, aby netoliko viditelný, ale i neviditelný chrám Páně, totiž srdce věřících, otvíral klíčem dobrých příkladů Bohu, a naopak je zavíral hříchu a nepravosti. Po té arcijáhen ihned úřad jeho mu konati velí, totiž dvěře chrámové otevřítí a zavznouti.

Lektoři (předčitatelé) předčítali druhdy při službách Božích částky Pisma svatého kromě evangelia; později pak také předzpěvovali při službách Božích a některá svěcení a žehnání, na příklad chleba a nových plodin, vykonávali. Při svěcení na lektorát, kteréž se děje hned po svěcení na ostiářství, podává biskup nastávajícímu lektorovi do ruky knihu, v nížto částky z

Pisma svatého ku předčítání při službách Božích určené obsaženy jsou.

Exorcisté (zažehnávači) měli za prvních věků církve dozorství nad posedlými, t. j. nad takovými, jež působením zlého ducha rozličné škody na těle i duchu svém utrpěli. Dle příkladu Kristova ujímala se též církev těchto ubožáků, vyučujíc je a vymítajíc d'ábelství jejich skrze exorcisty, pak i křtíc je, při čemž exorcisté přísluhovali. Při svěcení na exorcistát podává biskup tomu, jež světí, žehnávací knihu.

Akolyté (sledovníci, služebníci chrámoví) provázeli biskupa, kněze a jáhny při vykonávání služeb Božích, zvláště pak musili za času pronásledování křesťanstva, když se služby Boží v podzemních a temných skrýších konaly, pečovati o osvěcení místa bohoslužebného, též musili chystati vodu, víno a kadidlo k službám Božím. Při svěcení akolytů podává jim biskup svícen s voskovou svící a konvičky.

Přípravou k nižším svěcením jsou postřižiny čili tonsura na památku trnové koruny Páně. Rouchem nižších svěcenců jest zkrácená alba. Pro nedostatek svěcených nižších duchovních připouští církev, aby některé jejich služby konali nesvěcení bohoslovci — pak i kostelníci a ministranti.

Svěcení na podjáhensství dává moc vlévati do kalicha s vínem vodu a čísti epištolu. Odznakem podjáhna jsou: humerál, alba, manipul, malá dalmatika čili tunicela. Podjáhensství počítá se k svěcením vyšším, poněvadž církev zavazuje podjáhny k povinností, k nimž zavázáni jsou jáhnové, kněží a biskupové.

Svěcení na jáhenství dává zárodek a podíl kněžské moci hlavně tím, že jáhen při mši svaté přísluhuje, neboť víno do kalicha nalévá, evangelium zpívá a j. Odznakem moci jáhenské jest štola od levého ramene k pravému boku jdoucí a dalmatika.

Tak jako duchovní moc jen jedna jest, tak také jest jen jedna svátost svěcení kněžstva, ač jest více stupňů svěcení. Jmenuje se svěcením kněžstva, poněvadž vlastní podstatu této svátosti tvoří odevzdání moci obět' Nového zákona obětovati, moci to výhradně kněžské.

Kněžství pak trojí jest:

Přípravné, jež má několik rozličných stupňů: čtvero nižších svěcení, podjáhenství a jáhenství.

Neúplné, kněžství v nižším smyslu, když svěcenec moc obětovati sice obdržel, ale tak, že tuto svou moc jiným udělovati nemůže.

Úplné, biskupství, když kněz k moci své, obět' Bohu přináseti, také moc obdrží, ji jiným udělovati. Biskupství, ač novou moc kněži udílí i s potřebnou k tomu milostí, není přece novou svátostí, nýbrž jest pouze dovršením svátosti svěcení kněžstva.

Odznaky kněžské moci jsou hlavně štola a mešní roucho; odznaky biskupské moci jsou kromě rouch kněžských hlavně berla pastýřská, mitra, kříž na prsou.

Církev zavazuje biskupy, kněze, jáhny a podjáhny k setrvání v duchovním stavu až do smrti, k bezženství a k modlení se breviáře (= zvláštních modliteb několikrát za den).

Víra v kněžskou moc a důstojnost má v nás vzbuzovati úctu, poslušnost a vděčnost ke kněžím. Také máme Boha často, zvláště o suchých dnech za dobré kněze prositi.

Sv. Jan Zlatoústý praví: "Kdo ctí kněze, ctí Krista; a kdo přikoiří činí knězi, činí přikoiří Kristu Pánu, jehož zástupcem právě kněz jest."

Ježíš Kristus přinesl největší obět' za spásu světa, bolestnou svou smrtí na kříži. Tím nechtěl ukončiti dílo své, nýbrž chtěl, aby dále pokračováno bylo v díle vykoupení lidstva. Proto vyvolil sobě z lidu apoštoly a učedníky, jimž odevzdal zvláštní duchovní moc netoliko nad pravým tělem svým, nýbrž i nad mystickým tělem, to jest nad dušemi věřících, aby všechny věřící i nevěřící vedli ku spásě věčné.

Veliký jest úkol kněze katolického. Ve svém úřadě a povolání jest kněz viditelným zástupcem Ježíše Krista samého, jest prostředníkem a přímělníkem u Boha, přináší každodenně nejsvětější obět', posluhuje vě-

řícím svatými svátostmi, má lid učiti a věsti, kterak by měl zachovávatí přikázání Boží, smiřuje hříšníky s Bohem. Jistý světec praví: "Bez kněze není obětí; bez obětí není náboženství; bez náboženství není spásy."

Jaký to vznešený úřad duchovní! Jaká to veliká zodpovědnost! Jaké svatosti vyžaduje proto úřad kněžský! Proto mnoho, ba vše na tom záleží, aby kněží byli vědomi svého vznešeného povolání a tím také hleděli co nejvíce i posvěcení svého. Čím více snaží se kněz, aby sám spasen byl, tím také je způsobilejší, aby duše sobě svěřené na cestu spasení uváděl a po ní bezpečně kráčet učil.

Kněz potřebuje mnohých a velikých milostí, aby jiné spasil, sám pak aby nezahynul. Proto platí kněžím zvláště: "Svatí bud'te, jakož i já svatý jsem!"

Může se říci, jaký kněz, takový lid, a také naopak, jaký lid, takový kněz. Blaze lidu, má-li kněze horlivého a duchem Božím nadšeného. Nešťastný pak lid, nemá-li horlivých a apoštolských kněží. Nešťastný lid, který dává se od nevěrců přemluvití a proti svým duchovním poštovati. Takový pak jest podoběn stádcí bez pastýře. "Budou bítí pastýře a rozprchnou se ovce a stáda."

Vědouce, že svátost svěcení kněžstva jest tak velikou svátostí, že katolický kněz tak vznešený zastává úřad, že povolán jest, aby byl prostředníkem mezi lidem a Bohem samým, vědouce, že dobrý a horlivý kněz jest velikým dobrodiním a požehnáním pro lid křesťanský, modleme se za horlivé a apoštolské kněze, prosme zvláště nejsvětější Srdce Páně, aby naplnilo kněžstvo svatou láskou a nadšenou horlivostí pro spásu duší. Prosme Pána žní, aby poslal dělníky na vinici svou, aby vzbudil touhu v duších a srdcích bohabojných jinochů po stavu tak svatém, aby Bůh dal jim povolání k tomu, a aby vzrůstal počet dobrých kněží vůbec!

Karel Doubravský:

Pro kalhoty

ZDENĚK Vavřínů se vracel nějak divný z dostaveníčka. Bylo také krásné podzimní odpoledne, čisté, jako vymetená světnička. Umělecký štětec pana malíře Jeseně zahýřil si na lesích i v sadech, tu zanechal hrst zlata, onde zase kapku krve a sluneční jas slil všechny ty jednotlivé tahy ještě se zbývající zelení v jedinou krásu lesknoucího se půldne.

To byly hodiny zrovna vábící k dostaveníčku a Jiřka Malinská nebylo děvče, které by se nehodilo svým zevnějškem do souhry podzimní krásy, která je druhým vydáním jarních akordů. Pocházela sice jen z chaloupky, takové droboučké chaloupečky, přilepené skoro ke skále na konci vesničky, o jejímž vzniku si vyprávěli lidé divnou pověst.

Šli prý kdysi hudebníci od zábavy. Bylo již hodně pozdě nebo lépe hodně brzy a ráno se teprve rýsovalo v nedočkavých obláčkách, kterými dýchal východ, když se vraceli údolím potoka někam hodně daleko. Potůček bublal takovou sladkou písničku, že nebylo možno odolat. A tak se kladl jeden hudebník po druhém ke břehu, aby si odpočinul. Na každém tom místě vyrostl prý do rána jeden domeček, ne o mnoho větší škatulky od sirek.

Byl v té povidce sice výsměch pro obyvatele Klasína, ale ti nedbali. Jen se usmívali. Lepší spokojenost v malých domečích než rozervanost v palácích.

Zdeněk byl z hor, také ne ze zámožné rodiny, a přece to u nich doma budilo pohoršení, že si jezdí pro dívku do kraje.

"Jen aby byla hodná," vzdychala maminka. Slýchávám, že tam v kraji nic nedbají na dobré mravy, že si dělají ze starých jen smích, že si děvčata hochů neváží, ve všem že se jim chtějí vyrovnat. Takovou, to bych ti nepřála, hochu!"

Marně Zdeněk ubezpečoval: "Nebojte se, maminko, Jiřka není taková, je docela hodná a milá, uvidíte!"

A dneska jede Zdeněk s takovou divnou náladou domů. Raději by se neviděl.

Tolik se těšil na to sobotní půldne — zítra v neděli musí odpoledne zase do elektrárny — a zatím...

Ani nedošlo k dostaveníčku. Když Zdeněk uviděl na dvorečku Jiřku v kalhotách, bodlo ho u srdce.

Že by Jiřka byla také taková jako ty ostatní, co nosí kalhoty a kouří a mluví jako opilí kluci? To by měla maminka malou radost z takové nevěsty! A on ji přece ubezpečoval, že Jiřka není taková.

A přece to je ona. Zdeněk jel na kole, poznával Jiřku docela dobře, třebaš ho ona nemohla vidět, jsouc obrácena k silnici zády.

"Nepojedu k ní. Raději toho nechám. Co s takovou dívkou k nám do hor? Lidé by ji ukamenovali, kdyby se objevila v takovém úboru. To by bylo smíchu. Ne."

A rychle přešel chaloupku přitisknutou ke skále, kde Jiřka spěchala s prací, aby byla hotova, než přijde její Zdeněk.

Nepřijel jednou, nepřijel po druhé. Jiřka zesmutněla, pak si zaplakala. Měla Zdeněka ráda, věřila, že to s ní myslí vážně a mrzela ji zklamaná láska.

Nebyla z těch, kteří mění hochy jako kabát. Cítila, že novou známost si bude těžko dělat.

A k tomu se jí ještě kamarádky vysmívaly, zejména ta protivná Růža.

"Copak, že se Vavřínovi zalíbila víc Květa Veselých? Potkali jsme je spolu v lese."

Jiřka by se byla nejraději rozplakala, ale přemáhala se s napjetím všech sil.

"Nevím, nemohu nikomu přikazovat, aby chodil za mnou."

"A já myslela, že vám půjdu na svatbu," dráždila Růžena dále.

"Tak Květa mi ho odloudila," říkala si Jiřka doma v slzách. "Do té bych to byla nejméně řekla. Vždycky jsme byly spolu zadobře. Skoro bych řekla, že jsme se měly nejraději. Zdála se mi tak upřímná."

V neděli se sešly u kostela. Květa byla nastrojená a slušelo jí to znamenitě. Jiřka byla o mnoho bleďší než dřív a bylo na ní příliš vidět, že ji zklamaná láska trápí.

"Jiřko!" volala Květa, když se po kostele rozcházela děvčata k domovu.

Jiřka se ohlédla a vidouc, že ji to volá Květa, zachvěla se a šla dále.

"Počkej na mne!" volala znova Květa.

Jiřka neposlechla.

V srdci jí seděl vzdor. "Co chceš se mnou mluvit, když jsi mi přebrala hocha?" A šla ještě ostřeji než jindy.

Domu v ní však všecken zadržенý vzdor povolil a přeměnil se v pláč.

"Prosím tě, holka, co pořád fňukáš?" divila se matka. "Schází ti něco?"

Jiřka raději zmizela ven, aby nebyla doma na očích.

Celé odpoledne chodila sama po lese a vzpomínala, jak byla šťastna, když tu býval Zdeněk. Za ruce se vodili, dováděli, smáli se i vážně hovořili, brzy bezstarostně jako děti, brzy zase plní starostí, které z nich dělaly mladé mudrlanty. Tehdy se Jiř-

ce zdálo, že celá příroda je kolem ní veselá, stromy že se ohýbají smíchem, hlavičky květinček že si šepotají o lásce a travička že se chvěje blahem. Dnes? Bez Zdeňka? To nebylo to. Všechno jiné. Na stromech stesk, na trávě slzy, na květinách nuda.

Moc se Jiřka podivila, když k večeru přišla domů a uviděla Květu.

"Volala jsem na tebe dopoledne a snad jsi mě neslyšela." Jiřka se zarděla a nevěděla, co má říci. "Musím s tebou, Jiřko, mluvit. Pojď si sednout třeba pod hrušni."

Jiřka šla bez hlesu.

"Vy jste se rozešli s Vavřínem?"

"Však to víš lépe než já," vybuchla Jiřka, "když s ním chodíš."

"Chodím s ním, ale mylíš se, myslíš-li, že jsem ti ho přebrala. A pátrala's, proč přestal Vavřín za tebou jezdit?"

"Nestarám se o něho."

"Neděláš dobře. Je to hodný hoch a má tě rád."

Květa pak pověděla Jiřce všechno, co se od Zdeňka dověděla o nešťastných kalhotách.

"Bílili jsme, musela jsem pomáhat a tak jsem si vzala na to tatínkovy kalhoty, abych se tak neumazala. Kdepak by mi napadlo..."

"Vidíš. Ale už je to srovnáno. Řekla jsem Vavřínovi, že se to vysvětlí, aby jen přijel. A tak se mi zdá, že tamhle někdo skáče s kola. S Bohem, Jiřko!"

Květa odběhla a Zdeněk přiběhl.

"Můžeš odpustit mému podezřívání?" prosil tiskna Jiřce ruce.

"Vlastně bych neměla, když se stydíš za dívku, která v kalhotách pomáhá při práci," odpovídala Jiřka, ale srdce jí zpívalo jinou písničku, tu pravou, která byla na čas přerušena slzami a zármutkem — pro kalhoty.

J. Parkey:

Sázka

KDYŽ jsem před čtyřiceti lety adjunktoval v hošické fořtovně, měli jsme ve vsi dva znamenité taškáře. Jeden byl hajný Lištička, který nerad propásl nějakou taškařici, a druhý, pořádnější, byl handlíř Vožulka, který zas nerad propásl, kde šlo koho o nějaký groš otaškařiti.

Vožulka s hajným nebyli zrovna za dobré. Hajný, jako každá zelená krev, byl spravedlivý člověk a Vožulkova lichvářská práce byla mu proti srsti. Jednou se v hostinci nepohodli a hajný se dopálil a odešel. To se nám však nelíbilo. Inu, jak ne! Hajný byl milý člověk, dobrá kopa, plná latinských historek, jedna lepší než druhá a všechny vykutálené až až. Vožulka byl pravý opak; nerýpá-li zrovna do někoho, tedy jistojistě vypravuje, jak kde koho natáhl a ošulil.

Začneme tedy naschvál, abychom Vožulkovi oplatili, hajného vychvalovati do nebe.

Vožulka už měl trochu v hlavě, a při takových chvalozpěvech posedával, jak by seděl na mokrému hadru.

"I pukni, lichváři, zlostí!" myslím si a jdu také se svou troškou do mlýna.

"Ten hajný je ale neohrožený člověk, jen co je pravda!" povídám. "Učiněný postrach postrach pytláků! Jednou narazil na tři. Všichni tři začali střílet, ale on nic, nechal je střílet. A pak si je začal brát na mušku jednoho po druhém, každého pěkně do levé nohy, jako když to cirklem vyměří. Zrovna jsme stáli s panem fořtem na zápreží, když tu vidíme s trakařem někoho jeti k fořtovně."

"Co pak nám to kdo veze?" diví se pan fořt.

"Inu, co by nám kdo vezl! Byl to Lištička, přivezl všechny tři, chlapy jako hory, na trakaři a skládal to dolů jako snopy."

Všechno se řehotá, Vožulka ani muk.

"Musíš mu nahnat strachu!" myslím si. "Ještě to nestačí!" A dodávám nahlas: "panečku, s tím člověkem bych nechtěl být za zlé! To bych se bál opravdu o kejhák!"

"A já se ho bojím asi tak, jako posledního zajíce v revíru!" na to Vožulka.

Na to se zdvihla velká bouře.

"To se lehko chvástá taď v hospodě za stolem!" povídám, abych Vožulku někam vehnal. "Musil byste to dokázat!"

"A to dokážu!" staví se Vožulka na zadní.

"A to bych rád viděl!" vykřikují. "Troufal byste si vy na příklad ukrásti mu dnes večer kozu?"

"Obyčejnou kozu z chlívka?"

"Obyčejnou kozu z chlívka!"

"To bych si troufal!"

"Vsad'me se, že to nedokážete!"

"Platí! O co?"

"No . . . o něco menšího," povídám naschvál zaraženě, abych na lichvářovi vymáčkl slušný groš ve všeobecný prospěch. "Třeba každému sklenici piva."

"A to ne!" chytil se Vožulka. "Když jste tam vlezl, at' už to stojí za to! O celou útratu všech, jak tu jsme!"

"No, aby se neřeklo, že couvám, tedy platí!" povídám mrzutě a k velké radosti šizuňka škrabu se za uchem.

"Ale čestné slovo, že mně hajnému ne-zradíte!"

Čestné slovo bylo dáno, jakoby nic nestálo.

Celá hospoda s velkou slávou přijala sázku a hned se jich kolik nabídlo, že půjdou s Vožulkou pro kontrolu. Vybral jsem dva, Moučku a stárka z pivovaru, o kterých jsem věděl, že i bez dlouhého zasvěcování pochopí hned situaci a žert nezkaží.

"Hoši, pijte, až se budou hory zelenat!" pobízím kde koho. "Však to někdo zaplatí."

Netrvalo to ani půl hodiny, přiznane se Vožulka s velkou slávou a radostí.

"Tak, pánové, koza je tu a dva svědci taky!" hlásil vesele. "Pane adjunkte, připravte se k placení, a ty, šenkýři, nalez mi do dvoulitru!"

"Není možná!" divím se a dělám zaraženého.

"Už jo!" chechtá se Vožulka. "Já dokonce hajného vzbudil!"

"Ale to snad přeci ne!"

"To snad přece jo! Abyste věděli, že se chlapiska nebojím ani za mák! A jak kozu odvádím, zaburcoval jsem mu na okenici. Zrovna jsem byl ze dvora venku, když Lištička s velkými hromy a blesky vylít ven, kdo to tam co provádí. A než se vzpamatoval, byl jsem už s kozou, kdoví kde!"

"To jste to provedl skvěle!" lichotí mu šenkýř.

A já na to, že se to ještě neví jistojistě, že musím dřív kozu na vlastní oči vidět.

"No, proč pak ne, to vám už nepřijde draž ani o haléř!" řehtá se Vožulka.

"Tady stojí venku, uvázaná u plotu a čeká návštěvu."

Seženu lucernu a celá společnost hajdy ven, obdivovati se koze.

"No tak, pane adjunkte, tady ji máte, vy nevěřící Tomáši," povídá Vožulka.

Vezmu lucernu, podívám se a zavrtím hlavou.

"Pane Vožulko, je mně líto, ale tentokrát bude čest na vaší straně!"

"Co to povídáte?! Jaká pak čest?" har-tusí Vožulka, tuše něco nedobrého.

"Jen pokud se toho placení týká!" odpovídám a okolo už se to začíná kuckat.

"A proč pak, rád bych věděl? Vždyť jsem kozu přivedl!"

"Ale, ale, pane Vožulko, podívejte se dobře podívejte! To není koza — to je kozel!"

Inu, jak pak ne, když hajný Lištička ani žádnou kozu neměl!

Nemohu vám vypovědět, jak ten přelstěný lišák zuřil, ovšem k velké švandě celé společnosti. Všichni si hned objednávali do dvoulitru, což byl trest na Vožulku, který to dříve sám začal.

"To neplatí!" vztekal se. "Vy jste to věděl, že hajný má jenom kozla!"

"Inu, tot' se ví, že jsem to věděl, jinak bych se byl nevsadil!" odpovídám za obrovského smíchu. "To přece ví celá vesnice, že ho hajný půjčuje do celého okolí, kde domácí potřeba káže!"

"Ale já to nevěděl," brání se Vožulka.

"Ovšem, že jste to nevěděl. Jinak byste se zase nebyl sázel vy!"

Žádná pomoc. Vožulka nás měl všechny na krku — a co čest, to čest, každý nám ji musel vzdát, že jsme slušní tahouni. Konec konců, vida nezbytí, nutil se do smíchu, aby nám svou zlostí nedělal radost.

"Když mám tu legraci, tak draze zaplatit, at' stojí za to!" začal kouti nová šibalství. "Kozla Lištičkovi přivedu až zítra, abych ho pořádně naplašil. Už ho vidím, jak lítá jako popletený, že mu ukradli jeho čtyřnohý poklad, jak svolává všechny hromy a blesky na zlodějskou hlavu!"

"To je moudrý nápad," povídám a mrkám na ostatní sousedy. "Ale kam kozla dáte?"

"Místa dost," řekl rezavec. "Mám doma prázdný chlívěk po vepříku, to bude pro kozla hotový salon! A zítra dopoledne, až odejde Lištička do lesa, pustím kozla ven. Však on si už cestu najde!"

"Ale to je znamenitý nápad!"

"To mne těší, že to uznáváte," řehtal se Vožulka.

Ale lakota nedala mu veseliti se, aby útrata nebyla moc velká. Už po půl hodině prohlásil, že je ospalý, a kdesi cosi, jedno-

duše dělal náladu k rozejití a také za chvíli zaplatil a kozla odtáhl.

Jen vytáhl paty, pravím všem přítomným:

"Hoši, ten škrblík má pravdu! Když už musí legraci tak draho zaplatit, ať to stojí za to!"

Chlapci hned špicují uši a co prý mám v úmyslu?

"Inu nic víc a nic miň, než že teď ukradneme kozla zase jemu! Ať také on běhá jako poplašený, že mu někdo ukradl kozla a ať si také svolá pár těch blesků a hromů na zlodějskou hlavu!"

"Sláva!" zní hřímavý souhlas kolem a už se vybíráme na druhou výpravu.

"Měl už v hlavě, bude spát jako dudek," šeptám venku u Vožulkových vrat a už jsem přes zeď ve dvoře.

Kozla jsme pěkně našli v chlívků a s velkou slávou jsme ho odvedli k šenkýři, který ho schoval do maštale.

Druhého dne z rána, asi k sedmé hodině, přilítl hajný Lištička do fořtovny jako celý rozčilený.

"Pane fořte, prosím o dovolenou, musím do města na četnickou stanici! Někdo mi v noci ukradl kozla!"

"Ale jděte!" podivil se pan fořt, který o celé švandě neměl ani tušení. "To snad není ani možná! Snad se vám utrhla a vyběhl někam ven!"

"I to, to! Byl u mne zloděj!" stál hajný na svém. "Ještě mi, špatenka zabouřil na okno, aby mně hodně dopálil, a to se mu také podařilo!"

"Počkejte ještě, Lištičko," mírním ho. "Počkejte ještě aspoň půl dne! Možná, že vám kozla jenom někdo pro špás odvedl."

"A právě proto to udám," rozčiloval se hajný. "Ať se trochu spálí, ten špásovitý človíček! Však jsem si to také myslel, že by to mohlo být něco takového! Ne nadarmo okukoval u nás od šesti ten rezavý Vožulka! A taky ne nadarmo ukazoval přesprávnou zvědavost, proč prý kleje a co sháním! Ale počkej, lišáku rezavý, ten špás ti přijde draho!"

"Ani pomyslení, Vožulka s námi seděl skoro až do rána v hospodě," dodržuji své čestné slovo. "Ostatné ať to byl ten či o-

nen, nechod'te mu na lep! Udáte to četníkům — a než se vrátíte z města, budete mít kozla v chlívků a ostudu na krku! To bych si přece rozmyslel, hnát vodu na taš-kářův mlýn!"

Hajný se zamyslel a pak pravil: "To je pravda! Budu dělat, jakoby nic, na udání je odpoledne dost času!"

Sotva hajný odešel, už tu byl Vožulka. Ale ten přilítl jinak vyděšen.

"Pane adjunkte, považte si, kozel je pryč!"

"Ale to snad ne! Co pak jste ho nedal do vaše chlívků?"

"I dal, dal, ale co já udělal Lištičkovi zčertem, udělal mně někdo doopravdy, vloupal se v noci ke mně zloděj a kozla odvedl!"

"A to je pěkný malér!" děším se. "Právě jsem chtěl k vám zajít, abyste už udělal konec té legraci a vrátil kozla, odkud jste ho vzal, že to začíná být vážné!"

"Váž — — — vážné — — — ?"

"Ano, vážné! To bych řekl! Hajný chtěl mermomocí dovolenou, že půjde do města udělat udání na četnickou stanici!"

"To by scházelo!" vykřikl Vožulka a zapotácel se.

"Jo, jo!" smutně přikývují, "to by se vám špatně dělaly obchody, kdybyste byl pro krádež zavřen!"

"Já jdu koupit jiného!" rozhodl se rychle Vožulka. "Ať už stojí těch pár grošů, jiné pomoci není! No, to byl ale drahý špás!"

A už letěl z fořtovny, jen se mu hlava třepala.

Za dvě hodiny byl zpátky, zpocen jako myš. Dal si mne vyvolat z kanceláře ven. Byl tak potřeštěn, až se mu jazyk pletl.

"To je rána, pane adjunkte!" vyrazil ze sebe. "Jezdil jsem bryčkou po celém okolí, ale kozla ne a ne sehnat. Ted' je dobrá rada drahá!"

"Byl jste u řezníka Sekáče?" ptám se.

Vožulka se uhodil do hlavy.

"Tisíc láter! Na toho jsem ani nevzpomněl! Už tam letím! Ale ten spropadený kozel, ten mi dal co proto!"

A už byl ten tam.

Já však taky nečekám a hajdy! Pěkně přes humny, přes všechna pole, meze a příkopy, abych si nadběhl, a zaječím tem-

pem rovnou k řezníkovi Sekáčovi. Vpadl jsem do krámu jako torpedo.

"Posluchovejte, tatíku" volám bez dechu "přijde sem ten dřív Vožulka a bude chtít koupit kozla. Jen řekněte, že o jednom víte a že bude odpoledne tady!"

Jen to dořeknu, už vidím z okna rezavou hlavu Vožulkovu. Jen tak tak že jsem měl čas zaskočit za špalek za pultem a přikřičit se, aby mne neviděl. Ale o záležitost už sem neměl strachu, neboť Sekáč byl hlava vykutálená, velký ctitel švandy, a než by něco pokazil, raději by si ruku u ramene usekl.

"Pane mistře, vy mne musíte pomoci!" spustí uštvaný Vožulka.

"Moc-li? Libru — dvě?" na to Sekáč a už se ohání šířčinou.

"I to, to! Nic takového!" ohání! se Vožulka. "Potřebuji kozla! Nevíte o nějakém—?"

"Proč bych nevěděl o nějakém? A jaké má být barvy?"

"No, jakou barvu má ten váš?"

"Jakou pak barvu by měl, než takovou, jakou má kozel barvu mít?"

"No, jakou?"

"No černou!"

Vožulka, už se otočil na podpatku. "Takového nechci!"

"Ale bílého můžete mít také!"

"A jaký je, velký nebo malý?"

"I pane, to je habán!"

Vožulka spustil ramena.

"Takového nemůžu potřebovat, já musím mít malého!" praví mrzutě Vožulka. "Je to vám malér!"

"Malé bych měl dva!" na to Sekáč.

"A kdy bych ho mohl mít?"

"Odpoledne je tu!"

"Ale já bych ho potřeboval dopoledne!"

"Ted' dopoledne by to mohla být jen kráva jalovice."

"To nemohu potřebovat!" na to Vožulka.

"Tak vám dostanu kozla."

"Co bude stát?"

"Asi kolem šesti zlatek! Prosil bych nějaký závdavek, asi tak pětičku."

"Das vem kozla, to je dražší než kamzičí maso!" bručí Vožulka a vyklopí s nevrlou tváří pětičku.

"Tak odpoledne tady bude!?"

"Bud'te bez starosti!" ujist'oval ho řezník. Pošlu ho hned staženého!"

Vožulka už byl jednou nohou z krámu, ale nechtějte vědět, jak se rychle vracel!

"Člověče, co jste se zbláznil? Já chci živého kozla!"

"V tom případě ho tedy raději nestáhneme," na to klidně odpovídá Sekáč.

"To bych prosil! Řekněte mi, člověče zatrolený, nač bych si byl jinak potřeboval vymínovat bílého kozla!"

Vožulka zlostí práskl dveřmi a já vylezl smíchem spolu zadušený.

"Dobře jste to provedl, tatíku!" poklepal jsem řezníka na rameno. "Ted' jen pozor, až se Vožulka vrátí, nebo kdyby sem někdo od nich přišel, at' mu řekne žena, že jste odešel někam za tím kozlem!"

Řezník mně upřímně pokrvavěl ruku, a já šel pohodlným tempem za Vožulkou.

Vožulka upokojen skládá vejce do bedny, netuší, že mu zas jdu nasadit červa.

"Tak co, kozla už máte?"

"Až odpoledne!" odpovídá vaječkář polekaně. "Co je? Špatné zprávy?"

Mávám rukou.

"Ani se neptejte! Odpoledne už je pozdě! Hajný byl ted' nanovo u nás a starý už ho pustil na odpoledne. Hned po obědě jde do města a přivedou prý policejního psa."

Vožulka zbledl.

"To mi tak ještě scházelo! Čert mi našeptal tu včerejší darebnost! Co si ted' počnu?"

"Nezoufejte!" těším ho. "Jednoduše kupte kozu a strčte mu ji do chlívků a je po všem!"

"Myslíte, že to nerozezná?" chytal se Vožulka stébly.

"To bych ani neřekl!" já na to. "Ale snad se tím uspokojí, jen když bude mít náhradu."

"Ale když už jsem si objednal kozla!"

"Nu tedy k Sekáčovi vkažte, aby kozla nekupoval, a je to."

Vožulka na mne pohlédl vděčně.

"Mladý pane, nebýt vás, co bych si počal! Já opravdu nevím, jak se vám odvděčím!"

"Jen moc nemluvte a neztrácejte čas! Vezměte hezky peníze a pojd'te k Vyhnalce, ta má na prodej kozu."

Vožulka poslal svou ženu, jakožto nejvýmluvnějšího kurýra k řezníkovi a šli jsme spolu kupovat kozu."

Koza byla černá a nějaké větší rasy. Vožulka se strchoval, že se hajnému nebude líbit, a kdesi cosi, ale já ho napomínal:

"Berte co je, a děkujte, že je na prodej! Na chlupy jí nekoukejte, teď už je to všechno jedno! V chlívků je beztoho tma!"

S těžkým srdcem zaplatil Vožulka kozu a rukou společnou a nerozdílnou odtáhli jsme zvíře na místo určení. Hajná byla někde ve světnici zaneprázdněná, ale byla už tak z noci nalekána, že jak skřípla vrátka, vylítla jako čarodějnice a spustila, až se mžítka dělaly.

A co prý tu děláme a co to znamená ta koza?

"Strčte jí dvě zlatky, at' utichne!" šeptám Vožulkovi, "jinak jste ztracen!"

Vožulka, ač nerad, dal jí peníze. Za to hajná brala hrozně ráda a slíbila úplné mlčení.

Vožulka si oddychl.

Na návsi jsme potkali Vožulkovou, vrátila se od řezníka.

"Tak co?"

"Je pozdě!" zvěstuje Vožulková.

Vožulka nadával, že to bylo i na myslivecké uši moc a to je co říci.

"No, no, no, nikdy není tak zle, aby nebylo dobře," přináším zase své rozhodující slovo. "Lištička chce rozhodně kozla chovat, to já vím, nese mu dobrý užitek. Až bude vypravovat, že má místo kozla kozu, jednoduše mu svého kozla nabídnete ke koupi, a je to."

"A je to," radoval se Vožulka, "to jsou moudrá slova! Musím ještě na kozlu najmít zlatku vydělat!"

"No, možno to je!" já na to už pospíchám, abych si vyčíhal Lištičku, až půjde k obědu.

Šťastně jsem ho dopadl. A že s ním půjdu, abych přece viděl, co a jak, je-li ten kozel zpátky nebo ne.

Jak jsme vešli na dvůr, už jsem viděl za plotem vyčuhovati rezavou hlavu Vožulkovu. Přišel vyzvídati, jaký dojem udělá ta šlakovitá koza.

Když Lištička otevřel chlívek, koza radostně zamečela.

"No tak vidíte, žblabuňko! To je řečí, a tady je kozel šťastně zpátky! Já věděl, že v tom vězí nevinné šibalství!"

Lištička nakoukne do chlívků a zarazí se.

"To jsem blázen!" zahučí a vytáhne nevinnou kozu za rohy ven na světlo.

"Hm, tohle přece není můj kozel!" povídá hajný.

"A či pak by to byl kozel ve vašem chlívků!" A mrkám na hajnou, aby přidala ze svých výmluvných úst také nějaké slovo.

Hajná zacinkala zlatníky v kapse a hned spustila:

"To už ani vlastního kozla nepoznáš, ty blázne bláznivej? Mně se zdá, že sis dopřál zase samožitné! Nech být kozla kozlem, strč ho do chlívků a pojd' k obědu; polívka je na stole a máme jahelník se švestkami."

Jahelník se švestkami byl sice důvod velice přesvědčující, o to nic. Ale Lištička nedal se zvíklati.

"A já zas povídám, že to není můj kozel a dost! Za první byl můj kozel bílý a tohle zvíře je černý. Za druhé můj byl malý a tohle je velký. A za třetí můj kozel byl kozel a tohle zvíře je koza!"

"Kozu nebo kozel, to už je skoro jedno," povídám hajnému. "Nedělejte hlouposti, a spokojte se tím, co je. Lepší koza, nežli nic!"

A už zas mrkám na jeho vydatnější polovici, protože vím, že je Lištička tvrdohlavý. Čím víc do něho budeme hučet, tím hůř bude a tím bude švanda zmodrchanější.

"I nejen, že je koza lepší než nic, koza je lepší než kozel! Kozu dá mléko!" ozývá se hajná.

"Ale nevydělám šestáky," stojí na svém hajný. "Kdo pak si bude vypůjčovat kozu? A já to tak nenechám, at' se děje co děje, a musím tomu šibalo, který mně to provedl, dát na pamětnou, abych měl pokoj!"

"Víte, já bych si kozu nechal a mlčel bych," popichují dál.

"To tak! Nejen, abych šibala pustil, ale ještě abych byl lidem pro posměch, že jsem nerozeznal kozu od kozla! Bez tak se jen na to čeká! Co by tu jinak koza dělala? Jak by se tu z ničeho nic vzala? Já si tu ostudu nenechám a odpoledne udělám udání na četnickou stanici!"

"Ale policejního psa sem neberte! Bylo by to pro ostudu," povídám hajnému.

"A zrovna vezmu a vezmu dva, co vyčenicích jeden, at' vyčenicích druhý!"

"Nu, dělejte, jak rozumíte!" odvětil jsem a jdu po svých.

Jen za mnou klapla vrátka, už mně Vožulka chytal úzkostlivě za rukáv.

"Co teď?" sténá.

"Jo, teď je těžká rada! Ted' jsem sám v koncích!"

"Pane adjunkte!" zapřísahá mně šibal s rukama sepjatýma. "Vy to nějak musíte dokázat, aby ten darebák hajný uznal mou kozu za svého kozla!"

"I co vás to napadá!" bráním se zuby nehty. "Aby se pak řeklo, že zneužívám svého postavení a dělám na závislého člověka nátlak? Ani za nic!"

Vožulka už se potil, až z něho kapalo.

"I kdo pak mluví o nátlaku, jeminánku! To jsou tady ještě jiné prostředky! Co pak strčit mu ke koze ještě pětku? Snad by toho měl, chlap hladová, dost!"

"Jo, to je jiná!" přisvědčuji. "Přidat pětku ke koze, tot' už by v tom čert byl, aby z toho nebyl kozel! Jenom toho najít, kdo by to delikátně vykonal."

"I pro pánicka, příteličku zlatý, já přece spoléhal na vás!" zabušoval Vožulka.

"I to, to! Ani slyšet!" zdráhám se. "S penězi já nechci nic mít!"

"Ale, pane adjunkte, to byste mi přece neudělal! Soudeček dám večer 'U hroznu', ano, soudeček vyleženého, jenom vy mne neopouštějte, dobrodinče můj!"

"Nu, budiž!" svoluji. "Dejte sem tedy tu pětku! Ale jen že jste to vy!" Kolo-mazník mi mohl ruku umačkat, jak do včerejška nemohl zelenou chasu ani cítit, a že mi to nezapomene do smrti, na čemž mi ovšem náramně záleželo.

Vezmu tedy pětku, schovám ji do tašky a rovnou do hospody pro kozla a s ním oklikou do hájovny, abych nemusil kolem Vožulky.

Šťastně se mi podařilo kozla na jeho staré místo k jeho libosti vstrčit a kozu k její libosti z jejího nového místa zase vytáhnouti, aniž se co v hájovně hnulo. S kozou pak maširuji rovnou k Vožulkovi, jako bych od jakživa jiného nedělal, než k Vožulkovi kozy vodil. Koza nešla moc po vojensku a dělala všelijaká kratší i delší zastavení.

Vožulka se na smrt polekal, když mne viděl strkati kozu do krámu. Nechal vejce, máslo, tvaroh a vyskočil rovnými nohama.

"Co pak je, pane adjunkte? Ještě tedy není konec?"

"Jenom maličkost!" odpovídám mu. "Všechno je v pořádku, jenom tu kozu hajný nechce, co prý by s kozou dělal? Nic naplat, musil jsem mu nabídnout, že kozu odkoupíte. Ovšem jméno nepadlo žádné, buďte ujštěn."

"I co pak je o kozu, jen když je to tak!" zaradoval se kramář. "Sem s ní?" Co stojí to zvíře?"

"Povídá, že je za pětku dost laciná."

"I to je dareba!" zhrozil se Vožulka. "Vždyť já dal za ni sám čtyři zlatky a to byla o dvě hodiny novější!"

"Proč pak by byl dareba za to, že jste ji na bábě tak lacině vymánil?"

"To je pravda," zamotal se Vožulka do vlastního rozumu a vida nezbytí, vyklopil pětku.

"Ted' můžete být úplně bez starosti," povídám. "Ted' za výdělek ručím! A kdyby z toho kromě nadávání měly vzejít ještě jiné výlohy — čemuž bych se velice divil — vezmu to na sebe."

"No, děkuji pěkně, však už jsem se naplatil jako mourovatý! To je peněz, to je nějakých peněz, řeku by jimi zastavil!"

"O to nic," konejším ho. "Zase něco vyděláte na kozlu."

Uložím pětičku a jdu k řezníkovi.

"Milý Sekáči, už mám pro vás kozla! Tu máte jednu pětičku, tady máte druhou a v šuplíku máte od Vožulky třetí. Dáte za něj bez smlouvání patnáct zlatek, ani

nekoukaje, zda-li je kozel chromý víc neb méně. A co vám Vožulka dodá na smluvnou cenu, je za ztrátu času."

A hned jsem mu vysvětlil další plán, co a jak.

Sekáčovi byla zlatka výdělku na cizím kozlu dobrá a já šel k hajnému. Zastihl jsem ho, když se zrovna oblékal do svátečního munduru.

"Poslouchejte Lištičko," povídám, "já jsem si to rozmyslil, a ta věc se mi nelíbí. Vy budete jen přece musít na četnickou stanici k vůli tomu kozlu."

"No vida, ten rozum jsem já měl hned ráno! Však se také už oblíkám!"

"Mně je totiž podezřelá ta koza!" pokračuji. "Co má co dělat ve vašem chlívků cizí koza? Tak mně to připadá, jakoby koza byla někde ukradena a nastrčena do vašeho chlívků, aby se to svezlo na vás!"

"A podívejte se! Na to jsem ani nepomyslel!" postrašil se hajný. "To je pravda, teď to vidím jako v zrcadle! A co mám dělat?"

"Co jiného, než vzít kozu sebou a všechno tam po pravdě povědět! Tady přestávají žerty!"

"To přestávají, to přestávají!" potakal hajný, na rychlo se oblékl a marš ke chlívků.

Otevře — a bílý kozel tady . . .

Hajný zůstal, jakoby dostal palici do hlavy.

"K šlaku — vždyť je to kozel!" vyhrkne ze sebe.

"Cože?" podívám se a přihlédnu blíž. "Na mou čest, je to skutečně skoro jako kozel!"

"Je to dočista kozel!" tvrdil hajný, jakoby chtěl hádat.

"No tak to vidíš, ty mazavko!" spustila hajná na zápraží jako parní mlátička. "Co jsem ti ráno říkala? A to pořád vede svou, to není můj kozel, a nedá se říct, že by člověka samotného popletl! A hned povídá, že to udá a kdesi cosi — no, neměl tě pan adjunkt zdržovat, to bys měl pěknou ostudu na krku!"

"No dost, matko dost," povídám, "člověk se snadno mýlí. Mně samotnému se to zdálo být v poledne černější, větší a nelízl jsem ráno ani kapku!"

"To jsem blázen!" hučel hajný. "A v poledne bych to byl odpřísáhl, že je to koza!"

Inu, patrně měl přece jenom nějakou tu sklínku v sobě a nedůvěřoval si tak docela.

"Tak ze sebe tu parádu stáhněte, přece nepůjdete žalovat na svého vlastního kozla, když ho ještě k tomu máte ve vlastním chlívků!"

V tom vidím, jak se blíží rezavá hlava Vožulkova. Tíhl na zvědy, jak to všechno dopadne.

"Hej, pane Vožulko, co pak? Ztratil jste tam něco za plotem?"

Polekaná Vožulková tvář se objevila. "I neztratil, jen jsem se chtěl tady souseda zeptat, má-li už svého kozla."

"I buďte o mně bez starosti," odsekl hajný. "Kozel už je dávno v chlívě!"

Kramář sepal ruce a pohlédl vděčně k nebesům. Výborně, Lištička už je usmířen.

Zůstal jsem u hajného, než-li se převlékne, že půjdeme spolu na obchůzku. Konečně jsem se dočkal řezníka Sekáče.

"Co pak nám nesete?" vítala ho hajná.

"Rád bych něco odvedl," odpovídá řezník. "Neprodal byste svého kozla, Lištičko?"

"Ani pomyšlení, já jsem rád, že ho zase mám!"

"Snad bychom se smluvili, řeč nic nestojí!" naléhal řezník.

"Škoda každého slova, kozla nedám za žádnou cenu!"

"To je škoda!" litoval řezník a odcházel. "Patnáct zlatek bych dal s chutí!"

"Ženo, tu máš kudlu, odřízni kozla. Ani to nerozvazuj, jen to uřízni!"

Obchod byl uzavřen, jako když mýdlem namaže.

"Taky už mám pro něj kupce!" hlásil řezník. "Musíte mi ho tam dodat!"

"Kam pak?"

"I ke kramáři Vožulkovi!"

"Pro mne, za mne, třeba do Sibíře, jen když je patnáct zlatek v teple!"

Hajný táhl ochotně kozla k Vožulkovi. Zůstali jsme venku pod oknem, abychom o nic nepřišli.

"Tak, pane Vožulko, tady vedu toho kozla, co pro vás Sekáč u mne koupil!"

hlásil, strkaje kozla do krámu. A spatřiv mečící kozu, spráskl ruce.

"Tak? Vy budete ještě obchodovat s kozami? No, toho bych na vašem místě nechal! Aspoň ten můj kozel vám přišel moc draho, jen co je pravda!"

Vožulka se jen ušklíbl a spatřiv nás smějící se pod oknem, jen pěstí zahrozil.

Večer však, při pěníím se moku, když byl žert vysvětlen, připito na zdraví Vožulkovo jako hostitele, a on usmířen a také rozjařen, připitek všem opétoval.

J. Ježek:

MILOSRDNÝ

V hostinci kol čtyři muži sedí,
tupým okem stále do karet jen hledí.

Někdy za hodinu nepromluví slova,
míchají jen karty, rozdávají znova.

Sázku shrábnou nebo sáček vyprázdňují,
při čemž v hlavě divné myšlenky si sňují.

V tom, hle "Milosrdný" do hostince vkročí,
po přítomných hostech obrací své oči.

Stůl od stolu za dar pro nemocné žádá . . .
štědrá ruka dá mu ochotně i ráda.

Pouze čtyři hráči zamlkle tu sedí,
upřeně do karet, zamračeně hledí.

"Na nemocné naše dejte dárek, páni,
nebe dá vám za něj hojně požehnání!"

Prvý, druhý, třetí hlavou kyne,
jako že tu slovo jeho marně plyne.

Čtvrtý vyskočiv dí: "Klid" se odtud, mnichu,
na hody chceš dárek vlastnímu jen břichu.

Tu máš něco, nastav chutě druhou líci!"
a již bije bratra pádnou svou pravici.

Mnich je všecek bledý, zrak mu hněvem
plane,
za urážku kletba již mu se rtů vane.

Ale přemohl se; Kristus u Annáše
jest mu vzorem, jeho pomstychtivost plaše.

Povztýčiv se klidně rozhlíží se kolem,
načež zahovoří s utajeným bolem:

"Ten, hle, dárek, pane, ponechávám sobě,
snad mi dá zaň Soudce věčný v rozné době,

až budeme státi před stolicí jeho,
snad mi dá zaň Soudce věčný v hrozné době,

Ale v nemocnici mnoho chorých leží,
pro něž stravu, léky sháníme jen s těží . . .

pro ty ubožáky dejte dárek malý!"
Tu ostatní hráči od stolu hned vstali,

každý dá mu chutě a hráč rozezlený
ku mnichu se sklání, sáček přeplněný

do rukou mu tiskne, žádá odpuštění
slzou v oku za to velké pohanění.

"Milosrdný" hráče na prsa svá vlna,
líbá jej jak otec ztraceného syna,

načež praví: "Dražší tvá mi lítost pravá
nad zlato i stříbro, jež tvá ruka dává.

Dražší slza tvoje, to ti říci mohu,
dojista je nyní mně i Pánu Bohu!"

Mírností a láskou srdce lidské taje,
ovoce pak krásné z odpuštění zraje!

Anuše Mittenhubrová:

STRACH

STRACH mívá obyčejně velké oči a nesmírně bohatou fantasií a bývá někdy příčinou událostí tak komických a zvláštních, že se nám při jasné soudnosti zdají naprosto nemožnými. A přece účinkem strachu přichází člověk na myšlenky zcela zvláštní a jedná zcela jinak, než by mu kázal střízlivý rozum a rozvaha. Ti, kdož již někdy zkusili účinky strachu, zajisté budou mou příhodu sledovat se zájmem a pochopením.

Jednou z největších nepříjemností v životě jest cestování za velkého vedra a nutí-li nás okolnosti k jízdě téměř celodenní a pak ještě večer krátce před cílem oznámí nám průvodčí vlaku, že není dalšího spojení před dvěma hodinami, pak věru něco takového může pobouřit nervy i nejklidnějších lidí.

A v takové situaci octla se slečna Eva Váchová, jež byla sirotek, ale jinak na krásu i vezdejší statky dáma velmi bohatá.

Stála bezradně v chudé čekárně venkovské stanice, z které se zvolna vzdálili všichni živoucí, nutno ovšem podotknouti — jen dvounožní tvorové. Zbyla tu sama ve společnosti čtyř zašlých stěn a chudého, odřeného nábytku a vyhlédla-li ze dveří před peron, viděla státi na trati několik příšerně temných vozů, jež se zdály začarovány k tisíciletému spánku na mrtvých, tichých kolejích. Světla byla vzhledem k úspoře svítiva pohasínána, jen tu a tam blikalo některé tak smutně, jako by se zdráhalo posvítiti na to, co se státi mělo.

Úředníci i zřízenci zmizeli docela kamsi do tajemných úkrytů. Kolem zívalo ticho smrti.

Eva zhýčkaná, v přepychu vychovaná dáma, cítila se tímto okolím nesnesitelně stísněnou. Byla jinak rázná a soběstačná, ale v této nepříjemné chvíli pocítila veškeru příkrou tíseň opuštěnosti — její obvyklá odvaha kolísala a nepříjemná, dosud nepoznaná úzkost ulehla jí na prsa jako těžký balvan.

Měla s sebou značné jmění v klenotech i papírech. Na své cestě do lázní měla cestou nějaké obchodní řízení a měla tedy ve své příruční kabelce větší hotovost a více šperků, jež potřebovala k delšímu pobytu v lázních, kam ji měly zavazadla teprve následovati.

Právě v tyto dny četla v novinách zprávy o loupežných příhodách na železnicích, a třebaže se tyto udály někde za hranicemi vlasti, podráždila vzpomínka na ně její cestou znavenou mysl tak, že se chvílemi zachvěla jako v zimnici.

Můj Bože, vždyť toto hnízdo nachází se již nedaleko hranic, jeho okolí jest téměř jako stvořené k černým činům, kdo ví, není-li sám úředník ve spolku s takovou lotrovskou bandou.

S postupující kulturou stoupá i odvaha a zločinnost různých individuí, které ostatně dobrou školu nacházejí v předvádění kriminálních a detektivních filmů. V myslí, živou fantasií Evinou rozjitřené, zrodilo se hned tisíce možností a nemožností a úzkost její podle toho i vzrůstala, ačkoliv ji s počátku všemožné chlácholila.

Stanice neměla čekárny druhé třídy a Eva si v této značně otlučené a špinavé místnosti připadala jako uvězněná.

Náhle vzpomněla si, že má na dně příruční kabelky skvostný revolver, jež nosívala s sebou doposud jen z jakési koketerie, avšak nyní stal se jí nanejvýš vítaný. Rozevřela rychle kabelku a za okamžik podařilo se jí z hloubi téže vyloviti drahoucennou malou zbraň. Zavřevši opět kabelku, obrátila se zády ku dveřím a počala se na plano cvičiti ve střelbě, v níž se ostatně dosti vyznala, ježto si ráda občas i zalovila ve svém revíru.

Mladá dáma byla tak horlivě revolverem zaměstnána, že ani nezpozorovala příchod nového cestujícího. Tento mladý ještě muž, zjevu velmi elegantního i sympatického, pohlížel okamžik všecek udiven na Evino počínání.

"Hm, tot' věru jakási velmi příjemná občanka!" pomyslí si a napadla mu ihned noticka jeho listu o jisté velmi elegantní dobrodružce, kterou nyní policie stíhá pro různé odvážné podvody a krádeže.

V tom se Eva obrátila a spatřivši neznámého, pohlédla mu odvážně vstříc.

"Ach!" uklouzlo tomuto v patrném obdivu se rtů.

"Jaký drzý, číhavý pohled má ten člověk," pomyslí si Eva.

"Asi také dobrodružka, ale věru krásná a se zbraní, tedy i nebezpečná!" uvažoval přichozí. "Škoda, mohl jsem míti jinak zcela příjemnou společnost."

"Odhaduje asi moje brilianty!" myslila si zase Eva a zaříkala se v duchu, že si již nikdy na cestu nevezme takovou drahoucennou ozdobu a bezděky sáhla si nepozorovaně k výstřihu a na uši, odkud skvostné ty kameny i v přítmí zářily.

Oba si předsevzáli, že se vystříhají možnosti přijíti do společného kupé. Nyní usedli šikmo proti sobě, každý v rohu čekárny a ostrážité pozorovali druh druhá.

Když konečně dáno znamení k příjezdu vlaku, vstali současně, vzali svá zavazadla a vyšli na peron, jenž počal náhle ožívovati. Světla se opět rozsvítila a zřizenci objevovali se jeden po druhém skrytě zívají-

ce. Konečně přisupěl vlak tak přeplněný, že měl volno jen jediné úzké kupé první třídy.

Eva i neznámý snažili se dostatí se každý jinam, ale na konec nezbylo jim nic jiného, než vzíti za vděk se zmíněným místem. Vlak se hned na to rozejel a Eva usedajíc do rohu, filosofovala, že neprojeví nejmenšího strachu, aby snad její spolucestující se nedomýšlel, že je bázlivá a že se dá snadno oblouditi.

"Musím se mít na pozoru!" pomyslí si také cestující a zaujal místo proti ní.

Za chvíli ticha nadzvedl klobouk a poprosil, dovolí-li mu dáma kouřiti.

"Prosím, kouřím též!" řekla prostě, vysvětluje své ochotné svolení.

S nápadnou dvorností podával jí cizinec elegantní pouzdro: "Smím milostivě posloužit?"

"Aha, chce mne omámit připravenými cigaretami."

"Děkuji!" odvětila s důrazem, "jsem zvyklá jen na svůj druh. Ale je-li líbo, zkuste moje!" podávala mu své pouzdro, jež se vyrovnalo jeho svou skvostnou výpravou.

"Ani za celý svět!" pomyslí si zase on. — "Tot' lest již tuze stará!"

"I já kouřím jen své orientálky!" děkoval s úklonou.

Oba si zapálili s okázalou bravurou a pouštějice do vzduchu vonný dým — mlčeli. Pro oba bylo to věci velmi těžkou.

Jak byla krásná — věru, hotová Afrodite. Okouzlující tvář a ten půvab v pohybech a elegance zjevu.

Jest beze vši pochyby, že takové ženy nemají nic dobrého na mysli, když cestují v noci samy bez průvodu. Ostatně o patrnému se nemůže nic státi.

I Eva skrývala pod klidným zevnějškem nedůvěru k svému spolucestujícímu. Pozorovala jeho nepokojné vzezření a zkoumavý pohled, jež na ni přes tu chvíli upřel.

Konečně ho požádala, aby otevřel okno, což on si ovšem pospíšil vykonati, skrytě při tom pozoruje její počínání.

Neušlo mu, že vytáhla z kabelky opět svůj malý revolver, jež schovala pak do záhybu svého obleku.

"Proklatě," pomyslí si cestující, "tohle bude myslím, pěkné dobrodružství! Což pak nejsme už ani v našich mírumilovných Čechách jisti před ženami tohoto druhu? Ostatně, nemyslete si, spanilá hříšnice, že mě svou krásou opojíte. Dovedu se také bránit i vůči dámě!"

Sejmul svou elegantní kabelku se sítě nad sebou a přeházev poněkud její obsah, vytáhl imponující šestihlavňový revolver, který položil nápadně vedle sebe.

Eva div neomdlela, takže se musila opřít o čalouny, aby neklesla.

"Ach, známe ty pokusy!" řekl si v duchu cizinec, pozoruje skoro smutně krásnou, bledou tvář své společnice.

"Jest vám snad nevolno, milostivá?" tápal se s účastí a vyhledav stříbrem zdobenou láhev z kabelky, naplnil z ní útlý kalíšek.

"Smím vám posloužit vínem?"

"Děkuji!" odtušila Eva spěšně. "Ne, nepřijmu ničeho, nenamáhejte se!" dodala rázně a její prsty sevřely křečovitě zbraň. Tomuto vyzvání nesesedne na lep!

Uslužný cestující vtiskl se opět do svého koutku, vliv dříve obsah kalíšku s okna. Pravici položil i on obezřele na svůj revolver.

"Vida," pomyslí si Eva ještě více znepokojená, "sám neupil ani kapky — to je velmi podezřelé."

Vlak supěl dále temnou nocí, jako by unášel neštěstí.

Naši spolucestující nespouštěli jeden druhého s očí.

"Jak jen mohla tato sličná žena zapadnouti na tuto zločinnou dráhu?" uvažoval cizinec. "Není dle všeho ještě náležitě 'zpracována', počíná si jaksí úzkostlivě. Zdá se, že pocituje přece jen jistou duševní trýzeň, že jí svědomí činí výčitky. Jest asi nástrojem nějakého dareby, který ji má v moci a svádí ji k nečestným skutkům. Jaká škoda té dívky. Zdá se mi, že musila být dříve velmi dobrou. Její oči to doposud prozrazují. Jaké to překrásné oči! Zdá se mi, že jsem podobných ještě

nikdy neviděl. Přál bych si mítí moc a vyvésti ji z bludu, v něž zapadla jistě jen z návodu jiných."

"Dovolte, milostivá," počal náhle myšlenku svou uváděti ve skutek, "neslyšela jste o tom, že se přišlo na stopu jisté mezinárodní tlupě železničních lupičů? Zdá se, že musí býti hlavní vůdce těch lotrů vyškolený chytrák a nedá se tak snadno polapiti. Ale jeho společníci, většinou pouhé to nástroje jeho vůle, jsou již policii známí. Tato obzvláště pátrá po jisté dámě, která prý teprve nedávno upadla do pasti oné tlupy a měla se státi jejím hlavním nástrojem."

"Jaký to směšný pokus, přesvědčiti mě o bezpečnosti," myslila si Eva a dodala nahlas s nuceným úsměvem: "Ta dáma, že jím vběhla do pastí? Tot' skutečně velmi zvláštní!"

"Není na tom zhora nic zvláštního, milostivá, mohu si to vysvětliti velmi dobře. Dáma ta byla asi zajisté zaslepena láskou k onomu podvodníku a co neučiní žena z lásky? I k zločinu se dá pohnouti pro ni. Co se mne týče, nemohl bych takovou nešťastnici odsouditi. Představuji si ji z lepší rodiny, dobře vychovanou, která potřebuje zpovídati se jen příteli, jenž by s ní dobře myslel a objasnil jí děsnou situaci, v které následkem své lehkověrnosti se ocitla."

Evino srdce bilo k puknutí. Jaký to schytralý ošemetník. Vytáhla hodinky — díky Bohu, už jen osm minut dělí ji od konečného vysvobození od této úzkosti. Uklidněná položila ruku na revolver, setrvávaje v obranné pozici.

I cizinec pohlédl na své hodinky. Nu, nyní se už nemůže nic přihoditi. Dle příznaků musí být tato krásná dívka rozhodně skrytou hříšnicí, za jejímž bílým čelem honí se myšlenky nekalé. Jeho domněnka jest zajisté správnou.

Za několik okamžiků vjížděl již vlak do stanice, ve které k obapolnému překvapení vystoupili oba.

Eva si z hluboka oddychla, když usedla do drožky, která ji unášela k blízkému městu. Byla v bezpečí, ale uvažovala poznovu s hrůzou, jaké úzkosti musila přestáti.

Uminila si svatosvatě, že už nikdy nočního vlaku nepoužije, děj se co děj a raději přenocuje v hnízdě sebe menším.

Škoda onoho roztomilého, elegantního muže, vyhlížel jinak velmi důvěryhodně, kdyby se s ním byla setkala za jiných okolností, jak snadno byla by se dala obloudit. A tací lidé nebojí se žádných špatností. Opravdu, nikdo by v jeho distingovaném zjevu nehledal darebáka. Jaká je ho škoda!

Kdo ví, jaká příčina svedla ho na scestí? Kdyby se to nebylo stalo, mohl zajisté v čestném spořádaném životě dosáhnouti krásného postavení. Takový elegantní, representační zjev zajisté by svým vystupováním dobyl všeobecné přízně.

Evě bylo téměř líto, že ten člověk takto zapadl a musila naň mysletí stále, stále a ještě když na loži v hotelu usínala, viděla ho v duchu před sebou, jak jí podává štíhlý kalíšek vína a hledí na ni s takovým zvláštním účastenstvím, jako by ji litoval. Zajisté by se jí bylo o neznámém zdálo, kdyby nebyla bývala tak nesmírně unavena, ale spala tak pevně a zdravě, že teprve pozdní hodina ranní jí vylákala z lože.

Před polednem očekávala Eva v malém hotelovém salonku příchod pána, jenž jí vyhledati měl za účelem obchodního řízení. Očekávaný byl jí ohlášen přesně dle ujednání a Eva vstala od okna, aby ho přivítala, když setkavši se s jeho pohledem, poznala v něm svého spolucestujícího.

"Velkostatkář Černý," představil se domnělý lupič, pohlížeje na ni jako s nebe

spadlý. "Přináším vám, milostivá slečno, obnos za pozemky, které jsem nevyhnutelně potřeboval k rozšíření svého statku. Děkuji vám, že jste mi je tak ochotně odstoupila."

Ceremonielnost těchto slov byla hned na to zaplašena srdečným smíchem obou.

"Můj Bože, já jsem vás měla za železničního lupiče!" přiznávala se Eva.

"A já se domníval, že krásná svedená hříšnice chce mi vyfouknouti své vlastní peníze!" vysvětloval Černý.

"Ale váš revolver?"

"Vy jste měla také svůj!"

"A vaše cigarety?"

"I vy jste mi nabízela své."

"Ale vaše zvláštní jednání?"

"Nebylo podivnější vašeho!"

"Nu, a vaše víno?"

"Nejlepší mělnické!"

"A proč jste ho nevypil sám?"

"Neměl jsem právě chuti!"

Nedošlo ani mezi nimi k dalšímu urovnání obchodních záležitostí, za kteroužto příčinou se byli sjeli. Ostatně vycítili oba, že ona věc se vyrovná jinak, neboť již při tomto prvním setkání bylo oběma patrné, že jejich materiální zájmy nemají nic společného se zájmem, jež každým okamžikem vzrůstal v srdcích jejich, dozrávaje k rozhodnutí mnohem důležitějšímu než ono, jež je svedlo.

V krátkém čase se vysvětlilo, že se oně noci přece jen bez příčiny v podezření neměli, neboť se dokázalo, že si navzájem uloupili srdce, kterýžto delikt vymyká se ovšem paragrafům trestního zákona.

Pane učiteli, může býti žák trestán za něco, co neudělal?

Co ti napadá! Nikoliv! Odpovídá učitel laskavě.

To je dobře, pane učiteli! Já jsem neudělal svoji úlohu.

* * *

"Věř mi, nezdárný kluku, že mne každá ta rána, kterou jsi ode mne dostal, více

snad bolí, než tebe," pravil rozhorlený otec k neposlušnému svému synu, když mu byl právě rákoskou pořádně kalhoty vyprášil.

"Ale vás to, tatínku, nebolí tam, kde mne!" hořekoval synáček a hladil smutně bolavou část svého těla.

* * *

"Můj nebožtík muž byl veliký milovník starožitností."

"To je na vás vidět."

Alois Dostál:

PRVNÍ OVOCE

Kačírků měli nově vysázenou ovocnou zahradu. Hospodář založil před několika roky, když se na statek přizemil, nový sad ke sluneční straně. Zahradu tam byla se starými štěpy rozličně prohnutými, s košatými hrušněmi a prosýchajícími třešněmi. Co rok bylo nutno trochu větev odříznouti, ten onen štěp vykopati, čas hlodal na kmenech, z nichž některý přes čtvrt století vydával ovoce a poskytoval stínu.

Usuzoval nový hospodář, že tento sad dlouho se neudrží, že nějaká pohroma rázem může zasáhnouti vadnoucí stromy, a pak že by statek pojednou byl bez ovoce, bez vydatného zdroje příjmů a bez pochoutky pro děti i dospělé; proto vysázel stráž, která jenom za pastviště sloužila, o níž soudil, že se za zahradu dobře hodí. A nebral druhy stromů ledabylé, vybíral jenom ušlechtilé, o nichž byl přesvědčen, že se do této půdy a polohy nejlépe hodí. Byl v tom oboru znalcem, pocházel z kraje, kde se stromům věnovala zvláštní péče, odkud se ovoce daleko široko vyváželo čerstvé, sušené i nakládané. Něco podobného kmitlo se v hlavě Kačírkově, když půdu nejdříve oploťoval, jamky kopal v rovných řadách, dobrou prst sem dovážel a posléze pro mladé sazenice dojel do okresní školky svého kraje, kde nebral všechno šmahem, ale vybíral a každý druh tabulkou označoval.

"Kačírek zakládá park", usmívali se sousedé, kteří nebyli tak vybíraví a vykopali kde jaké pláně a na zahradě bez ladu a skladu zasadili.

Než snaživý zahradník nedbal. Nebyl s

ledajakou prací spokojen, vybíral jenom nejlepší stromky a ke každému připojil rovný kolík, dole opálený. Také mnohým s podivením byly malé tabulky u stromků. Nahlédli a četli divné názvy, o nichž posud neslyšeli, že se tak druhy stromků jmenovaly.

Kačírek opatroval novou zahradu bedlivě. Tam se nesmělo pásti, aby dobytek sazenicím neuškodil, jenom tráva se vysekávala. Opatrně zandal každý otvor v hradbě, aby se sem nedostal v zimě hladový zajíc a neohlodal mladou kůru. Také děti měly zakázáno stromky, ohýbat, na ně síti zavěšovati, s nich něco trhati. Zle se vedlo tomu, kdo byl kamenem hodil a větev zasáhnul. Kačírek hned mu vysvětloval, jak darebnou věc provádí, stromky že zraňuje a každá ta rána že má do budoucna hrozné následky. A přiváděl svoje děti do zahrady, vysvětloval, starší synky už při sázení měl u sebe, aby se té práci nučili, aby od počátku vzrůst stromků viděli a k nim láskou přilnuli.

"Kačírek dělá přednášky," zase poznamenali sousedé, ale už na zahradu hleděli jiným zrakem. Líbily se jim řady stromků vysokokmenných i zakrsků, přirovnávali tuto zahradu ke svým a viděli značný rozdíl. Zastavovali se u hradby a tu hned se dával Kačírek s nimi do řeči, dále zval a vybízel, aby ho následovali v zakládání sadů. Chtěl i kolem polí vysázeti aleje švestek, kde se jim dobře bude dařiti, a jinde ořechy minil pěstovati. V nové zahradě měl jenom hrušky a jablka, letní i zimní, těchto více pro snadnější udržení ve sklepech.

Stromky rostly, a že bylo poněkud suché léto. Kačírek je pilně zaléval. Vždy s večerem nosil vodu z nádržky v konvích do zahrady. Až se zase sousedé divili jeho pili. Ani je nenapadlo zavraždit strom. Ten měl pouze tolik vláhy, kolik dalo nebe. A Kačírek se dřel, aniž by měl za tu námahu odměny nebo jakékoliv zisku.

Kačírek sazenice udržel. Jenom asi tři uschly, a ty hned nahradil novými. Ani příštího roku nebylo ovoce. Tu a tam ukázal se kvítek, to však nic neznamenal. Hospodář ani nechtěl, aby se mladé stromky vysilovaly, hodně je ořezal a ostříhal, aby spíše zapouštěly kořeny. Také měl strach, že by jednotlivé plody mládež trhala a tím i větvičky poškodila. Za hlídání by to ještě nestálo. Přesvědčovat se o druzích stromů nemusil, ty znal dobře a byl přesvědčen, že nebyl ve školce oklamán.

Ale pojednou se proslýchálo, že Kačírek postonává. Vadu srdeční měl dávno, často si postěžoval, ale zase ozdravěl a zapomnul. Než, po jarním setí cítil se velice se slablým. Mohl si nyní odpočinouti a také doufal v opětne osvěžení. Na pole nevycházel, kde všecko pěkně rostlo, jenom tak se vyvěkl na zahradu, kde právě kvetly stromy. Zvláště měl radost z mladých sazenic v novém sadě. Byly jak osypány květem, věly je obletovaly, vůně šířila se kolem.

Hospodář přecházel pomalu od stromku ke stromku, prohlížel květ a pochvaloval si:

“Letos bude hodně ovoce — poprvé. Jenom aby nepřišla pohroma.”

Obíral housenky, otrhával přebytečné květy, uvazoval stromky, jakoby už byly obtíženy plody. A měl pomocníky, své děti, jimž vykládal, jaké kde ovoce bude. “Ale nesmíte je trhat, dokud zcela neuzraje,” nakazoval přísně.

Na staré zahradě mohly si zatrástí stromem, ohnout si větev, natrhat si, tam jim nikdo nebránil. V novém sadě však měly čekat, až hospodář první sám ruku přiloží. Věděly, že nutno se podrobiti.

S radostí zadíval se Kačírek po zahradě, když vítr roznášel jemné lupeny a při tom šířil vůni květů. Hned vyhledal místo, kde

chtěl postavit doprostřed boudu, uvázat psa a hlídati. Toto ovoce nikdo předčasně otrhati nesmí. Předvídal, že bude lákati a že se vyskytnou škůdci. Ale ostražitost ovoce ochrání.

S úzkostí pozoroval, když se ještě jednou chlad dostavil, nepoškodil-li květy, neotloukl-li je prudký déšť. Byl rád, že se tak nestalo. Všecko nasvědčovalo, že se ovoce vyvine a udrží.

Doprovázela ho i mladá žena, vyslechla výklady, spolu se těšili. Vždyť ji zajímalo všecko, co těšilo manžela. Byla při něm posud spokojena a šťastna. Jenom nyní znepokojovala ji jeho choroba, dusivý kašel, slabost. Starostlivě hleděla naň při sebe menším ochlazení, napomínala ho, aby opustil zahradu a uchýlil se do světnice. Přikyvovala k jeho slovům, cítila jeho radost, ale také kmitla jí hlavou myšlenka, zdaž uvidí její chot' tyto stromky vyspělé a vzrostlé.

Za nepříznivého počasí Kačírek nesměl vycházeti, tak ho nějak kašel dusil, sedal tedy u okna a hleděl na zahradu. Měl radost, že už i v mladých korunách ptáci hnízdí a housenky ničí. Když byly stromky ve květu, přikázal domácím lidem, aby je přihnojili. Znal svoji chorobu, manželka nevěděla, když všechno dával do pořádku pro nejhorší případ. Ještě domácí utěšoval a s dětmi si pohrál. Posledně byl v zahradě, těžce se tam vlekl, ale přál si aspoň ode dvířek ji přehlédnouti.

“Tamto na levo dej hradbu podepřítí,” upozornil ženu na prohýbající se dřeva.

“Tak, a nyní mne odved'te domů,” projevilo přání a ještě jeden dlouhý pohled věnoval zahradě, nad níž poletovalo ptactvo, kde ze zelené trávy vynikaly rovné sazenice s pěknými korunkami.

Už zahradu nespatriil, v několika dnech zemřel. Děti mu uvily z nové zahrady kytici na hrob. Mnohý při pohřbu ho pochválil jako řádného hospodáře a vzorného zahradníka. Obě zahrady i v poli vysázené aleje byly toho důkazem. Už měl i následovníky mezi sousedy, kteří dlouho otáleli.

“Kačírkovi na hrob nejlepším pomníkem by byl stromek,” usuzovali a hned radili smuteční vrbu, vysokokmennou růži, nebo

něco podobného. Vdova rozhodla se pro červenou růži, ale také postavila žulový pomník se zlaceným nápisem. Nejvíce ji na nebožtíka upomínal nový sad, který po jedinou smrti hospodářovou osiřel.

Jeho opatrovník už navždy odešel, ale přece zlovolná ruka se nedotekla stromků a jejich ovoce. I dětem posud zněla v uších otcova slova. Třeba dozrávající ovoce lákalo, nikdo se ho nedotknul, než ani cizí nedělali škod. V noci v slaměné boudě spal čeledín, ve dne po zahradě pobíhal pes. Ale ani snad nebylo toho opatření třeba. Mnozí vzpomínali na zakladatele sadu, jakou by měl nyní radost z ovoce, z prospěchu své práce a snahy. A tím jakoby na zahradě spočívala ochranná ruka. Kdo by ji ničil, na památce po zesnulém by se proviňoval.

Tak se beze školy ovoce vyvíjelo a dozrávalo. Domáci to pozorovali. Mnohdy matka přinesla hrušku nebo jablko, které předčasně odpadlo do trávy. Děti hned určovaly jméno, ale ovoce nejedly. Když měly chut', šly do staré zahrady, kde se už ten onen druh česal. Přicházeli kupci a žádali ovoce ve velkém, aby je dovezli do měst. Rozšířila se pověst, že se tam pěstují ušlechtilější druhy.

Kačířková prodávala především ovoce letní, které se nedalo uchovati.

"A což toto?" ukazovali kupci na novou zahradu s pěknými plody.

"To — to si ponechám," odpovídala vdova. Hned ani nevědělo, co by s ovocem učinila.

"Rádi zaplatíme," nabízeli sadaři.

Ale Kačířková neslibovala, peněz předem nabízených nepřijímala. Byla upozorněna, že ovoce dozrálo, že by se už mohlo česati, ale neměla se k tomu a nikoho do mladého sadu neposílala. Takový na ni padl smutek, tak pojednou zjevila se jí manželova tvář.

Ale posléze přece nadešla nutnost, aby ovoce bylo otrháno. Stále padalo do trávy a hnilo. Nebožtík otec jistě by huboval nad takovým nehospodářstvím. Vdova odhodlala se k česání. Sama přihlížela. Čeledín přinesl žebříčky, ale nesměl je o stromky podepřít, aby jich nezlámал. Jen žebřík podržel, a chlapec naň vylezl. Ovoce ukládáno do košíku, aby se nepoškodilo.

"Kdyby byl manžel živ, jakou by měl radost," mnohdy pronášela Kačířková.

"Pravda, tolik na této zahradě Ipěl," přisvědčoval starší čeledín, který už dříve ve statku sloužil a rovněž ztráty hospodáře želel.

"Tohle jsou zlaté renety," ohlašoval nejstarší chlapec-sirotek. "Tatínek byl zvědav, jaké budou."

"A nedočkal se — chudák," hned připojila matka. "Krásná jablka!"

Hrušky se mohly hned jísti, Kačířková vybízelo česáče, ale nikdo nejedl — pro lítost nad předčasnou smrtí zahradníkovou. Ani čeledín neochutnal. Všem bylo do pláče. Jindy při česání na staré zahradě ozýval se zpěv, zde mluveno jenom o mrtvém, o ztuhlé ruce, která tyto stromky sázela a ošetřovala. Zcela jinak by vypadalo česání, kdyby ve středu jejich byl hospodář. Ten by dnes česání řídil a každý plod by prohlédl, lze-li jej uložit do sklepa na zimu. A jak by chválil vybarvení, jemnou slupku, jak by napomínal, aby s ovocem neutrhoval snítky. Říkal, to že jest nevděkem stromu za plody. Na to a ono dnes vzpomínali, jdouce s košíky vnitř látkou vyloženými od stromu ke stromu.

Už byly naplněny nůše, jedna hruškami, druhá jablky. Hospodyně na ně hleděla zrakem usazeným. "Ale co s tím ovocem, když je nikdo nechce jísti ze žalu pro zemřelého pěstitele?" pravila.

"Prodati je," navrhoval čeledín.

"To by bylo nevděkem, to by se nejméně slušelo. První ovoce neprodám."

V tom se ohlédla ku hradbě, kde přecházela řada dětí, které lačně hleděly na ovoce. Doma ho měly poskrovnu. Ted' čekaly žádostivě, dostanou-li po jablíčku. Posud si jich nikdo nevšímal. Hospodyně něco napadlo. Zavolala děti, aby dvířkami vešly dovnitř a postavily se do řady.

"Jste hodné, že jste ovoce nechaly s pokojem, dokud nedozrálo, ted' vás za to odměním. Chlapci, nastavte čepice a děvčata zástěrky."

Děti ochotně poslechly a hospodyně je podělovala ovocem, až košíky byly vyprázdněny. Obdarovaní valili oči udivením. Dou-

fali, že dostanou po padance a zatím — —
"Tak děkujte tomu, jenž stromy sázel a
tuto pochoutku vám připravil."

Děti utíkaly s radostí k domovu, čeledín
odnášel řebříky, nezlobě se, že jeho náma-

ha byla marná. Rozuměl dobře hospodyně.
Tato se svými dětmi sirotky s uspokojením
opouštěla nový sad. Při pohledu k nebesům
v duchu tázala se: "Jsi se mnou, muži, za-
hradníku, spokojen?"

S Bohem kráčeť!

S Bohem kráčeť, druhu milý,
v zemském dole na pouti,
On ti dodá v mdlobě síly,
nedá tobě klesnouti.

Bez Něho bys v žití boji
záhy padl na scestí,
uvrhl bys duši svoji
ve věčné snad neštěstí.

Nuže, s Bohem v každé době
jdi — a to si pamatuj:
Bůh, Jenž rád se sklání k tobě,
nejlepší je přítel tvůj! . . .

Z. Křeslický.

Z čínských pořekadel

Peníze jsou dobrým služebníkem, ale ne-
bezpečným pánem.

Muž se domnívá, že ví všecko; ale žena
to ví lépe.

Kdo nemění své názory, je buď velmi
moudrý nebo velmi hloupý.

Z desíti žen jest devět žárlivých.

Chváliti jest těžko, haněti lehko.

Kdo sám nemá co dělat, dá jiným nejvíce
práce.

Nejlépe zavřeny jsou dvěře, jež můžeme
nechat otevřeny.

Co slyšíš, jest pochybné; jisté je, co vi-
díš.

Buď pomalý v slíbech, rychlý v činech.

Veselá mysl jest zdraví, zachmuřená
mysl nemoc.

Jen kdo umí lidem sloužiti, jest též hoden
jim poroučeti.

Ne síla, nýbrž vytrvalost vykoná veliké
činy.

Nepotřebujeme meče, i — péro můžeme
zabít člověka.

Sto lidí je třeba, aby se vyhovělo potře-
bám jedince.

Co konáme rádi, není nám těžké.

Knížectví dá se lépe ovládnouti než ro-
dina.

Zabiješ-li člověka, propadl's životem. U-
trap ho k smrti, vyvázneš bez trestu.

Václav Špaček:

Senkýřova Baruška

DOKHAZOVAČ ZOULEK objevil se zase jednou v Bytovanech a zašel do hospody k Dublikovům. Kdo ho uviděl, pomyslí si, že Zoulek nadarmo nepřišel. Pro zábavu nešel nikam; jeho životním povoláním bylo "dávati to dohromady", jak říkal, totiž seznamovati mládence a panny, aby se z nich stali brzy ženichové a nevěsty.

A dal Zoulek už něco těch párků dohromady, a málo který z nich toho litoval. Neboť ke cti Zoulkově možno říci, že byl ve svém povolání velice svědomitý. Přišli-li k němu nějaké to "lehké zboží", zavrtěl jen hlavou, že zatím pro ně o ničem neví, ačkoli měl ženichů a nevěst ve svém seznamu vždycky dost. Ale byl opatrný; už také ze zkušenosti dovedl posouditi, která by se pro kterého hodila, aby to pak bylo šťastné, a tak se mu obyčejně podařilo zasnoubiti osoby, které potom v manželství byly spokojeny.

V hospodě nebyl právě nikdo. Zoulek usedl k jednomu stolu a požádal o sklenici piva. Pantáta Dubík, slušně přitloustlý, s oholeným, dobráckým obličejem, opásaný bílou zástěrou, s kulatou domácí čepičkou na hlavě mu ochotně vyhověl a začal s ním hned hovor; byl jist, že se od něho něco nového doví, neboť Zoulek stále procházel vesnicemi a o noviny nikdy neměl nouze.

"Tak ke komu dnes, Zoulu?" otázal se.

"Nu a proč bych to neřekl!" odvětil dohazovač. "Dnes přicházím zrovna k vám, pantáto."

"Není možná!" divil se pantáta.

"Opravdu, pantáto; neprovdali byste Barušku?"

"Hm," prohodil pantáta a přisedl ke stolu, "proč ne? Víte pro ni o něčem? Holka sice zmeškáno nemá, ale léta ubíhají; bude jí třiadvacet."

"Já jsem to zrovna tak počítal, pantáto. Třiadvacet. A jak mine děvčeti čtyřiatřicátka, pak už to není jisté. Už pak aby se spokojilo s leckajkým. Proto jsem přišel."

"A kde pak je to?"

"V Žehnutic u Svítalů. Moc hodní lidé to jsou, pantáto, hoch dobrák, tuze spořádaný — nu, vždyť mne znáte léta a víte, že bych vám k něčemu špatnému neradil. Mají obchod jako vy, řeznictví a šenk, rodiče jsou už v letech a rádi by se té starosti zbavili. Hoch by mohl mít nevěst na vybranou, ale to víte, každá se do toho nehodí. Je potřeba, aby se v tom také trochu znala. A tak jsem přemýšlel a vzpomněl jsem si na vaši Barušku."

"Nu, jak povídám, je-li to něco pořádného, nebyl bych proti tomu. Holku sice potřebujeme, obsluhuje často hosty, ale mladší Kačenka už se toho také chápe. A jednou konečně se to musí stát."

"Ba právě. Tak tedy snad by sem mohli ze Žehnutna přijít?"

"Jen ať přijdou, nejlépe takhle v pondělí. To víte, jak to v neděli v hospodě dopadá; přijde pár hostů a není možno s někým mezi čtyřma očima promluvit. Ale vzkážete nám ještě, v který den přijdou, abychom se na jejich návštěvu připravili."

"To se rozumí, pantáto. Vzkáži nebo přidu sám."

"Tak, tedy; já to zatím povím ženským."

Zoulek se již dále nezdržoval. Vytáhl z kapsy peníze, aby zaplatil pivo, ačkoli věděl, že pantáta peněz nevezme. Ale nechtěl být, jak se říká, neomaleným.

"I jen toho nechte, Zouliku, až toho bude více," řekl pantáta. "Však tu nejste naposled."

"Tak zaplat' Pán Bůh, pantáto. Bud'te tady s pánem Bohem," loučil se dohazovač.

Pantáta zašel hned do kuchyně, aby pověděl ženským, co právě ujednal se Zoulkem.

Baruška, hezká dívka veselého pohledu s červenými tvářemi, podívala se na otce a řekla: "Jen aby to za něco stálo."

"Zoulkovi můžeme věřit," odvětil pantáta, "je poctivý člověk."

"At' si tedy přijdou," řekla dcera, "nebude-li se mi to líbiti, nebude z toho nic."

"Jenom si tuze nevybírej," radil pantáta. "Léta ubíhají, a nemyslí si, že pro tebe přijde nějaký kníže."

Pantáta už by byl viděl Barušku raději z domu. Potřeboval ji sice, byla v obchodě obratná, ale zdála se mu býti příliš veselou. Ráda se smála a žertovala s hosty, a to se pantátovi nelíbilo. Věděl, že se mužská chasa táhne do hospody k vůli ní, ale jemu to nebylo milé. Často huboval na tu hostinskou živnost, ale hodila se mu dobře k řeznictví, a zdědil to tak již po rodičích.

Byl-li doma syn Josef, obsluhoval hosty s pantátou, a pak se nesměla Baruška v šenkovně ukázati. Ale Josef mnoho času nemával. Při hospodě byly také pozemky, pantáta držel jednoho koně a syn obstarával to hospodářství, které vyžadovalo dosti času a práce.

Přišel-li ted' náhodou do hospody někdo ze Žhutína nebo b blízkého okolí, pantáta se doptával nenápadně na Svítalovy a dovídal se o nich jen dobrých zpráv. Každý je chválil jako lidi spořádané.

Za nedlouho přišel Zoulek opět, vyřizoval pozdrav od Svítalů a sděloval pantátovi, že v pondělí Svítal se synem přijdou.

Baruška byla zvědava, jaký je asi ten ženich, kterého jí Zoulek dohazuje. Pěkně se

ustrojila a přes tu chvíli odpoledne vyhlížela oknem. Konečně je uviděla přicházeti. Starý Svítal byl již v pokročilém věku, poněkdu nachýlený; s ním šel mladík pěkně urostlý, prostřední postavy a s druhé strany Zoulek.

Vešli do šenkovny, kde je pantáta srdečně přivítal a hned je uvedl do pokojíku k ženským.

Baruška se Lojzík na první pohled zalíbil. Usmíval se a upřímně se jí podíval do očí, když jí podával ruku. Usmála se také a ten pohled mu oplátila.

Také panímámě se Lojzík líbil; za srdečného hovoru připravovala s Baruškou pro hosty svačinu. Čas jim rychle ubíhal, a když za chvíli po svačině už byl čas k návratu, řekl Zoulek: "Tak víte, pantáto a panímámo, proč tuhle pantáta se synem přišli. My staří tu svatbu neuděláme, tu udělají mladí sami. Nejdříve se musí trochu poznati, aby věděli, zdali se k sobě hodí a budou-li se míti jako manželé rádi. Tedy jim nějaký čas nechme na rozmyšlenou, však nemají na spěch. A potom se to ostatní ujedná."

Všichni mu přisvědčili, a když pantáta Dubík slíbil, že se také brzy do Žhutína podívá, Svítalovi se se všemi srdečně rozloučili.

Pantáta skutečně asi po čtrnácti dnech do Žhutína dojel a vrátil se docela spokojen. Ujistil Barušku, že to bude pro ni štěstím, když se ke Svítalovým dostane.

"A ted' už zanecháš té rozpustilosti," doložil; "to víš, lidé jsou pomlouvační, a snadno by tam mohl někdo donést, že jsi nějaký divoch; to by pak byla ostuda."

Baruška se skutečně trochu umírnila a byla před mužskými zdrželivější. Když pak po nějakém čase Lojzík opět k nim přišel, odpověděla mu na jeho otázku, že ho má ráda.

Bylo ujednáno, že svatba bude slavena po třech měsících. Pantáta byl velice rád, že Baruška bude dobře zaopatřena.

Za nedlouho bylo umluveno, jaké dostane Baruška věno, a panímáma jí chystala výbavu. Nenedáli se, že svatba bude musit býti odložena pro neočekávanou překážku.

Tou překážkou byla nemoc pantáty Svítala. Roznemohl se dosti nebezpečně, lékař však tvrdil, že jest naděje na uzdravení, ačkoli nemoc může dlouho potrvati. Bylo to trapné pro všechny. Nejvíce snad se mrzel Zoulek; věděl, že Baruška jest nestále povahy, a obával se, že by se ještě mohla jinak rozmysliti.

Lojzík po nějakém čase Dubíkovy navštívil. Byl sklíčen, vypravoval, že otec si stěžuje na veliké bolesti, a projevoval obavu, že by snad přece mohl zemřít. Litovali ho a snažili se jej potěšiti.

Potom Lojzík do Bytovan dlouho nepřicházel. Zoulek někdy přišel, vyřizoval Dubíkovům od Žehuťských pozdrav a vypravoval, že pantátovi Svítalovi je stejně, nemoc že nepolevuje, ale doktor že stále dává naději. Také Lojzík někdy psal o otcově nemoci, litoval, že se nemůže z domova vzdáliti, aby mu tedy prominuli. Ale jakmile bude otci lépe, že zase k nim přijde.

Rozumí se, že v takovém dopise, v němž vypisoval svoje starosti, nelíčil Barušce svou lásku, a ji to skoro mrzelo. Kdežto rodiče ho litovali, Barušku jeho osud příliš nedojímal. Byla lehkomyšlná a myslila jenom na svatbu. Lojzík se jí líbil, ale hlubšího citu k němu nechovala. Ale přece si přála, aby se stala brzy jeho ženou.

Vedla si zase tak volně jako dříve, smála se a žertovala s hosty, ačkoli jí otec domlouval, že se to na ni nesluší, když je zasnoubena. Jenom pohodila vzděpky hlavou a odpovíděla, že ještě provdána není, a Svítalovi že beztoho nějak o to nedbají.

Pantáta se jen mračil. Měl za zlé paní-ámě, že není na deeru přísnější, a stále se obával, aby pak z toho nebyla mrzutost a nebo aby docela se svatby s mladým Svítalem nesešlo.

* * *

Před Dubíkovou hospodou zastavil kočár, a z něho vystoupil neznámý pán. Vešel do šenkovny a otázal se pantáty, zdali by tam mohl obědvati. Ve vsi že by si vyřídil nějaké záležitosti a v poledne že by přišel. Také kočímu aby připravili oběd. Pantáta ochotně slíbil, že obědy budou připraveny. Kočí zajel s koňmi na dvůr, a pán odešel.

Pantáta se dal s kočím do hovoru a o-

tázal se ho, kdo ten pán je. Kočí odpověděl, že ho nezná; on že slouží u majitele povozů v městě, a pán si najal kočár až do odpoledne. Ale slyšel prý, že je to nějaký velkoobchodník z Prahy.

"A jaké zde má řízení?" otázal se dále pantáta.

"Bezpochyby jde nabízet své zboží," odpověděl kočí.

A bylo tomu tak; pán šel od statku, ke statku a všude nabízel ke koupi látky na oděv. Měl ovšem jenom vzorky a objednané zboží slíbil hned poslati, jakmile se vrátí do Prahy. Bylo na něm viděti, že je dobrý obchodník. Kam vešel, skoro všude něco odbyl. Látky se zdály býti dobré a nebyly drahé. Vychvalovati uměl své zboží jen což. Požádal jen o malou zálohu, zbytek že odběratelé pošlou, až zboží obdrží.

Přišel za chvíli po poledni a omlouval se, že se opozdil. "Ani jsem se nenadál, že tolik zboží odbudu," hovořil. "Je toho za několik tisíc. Ano, kdybych tak mohl všude jezdit sám, to by byl odbyt. Ale nedostatek času tomu nedovoluje. Nesmím se na dlouho z obchodu vzdáliti. A cestující se tak nepříčiní. Ovšem, že se mi taková cesta vyplatí, neboť kdo jednou od nás koupí, koupí podruhé zase. Máme již celé obce, které od nás odebírají; naše zboží se chválí samo. Jen se rače podívatí." — A při těch slovech rozložil na stůl sbírku látkových vzorků.

Pantáta prohlížel a poněvadž právě také něčeho potřeboval, vybral si jednu látku. Otázal se na cenu, a nebyla příliš vysoká.

"A vám, pane hostinský," řekl obchodník, "ji dám ještě levněji, než jak jsem ji prodal jinde. Budu vás totiž prositi, abyste mi prokázal malou službu. Ve dvanácti státcích si zde objednali látky, a kdybych je poslal do každého místa zvlášť, byly by poštovní výlohy mnohem větší, než když se pošlou pohromadě na jednu adresu. Tedy bych vás prosil, abyste dovolil, bych to pro všechny sousedy mohl poslati k vám. Na každém balíčku bude poznamenáno, komu látka náleží. Co tak ušetřím na poštovním, o to budete mítí vy látku levnější."

Pantáta hned projevil ochotu, že panu velkoobchodníkovi všecko obstará a chtěl také složit část peněz, ale on toho nepřijal. "Přece se u vás o peníze nebojím, pane hostinský," řekl. "Budete zajisté tak laskav a zašlete mi peníze ode všech odběratelů najednou. Poznámám na každém balíku, co má kdo doplatiti, a poznámám také, že mají peníze odevzdati vám."

Baruška v tom přinesla pánovi oběd. Hned zasedl k jídlu a pochutnával si. A když mu přinesla druhé jídlo, dal se s ní do řeči.

"Vařila-li jste vy, slečno," pravil, "tedy jste znamenitá kuchařka."

"Vařila jsem já s maminkou," odvětila Baruška, které hostova chvála nemálo lichotila.

"Ovšem, kde je pečlivá matka, tam se vydaří i dcera," zalichotil pán také panímámě, ačkoli toho neslyšela.

Baruška pověděla matce, jak je ten pan velkoobchodník hodný, tak že v ní probudil zvědavost, a panímáma také vešla do šenkovny, aby ho poznala. Nevěděla, jak mu má říkat, a oslovovala jej: "vzácný pane"; on však to odmítal a prosil, aby ho jmenovala jenom jménem, že se jmenuje Trykl.

Po jídle pan Trykl dopil pivo, které také pochválil, a chystal se k odchodu. Chtěl zaplatiti, ale pantáta se skoro ostýchal něco přijmouti. Aby to pan Trykl přijal jako pohostění.

"Ale to nemůže býti, pane hostinský," zdráhal se obchodník. "Jsme dva, já a kočička, to je přece značná útrata." A když se mu přece nepodařilo pantátu přiměti, aby peníze přijal, řekl: "Nuže, vyrovnáme se při té zásilce." Pak ještě poděkoval a srdečně se rozloučil. Zvláště Barušce tiskl upřímně ruku.

Barušce nešel pan Trykl z hlavy. Takový bohatý a k tomu "fešný" pán a hovořil se všemi tak srdečně. Zdali pak je svoboden? Bezpochyby. Taková pání se obvykle žení později, aby trochu užili světa. A jak jí tiskl ruku a díval se jí do očí.

Po několika dnech přišla zásilka. Jak byl pan Trykl slíbil, na každém balíčku bylo poznámenáno jméno majitele. Jeden byl

pro pantátu. Baruška jej ihned rozbalila. K látky byl přiložen dopis pro otce v uzavřeném obálce.

Pantáta přečetl dopis a zvolal: "Tohle není ani možné! Považte, ten pán nechce ode mne za látku ničeho. Píše, že jsme jej pohostili, a že mu teď prokazují službu, když mu obstarám zaslání peněz a podobně. Co tomu říkáte?"

"Inu, je to velice hodný pán," mínila panímáma. "A takový dar mu asi neublíží. Udělal zde dobré obchody, a jistě že to bude mít tím nahrazeno."

"Ale přece je mi to divné," řekl pantáta. "Ovšem píše také, že sem zase brzy přijede, chce zajíti do okolních obcí a k nám že se také podívá. Proto již napřed prosí o oběd. To mu u nás nějak chutnalo," dodal pantáta s úsměvem.

Četl dopis ještě jednou. Nahoře na listě bylo velkým písmem vytištěno: "Tovární sklad látek společnosti "Noema" v "Praze". Podepsán byl J. Trykl.

"Tak ona je to společnost," řekl si pantáta; "a on asi jest jejím předsedou nebo ředitelem obchodu. Proto se tak přičiňuje, aby měl hojný odbyt."

Baruška došla sousedům povědět, že si mají přijíti pro zásilky. Srdce se jí až chvěla radostí, když pomyslí, že pan Trykl zase přijede. A jistě že jim to dříve dopisem oznámí.

A nemýlila se. Brzy potom dopis přišel. Pan Trykl psal, v který den přijede a jak se těší na shledání s nimi. Pozdravoval srdečně pantátu, panímámu i slečnu dceru.

V udaný den skutečně přijel a již se choval jako starý známý.

"Jdu vás zase zlobit," pravil, "a prosím opět o oběd. Nevím, zdali bych v sousední obci něco dostal, a kdybych dostal, tak výtečný oběd zajisté ne. Již se mnou mějte strpení."

Všichni jej ujišťovali, že jsou jeho návštěvou velice potěšeni, — Baruška snad nejvíce.

Pan Trykl měl na spěch, aby se snad příliš neopozdil, a prosil, aby ho čekali až někdy po jedné hodině. Pak odejel.

Daly-li si panímáma s dcerou poprvé záležeti na obědě, dnes teprve se vynasnažily,

aby panu Tryklovi chutnalo. A nepříčinily se nadarmo. Když se vrátil, pustil se hned do jídla a zrovna se rozplýval chválou.

K Barušce choval se pan Trykl již důvěrněji, a když panáta náhodou vyšel ze šenkovny, a on s ní zůstal na chvíli samotný, vzal ji za ruku a otázel se: "Slečno, mohl bych vám psáti? Dovolila byste?"

Baruška zahořela v obličeji a bez dlouhého přemýšlení přisvědčila: "Můžete."

"A dostane se dopis do rukou jen vám?" tázal se dále.

"Vyjednám si s poslem, aby jej odevzdal pouze mně."

"A odepíšete mi?"

"Odepiší, jak budu moci nejdříve."

V tom zaslechla, že otec přichází. Rychle odešla do kuchyně, aby nezpозoroval, že s panem Tryklem rozmlouvala.

Pantáta ovšem zase od pana Trykla peněz za oběd nepřijal namítaje, že je dosud jeho dlužníkem.

"Ale to byla malíčkost, pane hostinský," odporoval pan Trykl. "Tohle přece nemůže být. Musím se vám tedy zase jinak dosloužit."

Rozloučení s panem Tryklem bylo ještě srdečnější než poprvé. Slíbil, že zase brzy přijede.

Baruška čekala teď dychtivě na dopis pana Trykla. A nečekala dlouho. Každého dne, když viděla přicházeti poštovního posla, vyšla jako náhodou ze síně, nese-li dopis, aby jí jej odevzdal beze svědků. Konečně byla její touha ukojena. Rychle dopis ukryla, a když se jí naskytla příhodná chvíle, dala se dychtivě do čtení.

Až se jí hlava zatočila, a písmena jí skákala před očima, když četla hned na první řádce: "Drahá Babinko, miluji Vás."

Pan Trykl vypisoval, že dnem a nocí myslí jenom na ni, tak zaujala celou jeho bytost. Poznal v ní dívku velice šlechetnou a vzdělanou, po jaké již dávno toužil, aby ji mohl učiniti družkou svého života. Z jejího chování že soudí, že jest mu také nakloněna. Prosil ji o odpověď — měla se přímo vysloviti, chtěla-li by se státi jeho chotí. Zatím však aby se rodičům o ničem nezmiňovala.

Baruška byla jako pomatena a sotva dovedla před matkou zachovati klid. Takový pán a zamiloval se do ní a chce si ji vzíti. To je něco jiného než Lojzík. Dostala by se do velkého města, do Prahy, a říkali by ji milostpaní.

K dopisu byla přiložena obálka s napsanou adresou, totiž se jménem pana Trykla v Praze. Místo ulice bylo napsáno: poste restante. Baruška věděla, co to je: že příjemce listu sám si dojde pro něj na poštu. Ale tomu se nedivila; pan Trykl zajisté chce, aby se o jeho známosti zatím nikdo nedověděl.

Jakmile měla volnou chvíli, hned mu napsala odpověď. Ujišťovala jej, že se cítí jeho vyznáním velice poctěnou, že také již od počátku k němu pocítila náklonnost a že bude šťastna, učiní-li ji svou ženou. Odeslala dopis a zase dychtivě čekala na odpověď.

Pan Trykl si zase s dopisem pospíšil. Sliboval Barušce, jak si jí bude vážiti, a prosil ji, aby se svěřila zatím jen matce. Ta zajisté jejich lásce brániti nebude a sama již s otcem promluví. On pak, pan Trykl, jak obdrží od ní zprávu, že rodiče svolují, hned přijede a požádá je o její ruku. Svatba by ovšem byla až po nějakém čase. Musí nutně vyřídit ještě mnohé obchodní záležitosti, aby byl pak v době svatby poněkud volnější.

Baruška zářila radostí. Očekávala příhodné chvíle, až bude moci promluvit s matkou. O ní nepochybovala, že její sdělení ji radostně překvapí. Na otcův odpor byla připravena, věděla, že si Lojzík velice zamiloval. Ale byla jista, že jejím a matčiným domluvám nedovede odolati.

* * *

V nemoci Svítalové nastalo po nějaké době zhoršení, a zanedlouho jej smrt vysvobodila z dalších útrap. Zoulek přinesl tu smutnou zprávu k Dubíkovům.

"Chudáci!" politoval pantáta upřímně Svítalovy. "To jim teď bude smutno bez tatíka."

"Na pohřeb snad někdo od vás půjde, pantáto," řekl Zoulek.

"Tot' se ví, že půjde; já sám nemohu odejít, ale panímáma s Baruškou půjdou."

Zoulek se dlouho nezdržel, neboť měl ještě mnoho pochůzek.

Třetího dne šla panímáma s Baruškou na pohřeb. Baruška nejevila sice mnoho ochoty, ale otcově vůli nemohla odporovati.

Na pohřbu bylo mnoho lidí, neboť pantáta Svítal měl mnoho známých a těšil se u všech vážnosti. Vdova i příbuzní uvítali panímámu a Barušku s pláčem. Na delší hovor nebylo v tom ruchu ovšem pomyšlení a obě se vydaly hned po pohřbu na cestu k domovu.

"Ted' se bude muset se svatbou nějaký čas počkat," řekla panímáma cestou.

"Mně to připadá všechno nějak divné, maminko," odvětila Baruška. Svítalovi se k nám tuze málo hlásí."

"Tomu se přece nemůžeš divit," mínila matka; "když je nemocný ve stavení, stará se každý jen o něj."

"Já myslím, že Lojzík na mne zapomíná, maminko. A abych vám řekla pravdu, nejraději bych viděla, kdyby z toho sešlo. Ani netušíte, kdo se zatím o mne uchází."

Panímáma se na dceru s úžasem podívala. "Kdo pak by to mohl být?" otázala se.

"Pan Trykl, maminko; to se asi divíte?"

"Jakže — pan Trykl — ten pán z Prahy? Holka, to není ani možné. A kdy jste spolu mluvili?"

"On mi psal, maminko, a přiznal se mi, že mne má rád a že by si mne vzal. Nemrzte se, že jsem se vám o tom nezmínila. Ale on chtěl mít dříve odpověď ode mne. A ted' mi psal, abych se vám svěřila, a vy abyste to pak vyjednala s tatínkem."

"Dítě, já tomu nemohu ani věřit," vrtěla panímáma hlavou. "Aby pak s tebou nežertoval."

"Proč by to dělal, maminko? Já mu věřím, že by mne neklamal. Nuže, co tomu říkáte?"

"Inu, já, myslí-li to opravdu — co pak bych mohla říkat! Bylo by to pro tebe štěstí. Ovšem nevím, jak o tom bude soudit tatínek, víš, že má Lojzík rád a už uvykl myšlence, že budete svoji."

"Ale to je přece rozdíl, maminko, Lojzík a pan Trykl."

"Tot' se ví, že je. Já také proti tomu ni-

čeho nemám, ale jak povídám, až co tomu řekne tatínek."

"Musíme mu to obě vymluviti," mínila Baruška.

"Já ti povím, piš panu Tryklovi, aby k nám ještě jednou přišel," radila panímáma. "Myslím, že tatínek, až ho lépe pozná, také proti tomu nebude."

Baruška učinila dle matčiny rady a pan Trykl zase psal, kdy přijede. Obě se ho sotva dočkaly, kdežto pantáta neměl ani tušení, co se chystá.

Tenkrát pan Trykl přinesl panímámě darem pěknou látku na šaty. Tím si ji už docela získal. Pantáta se také usmíval, děkoval, ale zdálo se to býti více jen za zdvořilosti. Ta přílišná štědlost pana Trykla počínala mu býti trochu podezřelou.

"Když pantáta na chvilku se vzdálil, panímáma promluvila s panem Tryklem několik důvěrných slov. Poděkovala mu za dárek a ujistila jej, že s pantátou brzy všechno ujedná. Že se uchází o Barušku sice mladík z blízké obce, ale z toho že nebude nic, pantáta že povolí."

Pan Trykl odešel potěšen a panímáma uznala po několika dnech za dobré, svěřiti se pantátovi se svým a dceřiným tajemstvím.

Pantáta rozevřel široce oči a hvízdal si: "Tak ono je to takové! Vidíš, ženo, tohle mne dnes napadlo, že pan Trykl není nadarmo tak štědrým. Ale nevím, zdali z toho něco bude."

"A proč by nebylo?" tázala se panímáma.

"Proč? Předně pana Trykla ani dobře neznáme; víme jen, že je dobrý obchodník, ale to není všechno. Za druhé: říká se, v čem se kdo zrodí, do toho že se i hodí; naše Baruška vyrostla ve vsi a do města se nehodí. Za třetí: dali jsme slovo Svítalovům, a to bych nerad zrušil."

"Ale považ, jaké by to bylo pro Barušku štěstí," nenadála se u muže takového odporu.

"Kdybych byl jist, matko, že to bude štěstí, věř, že bych ničeho nenamítal. Ale to nevíme. Uvaž, že je to krok pro celý život, a tu se nesmí jednati ukvapeně. Tedy jen si to sama dobře rozmysli, však není

naspěch. Baruščiných řečí nedbej, ta je hodně lehkomyšlná."

Ale panímáma byla vytrvalá; domlouvala muži stále a konečně mu řekla, že pan Trykl čeká na jeho rozhodnutí a že by si už rád přišel pro slovo.

"Tedy mu odpověz, at' počká ještě aspoň tři neděle; snad na to nehoří."

Brzy potom přišel Zoulek. Přinesl zase pozdrav ze Žehutína a vykládal, že by panímáma myslila, aby se Lojzík s Baruškou vzali asi za půl roku, ji že už ta práce přemáhá.

"Jsem rád, že jste přišel, Zoutku," řekl pantáta. "Věřte mi, že bych se už raději na světě neviděl." — A vypravoval užaslému Zoulkovi, co se stalo.

Dohazovač chvíli mlčel. "Víte, pantáto, jak povídáte, kdyby bylo jisté že je to hodný člověk a že má Barušku opravdu rád, což bychom mohli proti tomu mít! Ale kdo pak v něm vězí! Aby pak neudělal Barušku nešťastnou. A což, pantáto, abych dojel do Prahy a tam se na něj vypytl?"

"Zoutku, tohle je myšlenka!" zaradoval se pantáta. "Jen tedy jed'te. Milerád vám zaplatím cestu i zameškaný čas. Tak nejlépe zvíme jistotu. A kdy byste jel?"

"Hned zítra, pantáto. Nebylo by dobře s tím odkládati."

"Dobře tedy, zde máte peníze na cestu," a pantáta ochotně podal Zoulkovi dvě desítky.

"I vždyt' není na to spěch, pantáto," zdráhal se Zoulek, "však bychom se srovnali. A buďte jist, že tam nadarmo nepojedu. Pozejtří vám přijdu povědít, jak jsem pořídil."

Zoulek odešel, a pantáta se nezminil panímámě ani dceři, co spolu ujednali. A když se panímáma ptala, co chtěl Zoulek, odpověděl: "Přišel se vzkazem ze Žehutína, že by měli rádi svatbu za půl roku."

"A co jsi mu řekl?"

"Že se to musí dříve vyjednat s tím panem Tryklem."

"To jsi mu snad neměl povídat."

"A proč ne?" pantáta se skoro utrl. "Když si chce holku opravdu vzít, a ty tomu také chceš, snad na nezůstane v pytli."

Panímáma byla všechna zaražena. Takhle

s ní pantáta ještě nikdy nemluvil, a byli spolu tolik let. Ještě tak, aby byly u nich různice! Jen aby se pantáta konečně umoudřil a nepřekážel Barušce v jejím štěstí. Potom pozná, jak chyboval.

Ale pantátu přešla rozmrzelost brzy. Uklidnil se, když pomyslel, že mu Zoulek přinese z Prahy o panu Tryklovi bezpečně zprávy. Je-li pan Trykl hodný člověk, pak on, pantáta, dceři brániti nebude. Svítalovi pak musí uznati, že sňatek s panem Tryklem byl pro Barušku výhodnější. A je-li pan Trykl darebák, pak se tomu udělá hned konec. Nač se tím tedy soužití a zlobit.

A tak se pantáta zase na panímámu usmíval, aby si ji udobřil. Opět bylo u nich ticho a panímáma už se těšila, že se její muž v duchu nakloňuje k jejímu plánu. O tom ovšem neměla tušení, s jakou touhou čeká pantáta na Zoulkův příchod.

Baruška se mrzela, že nechá otce pana Trykla čekati na své rozhodnutí celé tři neděle. A neméně se mrzela, že druhého dne zase k nim přišel Zoulek, ačkoli mnoho s pantátou nemluvil. Za chvíli po jeho odchodu vzpomněl si pantáta, že se podívá na pole. To ovšem netušila Baruška ani panímáma, že to byla u pantáty pouhá záminka, aby se mohl za vsí sejiti se Zoulkem. Ten mu dal totiž na srozuměnou, že mu má mnoho vyprávěti o své cestě do Prahy a že by bylo nejlépe, kdyby si mohli pohovořiti někde venku, aby ženské snad něco nezaleschly. Mělo se jim dostatí velikého překvapení.

Pantáta se vrátil rozveselen, ale nedal na sobě ničeho znáti. Za chvíli se otázal, zdali již Baruška panu Tryklovi psala. A když mu panímáma řekla, že právě chce psáti, odpověděl: "Tedy at' mu napíše, aby přijel asi za týden. Nač s tím odkládati; co má být, at' je hned. Ale at' pan Trykl oznámí o bratem, který den přijede."

Panímáma se dívila, že muž teď na jednu tak pospíchá. "Nu, a jak jsi se rozmyslel, pantáto?" otázala se.

"I nebud' tak zvědava," odvětil pantáta s úsměvem. "Já myslím, že budete obě spokojeny."

Panímáma porozuměla, že pantáta je srozuměn. Honem pospíšila k Barušce a pově-

děla jí, že pantáta už ničeho nenamítá, že je vyhráno.

S takovou radostí Baruška panu Tryklovi ještě nepsala jako tentokrát. Ujistila jej otcovým souhlasem a žádala ho o rychlou odpověď, aby se hned rozhodl, kdy přijede.

Pan Trykl odpověděl skutečně obratem, a pantáta téhož dne, kdy odpověď přišla, také odeslal poštou dopis. Ženské o tom nevěděly.

* * *

A nyní bychom se podívali, jak se vedlo Zoulkovi v Praze.

Byl tam dosti znám a tovární sklad společnosti "Noemy" snadno našel. Vešel do krámu, kde bylo několik příručí, a tázal se, je-li přítomen pan ředitel.

"Ten má zde vzhadu kancelář," odvětil příručí. "Musíte s ním nutně mluvit, či snad bychom to mohli vyřídit zde sami? On má totiž stále mnoho práce a není mu milé, když je bez příčiny vyrušován."

Zoulek byl poněkud na rozpacích. "Já vlastně s ním ani mluvit nemusím," odpověděl, "jenom bych rád zvěděl, je-li to ten pan ředitel, který byl v poslední době několikrát u nás."

"Je to někde na venkově?" tázal se příručí.

"Ano, v Bytovanech a v okolních obcích," přisvědčil Zoulek.

"Pak to jistě pan ředitel nebyl, neboť už dlouho nikam nejel. A do vesnic nejedí nikdy."

"To je divná věc," vrtěl Zoulek hlavou, "vždyť přece prodával u nás látky ze zdejšího skladu, v tom přece nemůže býti mýlka."

"Ne, buďte jist, že náš pan ředitel sám ničeho neprodává," tvrdil příručí s úsměvem. "Něrekl vám ten pán, jak se jmenuje?"

"Ano, jmenuje se Trykl."

"Trykl? A říkal, že je ředitelem našeho závodu?"

"Nevím právě čím se jmenoval, ale tvrdil, že je velkoobchodník, a tento obchod že náleží jemu."

"To si z vás udělal dobrý den. Pan Trykl je u nás pouze obchodním cestujícím a ni-

čím více. Z ceny zboží, které prodá, má určitý díl. — A proč se na něj vyptáváte, co byste rád věděl?"

"On si tam u nás udělal s jednou dívkou známost a chce si ji vzít," sděloval Zoulek příručím šeptem. "A to ráčíte věděti, rodiče jsou opatrní a rádi by věděli, co je zač, aby pak dcera nebyla s ním nešťastná."

"Takové je to tedy!" řekl příručí. "Já vám povím, dojděte si do jeho bytu, bydlí v Nuslích, tuhle vám napíši ulici, a číslo, abyste to nezapomněl."

"Ale, prosím, já s ním nemusím mluvit, ba, byl bych rád, kdyby ani se nedověděl, že jsem zde," namítl Zoulek.

"Vždyť já vám rozumím," usmál se příručí. "Ale jděte tam přece. Pan Trykl jistě není doma, je stále na cestách. Ale jistě se tam dovíte o něm vše, co chcete věděti."

Zoulek vzal lístek s Tryklovou adresou, který mu příručí podal, poděkoval a ubíral se do Nuslí. Tam Tryklův byt brzy našel. Byl až ve třetím poschodí, a Zoulek byl celý udýchan, když stanul u dveří, na nichž byla plechová tabulka s jménem: J. Trykl. Zaklepal a vešel.

V kuchyni byla mladá paní slušného vzezření, ale vyhublá a usouzená. Vidouc neznámého člověka, tázala se, čeho si přeje.

"Jsem až z daleka, paničko," představoval se Zoulek. "Jsem dohazovač, ale neračte se domnívat, že jsem snad nějaký šejdř, to ne, jsem poctivý člověk, však by vám to u nás každý pověděl. A tak jsem před časem dohodil dceři jednoho šenkýře hochu, tuze hodného, a už bylo ujednáno, že se vezmou. Ale pak se rozstonal ženichův otec a tím se to odložilo. Ted' nedávno umřel. Ale zatím tam přijel pan Trykl, udělal si s dcerou šenkýřovou známost a slíbil jí, že si ji vezme. Dcera ho chce, matka by tomu také přála, ale otec je opatrný a rád by věděl, jaký pan Trykl je. Proto mne poslal do Prahy, abych se na něj vyptal. Byl jsem v obchodě a tam jsem se již dověděl, že pan Trykl nemluvil pravdu. Chlubil se totiž, že ten obchod patří jemu a zatím nepatří. A odtamtud mne poslali sem, tady že se o něm dozvím více."

"Dobře, že jste sem přišel," odvětila paní. "Já jsem totiž Tryklova žena."

Do Zoulka jako když uhodí; nemohl se chvilí ani vzpamatovat. "On je tedy ženat?" zvolal s úžasem.

"Ovšem, vždyť vám povídám, že jsem jeho žena," přisvědčila paní. "A divíte se bezpochyby, že jsem při vaší zprávě tak klidná. Tomu jsem už zvyklá, milý pantáto, neboť to není první případ. Můj muž je podvodník a darebák."

"Ale jak se může opovážit chtít se ještě jednou oženit?" díval se Zoulek.

"I vždyť on se ženit nechce a tu dívku by si nevzal. Ale vyjednal by všecko a pak by jako nastávající zet' lákal od rodičů peníze. Když by mu nepůjčili, vícekrát by se neukázal, a kdyby půjčili, také ne. Už měl být několikrát proto žalován, ale vždycky se to urovnalo, a někdy rodiče raději utrpěli škodu, jen aby ušli ostudě. Nyní tomu však udělám konec. Mohla bych tam přijít, až tam bude on?"

"Zpropadeně, paničko, tohle by tak bylo!" řekl Zoulek. "To by bylo pro něj překvapení — ale jistotu vám nemohu říci, až co by tomu řekl pantáto."

"Tedy mu vyříd'te, že ho prosím, aby proti tomu ničeho nenamítal, že tam chci přijít. Jen at' dopadne darebáka při činu."

"Dobře tedy, bude-li pantáto souhlasit, tedy vám to oznámí."

"Ano, musila bych věděti, v který den a v kterou dobu tam Trykl přijde. Mám sice dcerušku, chodí do školky, ale na ten den ji mohu svěříti sousedce. Tedy ujednáno. Děkuji vám, že jste přišel."

Zoulek se rozloučil a pospíchal na nádraží, aby mohl nejbližším vlakem odjetí. Toho dne již do Bytovan jít nemohl, ale pospíšil tam hned příštího dne ráno.

Pantáto byl zlostí zrovna bez sebe, když mu Zoulek pověděl, jakému podvodníkovi sedla dcera s panímámou na lep. "Já bych ho nejraději zbil, darebáka, až přijde," pravil, "ale co povídáte, Zoulku, bylo by pro něj ještě větším trestem. Tedy myslíte, aby ta paní přijela?" otázal se.

"Myslí bych, pantáto, a to se rozumí, že já přitom nebudu scházet. Jen jí to oznámte."

"Dobře tedy; až bude ten darebák psát, kdy přijede, pošlu jí hned dopis. A vy tedy

jistě přijd'te, Zoulku. Už se na to těším."

"Však já taky, pantáto."

"A pak se vyrovnáme, Zoulku, prokázal jste mi velikou službu."

"I vždyť jsem to udělal také pro sebe, pantáto," odmítal Zoulek.

Ted' už tedy víme, komu pantáto psal. Jakmile obdržel od Trykla dopis, kdy přijede, hned to oznámil jeho ženě a zval ji, aby téhož dne před polednem přišla.

Byl docela klidný a těšil se, jak bude Trykl potrestán. Jenom je-li ta jeho paníčka hodně rázná.

Baruška jen zářila radostí nad štěstím, které ji, jak se domnívala, očekávalo, a panímáma byla k pantátovi jako máslo. Už vykládala, jak to budou mnozí Barušce záviděti, že dostane takového pána.

"Jenom ještě nikomu ničeho nepovídejte, až bude všecko ujednáno," napomínal ji opatrný pantáto. "Není potřeba, aby se o tom předčasně mluvilo."

Zase přišel Zoulek, aby se zeptal pantáty, kdy Trykl přijede, mnul si radostí ruce, když uslyšel, že už je s paní Tryklovou všecko smluveno.

"Ten bude na to divně koukat," těšil se.

"Jenom se bojím, aby se o tom pak nedověděli v Žehnutíně," řekl pantáto. "To by mne mrzelo a je by to musilo urazití."

"Nedovědí se, pantáto," jistil Zoulek. "Tak asi před jedenáctou abych šel té paní kousek cesty naproti. Dovedu ji až do vsi, aby se nemusila vyptávat a pak někde na blízku obcházet. Až sem Trykl přijde, vejdu do síně a budu poslouchati za dveřmi, abych sem v pravý čas vešel."

"Ano, tak to udělejte," souhlasil pantáto.

Tak se přiblížil den, na který všichni tak dychtivě čekali. Baruška s panímámou chystaly oběd už od rána.

"Dnes také dostaneš nějaký dar, Baruško," předpovídala panímáma. "To on se dá pan Trykl vidět."

Čím více se blížilo poledne, tím byly nedočkavější. Pantáto také. Chvillemi přistoupil k oknu a vyhlížel ven. Z hospody bylo viděti na silnici vedoucí od města.

Před polednem uviděl blížiti se po silnici dvě osoby. Byl to Zoulek s nějakou paní,

po městsku oděnou. Patrně to byla paní Tryklová. Když vešli do vsi, Zoulek jí ukazoval k hospodě a pak se vzdálil.

Pantáta vyšel ven. Paní zaměřila k němu, a on se otázel: "Paní Tryklová?"

"Ano," odpověděla. "Ještě zde není můj muž?"

"Není, psal, že přijede, až k jedné hodině. Zatím vás uvedu do kuchyně. Ale buďte opatrná a ani slovem se neprozradíte. Ženské netuší ničeho."

"Jen buďte bez starosti, pane hostinský," řekla paní, "a děkuji vám, že jste to tak zařídil."

"I vždyt' mně také musí na tom záležeti," odvětil pantáta. "A ty moje lehkomyšlné ženské at' dostanou také za vyučenou. Mně byl váš muž hned podezřelý, když byl k nám tak štědrým, ale s nimi nebylo řeči. — Ale pojďte dále."

Paní Tryklová ho následovala, a pantáta všel k ženským do kuchyně; byly v pilné práci.

"Je zde nějaká paní a prosí o oběd," oznámoval. "Je to trochu nemilá věc. Snad budete mít něco pro ni?"

"Což o to," odvětila panímáma, "ale že zrovna přijede pan Trykl."

"Právě povídám, že je to nemilé. Ale snad by mohla obědvati zde, abychom mohli býti s ním o samotě."

"Máš pravdu, at' jde tedy sem."

Pantáta uvedl paní Tryklovou do kuchyně. "Tak, milostpaní," pravil, "raďte obědvati zde. Právě čekáme jednoho pána, s kterým máme projednati nějakou záležitost. Oběd bude za chvíli."

"Vždyt' já nespěchám," odvětila paní. "Jen když něco dostanu, a budu se vším spokojena. Děkuji vám za laskavost."

Panímáma s Baruškou měly co dělati s obědem a nenadálého hosta si příliš nevášimaly.

* * *

"Už je tady!" zaradovala se najednou Baruška, nahlédnuvši do šenkovny, kde pantáta právě někoho uvítal.

Panímáma honem odstavila na plotně hrnky, aby se něco nepřipálilo, a vešla za Baruškou do šenkovny.

Ted' už pan Trykl políbil panímámě ru-

ku, ačkoli se zdráhala. On, takový pán a prokázal jí takovou úctu, vesnické ženě.

"Vám, slečno Baruško," obrátil se k této, "ještě jsem nic nepřinesl, nechal jsem vás až naposled. Přijměte, prosím," S těmi slovy jí podal objemný balík. Baruška zaskvítily oči radostí.

"Prines honem oběd," napomínala ji panímáma.

"Ne, panímámo," odvětil pan Trykl, "dříve nezasednu k jídlu, dokud si nevyřídíme tu nejdůležitější věc. Už víte, pantáto a panímámo, proč k vám dnes přicházím. Prosím vás o ruku vaší slečny dcery a doufám, že nebudete překážeti našemu štěstí."

"A kdy chcete mítí svatbu?" usmíval se pantáta. Viděl, jak paní Tryklová tiše otevřela dveře a vešla, aniž ji ostatní pozorovali, jsouce obráceni ke dveřím do kuchyně zády.

"Jak si budete přátí, pantáto, snad by to mohlo býti asi za dva měsíce," odpovídal pan Trykl.

"Nu, jak tedy myslíte," svoloval pantáta, stále se usmívaje.

"A já ti půjdu za družičku, ty darebáku!" ozval se tu vedle něho hlas a zároveň dopadla na jeho tvář něčí ruka, až to mlsklo. Pantáta se dal do smíchu, Baruška a panímáma stály jako sochy a pan Trykl, chytiv se za tvář ohlédl se, kdo jej tak vyrušil z jeho nadšení. Ale poznáv svou ženu, chtěl rychle utéci.

"Nepust'te ho, pantáto!" zvolala paní Tryklová.

Její muž byl již u dveří, ale vrazil do Zoulky, který právě vcházel. Zoulek, který zaslechl, že má být Trykl zadržen, roztáhl ruce a zvolal: "Tak jen zpátky, vzácný pane!"

Ted' přistoupil k Tryklovi pantáta: "Zasloužil byste, abych vás spráskal jako uličníka, ale ona si to s vámi vypořádá vaše paní."

"Tohle byl tvůj poslední kousek," řekla tato. "Uděláš-li ještě něco podobného, sama se postarám, aby tě zavřeli. Já se s dítětem nějak užívím; však mi beztoho dáváš tolik, že se sotva obživím. A ted' půjdeš se mnou, totiž pojedeme, neboť, jak vidím, máš zde povoz jako velký pán, abys mohl

spíše klamati důvěřivé lidi. Tedy rychle! — Děkuji vám, pantáto, a vy, panímámo a slečno, promiňte, že jsem vám způsobila tak nemilý výstup. Ale bylo toho potřeba, jinak by tento člověk, který mne také oklamal a stal se mým mužem, prováděl podobné kousky dále.”

“Počkejte, paní,” řekl pantáta, “vezmete si ty věci, které nám váš hodný pán chtěl darovati; zde jsou.” A pantáta jí podal tři balíky s látkami.

“Podívejme se, jak je štědrý!” řekla paní Tryklová. “Rozdává dary a ženu s dítětem nechá v bídě. Však ono by to nebylo zadarmo, pantáto. Jen jste měli tu svatbu dojednat, a pak by z vás byl tahal peníze, jako to činil už na jiných místech. Dobře, že se to ještě včas vyhradilo.”

“Ale jemu ty věci nedávejte,” radil pantáta.

“I vždyť já mu je nedám; dobře to prodám a zaplatím si dluhy, které jsem byla nucena v nouzi udělati.”

Paní Tryklová ještě poděkovala pantátovi a Zoulkovi a rozloučivši se kráčela ke kočáru. Její muž šel za ní jako schlíplý, nedávaje se nikomu pohleděti do očí.—

“Nuže, Baruško, jak se ti líbily námluvy s tím vzácným pánem?” otázal se pantáta dcery. Ale ta byla v obličejích bledá jako stěna a skoro se chvěla. Ze všeho ovšem vyrozuměla, že ten její ženich už je ženat, a jeho žena že schválně přijela, aby ho před ní a jejími rodiči zahanbila.

“Kdo by si tohle byl pomyslel!” řekla panímáma. “Tak se uměl přetvařovati!”

“Proto nemáš hned každému věřit, koho znáš,” poučoval ji pantáta. “A to jste byly obě jako posedlé.”

“A ty jsi o tom patrně věděl, pantáto; proč pak jsi nám to neřekl?”

“Protože ta paní ho chtěla u nás převzít, a já jsem jí to schvaloval,” odpověděl pantáta. “Kdybyste vám to byl řekl, byly byste všechno pokazily. Jen buďte rády, že to tak dopadlo. Zasluhu o to má tuhle Zoulek, který jel schválně do Prahy, aby se na toho darébáka vyptal. — Ale teď’ pojďme k obědu, Zoulku, pochutnáme si. To mělo

býti pro pana Trykla, sníme to tedy za něj.”

Baruška a panímáma nevzaly ani do úst, ale pantáta si pochvaloval, a Zoulek si myslil, že je to skoro jako o svatbě.

“Co říkáte, Zoulku,” žertoval pantáta, “abychom psali panu Tryklovi, aby přišel brzy zase?”

“Už s tím přestaň, pantáto!” kárala ho panímáma. “Děláš si z toho žerty a zatím je to taková hanba.”

“Já mohu být vesel, protože jsem to nezavinil,” odpověděl muž. “Ted’ by ještě scházelo, aby se o tom dověděli v Žehutině a Lojzík aby si vyhlédl jinou dívku, která by byla trochu pravdomluvnější než ty, Baruško. Zdali pak tohle vyžene z tebe tu lehkomyšlnost?” Baruška se zapálila a neodpovídala.

“Já myslím, že nikdo o tom ničeho neví,” řekl Zoulek. “A kdo by to Svítalovům donášel? Však on Lojzík brzy přijde a dohodnete se o svatbě. Hospodyně je u nich potřeba.”

Když Zoulek odcházel i panímáma mu děkovala, že přispěl k odhalení podvodníka, a také ho prosila, aby se o tom nikde nezmiňoval.

“Já, panímámo? To bych neměl rozum. Jak pak bych mohl obstát mezi lidmi, kdybych byl takový roznášec!”

Za několik dní se panímáma i Baruška poněkud uklidnily, ale Barušce vytýkalo svědomí, že se nepěkně zachovala, chtěla se zříci hodného Lojzíka k vůli prohnanému podvodníkovi.

Když pak po nějakém čase Lojzík přišel, byla před ním s počátku trochu ostýchavou, ale když viděla jeho upřímnost a laskavost, stala se také důvěrnější a počínala si nenuceně. Brzy poznala jeho šlechetnou povahu a litovala, že se tak nehezky zachovala, třeba že o tom neměl ani tušení. Za to si v duchu umiňovala, že mu bude dobrou ženou. I panímáma pocítovala trpce svou vinu a chovala se k nastávajícímu zeti s největší laskavostí.

Pantáta si oddychoval, když se ukázalo, že se u Svítalů skutečně o ničem nedověděli, a Zoulek měl radost, že přece zase jeden

párek svedl dohromady, ač by mu to byl málem ten darebák Trykl zkazil. Stále docházel do Žehutína, kde vypravoval, jak se Baruška už těší, že bude Lojzíkovou ženou, a v Bytovanech zase vyprávěl, že se Lojzík nemůže svatby ani dočkat. Ale bylo to skutečně pravda.

Svatba nebyla hlučná, ale slušně veselí byli všichni, a nejvíce Zoulek. Také pantáta se rozveselil.

Po svatbě se Baruška odstěhovala do nového domova. Tchyně ji přivítala srdečně jako dceru a také jí byla pravou matkou. A Lojzík ji takofka nosil na rukou.

Zoulkovi se dostalo štědré odměny; zvláště pantáta neskrblil. Také mu nikdy nezapomněl, že uchránil jeho dceru hanby. Proto jej vždycky rád viděl a sním si pohovořil, ačkoli zatím jeho služeb nepotřeboval. Kačenka ještě na svatbu nepomýšlela a syn také ne. Ale rozumělo se samo sebou, až by mělo k tomu dojít, že se o všechno postará zase Zoulek.

Ten zatím jen vždycky vyřídil pozdrav ze Žehutína a líčil, jak se tam všichni mají rádi. Baruška že je dobrou hospodyní, ke každému je vlídná, ale při tom přece vážná, takže by v ní nikdo nepoznal tu Barušku, která byla za svobodna tak do světa.

A jednou přinesl Zoulek novinu. Byl za nějakou záležitostí v Praze a setkal se náhodou s paní Tryklovou; poznala jej a zastavila se na chvíli s ním. Tot' se ví, že ji hned vypravoval, že Baruška se již provdala a že je v manželství šťastna.

"Já si teď také nemohu naříkati," vypravovala paní Tryklová. "Dobře jsme to tenkrát provedli, pantáto. Muž od té doby dělá dobrotu. Také se o tom nějak dověděl pan ředitel závodu o pohrczil mu, že jej hned propustí, dopustí-li se ještě něčeho podobného."

Když to Zoulek v Bytovanech vypravoval, pantáta se obrátil s úsměvem k ženě a zeptal se: "Nechtěla bys ho zase pozvati na oběd, panímámo?"

J. S. PAVLÍK:

POKOJ VÁM!

"Pokož vám!" Tak učeníky
Mistr božský pozdravil,
kdy Svou mocí z mrtvých vstanuv
prázdný hrob byl zůstavil.

"Pokož vám!" To pozdravení
mívá dosud v zálibě,
tehdy zvlášť, kdy zbožně klekáš
k zpovědnici, k modlitbě.

"Pokož lidem dobré vůle!
andělský zněl druhdy zpěv . . .
nuže, smíř se s nepřítelem,
udus zlost' a zahas hněv!"

Naši malí mudrcové.

Učitel: Pověz, hošíku, jak pak se jmenuje tvůj otec?"

Žáček: "Tatýnek."

* * *

Měšťák na venkově: "Co vám udělal ten hoch, sousede, že ho pohlavkujete?"

"Ale člověk tady čeká na děšť jako na smilování, a on si holomek zpívá: "Zasvit' mi ty slunko zlaté"—"

Učitel: "Dejme tomu, že ti dá maminka do kapsy 2 centy a ty je ztratiš; co budeš mít v kapse?"

Žáček: "Díru."

* * *

Od domácího krbu.

Manželka (zpívá): "O, kdybych tisíc jazyků měla . . ."

Manžel (pozdvihna oči k nebi): "Pro Boha . . .!"

Jul. Košnář:

Rybář Gaul

Povídka z dob Kristových.

LÍŽILO se k večeru, ale vedro neustávalo. Fíkové stromy se lehce rozšuměly a tmavými listy jejich zašeleštil sice mírný a teplý vánek, leč lesklá hladina jezera Genezaretského ani se nepohnula.

Po mírném a květy posetém svahu jezer-ním procházel se rybář Gaul a jaksi zama-račeně díval se na bárky a lodičky, uvázané u břehu a na sítě, napjaté na silných do ze-mě zaražených tyčích. Mrzel se na vedro i na sebe, že si tak velice zadal před svý-mi druhy, když z rána předpovídal bouři, místo níž nastal ještě teplejší den nežli před tím byl. Západní vítr, který od ú-svitu vál od Vclikého (středoziemního) mo-ře se pojednou obrátil a zhatil všecky Gau-lovy naděje na změnu počasí. Už i za no-ci zůstávaly takřka všecky ryby u dna, zdržující se tam pro zdravý chlad, a pro-to i lov rybářů tak málo byl vydatný.

“Což jest těm!” prohodil jaksi roztrp-čeně Gaul a ukázal na lodice a čereny u břehu. “Hle, to všechno ti bláhovci opět opustili, běžíce Mu vstříc, sotva že slyšeli o Jeho příchodu z Nazareta. Ano z Na-zareta, kde byl vychován chudičkým te-sařem, jakoby z Nazareta mohlo něco do-brého vyjít! Znáš Nazaret, — úlisný jest v něm lid. Kde kdo mluví s tebou sladce, ale za chvíli už by tě zaprodal, anebo zbil. A ještě ani ti Ho nechťejí! Jen u nás sotva že se ten Mistr ukáže, už kupí se kolem Něho, neboť věří slovům Jeho, že jest prorokem . . . Ale já brzy tu víru ztratil a prohlédl Ho celého.”

“O kom to mluvíš, Gaule?” zazněl hlu-boký, ale jasný hlas.

Oslovený ohlédl se v tu stranu, odkud slova ta zazněla a spatřil mezi ploty za-hrad k jezeru se vinoucích přícházeti ve-likou postavu muže asi třicetiletého, v němž poznal svého bratrance. Jen několik kro-ků je dělilo.

“Ach, to jsi ty, Isai?” uvítal příchozí-ho Gaul. “Však jsem právě před chvílí se mrzel na tebe, že tak dlouho nepřichá-zíš, ač jsme měli smluveno, že spolu vy-jedeme si na lov v podvečer! Už jsem sít' a vše potřebné dávno opatřil a ty ne-cháš mne zde lelkovat a čekat nadarmo.”

“Odpust', Gaule, zdržel jsem se, neboť nemohl jsem odolat, abych nepopatřil tvá-ří v tvář velikého proroka Nazaretského,” omlouval se druh. “Ale sotva jsem Ho u-viděl, cosi jako síla tajemná pudilo, ba táhlo mne za Ním až do synagogy, kde kázal zástupu. Ach, jak krásně mluvil, že's Ho také nešel poslouchat!”

“Což jest to platno, když jest syn pou-hého tesaře a ještě k tomu z Nazareta — z města, jehož nevalná pověst zhanobila celou Galilei! Proradný to lid!” roztrpčil se znovu Gaul.

“Ale On jest bez viny a bez poskvrny jako liliový květ, z něhož na vše strany jenom vůně plyne a naplňuje celé okolí! Viděl jsem, jak fariseové plížili se všade za Ním, kterak Ho zlehčovali a hle, On jim odpouštěl! Slyšel jsem, kterak do-ráželi na Něho s podezříváním a On pro-stě a věcně mluvil a výroky z Písma na

hlavu je porážel. Není pochyby, jest mou-
drost a láska sama, neboť vyšel od Boha."

"Od Boha jsme vyšli všickni, neboť jsme
syny rodičů, jež Hospodin učinil z hlíny
země a postavil je v ráj. Proto také jako
hlína měkci jsme."

"Ale Jeho, Gaule, se to netýká, neboť
Bůh mu určil jiné poslání, jistě vyšší a
vznešenější nad jiné. Činí i divy a zázra-
ky . . ."

"I dej mi pokoj s touto báchorou! Vi-
děl jsi na své oči nějaký?"

"Ano, právě nyní v synagoze! Byl tam
člověk nějaký posedlý zlým duchem, kte-
rý sotva že Ježíš počal mluvit, křičel mu
do toho hlasem obrovským: — Co jest To-
bě do nás, ty Nazaretský? Přišel jsi nás
zatratit? Znáš Tě, kdo jsi, svatý Bo-
ží? — A víš, co veliký ten prorok učinil?
Vztáhl ruku na posedlého a řekl svým ti-
chým, ale přísným hlasem: — Zlý du-
chu, vyjdi z člověka toho! — A jen to
Mistr dořekl, padl posedlý na zem a svi-
jel se jako v křečích i tělem lomcuje. Než
již po chvíli vstal uzdraven a jak před
tím proroku zlořečil, tak blahořečil Jemu,
a všecken zástup s ním. Ano slyšel jsem
jasně i volání: — Syn boží jest tento!"

"To že volali?"

"Ano, slyšel jsem dobře."

"Jen by-li člověk onen opravdu zlým du-
chem posedlý a ne snad blázen jen . . ."

"Ne, znali ho mnozí. I přísahou to chtě-
li potvrdit. A víš, co Mistr ještě učinil?
Šel potom do domu našeho Šimona a uzdra-
vil tchýni jeho, vzav ji za ruku."

"Jak že tchýni Petrovu, jež tolik trpě-
la zimnicí, že na kost vyhubla?"

"Ano, právě tu . . . Jest opět svěží a
plná radosti připravuje Jemu večeři . . ."

"A viděl jsi i tento div?"

"Nikoliv, ježto pro zástup jsem se do
domu Šimonova nedostal. Ale tak mluvi-
li. I Ondřej, Šimonův bratr, mi to po-
tvrdil . . ."

"Odpust', Isai, že i o tom pochybuji!
A hned ti povím, proč . . . Tys zaslechl
před chvílí můj rozhovor a tázals' se mne,
o kom že to mluvím k sobě sám. Právě
uvažoval jsem, jak Mistra toho přejali před

dvěma dny v Nazaretě, kde mezi lidem
vyrostl. Viděl jsem to na své oči."

"Jak že, Gaule, tys byl v Nazaretě? Pro-
to jsme tě tedy marně dva dny hledali!
Tvá žena odchod tvůj tajila a nechtěla nám
povědět, kde jsi."

"Tot' přirozeno! Věc měla býti tajna
. . . Šel jsem Ho vyhledat . . ."

"Koho? Ježíše, velikého proroka?"

"Nazýváš-li Ho tak, právě Jeho jsem
hledal. Znáš, Isai, dobře naše neštěstí a
víš tudíž, že máme dcerušku od narození
mrzáčka. Má ruce nohy zkriveny, že po
zemi se plazí jen, ač jest jí sedm let. Když
moje žena slyšela, že ten Nazaretský léčí
neduhy, prosila mne, abych šel Ho popro-
sit, by i naši Estheru uzdravil. Zastihl
jsem Ho v Nazaretě, kde rovněž kázal v
synagoze na slova proroka: "Duch Páně
nade mnou. Pomazal mne a poslal mne ká-
zat evangelium chudým, uzdravovat skrou-
šených srdcem, zvěstovat jatým propuště-
ní a slepým vidění a zvěstovat dne odpla-
ty." Mluvil překrásně a dokazoval, že On
jest ten Spasitel, o němž prorok vydal toto
svědectví. Chtěl jsem k Němu přistoupiti
a nabídnouti Jemu celý náš majetek, dítě-li
nám uzdraví, ale ta lůza tam spustila ta-
ký křik, že jsem to jakživ neslyšel. A
naposled vyvrhli Ho ven nejen ze synago-
gy, ale i z města, aby vyvedli Ho na ská-
lu, s které Jej chtěli shoditi jako rouha-
če. Tam prý jim zmizel. Hle, to mu chtě-
li učinit vlastní krajané . . . Kdyby byl
vskutku prorokem, víš, Isai, co by byl u-
činil? To, co činili proroci . . . Byl by
ztratil lid ten, vlastně chátru zuřivou, ale
neměl patrně tu moc, jaká dána byla Bo-
hem Eliseu, jenž na čtyřicet pacholat ká-
zal u Bethel zahubit dravou zvěř za to,
že se mu posmívala, volajíce: "Pojd' sem,
lysý!" A ti tam v Nazaretě jaké to chrlili
Mu ve tvář urážky! I vztáhli ruce na Ně-
ho — a On prostě zmizel! . . . Nediv
se, že jsem ztratil k Němu důvěru a ještě
tu noc domů pospíšil. Kdyby uměl, sám
by sobě byl pomohl."

"O dovedl by toho jistě, ale On, Gau-
le, láska jest, která netrestá tam, kde mů-
že odpustit. Vždyť stále káže: Odpust'te

a bude vám odpuštěno! Milujte se ve spolek!"

"Ano, odpust' vlku a vlk tě pohltí!" odvětil roztrpčeně Gaul.

"Mýlíš se příteli, ježto nemluvíme o dravé zvěři, ale o lidech. Bůh jiné city vložil v srdce člověka, a dal mu mimo to duši nesmrtelnou, schopnou šlechetnějších vznešlostí, nežli nemá tvář, jež nemá rozumu. Proto věřím, že ač srdce lidské podobá se někdy křemeni, chová přece v sobě jiskru zářivou, již jest třeba jenom vykřesat. Jen, Gaule, nahlédni do svého nitra a přesvědčiš se, že pravdu mluvím tobě pouhou jen. Což nemilovals' nikdy, necítils' soustrast, pomáhaje bližnímu ochotně? Vzpomeň, kterak jsi lkal nad smrtí bratrovou, jak jsi s nasazením svého života zachránil tonoucího Judu, který tobě nebyl přítelem, a tos učinil ty z pouhé lásky k jeho četné rodině, a hle, jak Juda od těch dob se pozměnil! Jest ti víc než druhem nejlepším a život svůj by dal pro tebe . . . A tak chce změnit svět Onen, o Němž mluvíme. Za lásku lásku, obět' za obět', za vinu odpuštění — to káže On a jiskru tu vzbuzuje ve srdcích lidských nejen slovy, ale i skutky, aby všem byl světlým příkladem." mluvil Isai a oči jeho při tom divně zářily.

"Kdyby to dokázal, byl by svět ráj a my v něm blažení andělé. Ale zdali bude mít k tomu moc . . . ?" pochyboval Gaul poznovu, ač odpor jeho značně poklesl. "A má-li ji, proč nepřinutí ty, kteří jsou Jeho odpůrci, by rázem smyšlení své změnili?"

"Gaule, pamatuj, že každé násilí budi opět násilí, ale láska jen opět lásku. Ostatně chtěl jsem tě o lásce a moci Jeho přesvědčit. A právě proto k tobě přicházím. Až nastane večer, přinesou k domu Petrovu, kde Ježíš hostem jest, všechny nemocné z městečka celého s prosbou, aby je uzdravil. Hle, i ty máš dcerku nemocnou. Pojd', půjdu s tebou, doneseme ji tam, neboť již první hvězdy na obloze vycházejí. Pojd', Gaule, a již nelenuj, či opět nevěříš?" domlouval příteli Abisai.

"Pojd'me," pravil Gaul a již vystupoval po srázné stezce ku chatám.

"Otče, můj zlatý otče!" ozval se pojednou hlas jemu vstříe a dítě v bílých šatičkách jemu v ústřety běželo s rozpiatýma rukama.

"Esthero, má zlatá беруško, Esthero!" vykřikl Gaul a již skláněl se k milovanému svému děvčátku. "Pro Bůh, tys zdráva, zdráva! To On tě jistě uzdravil, Jenž káže lásku přesvatou!"

"Ano, On, ten prorok veliký, mně požehnal a cosi při tom vyřkl jako modlitbu. A hned všickni vstali, již leželi na lůžkách tam před domem Jeho, a dobrořečili Jemu. I já ozdravěla pojednou, jak se na mne podíval a vyskočila jsem matce z náručí, jež mne tam ztěží donesla," vypravovala Esthera a radostně otci nastavovala svou tvář k polibku.

"Mé dítě, rei, kde onen prorok jest?" otázal se Gaul, chvěje se jak list.

"V domě Petrově dli," odpovídala dcerka. "Tam klečí u nohou jeho naše matička a líbá nohy Jeho, aby poděkovala se Jemu. Já jen na chvíli odběhla, abych ti, otče, pověděla o svém uzdravení! Ale nyní pojd', půjdeme i my se Jemu poklonit!"

"Pojd', Esthero, pojd'! Bud' jméno Hospodinovo pochváleno, jenž poslal nám svého největšího proroka!"

"Syn boží jest!" vmísil se do hovoru Isai, jenž z úžasu se těžko probíral. "Neboť dobře všechny tyto věci učinil. Proto i já půjdu s vámi poprosit Ho, by našeho města více neopustil."

"Ano, a já nabídnu mu svou chatu . . . Snad zůstane," doložil Gaul, kráčeje rychle tam, kde tísnily se davy lidu. "Pust' te mne!" volal silným hlasem, raze si cestu mohutnými pažemi.

"A co tam ty chceš?" tázali se mnozí jen stěží ustupující stranou.

"Poprosit Ho, aby neodcházel."

"Už jsme tak všickni učinili a viš, co nám odvětil? — I jiným městům musím zvěstovati království boží, neboť k tomu jsem na svět poslán . . ."

"To že pravil? Tedy od Boha jest a já mu chtěl dát chatu svou — svůj majetek, své všecko!" divil se Gaul.

"On nevezme ničeho!" promluvil Šimon, jenž byl již tehdy učedníkem Jeho. "Chce jen srdce získat . . ."

"Srdce? To již má, má i moji duši celou! Vše chci činit, co káže, neboť jest Láska!" promluvil Gaul a v té chvíli proraziv řadu nejprvější, vrhl se s pláčem k nohám Kristovým.

Neminula celá tři léta a Spasitel umíral na kříži. Malý byl hlouček těch, již stáli plni lásky kolem kříže a vinuli se k němu, aby přes odpor vojáků zlíbali nohy Kristovy, jak je kdysi líbal Gaul, jenž nescházel

i v tomto zástupu. Od kříže Kristova nezapudila jej ani bouře, jež po smrti Spasitelově se rozpoutala, ani příšerná tma a

rachot pukajících skal, ač i půda pod nohama Gaulovými se chvěla — vždyť věřil to, co vyznal setník pod křížem stojící: "Jistě, Syn boží jest tento!"

Snad pro tuto svou víru nezdolnou a živou bylo Gaulovi též popřáno viděti i Krista oslaveného, když po vzkříšení svém se ukázal učedníkům svým v Gallilei, aby požehnal jejich lovu ryb a odevzdal nejvyšší pastýřský úřad svůj Petrovi.

Marně proto i Gaulovi později hrozila nejvyšší rada židovská, že bude-li Krista vyznávat, nebude šetřeno ani svobody, ani života jeho. Na všechny tyto hrozby odpovídal vždy věrný rybář Kristův: "Mně byste chtěli vzít život a snad i vyrvat srdce z těla? O nenamáhejte se! Synu božím to vše jsem už v obět' dávno přinesl! Má celou bytost mou — duši i srdce . . ."

A s tou vírou kráčel Gaul dále životem — až ke hrobu.

R. T.

JARO A MAMINKA

Už jsme se dočkali, už nejsme sami, všichni se vrátili, zas tu jsou s námi, skřivani, pěnkavy, zpěváčci malí, jako by nikdy nebylo zimy! Srdíčka naše, zpívejte s nimi!

Květy jsou na lukách, v lesích a v sadu, slunce je donesla na zahradu, v náručí nosí je od rána do noci, jako by nikdy nebylo zimy. Dušičky naše, rozkvet'te s nimi!

Miládka (volá do pokoje): "Mami, tady je nějaký pán a nechce věřit, že nejsi doma, pojd' mu to říct sama!"

* * *

Učitel: Chci vám učiniti tento početní příklad hezky názorným. Tedy osm z vás dostanou dohromady 49 jablek, 32 hrušek a 64 švestek — co dostane každý z nich? Nu, víš to ty? Ven s tím!

Honzík: Bolení břicha.

Zpěváčků ptáme se, komu to zpívají, na koho květů těch oči se dívají? Všechno nám povídá: "Maminku máme, dala nám jaro, není již zimy." Smíme se, maminko, radovat s nimi?

A když ta hnízdečka písněmi zvoní, když květů srdečka září a voní nad zemí matkou, šťastnou a sladkou, kdo by pak, maminko, rád neměl tebe, jar našich sluníčko, pozemské nebe!

"Maminko, je náš tatínek také lidožrout?" Táže se malý Jeníček.

"Ale, ale jak pak ti jen taková hloupost může napadnouti!" odvětila na to maminka.

"Inu, poněvadž včera tatínek řekl, že mu babička leží v žaludku."

* * *

"Které zuby dostává člověk naposledy?" Žákyně: "Falešné."

Al. Dostál:

Odmítnutý dar

I.

STAUB se chystali ke svatbě. Nejstarší dcera Marie se se vdávala za účetního které-si firmy. První snátek Staubovi chtěli odbyti slavně.

Poprvé měli vystoupiti před veřejnost v takovém případě. Také si toho vážili, že dceru si bere úředník. Staub byl pekařem a dobře si stál. Ženicha přitáhla také vzdálená příbuzná.

Dávali děti pocičiti, syn Adolf studoval, druhá dcera Žofie navštěvovala hospodyňský kurs. Marie pobyla i v městě u vzdálené příbuzné.

Starší se ještě drželi jednoduchosti v obleku, mluv i celém životě. Staub na každé zazvonění v krámě pospíchal v bělavé plance na hlavě se širokou zástěrou kolem těla, mnohdy s vykasanými rukávy. Čapku nazvedl, usmál se a už prodával.

Podobně prostou osobou byla Staubová, která posud nenosila ani klobouku a šatila se více po vesnicku než po městu. Pocházela z nedaleké dědiny. S každým rozmlouvala srdečně, na domácí poměry se vyptávala, spravedlivě odvažovala a peníz obrátila, než uschovala.

Při pracovitosti a šetrnosti ustrádali si pěkné jmění, o jakém se jim z počátku ani nezdálo. Nápomocna jim byla teta, sestra paní Staubové, která mnoho roků sloužila jako komorná u bohaté rodiny šlechtické. Ta jí velice přála a k stáří ještě pensi zaručila. Vorlová žila v Praze, u sebe také měla nějakou dobu Marii a na každý svátek pamatovala pěkným darem. Ted'

Staubovi takové výpomoci nepotřebovali, ale přece je každý dar potěšil.

Také Marie jako nevěsta uvažovala, čeho se jí od tety dostane ke snatku. Posud vzpomínala na pobyt v Praze, ovšem tehdy byla teprve čtrnáctiletou žabkou, která poslušně doprovázela tetu do chrámu až dvakrát denně, předčítala u večer z knihy, súčastňovala se besed u starších osob. Ted' by se s tetou nesrovnala v náhledech, zvláště ne od té doby, kdy známost si udělala s účetním Hlaváčem. Ten jiným zásadám vyučil nevěstu, ten jiné knihy jí půjčoval a místo do děkanského chrámu, vodil ji na procházku hodně daleko za město.

Hlaváč dříve cestoval v zájmu firmy a na těch cestách sebral divného bejlí, jež mu vonělo jako fialky a růže. Tím otrávil také Marii, která milenci na slovo věřila, že pokrok záleží ve lhostejnosti k věc, v pohrdání starým řádem světovým, v posmívání se tomu, co bylo předkům drahé a svaté.

Doma Marie s těmi názory by nepochodila u rodičů, ale bratr student Adolf táhl s ní za jeden provaz. Žofie se k sourozencům nepřipojila.

Staubovi nebyli právě příliš zbožní, ale přece posílali děti do chrámu a každý pátek v krámě před křížem rozžihali lampičku.

Marie pamatovala, že teta má od vrchnosti stříbrné přibory, zlaté skvosty, mnohý zářící drahokam, o každém tom předmětu dovedla vypravovati, kdy a za jaké příležitosti to obdržela; i nadála se Marie, že z toho něco dostane a že na její ruce

nebo bílém hrdle ten skvost zazáří. Dala by jej předělati ze starého na nový ráz.

Co jí asi pošlou hosté a měšťané z města, snadno uhádne. Buď to něco levnějšího z granátů, lampa, soubor nádobí nebo prádla, vása nebo cosi podobného. Tito budou rádi, jenom když se mrzuté povinnosti zhostí, ale teta z Prahy se vyznamená. Vždyť se vdává první její neter.

Marie jí před časem poslala list, ovšem s počátečními písmenami křesťanského pozdravení u vrchu, jak také Vorlová vždycky psávala, zvala roztomilou tetičku na svatbu, přála si od ní požehnání do života; ale v duchu prosila, aby teta nepřijížděla, aby se s Hlaváčem nestřetla při nazírání na svět, aby jenom poslala hodně krásný dar a zůstala doma, aby nevyšla z pořádku při návštěvě dvou chrámů ráno ke mši sv. a odpoledne na požehnání.

Dívka se při psaní potutelně usmívala. Právě přítomný ženich, jenž se probíral v jakémsi časopise, hned se ptal, čemu se nevěsta směje. Ale Marie nepověděla, styděla se přece před budoucím manželem.

Dary skutečně přicházely, každou chvíli zaklepala služka na dvěře se vzkazem, že se milostpaní poroučí a posílá malý dárek. Stoly v pokoji se plnily, na každý předmět připevněn lístek s jménem štědrého dárce.

Posléze došel list od tety Vorlové z Prahy. Omlouvala se menší chorobou, proto že se v zimě nemůže vydati na cestu. Přijede se podívat na novo-manžely až v létě. Připojila dlouhé požehnání v prostých, ale srdečných slovech. Za svatební dar vybrala nevěstě u obchodníka pěkný obraz, jenž bude sem poslán v původním balení v několika dnech.

"Obraz?" zklamaně řekla Marie.

"Jistě umělecké dílo, hodí se nám do pokoje," mínil ženich.

"Teta jistě nemá dobrého vkusu," tvrdila nevěsta. "Znám ji i její obrazy na stěně."

Čekali, až obraz došel ve veliké bedně. Rychle sundaván obal, strhován papír, až bylo viděti malbu.

"Madonna!" zvolala nevěsta. "Vždyť jsem si to myslela! To je tetin vkus a nápad."

Staubovým se obraz líbil, byl velmi pěkný, ve slušném rámcí.

"Madonny dávati ke sňatku nevěstám není moderní. Co tomu řekne Hlaváč?" durdila se Marie.

Kdo z přítomných zvedl lístek, jenž byl k obrazu připojen. Obchodník nabízel k tomuto obrazu ještě protějšek, nebo tento že by za jiný vyměnil. Toho hned se chopila Marie.

"Já obraz vrátím a jiný dle cenníku si vyberu. Ženich mně pomůže."

"Nedělej tak!" varovala matka. "Nedávej toho obrazu z domu! At' ti s ním odejde požehnání!"

Dcera se jenom usmála.

"Víte, že takovým pověřám nevěřím. Vrátím obraz. Ani Hlaváč by s ním nebyl v naší domácnosti spokojen."

Marné bylo domlouvání. Marie měla na své straně Adolfa, rodiče musili ustoupiti, když se do toho vložil také účetní a úmysl své nevěsty schválil. Oba hledali v cenníku, až se jim zalíbila zimní krajinka, představující zamrzlý rybník, na němž bruslíci prováděli rej při lampách, jichž červené světlo ostře vynikalo.

Záměna se uskutečnila v několika dnech. Obraz byl menší, Staub hádal, že není tak cenný. Ale to manželům nevadilo, jenom když to nebylo nic svatého, žádná Madona.

Marie odepsala tetě, poděkovala za dar právě tak, jako všem jiným, z nichž některý daroval pouze jemný papír na dopisy s obálkami. Nemohla zapomenouti na to stříbro a zlato, jež by se pěkně vyjímalo v její domácnosti a vzbuzovalo závist po celém městě. Ale co není teď, může býti jindy, proto nutno přízeň bohaté tety si udržeti. Má sice jiné neterě a synovce, ale nezapomene na tu, která u ní pobyla několik neděl v Praze a navštěvovala s ní všechny kostely a účastňovala se s ní všech pobožností.

II.

Hlaváčovi najali si byt v domě na náměstí, třeba jim chtěl tchán poskytnouti dva pokoje ve svém stavení. Ale mladým se nelíbilo vedle pekařské dílny. Nedbali

výstrah, že služné účetního nevystačí na skvělou domácnost a z věna že bráti neradno, že nařednou doby, kdy bude nutno učiniti mimořádné větší vydání.

Pěkně se zařídili, nádherně vystupovali, kde jaké zábavy se účastnili.

Z počátku jim toho nikdo nevyčítal, at' se účetní chlubí mladou ženou, at' se ukazuje, ale později uznávali, že by se mohli uskrovnovati a pamatovati na zadní kola. Hlaváč sloužil měsíc od měsíce, kdyby firma padla, je bez chleba. Ale i jako účetní nemůže stále tolik vydávat.

Hlaváčovi všude byli, jenom v kostele se neukázali od svatby. Účetní zastával rozličné funkce ve svobodomyšlných a pokrokových spolcích, volal řečníky, zahajoval schůze, také sám tu a tam několik slov promluvil.

Hned vedle sedala žena Marie, která muže nejenom podporovala, ale v těch věcech i předstihovala. Uváznu-li v řeči, napovídala mu, doma ho povzbuzovala k větší ráznosti.

"Musíš do toho bušiti, jinak se nezalíbíš a nezavděčíš. Jenom ostře a bezohledně!"

Hlaváč by se byl tužil, ale šéf firmy v soukromé rozmluvě mu dal na ruku, aby se mírnil, že by to mohlo jeho závodu škoditi a nerad by koho odrazil.

Tu se chápala věci Marie v ženských spolcích, bušila a bořila, světa běh by zastavila, kdyby to bylo v její moci.

Jí nebránil opatrný šéf, jenž chtěl mítí jasno na všech stranách, ale rodiče ji napomínali, matka ji rozebírala.

"Marie, co to podnikáš? Slyším na všech stranách o tvých řečích. Aní prý se to na ženskou nesluší, aby takhle vystupovala."

"Maminko, tomu vy nerozumíte," bránila se povšechně mladá paní.

"Marie má pravdu," ozval se Adolf.

"Ty se do našich řečí nemíchej, ale jdi se učit, abys zase nepropadl," odbyla matka syna studenta.

"Maminko, ted' je svět jiný — pokrokový, ten starý vymře vámi, kteří jste ještě bláhově věřili, doma sedali, poctivost hlídali."

"Holka, jak to mluvíš?" lekala se Stau-
"Jak nynější svět a pokrok žádá."

bovy.

Marie by byla matce ještě více vyložila, ale tato nechtěla poslouchati. Jenom se smutně podívala na dceru, jak daleko zašla, vlastně byla svedena.

Mladá paní také zřídka rodiče navštěvovala, bylo viděti, že ji zde nic netěší, že její mysl téká jinde. Zdržela se krátce, neměla stání, oknem vyhlédala.

Matka, chtěla-li s dezerou promluvit, musila ji mnohdy sama vyhledat, ale často vracela se s nepořízenou, Hlaváčovi nebyli doma, byt byl zavřen. Tak se dělo, odbývala-li se v městě nebo v okolí nějaká pokroková schůze, účetní nesměl scházeti, a Marie vždy byla po jeho boku. Doma u ní valný pořádek se nejevil, co posluhovačka neudělala, to nebylo. Paničky ji poháněly, když jenom do bytu nakoukly. Také si účetní nechválil ženu jako dobrou kuchařku, večerel pravidelně v hostinci a od oběda brzy prechal do kanceláře, kam si dal něco donést od uzenáře.

Když si stěžoval tchýni, tato odpověděla: "Marie byla v Praze a ode mne dobře vycvičena, ale když se oba staráte o steré věci, když stále mimo domov bloudíte, v novinách ležíte, tu se nedivte, že i dobré kuchařky mysl je rozptýlena, že nedává si pozor a špatně vaří. Zdržujte se doma, uklidněte se, dejte pokoj s těmi přednáškami a uvidíte, že budete žítí klidněji a spokojeněji."

Ale Hlaváč se domníval, že z tchýně mluví zastaralé názory, nepřízeň k těm snahám, jež si učinil jako životním úkolem.

Ponechávali tedy Staubovi v tom náběhu volného života zetě s dezerou, jak si tito oblíbili. Ale doma pekař si pohuboval, matka i posteskla. Doufali, že mladí přijdou k rozumu a obrátí. To tak na počátku užívají. Hostem jejich býval Adolf, ač si otec tak nepřál, aby syn od švakra mnoho odkoukal. Adolf se málo učil a propadal. Žofie k švakrovi méně lnula a domácnost jejich zřídka navštěvovala. Hlaváče nazývala přemudrovaným a sestře už doma se smála, že má divné náhledy, že je výstřední a podobné. Ted' si ji tím více do-

bírala, když se Marie vrhla do spolkového života, řečnila, zpívala a nejraději by celý svět na rub obracela.

"Ta naše Marie by si měla často dávatí hodně studený ručník na hlavu," říkala se smíchem.

III.

Když se toho nejméně kdo nadál, přijela do města sestra paní Staubové, téměř šedesátiletá slečna, která dlouhou řadu let u téže vrchnosti sloužila za komornou. Dobře se jí vedlo, nashromáždila si peněz, že ji přátelé nazývali zámožnou, ač to bohatství nebylo tak veliké a více záleželo v cenných darech, než penězích. Mimo to dostávala posud palivo z panských lesů, na vánoce ryby, na velikonoce beránka a měsíční pensi.

Usadila se v Praze, kam vrchnost na čas přijížděla a bývalou komornou ráda vídala. Při hostinách a četnějších návštěvách posud byla volána na výpomoc.

Celé příbuzenstvo, blízké i vzdálené, si této zámožné tety všimlo v naději, že se k tomu neb onom, více nakloní a větší podíl mu odporučí.

Také Staubová ji zvala, ač její pomoci nepotřebovala a také na ní nežádala. Co dá, to dá. Už měla u sebe Marii, když tato v šití a kuchaření se přiučovala, také by k ní ráda dostala Adolfa, aby měl byt s náležitým dozorem, až vstoupí do vyšších škol.

Vorlová překvapila sestru, když se ocitla v krámě s mnohými škatulemi. Obě si padly do náručí a srdečně se uvítaly.

"Tak jsem se zase na několik dní k tobě dostala! Vždycky se té cesty bojím, ale dnes mně je dobře."

"Buď' vítána v našem domě! Kéž se ti u nás zalíbí a hodně dlouho zde pobudeš!"

Staubová odvedla sestru do pokoje, kde se odbylo nové vítání a libání s Žofií, teď právě dospívající, povahy veselá a přítulná. Tato dívka více si hleděla domácnosti, než Marie a teď byla matce pravou rukou. Rozkvétala nevšední krásou.

"Už bych tě ani nepoznala, jak jsi vyrostla," řekla teta, okukující mladší neteř.

A jako růžička. Ty už jistě junákům hlavy pleteš!" zahrozila šibalsky.

"Žofie je rozumná, ta počká, až se bude o ni ucházeti takový, jenž by se také našeho závodu ujal. Věčná byla by škoda pustiti jej do cizích rukou."

"Pravda, máte to zde pěkně zavedeno, a takové řemeslo je zlatý důl. Jak jste se zmohli!" vykládala teta.

"Však jsme se také napracovali! Z něčeho nic není," dokládala Staubová.

"Ráda věřím a vzpomenu-li si, co jsem se v těch zámcích naběhala, divím se, že to moje zdraví vydrželo."

"Chvála Bohu, vypadáte, tetičko, ještě slušně — jako čtyřicátnice," lichotila Žofie.

"Kdybys nepovídala!" samolibě usmála se Vorlová. "A jak se má Marie, mladá paní?"

"Tak dobře podíváme se k ní. Má vlastní byt na náměstí. S mužem se srovnává, na rukou by ji nosil."

Teta si chtěla odpočinouti dříve, než vykoná návštěvy. Také uložila krabice, vynadala z nich šat i prádlo, všecko rozložila, omyla se a přijala občerstvení.

Staubová rychle poslala k provdané dceři se vzkazem, že je tu teta, ale učedník nalezl byt uzamčený.

"Ti poběhlíci!" odlehčila si matka. Zase někde lítají. Však jim to přejde, až nastanou starosti."

Staubovi přece se dočkali, kdy byla Marie doma, aby do její domácnosti uvedli tetu, která si už odpočala a provdanou neteř viděti chtěla. Marie nebyla však právě mile překvapena, mělat' umluvený výlet, s kterého teď musilo sejítí.

Teta Vorlová ráno navštívila kostel a litovala, že i na venkově nejsou odpoledne služby Boží, aby se jich mohla účastniti. Tu zbožnost měla z domova a od vrchnosti, jíž sloužila. Žofie doprovodila ji do kostela a potom s ní šla k sestře. Učedník byl právě v kanceláři.

"Tedy zde je to tvoje hnízdečko?" zvolala teta, když se s neteří objala.

"Jak se cítíš št'astnou?"

"Velice," řekla Marie.

"Tak št'astnou, že i na nás zapomíná," štiplavě poznamenala Žofie.

"A na mne také. Málo píšeš," vyčítala teta.

Marie na sestru vrhla zlostný pohled.

"Žofie vždycky proti mně něco má. Ne-ní času, tetičko, na dopisování, když mám jen posluhovačku."

"Jste sami dva, ostatní snadno si udě-láš. Snad by služba mužova ani na služku nestačila. Jak mnoho běře měsíčně?"

Marie se zapýřila. O té věci nerada mluvila.

"Sto dvacet korun," řekla ledabyle.

"To není mnoho, ale vystačí se s tím při šetrnosti. Teď jistě manžel nechodí do hostinců a neutrácí —"

Žofie se zasmála, ale nevyzradila.

"Muž zadal si o jinou službu, většší a stá-lou. S tímhle bychom sotva vystačili."

"Ráda věřím," nadhodila Žofie.

"Teď ještě pomáhají ti z domova. To jinak není," chlácholila teta.

"Marie u nás všechno běře na knížku," žertovala sestra. "Sama to zapisují."

"Ale křídou do komína," dokládala Vor-lová, která rozuměla žertu.

"Tak, tak," přizvukovala mladá paní.

"A máš to zde pěkné; krásný moderní nábytek, těžké koberce, ty záclony jsi si pletla sama, jakož i ty příkrývky, fotografie umělců, malby," vypočítávala teta, po-hlížeje pokoj. "To všechno stálo mno-ho peněz. Ale, prosím tě, kam jsi dala tu Madonnu, kterou jsem ti poslala ke sňatku?"

Mladá paní se zarazila. Žofie vzadu u-dělala významný pohled.

"Musíš, tetičko, odpustiti, já ten dar vy-měnila," omlouvala se Marie.

"Vyměnila?"

"Při té zásilce byl přípis, že možno o-braz dle libovůle vyměnit —"

"Ale dopis ten nebyl ode mne."

"Domnívala jsem se, že jsi tak diktova-la obchodníku."

"A proč jsi obraz vyměňovala?"

"Víš, teto, nebyl právě moderní."

Vorlová nápadně sebou pohnula.

"A zač jsi jej vyměnila?"

"Za tuto zimní krajinku," ukázala Marie na stěnu.

"Nejenom že jsi zvolila obraz menší ce-ny ale ty's odmítla obraz Madonny, která má býti v každé domácnosti a stává se ú-točištěm v dobách nejtěžších. Toto jedná-ní značí tvé smýšlení. O nevděku, jakého jsi se ke mně dopustila, ani nemluví. Ni-kdy jsem se něčeho podobného ani nena-dala."

Mladá paní stála jak opařena, ale záhy se vzpamatovala.

"Pro takovou maličkost nebude snad tak zle. Nám se obraz nelíbil a divně by se v naší domácnosti vyjímal. Jsme pokroko-ví lidé."

"Jenom abys ještě ráda po Madonně se neohlížela a její pomoci nevyhledávala!" hrozila teta.

Marie se jenom usmála. Kam až zašla od ctění obrazů svatých!

Vorlová už končila návštěvu. Byla u-ražena a pobouřena jednáním nevděčné ne-teře. Poroučela se; neslíbila, že zase při-jde, neřekla, přinesla-li nějaký dar. Rozlou-čení byla mrazivé.

Žofie tetu následovala, s ní všude se pro-cházela, ji do kostela doprovodila, nakloňu-jíc si její srdce. Však obdržela pozvání do Prahy, aby se také do velkého města podí-vala a v něm se pobavila.

Vorlová o Marii nemluvila, aby nemusi-la před její matkou nebo sestrou pronéstí o ní úsudek. Co o ní slyšela, to doplnilo vědomí o změně, jaká se stala s hodnou kdysi a mírnou dívkou.

IV.

Paní Hlaváčová pohodila hlavou, slyšíc, že stará teta odjela. Co je jí do ní, do bručavé ženy, která nynějšímu světu ne-rozumí, jenom se modlí a po chrámech bě-há. Usmála se Marie, když ji matka na-pomenula, že se měla k tetě přece jinak chovati, že si měla onen obraz ponechatí a dárkyni nedráždití. Zavrtěla hlavou, když jí Žofie radila, aby tetě psala a ji odpro-sila, aby se pokořila.

"Nic mně do ní není," opětovala Marie.

Jak matka, tak sestra krčily rameny.

Ale přece Hlaváčovou mrzelo, že teta už ji nenavštívila, že svačinou pohrdla a vů-

bec se ani před odjezdem s neteří nerozloučila.

Rozhněvala se mladá paní, slyšíc, že Vorlová přinesla dárky a to zlatý náramek a stříbrný podnos na stůl, obě že darovala Žofii. Jistě měla původně jiný úmysl, náramek asi chtěla dáti Žofii, ale podnos do pokoje starší neteři. Snad si pamatovala, jak se onen předmět Marii líbil. Teta dostala jej od baronky, již dobře posluhovala v nemoci.

Vyzlobila se, ale posléze si řekla, že ani za to stříbro svoje přesvědčení nezmění. Tetě nepsala ani k svátku a vůbec se o ni nestarala. Neměla k tomu ani času, právě zakládala novou stranu v městě, sdružovala ženy v pokrokový spolek, neboť u mužů se to nedařilo. Příliš hověli pohodlí, raději poseděli u piva, než v nevytopeném sále, kde Hlaváčová vykládala své rozumy. Snad ji lépe ženy pochopí a následovati budou. Muži se jí počali smáti.

"Bude nás poučovati ta — pekařka," oceňovali její činnost, ano ještě mnohem nepříznivěji se o ní vyslovovali.

Staubovi mnoho slyšeli v krámě, to neb ono bylo jim doneseno, matka vypravila se za dcerou a napomínala ji:

"Marie, nečiň se směšnou, pamatuj se, tím ani sobě, ani nám neposloužíš. A také ničeho nedokážeš. Ženy tě pomluví, znepřátelí se, rozejdou se a potom všechen nezdar padne na tebe."

"Maminko, už jsem vám dávno pravila, že těm věcem nerozumíte. Buďte tak dobrá a nemíchejte se do mých záležitostí," odpovídala dcera.

"Rozumím, nerozumím, ale tolik vím, že se děláš směšnou, že domácnost zanedbáváš, že bys měla spíše o kuchyni se starati, aby ti muž neodcházela na stravu do hostince."

"Co na tom? Chodím s ním —"

"Pravda, a utratila jsi už několik stovek z věna. Kam to povede?"

"To vás jistě teta na mne posadila k vůli tomu obrazu Madonny —"

"Teta se nejméně o tobě zmiňovala, té jsi udělala malou radost. Však to nebylo od tebe hezké, že jsi tím darem pohrdla."

Staubová tehdy dceři vyčínila, jak jí mateřská starost kázala. Ale Marie nepo-

slechla, nadále vedla svoji a nemínila ustoupiti. Tím se poměr mezi příbuzenstvem poněkud uvolnil. Teta z Prahy jako by zcela zamikla.

Staubovi se přičiňovali, aby udrželi obchod na výši. Nedaleko povstal jim konkurrent, proto méně si všímali Marie. Jenom Žofie časem se běžela podívat na sestru. Ta se jednoho dne vrátila se zprávou, že Marie churaví. Sama prý byla doma a ležela. Hlaváč odešel na večeri do hostince.

"Snad to není nic vážného?" hádala matka. Měla na pilno, ale přece s večera se běžela na dceru podívat. Zastihla u ní posluhovačku.

"Jak jest?" dotazovala se starostlivě.

"Ani nevím, co mně schází; tak mne celé tělo bolí," stěžovala si Marie, odpočívající na pohovce. Byla bledá a přepadlá.

Matka zkoumavě pohlížela na dceru a dala jí několik otázek.

"Bude nejlépe, zavoláme-li lékaře," usuzovala.

"Snad není tak zle, zbytečně bychom pobouřili lidi," bránila se Marie. "Až co tomu řekne muž."

"Dobře zavčas vážné choroby předejiti. Nejsou s tím žerty. Zůstanu zde do návratu Hlaváčova a všechno mu povím."

"Dnes právě se muž brzy nenavráti. V besedě mají schůzi ohledně přednášky slavného básníka, jenž chce k nám do města zavítat, aby budil zájmy proti klerikalismu."

Staubová zůstala přece, vytrvala do půlnoci, kdy se Hlaváč navrátil. Věděl o chorobě své ženy a přece se tak zdržel. Podívil se, že mu tchyně otevírá a na cestu svítí. Čekal výtopek a obrňoval se předem.

"Zůstala jsem k posluze nemocné a opuštěné Marie," omlouvala Staubová svůj pobyt.

"Což je tak zle?" podívil se manžel.

"Ráno zavoláš lékaře, aby rozpoznal a léčil nemoc. Zdá se mně, že horkost u Marie stoupá."

Hlaváč přímo letěl do pokoje, tchyně následovala s lampou v ruce. Manžel byl velice poděšen. Chtěl ženě oznámiti radost-

nou zprávu, že básník dojde, že se s ním domluvili o cenu, za jakou bude přednášet, a zatím shledal Marii v horečce. Nečekal, až ráno, ale zavolal lékaře ještě v noci. Také matka zde zůstala.

Lékař důkladně prozkoumal nemocnou, změřil její teplotu, vyptal se na průběh a posléze předpisoval léky.

"Posud nelze určitě udati nemoc, ale něco se na milostpaní krade. Nejspíše to bude zánět. Ráno poznáme více," řekl lékař Hlaváčovi.

Účetní nemohl se věnovati ženě, musil jíti do kanceláře u Marie zůstala sestra její Žofie, která se hned ujala domácnosti. Zase přišel lékař a nyní zcela určitě rozpoznal zánět pohrudnice a to dosti prudký.

Nemocná měla velikou horkost a blouznila. Mluvila nesouvislé řeči, volala lidi, s nimiž se kdysi stýkala, vyvolávala věci a události zapomenuté.

Žofie každou chvíli po chlapci dávala zprávy rodičům i Hlaváčovi do kanceláře. K prvnímu zánětu přidal se druhý, a bylo značné nebezpečí. Lékař byl dvakráte denně v domě.

Nemocná začala se i modlit, ale pletla slova z jedné modlitby do druhé.

"Svatá Maria — matko milosrdenství — nezhrdej prosbami našimi."

S rukama sepjatýma právě Staubová stála u lože. Jak dávno neslyšela dceru modlit se! Byla hluboce dojata.

"Kde je, kde? Kam jste jej dali?" volala Marie.

"Ale koho, miláčku?" ptala se matka se slzami v očích.

"Ten obraz Madonny, svatební dar od tety. Tamhle má viseti, abych jej měla před očima, abych se mohla dívatí na tu velikou Trpitelku."

Staubová vážně kynula hlavou. Doma pak napsala sestře, co stihlo Marii, jak nyní v horečce mluví a po obraze Madonny se shání.

A nemocná nadále stejně volala a obraz na stěně míti chtěla. Obviňovala sestru, že jej dala odstraniti, že chce, aby byla zcela opuštěna, aby neměla před sebou vzor trpělivosti — uzdravení nemocných.

Lékař vážně vrtěl hlavou.

"Aspoň kdyby se utišila, kdyby se tak nerozčilovala. Třeba jí klidu, vnitřního pokoje."

Domácí nevěděli, jak nemocnou uklidniti. Dělali vše možné.

Na druhý dopis pojednou přijela teta Vorlová z Prahy. Zapomenula na hněv, chtěla posloužiti neteři. A přivezla zase velikou bednu, z níž byl vyndán obraz Madonny a to právě takový, jaký darovala neteři před sňatkem za svatební dar. Hned navštívila Marii a svědkyní byla její strasti i těch řečí, jež nemocná vedla.

"Chci obraz Madonny. Kam jste jej dali? — Ach, vždyť já sama jej odstranila, jej vrátila! — Svatá Maria, matko Boží . . ."

Nemocná nepoznala tetu, která usedla u ní, aby vystřídala Žofii v obsluze. Pozorovala ji, plnila rozkazy lékařovy do slova, skláněla se nad ni jako matka. Vyslechla také její touhu, její obrat v duši, její modlitby.

Když spala, sundán obraz naproti loži se skoby a zavěsena tam Madonna, již teta přivezla.

Marie se probudila, pohlédla na stěnu a hned seznala změnu. Nejdříve vytřčstila zrak, nazvedla hlavu, hodnou chvíli pozorovala. Potom klidně ulehla a oddychla spokojena. Ústa její šepotala modlitbu už mnohem více souvisle.

Přišel lékař a byl spokojen. Předepsal nový lék. Teta ošetřovala neteř co nejsvědomitěji.

Nemocná často popatřila na obraz.

"Pod ochranu tvou se utíkáme svatá Boží Rodičko . . ."

Vorlová se tiše modlila spolu.

Posléze ubývalo horkostí, pamět se vracela, vědomí se dostavovalo.

"Teto, ty zde?" podivila se Marie.

"Ano, přijela jsem tě obsloužit. Mám k tomu dosti času. Jak je ti, miláčku?"

"Už mnohem lépe. Nevěděla jsem o sobě tolik dnů."

V tom opět zrak její utkvěl na stěně.

"Tetičko, jaký je to zde obraz?"

"Madonny — vzor trpělivosti, uzdravení nemocných," vykládala Vorlová.

"Vždyť jsem tu měla obraz jiný a Madonnu jsem —"

"Bud' bez starosti, ona krajinka zdobí druhý pokoj, Madonnu jsem přivezla z Prahy, když jsi po ní v nemoci tolik toužila."

"Jak jsi hodná! Jak ti musím býti vděčna!"

"Upokoj se a bud' klidna, abys brzy byla opět zdraví."

Marie poslechla. Brzy vyvázla z nebezpečí. Ještě nesměla opustiti lože, ale ráda rozmlouvala s tetou, obě pak často hledíce na obraz, společně se modlily.

Také Hlaváč se radoval nad uzdravením ženiným. Když teta vařila, zůstával více doma. Též nepohodnul se v besedě při poslední přednášce a poněkud vypřáhnul ze společenského života, věnuje se domácnosti.

Teta Vorlová dlouho u nich vytrvala, až se Marie zcela uzdravila i působila na ni a jejího muže, aby vedli život bohabojný a tak měli nejlepší záruku spokojenosti.

Zajímavé zprávy ze starých dob:

Jak trestali naši předkové falšování potravin. Lstivě porušování potravin a užívání měr a vah již v dávných dobách nutilo naše předky činiti důtklivá obranná opatření. Ve staročeském "Rozmlouvání sv. Petra s Pánem" z r. 1585 vede se na podvodné kupce a kramáře tento rýmovaný stesk: "Ti mnohým svou falší škodí, když se šibalstvem obchodí. Mnozí mají menší váhu, koření dají za vláhu; také se i to přihází, že se též v pepři nachází kůra chlebová dušená, v podobnost pepře stlučená, druhdy i drobné kamení, což jistě bez falše není." Aby šizení obecnstva zabránili, městští konšelé často prohlíželi krámy — ale více než tato neodborná kontrola zmožila na příklad udání, jež učinili kramář na kramáře. Tak píše dr. Z. Winter o žalobě, Pražkými kramáři na přespolní podané, kde udává se mezi jiným, že jistý kupec z Kadaně "pepř s karbolicemi smíšený prodával, kterýž jednak na vodě splyne a jest zapovězen; Blažek od sv. Anny Hory falešně a pro těžkost maštěné prodával šafrány s rudkami a mastné k stíznosti váhy." Tresty byly různé, někdy obecnstvo vykonalo trest bez soudu, jako se stało již r. 1470, kdy jistému Bališovi, jenž zkažené ořechy prodával, lidé ty ořechy pobrali a jimi jej poházeli. Ale kdo by se byl odvážil leklé ryby ke koupi nabízet, kopu českých grošů pokuty platil a zboží mu bylo spáleno (Pražský řád z r. 1511). Ještě přísnější byla v určování trestů kniha právní Rožmi-

tálská, jež nařizovala, aby špatné sukno, s kravími srstmi smíšené, bylo spáleno a nepřestane-li suknař falšovati, aby ho spálili se sukem. Pokud se týče porušování měr a vah, stanovil starobylý městský řád, aby ten, kdo má váhu lehčí nebo těžší, loket falešný nebo jinou nehodnou míru, propadl ruku, nebo se z utnutí ruky vyplatil 10 hřivnami. Na štěstí pro tyto šejdíře — jak dr. Winter v "Kult. obr. č. měst" dokládá — právo bývalo obvykle přísnější než jeho provádění. Obvykle vinníkovi zboží a váhy zabaveny, konšelé ho několik dní věznili a pak zase pustili na svobodu.

* * *

Z doby neúrody. Bůh opravdu těžce zkoušel naši drahou vlast. Jaké pohromy náš lid potkávaly, o tom svědčí mimo jiné i zápis v matrice zemřelých, který z r. 1772 učinil farář v Zlonicích Jan V. Mrázek, rodák Pelhřimovský, jenž píše: "Rok tento, jakož i předešlý byl velice neúrodný a vlhký, pročež z nedostatku povstal veliký hlad a horké nemoci. Chudí nemohli si zaopatřit chleba, ani vyžebrať. — Někteří vyhladověli, nemocní až z hor k nám přišli a úplně zde neznámí hynuli. V nemoci ztratili řeč a nemohli ani pověděti, odkud jsou, a jako neznámí i umírali. I na cestách byli nalézání mrtví a donášení na hřbitov bez rakví. Jaký div, že i v mé farnosti počet mrtvých vzrostl nad počet, jaký nebyl ani v době moru roku 1680."

Václav Špaček:

Na scestí

I.

upřímné lásky vzali se mladí manželé Loutíkovi, byli spolu šťastni, ale jejich štěstí dlouho netrvalo.

Jejich jediný synáček, František, dospěl právě šestého roku, když Loutík zemřel, zanechávaje zde zarmoucenou vdovu a sirotka.

Loutík byl sluhou u kupce pana Notka v Bořicích. Sloužil mu věrně několik let, a jeho pán byl k němu uznalým. I po jeho smrti projevil svoji uznalost tím, že mu vypravil slušný pohřeb.

Když Loutíková stála ještě u hrobu, do něhož byla spuštěna rakev s mrtvolou jejího muže, někdo k ní přistoupil a stiskl jí ruku se slovy: "Potěš tě Pán Bůh, Baruško."

Loutíková pozvedla oči a vidouc svou milou družku z dětských let, panímámu Rouškovou z blízkého Pískova, odvětila: "Zaplat' ti Pán Bůh, Aničko, že jsi přišla mému dobrému muži na pohřeb; děkuji ti. Je to pro mne neštěstí."

"Však tě Pán Bůh neopustí," těšila ji panímáma. "Umiš pracovatí a snadno se užíviš i s dítětem. Jen když ti dá Pán Bůh zdraví."

Za chvíli odcházely ze hřbitova. Nenedaleko vchodu modlil se pan Notek u hrobu svého bratra. Nyní se k nim přidružil. S panímámou Rouškovou se dobře znal, neboť u něho často kupovala. Loutíková mu se slzami v očích děkovala za vše, co jejímu muži i jí dobrého prokázal.

"Vždyt' jste si toho zasloužili," odvětil obchodník. "Váš muž byl dobrý, poctivý člověk. Neklesejte na mysl, s pomocí Boží se užíváte. A kdybych vám mohl nějak pomoci, milerád to učiním, jen ke mně přijďte. Kdyby se snad vašemu chlapci líbilo kupectví, až odroste, rád jej vezmu do učení."

Loutíková mu ještě jednou poděkovala, a on spěchal ke městu, aby byl již zase ve svém obchodě, kde ho bylo stále potřeba. Obě ženy s chlapcem šly pomalu.

"Co pak miníš nyní dělati?" otázala se panímáma.

"Ještě sama nevím," odvětila Loutíková. "Nejspíše si vyhledám nějakou posluhu."

"Hned jsme u nás o tobě mluvili, když jsme se dověděli, že ti muž umřel," sdělovala jí panímáma. "Kdybys chtěla, mohla bys jíti k nám. Náš statek sice není velký, ale někoho ku pomoci přece stále potřebuji. Máme výměnkářskou světničku, ale výměnkáře nemáme, a mohla bys v ní bydlet. Školu u nás máme, chlapec tedy nebude míti daleko, a když přijde ze školy, a ty budeš zaměstnána, může býti u nás, aby nebyl tak samotný. Stravu bys měla u nás i s chlapcem, a plat ti také dáme, abys měla na oděv a jiné potřebné věci pro sebe i pro chlapce. Co tomu říkáš?"

"Zaplat' ti to Pán Bůh, Aničko, a pantátovi také," děkovala Loutíková. "Ráda se k vám přistěhuji. Říká se, že je všude dobře a doma nejlépe. V Pískově jsem se narodila, a chodily jsme tam spolu do školy. Byli jsme v městě několik let, ale přece

jsem tu ještě nezvykla; stýskalo se mi po rodišti, ačkoli není daleko. Budu vám vždycky vděčna, Aničko, že jste mne k sobě vzali, a ráda vám budu pracovatí."

Za hovoru došly do města a rozešly se. Panímáma pospíchala k Pískovu.

Loutíková se tam za nedlouho přistěhovala. Ubytovala se v přívětivé výměnkářské světničce, kterou si pěkně upravila. Hned se cítila u Roušků jako doma, a také chlapec tam brzy přivykl. Rouškovi měli dvě děti, s nimiž se hned spřátelil. Karlík byl o rok starší než on, Anička byla teprve čtyřletá.

Oba hoši ve škole dobře prospívali a po pěti letech počali chodit do Bořic do školy měšťanské. Karel měl dědit po rodičích hospodářství; také jevil největší náklonnost k povolání rolnickému. Více starosti měla o synka Loutíková. Neměla jmění a nemohla tedy na něj mnoho věnovati.

František z počátku nevěděl, jaké zaměstnání by si měl zvoliti, ale posléze se svěřil matce, že by byl rád kupcem. Často vešli hoši do krámu k panu Notkovi, aby tam něco koupili pro domácnost, a pan Notek s nimi vždycky přívětivě pohovořil. František pozoroval příručí, jak se hbitě v krámě otáčejí a kupující obsluhují. Přál si, aby mohl mítí někdy podobné zaměstnání.

Loutíková si vzpomněla, že jí pan Notek již po mužově smrti slíbil, že by vzal hochu do učení. Když tedy František vystoupil ze školy, přinášeje si výborné vysvědčení, dostavila se s ním k panu Notkovi, prosíc jej aby vzal chlapce do učení. Pan Notek ochotně jejímu přání vyhověl, aniž žádal nějakého platu.

A tak docházel František i dále každého dne do města. Ovšem to nebylo již tak, jako když chodil do školy. Musil býti v krámě již ráno o sedmé hodině a večer teprve zase o sedmé z obchodu odcházel. V létě to nebylo tak obtížné jako v zimě, anebo, když byla nepohoda. Nicméně nikdy si na to nestěžoval; bylť ve svém povolání úplně spokojen.

Tak mu uplynula doba učení, a stal se kupeckým příručím. Zůstal i na dále u pana Notka a byl mu povděčen, že jej ve svém obchodě podržel. Měl obstojný plat a šetřil

každým krejcarem. Když ušetřil potřebnou částku, pořídil otcí na hrob slušný kříž. Matka byla tím pohnuta až k slzám.

Minuly dva roky. Druhý příručí byl odveden k vojsku, a pan Notek přijal jiného.

Byl to veselý mladík, který rád mnoho mluvil. Jmenoval se Svojan. Vypravoval Loutíkovi, kde již všude byl, že je znalý světa, a ve velkých městech že je docela jiný život, nežli v takové díře, jako jsou Bořice.

Loutík byl nezkušený mladík a věřil Svojanovi na slovo. Nenapadlo ho, když Svojan se vychloubal mnohými místy, že se nikde dlouho nezdržel a že tedy není nic hodného.

Svojan se netajil, že u pana Notka dlouho nebude, a divil se Loutíkovi, že jest u něho tak dlouho. Nic prý nepozná a také ničeho neužije. Ve velkých městech jsou větší platy, jsou tam společnosti, zábavné spolky, člověk se může dle libosti pobaviti.

Skutečně dal Svojan již po dvou měsících panu Notkovi výpověď. Za důvod udal, že život v malém městě "pro něj není."

"Pozoruji z vašich vysvědčení," řekl pan Notek, "že jste byl posud jen ve větších městech, ale vidím také, že měníte místa dosti často. Nu, jak je líbo."

Po jeho obchodu zpozoroval pan Notek, že se mu ztratil balíček s drahým kořením. Byl jist, že to nikdo jiný nevzal, nežli Svojan; Loutík byl poctivý a za všechna léta neodcizil panu Notkovi ani nejmenšího. Ted' bylo panu Notkovi jasno, proč Svojan nikde se dlouho nezdržel. Patrně si tak počínal všude; odcizil asi vždycky něco před svým odchodem, a pak bylo těžko jej stíhati.

Přišel opět nový příručí, který měl zase jinou chybu. Byl velice domýšlivý a na Loutíka skoro ani nepromluvil. Pro toho bylo to téměř nesnesitelné.

A tu počal milý František uvažovati, neměl-li by se podívatí také někam jinam, jak mu radíval Svojan. Bylo to pravda, že nepoznal posud světa a nemá žádných zkušeností. Svět jej najednou počal lákati. A také se v něm ozývala touha po zábavách, které mu Svojan dovedl tak vábně líčiti.

Nějaký čas bojoval sám s sebou. Připadalo mu, jakoby se tím dopouštěl nevděku k dobrému panu Notkovi; a mimo to, co tomu řekne matka? Nicméně se přece odhodlal, že svůj úmysl provede, a svěřil se s tím matce.

Ta se jeho řeči téměř zalckla. "Co pak se ti najednou u pana Notka nelíbí?" otázala se ho.

"Líbí, maminko, ale slýchám, že je dobře, když se člověk někam podívá a něco pozná. Mimo to jsou ve větších městech také větší platy. Také ty každodenní cesty jsou dosti namáhavé, zvláště za nepohody. Toho bych byl jinde ušetřen."

Tato slova Loutíkovou poněkud zabolela. Uznávala, že každodenní cesty do města a z města jsou obtížné — ale vždyť mnozí dělníci, tesaři, zedníci a jiní konali denně cesty ještě delší. Tak připadalo Loutíkové, že syn ji nemá již tak rád jako dříve, když chce od ní odejít.

"Inu, jak myslíš," řekla poněkud sklíčeně. "Když by ti to prospělo nebudu ti bránit. Ale snad abychom se přece poradili s pantátou, co tomu řekne."

Pantáta Roušek uznal, že by bylo dobře, kdyby si František vyhledal na čas místo jinde. Sám byl také ve světě jako voják a nelitoval toho. "To mu neuškodí," řekl, "a po čase se může zase vrátit."

Ani pan Notek mu proto nezazlíval, ačkoli se toho Loutík obával. "Zkušnost je pro každého dobrá," pravil, "a proto tvůj úmysl schvaluji. Ovšem, musíš být opatrný, lidé jsou zlí, a mnohý mladík trpce litoval, že opustil domov. Varuj se zlé společnosti, aby tě nepokazila. Byl jsem s tebou vždycky spokojen, zajisté si získáš přízeň i jinde, zůstaneš-li takovým jako jsi byl posud, u mne nalezneš vždycky dvéře otevřené, vrať se, kdykoli ti bude libo."

Než uplynul měsíc, přihlásil se panu Notkovi jiný příručí, a Loutík se rozloučil se svým pánem, který mu dal nejlepší doporučení.

I Loutíková přišla panu Notkovi poděkovat. Pak vybídla syna, aby s ní šel na hřbitov. "Musíš se také rozloučit s tatínkem," pravila.

František se u otcova hrobu zbožně pomodlil a pak se vrátil s matkou domů. Tam byla zatím již všechno připravila na cestu, a nastalo mu loučení s domovem.

Všichni byli dojatí, když jej matka žehnala křížem a plačíc jej objímala. I panímáma si stírala s lící slzy.

"A skoro jsi mohl raději zůstat doma," řekl mu Karel, nyní již statný hoch, který dovedl otce dobře zastat v každé práci. "Tak jsme si zvykli — bude se nám po tobě stýskati. Já bych tak po světě netoužil."

Františkovi skoro, v té chvíli připadalo, že má Karel pravdu. Ale již bylo pozdě, nemohl přece býti takovým slabochem, aby v poslední chvíli se rozhodl jinak a zůstal doma. Každý by se mu vysmál. Ale již si umiňoval, že ve světě dlouho nezůstane.

Přistoupil od jednoho ke druhému a všem podával ruku; Aničce naposledy.

"S Pánem Bohem, Františku," řekla tičným hlasem, a on cítil, jak se jí ruku chvěje. Více nepromluvila a odešla ze světnice.

Jeho jakoby v té chvíli bodlo u srdce. Viděl, že byla uplakaná, ale že slzy skrývala, aby jich nikdo nepozoroval.

Až se mu z toho hlava zatočila. Ta dobrá Anička! Což byl slepý, že neviděl, jak od té doby, kdy bylo rozhodnuto, že odejde z domova, ona byla stále smutná? A jaký také div! Vždyť spolu vyrostli a měli se rádi jako bratr se sestrou. Ale nikdy to nepocíťoval tak jako nyní, když odcházel z domova.

Dal ještě všem "s Pánem Bohem" a odcházel. Matka vyšla za ním na dvůr a ze statku a pak jej ještě jednou přivinula k sobě. Políbil ji naposledy a odcházel s hlavou skloněnou.

Statek byl na konci vesnice. Cesta vedla podle zahrady a zatáčela se za vsí k okresní silnici. Loutík mimovolně se ohlédl do zahrady. Za křovinatým plotem stál někdo v bělavém šatě; byla to Anička. Přistoupil blíže.

"Neplač, Aničko," řekl, "vrátím se brzy."

"Opravdu?" otázala se s úsměvem, ač se jí v očích leskly slzy.

"Opravdu — stýskalo by se mi po tobě. Ani jsem nevěděl, že — tě mám tak rád."

"Tedy nezapomeň, Františku! S Pánem Bohem!"

"S Pánem Bohem!"

II.

Měl Svojan pravdu, když řekl, že ve velkém městě jest jiný život. Loutík šel celý den pěšky, aby poznal kus kraje a v nevelké vsi zůstal přes noc. Věděl, že to nebude laciněji než ve městě.

Ráno cestoval dále a před polednem došel do velkého města, o němž posud jenom slyšel a něco četl. To byl rozdíl — zde a v Bořicích! Tam bývalo trochu živo o trhu nebo v neděli, když se tam sešli lidé z okolních vesnic, ale zde stále tolik lidí, plné ulice. A obchody jeden vedle druhého.

Vešel nesměle do několika, ale nikde příručího nepotřebovali. Až na prostranném náměstí ve velkém obchodě byl přijat. Pán si prohlédl jeho vysvědčení, zakýval spokojeně hlavou a řekl mu, jaký mu bude dávat plat. Loutík sotva věřil svému sluchu; ani se mu nezazdalo, že by mohl tolik dostat.

"Máte již byt?" otázal se ho pán.

"Nemám prosím," odpověděl Loutík.

"Tedy si jej vyhledejte, abyste již zítra mohl nastoupiti."

"Počkejte na mne, až bude poledne," řekl mu jeden z příručích. "Já vám o bytě povím."

Loutík byl tomu rád. Vyšel z krámu a čekal.

Za chvíli zvonilo se poledne a příručí vycházeli z krámu. Ten, který byl s Loutíkem mluvil, hned se k němu přidružil.

"Mohl byste bydleti se mnou," řekl. "Mám pro sebe pokojík, ale je to trochu drahé. Když budeme dva, budeme to mít levnější. Moje bytná vás ráda přijme."

Loutík mu poděkoval, a šli spolu. Prošli několika ulicemi, a příručí uvedl Loutíka do pěkného domu. Ve druhém poschodí zazvonil, a starší již, přivítává paní jím otevřela.

"Vedu vám spolunájemníka, paní Dohálková," řekl příručí.

"To je dobře, pane Suchoto," usmála se paní. Loutík se jí patrně na první pohled zalíbil.

"Budete mít pro něj oběd?" otázal se Suchota.

"Nějak to zařídím," odpovědila bytná. Prošli kuchyní do pokoje pěkně zařízeného, který paní Dohálková pronajímala. Sama byla v kuchyni.

Usedli hned k obědu. Byl chutně upraven, a Loutíkovi se v bytě líbilo. Po obědě Suchota hned odešel, a on zůstal v pokoji sám.

Otázal se paní Dohálkové, kolik žádá měsíčně za byt a stravu, a když mu pověděla, téměř se ulekl. V duchu počítal, co mu zbude z platu, a poznal, že toho mnoho nebude. Proto, se patrně v městě více platilo, že tam bylo všechno dražší.

Příštího dne dostavil se Loutík se svým druhým do obchodu, v němž byli nyní čtyři příručí. Všichni měli co dělati, ačkoli sami od kupujících peněz nepřijímali. To činila slečna u pokladny. V krámě bylo po celý den kromě v poledne plno lidí. Příručí byli stále "jako v kole", a Loutík odcházel v poledne a večer z obchodu dosti unaven.

V sobotu večer Suchota se svátečně oblékl, když přišli z obchodu, a chystal se k vycházce. Otázal se Loutíka, zdali půjde s ním, pryč do zábavy.

Loutík odmítl. Ani nevěděl, kdy Suchota v noci přišel domů. Ráno šel do kostela, zatím co Suchota vyspával. Probudil se právě, když Loutík se vrátil z kostela.

"Kde jste byl?" otázal se ho.

"V kostele," zněla odpověď.

"V kostele?" opakoval Suchota s pošklebkem. "Je viděti, že jste vyrostl na venkově; ve městech se na takové věci už nedrží."

"Že ne?" divil se Loutík. "Vždyt' bylo v kostele mnoho lidí."

"Inu, odpověděl Suchota pohrdlivě. "Lidé pokrokoví jsou jiného smýšlení."

Loutík už neodpověděl, neboť hádek nemiloval. Ale nešlo mu na rozum, proč mají býti zbožní lidé nazýváni zpátečníky.

Suchota se oblékl a odešel. Paní Dohálková, která všechno slyšela, protože dvěře

u pokoje byly otevřeny, po jeho odchodu se dala s Loutikém do řeči.

"Jen si z toho nic nedělejte, pane Loutíku," pravila. "Já jsem byla také v kostele; chodívám časně ráno a nikdy v neděli a ve svátek neopomenu jíti. Suchota se mi z počátku také posmíval, ale já jsem jej odbyla. Neměla bych jej v bytě, ale co bych si vybrala? Ted', bohužel, jsou skoro všichni mladí lidé takoví, a on je jinak dosti správný. Jenom nedbejte jeho řeči a držte se Pána Boha."

Loutík byl potěšen, že bytná je s ním stejného smýšlení, ale už se mu počínalo ve městě nelíbiti. V jeho rodišti nikdo tak lehkovážně o náboženství nemluvil. Mezi takovými společníky, jako byl Suchota, by mu bylo nevolno.

Suchota přišel před polednem a brzy po obědě se zase chystal k odchodu. Opět se tázal Loutíka, půjde-li někam, ale on odpověděl, že musí psáti domů; ještě nedal matce o sobě zprávu, a ona zajisté na ni čeká.

Napsal matce dlouhý dopis, v němž jí vyličil, jak se mu vede. A netajil se, že asi dlouho v městě nezůstane a vrátí se domů, jestli jej pan Notek zase přijme.

Když dopis napsal, vzal jej a vyšel, aby jej dal do poštovní schránky. Paní Dohálková si také chtěla na chvíli vyjít, a šli tedy spolu. Zavedla jej do parku za městem, kde bylo živo. Děti si tam hrály a skotačily dospělí se buď procházeli, buď seděli na lavičkách a hovořili.

Před večerem se vrátil Loutík s bytnou domů. Suchota přišel zase hodně pozdě.

Tak minulo několik neděl. Loutík psal pilně domů a těšil se na matčiny dopisy, k nimž také obyčejně připsali několik řádků Karel a Amálka. Loutík na ni téměř stále myslel.

V neděli odpoledne vycházel za město, aby poznal nejbližší okolí. Krajina byla vůkol pěkná.

Jednou oznamovaly veliké plakáty, že v neděli bude velká zahradní zábava. "Na výsluní". Byl to výletní hostinec nedaleko vsi od města asi hodinu cesty vzdálené. Mohlo se tam však dojetí drahou. Loutík si do těch míst jednou vyšel a líbilo se mu tam

a jel se tam tedy také podívat. Vlak byl lidmi přeplněn. Zastávka dráhy byla poblíže hostince.

Loutík vešel do zahrady, kde hrála hudba. Skoro všechny stoly již byly obsazeny. Procházel tedy mezi nimi, dívaje se, je-li ještě někde prázdné místo, kde by mohl usednouti.

"I hle, hle, to je náš Loutík!" ozval se tu nedaleko něho hlas, a když se ohlédl, uviděl u blízkého stolu seděti Suchotu a ještě jednoho, příručního a tři slečny.

"Pojďte si sednouti k nám!" zval jej Suchota, "pro jednoho zde místo ještě bude; jenom nějakou židli musíme sehnati."

Druhý příručí hned se zvedl a pospíšil k jinému stolu pro prázdnou židli.

"To je náš přítel Loutík," představoval Suchota přichozící slečnám. "Ale to je vám takový poustevník; dívím se, že dnes přece vylezl ze svého bytu."

Loutík se slečnám s úsměvem ukláněl a usedl. Nebylo mu právě milé, že se tu setkal se svými druhy, ale nemohl přece od nich odejít, když jej tak přátelsky zvali mezi sebe.

Brzy poznal, že každý z jeho soudruhů měl s jednou z přítomných slečen důvěrnou známost; třetí byla sestra jedné z nich.

Ve společnosti rozpředl se brzy veselý hovor. Pronášeny vtipy, a přes tu chvíli se ozýval smích. Chutné pivo rozjařovalo mysl. I Loutík se brzy rozveselil a zúčastnil se hovoru.

"Takhle se mi líbí," chválil jej Suchota. "Co pak je do mladého člověka, když se vyhýbá lidem. Tak byste ničeho neužil, a také by vás ani život netěšil."

"Však on pan Loutík takový není, to vy jen tak povídáte," zalichotila Loutíkovi slečna Amálka, sestra Suchotovy milenky.

V tom se ozvala hudba a v otevřeném sále hned se počalo točiti několik párků. Suchotův přítel se svojí známostí hned se zvedl a zaměřil do sálu.

"Vy netančíte, pane Loutíku?" otázala se Amálka.

"Ne, slečno, ještě jsem nikdy netančil," přiznával se Loutík.

(Pokračování na str. 159)

KRONIKA

OSADY

100. výročí založení osady sv. Václava ve Spillville, Iowa

Píše dp. Václav Michalička, O.S.B.

Na svátek sv. Václava r. 1960 oslavila nejstarší osada na severozápadě své stoleté jubileum. Je to osada sv. Václava ve Spillville, Iowa. Bylo to vyvrcholení třidenní slavnosti, jež započala předešlou nedělí. Ve středu 28. září 1960 byla církevní slavnost s pontifikální mší svatou o 11. hodině, kterou sloužil nejdříve Jiří Biskup, světlíci biskup z Dubuque, byv dříve uveden v průvodu ministranty s duchovenstvem a monsignory, s čestnou stráží Rytířů Kolumbových 4tého stupně a s doprovodem vítající hymny: "Ejhle, velekněz" a za zvuků historických píšťalových varhan z let '70tých, které až dodnes se používají při službách Božích v tomto malebnému kamennému kostele, věvodcím tamnějšímu okolí.

Krásně upravený vnitřek kostela s pěknými kyticemi u soch sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého, připomínal, jak první průkopníci toho severního obvodu státu Iowa si přinesli památku na naše národní světce z rodné vlasti a postavili ji zde nejen pro sebe, ale také pro budoucí pokolení.

Po evangeliu přednesl slavnostní kázání dp. Štěpán Kučera, farář osady sv. Jana Nepomuckého ve Fort Atkinson, Iowa. Ve svém procítěném kázání vyličil stoletou historii osady. Postoupně od prvního kněze, dp. Františka Kroutila do okolí Spillville a tehdy — nežli ještě bylo se stavbou kostela započato — již sloužil mši svatou v domě Jana Dostála. Nedalo to dobrému českému lidu, aby byl dlouho bez kostela. Již z jara r. 1860 se započalo na nynějším vršku se stavbou a základní kámen se světil na svátek sv. Jana Nepomuckého ten rok. Josef Linhard daroval 2 akry půdy k tomuto účelu; p. Ignác Benda a p. Martin Bouška s osadníky pracovali neúnavně; ženy i děti nosily dovezený kámen na kopec — byla to těžká práce, ale konaly to radostně, neboť věděly, že to dělají ke cti a slávě Boží. Se stavbou se pokročilo tak rychle, takže na svátek sv. Václava

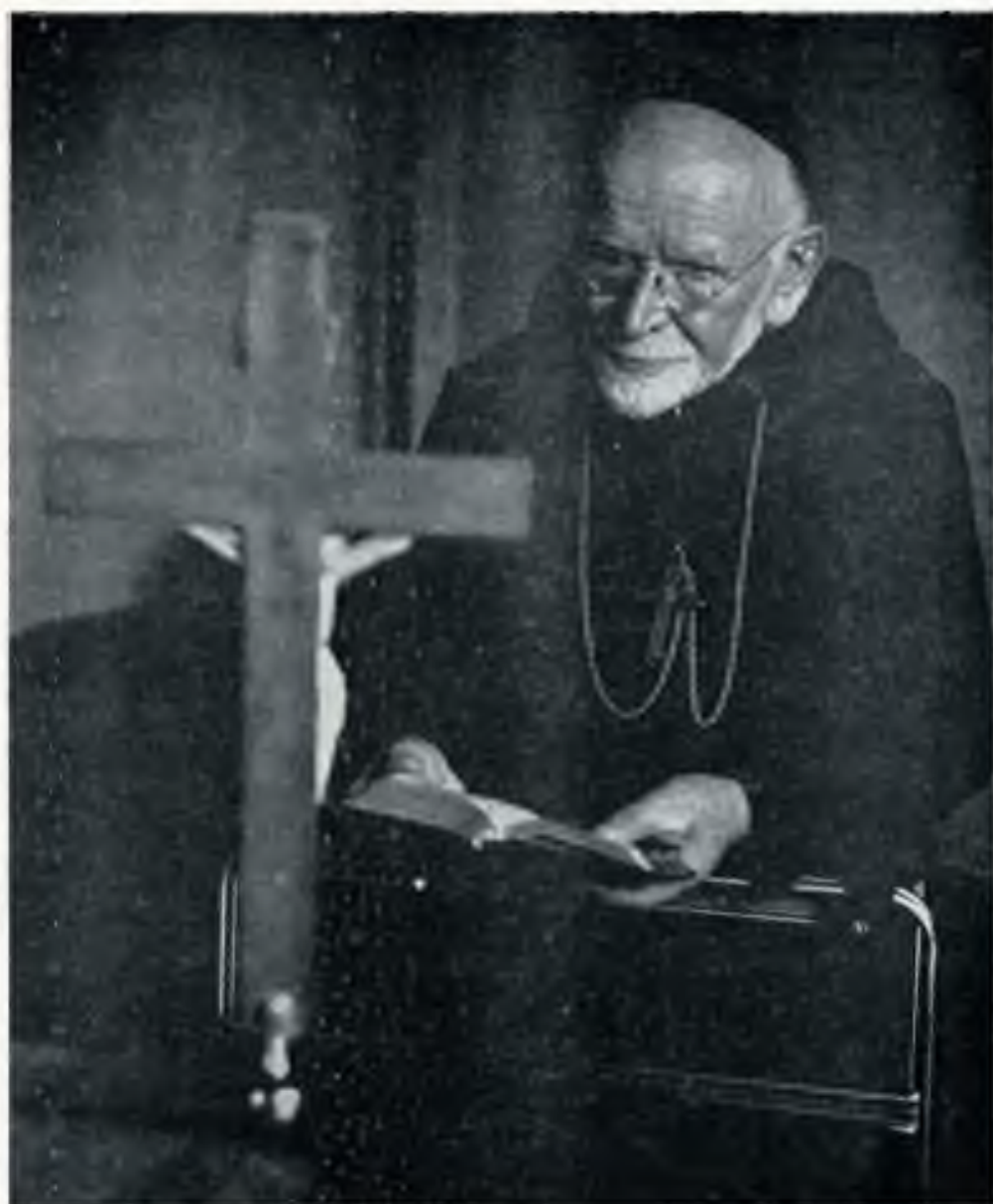
roku 1860 se již obětovala první mše svatá ve Spillville, této průkopnické vesnici.

Roku 1867 byl ustanoven za faráře dp. František Mikota, rodák z Purkarce u Illuboké v Čechách. Na kněze byl vysvěcen biskupem-vlastencem Janem Valerianem Jirsíkem v Českých Budějovicích r. 1857. Již roku 1869 přistavěl věž a rok na to prodloužil kostel o dvou křídlech se sanktariem a pak se postavila škola — toto vše vykonal s obětavými osadníky. Je pohřben v kryptě kostela hned před zábradlím presbytáře.

Nebylo varhan, proto dp. Mikota jednu neděli ohlásil sbírku na píšťalové varhany — a k velkému překvapení obětaví osadníci sebrali \$1,100, tehdy v letech '70, což dnes by se mohlo lehce rovnat na \$11,000, když uvážíme tehdejší měny. Jaká to obětavost pro naše krajany, z nichž mnozí byli v Americe teprve několik let! Dp. Mikota za svého farářování, jež trvalo 14 let, pokřtíl 1,300 nemluvňat a požehnal 250 manželstvím. To bylo okolo 100 křtů a 20 od-davek ročně v této malé venkovské osadě.

Dp. František Ehrenberger, v letech '80, nechal dát postavit na věž hodiny, které dodnes jdou. Začátkem '90 let byl tu farářem dp. Tomáš Bílý a postavil kapli okolo kostela pro slavnost Božího Těla. Zemřel 1. ledna 1896. Ku konci minulého století byl ustanoven farářem dp. Josef Dostál, energický a vlastenecký kněz, jenž povzněl osadu tím, že postavil novou cihelnou školu. Stará škola již nevyhovovala pro větší návštěvu dětí. Zakoupil se pozemek a byla postavena prostorná síň pro spolkový život v osadě — zde Katolický Dělník roku 1901 konal svou konvenci. Dp. Dostál se staral o vnitřní výzdobu kostela a ze staré školy zřídil domov pro sestry-učitelky. Byl literárně činný; on to byl, který přeložil katechismus dp. W. Facrbera z němčiny do češtiny; na jedné stránce byl český a na druhé anglický. Tento kate-

STO LET OD NAROZENÍ VELKÉHO OPATA PROKOPA NEUŽILA

Nezapomenutelný opat Prokop Neužil, svaté paměti, spoluzakladatel opatství, kolleje a semináře svatého Prokopa, zakladatel českoamerického benediktinského tisku, jeden z nejpřednějších pionýrů krajanské katolické Ameriky a nadšený apoštol slovanského unionismu. (Sté výročí narození připadlo na 3. listopadu 1961. Opat Prokop Neužil se narodil v Bechyni v Čechách r. 1861.)

O vzpomínkových oslavách památného jubilea přineseme podrobné vylíčení v příští kronice.

chismus byl vydán tiskem Českými benediktiny v Chicagu r. 1902. Předčasná smrt skosila tohoto šlechtetného kněze 7. července r. 1903 ve vlnách řeky Iowy.

Dp. Petr Kloss se stal nástupcem dp. Dostála a za jeho farářování se postavila nynější fara.

Nejdelší dobu strávil jakožto farář této osady dp. Jan P. Brož; celých 36 let spravoval tuto farnost až do roku 1944. —

Nynější farář dp. Jan Čihák, který spravuje farnost po 14 let, se zasloužil o to, že byla postavena nová moderní cihelná škola — již třetí v této osadě, jež vyhovuje všem požadavkům nynější doby.

pan Tinker; pak převzaly vyučování sestry benediktinky a po nich františkanky. Nyní tam vyučují Školské sestry de Notre Dame z Omahy.

Za faráře dp. Jos. Dostála se zorganizovala kapela pod názvem svatých Cyrila a Metoděje. Byla pod řízením prof. J. J. Kovářika — ta účinkovala při veřejných pobožnostech, jako o Božím Těle, když byl průvod k oltářům.

Pěkně se vyjímá hřbitov těsně na kopci vedle kostela — zde jsou řady a řady těch českých pionýrů, kteří dřímají svůj poslední spánek ve stínu krásných cedrů. Brána, vedoucí u silnice, připomíná zlaté jubileum této osady roku

Kostel Sv. Václava ve Spillville, Iowa 1950

První škola byla postavena za dp. Frant. Mikoty r. 1871 a vyučoval v ní p. J. J. Kovářik, narozen ve Všetci, kraji českobudějovickém, 10. srpna 1850. — Vzpomínal ho jako svého učitele zvěčnělý opat Prokop Neužil, jenž tam tehdy chodil do školy. Pan Kovářik zde učil 22 let, potom se stal poštmistrem ve Spillville. V muzeu Dvořákově ve Spillville je vytržený list z pošty ve Spillville z roku 1893 (v létě tam dlel mistr Antonín Dvořák), jak hudební skladatel se zapsal, když dostal "rekomandované" psaní z Čech. Vyučovali tu též Hynek Dostál, pozdější dlouholetý redaktor Hlasu v St. Louisu, a

1910, kdy sem zavítal miláček českého lidu nejdp. biskup Josef Maria Koudelka, aby se svými krajany oslavil tento mezník.

Z povolání kněžských osada dala zemř. opata Prokopa Neužila, O.S.B.; zemř. dp. Františka Boušku, faráře v Lonsdale, Minn. Do různých ženských klášterů vstoupilo 15 dívek.

Po ukončení pontifikální mše svaté oslovil nejdp. biskup Jiří Biskup přítomné; blahopřál jim jménem svým i arcibiskupa Leo Binze z Dubuque a předal faráři dp. Janu Čihákovi a osadníkům sv. Václava u příležitosti tohoto jubilea

apoštolské pozhnání v malebném přípisu na pergamenovém papíře.

Mezi 34 přítomnými kněžími bylo 7 monsignorů; z českých tu byli Msgr. František R. Hrubý a Msgr. Antonín W. Čihák, oba ze Cedar Rapids; dále dpp. Josef Sirový z Vining, Valentin Hlubek z Chelsea, Jaroslav Skluzáček a Stanislav Hájek z Protivína, Ludvík Urbánek z Little Turkey, Štěpán Kučera z Fort Atkinson, František Růžička z Clutier, Clarence Fráša, Cedar Rapids, Richard Shonka, O.S.B., z opatství sv. Prokopa a ctih. bratr Antonín Hlubka, O.S.B., rozený v Cresco, Iowa, nyní člen opatství sv. Prokopa. Dále se zúčastnil p. J. J. Shonka, otec dp. Richarda, O.S.B., (rozený ve Spillville roku 1867).

Večer byla slavnost ukončena živými obrazy, znázorňujícími děje této osady po celých 100 let.

MĚSTEČKO, VE KTERÉM PROŽIL ČÁST SVÉHO MLÁDÍ POZDĚJŠÍ OPAT PROKOP NEUŽIL, O.S.B. — VE SPILLVILLE ZTRÁVIL LÉTO 1893 SKLADATEL ANT. DVOŘÁK. — JEDINEČNÉ MUSEUM VYŘEZÁVANÝCH HODIN S POHYBLIVÝMI VÝJEVY.

Málokterá osada v Americe je objata tolikým kouzlem a tak drahými připomínkami, jako osada sv. Václava ve Spillville, Iowa, která dovršila sto let svého trvání. A tak roztomilý kostel na půvabné výšině se 28. září 1960 — na svátek sv. Václava — zaskvěl leskem památných slavností. Jinak ticho a pohoda panují v těchto místech, kde se psalo kus drahé pionýrské historie českoamerického života.

Milé městečko je tu stuleno vůkol posvátné výšiny, a libezná, zvlněná krajina se prostírá kolem. Věru není divu, že toto městečko si zvolil slavný náš skladatel Antonín Dvořák za místo svého letního pobytu v době svého působení v Americe. . . . Památka Antonína Dvořáka tu zůstala stále živa — a bývá výmluvně také oživována pořádáním hudebních slavností.

Pro česko-americký katolický lid je Spillville památné, zvláště ovšem také proto, že tu prožil část svého mládí pozdější opat Prokop Neužil, který přijel z Bechyně v Československu s rodiči a sourozenci do Iowy jako 12letý chlapec. Rovy jeho rodičů jsou na zdejším tichém hřebítku. A ještě jedné pamětihodnosti si povšimneme v dalších řádcích. Nejprve však se zahledíme do minulosti spillvillské osady sv. Václava. Městečko samo má své jméno po bavorském přistěhovaleci Josefu Spillmanovi, který měl upřímně rád české pionýry a dovedl jim také přátelsky pomáhat.

I začátky náboženského života ve Spillville byly pionýrsky skromné. V r. 1857 zavítal mezi spillvillské krajany P. Frant. Kroutil, který obžitoval služby Boží v příbytku krajana Jana Dostála. Z jeho podnětu se rozhodli spillvillští Češi postavit si vlastní kostel. Tento nový

chrám budovalo opravdu dojmavě nadšení: nejen muži, ale i ženy a děti pomáhaly na stavbě.

Základní kámen slavnostně posvětil 16. května 1860 dp. Federman, duchovní správce německé osady ve Festina. A již na sv. Václava téhož roku byly v novém chrámu obětovány první bohoslužby. Za starých časů byla svatováclavská osada hodně rozsáhlá; do jejího obvodu patřily i nynější osady Protivín, Fort Atkinson, Little Turkey a Calmar.

Za působení dp. Františka Mikoty, který řídil osadu od roku 1867 do roku 1881, byla postavena katolická osadní škola — první na severozápadě. Kostel byl rozšířen a byla postavena věž, a byly zakoupeny varhany, které se staly také památnými tím, že za svého pobytu ve Spillville v létě 1893 denně na ně hrával slavný český skladatel Antonín Dvořák. Užitečné opravy podnikl i další duchovní správce, dp. Tomáš Bílý, který dal chrám ozdobit krásnými barevnými okny. Z jeho nástupců pak vynikl opět dp. Josef Dostál, který dosavadní školu nahradil novou školní budovou a z někdejší budovy dal zřídit domov pro sestry-učitelky. Byla zřízena síň, v níž se roku 1901 konal sjezd jednoty Katolického Dělníka. Péči duchovních správců osady byl také pěstován a ožíván uvědomělý osadní život.

Od roku 1906 působil při osadě sv. Václava ve Spillville dp. Jan P. Brož, který podnikl další úpravy, dal obnovit dům pro sestry-učitelky a přistavět lurskou kapličku. Nynější duchovní správce je dp. Jan Čihák.

Při jubilejní slavnosti slavnou pontifikální mší svatou sloužil nejdp. světitel biskup Jiří Biskup z Dubuque. O jedné hodině odpolední byla občanská oslava při slavnostním obědě v osadní síni. Četní návštěvníci si se zájmem prohlédají i ostatní pamětihodnosti ve Spillville, které už přilákaly do tichého městečka tisíce a tisíce hostů: Tak je tu památný dům, ve kterém ztrávil léto geniální skladatel Antonín Dvořák. Byl to tehdy dům učitele a varhanská spillvillského prof. J. J. Kovářika. V domě se ukazují milé upomínky na pobyt mistra Ant. Dvořáka a dům je dnes zvláště zajímavý tím, že je jakýmsi ojedinělým museem, ve kterém jsou umístěny četné umělecky zhotovené hodiny s různými půvabnými pohyblivými scénami. Jsou to jedinečné projevy vynalézavé, svěrázně tvořivosti a jsou to díla bratři-samouků Františka L. a Josefa C. Bílých. Toto museum je také rázovitou pozoruhodností Spillville a těší se obdivu mnohých a mnohých návštěvníků.

A v Riverside parku byl postaven na paměť pobytu skladatele Antonína Dvořáka památník, připomínající "Novosvětskou symfonii," "Humoresku" a další nesmrtelné skladby velkého skladatele. Tato místa bývají dějištěm pozoruhodných hudebních festivalů, jež tu bývají pořádány na paměť Antonína Dvořáka.

OSADA SV. JANA NEPOMUCKÉHO VE WESTON, NEB., OSLAVILA 75. VÝROČÍ.

Jubileum 75 let trvání osady sv. Jana Nepomuckého ve Weston, Neb., bylo oslaveno slavnou pontifikální mší svatou 17. srpna 1960. Mši svatou obětoval nejdp. James Casey, biskup z Lincoln. Při mši svaté přisluhovali Msgr. Daniel E. Cooper, Msgr. Vilém J. Řežábek a dpp. Jan Pastorak, Robert M. Trausch a Richard J. Brombach. Kázání přednesl dp. Václav Beránek. Dp. M. G. DeWitt a dp. Robert F. Sheehy byli obřadníci. Při této příležitosti byli také přítomni dva bývalí faráři zdejší osady, Msgr. František J. Kopecký z Dwight a Msgr. Viktor A. Mlejnek z David City a dalších 22 z přespolečných duchovních. V poledne byl podáván oběd v školním auditoriu obětavými pracovníci osadního výboru.

Tento rok též slavil stříbrné jubileum kněžství dp. Otto H. Ekhaml, farář osady sv. Jana Nepomuckého. Osada byla založena roku 1885 s 18 rodinami.

Na začátku přijížděli sem každé dva týdny kněží z Omahy, později z Crete, Brainard a Wahoo. Nynější kostel byl postaven roku 1905, pod řízením dp. Bora, který se roku 1916 stal prvním sídelním farářem. Dp. Matěj Bor byl vynikajícím kazatelem a cestoval po českých osadách ve státu, kde kázal při 40ti hodinové pobožnosti. Po něm následovali dpp. Kopecký, Pazourek a Mlejnek. Nynější farář dp. Otto Ekhaml byl ustanoven roku 1946. Roku 1956 byla dokončena škola, konvent a auditorium. Ve škole vyučují sestry Notre Dame z Omahy.

POSVĚCENÍ NOVÉHO KOSTELA SV. JANA NEPOMUCKÉHO V YUKON, OKLAHOMA

Napsal dp. Václav Michalička, O.S.B.

Na svátek sv. Jana Nepomuckého, patrona českého, byl v Yukon, Okla., posvěcen nový kostel nejdp. Viktorem J. Redem, biskupem v Oklahoma City-Tulsa. Svěcení bylo o půl šesté hodině odpolední. Na to pan biskup v novém kostele sloužil první mši svatou v přítomnosti většího počtu duchovních a osadníků.

Nový kostel je postaven na pozemku 10 akrů, darovaném P. J. Kelley, býv. bankéřem, nyní již zesnulým. Kostel je v rozměru 120x44 stop a je v něm místo pro 450 osob. Vnitřek se pne do výše 50 stop, podepřen dřevěnými trámy a z venčí jsou zdi z růžových clintonských cihel ze západní Oklahomy. V průčelí kostela je velké barevné okno do výše 37 stop. Na pravé straně vchodu je věž 60 stop vysoká, na níž je aluminiový kříž 23 stop vysoký. Ve věži je 1100-liberní zvon ulitý v Holandsku. Zbudování kostela stálo \$170,000.

Počátek této osady byl r. 1891 ve Frisco twp., asi 6 mil severozápadně od nynějšího Yukonu. Když dráha Choctaw vedla západně od Oklahoma City, jež je jen 12 mil na východ od Yukonu, tak minula Frisco a tu se začal Yukon

rozmáhat. Dp. Willibrord Voogden, benediktin, sloužil první mši svatou na farmě ve Frisco a také tam křtil.

Roku 1894 v červnu byl postaven kostelíček na vých. straně v Yukon pod řízením dp. Lanslots, který dojížděl z Oklahoma City. První krajané zde oddaní byli Josef Táborek s sl. Antonii Šulerovou, 2. září 1895. Roku 1903 pozemek, na němž stál kostel, byl prodán a koupil se nový pozemek na záp. straně města v rozloze půl bloku. Druhý dřevěný kostel, který sloužil do nynějška, byl postaven pro 225 osob a posvěcen 13. května 1903 ke cti sv. Jana Nepomuckého nejdp. Theofilem Meerschtem, apoštolským vikářem z Oklahoma City.

Již r. 1902 byl zde založen spolek Katolického Dělníka. Mezi zakládajícími členy nacházíme tato jména: Frank Pařížek, Václav Slavík, Antonín Dobrý, Václav Dobrý, Josef Táborek, Jan Kroutil, Václav Plojhar, Karel Mach a Jan Mach. Tento spolek dosud při osadě působí.

Roku 1903 se podařilo dostat českého kněze v osobě dp. Vincence Bednářka z Chicaga. — Avšak bohužel, již příští rok dp. Bednárek náhle zemřel, když požíval v restauraci v Oklahoma City ryby z plechových konzerv.

Dobře známý český kněz a dopisovatel do našich novin, dp. Josef Šinkmajer, přijel do Oklahomy r. 1904 z Iowa City, Iowa, na zotavenou. Ale to nebyla pro něho žádná zotavená. V tehdejších pionýrských letech bylo v Oklahomě málo kněží, a tak byl ustanoven farářem v Hennessey, Okla., a odtud objížděl, kdekoliv byli našinci. Tak také se staral o Yukon, k němuž obtížné cesty v nepohodě tehdejší doby. On to byl, který dal podnět k založení osady sv. Josefa v Bison, Okla. Bohužel dp. Šinkmajer již v září 1905 odejel zpět do Iowa City. Naši čeští lidé v oklahomské teritorii ho těžce postrádali. Potom se střídali kněží ve správě osady, přijížděli jak z Hennessey, tak i z Oklahoma City, a později, když byl pro diecési postaven širučník v Bethany, jen 5 mil na východ od Yukon, tu tamnější kaplan dp. Jan Kekeisen se staral o yukonskou osadu. Roku 1916 osadník a ředitel Yukon Mills Jan F. Kroutil daroval do kostela tři krásné oltáře z řezbářského podniku Josefa Svobody z Kewanee, Wis.

Stojí zde za zmínku, že město Yukon, Okla., se stalo největším českým mlynářským střediskem v celých Spojených státech. Dvě rodiny, Kroutilovi a Dobrých zde založili Yukon Mills již v 90tých letech a společně je vedli do let 30tých. Pak se rozdělili a byly tu dva velké milionové podniky, Dobrý Mills a Kroutil Yukon Mills. Bohužel po smrti zakladatele Antona Dobrého a jeho syna Josefa, Dobrý Mill byl převzat farmářskou kooperační společností v 50tých letech.

Roku 1919 v listopadu byl dp. John B. Dudek ustanoven farářem v Yukon, který rok před tím

slavil v této osadě svou primici. Dp. Dušek se narodil v Schuyler, Neb. Před vstoupením do semináře, byl ve státní službě v Oklahomě a též se věnoval hudbě na konservatořích v Chicagu a Dallas. Působil v Yukonu do září 1925, kdy jej nejdp. Francis C. Kelly, biskup z Oklahoma City, ustanovil kancléřem diecése, kterýžto úřad zastával přes 25 let. Nyní je kaplanem v Domově sv. Vincence v Oklahoma City.

Za farářování dp. Ferdinanda Meise se postavila první osadní škola roku 1952. Škola má 4 učebny a stála \$38,000. Vyučují v ní sestry karmelitánky z Oklahoma City. V povoláních tato osada dala Církvi dp. Emila Gerliča, původně z Prague, Okla., ale působí v Gainesville, Tex. Dp. Emil Gerlich sloužil svou primici mši svatou v kostele sv. Jana Nepomuckého v

Yukon, Okla., 25. března 1926, při níž pronesl české kázání dp. Karel J. Dvořák z Childress, Tex., nyní monsignor v San Angelo, Tex. Dále rodina Petra Mácy dala tři dcery milosrdným sestrám v Oklahoma City. Jsou to: Sr. M. Antonia, Sr. M. Hortenia a Sr. M. Charlotte. Jejich dobrý otec Petr Máca odpocívá na hřbitově hned vedle nového kostela; matka pí. Emma Mácová dosud žije doma se syny na farmě, míli na západ od kostela.

Nyní je tam farářem dp. Josef J. Mazaika, rodák z Edwardsville, Pa. Za druhé světové války byl přidělen k letectvu a podílel se na 35 útocích jako radio-operator. Po válce vstoupil do semináře Panny Marie v Emmitsburgu, Md., byl vysvěcen 30. května 1953 pro diecési oklahomskou a ustanoven farářem osady sv. Jana Nepomuckého v Yukon roku 1959.

VYZNAMENÁNÍ KNĚŽÍ

DVA NAŠÍ KNĚŽÍ POVÝŠENÍ V TEXASU NA PAPEŽSKÉ PRELÁTY.

Vdp. Vincent P. Mičola, farář osady Nejsv. Srdce Páně ve Wichita Falls, Tex., a dp. Karel W. Šmíd, farář osady Dobrého Pastýře v Garland, Tex., byli vyznamenáni Svatým Otcem a jmenováni papežskými preláty.

Oba zasloužili kněží jsou též alumnové kolleje sv. Prokopa v Lisle. Nejdp. Msgr. Karel J. Šmíd je synovcem nejdp. Msgra Karla J. Dvořáka ze San Angelo, Tex. Oba monsignoři již slavili svá stříbrná jubilea.

Msgr. Vincent P. Mičola se narodil r. 1902 v Gonzales, Tex. Od roku 1923 studoval v Lisle a po absolvování kolleje roku 1930, vstoupil do semináře Kenrick v St. Louis, Mo. Na kněze byl vysvěcen 11. června a svou primici sloužil v kostele sv. Rodiny ve Vernon, Tex. Na to působil ve Fort Worth, Vernon a v Ennis na osadě sv. Jana Nepomuckého, kde potom byl ustanoven farářem po smrti dp. Kowalského. Zvelebil tuto osadu, jak ve škole, tak i v kostele. Jeho nynější působitě ve Wichita Falls se vykazuje zřízením katolické školy, při osadě Nejsv. Srdce, kde vyučují sestry benediktinky z kláštera Nejsvětějšího Srdce Páně v Lisle, Ill.

Nejdp. Msgr. Karel W. Šmíd se narodil na Moravě a přijel jako chlapec s vdp. Kosmasem Veselým, O.S.B., tehdy ředitelem kolleje sv. Prokopa, který roku 1920 byl na návštěvě ve své rodné domovině Moravy. V kolleji studoval až do r. 1931, kdy absolvoval. Za studentských let vynikal jako herec a podílel se na divadelní cestě v Texasu s jinými českými studenty z kolleje sv. Prokopa, mezi nimi byli tehdy nynější dp. Václav Pechal v Abbot, Texas a dp. Štěpán Šrahulek, O.S.B., farář v New Bohemia, Va.

Svá bohoslovecká studie konal v semináři Kenrick v St. Louis a byl vysvěcen roku 1935. Působil nejdříve v Denton po 11 let, kde též měl péči o katolické studenty na státní kolleji, čímž se zasloužil o jejich náboženské vzdělání. Roku 1946 byl poslán do Abbot, kde byl pověřen založením nové osady Nejsv. Srdce Panny Marie, kde byl do roku 1954. Na to byl ustanoven farářem nynější osady Dobrého Pastýře v Garland, kde blahodárně působí.

NEJD. MSGR. JOS. A. VALENTA Z EAST BERNARD, TEXAS, APOŠTOLSKÝM PROTO- NOTÁŘEM

Jeden z nejzaslouhilejších našich kněží, njdp. Josef A. Valenta, duchovní správce české osady sv. Kříže v East Bernard, Texas, byl povýšen na apoštolského protonotáře. Hodnost oprávněuje k nošení při církevních obřadech nápravního kříže, biskupského prstenu a mitry.

Njdp. Josef A. Valenta se stává po njdp. biskupu Janu Mořkovském z Armarillo nejvyšším českým církevním hodnostářem v Texasu. Prvním českým knězem hodností tou poctěný, byl v Pánu zesnulý Msgr. Frant. Pokluda z Wall, Tex. V celé galvestonské diecési měl tu hodnost dosud jen Msgr. O'Connell z galvestonské katedrály. V novém hodnostáři bylo poctěno české duchovenstvo a český lid, který dal Církvi řadu kněží, jež njdp. Msgr. Valenta pomáhal k oltáři vésti v semináři Panny Marie v La Port, o nějž se také mnoho zasloužil.

Njdp. Msgr. Josef A. Valenta se narodil ve Svěbohově na Moravě 8. září 1886. V r. 1892 s rodiči Josefem a Marií Valentovými přijel do Texasu a usadili se na Corn Hill. Chodil do

školy v Granger a Corn Hill a do semináře v La Porte. Na kněze byl vysvěcen 2. prosince 1911. Byl ustanoven profesorem v semináři, v neděli dojížděl do Sealy a Frýdku kde kněží

ještě nebylo. Stal se ředitelem semináře a po přestěhování tohoto ústavu do Houstonu, byl ustanoven farářem v East Bernard, kde dosud působí.

JUBILEA KNĚŽÍ

ČESKÝ REDEMPTORISTICKÝ MISIONÁŘ DOSÁHL ZLATÉHO JUBILEA

Dne 2. srpna 1961 dosáhl dobře známý redemptoristický misionář P. Josef F. Šofka, C.S.S.R., padesátého výročí skládání svých řeholních slibů v řádu OO. redemptoristů. Dp. oslavenec se narodil v městě New York a navštěvoval osadní školu v české osadě Panny Marie Ustavičné pomoci. Roku 1904 vstoupil do přípravné kolleje otců redemptoristů Panny Marie v North East, Pa. Po ukončení kolleje se přihlásil do noviciátu redemptoristů při kolleji Panny Marie v Ilchester, Md., a po dokončení svého noviciátu 2. srpna r. 1911, složil své sliby jako člen tétoho řádu.

Po svém vysvěcení na kněžství, byl dp. Šofka přidělen k misijní družině redemptoristů v osadě sv. Václava v Baltimore, Md. Tam zahájil svou dlouhou a rozsáhlou misionářskou činnost, jež jej zavedla do více než 30 států a do mnohých částí východní a západní Kanady. Pracoval hlavně mezi lidmi české a slovenské národnosti nejen latinského, nýbrž i byzantského obřadu, a vykonal velké dílo pro Boha a své bližní. Kázal misie a konal duchovní cvičení nejen pro laiky, ale i pro řeholní osoby, při pobožnostech noveny a podobných misijních událostech.

Na jeho osobní žádost oslava této jubilejní příležitosti konala se v soukromí.

PAMÁTNÉ DNY KRAJANSKÉ KANADY: VELEKOLEPÉ POUTNÍ SLAVNOSTI V CHATHAM... DŮSTOJNÝ HOLD U PŘÍLEŽITOSTI ZLATÉHO KNĚŽSKÉHO JUBILEA HRDINNÉHO ARCIBISKUPA.

Tisícové zástupy se shromáždily ve dnech 17. a 18. června v osadě sv. Antonína v Chatham k památným poutním slavnostem, jimiž byl zároveň vzdán hold statečnému pražskému arcibiskupu-primasu Msgr. Dr. Josefovi Beranovi, který v nedávných dnech na neznámém místě — jako vězeň čs. komunistického režimu — dovršil 50 let svého pozhnaného kněžství. K slavnostem se dostavili i zástupci kanadské vlády, parlamentu a města Chatham.

Účastníci slavnosti se nejprve zúčastnili v sobotu 17. června večerních bohoslužeb a pak večere v osadní síni, po níž následovala družná slavnost.

Slavnosti vyvrcholily v neděli 18. června,

kdy po průvodu se tisícové zástupy shromáždily před poľním oltářem, postaveným u nové školy. Slavnou poľní mši sv. sloužil Msgr. Forristal a slavnostní promluvu pronesl dp. Karel Laburda z opatství sv. Prokopa v Lisle, Ill. Za bohoslužeb se mohutně, dojímavě nesl prostorem zpěv velehradské písně "Ejhle oltář Hospodinův září!" Malebný byl také pohled na zářivou krásu lidových krojů, který připomínal, že lidové tradice z moravských krajů dále žijí mezi krajanskými Moravany v Chatham.

Po bohoslužbách a po společném obědě se pak konala důstojná oslava.

Slavnosti měly důstojný a povznášející průběh a byly zároveň dojímavou připomínkou jubilea hrdinného pražského arcibiskupa. Byly také svědectvím náboženské i národní uvědomělosti krajanských Moravanů. Slavnosti budou jistě trvale patřit k nejpamátnějším událostem v osadě sv. Antonína v Chatham, která za vedení nynějšího obětavého duchovního správce dp. Longina Gaborika spěje k dalšímu radostnému rozmachu.

DP. VIKTOR A. RAŠKA OSLAVIL RUBINOVÉ JUBILEUM KNĚŽSTVÍ

Hallettsville, Texas. — Oblíbený krajanský kněz dp. Viktor A. Raška, duchovní správce ve Sweet Home, oslavil v listopadu 1960 čtyřicet let své pozhnané kněžské činnosti. Dp. Raška téměř po celou tu dlouhou dobu působil mezi texasským lidem. Je rodákem z Hallettsville, Tex. Studoval v seminářích v Louisianě, v Lisle, Ill., a v St. Mary's v Baltimore a na Katolické universitě ve Washingtoně, D.C. Nejprve byl kaplanem v YOAKUM, pak 22 let farářem v El Campo — od roku 1922 až 1944. Za svého působení v tomto místě vybudoval v El Campo krásný chrám sv. Filipa. Pak byl 12 let farářem ve Flatonii a nyní působí jako duchovní správce ve Sweet Home.

Všichni, kdo dp. Rašku poznali, přejí mu jistě ze srdce hojného Božího pozhnaní na mnoho let dalšího kněžského působení.

RADOSTNÉ JUBILEUM

DP. VOJTĚCHA PROKEŠE V ST. LOUIS, MO.

Na den 23. dubna 1961, na svátek sv. Vojtěcha, patrona českého, osada sv. Jana Nepomuckého oslavila 35tiletého výročí vysvěcení na kněze svého milovaného faráře, dp. Vojtěcha J.

Prokeše a zároveň 35 let jeho působení na této osadě.

Dp. Vojtěch Prokeš je kaplanem Katolické Ústřední Jednoty. Narodil v St. Louisu z českých rodičů, pocházející z jižních Čech. Hned po svém vysvěcení roku 1926 byl ustanoven kaplanem osady sv. Jana Nepomuckého a později farářem této osady, kde zdárně působí.

Při mši svaté účinkoval chorální sbor pod řízením prof. Josefa R. Stanovského. Bratr preláta Stanovského, který byl ředitelem České Charity v Praze, řídí zpěv u sv. Jana Nepomuckého 60 let.

V odpoledních hodinách předvedl osadní Dramatický klub k počtě dp. jubilanta rozkošnou veselohru "Děvčátko z hájovny", kterou nacvičili a sám hlavní úlohu sehráli prof. Stanovský a p. Jos. Šulc.

Mezi prvním a druhým dějem byla hlavní oslava věnována přímo dp. oslavenci Prokešovi. Ke konci programu dp. Prokeš sám se ujal slova a vřele děkoval všem, kteří mu nejen blahopřáli, ale zvlášť těm, kteří měli hlavní podíl, účast a zásluhu na této oslavě.

ŠEST BENEDIKTINSKÝCH KNĚŽÍ OSLAVILI JUBILEA

Šest benediktinských kněží z opatství sv. Prokopa oslavili svá kněžská jubilea. Jsou to podpřevor kláštera sv. Prokopa, veldústp. Hilar Jurica, O.S.B., kaplan osady sv. Prokopa v Chicagu dp. Dominik Kotek, O.S.B., kaplan Domova sv. Benedikta dp. Vincent Novotný, O.S.B., a farář osady Panny Marie ve Phillips, Wis., dp. Beda Černík, O.S.B. Tito čtyři důst. páni dne 30. května 1961 oslavili svá rubínová, čili čtyřicetá výročí jejich vysvěcení na kněze.

Dále důstp. Lukáš Ouška, O.S.B., a dp. Viktor Laketek, O.S.B., oslavili stříbrná jubilea svého vysvěcení na kněžství.

Veldústp. Hilar Jurica, O.S.B., se narodil na Slovensku 19. června 1892. Do benediktinského řádu vstoupil roku 1915 a na kněze byl vysvěcen v roce 1921. Byl prvním z dlouhé řady členů opatství sv. Prokopa, který dosáhl doktora filosofie. Od svého vstoupení do benediktinského řádu se P. Hilar zabýval přednášením biologie na koleji sv. Prokopa. Brzo vynikl jako jeden z nejpřednějších biologů v Americe. Mezi jiným zpracoval řadu ilustračních kreseb, kterých používá při učení biologie. Tyto kresby si získaly širokého obdivu a před několika lety byly vydány tiskem a požívá se jich dnes v mnohých kolejích a universitách. Svou pečlivou práci vybavil svou biologickou laboratoř tak důkladně, že dnes se jí žádná jiná v Americe nevyrovná.

Na konci týdne po celých čtyřicet let svého kněžství dojíždí vldp. Jurica do osady sv. Víta v Chicagu, aby tam konal službu výpomocného kaplana. Proto mu "jeho" svatovítská osada

projevila vděčnou počtu na den Zdobení hrobů. V deset hodin v ten den dp. Hilar obětoval slavnou mši svatou na poděkování, při které

Vldp. Hilar Jurica, O.S.B.

přednesl kázání jeden z jeho bývalých žáků, nejdř. biskup Andrej Grutka z Gary, Indiana. Po mši sv. osada sv. Víta pořádala na jeho počest hostinu v Americké sině.

Dp. Beda Černík, O.S.B., se narodil ve Wahoo, Nebraska roku 1896. Po vychození školy odebral se do koleje sv. Prokopa, aby se připravoval na stav kněžský. V roce 1914 vstoupil do noviciátu a následujícího roku složil první řeholní sliby jako člen řádu sv. Benedikta. Na kněze byl vysvěcen r. 1921 spolu s jinými letošními jubiláry, mezi nimiž byl i jeho spolužák z Wahoo, dp. Klement Hrdlička, O.S.B., kterého Pán života a smrti povolal v roce 1945, a též dp. Cyprian Tomečko, O.S.B., který zemřel v roce 1940.

První léta kněžského života věnoval dp. Černík vyučování na koleji sv. Prokopa. Pak po několika letech byl farářem osady sv. Kříže v Pueblo, Colorado a svatého Jana v Prague, Nebraska. Nejdůstp. opat Prokop Neužil, O.S.B., jej povolal zpět do opatství a ustanovil ho převorem, kterýžto úřad zastával po několik let. Nyní je dp. Černík farářem osady Panny Marie ve Phillips, Wis.

Dp. Dominik Kotek, O.S.B., je odchovancem osady sv. Prokopa. V této osadě se narodil r. 1896. První řeholní sliby složil roku 1915 a na kněze byl posvěcen o šest let později, roku 1921. Dp. Dominik vyučoval po několik let v koleji sv. Prokopa v Lisle, ale větší díl svého kněžského života věnuje duchovní správě. V nynější době je kaplanem ve své rodné osadě sv. Prokopa.

Dp. Dominik Kotek, O.S.B.

Dp. Kotek též oslavil své jubileum 30. května. V deset hodin ráno obětoval slavnou mši sv. v chrámu svatoprokopském a pak osada sv. Prokopa a řada jeho přátel z Chicaga a předměstí jej uctila při banketu, v osadní síni sv. Prokopa.

Dp. Vincent Novotný, O.S.B., se narodil v Nové Vsi na Moravě r. 1894. Do Ameriky přijel se svými rodiči, s nimiž se usadil v Oklahomě. Odtud přišel do koleje sv. Prokopa, aby se připravil na stav kněžský. Tu se stal benediktinem v roce 1915 a svého kýženého cíle dosáhl v roce 1921, když byl posvěcen na kněze.

Dp. Novotný byl jedním z prvních členů kláštera svatoprokopského, kteří studovali na Katolické universitě ve Washingtoně. Věnoval se studiu amerických dějin. Později též předmět s úspěchem vyučoval na koleji sv. Prokopa po dlouhou řadu let. Krátce před druhou světovou válkou byl tohoto úřadu sprostěn, aby se mohl věnovat úřadu převora svatoprokopského opatství. O několik roků později byl ustanoven kaplanem sirotčince sv. Josefa. Nyní je dp. Novotný kaplanem v Domově sv. Benedikta v Niles, Ill. Dp. Novotný oslavil své jubileum soukromně.

Dp. Lukáš Ouška, O.S.B., je rodákem osady sv. Cyrila a Metoděje v Chicagu. Narodil se 20. června 1908. Po vchození osadní školy pokračoval na vyšší škole sv. Rity na jižní straně Chicaga. Po ukončení vyšší školy odebral se na kolej sv. Prokopa. Po dalších dvouletých přípravách vstoupil do noviciátu r. 1929 a o rok později složil své první sliby dne 11.

Dp. Vincent Novotný, O.S.B.

července 1930. Na kněze byl vysvěcen 31. května 1936. Po vysvěcení na kněžství dp. Lukáš pokračoval ve studiích na Katolické universitě ve Washingtoně, aby se připravil na vyučování sociálních věd na koleji sv. Prokopa. Tomuto úřadu se dp. Ouška s hlubokým nadšením věnuje od svého vysvěcení. Když však vypukla druhá světová válka, zanechal prozatím vyučování a nastoupil službu armádního kaplana. Když se šťastně po ukončení války vrátil domů, ujal se znovu učitelského úřadu, který zastává do dnešní doby. Dp. Lukáš oslavil své stříbrné jubileum soukromně.

Dp. Viktor Laketek, O.S.B., se narodil v osadě sv. Víta v Chicagu 19. dubna 1911. Po vchození místní osadní školy rozhodl se nastoupit cestu, která by ho vedla ku stavu kněžskému. Pokračoval v přípravných studiích na koleji sv. Prokopa a po šesti letech vstoupil do noviciátu, který konal v opatství sv. Jana v Collegeville, Minn. Řeholní sliby složil 11. července 1930 a na kněze byl vysvěcen dne 31. května 1936. Již jako klerik před svým vysvěcením v letní době (o prázdninách) studoval na Katolické universitě v Washington, D. C. Mezitím co vyučoval latinu a vedl dozor nad studenty, se zvláštním zájmem studoval posvátnou liturgii. Později bylo mu svěřeno vyučování tohoto předmětu ve svatoprokopském semináři, a

též úřad ceremoniáře při pontifikálních obřadech. Během druhé světové války a Korejského tažení, věnoval P. Viktor své služby u letectva jako kaplan.

Po celých 17 let koncem týdne vypomáhá v duchovní správě v osadě sv. Barbory v Brookfield, Ill.

Všem jubilářům provoláváme vřelě Ad multos annos!

DP. VÁCLAV KOČÁRNÍK OSLAVIL SVÉ STŘÍBRNÉ JUBILEUM

Dp. Václav J. Kočárník, farář osady sv. Vojtěcha v Omaze oslavil své stříbrné jubileum v neděli 11. června 1961 slavnou mší svatou o 4. hod. odpolední při které předsedal nejdp. arcibiskup Gerald T. Bergen z Omahy a též měl promluvu. Již dříve během školního roku se konala jubilejní slavnost dětmi ze školy sv. Vojtěcha s pěkným programem ke cti svého zasloužilého faráře. Po církevní slavnosti této neděle konal se banket v osadní místnosti.

Dp. V. J. Kočárník je synem p. a pí. Františka Kočárníka z osady Nanebevzetí v již. Omaze, kde též navštěvoval osadní školu a pak Creightonskou přípravnou školu a kolleji sv. Prokopa. Byl vysvěcen 6. června 1936 biskupem James H. Ryanem. Svou prímici mší svatou sloužil následující den v kostele Nanebevzetí. Byl ustanoven kaplanem osady Panny Marie Lurdské, kdež působil do října r. 1943, kdy byl ustanoven farářem sv. Vojtěcha místo jeho bratrance msgra. Františka Bártý, který byl ustanoven farářem své rodné osady Nanebevzetí. Za svého farářování postavil nový domov pro sestry učitelky a r. 1953 přizemí nového kostela, což uvolnilo bývalé místo v kombinační budově pro školní světnice. R. 1955 přistavěno 6 učebních světnic ke škole a r. 1960 se postavila vrchní část prostorného kostela v ceně okolo \$150,000. Mimo tohoto stavebního rozmachu dp. jubilant věnuje čas bluhoněným v Omaze již po 15 let. Tato všestranná námaha přinutila ho k odpočinku r. 1955 aby se zotavil od srdeční vady. Jeho prastrýčkem je již zesnulý, ale po America zv. v Nebrasce známý misionář na Plzni v l. 1875-84 dp. Václav Kočárník, O.S.B., jenž odpočívá na klášterním hřbitově v Jisle, Illinois.

DP. F. J. RŮŽIČKA OSLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM KNĚŽSKÉHO ŽIVOTA

Dp. F. J. Růžička, farář osady Neposkvrněného Početí a osady sv. Václava v Clutier, Iowa, oslavil 25. výročí svého vysvěcení na kněze v neděli 3. května 1961. Při jubilejní mši svaté byl přítomen nejdp. Leo Binz, arcibiskup v Du-

buque. Po mši svaté následovala hostina ve společenské síni v Clutier pro duchovenstvo a přátele jubilára. Njdp. Msgr. Antonín Čihák ze Cedar Rapids byl obřadníkem.

Dp. F. J. Růžička

Dp. Růžička se narodil v Marble Rock, Iowa a studoval na universitě Creighton v Omaze a kolleji Loras v Dubuque a theologii v semináři sv. Pavla v St. Paul, Minn. Na kněze byl vysvěcen r. 1936 a byl 9 let kaplanem v osadě Nejsvětější Trojice v Protivině, Iowa. Na to působil v Clutier 15 let. Za faráře v Clutier byl ustanoven v lednu roku 1946.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. JANA HANÁČKA

V pondělí 17. dubna 1961 dp. Jan J. Hanáček, farář osady ssv. Cyrilla a Metoděje v Shiner, Texas, oslavil své stříbrné jubileum vysvěcení na kněze. Sloužil v přítomnosti nejdp. arcibiskupa Roberta A. Lucey z San Antonio slavnou mší svatou, při níž přisluhoval nejdp. Msgr. Alois Mořkovský, děkan z Hallettsville, jako arcikněz a slavnostní kázání přednesl dp. Bohumil Kuřátko. Oběd a recepcce následovaly v osadní síni.

Dp. jubilant je synem manželů p. a pí. Jana Hanáčekových z Fayetville, Tex. Má sestru pí. Theo. Kulháněk a bratra Františka. Dp. jubilant je nejstarší v rodině, přijel se svými rodiči 19. března 1921 do Spoj. států když mu bylo 12 let; rodina se usadila při Plum. V roce 1924 nastoupil studii v kolleji sv. Prokopa a r. 1929 začal studovat v semináři sv. Jana v

San Antonio. Na kněze byl vysvěcen 19. března 1936 a svou primici slavil v LaGrange, Texas. Byl ustanoven kaplanem v El Campo a pak v r. 1939 farářem v Blessing; r. 1942 je přeložen do D'Hanis a r. 1945 do Ammansville. V červnu

1947 se stal farářem v Shiner, kde po léta blahodárně působí. Za jeho farářování přistavěla se ku škole světnice a tělocvična a nová fara. Otec Jan Hanáček je dopisovatelem Našince a byl 18 let pokladníkem RVOS.

PRIMICE

NOVÝ KNĚZ NA VINICI PÁNĚ

Dp. Vilém C. Bártek byl vysvěcen na kněze 27. května 1961 v katedrále sv. Cecílie v Omaze. Obřad svěcení vykonal nejdp. Gerald T. Bergan, arcibiskup omažský. P. Bártek obětoval první mši svatou v katedrále sv. Cecílie v neděli 28. května. Primiciantovi přísluhovali Msgr. E. C. Graham, farář katedrály, jako arcikněž; dp. Václav Bártek, jako jáhen; dp. J. Donald Bártek, jako podjáhen, a dp. Jan O'Connor přednesl kázání.

Novokněz se narodil 8. června r. 1934. Je synem Dr. a paní J. Bártkových. Navštěvoval katedrální vyšší školu, filosofii studoval v papežské koleji Josephinum ve Worthingtonu O., a theologická studia dokončil v semináři Neposkvrněného Početí v Conception, Missouri.

Dp. Bártek je pátým členem rodiny, který přistoupil k řeholnímu životu. Dva bratři jsou kněží: dp. Václav Bártek v osadě Božského Srdce v Omaze a dp. J. Donald Bártek v osadě sv. Margarety v Omaze a dvě sestry jsou řeholnice: sestra M. Kateřina, O.P., v Bloomington, Ill., a sestra M. Justa, O.P., v Dubuque, Ia.

P. EVŽEN KALINSKI SLOUŽIL SVOU PRVNÍ MŠI SVATOU U SV. PIA V CHICAGU

Dp. Evžen Kalinski, O.S.B., z opatství svatého Prokopa, který se vrátil v minulých dnech z římských studií, kde byl také loňského roku vysvěcen kard. Tragliou na kněze, sloužil v neděli 16. července 1961 v deset hodin dop. svou první slavnou mši svatou za asistence dp. Richarda Shonky, O.S.B., jako arcikněze, dp. Regis Barwiga, O.S.B., jako jáhna a fr. Augustina Serafini, O.S.B., jako podjáhna. Ceremoniáři byly fr. David Turner, O.S.B. a fr. Konrad Haberman, O.S.B. Kazatelem byl P. Regis Barwig. Mši svaté byli přítomni kněží z opatství sv. Prokopa, hlavně pracující v apoštolátu pro sjednocení křesťanů v čele s nejdp. opatem Ondrákem. Po mši svaté se konala oslava přivítání novokněze.

Dp. Evžen Kalinski, O.S.B., bude od nového školního roku působit jako profesor v akademii svatého Prokopa, pochází z české Plzně, studoval na osadní škole sv. Víta, později na školách opatství sv. Prokopa a posléze na Lateránské universitě v Římě. Již jako klerik se zapojil do práce apoštolátu svatých Cyrila a

Metoděje pro sjednocení křesťanů a je sekretářem hnutí modliteb růženců za sjednocení křesťanů.

DP. PETR KAREL ZAVADOWSKÝ SE VRÁTIL Z ŘÍMA

První slavnou mši svatou sloužil 23. července 1961 v kostele sv. Františky Římské v Ciceru, Ill.

Dp. Petr Karel Zavadowský, který je dalším knězem českého původu, se vrátil v těchto dnech z Říma, kde studoval a byl loni 18. prosince vysvěcen na kněze. Svou první slavnou mši svatou sloužil v neděli 23. července 1961 ve 12:15 v poledne v kostele svaté Františky Římské v Ciceru. Farář kostela Msgr. George Beemsterboer byl arciknězem, bratranec P. Zavadowského dp. Karel Skach jáhnem a dp. Leonard Bogdan podjáhnem. Kazatelem byl Msgr. Francis J. McElligott. Ceremoniářem byl dp. Thomas Swade z Cicero letos vysvěcen.

Dp. Zavadowský se narodil 29. července 1935. Navštěvoval školu svaté Františky Římské, pak pokračoval ve studiu v přípravném semináři Quigley a v semináři Panny Marie Jezerní a posléze bobovědu v Římě na Severoamerické koleji.

P. Zavadowský uděloval své kněžské požehnání téhož dne v osadní síni od 7:00 do 9:30 večer. Rodiče P. Zavadowského jsou manželé Peter Zavadowsky, kteří bydlí 1230 So. 57th Ct., Cicero.

DP. DISMAS B. KALČIC, O.S.B., VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dp. Dismas B. Kalčic, O.S.B., člen opatství sv. Prokopa, Lisle, Ill., byl vysvěcen na kněze 27. května 1961, nejdp. biskupem Martinem D. McNamarou, D.D., v katedrále sv. Raymondů v Joliet, Ill., Novosvěcenec je synem p. a pí. Rudolfa E. Kalčic, 1208 Richmond ul., Joliet, Ill.

Svou první slavnou mši svatou obětoval v kostele sv. Josefa v Joliet v neděli 4. června, za přísluhy nejdp. Msgr. M. J. Butaly jako arcikněze, a dp. Jiřího Kuzmy jako jáhna a dp. A. J. Sinského jako podjáhna. Kázání přednesl vdp. De Sales Snyder, převor, převorství sv. Eliáše v Joliet.

Dp. Dismas B. Kalčic, O.S.B.

Dp. Kalčic získal obecného a vyššího vzdělání v osadě sv. Josefa, načež studoval v Koleji sv. Prokopa v Lisle, kdež r. 1957 obdržel diplom B.A. ve filosofii. Rovněž navštěvoval letní kurzy na universitě Notre Dame, aby dosáhl M.A. v ekonomii. Do řádu sv. Benedikta vstoupil v r. 1954, slavné řeholní sliby složil 26. června 1958.

Před vstoupením do řádu benediktinského dp. Kalčic byl odveden do armády U. S. a od roku 1946 do 1948 byl v Alašce. Později byl přidělen k Carswell Air Force v Texas od ledna 1950 do prosince 1951.

Občanská slavnost na jeho počest byla pořádána v síni zv. St. Joseph Park Hall.

DP. KRMELA NOVÝM DĚLNÍKEM NA VINICI PÁNĚ

Dp. Viktor Krmela byl vysvěcen nejdp. M. F. Forstem, biskupem v Dodge City, Kans., v kostele sv. Anny, Olmitz, Kans., v sobotu 27.

května 1961 a druhého dne ve čtyři hodiny odpoledne, sloužil svou první slavnou mši svatou tamtéž, při níž nejdp. Msgr. Alois Clupny z Timken, Kans., kázal a přítomni byli J. Ex. biskup Forst, řada monsignorů a kněží.

Dp. Viktor Krmela je synem p. a pí. Josefa Krmely z Otis, Kans. Narodil se 1. dubna 1935 a od dětských let je členem K. D. Studoval v benediktinské koleji Concepcion, Missouri a v semináři sv. Tomáše, Denver Colo. Byl ustanoven při kostele sv. Růženy, Great Bend, Kans.

DP. STAROSTKA VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dp. Jan C. Starostka byl vysvěcen nejdp. Geraldem T. Bergenem, omažským arcibiskupem v katedrále sv. Cecílie, Omaha, Neb., dne 27. Svou prmiční mši svatou obětoval v neděli, dne 28. května v kostele sv. Vavřince, Silver Creek, Neb. Dp. Starostka studoval na vyšší škole koleji sv. Prokopa v Lisle.

DP. DOLEŠ VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dva františkáni, jeden z Clevelandu, navrátili se z Brazílie na vysvěcení. Byli vysvěceni v chrámu Panny Marie Andělů v Clevelandu. Jsou to dp. Rayner Doleš a dp. Alexandr Doweý z Chicaga. Vysvětil je biskup Jindřich A. Pinger, vypovězený františkánský biskup z Chowtsun v rudé Číně. Oba jsou prvními členy františkánské provincie Božského Srdce a podíleli se na plánu, podle kterého jsou budoucí misionáři vychováni v té zemi, v které budou působiti. Opustili Spojené státy před dvěma lety, aby studovali teologii ve františkánském semináři v Petropolisu, blízko Rio de Janeiro. Očekává se, že jejich obeznámení se s jazykem a zvyky pomůže jim v jejich misijní službě. Dp. Doleš přistoupil k františkánům r. 1953 a sliby skládal r. 1957. Jeho mladší bratr, frater Emerich Doleš, je ve františkánském noviciátu v Teutopolis, Ill. Dp. Doleš je synem p. a pí. Edvard Dolešových, 16906 Dartmouth Ave.

POSVÁTNÉ POLE

Msgr. František Hrubý

DUCHOVNÍ RÁDCE KATOLICKÉHO DĚLNÍKA MSGR. FRANTIŠEK HRUBÝ ZEMŘEL

V pátek dne 29. září 1960 zemřel ve spánku duchovní rádce Katolického Dělníka Msgr. František Hrubý, farář osady svaté Ludmily v Cedar Rapids, Iowa. Monsignor Hrubý byl pravidelným dopisovatelem do časopisu Katolický Dělník a jeho duchovně zaměřené články se těšily vždy velké pozornosti. V posledním vydání Katolického Dělníka před jeho smrtí pojednával svým článkem o náboženské otázce ve volebním boji na úřad prezidenta Spojených států a o tom, jak katolík se má zachovat, aby vrátil nesprávné protikatolické námitky.

Monsignor Hrubý se narodil 5. dubna 1891 v Nové Praze v Minnesotě. Studoval na koleji svatého Tomáše v St. Paul a později v tamním semináři svatého Pavla. Na kněze byl vysvěcen dne 11. června 1918 biskupem Jamesem Taberem v St. Paul. Prvním jeho místem kněžského působení byla osada svatého Stanislava v St. Paul, kde působil až do roku 1920. Pak přijel do Cedar Rapids, Iowa. Nejprve byl kaplanem v osadě svatého Václava a od roku 1920 působil blahodárně v osadě svaté Ludmily. Za svou opravdu velmi horlivou kněžskou činnost, zvláště mezi našim lidem, byl roku 1954 povýšen na papežského preláta. Kromě toho půso-

bíl při manželském soudu arcidiecése Dubuque a ve stavebním výboru arcidiecése.

Zemřelý zanechal sestru paní James Pelantovou v Montgomery v Minn. a bratra Adolfa Hrubého v New Prague, Minn. Jeho odchodu zvlášť těžce bude postrádat také organizace Katolický Dělník, jeho osada a neméně česká katolická větev v Americe.

Pohřeb se konal v úterý 4. října v 11 hodin z kostela svatě Ludmily.

ZEMŘEL KANOVNÍK STŘÍŽ

6. srpna 1959 odevzdal svou duši Pánu mons. Th. Dr. Antonín Stříž, kanovník-farář na staroslavném Vyšehradě, ve věku 72 let. Pocházel z Bohdalic u Brna. Kněžská studia začal až po literární praxi u Floriána ve Staré Říši. Stříž seznámil českou katolickou veřejnost s Chestertonem, Bellocem, Bensonem, vydal Křišťanovu legendu sv. Václava a sv. Ludmily, svůj překlad misálu, redigoval řadu českých katolických knižnic. Roku 1955 připravil k tisku "Manuale rituum" (Rukojet' posvátných obřadů). Kanovník Stříž byl nejen literátem, ale též knězem svatého života, vyhledávaným kazatelem, zpovědníkem a duchovním rádcem. Jeho pohřbu se zúčastnil velký počet kněží a věřících.

NEJD. MSGR. VILÉM HAMTIL ZEMŘEL

Ze St. Louis došla smutná zpráva, že v tamní nemocnici bratří Alexiánů zemřel v sobotu 10. prosince 1960 zasloužilý farář osady sv. Václava, nejdp. monsignor Vilém A. Hamtil, ve věku 68 let. Na kněžství byl vysvěcen r. 1915 a r. 1920 byl ustanoven za faráře osady sv. Václava, ve které blahodárně působil téměř 40 let. Za své zásluhy o Církev byl sv. Otcem povýšen na monsignora r. 1946.

Pohřeb se konal ve středu 14. prosince 1960. Zádusšní mši svatou obětoval nejdp. msgr. Arnošt J. Blankemeier, spolužák msgra. Hamtila. Jáhnem při mši svaté byl dp. James Huelster, jenž byl kaplanem v osadě sv. Václava pod monsignorem Hamtilem a jenž nyní je farářem osady sv. Jana Křtitele v St. Louis. Podjáhnem byl dp. James Komaska, rodák z osady sv. Václava, nyní kaplan v osadě sv. Jiří v St. Louis.

Msgr. Hamtil byl pochován na hřbitově Vzkříšení Páně. Oplakávají jej dva bratři, Karel J. Hamtil a dr. Edvard Hamtil, a sestra pí. Josefina Suda — všichni v St. Louis.

REV. JOSEPH A. POSEDEL

Dp. Josef A. Poseděl, jenž působil v osadě sv. Leonarda v Berwyn, zemřel 23. května 1961 v nemocnici svatého Antonína ve věku 40 let. Dp. Poseděl se narodil 20. února 1921 v Chicagu. Vychodil osadní školu bl. Anežky České, a filosofické a bohoslovecké studie dokončil v

semináři Panny Marie Jezerní v Mundelein. Na kněze byl vysvěcen r. 1945. Svou primicí oslavil v osadě bl. Anežky České.

Dp. Josef A. Poseděl

Po vysvěcení nejprve působil jako kaplan v osadě blahoslavené Anežky. Roku 1957 byl přeložen do osady sv. Leonarda v Berwyn, Illinois.

Zesnulý oblíbený kněz zanechává otce p. Václava Poseděla, nevlastní matku a mladšího bratra Václava. Pohřeb se konal v pátek 26. května z chrámu sv. Leonarda.

DP. JIŘÍ LIVANEC ZEMŘEL

Cleveland, Ohio. — V sobotu 5. srpna 1961 zemřel v mladém ještě věku 46 let v Morse Bluff, Neb., oblíbený krajaňský kněz dp. Jiří Livanec, rodák z Clevelandu.

Dp. Jiří Livanec se narodil 27. srpna 1914. Navštěvoval nejprve osadní školu v osadě Panny Marie Lurdské a poté vyšší školu sv. Ignáce. Pak pokračoval ve studiích na universitě John Carroll. Bohosloví studoval v semináři sv. Prokopa v Lisie a na kněze byl vysvěcen 15. května 1940 biskupem Ludvíkem Kučerou. Do lincolnské diecése odešel dp. Livanec na pozvání biskupa Kučery, od něhož se dověděl o nedostatku kněží v lincolnské diecési.

Svou první slavnou primiční mši svatou obětoval dp. Livanec 19. května 1940 v chrámu Panny Marie Lurdské v rodném Clevelandu. Arciknězem při těchto bohoslužbách byl farář osady Msgr. Oldřich Zlámal a kazatelem dp. Edward Hodouš, S. J. Msgr. Zlámal byl pak také obřadníkem při slavnostní hostině na počest novokněže.

Dp. Livanec byl nejprve od roku 1940 a 1945 kaplanem osady sv. Václava ve Wahoo, Neb. Poté byl farářem osady sv. Jiří v Morse Bluffs,

Neb. Pečoval také o misii Nejsvětějšího Srdce v Cedar Hill, Neb.

Rodiče dp. Livance, p. Jan a paní Bertha Livanceovi dosud žijí.

Pohřeb zesnulého kněze se konal 10. srpna 1961 z osady Panny Marie Lurdské v Cleveland, O. Slavné zádušní bohoslužby byly slouženy o 9. hodině v chrámu Panny Marie Lurdské a poté byly pozůstatky zesnulého kněze uloženy k poslednímu odpočinku na hřbitově Kalvarii. Necht' odpočívá v pokoji!

DP. FRANTIŠEK HABART, FARÁŘ PANNY MARIE LURDSKÉ, CLEVELAND, O., NÁHLE ZEMŘEL

Osada Panny Marie Lurdská náhle ztratila svého milovaného faráře dp. Františka Habarta. Zemřel 17. srpna 1961 po záchvatu srdeční mrtvice v nemocnici sv. Alexe. Dp. Habart byl v nemocnici od 6. srpna. Léčil si tam flebitis nohy, kterým v posledních měsících trpěl. Zemřel v poměrném mladém věku 51 let.

Dp. František Habart

Dp. František Habart se narodil v Clevelandu. Jeho rodiče byli dobře známí krajané František a Marie Habartovi. Po středoškolských a bohosloveckých studiích byl vysvěcen na kněze 11. března r. 1933 arcibiskupem Jos. Schrembssem. Rok byl kaplanem v Youngstown, Ohio a pak se stal kaplanem u Msgra Oldřicha Zlámala v osadě Panny Marie Lurdské. Této osadě zasvětil většinu svého vzorného kněžského života. V roce 1953 se stal farářem osady

sv. Václava na Broadway, ale v roce 1959 se po smrti vdp. faráře Františka Maruny, vrátil jako farář k Panně Marii Lurdské. Již jako kaplan byl pravou rukou Msgra Zlámala a pokračoval ve své nadšené práci i jako farář. Pod jeho vedením začala osada znovu vzkvétat.

Obětaví osadníci pomáhali svému faráři při velkých opravách chrámu Páně, školy, fary. Bůh žehnal jeho nadšenému dílu. Nedokončil je, odešel uprostřed plné práce k svému Pánu, který bude jistě spravedlivým odplatitelem všech dobrých skutků svého pokorného sluhy a odmění jej korunou věčné blaženosti.

Tělesné pozůstatky zesnulého pana faráře byly vystaveny v kostele Panny Marie Lurdské. Pohřeb se konal 21. srpna. Rekviem sloužil nejdp. svätící biskup Jan Wheaton; smuteční obřady vykonal nejdp. arcibiskup Edward F. Hoban. Smutečním kazatelem byl Msgr. Oldřich Koráb, farář osady sv. Richarda v North Olmstead, Ohio. Po smutečních obřadech byly tělesné pozůstatky dp. Habarta převezeny na hřbitov Kalvarii a na kněžském návrší uloženy k věčnému odpočinku. Necht' odpočívá v pokoji.

DP. FRANTIŠEK DOBIÁŠ ZEMŘEL

V pondělí 26. června 1961 zemřel na srdeční chorobu v nemocnici sv. Terezie v Beaumont, Texas, dp. František Dobiáš, kaplan oné nemocnice. — Pohřební obřady za zesnulého konaly se v Beaumont ve středu 28. června 1961 v 10:00 hod. ráno při slavném rekviem u přítomnosti nejdp. biskupa W. Nolda z Galvestonu a celé řady kněží. — Pak tělo zesnulého převezeno bylo do Granger, kde ve čtvrtek v 7:00 hod. ráno rakev se zesnulým vystavena byla v kostele sv. Cyrila a Metoděje. — V 10:00 hod. byla obětována slavná zádušní mše sv. u přítomnosti nejdp. biskupa L. J. Reichera z Austinu a několika kněží. — Po službách Božích zesnulý uložen byl na hřbitově sv. Křížce v Granger.

Jelikož dp. Dobiáš v době druhé světové války sloužil co kaplan námořnictva v jižním Pacifiku, pohřeb jeho v Granger konal se s plnými vojenskými poctami za účasti Granger Firing Squad. Těž Kolumbovi Rytíři 4. stupně byli přítomni.

Dp. František Dobiáš narozen byl 12. února 1902 v Praze, Tex. co syn manželů Antonína a Marie Dobiášových. Se svými sourozenci navštěvoval katolickou školu v Granger a později odebral se na studii do semináře Panny Marie v La Porte, kde s prospěchem dokončil bohoslovecká studia a 20. prosince 1930 nejdp. biskup C. E. Byrne vysvětil jej na kněze. Průběžně mši sv. obřatoval v Granger o půlnoci na Hod Boží vánoční 1930. Pak byl ustanoven kaplanem v Taylor a rok na to nastoupil místo co druhý kaplan ve West. Pak byl nějakou dobu v Marák a pak jmenován byl duchovním

správcem osady sv. Jana ve Fayetteville. V době války sloužil co námořní kaplan a prodělal těžké doby za bojů v jižním Pacifiku. Po válce jmenován byl duchovním správcem v Danbury, kde brzy potom postavil nový kostel a osadu zveleboval, avšak zdraví jeho bylo válečnými útrapami podlomeno, takže velmi váž-

ně onemocněl. Když vyzdravěl, byl po nějakou dobu kaplanem v nemocnici v Corpus Christi a pak obdržel farnost v Houstonu, avšak musel se této vzdáti vzhledem k svému zdraví a poslední dobou byl kaplanem nemocnice sv. Terezie v Beaumont, Tex., kde také při dalším srdečním záchvatu zemřel.

KONVENCE A SJEZDY

ÚSPĚŠNÝ A POTĚŠUJÍCÍ PRŮBĚH XVI KONVENCE NÁRODNÍHO SVAZU ČESKÝCH KATOLÍKŮ V ENNIS, TEXAS

Průběh XVI. konvence Národního svazu českých katolíků, která se konala ve dnech 25. až 27. září 1960 v Ennis, Texas, byl všestranně potěšující. Konvence se zúčastnili četní delegáti a hosté z Chicaga, dále z New Yorku, z Clevelandu, ze států Wisconsin, Nebrasky, Ohia, Virginie, Minnesoty, Louisiany — a byli ovšem přítomni četní hosté z krajaňského Texasu. Z česko-amerických kněží byl přítomen dlouholetý kaplan Svazu Msgr. Martin Křížka, vdp. převor svatoprokopského opatství Aleš Macháček, O.S.B., Msgr. Alois Mořkovský z Hallettsville, Texas, Msgr. A. F. Drozd, ředitel benediktinského tisku dp. Karel Kolek, O.S.B., dp. František Šindelář, O.S.B., dp. Josef Větrovec, C.S.S.R., který je kaplanem newyorské odbočky Národního svazu českých katolíků, dp. Arnošt Žižka, O.S.B., který přicestoval z Louisiany, dp. Al. W. Nesvadba, známý z krajaňského rozhlasu v Texasu, dp. William Botík, dp. Emil Slováček, dp. H. Neu. Přijeli dále také dva kněží-exulanti z Československa, kteří nyní působí v duchovní správě v Texasu, dp. Jan Kukrál a dp. Bohumil Hrubý.

Průběhu konvence dodala ovšem mimořádného lesku účast nejdp. biskupa Jana L. Mořkovského z Amarillo, Texas, který byl přítomen po celou neděli i pondělí.

Početnou, asi třicetiletou skupinu, která přijela na konvenci z Chicaga, v čele s Msgr. M. Křížkou, srdečně přivítal po příjezdu do Dallas, Texas, předseda místního Distriktního svazu, býv. senátor L. J. Šulák a účastníci pak po příjezdu do Ennis, Texas, se ještě v sobotu večer sešli k přátelskému pobesedování v síni výstavné budovy Katolické Jednoty žen texaských — v osadě sv. Jana Nep. V síni této budovy se pak konala nedělní slavnost a probíhala v ní zároveň i sjezdová jednání v pondělí a v úterý.

Nedělní bohoslužby a oslava.

Program konvence byl opravdu důstojně zahájen v neděli 25. září slavnými pontifikálními

bohoslužbami, které celebroidal nejdp. biskup Jan Ludvík Mořkovský. Nejdp. biskup pronesl zároveň procitěnou promluvu, v níž ocenil svazovou činnost a nabádal, aby sjezdová jednání byla vedena v duchu křesťanské lásky.

V odpoledních hodinách byla potom uspořádána v síni Katolické Jednoty žen texaských srdečná oslava, spojená zároveň s akademií a zpestřená malebným programem, ve kterém vystoupily děti místní osady sv. Jana Nepomuckého.

Obřadníkem oslavy byl předseda Texaského Distriktního svazu L. J. Šulák a program akademie, na níž byly předvedeny četné zpěvy a tance, řídil farář osady dp. William Botík. Býv. senátor Šulák přivítal účastníky oslavy, kteří do posledního místa naplnili prostornou síň, a představil pak slavnostní řečníky. Pozdravný projev přednesl starosta města Ennis a po něm ujal se slova soudce texaského Nejvyššího soudu Clyde E. Smith, který byl přítomen jako osobní zástupce texaského guvernéra Daniela Price. Soudce Smith ve svém projevu tlumočil srdečné pozdravy a v další části své řeči obsažené pojednal o dnešní situaci. Zdůraznil také, že velkou pozornost je třeba věnovat mládeži, aby byla proniknuta nejlepšími duchem americké demokracie a aby dovedla nesmlouvavě čelit komunistickému náporu.

Na okraj dnešní situace také promluvil ve svém slavnostním projevu známý texaský krajaňský pracovník, vydavatel týdeníku "Nový domov" p. Vladimír Malec, který ve své řeči, přerušované souhlasným potleskem, zdůrazňoval, že je třeba usilovat, aby se dostalo svobody národům za železnou oponou, zvláště trpícímu lidu československému.

Na slavnosti pronesl dále projev nejdp. biskup Jan Ludvík Mořkovský, který nabádal věrlými slovy k udržení i dalšímu oživení drahého křesťanského odkazu cyrilometodějského a svatováclavského. Vybízel zároveň, aby krajaňská mládež si osvojila českou řeč a seznámila se s minulostí vlasti svých rodičů i s americkými krajaňskými tradicemi. V této souvislosti nejdp. biskup Mořkovský připomněl, že v dohledné době bude vydána v anglické řeči historie krajaňského života a snažení ve Spojených stá-

tech. Nejdp. biskup také uvedl, že autorem tohoto nejnovějšího dokumentárního spisu je český učenec P. Dr. František Dvorník, profesor byzantských dějin na Harvardově universitě.

Obsažný a povzbudivý projev nejdp. biskupa Mořkovského byl odměněn srdečným potles-

kem. Závěrečný projev přednesl pak býv. senátor L. J. Šulák, a následovalo pestré pásmo zpěvů a tanců za řízení dp. Williama Botika, duchovního správce osady sv. Jana Nep. v Ennis. Přednes působil svěže roztomilostí svérázných dětských vystoupení a zasloužil ocenění o to více, že v nejednom čísle vystoupily děti českého původu již ze třetí, nebo i čtvrté generace, usazené v Texasu.

Večer pak až do pozdních hodin probíhala v síni KJŽT srdečná beseda.

Průběh sjezdových jednání.

V pondělí 26. září ráno se účastníci konvence shromáždili na bohoslužbách, které obětoval Msgr. Alois Mořkovský, děkan a farář z Hallettsville, Texas, bratr nejdp. biskupa Mořkovského. Slavnostní promluvu při bohoslužbách, jimž byl přítomen také nejdp. biskup Mořkovský, pronesl kaplan Svazu Msgr. Martin Křížka, který nastínil historii i význam svazové práce za uplynulá desetiletí.

Účastníci se pak odebrali do síně v budově Katolické Jednoty žen texaských, kde byla zahájena sjezdová jednání. Sjezd byl zahájen hymnou americkou a československou, kterou přednesla známá katolická pracovnice a oblíbená pěvkyně paní Mildred Jandová. Poté byl přednesen slib vlajce, a předsedkyně Svazu paní Marie L. Králová zahájila konvenci a požádala nejdp. biskupa Jana L. Mořkovského o přednes modlitby. Uvítací projev jménem texaského Distriktního svazu pronesl býv. senátor L. J. Šulák. Následoval pak přednes zpráv o činnosti za uplynulé období. Litujeme, že pro omezenost místa není možno podrobně uvést zde celkový pořad sjezdového jednání. Proto zmíníme se jen krátce:

Za Chicagský Distriktní svaz promluvil dr. Josef Čada, který vysoce ocenil snahu všech těch, kteří každoročně se podílejí na uspořádání "Dne českých katolíků".

Za ústavy svatoprokopského opatství přednesl obsažnou zprávu vdp. převor svatoprokopského opatství Aleš Macháček, O.S.B., který seznámil účastníky konvence také s rozvojovým stavebním plánem opatství a s těžkými hmotnými obtížemi při jeho uskutečňování.

Za benediktinský tisk přednesl zprávu šéfredaktor "Národa" a "Katolíka" dr. V. Stránecký, který pojednal o tísnivé hmotné situaci krajanského tisku a o dalekosáhlém významu česko-amerického benediktinského tisku v dnešní době.

Večer byl potom pro účastníky konvence uspořádán texaskými hostiteli přátelský banket, při němž byl obřadníkem Msgr. Alois Mořkovský. Při banketu pronesli projevy předsedkyně Svazu paní Marie L. Králová, místopředseda Svazu profesor dr. Josef Čada, kaplan Msgr. Martin Křížka a nejdp. biskup Jan L. Mořkovský.

Rovněž zpráva delegáta Clevelandského Distriktního svazu Karla Hronka svědčila o slibné činnosti.

Dále byl čten pozdravný projev, jež konvenci adresoval duchovní rádce Cyrilometodějské ligy ve Spoj. státech, dp. Max Pikard.

Na konvenci byl také zvolen ředitelský sbor pro nové období, jehož slavnostní slib přijal přítomný dlouholetý svazový pracovník dp. Arnošt Žižka, O.S.B.

Čtenáře bude zajímat, že do ředitelstva byli zvoleni: Msgr. Martin Křížka, Marie Král, Dr. Josef Čada, Jos. J. Janda, Jeannette Krippner, dp. Karel Kolek, O.S.B., dp. František Pokorný, Marie Pítelka, Marie Průša, Antoinette Váňa, Viktorie Voller, Josef Hodouš. — Přespolní: Karel Hronek, Cleveland; Vincent Koníček, Racine, Wis.; Marie Koníček, Detroit; Andrew Šírek, New Prague, Minn.; L. J. Šulák, La Grange, Tex.; Benita Pavla, Hallettsville, Tex.; Františka Hejl, New York.

Závěrečný den sjezdu.

V úterý ráno sloužil kaplan Svazu Msgr. Martin Křížka v osadním chrámu sv. Jana Nep. zádušní bohoslužby za zemřelé pracovníky, členy a příznivce Svazu, a v promluvě zvlášť vzpomněl, že se právě dovršil rok od smrti dlouholetého předsedy Svazu Jana W. Vollera.

Poté pokračovala sjezdová jednání, do nichž zasahovali delegáti podnětnými návrhy a podmínkami. Resoluční výbor připravil řadu resolucí, které byly konvencí schváleny. Byly zároveň přečteny pozdravné projevy, jichž došla sjezdu celá řada. V první řadě byl přečten příspěvek, jímž kardinál-státní sekretář Domenico Tardini oznamoval, že Sv. Otec Jan XXIII. uděluje účastníkům konvence apoštolské pozhledání.

RŮZNÉ

Vzácné řeholní jubileum:

CTIHODNÝ BRATR NORBERT FUČÍK, O.S.B., 60 LET BENEDIKTINEM

Na svátek sv. Školastiky — 16. února 1961 — ctih. bratr Norbert Fučík, O.S.B., dosáhl 60 let řeholní profese, totiž skládání svatých slibů. Tichá jeho povaha si nikdy nepřála okázalosti. Žil vždy jen modlitbě a práci.

Ctihodný Bratr Norbert Fučík, O.S.B.

V postři roku 1894, kdy jeden mladý benediktin z Chicaga, P. Prokop Neužil, O.S.B., kázal při 40ti hodinové pobožnosti v kostele sv. Prokopa v Clevelandu, tamní farář mu představil mladíka s nejlepším vysvědčením. Měl rodiče, o které se musel starat, ale měl touhu se stát řeholníkem benediktinem. Dp. misionář jej pochválil a pak dodal, že splnění přání bude

záležet na Pánu Bohu a na něm samém. Pět let čekal, nežli měl volnou cestu, aby se dostal do kláštera. To bylo v létě r. 1899. Po dobu čekatelství a pak další rok v noviciátu, složil svaté sliby 10. února 1901.

Klášteřnímu životu věnoval se s celým záplem, duší i tělem. Byl vždy vzorným příkladem všem svým spolubratřím jak v modlitbě tak v práci.

Jelikož byl nadaným mašinistou, byl nejdp. opatem Jaegrem ustanoven pro práci v tiskárně v Chicagu. Tehdy tiskárna ještě neměla sázecí stroje; všechno se muselo sázet ručním písmem, což i při nejlepší zručnosti byla zdoluhavá práce. Proto nejdp. opat poslal nadaného bratra Norberta do strojnické školy, továrny Mergenthaler Linotype Co., v Brooklyn, N.Y.

Po úspěšném dokončení kursu, který za přiměřených okolností mohl být pro něho snazším, kdyby byl pro svůj plnovous nebyl považován od instruktorů za syna vyvoleného národa ("žida"), přivezl jeden sázecí stroj, který s jedním pomocníkem sestavil za jediný den, ušetřiv tiskárně \$200.00 v r. 1902. To byla pro něho nejvyšší mzda za jediný den práce v jeho životě.

Náš oslavenec pracoval přes 40 let v naší tiskárně. Musel tu a tam "natahovat", aby tisk vyšel včas a často se ubíral na lůžko o půl noci. Nicméně, druhý den ráno byl již v klášterní kapli, kde s ostatními bratry konal o 4. hodině, modlitby.

Asi před 18 roky se těžce roz nemohl a strávil delší čas v nemocnici. Na radu lékaře byl po uzdravení přeložen do opatství, kde pracoval v tesařské dílně. I nyní, když počasí dovolí, náš jubilant jde vypomáhat, do "karpenter šapu", (tesařské dílny), přes to, že je mu raděno, aby si odpočinul.

Svůj volný čas ztráví v modlitbě a čtení duchovních knih. Nikterak nepřeháním, když sdělují, že žádný člen opatství sv. Prokopa v Lisle nepřečetl tolik knih jako br. Norbert.

Br. Norbert, O.S.B., se narodil 26. září r. 1872 v Banovicích na Moravě. Do Ameriky přijel s rodiči a sourozenci roku 1888 a to přímo do Clevelandu. Jeho sestra, ctih. sestra Florentina, O.S.B., je členkou kláštera Božského Srdce v Lisle.

Všichni srdečně gratulujeme našemu jubilantovi k tak vzácnému výročí a přejeme mu pevného zdraví a doufáme, že nám ho Bůh na dlouhá léta zachová!

Br. Valerian Horký, O.S.B.

ZLATÉ JUBILEUM CTIH. SESTRY MARIE JAROSLAVY, O.S.F.

Kdo zná ctih. sestru Marii Jaroslavu, O.S.F., z osady blah. Anežky České v Chicagu, s radostí a s překvapením uvítal zprávu, že tato vzácná přítelkyně a přeochočná pracovnice pro svazové věci a vůbec pro vše, co je české, oslavila padesátileté jubileum své profese v řeholi svatého Františka z Assisi dne 14. července 1961. Nehodná bychom byli, kdybychom sestře Jaroslavě nevyslovili nejenom přání všeho dobra, ale také jí nepodali naše neupřímnější díky za její vzácné porozumění poslání Svazu. Stačí zde pouhá zmínka o jejím pečlivém vypravění dítek osady blah. Anežky při každém programu českého dne. I letos sestra Jaroslava přislíbila vystoupení jejich světenců na odpoledním programu. Mnozí z nás ji znají také jako ředitelku českých dětských radiových programů ze stanice W.E.D.C. Tyto se vyskytují několikrát do roka na všechny významnější dny církevního kalendáře.

Nejdp. Msgr. Křížka sloužil slavnou děkovnou a jubilejní mší svatou 17. července v chrámu bl. Anežky České, při které byli přítomní četní její bývalí žáci a žákyňe, jakož i děti, které dosud vyučuje a zástupců Svazu Č. K. Při mši svaté nejdp. msgr. M. A. Křížka ve svém proslovu blahopřál ctihodné sestře M. Jaroslavě k jejímu vzácnému a záslužnému jubileu, za lid osady i duchovenstvo. Po mši svaté byla v přízemí fary snídaně pro oslavenku, asi jedenáct ctih. sester, několik matek ctihodných sester a pro členky chorálního sboru, které přišly zpívat o mši svaté. Jsme jisti, že k těm blahopřáním, která jí byla přednesena, se druží přání a modlitby kolika set dalších jejích žáků ve věčné vzpomínce na svědomitou péči, kterou jim ve škole věnovala. Ctihodná sestra prokázala tak mnohou službu našemu lidu i v podnicích národnostních.

Ctih. sestře M. Jaroslavě přejeme mnoho Božího požehnání do budoucna.

PAMÁTNÉ ŘEHOLNÍ SLAVNOSTI V KLÁŠTĚRE NOTRE DAME V OMAZE

13. srpna 1960 byl nejen slavný, ale i hlubokého významu duchovního. Tři ctihodné sestry dožily se toho dne dvacetipěti let, kdy poprvé složily sliby: chudoby čistoty a poslušnosti v kongregaci de Notre Dame — slavily tudíž "stříbrné jubileum". Pět sestřiček měly téhož dne složit sliby na dobu celého života, neboli "věčné sliby". I rodiče a příbuzní těchto sestřiček přišli, aby se svými dcerami se rozloučili a požehnali jim pro další život v řeholi.

Mše svatá byla slavná s asistencí. Celebrantem byl dp. Jindřich Novák, C.S.S.R. Jáhmem byl jeho starší bratr František, rovněž kněz kongregace Otců redemptoristů. (Nejmladší

bratr, kněz, je misionářem v Brazílii.) Jsou to bratři ctihodné sestry M. Alžběty Novákové.) J. M. pan arcibiskup G. T. Bergan, monsignorové a několik kněží byli přítomni ve svatyni. Obsažné kázání, poučné i praktické přednesl dp. František Novák, C.S.S.R.

Před sv. přijímáním tři ctihodné sestry jubilantky a pět dalších sestřiček, které měly skládat svaté sliby doživotní, vešli do presbytáře a poklekly na stupně oltářní. Kněz po udělení rozkřesení, držel svatou hostii před každou sestrou a po odříkání formule svatých slibů, podal jí svaté přijímání. Ctihodné sestry jubilantky odříkaly společně formuli díky Pánu a Snoubenci svému za milosti a dary jim udělené v době dvacetipěti let a že dopřál jim sloužit Mu svými modlitbami, pracemi a obětmi. Ho oslavovat i usmířovat, zároveň obnovily svaté sliby pro další dobu života. Jak všechny tyto duše byly šťastné, jakoby klečely již v nebi před trůnem Beránka Božího. Po ukončení mše svaté bylo nadšeně a vroucně zpíváno velebné "Te Deum".

Jména ctih. sester jubilantek jsou: sestra M. Monika Kopecká ze Cedar Rapids, Iowa; sestra M. Imelda Barešová z Chelsea, Iowa; sestra M. Alžběta Nováková z Dwight, Neb.

MATKA MARIE LOUISE HARTWIG, O.S.B., PŘEVORKOU KLÁŠTERA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ

Podle předpisů kongregace sv. Školastiky, k níž shora uvedený klášter náleží, musí řeholní sbor sester každých šest roků volit ze své družiny budoucí představenou kláštera. Letos o slavnosti sv. Otce Benedikta dne 11. července 1961 vypršela druhá lhůta představenství pro vel. Matku Marii Aemilii Shonkovou, O.S.B., a na její místo zvolena za převorku někdejší graduantka akademie Božského Srdce Páně a nyníjší členka a úřednice shora uvedeného kláštera.

Velebná Matka Marie Louise je dcerou nyní již zemřelých Václava a Marie Hartwigových od sv. Vítu v Chicagu, kde vychodila obecnou školu. Z akademie Božského Srdce graduovala s velkým úspěchem v roce 1931, a pak na svátek Panny Marie Karmelské vstoupila tamtéž do noviciátu. Jako kandidátka, i jako mladá sestra pokračovala ve studiu v koleji sv. Františka v Joliet a později na Loyola universitě a dosáhla hodnosti bakaláře věd. Nato byla ustanovena za profesorku ve svojí "Alma Mater". Zde vyučovala 12 roků, načež byla poslána do školy Panny Marie Lurdské, kde setrvala až do roku 1958, kdy byla ustanovena za pokladní kláštera. A nyní tedy — dokončivši třicátý rok svého řeholního povolání — stává se duchovní

matkou dcer sv. Otce Benedikta v počtu 204, včetně 175 sester s věčnými, 21ti sester s dočasnými sliby a osmi novicami.

Klášter Božského Srdce Páně v Lisle byl založen zesnulým panem opatem Nepomukem Jaegrem, O.S.B., zakladatelem a prvním opatem kláštera sv. Prokopa, a jeho taktéž již zemřelou sestrou vel. Matkou Nepomucenou Jaeger, O.S.B., v roce 1895. Jeho účelem bylo hned od počátku chválit Boha důstojným vykonáváním

Velebná Matka M. Louise Hartwig stává se takto čtvrtou převorkou, čili hlavní představenou kláštera Božského Srdce Páně. — Po velmi úmorné, záslužné a průkopnické práci první představené Matky Nepomuceny Jaegrové, která později pro nemoc a vyčerpané tělesné síly, byla nucena vzdát se svého úřadu v r. 1919 zvolena byla ctih. sestra M. Jenovefa Biskup, O.S.B., která se velice zasloužila o rozkvět duchovního a vzdělávacího poslání kláštera a též

Vel. Matka M. Louise Hartwig, O.S.B.

služby Páně a sebe posvěcováním, a pak výchovou české a slovenské mládeže v osadních školách.

Začátky tohoto kláštera byly velice těžké, ale šilovnou pílí a šetrností se časem domohly vlastního domova v čís. 1718 W. 18 Place v Chicagu. Mezitím se jim hlásily schopné kandidátky, takže jim bylo umožněno převzít laskavostí sester sv. Františka první školu a to v osadě sv. Áita na téže ulici v Chicagu. Uskrovněovaly se ak jen bylo možno a taktéž za pomoci nejdp. opata Nepomuka a české katolické veřejnosti si postavily velmi pěkný nový a velký mateřinec v Lisle, k němuž základní kámen byl posvěcen 16. ervence lóta Páně 1911.

o přístavbou klášterní budovy a krásné velké kaple. Úřad představené, čí převorky zastávala plných 30 let.

Třetí převorkou kláštera byla v r. 1949 zvolena ctih. sestra Marie Emilie Shonková, O.S.B., která si vzala za úkol založit nové oddělení mateřského kláštera, podle ducha zakladatele benediktinského řádu svatého Benedikta, totiž panenský klášter sester slovenského původu. Pán Bůh žehnal záměru tomu a tak již v roce 1953, 27. listopadu sestry Slovenky za pomoci svého mateřského kláštera, založily si vlastní klášter v předměstí Chicaga, v Tinley Parku. A jak nám známo, požehnaně působí a podle možnosti vyučují na několika sloven-

ských školách a doma. — Avšak velebná Matka Emilie umínala si, že pro větší čest a slávu Boží, a též po příkladu kláštera sv. Prokopa, v kterémž má tři bratry kněžími, založí též další odvětví kláštera, totiž staroslovanského obřadu, ale řádu sv. Benedikta. A i tento záměr se slibně uskutečnil. Prozatím tato malá družina sester východního obřadu působí v řeckokatolické osadě sv. Petra a Pavla ve Warren, Ohio.

Z hloubí srdce přejeme velebné Matce Louise, aby Bůh jí žehnal, tak aby zdárně ku větší cti a slávě Boží působila a pokračovala v šlépějích svých velkých předchůdkyň.

Nově zvolený prezident Kennedy, se obrátil k americké veřejnosti a žádal, by všichni mu pomohli nést těžký úřad presidenta.

President Eisenhower nabídl novému presidentu schůzku, aby co nejdříve se seznámil s problémy administrace a přenesení úřadu prošlo bez vážných následků, zvláště v zahraniční politice a v přípravě nového rozpočtu. Rovněž vicepresident Nixon slíbil, že bude novému presidentu nápomocen.

Světový tisk přijal zvolení senátora Kennedyho za příštího presidenta dost rezervovaně. Poukazoval, že získal volbu v těsném hlasování a že se bude muset snažit opírat o podporu

NOVÝ PRESIDENT SPOJENÝCH STÁTŮ

Ponejprv v dějinách Spojených států byl zvolen presidentem kandidát katolického vyznání.

Lid Spojených států se sjednotil za novým presidentem Spojených států John F. Kennedym. Senátor vyhrál těsný boj o necelé procento hlasů, ale získal drtivou většinu elektorálních hlasů, poněvadž zvítězil především ve státech, které mají velký počet elektorálních hlasů.

Velká města hlasovala ponejvíce pro Kennedyho. Jsou tradičně demokratická a žije v nich velký počet občanů katolického vyznání.

všeho lidu. Všiml si však s porozuměním skutečností, že volba senátora Kennedyho znamená zlomení protikatolických předsudků ve Spojených státech. Tímtež způsobem komentoval volbu vatikánský deník Osservatore Romano.

Veřejné působení presidenta J. F. Kennedyho

Dnes, po uplynutí 10 měsíců vlády presidenta Kennedyho, možno říci, že je požehnaná. Celý americký národ je plně sjednocen a jej podporuje, jak v domácí, tak zahraniční politice. Z jeho veřejných projevů a tiskových konferencí, národ poznává jeho veliký a všeobecný zájem o celý svobodný svět a zejména národy

kulturně méně vyvinuté, jímž hrozí nebezpečí pádu do komunistického ujačmení.

Zvláště je mu vděčná střední třída lidu, jemuž ve své volební kampani přislíbil lepší sociální zabezpečení. Vtom je zahrnuto lékařské ošetření, zvýšení starobní penze, atd. Slibu svému se snaží dostátí přes různé překážky. Také zemědělství podporuje. Dále zajistil státním školám vládní pomoc a zvýšení platů učitelům, tak aby americké školství se vyvíjelo do předí světové vzdělanosti, vědy a umění.

**OTTO KERNER
GUVERNÉREM STÁTU ILLINOIS**

Chicago — Českou veřejnost ve Spojených státech jistě upřímně potěšila zpráva, že v listopadových volbách 1960, byl zvolen novým guvernérem státu Illinois americký Čech Otto

Guvernér Otto Kerner

Kerner, ktedý do konce února 1961 působil jako okresní soudce okresu Cook. Nový guvernéř státu Illinois je synem zesnulého už známého českoamerického předáka Otto Knera st., vynikajícího právníka a soudce, někdejšího generálního návladního státu Illinois, který spolupracoval s T. G. Masarykem a uváděl jej s kongresníkem Sabathem k americkým politikům a vlivným osobnostem.

Nový guvernéř, jemuž je 53 let, navštěvoval vyšší školu v Oak Parku a studoval pak na universitě Brown a na kolleji Nejsvětější Trojice v Cambridge v Anglii. Hodnosti doktora práv dosáhl na universitě Northwestern.

Od roku 1934 vedl vlastní právnickou kancelář. Za druhé světové války sloužil na bojišti

v Africe, Itálii a později v Pacifiku. Stal se pak brigádním generálem Národní gardy.

Roku 1947 se stal federálním prokurátorem. Roku 1954, kdy se stal soudcem, odešel do výslužby v hodnosti generálmajora Národní gardy.

Choť guvernéra Knera, paní Helena Kernerová, je dcerou někdejšího chicagského starosty Antonína Čermáka.

**FRANTIŠEK J. POLÁK, ZAKLADATEL A
ČLEN K.D. V PRAGUE, NEBR.
OSLAVIL 96 LET**

Stanovy K.D. určují, že kdo dosáhne 96 let, tak se mu vyplatí jeho pojistné; tak se stalo zakládajícímu členu Fr. J. Polákovi v Prague, Nebr. v odvětví č. 13. Narodil s v Sedlci u Náměstě na Moravě 17. března 1865. Jeho rodina se přistěhovala do Ameriky r. 1875. Již třetí den po jeho příjezdu se stal pasákem dobytka na pláních Nebrasky. Za léto si vysloužil \$10. Když bylo mu 16 let, našel si práci a dostal \$16 na měsíc; tímto pomohl rodinu vydržovat. R. 1887 se oženil s Marií Kubikovou, jejíž otec vlastnil obchod v Plzni (Plasi) Nebr., ale když dráha v témže roce se zavedla do Prague, tak tam přestěhovali obchod a rozšířili jej na železářství. Když McKinley byl zvolen presidentem, stal se Fr. Polák poštmistrem v Prague a zastával tento úřad 18 let. R. 1895 se stal zakládajícím členem K.D. č. 13 v Prague a r. 1903 byl zvolen ústředním pokladníkem Jednoty až do r. 1921. R. 1911 byl zvolen okresním pokladníkem; proto se odstěhoval do Wahoo. V těchto letech byl nejen odběratelem "Katolika" ale také pravidelným týdenním zpravodajem našich novin. Blahopřejeme.
(Z K.D. May, 1961)

**KAPITÁN ROMAN A. HOŘINEK
PO 30 DNÍ UZAVŘEN V POKUSNÉ
VESMÍROVÉ SCHRÁNĚ**

Kapit. Roman A. Hořínek z osady Nejsv. Srdce v Atwood, Kansas a člen K.D. č. 74 téže osady a graduant St. Joseph Military Academy, Hays, Kansas, byl po 30 dní uzavřen v kapsuli na vyzkoušení výletu do vesmíru, které pak vykonali později kapit. Shephard a Grissom. Tyto výzkumné přípravy se zkoušeli, aby se mohl pokus uskutečnit. Náš kapitán Hořínek si do kapsuli vzal jen Bibli. Jeho rodiče jsou p. a pí. Anton Hořínek v Atwood, jeho bratr Leroy farmaří s otcem a mladší navštěvuje St. Joseph's Academy v Hays. Kapitán Hořínek je prvním tryskovým pilotem, jenž obdržel hodnost doktorátu ve vyučování tryskovědě v letectvu Sp. Států.

(K.D. May 13, 1961)

VZÁCNÉ JUBILEUM STAREŠINY ČESKO-AMERICKÝCH NOVINÁŘŮ

Bývalý státní senátor Frank J. Svoboda oslavil se svou chotí 65. výročí sňatku.

V neděli 2. července 1961 oslavili v chrámu P. Marie Lurdské v Clevelandu 65. výročí sňatku dlouholetý někdejší senátor státu Ohio p. Frank J. Svoboda a jeho choť Josefina Svobodová. Jubilant je dlouholetým přítelem našeho tisku a sám byl zakladatelem a po 40 let vydavatelem i šéfredaktorem clevelandského časopisu "Američan". Pan Svoboda, který je starešinou českoamerických novinářů, dovršil již 87 let svého bohatého a plodného života. Narodil se r. 1872 v Čechách a do Clevelandu přijel se svými rodiči r. 1884. Jeho choť paní Josefina Svobodová, rozená Holpuchová, se narodila v Clevelandu roku 1874.

Oba jubilanti navštěvovali osadní školu P. Marie Lurdské — oba v též čase přistoupili k prvním sv. přijímání v též chrámu a později oba byli členy chorálního sboru. Oddáni byli v chrámu P. Marie Lurdské 30. června 1896 tehdejším farářem dp. Štěpánem Furdekem slavně paměti.

Frank Svoboda projevil podnikavého ducha již v roce 1894 ve svých 21. letech, kdy založil malou tiskárnu a o pět let později — roku 1899 — vydával čtyřstránkový list "Američan" ve vlastní budově. List vydával po čtyřicet let — až do roku 1939.

Poté se věnoval veřejné činnosti v politickém životě státu Ohio — ucházel se o zvolení do sněmovny státu Ohio, byl roku 1942 zvolen a po dvě lhůty byl státním poslancem. Po těchto úspěšných letech kandidoval do státního senátu, do něhož byl zvolen šestkrát po sobě, což výmluvně svědčí o jeho oblíbě a úspěšnosti. Z veřejného života v legislativě ustoupil na konci své lhůty r. 1960.

Jubilanti měli pět dětí: Josefínu, provdanou za Dr. Fr. G. Šťovíčka, Alžbětu, provdanou za Dr. Valeriána J. Mastného, Františka, právníka a asistenta v úřadě státního návladního a Roberta, architekta v podniku Robert L. Svoboda and Associates v Detroit, Mich. Oslavenci mají 11 vnoučat a dvě pravnoučata.

Jubilanti již dříve oslavili krásná výročí sňatku: 50. výročí v chrámu P. Marie Lurdské v roce 1946 — pak 55. výročí v katedrále sv. Jana v Columbus a v státní sněmovně v r. 1951. Poté oslavili 60. výročí opět v chrámu P. Marie Lurdské v Clevelandě v r. 1960 a 64. výročí v chrámu Gesu v University Heights v Ohio v roce 1960. Nyní tedy oslavili v plné svěžesti 65. výročí v chrámu P. Marie Lurdské. Jubilanti žijí v Clevelandě v čis. 13906 Larchmere Blvd., Shaker Heights, Cleveland.

Připojujeme se k četným gratulantům a vyslovujeme váženým jubilantům k jejich vzácnému jubileu zároveň jistě i jménem celé naší čtenářské obce nejpřímější blahopřání spolu s přáním šťastného a spokojeného života a hojného Božího požehnání na mnoho dalších let.

ČECH STAROSTOU VELKOMĚSTA OMAHY, NEBRASKA

V jarních volbách velkoměsta zvolen za starostu krajan Václav (James) Dvořák, jehož otec má pohrobní závod v Omaze. Jeho konkurent také se jmenoval James (tímto jménem se překládá Václav do angličtiny, nesprávně, ale je to tak populární jako Václav český). Další důkaz, že naše větve se uplatňuje i na nejvyšších místech ve Sp. Státech. Blahopřejeme starostu Dvořákovi!

(Vzato ze zprávy Fr. Čapka K.D. v červnu 1961)

PRAHA V ARKANSASU — zajímavosti

O., v našich novinách (25. února, 1961, Národ):

O objevení Prahy, Arkansas, píše naše dopisovatelka paní Marie Matyášová z Martin,

"Přijďme do Sheridan, Arkansas z Hot Springs, Ark., odtud to již není daleko. Brzy se stočíme vpravo a malá tabule až při zemi, opřená o nějaký pahrbek a na ní napsáno PRAGUE. Tak zatočíme na úzkou, ale tvrdou cestu, která vede nížinou, po obou stranách je nízké pohoří, porostlé borovými lesy. Už jedem hodnou chvíli a nikde ani domku není vidět, až konečně přijedeme k budce, tam děti čekávají na bus do školy a vidíme několik poštovních schráněk a na nich čteme česká jména: Dvořák, Žaček, Herodes. Stočíme se do prava — po jedné straně vede dráha a na kopečku mezi stromy je vidět několik domků. To je ta Praha? Zastavili jsme se u pana Žačka, měl radost z naší návštěvy a hned snesl zákusky. Ptali jsme se jich, jak se sem dostali; pan Žaček vyprávěl, že před 40 lety přijelo na tato místa několik rodin z Chicaga a založili tuto PRAHU. První domov pana Žačka vyhořel, byl jinde, měli tam obchod a poštu. Pěstovali peanuty (burské oříšky), černoši je obdělávali a oříšky museli posílat dráhou. Když uhadila deprese, nemohl černochům platit, tak si místo peněz vybírali zboží v obchodě, některé rodiny odjeli zpět do Chicaga. Těchto několik Čechů zde zůstalo. Když jsme tam opět roku 1957 po dvou letech jeli, už tu měli pěkné nové cesty i mosty."

ZÁNIK ČESKÉ OSADY SV. VOJTĚCHA V CLEVELANDU, OHIO

Naše zasloužilá dopisovatelka pí. Antonie Fialová z Cleveland, O. ve svém dopisu ze dne 14. ledna 1961 do našich novin Národa a Katolika stručně napsala toto: "KONEC ČESKÉ OSADY SV. VOJTĚCHA", krátká zpráva v anglickém tisku udělala tečku za slavnou historií české osady sv. Vojtěcha na východní 83. ulici v Clevelandu, O."

Bolno je doznati tuto skutečnost, ale my zde v Americe si to musíme uvědomit, že kolo času se pomalu točí a přináší naší české větvi ještě dalších takových případů, kde naše národnost se slučujíc ve velké směsi různonárodních kmenů, jež se vyskytují zde v této nové vlasti, a jen ty přínosy toho nejlepšího, nebo opaku, zde zůstanou na další časy ku cti nebo haně.

Osada sv. Vojtěcha byla založená za faráře dp. Antonína Ilynka od sv. Václava, kdy malý počet českých lidí z 83. ul. a Central Ave. se tu sešel v Stehlikově místnosti a rozhodl ve schůzi 12. února 1882 nejdříve postavit školu. Proto se koupil pozemek 1. ledna 1883. Ve schůzi bylo usneseno jmenovat novou osadu sv. Vojtěcha. Začalo se vyučovat 21. ledna 1884. První učitel byl Václav Elhenický, který již vyučoval v prozatímní místnosti Josefa Stehlika. Další učitelkou byla sl. M. Wicková; všechných dětí bylo 40. Osadní finance pro tento první rok vykazovaly příjem \$1,247. a výdaje byti \$1,246., jeden dolar v kase s dluhem \$1,083.

Ale dne 29. května 1888 dp. Ant. Hynek oznámil, že dostanou prvního faráře dp. Jana Malechu, týž den se koupil pozemek vedle školy pro faru. První kostel sv. Vojtěcha byl posvěcen 14. října 1888 biskupem Richardem Gilmourem. R. 1890 koupil se pozemek pro novou školu a dům sester de Notre Dame, která byla posvěcena 21. srpna 1892. Však velký dluh \$8,500 váží a nastala tíseň let '90ých. Po r. 1897 se poměry zlepšili, takže dp. Malecha již sbíral na nový kostel, ale nedočkal se jeho stavby, neboť zemřel v červenci 1904. Jeho nástupcem byl dp. Ladislav Klouček až do r. 1907, kdy se stal zde farářem dp. Jan Bečka, jenž zde působil 37 let až byl ustanoven farářem sv. Prokopa po smrti msgr. Červeného. Nástupcem dp. Bečky stal se dp. Josef M. Anděl jenž byl ustanoven farářem sv. Prokopa. Po msgr. Janu Bečkově nastoupil jeho místo dp. Clarence Liederbach, nynější farář u sv. Rodiny na vých. 131. ul. Po něm byl administrátorem dp. Pavel Hritz.

Nyní ta velká změna: tohoto nového roku 1961 v lednu se nastěhovala k sv. Vojtěchu černošská osada Our Lady of the Blessed Sacrament, která byla založená jako první černošská farnost v Cleveland, O.

"Kostel sv. Vojtěcha byl nejkrásnějším českým chrámem v Clevelandu"; tak končí smutnou zprávu pro Čechy, ale radostnou pro černošské obyvatele zde v Clevelandu.

KRAJAN FRANTIŠEK J. PAYER ZEMŘEL VE VĚKU 99 LET

Krajan František J. Payer zemřel v 99 roce svého života na den 2. list. 1959 v Boone, Iowa. Pohřeb se konal z kostela ssv. Petra a Pavla, Pocahontas, Iowa 5. list. a byl uložen na hřbitov Kalvarii v tomto městečku. Zesnulý se narodil dne 22. března 1860 ve Spillville, Iowa, jako syn Vita a Marie Payerových. R. 1876 rodina se odstěhovala do Pocahontas, kde nejen otec farmařil, ale zařídil si obchod a byl také klerkem v townshipu. František Payer se oženil s Annou Remešovou z New Prague, Minn., r. 1887, jimž se pak narodily dvě děti. Po smrti své první ženy pak se oženil s Růžnou Maškovou ze Spillville, Iowa 12. list. 1895. Rodina Payerová bydlela v New Prague, Minn., Ft. Atkinson a Spillville, Iowa, zabývající se obchodem feznickým a kupováním dobytka. R. 1917 odstěhovali se do Wheatland, No. Dak., ale r. 1936 se přistěhovali do Boone, Iowa, kde do smrti jak své manželky 19. července 1946 tak i své bydleli. R. 1891 byl zakládajícím členem Katolického Dělníka v New Prague, Minn., když Katolický Dělník se založil.

KARDINÁL PAVEL-EMIL LÉGER VYSVĚTIL V MONTREALE "KULTURNÍ STŘEDISKO ARCIBISKUPA BERANA"

Svatý Otec Jan XXIII. a kardinál Karel Gonsalvoni posílají zvláštní požehnání

Slavnost vysvěcení a otevření Kulturního střediska arcibiskupa Berana, která se konala večer 14. června 1961 v Českém misijním domě na West Broadway (č. 4605) v Montreale, se vydařila po všech stránkách. Už dávno před začátkem slavností konferenční sál a přilehlé místnosti v misijním domě byly plny hostů a ostatní očekávali před domem příjezd J. Em. ndp. kardinála Pavla-Emila Légera, arcibiskupa montrealského. Přijel přesně. Uvítali ho vdp. provinciál hornokanadské provincie Tovaryšstva Ježíšova, P. Gordon F. George, zástupce vdp. P. provinciála dolnokanadské provincie Tovaryšstva Ježíšova, rektor Loyola College, ředitel misijního díla českých jezuitů v Kanadě a skupina děvčátek v národních krojích. Nejmenší z nich — Zuzanka Antonyová — mu podala kyticí. Pana kardinála pozdravili také dva čeští kněží, kteří přišli na slavnost, vdp. Jaromír Vochoc a vdp. farář Josef Ráček z dalekého kanadského východu. Pan kardinál

začal hned svěcení domu. Doprovázen kněžstvem, sestoupil do přednáškového sálu. U vchodu mu byly po staroslovanském způsobu podány chléb a sůl. Potom před mikrofony státního kanadského rozhlasu a rozhlasové stanice CKAC se pomodlil přeepsané modlitby francouzsky, anglicky a latinsky. Dříve však byla modlitba přečtena česky a všichni přítomní vyzváni, aby spolu s ním "prosili všemohoucího Boha, aby posvětil tento dům a aby to požehnání zůstalo na něm a na všech, kdo tam budou přebývat."

a sochař — P. Jan Nep. Lang, je opravdu zdařilý. Právem upoutal pozornost všech návštěvníků. Zůstane trvalou ozdobou sálu a střediska, které nese jméno arcibiskupa Berana. Slavnost řídil pan lékárník Milan. Po uvítání přítomných hostů, mezi nimiž vedle už jmenovaných představitelů obou jezuitských kanadských provincií a Loyola College, byli také zástupci kolleje Brébeuf, kde se konají pravidelné české bohoslužby pro věřící České katolické misie, kterou řídí vdp. Adolf Pelikán, S. J., zástupci některých nár. farností nebo misíí montrealských.

ČESKÝ MISIJNÍ DŮM V MONTREALU

Ndp. arcibiskup pak provázen ministranty a kněžími, procházel domem a kropil svěcenou vodou jednotlivé místnosti. Průvod se zastavil v domácí kapli, kde podobně jako v sále, se modlitby konaly česky, francouzsky, anglicky a latinsky. Po vysvěcení kaple a svatostánku sestoupil pan kardinál znovu do suterénu a posvětil ještě místnosti určené pro knihovnu a čítárnu. Svěcení bylo skončeno. Pan kardinál se vrátil do sálu, aby předsedal holdu, který tam byl uspořádán pražskému arcibiskupovi-primašovi Josefu Beranovi u příležitosti jeho zlatého kněžského jubilea. Z moderního rámu, vkusně ozdobeného nár. trikolorou, hleděl arcibiskup Beran na to množství českého lidu, které přeplovalo sál, jeho předsíň i část schodiště, i na kanadské hosty, kteří mu přišli tlumočit svůj obdiv a úctu. Portrét pražského arcibiskupa, který vytvořil v oleji český jezuita — malíř

Řada dalších přátel ndp. pražského arcibiskupa, kteří nemohli přijít osobně, poslala alespoň pozdravy. Byli s námi v těch krásných chvílích přátelů nejenom z Kanady a ze Spoj. států, nýbrž i z Evropy, z Londýna a z Říma.

J. M. ndp. opat z opatství sv. Prokopa v Lisle, Ambrož L. Ondrák, O.S.B., jménem svým a celého opatství blahopřeje "k vybudování a posvěcení Českého misijního domu, který bude mít nesmírnou jednotící sílu pro náš lid v Kanadě a má tím větší význam, že je svěcen za jubilejního roku arcibiskupa Berana a v předvečer cyrilometodějského jubilea a přeje si jen, aby tento misijní dům byl misijním domem v nejpínějším smyslu slova: ve službě Bohu, Církvi a národu."

Generální sekretář a duchovní rádce Křesťanské akademie v Římě Msgr. František Planer ve svém srdečném dopise píše mimo jiné:

“Velmi případně jste zvolili pro své duchovní středisko jméno ndp. arcibiskupa Berana. Jeho osoba je symbolem každého upřímného katolíka a Čecha.”

Hold statečnému českému primasovi ukončil sám J. Em. ndp. kardinál Pavel-Emil Léger. Přinesl všem to největší a nejkrásnější překvapení. Přečetl telegram kardinála státního sekretáře Tardiniho, který oznamuje, že svatý Otec Jan XXIII. posílá všem zvláštní apoštolské požehnání: Při příležitosti, kdy Vaše Eminence otevírá Kulturní středisko arcibiskupa Berana, svatý Otec s radostí posílá všem účast-

níkům na slavnosti vyžádané otcovské apoštolské požehnání.

A i nejvyšší církevní představený duchovní správy pro emigranty, sekretář Posv. kongregace konsistoriální J. Em. ndp. kardinál Carlo Gonfalonieri poslal montrealskému arcibiskupovi při této příležitosti zvláštní telegram: Prosím Vaši Eminenci, abyste při otevření Kulturního střediska arcibiskupa Berana, vyřídil českým kněžím a emigrantům přání rozvoje náboženského života a apoštolských děl. Vyprošují hojnost nebeského požehnání. Podepsán:

Kardinál Gonfalonieri.

Kollej sv. Prokopa v novém a dalším rozvoji budování

Nejnovější budova na kollejním pozemku svatoprokopské kolleje, nazvaná Kohlbeck Hall po druhém opatu českoamerických benediktinů. Je to obývací budova pro studenty kolleje. Byla zbudována za pomoci vládní půjčky a slavnostně posvěcena koncem uplynulého školního roku.

**První běloruský katolický kostel na západní
polokouli posvěcen v neděli 2. června 1961**

V neděli 2. července 1961 v 10 hodin ráno byl posvěcen v Chicagu první běloruský katolický kostel běloruským katolickým biskupem nejdp. Česlavem Sipovičem. Je to první běloruský kostel na západní polokouli. Obřadu svěcení se zúčastnil J. Em. Albert kardinál Meyer, který pronesl při posvátné liturgii kázání. Po svěcení nejdp. biskup Sipovič sloužil slavnou pontifikální mši svatou ve východním obřadu a spolu s ním koncelebroval archimandrita nejdp. Ambrož L. Ondrák, O.S.B., převor Seginak z převorství Nejsvětější Trojice, Butler, Pa., Msgr. Denisoff a členové opatství svatoprokopského. Zakladatelem osady je dp. Chrysostom Tarasevič a farářem je jeho synovec dp. Vladimír Tarasevič. Osadu založili řeholníci opatství sv. Prokopa. Nový kostel se nalézá na Albany a Fullerton avenues.

KATOLICKÝ DĚLNÍK

má životní pojištění pro každého člena rodiny.

RŮZNÉ VÝHODY

**Hlaste se u místního spolku aneb pište na
KATOLICKÝ DĚLNÍK, New Prague, Minn.**

Úřednictvo:

Čestný předseda

Čestný důvěrník

Duchovní řídítel

Předseda

Místopředseda

Tajemník

Pokladník

Lékař

Právní rádce

Ředitelé

Most Rev. John L. Mořkovský, Bishop of Amarillo, Tex.

V. F. Jelínek, Omaha, Nebr.

Rt. Rev. Msgr. Vác. Hradecký, Duncan, Iowa

A. G. Sirek, New Prague, Minn.

Fr. G. Drahozal, Cedar Rapids, Iowa

S. F. Wagner, New Prague, Minn.

Jos. W. Ficenc, Omaha, Nebr.

Dr. S. T. Kučera, Northfield, Minn.

Joseph C. Panek, Omaha, Nebr.

Jos. K. Proskočil a Fr. J. Staněk, Omaha, Nebr.

Jerry Sliva, Wallis, Texas

Zákonité povolení obchodu v 15 státech.

CTIHODNÝ SOUDCE FRANK H. BICEK,
soudce obvodního soudu (Circuit Court)
okresu Cook, státu Illinois.

Na scestí —

(Pokračování ze strany 129)

"Ale to je škoda," řekla slečna. "Tedy nás ani neprovedete?"

"I vždyt' on se naučí, jen si jej vezměte na starost, Amálko, jste dobrá tanečnice," řekl Suchota. "Za chvíli si také zatočíme."

Za nedlouho přestala hudba hráti a tanečníci se rozcházelí ke svým stolům.

"Ted' zase půjdeme my!" oznamoval Suchota vracejícímu se párku. A když hudba počala opět hráti, zvedl se se svojí milou a vyběhl také Amálku a Loutíka, aby šli s nimi. Tento uposlechl, ale šel nesměle a skoro bojácně. Slečna Amálka však se naň usmívala a ujišťovala jej, že to není nic těžkého, a že se tanci snadno naučí.

A skutečně, Loutík brzy poznal, že měla pravdu. Otočil se sice několikrát poněkud neobratně, ale brzy se do těch kroků a skoků vpravil.

"Vidíte, že jste to dovedl," lichotila mu opět slečna, když se spolu vraceli ke stolu.

Loutík se podruhé již neostýchal; tančil ještě několikrát a provedl také obě ostatní slečny. Tanec jej počínal baviti.

Nežli se nadáli, schylovalo se k večeru; tak jim ten čas utekl. Mnozí z výletníků se zvedli a odcházeli k zastávce, aby se večerním vlakem vrátili do města. Ale mnozí, zvláště mladší, ještě zůstali. Také Loutík se měl k odchodu. Ačkoli se příjemně bavil, přece se nechtěl opozdit.

"Snad už nechcete odejít?" domlouval mu Suchota.

"Jiný vlak snad již nejede?" namítal Loutík.

"Jde před půl nocí."

"To je příliš pozdě."

"Vždyt' na něj nemusíme čekat, můžeme jít pěšky. Po trati je to mnohem blíže, silnice se zatačí. Před městem sejdem s trati."

"Mám zpáteční lístek," vymlouval se zase Loutík.

"Nuže, dnes vás ještě pustíme, ale podruhé si ho nekupujte," řekl Suchota.

Loutík se rozloučil a pospíchal k zastávce. Za chvíli odjížděl.

* * *

Znenáhla se Loutíkovi nedělní vycházky se Suchotou zalíbily. Už tak nepospíchal domů, ale vracívali se spolu pozdě večer nebo i v noci. Paní Dohálkovou to rmoutilo, ale neřekla mu ani slova. Obávala se, že by ho snad pohněvala, kdyby jej upozornila, že chybje.

Z počátku počítal, kolik mu zbude z platu, když zapraví nutné výdaje, aby mohl něco poslati matce, ale nyní mu již nezbyvalo. Byly ty nedělní vycházky hodně drahé, ale přece se jich nedovedl odříci. Konejšil sám sebe, že to není nic zlého, jiní mladíci že také užívají světa.

Ani na domov již tak často nemyslel a matce psával vždy po několika týdnech. Vždyt' mu nezbyvalo času, když v neděli odpoledne si dopřával zábavy; jeho dopisy byly také kratší.

A tu jednou v sobotu obdržel od matky dopis. Projevovala o něj obavy, není-li snad nemocen, že jí už tak dlouho nepsal. Také Rouškovi že se doptávají, zdali již psal, a jak se jí zdá, nejvíce že to znepokojuje Aničku, ačkoli o tom nemluví.

Loutek se zastyděl sám před sebou. Představil si v duchu matku a — Aničku. Jak mohl na ně zapomínati?

Napsal ještě večer matce odpověď. Omlouval se v dopise, že se neudálo nic zvláštního, že se mu vede stále stejně, ale že bude zase psáti častěji, aby neměla o něj starosti. Rozhodl se, že zítra se Suchotou nikam nepůjde.

Ale přece nedolal jeho domlouvám. Šel však s nechutí a umínil si, že se dlouho nezdrží.

Šli opět "Na výsluní" a setkali se tam zase se známými dívkami. Loutík se do veselosti nutil, také několikrát tančil, ale když se schýlilo k večeru, řekl, že odjede vlakem.

Všichni ho přemlouvali, aby ještě zůstal, ale on se nedal zdržeti. Tím hovorem se však poněkud opozdil, a když přicházel k zastávce, vlak právě odjížděl.

Přemýšlel, má-li se vrátiti ke společnosti, ale hnedle se rozhodl, že raději půjde sám pěšky. Šel pěšinou podle trati a potom vystoupil na trat'. Nenadál se, že tato cesta bude pro něj osudnou.

Dráha měla tu vysoký násep. Nedaleko se zatáčela kolem stráně. Loutík blíž se k tomu místu, uslyšel před sebou hlukot, a již tu objevila se před ním na zátočinou letem příjíždějící lokomotiva. Uhnouti se nebylo kam — nezbývalo nežli seskočiti s náspu. Ale ulekl se tak, že padl na znak a řítil se s náspu dolů. Při tom narazil hlavou na veliký kámen a zůstal dole bez vědomí ležeti, maje na hlavě ránu, z níž se mu řinula krev.

Strojvůdce vida, co se stalo, zapískal, a když přijel k blízkému strážnímu domku, ukázal před domkem stojícímu strážníkovi na zad, aby jej upozornil, by šel prohlédnout trat'.

Strážník pospíšil k naznačenému místu a nalezl Loutíka ležícího bez vědomí. Zavolal na muže, který šel nedaleko po cestě, a spolu s ním jal se raněného křísiti.

"Je to cháska!" huboval. "Člověk se toho neuhlídá. Vědí, že se nesmí po trati choditi, ale marny jsou všechny domluvy. Co teď s ním počneme?"

"Ten si dal!" řekl druhý muž. "Nejlépe bude dopravit jej do nemocnice. Ale kde vzít povoz?"

"Nebydlí tu snad někde na blízku některý drožkář?" otázal se strážník.

"Máte pravdu, hned na konci předměstí od této strany; dojdu pro něj. Ale on ovšem bude žádati peněz za jízdu."

"Nu, podíváme se, má-li ten mladík něco u sebe," řekl strážník a jal se Loutíkovi prohledávati kabát. Ve spodní kapse nalezl peněženku a v ní několik zlatých. "To postačí," pravil. "Buďte tedy tak dobrý a dojděte pro drožkáře."

Zatím se přiblížilo k místu neštěstí několik mimojdoucích osob. Jedna žena přinesla vodu a jala se raněného omývati. Loutík se za chvíli probрал ze mdlob a otevřel oči. Rána ho velice bolela, a byl soslábly.

Za chvíli přijela drožka, a Loutík za pomoci přítomných do ní usedl. Než minulo půl hodiny, byl již v nemocnici. Požádal lékaře, aby dal zprávu o jeho neštěstí paní Dohálkovou a majitele obchodu, u něhož byl zaměstnán.

* * *

Poranění Loutíkovo na štěstí nebylo životu nebezpečné, ač rána byla dosti hluboká. Byl lékařsky ošetřen a po několika dnech z nemocnice propuštěn; musil ovšem denně přicházeti, aby mu rána byla vymyta a znovu ovázána. Potom byla mu na ni dána jenom náplast', a tu se již mohl dostaviti do obchodu.

Pán uvítal jej nepříliš vlídně. Domníval se, že Loutík snad byl opilý, když úraz utrpěl, ale Suchota jej ujistil, že tomu tak nebylo, a že jej stihla nehoda bez jeho viny. Obchodník však přece jen vrtěl hlavou. "Je to podivné," pravil. "A po trati není přece dovoleno choditi. To není žádný pořádek."

Za nedlouho se Loutíkovi rána úplně zhojila. Nechodil však již se Suchotou nikam a jiné společnosti také nevyhledával. Jenom si vyšel obyčejně s paní Dohálkovou do parku nebo nedaleko za město.

Zase dopisoval pilně matce, která neměla ani tušení o tom, že její syn zacházel na nepravou cestu a že byl zachráněn snad právě neštěstím, které jej potkalo.

Po nějakém čase psal také panu Notkovi a tázal se ho, zdali by jej vzal opět do svého závodu. Na odpověď dlouho nečekal; pan Notek mu odepsal, že se může k němu vrátiti kdykoliv, jen aby to na měsíc napřed oznámil.

Loutík požádal již počátkem nejbližšího měsíce, aby jej pán ze svého závodu propustil, a za měsíc již zase odjížděl do svého domova.

Všichni jej uvítali s radostí, nejvíce ovšem byla potěšena jeho příchodem matka.

Docházel zase denně ráno do Bořic a večer zpět, ale cesta mu nebyla ani dost málo obtížnou. Za to byl doma, mezi svými.

Po třech letech dobrý pan Notek zemřel. Byl již v pokročilém věku. Jeho jediný syn byl lékařem ve vzdáleném městě. Po pohřbu požádal Loutíka, aby jeho ovdovělé matce vedl dále sám obchod; měli k němu oba důvěru vědouce, že jest poctivý a svědomitý. Ovšem mu nabídli také zvýšený plat.

Loutík to rád přijal a hospodařil své paní s největší svědomitostí. Nyní ovšem již nedocházel denně domů, neboť bylo ho za-

potřebí stále v Bořicích. Bydlil v domě své paní a domů docházel vždycky jen v neděli; těšil se na neděli celý týden.

Rouškovi viděli, že jejich dcera jest Loutíkově nakloněna, ale neměli ničeho proti tomu; znali jej dobře a věděli, že bude Aniče hodným mužem.

Paní Notková se po nějakém čase rozhodla, že se obchodu vzdá a odebere se k synovi, aby u něho strávila poslední léta svého života. Nabídl Loutíkovi, aby ob-

chod po ní převzal. Ten požádal Aničiny rodiče za ruku jejich dcery a oni rádi svolili. Jejím věnem a svými úsporami zaplatil paní Notkové větší část sumy, kterou za obchod požadovala, a zbytek mu ráda počkala.

Loutíková, jsouc také již stářím sešlá, odstěhovala se k synovi a jeho hodné manželce, která ji ctíla jako svoji matku. Loutík často vzpomíná na minulé doby a děkuje Bohu, že jej neštěstím zachránil od nebezpečné cesty životem.

VESELÉ PŘÍBĚHY ZE ŽIVOTA SLAVNÝCH MUŽŮ

Francouzský romanopisec Dumas starší plavil se kdysi po moři. Na palubě den co den bavil četnou společnost jakýsi francouzský krejčí, jemůž jela huba jako moderní náš vehykl. Dumasovi se to stálé prášení krejčího protivilo, proto si usmyslil, že tlachala nejlépe potrestá, když ho v jeho lhaní přetrumfne. Proto dal se s ním před četnými svědky do řeči. Po rozmluvě zcela obyčejného rázu začal: "Jedu právě z Mexika, kde jsem byl na honu a dobře se mi vedlo. Za jediný den zastřelil jsem 999 zajců." — "Proč neřeknete raději tisíc?" otázal se krejčí a dvorní dodavatel v jedné osobě. — "Protože právě toho jednoho jsem chybil," odvětil Dumas. — "To není možné, pane, ježto ani čarostřelec by toho nedokázal." — "Což jste neviděl nic divnějšího?" dráždil Dumas Prášila. — "Viděl," začal tento vyprávěti. "Tak na př., když jsem byl loni ve Španělsku a vracel jsem se domů, stále před naším parníkem plaval člověk jeden s námi o závod a to až ku břehům severní Francie." — "Příteli, to jsem byl já!" vykřikl Dumas. "Bylo to právě v ten čas, když na té lodi rozstonal se jeden krejčí zvláštní nemocí a dosud není zdráv. Od té doby hubou mele i ve spaní. Těmto pánům jsem to už vypravoval, ale nechtěli mi to věřit. A hle, teď mám na to svědka — ve vás." — Vtipu tomu se všec-

ko smálo, ale krejčí zmizel v podpalubí a více se neukázal.

Professor Galetti v Gotě byl sice velice učený pán, ale také velice roztržitý. Proto často v nestřežené chvíli proklouzly jeho rty při přednáškách nesmysly. Zde bud' jen malá ukázka: "Už římsí dějepisci hned po Kristu píší o Germánech, že to byli lidé slavní silou a tak velicí, jako naši granátníci." — "Angličané by nikdy tolik koží nemohli vyvážet, kdyby jenom svoji vydělávali." — "O vůni v Arabii se mnoho povídá, ale přijde-li tam kdo, nic nevidí." — "César byl sice zavražděn, ale umřel sešlostí." — "Že je v dějepisu mnoho nedouků, toho často hledám příčinu i ve své hlavě." — "Egyptské faraony proto po smrti balsamovali, protože za živa bylo by jim to velice nepříjemné."

Jackson, znamenitý americký generál, měl služebníka, jenž se často opíjel, a proto jednoho dne mu řekl: "Poslouchej, Jiří, již vidím, že budu nucen tě vyhnati, neboť už si lidé o tobě divné věci povídají." — "Z toho si nic nedělejte," konejšil pána sluha. "Kdybych já měl všemu věřit, co si lidé vypravují o vás, již dávno byl bych musil sám od vás utéci . . ."

Fr. Žák:

Bosáček

Říkali mu Bosáček. Nejmenovali ho tak proto, poněvadž chodil bos, nebo v malém městečku, v kterém žil a které podobalo se více vesnici, chodily menší dítky většinou boso. Jeho otec se jmenoval skutečně Bosý, a poněvadž synáček, když mu otec ujel do Ameriky, měl čtyři léta a když mu matka žalem umřela, pět let, říkali mu Bosáček.

Kam jdeš, Bosáčku, volali na něho chlapi, když ho potkali kamsi spěchajícího? Nedával jim odpovědi, ani s nimi si nezahrál, nebo nevrátil-li se z pochůzky v čas domů, býval bit.

Bosáček už zase někam běží. Ubožáček, pohleďte, jak pospíchá, říkaly ženy stojící přede dveřmi nebo sedící u oken.

Bosáček byl v městečku známou osobností, neboť býval více na ulici nežli doma. A nebylo snad stavení, do kterého by nebyl býval jednou už poslán.

Po smrti matčině stál ve světě opuštěn, nemaje nikoho. Málem byl by umřel hladem, nebo nikdo si malého jeho postavičky nevšiml, on sám pak byl tichý a skromný jako kuřátko. Otec jeho byl ve městečku jen asi rok, a když odešel, oddechli si lidé, neboť byl to člověk drsný, a hrubý, jehož se každý bál. Matka, hanbou a nemocí sklíčená, nevycházela téměř, živíc se šitím, jehož ostatně mělo málo, a penězi, které si z lepších časů uchovala. Pohřeb pohltil poslední groš. Bosáček byl smrtí matčinou všecek omráčen. Zalezl si do koutku pusté světničky a plakal. Neporozuměl dobře, co se stalo, bylo mu jen velmi smutno a měl hlad. Aby na něj zapomněl, plakal. Stále čekal, že matička se vrátí, ale nevracela se. Co by měl dělati, nevěděl. A tak

seděl v koutku, přemýšlel nebo plakal. Že se něco hrozného stalo, cítil jasně, nebo tak smutno mu nebylo nikdy. A maminka v nemoci tolik plakala, ho líbala a hladila, vzdychajíc co chvíli: Bože můj, Bože můj, co as z tebe, dítě, bude? Kdo se tě ujme, až umru?

Umřít? Co je to umřít, přemítal Jeníček? Pohřeb už sice viděl, ale nikdy se mu to slovo umřít nezdálo tak hrozné.

Nyní věděl, že maminka zemřela. Už nepříjde, řekl si; ale zase se mu zdálo, že to není možná. Musí přijít, nebo on má takový hlad.

Zaplakal a usnul. Ve snu výjevy posledních dní se mu zjevily, ale všechno bylo jiné, všelijak pomíchané. Probudil se. Bylo tma. Zavřel oči, nemyslel na nic, až zase usnul.

Ráno nalezl jej policajt, který měl být prohlédnouti, skoro hladem vysíleného. Starosta, kterému věc sdělil, vyzval ho, aby Bosáčka vzal zatím k sobě, že mu to obec vynahradí.

Tak se dostal Jeníček k městskému strážci pořádku, poslíčku, ponocnému a majiteli ještě sterých jiných úřadů.

Hlad, pravda, u divného tohoto muže, který sebe pokládal za nejdůležitější osobu po starostovi, neměl, ale blaha také mnoho nezažil. Javůrek, jak policajt se zval, pod Radeckým sice nesloužil, ale za generála se měl. Pouze maršálka uznával ještě nad sebou, a tím byla jeho tlustá žena.

Útlý hošík dostal se do nejpřísnější vojenské dressury, která měnila se v bitvu, když domnělý generál se opil, což stávalo se dosti často. Pak i domácí maršálek ani

nedutal. Pro Bosáčka byly to doby hrůzy, v nichž co chvíli očekával, že udeří poslední hodinka jeho. Takových výbuchů zlosti, kleteb a neurvalosti nikdy ještě neviděl. Zprvu se skryl nebo utekl ven, ale tím tvrdší byly potom rány, kterých se mu dostalo. Nejednou přichvátali na jeho křik sousedé, aby vysvobodili jej z rukou zuřivce.

"Čert nám byl toho kluka dlužen. Aby do tebe, ty darmožroute, hrom uhodil. Kde je tvůj ničemný táta? Proč si pro tebe nepřijde? Nechá ho tu, dareba, obci a mně na krku." Tak a ještě hůře bylo hoškově denně slyšeti.

"Zabij kluka někde na poli," dodávala hrubá žena, "co s ním; bez toho bude z něho tulák a zloděj."

Jeniček mlčívál jako pěna. Běda, zaplakal-li si.

"Co fňukáš? Hladem bys posel, kdybychom tě neživil." "

A Jeniček skroušeně pak líbal ruce muži a ženě, čímž je, zvláště ženu, poněkud usmířil.

Jeho dušička prahla pro trošku lásky, ale manželé, kteří sami dítěte neměli, nevěděli, co je vlídné, útlocitné slovo.

Javůrková posílala chlapce po různých posilkách. Zprvu se bál, ale brzy nabýval odvahy. Vykonával je vzorně.

Proč bych si nepolepšil i já, napadlo Javůrka, a tak i policajt začal mu svěřovati různé donášky a vyřizování. A poněvadž miloučký jeho zjev byl všude vítán, množily se den ode dne.

Tak dostal se Bosáček na ulici a na cesty do nejbližšího okolí, v nichž strávil za pochůzkami téměř celé dni. Styk s mnohými lidmi, snaha, aby vše si dobře zapamatoval a vyřídil, zbystrily rychle jeho ducha, naučily ho pěknému chování, častý pohyb na čerstvém vzduchu šel i jeho tělu k duhu. Tu a tam dostalo se mu i vlídného slova, které ho blažilo, a zpropitného, které zase Javůrkovi bylo vhod. Tak stal se jeho osud snesitelnější. S hochy jeho stáří stýkati a hráti si však nemohl, neboť neměl na to kdy. Unaven uléhal večer, na modlitbu však nezapomínal. Při ní myslel na matinku, a tu vždy

tekly jeho slzy; ani nevěděl proč. To jeho srdéčko toužilo po lásce, které nenalézal. Jen někdy ve snu se mu zdálo, že matička ho hladí a líbá a k němu mluví, aby byl hodný, že Bůh ho neopustí. Ale co věděl o Bohu? Tu se někdy probudil, a potom přemítal o matce, kde je, o Bohu, o anděli strážci, o obsahu modliteb. A zdálo se mu, že jim vždy víc a více rozumí. Nalézal v tom útěchu, tak že modlitba přirostla mu k srdci. Ó jak rád si říkal to málo, čemu ho matička naučila, ač pěstouny své modlití se neviděl. Jakýsi nový svět otevíral se mladé jeho duši. Jak rád by se byl na leccos zeptal, ale koho měl se ptáti? A tak jen přemítal a přemítal.

Bylo mu šest let. Děti měly prázdniny. Poslán kamsi na kraj městečka, šel kolem hřbitova. Vyhýbal se mu, nebo se ho bál. I tenkrát chtěl odbočiti, však slyšel pláč a křik. Ohlédl se. Děvčátko, které nejdnou zahlédl u sousedů v zahrádce, napadené psem, který křikem jeho vyrušen vztekla na ně štěkal a za sukénku chytal.

"Bosáčku, Bosáčku," zvolalo děvčátko, zahlédnuvši ho. A Bosáček přiskočil, posilněn neobvyklou zmužilostí, a psa několika kameny zahnal.

"Šeredný pes, chtěl mne pokousati," zahovořilo polekané ještě děvčátko.

"Ba ne, on jen štěkal," mínil Bosáček. "A kdo jsi a co děláš sama u hřbitova? ptal se chlapec.

"Což mne neznáš? Jsem hrobníková . . ."

"Hrobníková?" opáčil chlapec.

"Ano, hrobníková Lidunka."

"A to bydlíte na hřbitově?" ptal se Bosáček ustrašen.

"Na hřbitově ne, ale tuhle naproti. Byla jsem na hřbitově. Tatínek kope hrob."

"A ty se nebojíš?"

"Proč bych se bála?"

"Jsou tam nebožtíci!"

"Jsou, ale v zemi. A ty se bojíš? Což nechodíš na hrob své matinky?"

"Své matinky?" uleknut ptal se Bosáček.

"Ovšem, vždyť je tam pochována. Chceš-li, ukáži ti kde, vím, kde leží."

Bosáček byl zmaten. Nyní si vzpomněl, že lidé chodí na hřbitov se modlit. A on tam nikdy nebyl.

Má tam jít? Věděl by aspoň, kde matka jeho odpočívá. Půjde, přispíš si potom.

Lidunka vedla ho na hřbitov. Jak se jí podivil, nebo znala skoro všechny hroby. A nic se nebála. Jen se mihala po stezičkách.

"Hled', tu je tvá matička."

Bosáček stál před chudým rovem, na němž nebylo nic vyjma malý černý kříž s nápisem. Čísti neuměl, ale Lidunka už uměla čísti.

"Vidíš, zde je nápis. Jo-se-fa Bosá."

"To je má maminka? Bosá?"

"Tvůj otec se jmenoval Bosý," vykládala švitorná Lidunka, a ty se taky jmenuješ Bosý, ale že jsi malý, říkají ti Bosáček. Však teď musím domů," pravila, "přijď sem zase, ukážu ti jiné hroby."

Odešla. Bosáček zůstal před hrobem. Byl jako zpitomělý. Tady je má maminka — přemýšlel. A veliké tajemství smrti začalo se před ním odhalovati. Poklekl bezděky a zaplakal. Ach, jak mu bylo teskno u srdce.

V tom zaštěkal venku zase pes a Jeníček se vzpomatoval. Rychle vstal a utíkal za svým posláním, aby vynahradil zmeškaný čas.

Když večer na chudém loži se modlil, připadla mu celá událost na mysl, pes, Lidunka, hřbitov, hrob matčin. Je tam zakopána, pomyslí si a zachvěl se. Zakopána. Modlil se velmi. To každého zakopou, když umře? A co se s ním děje? Divné myšlenky šly mu hlavou. Ale vždyť jsem matičku tolikrát viděl ve snu živou! Vzpomněl si nyní, že byla vždy jako světlý stín bez těla. Ale přece žila, mluvila k němu, hladila ho! Divné jsou to věci, myslil si Bosáček. Zeptám se na to Lidunky, ta ví všechno.

Od této doby chodíval Jeníček, kdykoliv mohl, ke hřbitovu, aby potkal Lidunku. A skoro vždy ji tu našel. Jakoby na něj čekala.

Lidunka měla již odbytou druhou třídu, a měla nad to náramný rozum. Uměla několik modliteb, kterých Bosáček neznal;

naučila ho říkati je. První cesta vedla je vždy k hrobu matky Jeníčkovy; zde také vedly hlavně své důležité rozhovory.

"Maminka má je zde v zemi zakopána?"

"Ovšem."

"Ale to je hrozné. Nepláče a nenaříká si?"

"Ale jdi, blázinku. Maminka je mrtva. Jen její tělo je tu, které už ničeho necítí; její duše je v nebi."

"Ach, nyní rozumím. Já ji někdy vidím ve snu. Je celá bílá."

"To není její duše, duši nelze vidět očima, ta je duch."

"Ale já jsem ji vídal."

"To já nevím, jak to je. Zeptej se velbného pána ve škole."

"Já nechodím ještě do školy."

"Však už asi brzy půjdeš."

Bosáček se zamyslel. Bude chodit do školy. Ale kdo půjde za něho po posilkách? Jestli ho tak Javůrek nepustí? Rád by chodil do školy, nebo Lidunka mu vyprávěla, co krásného tam uslyší a čemu se naučí.

"Pustí tě, Bosáčku, musí," ujist'ovala ho Lidunka; "každý musí chodit do školy."

Vedle hrobu matčina byl náhrobek s obrazem Matky Boží.

"Víš, kdo je to?" ptala se Lidunka.

"Panna Maria."

"A víš-li, kdo je Panna Maria?"

Bosáček nevěděl.

"Panna Maria jest matkou Pána Ježíše," vykládala moudře Lidunka, "který nás na kříži vykoupil. Nyní je v nebi královnou. Jest nesmírně svatá a krásná. Jest to ta, k níž se modlíš Zdrávas a Pod ochranu tvou."

"Už vím," mínil Bosáček. "Je v nebi, pravíš? Ale to snad zná maminku."

"Ovšem, že ji zná. A matka tvá zajisté o tobě k ní mluví, prosí ji, aby tě chránila."

Panna Maria je velmi mocná a může všechno u Boha si vyprositi."

"A je tam matinka ráda?"

"Nesmírně ráda, nebo nebe jest velmi krásné."

"Ale jen jestli na mně vzpomíná?"

"Zajisté že vzpomíná."

“Já bych nejraději byl u maminky v nebi.”

“Ale to bys musil dříve umřít. Zakopali by tě zde do hrobu.”

“Zakopali?” Bosáček se zachvěl.

“Neboj se, tady už nic neboli. Tvá duše by přišla do nebe k Panně Marii a matince.”

“A Pán Bůh je tam také?”

“Také.”

“A je hodný?”

“Velmi hodný a dobrý.”

Bosáček se zamyslíl.

Však bylo už čas jíti. Dnes vyřídil své věci roztržité a přišel domů pozdě. Javůrek byl opilý a zbil ho nemilosrdně.

Svíje se bolestí křičel: “Já tu nebudu, já půjdu do nebe k mamince a k Panně Marii, tam jim budu na vás žalovati.”

Policajt udiven ustal na okamžik. Pak chytil ho vztek novou silou. Zařval jako býk: “Ty chceš žalovat, ty kluku žebrácká, ty zlořečený darmožroute, ty —” vyvedl Jeníka, praštil jím o zemi a kopl ho do zad.

Bosáček zaúpěl a oněměl. Zůstal ležeti na zemi jako mrtev. Javůrek byl by dále chlapce bil, ale žena vykřikla: “Ježíš Maria, tys ho zabil!” Chytila ho a zvedla. Nehýbal se. Přines vodu, zvolala k muži, který vystřízlivěl byl bled a se trásl.

Myli ho, křísili dlouho, marně. Konečně otevřel oči, ale hned je zase zamhouřil, ani nepromluviv.

Policajt a jeho žena si oddechli. Mrtv není. Ale co teď? Zavolati lékaře? Není možná, prozradili by se. Uložili chlapce na jeho lůžko, chtějí vyčkati, co bude dál.

Druhého dne nechodil Bosáček po posilkách. Javůrek šel zase sám. Byl nějak přepadlý a přestrašený.

“Kde je dnes Bosáček?” tázali se lidé, “že nejde on?”

“Je trochu churav,” odpovídal nejistě policajt. “Upadl někde a potloukl se. Však znáte tu nezbudnou mládeže. Poleží si trochu. Ale žena ho ošetřuje.”

Bosáček byl sice hodný chlapec, ale proč by nemohl upadnouti? Beztoho byl celý den na nohou.

Jeníček zatím blouznil v těžké horečce.

Mluvil o hřbitově, o mamince, o Lidunce, o nebi, o Panně Marii, o Bohu. Smál se a plakal, někdy i žaloval. Tu ho žena raději nechala a odešla. Však to přejde.

Uplynulo několik dní. V městečku na Bosáčka už zapomněli. Policajt vyhýbal se domovu a žena do komory, v které Jeníček ležel, sotva vstoupila. Ale jedna duše na něj nezapomněla, Lidunka. Zнала už z častých rozhovorů s Bosáčkem celý jeho stav a měla tušení, co se asi stalo. Šla k sousedům Javůrkovým, nepozorovaně vklouzla do zahrádky, vyňala vetchou lat' z plotu, prolezla na dvoreček Javůrkova domku. Naslouchala. Všude ticho; nikdo nebyl doma. Věděla od Jeníka, kde spává. Srdéčko jí sice bušilo, ale odhodlaně vstoupila do vnitř, nebo z dvorku nebyl dům zavřen. Otevřela dveře komory.

“Bosáčku, jsi zde?” zavznělo tiše do chůdky komory.

“Lidunko!” zněla odpověď bolestná a radostná zároveň.

“Ty jsi nemocen?” Lidunka pohlédla na Bosáčka. “Bože můj,” zvolala, “jsi to ty?” Bledý, s přebolestným tahem v tváři, s okem zapadlým a chorobně se lesknoucím ležel tu chlapec, obraz zvadlé květiny.

“Máš bolesti?”

“Veliké.”

“Co se ti stalo? Byls bit?”

“Byl.” A Bosáček se namáhavě obrátil na bok.

Záda jeho byla krvavou napuchlinou.

“Lidunko, já jistě umru,” zaplakal.

“Ne, neumřeš, já skočím pro doktora.”

“Ne, ne, Lidunko,” řekl chlapec, on by mne zase bil. Viděl jsem maminku. Přišla s krásnou paní . . .”

“To byla Panna Maria,” dechla Lidunka.

“Maminka mi kynula, abych šel s ní. Chtěl jsem jíti, ale probudil jsem se.”

“To umřeš, Bosáčku,” zaplakala Lidunka; “maminka si pro tebe přišla. Nebojiš se?”

“Ne, nebojím.”

“Já ti budu dávat na hrob kvítí, Bosáčku.”

“A budeš se za mne modliti, Lidunko?”

“Budu, Bosáčku, budu. A ty pozdrav ode mne Pannu Marii, pozdravíš?”

"Pozdravím a řeknu jí, jak jsi hodná. A budu žalovati na něj."

"Na policajta?"

"Ano, že mne bil."

Lidunka se zamyslela. Potom si vzpomněla na něco, co jim ve škole vypravoval velebný pán a řekla:

"Bosáčku, nežaluj na něj. Odpust' mu! Velebný pán nám řekl, že máme každému odpustiti."

"Tak nebudu žalovati," řekl Bosáček tklivě, "k vůli tobě nepovím nic."

Lidunka se odmlčela. Byla nějak rozčilená. Nějaká myšlenka nedala jí pokoje.

"S Bohem, Bosáčku," řekla náhle. "Musím jíti."

"Už jdeš?"

"Přijdu zase brzy. S Bohem".

A Lidunka se vytratila jako stín, prolezla plotem, přistrčila lat' a běžela rychlým krokem ze sousedova domu směrem ke kostelu.

Teprve před kostelem se zastavila. Mám tam jíti? tázala se sama sebe. Váhala. On umře, jistě umře! Snad má přeraženou páteř, neboť nemohl sebou skoro ani hnouti. Slýchala od otce často, že je taková nemoc a že je smrtelná. Otec její znal všechny nemoce zemřelých a rád o nich mluvil. Však mne velebný pán nevyzradí.

I dodala si odvahy a vešla. Velebný pán byl v zahradce.

"Aj, Lidunka," vítal ji vlídně. "Co pak mně neseš?"

"Bosáček umírá."

"Bosáček? Kdo je to?"

"Ten chlapec, co bydlí u policajtů."

"Ach, už se pamatuju. Před rokem zemřela mu matka. Co se s ním stalo?"

Lidunka začala vypravovati. Velebného pána vypravování nad míru zajímalo. Uspěli na lavičku a Lidunka musila vypravovati vše, co věděla.

"Škoda, že jsem o něm nic nevěděl, Lidunko, řekl kaplan hluboce dojat, snad byl bych mohl pro chlapce něco učiniti. Půjdu ho navštívit."

"Ale neříkejte, prosím vás nic, než že jste slyšel o nemoci Bosáčkově."

"Bud' bez starostí."

Kaplan šel ihned, zastaviv se pouze v kostele pro nejsvětější Svátost, již ukryl pod kabátem. Lidunka v pozdálí následoval. Javůrkovi se lekli, vidouce přicházeti velebného pána, ale neodvážili se brániti mu.

"Ubohý Bosáček," začala Javůrková náříkati, utírajíc si slzy. "Upadl a zle se potloukl. Ale už je lépe. Ošetřuji ho jako oko v hlavě."

Kaplan jen pokynul hlavou a vstoupil do komory, kde Bosáček odpočíval, blízce smrti. Zůstal u něho dlouho, velmi dlouho. Když odcházel, měl oči zavlhle slzami.

"Chlapec umírá," řekl k policajtovým. "Přál by si, kdyby ho Lidunka hrobařovic navštívila. Dovolíte to zajisté."

"O nesmírně rádi," ukláněla se Javůrková. Lidunka stála před domem. "Bosáček umírá," řekl k ní kaplan. "Jdi k němu, přeje si tě."

Lidunce zalily se oči. Letem byla u Jenička, který s ozářeným obličejem, blaze se usmívaje, ji vítal.

"Lidunko, velebný pán tu byl," šeptal Bosáček.

"Vím," štkala dívka.

"Vypravoval mi mnoho o nebi, o Pánu Ježíši, o Panně Marii a o mamince."

Lidunka jen kývla hlavinkou.

"A na policajtovy ani dost málo se nehněvám; také nebudu na ně žalovati."

Lidunka zaštkala hlasitě.

"A o tobě budu vypravovati Panně Marii i mamince."

Lidunka klekla a líbala hubenou ruku Bosáčkovu.

"Budeš choditi k mému hrobu?"

"Budu, Bosáčku."

"Přijal jsem Pána Ježíše." Oči chlapcovy se leskly.

"Myslela jsem si to. Já půjdu až za rok k přijímání."

"Řekni Javůrkovým, že jim chci dáti s Bohem."

Lidunka je zavolala. Bled a zasmušilý vstoupil policajt. "Jeničku, drahý Jeničku," křičela žena.

Bosáček pozvedl maličko ruku, aby ji podal svým dojatým pěstounům, ale v tom

klesla, oči se mu obrátily v sloup — a Jenička nebylo mezi živými.

Bosáček umřel, rozletělo se městečkem. Chudinka, dobře mu tak. Co by měl na světě? Bídu a ústrky.

Důstojný pán vystrojil mu pěkný pohřeb. Na jeho podnět sezvala Lidunka družičky, které Bosáčka za hojného účastenství doprovodily ke hrobu. Zde promluvil kaplan dojemnou řeč. Mezi jiným pravil:

“Znali jste všichni Bosáčka. Krátký a trudný byl jeho život, vždyť byl to život sirotka. Jeho čistá dětská duše odletěla zajisté do nebe, kde našel svou milou matičku, za kterou se denně modlil. Byl to hodný hoch, škoda ho. Kdybychom byli měli na paměti slova Kristova: cožkoliv jste učinili jednomu z nejmenších, mně jste učinili, mohl se státi řádným a čestným členem společnosti. Chceme si to zapamatovati. Zahanben se cítím malou dívkou, která seznámivši se s ním, byla mu matkou, učitelkou, sestřičkou, ošetřovatelkou. Nechci ji jmenovati, ale ujišťuji vás, že jsem byl k slzám dojat její láskou k opuštěnému sirotku. Kdo máte srdce citlivé, spojte se se mnou. (Mezi dívkami někdo hlasitě zaplakal.) Založíme spolek, který starati se bude o opuštěné dítky, aby zmírnil jich trudný osud a vychoval z nich řádné členy společnosti. Jak vyplnilo se slovo Páně, že co Bůh skryl moudrým tohoto světa, zjevil maličkým! Příklad malé dívky bude mně poučením pro celý život.”

VESELÝ KOUTEK

Nemocný millionář: “Myslím, že je mi dnes lépe, pane doktore; všichni moji příbuzní tváří se náramně kysele.”

Opatrný: “Prosím, vašnosti, o písemné potvrzení, že jsem tentokrát nedostal žádné novoročné. Žena by mi vyčetla, že jsem ho propil.”

U holiče, Holič: “Tot’ podivné, říkáte, že jste zde již jednou byl. Já se však nemohu na váš obličej nikterak upamatovat.” Host: “To je možné. Nyní je již vše zahojeno.”

A za měsíc vstoupil spolek v život; působí blahodárně mnoho let. Mnohým sirotkům stal se otcem a matkou.

Asi za rok vrátil se náhle do městečka Bosý. Ptal se po ženě a synovi. Už nebyl to bývalý tvrdý muž, ale člověk zcela jiný. S hlubokým žalem vyslechl zprávu o smrti obou. Navštívil Javůrkovy, kaplana a hrobařovy. Javůrkovy obdařil štědrě. Patrně nezvěděl pravý stav věci. Ale nebylo jim to pozhelnáno. Muž pil více než jindy a žena jeho bývala smutna a trudno-myslna.

U hrobařů díval často a dlouho. Lidunku si zamiloval nad míru. Chtěl, aby šla s ním za moře, právě, že je nyní bohat a že ji učiní št’astnou; ale otec nedovolil. Také Lidunce se nechtělo. Denně chodila na hrob Bosáčkův, jež pilně ošetřovala.

Bosý pak odjel, nemoha žíti na místě vzpomínek tak truchlivých. Veliké podivení vzbudilo v městečku, když po nějakém čase úředně bylo sděleno Lidunce, že pro ni uložen je značný obnos, který v den dospělosti má jí býti vyplacen, a když mladému spolku odevzdán legát několika tisíc korun.

Škoda, říkalo se, že se nedočkali! Na útulnu opuštěných dítek dali nápis: “Bosáčkův útulek”. Nejhorlivější členkou jeho stala se časem Lidunka. Vstupujíc do kláštera, odkázala mu i svůj legát, Bosým ji věnovaný.

Na honě. Kníže: “Lesníku, střelil jsem toho zajíce nebo ne?” Lesník: “Vaše knížecí Milost ráčila mu uděliti milost.”

Po posvícení ve vsi: Hostinský: “Co tu hledáš, Tondo?” Tonda: “Ale od večera tu mám někde kousek nosu!”

Roztomilý nápadník. Starostlivá matka: “Jak pak vlastně s naší dcerou smýšlíte, pane Konopko? Teď už s ní chodíte dvě léta . . .” Nápadník: “No, jestli slečnu od toho chození bolí nohy, já ji nechám sedět!”

Adresář českých katolických kněží v Americe

Most Rev. John L. Mořkovský, S.T.D., sídelní biskup diecése Amarillo, Texas,
Box 2009, Amarillo, Texas.

Most Rev. George Biskup, D.D., světící biskup arcidiecése Dubuque, Church of Nativity,
1029 University Ave., Dubuque, Iowa.

Rt. Rev. Ambrož L. Ondrák, O.S.B., opat opatství sv. Prokopa v Lisle, Ill., a konsultor
přípravné theologické komise skumennického koncilu.

Rt. Rev. Msgr. Eduard Kasal, apoštolský protonotář, Owatonna, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Josef A. Valenta, apoštolský protonotář, East Bernard, Texas

Rs. Rev. Msgr. Rud. G. Bendas, S.T.D. et M., člen přípravné komise ekumenického kon-
cilu pro university a semináře, 548 Lafond, St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Bárta, papežský prelát, 5434 S. 22 St., Omaha 7, Neb.

Rt. Rev. Msgr. James F. Čečka, 3003 N. Snelling Ave., St. Paul, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Ferdinand Čech, papežský prelát, St. Joseph Hospital, La Crosse, Wis.

Right Rev. Msgr. Ant. W. Čihák, papežský prelát, 510 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Anthony F. Drozd, V.F., St. Michael's Church, Weimar, Texas.

Rr. Rev. Msgr. J. B. Dudek, papežský prelát, 3501 N.E. 23 St., Oklahoma City, Okla.

Rt. Rev. Msgr. Karel J. Dvořák, papež. prelát, St. John's Hospital, P.O. Box 976, San
Angelo, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor, papežský prelát, Oxford Junction, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. W. Hradecký, Britt, Iowa.

Right Rev. Msgr. Eliáš A. Holub, papež. prelát, Calder Rd., Beaumont, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Josef C. Kališek, papežský prelát, Kellnersville, Wisconsin.

Right Rev. Msgr. F. J. Kasper, 3210 Lexington Blvd., Corpus Christi, Tex.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Kopecký, papežský prelát, Dwight, Neb.

Rt. Rev. Msgr. Oldřich J. Koráb, papež. prelát, North Olmsted, Ohio.

Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka, papežský prelát, 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Oldřich A. Mazanec, papežský prelát, Solon, Ohio.

Rt. Rev. Msgr. Vincenc Mičola, papežský prelát, 400 York St., Wichita Falls, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Viktor Mlejnek, papežský prelát, 849 8th St., David City, Nebr.

Rt. Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, V.F., Sacred Heart Church, Hallettsville, Texas.

Rt. Rev. Msgr. M. V. Němec, papežský prelát, Weston, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Julius A. Petrů, V.F., El Campo, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Jeroným B. Pokorný, papež. prelát, St. Benedict's, Atchison, Kansas.

Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka, papež. prelát, New Prague, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Francis Prokeš, papežský prelát, Lakefield, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Vilém Řežábek, papež. prelát, Prague, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Ščečina, papež. prelát, 604 N. First St., Robstown, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Karel Šmíd, Garland, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Augustin Tomášek, papežský prelát, 2281 Columbus Rd., Cleveland 13, O.

Rt. Rev. Msgr. František Tony, papežský prelát, 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Josef A. Valenta, papežský prelát, East Bernard, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Jan Vaníček, papežský prelát, Granger, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Raymond Vonesh, Our Lady of the Lake Seminary, Mundelein, Illinois.

Rt. Rev. Msgr. Al. A. Žižkovský, S.T.D., papežský prelát, 507 Hall Ave., St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Žižkovský, S.T.D., L.S.S., papež. prelát, 2200 Grnd Ave., St. Paul,
Minnesota.

Very Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap., Ph.D., provinciál kapucínů v Kanadě,
St. Francis Priory, Blenheim, Ont., Canada.

Very Rev. Msgr. Engelbert Bartoš, papežský komoří, Box 707, Mathis, Texas.

Very Rev. Msgr. Edmer J. Kolka, papež. komoří, Denver, Colorado.

Very Rev. Msgr. Josef C. Kunc, papežský komoří, East Bernard, Texas.

Very Rev. Msgr. Václav J. Tuček, papež. komoří, N.C.W.C. zpravodaj v Římě.

- Adamec Josef, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, New York.
- Anděl Jan J., 2981 E. 37th St., Cleveland, Ohio.
- Anders Arnold, 120 Arcadia Pl., San Antonio 9, Texas.
- Anton Alex, Frederick, Wis.
- Badura Joseph, D. D., 5 Tyler St., Buffalo, N. Y.
- Bárta Václav, Darien, Conn.
- Bártek J. Donald, Omaha, Nebr.
- Bártek Václav, Omaha, Nebr.
- Bártek Vilém C., Omaha, Nebr.
- Bartoš Jos., Walnut, Kans.
- Bastýř Robert ml., Montgomery, Minn.
- Bauer Benedict, O.S.B., Haugen, Wis.
- Bečka Fred, 2311 Wentworth Ave., Chicago, Ill.
- Benda František, 2310 1st Ave. N.E., Cedar Rapids, Iowa.
- Benda John J., U.S. Air Force.
- Beller Bedrich, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.
- Beneš Antonín, 1431 S. Austin Blvd., Cicero, 50, Ill.
- Beníšek William J., 7367 York Rd., Cleveland, Ohio.
- Beno Joseph J., 721 Chemeketa St., Salem, Oregon.
- Beránek Václav, Wilber, Nebr.
- Bezdiček Valerian, Circle, Mont.
- Bilý Edmund J., Box 97, Nada, Texas.
- Bilý Edward F., 3919 Harry Wurzbach Highway, San Antonio 9, Texas.
- Bilý John C., Rt. 12, Box 178, San Antonio, Texas.
- Bilý Václav J., Box 396, Ganado, Texas.
- Bitterer Frant., C. S. S. R., 1019 N. 5. St., Philadelphia, Pa.
- Blaško Ondřej, 821 N. Wheeling St., Toledo, O.
- Blecha Karel A., 910 Wilson Ave., Menomonie, Wis.
- Botik William A., 609 S. Parish, Ennis, Texas.
- Brakora Antonín G., 2254 Nedra Ave., Flint, Mich.
- Březik Leon A., C.S.B., 4500 Memorial Drive, Houston, Texas.
- Březik, veleďústp. Victor, C.S.B., 3812 Montrose Blvd., Houston 6, Texas.
- Březovský Eusebius, O.F.M., R. 1, Bayfield, Wis.
- Brunner James C., Catholic University, Caldwell Hall, Washington, D. C.
- Brydl Ladislav, New Hradec, N. D.
- Budník M. E., 701 W. Melwood St., Houston, Texas.
- Bureš Vít, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Celustka Jos. C.S.S.R., 341 Munroe Avenue, East Kildonan, Manitoba Canada.
- Ceplecha Christian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cikrit Method F., Immaculate Heart Seminary, San Diego, Cal.
- Clupny A. B., Timken, Kans.
- Crkva Odilo, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Čádek Fr. W., 8521 So. Marshfield, Chicago, Ill.
- Čálek Richard, kaplan Loretto Hospital, 615 W. Central Ave., Chicago.
- Čermák Václav F. 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.
- Černák Ludvík, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave., Berwyn, Ill.
- Černík Beda, O.S.B., St. Mary, Phillips, Wis.
- Černý Ed. A., S.S., St. Mary's Seminary, 5712 Roland Ave., Baltimore, Maryland.
- Čihák Jan Petr, Spillville, Ia.
- Cherf Jan, Very Rev. O.S.B., M.A., Ph.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Chládek Melchior, SS.Cist., 3689 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
- Chochula Josef, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Chróma Bedřich, C.S.S.R., 125 E. 105 St., New York, N. Y.
- Daniel John S., 915 E. Oliver St., Owosso, Mich.
- Dík Clarence, 3725 Independence Road, Cleveland 5, Ohio.
- Dlouhý Maurus, O.S.B., J.C.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobihal Robert, Veseli, Minn.
- Dobnikar Ivan, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobry Jeroným, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Doležal Adolf, P.O. Box 216, Two Rivers, Wisconsin.
- Doskočil Geo. E., Rt. 1, Corn Hill, Jarrell, Texas.
- Dostál Fr. A., S.J., 7141 Sherbrooke St. W., Montreal 28, Quebec.
- Drapela Viktor, Pembina, N. Dak.
- Drbal Josef, West Point, Nebraska.
- Dubský Jan, Strasburg, N. D.
- Duchek Josef, C.S.S.R., kaplan, U.S. Army.
- Duda Norbert, Professor and College Ave., Cleveland, Ohio.
- Dudek Antonín, vojenský kaplan (Chicago).
- Dudek Jan B., Domov sv. Vincence, Oklahoma City, Okla.
- Dudek Ladislav, Scotland, S. Dakota.
- Dvořák Gerald, O.F.M., 3644 Rocky River, Cleveland 11, Ohio.
- Dvorník, Dr. František, 1703 Thirty-second Str., Washington, D. C.
- Ekhaml O., Weston, Nebr.
- Fencí Leonard, S.J., Porcupine, S. Dak.
- Fiala Jan L., 12600 Pearl Rd., Cleveland, O.
- Filas Fr. L., S.J., 6525 Sheridan Rd., Chicago, Ill.
- First F., Freeport, Minn.
- Fliček Frant. R., Auburn, Nebr.
- Fráška Clarence, 510 — 16th Ave., W. Cedar Rapids, Iowa.
- Freemal Dennis, C.S.C., Notre Dame, Ind.
- Gallík Andrew, Beroun, Minn.
- Gajda Antonín, P.O. Box 18, Valley View, Texas.
- Gaydos Robert M., C.S.S.R., St. John's Mission Mission House, 617 E. Main St., Carlisle, Ky.
- Gerlich Emil J., 802 N. Weaver St., Gainesville, Texas.
- Hain Raymund, S.T.D., David City, Nebr.
- Hájek Stanislav, Protivin, Iowa.
- Halata Vilém, 304 Church St., El Campo, Texas.
- Haluška Karel A., St. Charles Seminary, Columbus, Ohio.
- Hamala Josef, Box 848, Nixon, Texas.
- Hanáček Jan, Box 66, Shiner, Tex.
- Harvanek R. F., S.J., 509 N. Oak, Oak Park, Ill.
- Havlík Tomáš, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Havlík Bernard J., 2300 Trosper Pl., Del City, Okla.
- Herbek Adrian F., Wahoo, Nebraska.
- Herda Conrad, O.S.B., Clarksville, Ark.
- Herda Matouš, O.S.B., 1641 S. Allport St., Chicago, Illinois.
- Herides Florian, O.S.B., SS. Peter & Paul Church, Moquah, Wis.
- Heřman Viktor, Schuyler, Nebr.
- Hertvik Václav, O.M.C., Very Rev., Terre Haute, Indiana.
- Hertvik Hilár, O.M.C., 1114 Fletcher St., Anderson, Indiana.
- Hertvik Gilbert, O.M.C., 718 So. 9th St., Terre Haute, Ind.
- Hlaváč Václav, C.S.S.R., 305 Hill St., Griffin, Ga.
- Hlaváček Josef, 3327 Lawton, Detroit, 8, Mich.
- Hlubek Valentin, Chelsea, Iowa.
- Hodík Rudolf J., Casco, Wisconsin.
- Hodný Eduard, S.J., McNichols Rd. at Livernois, Detroit, Mich.
- Hoffmann Rudolph C., Box 188, Runge, Texas.
- Holub Benjamin, Sealy, (Neposkv. Početi), Texas.
- Holup Roger O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Holup James O., Downers Grove, Ill.
- Horák Martin, O.S.B., S.T.L., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Horáček Mark, O.S.B., R. 3 Box 119, Alexandria, Ia.

- Horn Augustin, O.S.B., St. Gregory Abbey, Shawnee, Oklahoma.
- Hotový Dennis, Falls City, Nebraska.
- Hovorka Václav, 824 J. St., Lincoln, Neb.
- Hrdlička Adolf, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Hrdlička Jos., C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore 5, Md.
- Hrdlička Edward, Fenton, Missouri.
- Hrdlička Lambert, 5076 Durant Ave., St. Louis, Mo.
- Hrubý Bohumil, Box 98, Penelope, Texas.
- Hruska Eugen, 521 Custer Ave., Billings, Mont.
- Hubert Henry, Neva (Deerbrook), Wis.
- Hudík Josef J., 2408 S. Albany Ave., Chicago, Ill.
- Hurčík John A., 1804 S. 9. St., St. Louis, Mo.
- Hynouš Mat., O.P., 2570 Asbury St., Dubuque, Ia.
- Jakubek Eugene, S.J., Milwaukee, Wis.
- Janáček Balthasar, Edna, Texas, Box 815.
- Janak Hubert, 1114 Willow St., San Antonio 8, Tex.
- Janák Roman, Rt. 3, Box 63A, Schulenburg, Tex.
- Janda Adolf, Box 97, Hobson, Texas.
- Janda Karel, Mt. Pleasant, Pa.
- Janin Karel, O.P., 5375 Av. N. D., De Grace, Montreal P.O., Canada.
- Jansky Eduard, Box 447, Yoakum, Texas.
- Janský Fr., S.J., 3700 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
- Janysek Theodor T., Box 158, Falls City, Texas.
- Jaroš Josef, 5153 Summit St., Toledo, Ohio.
- Jelinek Jan P., S.J., c/o Creighton University, 25th & California St., Omaha 2, Nebraska.
- Jendrušák W., O.S.B., 2875 W. 19th St., Chicago, Ill.
- Jiráček V. J., 398 Superior St., St. Paul 2, Minn.
- Jiřík Karel C., Lonsdale, Minn.
- Johánek Jan, St. Joseph Church, Montpelier, Luxembourg 3 P. O., Wis.
- Jovick Ludvík, St. Patrick Parish, Ironton, Ohio.
- Jurica Edmund, O.S.B., Ph.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Jurica Hilár, O.S.B., Ph.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Kabát Cyril, 735 Deleglise St., Antigo, Wis.
- Kadlec Tomáš, O.S.C., Grafton, Nebr.
- Kalina Francis, Box 398, Boerne, Texas.
- Kallus Alfred, Box 671, Cameron, Tex.
- Kapaun Neal, Oakes, No. Dak.
- Karník Jiří, Waterloo, Iowa.
- Kašný Alvin, O.S.B., Lisle, Ill.
- Kerch Rudolph, Stangerville, Denmark, Wis.
- Klarič Jiří, kaplan, U.S. Army.
- Klarič Václav, Troy, Mo.
- Klimek Eduard, Independence, Wis.
- Klimíček Lad., Sealy, R. 1, Frydek, Texas.
- Klinkáček Fr., D.D., Chaplain U. S. Army.
- Knotek Jan T., Woodhull, R. 1, Eldorado, Wis.
- Knotek Václav, M.M., na Formose.
- Kočárník Václav, 2617 So. 31. St., Omaha 5, Nebr.
- Kolanda Jiří A., 4944 So. Swift, Cudahy, Wis.
- Kolář Fr., Hostýn Hill, Fayetteville, Texas.
- Kolář Basil, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Kolář Eduard, Indianola, Nebr. (Nemocen a na dovolené.)
- Kolář Václav, C. SS R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Kolek Karel, O.S.B., 1637 Allport St., Chicago 8, Ill.
- Komán Rajmund, O.S.B., Tabor, South Dakota.
- Komaska Karel, 9233 Hopedale Ave., St. Louis, Mo.
- Koniček Pavel, 2809 St. Antoine St., Detroit 1, Michigan.
- Kopanek, M.S.C., 3014 Logan Ave., Youngstown 5, Ohio.
- Kopecký Josef, 879 Progress St., Pittsburgh, Pa.
- Kopp Josef, Moulton, Texas.
- Korn Method, O.S.B., Mount Angel Abbey, Mount Angel, Oregon.
- Kotek Dominik, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.
- Kouba Karel, 916 No. Western Ave., Chicago, Ill.
- Kouba Hilár, S.D.S., Menominee, Mich.
- Koutník Vilém, Reedsville, Wisconsin.
- Kovář Václav, Howells, Nebraska.
- Kozák Václav P., 1410 W. Scott St., Milwaukee 4, Wisconsin.
- Kozlík Jan, Cedar Bluffs, Neb.
- Kozlovský Tomáš, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Krejčí Albert, Newcastle, Nebr.
- Krmela Viktor F., Great Bend, Kans.
- Krieger Štěpán, S. J., Regis College, Denver, Colo.
- Krile George, Lidgerwood, N. Dak. (St. John Nepomucenec).
- Krippner Jiří, 2408 S. Albany Ave., Chicago 23, Illinois.
- Křížek Jan, S.J., St. Joseph Shrine, 1220 N. 11 St., St. Louis, Mo.
- Křivánek Alois, Vanguard, Sask., Canada.
- Kroupa Jiří, O.S.F.S., Our Lady's Cathedral, 3214 N. Lake St., Oklahoma City, Oklahoma.
- Krupa Štěpán, C.S.S.R., 2111 Ashland ave., Baltimore, Md.
- Kubeš Klement, Clarkson, Nebr.
- Kučera Daniel, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Kučera Edward, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Kučera Jindřich, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Kučera Jiří, 906 N. Western Ave., Chicago, Ill.
- Kučera Karel, St. Anthony's Hospital, O'Neill, Neb.
- Kučera Mat., O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Kučera Pavel, O.S.B., Tacoma, Washington.
- Kučera Štěpán, Fort Atkinson, Iowa.
- Kukráš Jan Ev., 722 3rd St., Texas City, Texas.
- Kunc Jos. M., 1870 Randolph, St. Paul, Minn.
- Kupátko Godfrey F., Rt. 2, Yoakum, Texas.
- Kuryvial George, O.M.I., Our Lady of the Snows Seminary, Pine Hills, Pass Christian, Miss.
- Kuška Jiří, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Kvasnica Filip, C.S.S.R., 3014 N. 45th St., Omaha 4, Nebr.
- Kvítek Damian, O.S.B., St. Procopius, Lisle, Ill.
- Laburda Karel, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Lacko Wm. S., S.J., 472 E. 8th Ave., New Westminster, B. C., Canada.
- Lana František, St. Paul Church, Traer, Iowa.
- Laketek Gilbert, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Laketek Viktor, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Lažek Eliáš K., Cameron, Texas.
- Leiblinger Frant., Seward, Nebraska.
- Lekavý Petr, S.T.D., Minto, No. Dak.
- Lenc Leonard, Bensonville, Ill.
- Lenoch Fr. J., Buffalo, Iowa.
- LesCanec John H., Nebraska City, Nebr.
- Leštinský František, Hillsboro, Wis.
- Liederbach Clarence, 13205 Chapelside Ave., Cleveland 20, Ohio.
- Lihvar Francis, S.J., Cleveland, O.
- Liška Robert, S.J., Victory Parkway and Dana Ave., Cincinnati, Ohio.
- Lhota Brian, O.F.M., Very Rev., Alleghany, N. Y.
- Lukáš Jos., Fairview, Alberta, Canada.
- Lužnický Jiří, O.S.M., Hillside, Ill.
- Maček Jos. J., 1911 Green St., Racine Wis.
- Mach Gerald, O.S.B., misionář na Formose.
- Macháček Aleš, O.S.B., S.T.D., Very Rev., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Machovec Fr. J., Steinauer, Nebraska.
- Malik Jan E., Holy Cross Sem., La Crosse, Wis.
- Maneth Vojtěch, St. Ann's, 210 St. Ann St., San Antonio, Texas.
- Manik Josef, Scappoose, Oregon.
- Marek Walter, Hastings, Mich.

Mašin Fr., nemocen.
Masný Robert, O.S.B., 1428 S. Wesley Avenue, Berwyn, Illinois.
Matl Tomáš, Box 150, Fayetteville, Texas.
Matocha Edward, Chancery Office, P.O. Box 1057, Austin, Texas.
Matucha John L., Box 11, Blessing, Texas.
Matoušek Jos., S.J., Rockhurst College, Kansas City, Missouri.
Matoušek Raymond, 17825 Libby Rd., Maple Heights, Ohio.
Mattas Louis, Salina, Kans.
Matula Ant., Box 25, Panna Maria, Texas.
Maxa Edward J., 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.
Mazalka Josef J., Yukon, Okla.
Michalíčka Václav, O.S.B., J.C.D., St. Boniface Church, Chetek, Wis.
Michalíčka Jan, 2020 Oklahoma Ave., Woodward, Okla.
Michalik Anthony M., M.M., Maryknoll, New York.
Michálka Arthur, Box 509, Taylor, Texas.
Mikulík, Kenneth, 1111 Pierce Ave., Houston, Tex.
Miller Fr. S., West, Texas.
Milota James C., 714 N. Adams St., Mason City, Ia.
Mizera Petr, O.S.B., S.T.D., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
Mlana James, Shulburg, Wisconsin.
Minařík Alois H., Mater Christi Church, North Riverside, Illinois.
Mlnafík Fr. T., 1415 N. Park Ave., Chicago, Ill.
Moudrý Václav, St. Paul, Minn.
Mošovský Václav J., 13205 Chapelside, Cleveland, Ohio.

Němec Ludvík, S.T.D., Braddock Gen. Hospital, 427 Holland Ave., Braddock, Pa.
Němček Milan, 3420 W. 83rd Place, Chicago, Ill.
Nesvadba Alois W., P. O. Box 266, Wallis, Texas.
Neužil Eduard, 618 E. Davenport St., Iowa City, Iowa.
Nouza František, O.P., Vallejo, Calif.
Novák František, C.S.S.R., Box 317, Cooperstown, N. Dak.
Novák Henry, C.S.S.R., 1633 Cleveland Ave., Chicago 14, Ill. — 5520 Richmond Road, Bellatre, Tex.
Novák Kosmas, Rockford, Ill.
Novotný Vinc., O.S.B., M.A., 6930 W. Touhy Ave., Niles, Ill.
Oborný Fr. J., Dodge, Nebraska.
Oborný Karel J., Verdigre, Nebraska.
Okrůhlík Theophilus, O.M.I., O. L. of Guadalupe Church, Brownsville, Texas.
Olišovský Geo. J., P.O. Box 1122, Port Arthur, Tex.
Ouška Lukáš, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Pachta Raymond, 118 N. 9th St., Salina, Kansas.
Paidar Roger, O. Archm., Archmera, Del.
Pakosta Fabian, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.
Pallo Josef, Little Rock, Ark.
Pastorak Jan B., Plasi, R. D. 2, Prague, Nebr.
Paukert Fr., Good Counsel Academy, Mankato, Minnesota.
Pavelka Alois, Rt. 2, Box 151, Navasota, Texas.
Pechal Václav, P.O. Box 79, Abbott, Tex.
Pekář Gilbert F., Box 95, Needville, Tex.
Pelikán Adolf, S.J., 7141 Sherbrooke St. W., Montreal 28, Quebec.
Pešek Leo, (Kaplan u letectva).
Petránek Karel, Crystal Falls, Mich.
Petřík Pavel, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave., Berwyn, Illinois.
Petrů Augustin, O.M.I., Box 152, Mission, Texas.
Petrů Stan., Box 218, Karnes City, Texas.
Petrus Řehoř, Burchard, Nebr.
Pitra Štěpán, O.C.S.O., Trappist, Kentucky.
Plavčan Pavel, 11815 Woodland Ave., Cleveland 20, Ohio.
Pluháček Antonín, Heun, P.O. Clarkson, Nebraska.

Pohu Daniel, Supt. Central Hi, Nebraska City, Nebr.
Pokorný František, 1431 So. Austin Blvd., Cicero, Illinois.
Polc Jaroslav V., Nepomucenum, Rome, Italy.
Polyak, Ondřej, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
Popelka Jaroslav, S.J., Garnier Residential School, Spanish, Ont., Canada.
Potkovský Benno, O.S.B., Dante, South Dakota.
Prachař John, Bee, Nebraska.
Přibyl Adolf, Dickinson, N. Dak.
Přibyl Klement, Stillwater, Okla.
Přibyl František, 7007 Addison St., Chicago, Ill.
Procházka Vavřinec, O.S.B., Rt. 2, Petersburg, Virginia.
Prokeš František, S.J., 2410 California St., Omaha, Nebraska.
Prokeš Vojtěch, 1625 — 11th St., St. Louis, Mo.
Pšencík Henry, St. Mary's, R. 4, Hallettsville, Texas.
Ptáček Jan, 724 29th St. S.E., Cedar Rapids, Iowa.
Ptáček Benedict F., Le Roy, N. Y.
Puclík Tomáš J., Hastings, Nebraska.

Rada Karel, St. Mary's Church, Sutton, Nebr.
Raděj Edward, 1122 N. 14th & Waldo Boulevard, Manitowoc, Wisconsin.
Raška Victor A., Box 211, Sweet Home, Texas.
Remeš Václav A., 1728 Conway St., St. Paul, Minn.
Rezek Valerian, 5009 S. Hermitage Ave., Chicago 9, Illinois.
Řezníček Alois, R. 1, Box 23, Rayne, Louisiana.
Řezníček Emilian, O.S.B., Scribner, Neb.
Roh Rajmund V., 3128 S. St., Lincoln, Neb.
Roth Jan, Pisek, N. Dak.
Roubík Josef, S.J., 6525 Sheridan Road, Chicago 26 Illinois.
Rumplik Ed., 13205 Chapelside Ave., Cleveland 4, Ohio.
Růžička František, Clutier, Iowa.

Saul Jakub, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Schejbal Jos. T., Box 107, Desloge, Missouri.
Schindler Alfred, 4555 N. Haven Ave., Toledo, Ohio.
Simon Alvin, 1310 Excelsior Ave., Hopkins, Minn.
Skach Karel, 1845 S. 9th St., Maywood, Ill.
Skluzáček Alfred, St. Wenceslaus Church, New Prague, Minn.
Skluzáček Jaroslav, Protivin, Iowa.
Skluzáček Jiří, Our Lady of Providence Convent, St. Paul, Minn.
Skluzáček Richard F., 358 Superior, St. Paul, Minn.
Skluzáček Valentin, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
Skoblík Michael, Glencoe, Minn.
Skok Charles D., 317 Howard St., Spokane, Wash.
Sladký Wenceslaus, St. Anthony's Church, Bruno, Nebraska.
Slaminka James A., 1034 Brown St., Akron, Ohio.
Slepička, Josef J., Immaculate Conception Church, Charles City, Iowa.
Sloup Ernest, 2505 So. 17th St., Lincoln, Neb.
Slováček Emil, 609 S. Paris, Ennis, Texas.
Smetana Cyrill, Athens, Wisconsin.
Smutný Jan, Pleasanton, Nebraska.
Smutný Václav, C.S.S.R., Miranda, Mato Grosso, Brazil.
Sobr Klement, O.S.B., St. Procopius Seminary, Lisle, Ill.
Soukup C. G., O.S.B., St. John's Abbey, Collegeville, Minnesota.
Spinler Wenedelin, Mankato, Minn.
Spruchavský John, 700 McIntosh St., Fort William Ont., Canada.
Srnc Stanley J., 419 21st Ave., S., Minneapolis, Minnesota.
Staněk V., 2953 Lowe Ave., Chicago, Illinois.
Staríček Andrew, S.V.D., P.O. Box 675, Taos, New Mexico.

Starostka Jan C., Silver Creek, Nebr.
 Stasek Jiří, Wisconsin Rapids, Wis.
 Stasek Leonard, Menominee, Wis.
 Stehno Eugen, 307 E. 5th, Concordia, Kans.
 Stejskal Jan W., S.J., Wilmette, Ill.
 Straka Jan, St. Frances of Rome, Cicero, Ill.
 Strakoš Jan, Cleveland, Ohio.
 Stryk Jeroným J., El Campo, Texas, Rt. 3 (Hillje).
 Studený, Very Rev. Robert, S.V.D., Rome, Italy.
 Sukovatý Louis, Somerset, O.
 Světinský Ludvík, Blumenfeld, P.O. Orrin, N. Dak.
 Svoboda Jiří, St. Genevieve, Manitoba, Canada.
 Svobodný Josef F., O.M.I., Minneapolis, Minn.
 Svobodný Aloysius, O.M.I., Campus, Ill.
 Svrček Vojt., O.S.B., St. Benedict, La.
 Svrček Václav A., Box 425, Caldwell, Texas.
 Swade Robert F., 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.
 Syrový Josef, St. Mary's Church, Vining, Iowa.
 Szapka Edw. J., 908 E. Olive St., Longview, Texas.
 Šebesta Eugene, 804 — 2nd St., Minneapolis, Minn.
 Šimon Alvin, Hopkins, Minn.
 Šindelář Fidelis, O.S.B., 1818 So. Paulina St., Chicago 8, Ill.
 Šindelář Fr., O.S.B., Mus. D., 1818 So. Paulina St., Chicago 8, Ill.
 Šípek Jos. A., 1445 N. 24th St., Milwaukee, Wis.
 Šírek Cyril, 1200 15th Ave. E., Superior, Wis.
 Šírek František J., Mellen, Wisconsin.
 Šedivý, Leo, O.S.C., Box 744, Hastings, Nebr.
 Šimaneck Jos., 337 Ottawa St., Joliet, Ill.
 Šimon Alvin W., 1310 Excelsior Ave., Hopkins, Minnesota.
 Šimon Rob., C.S.S.R., 8655 Golf Links Rd., Oakland, Calif.
 Škvarla Ondřej, O.S.B., Phillips, Wisconsin.
 Šlechta Albert A., Silver Lake, Minn.
 Šlepička Josef, 1202 Kelly St., Charles City, Iowa.
 Šofka Jos. F., C.S.S.R., 174 Diamond Street, Philadelphia, Pennsylvania.
 Šterl Antonín, 1121 N. 14 St., Manitowoc, Wis.
 Stehno Eugen, 307 E. 5th St., Concordia, Kans.
 Šonka Emilian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Šonka Richard, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Šonka Vilém, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Šrahulek Štěpán, O.S.B., R. 2, Petersburg, Va.
 Štěp Joseph, 3785 Independence Rd. S.E., Cleveland, Ohio.
 Straka, M.S.C., 3014 Logan Ave., Youngstown 5, O.
 Strakoš Jan, S.T.D., 3395 E. 53rd St., Cleveland 27, Ohio.
 Švehla Václav, Cottleville, Mo.
 Talíř Ant. B., St. Mary's Church, Moselle, Rt. 2, (Robertsville), Mo.
 Talský Chas., S.C.J., 217 N. 68th St., Milwaukee, Wisconsin.
 Tauš Jan, C. SS R., Duke of Glauster St., Annapolis, Md.
 Tarasevich Vladimír, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Teplý Josef, S.J., John Carroll University, Cleveland, 18, Ohio.
 Thomas Robert, Bay Shore Rd., Port Clinton, Ohio.
 Till Jos. R., 318 John Adams Dr., San Antonio 2, Texas.
 Tlapa Richard J., 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
 Tomanek Jar., Lankin, N. Dak.
 Tomek Bonifác, O.S.B., 1818 So. Paulina St., Chicago 8, Ill.
 Tomek Fr., Montgomery, Minn.
 Tržil Ludvík, St. Wenceslaus Church, 510 - 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.
 Troch Ludvík, Benedict, Md.
 Třesnak Antonín, Dodge, Neb.
 Tucheck Ed. C., Sirotičinec sv. Tomáše, Lincoln, Neb.
 Tuma Antonín F., 1420 S. 14th St., Omaha, Nebr.
 Turek Antonín, Alexandria, Neb.
 Tydlačka, Very Rev. Jeroným, V.F., 1012 - 6th St., Rosenberg, Texas.
 Tydlačka Jiří E., Rt. 4, Caldwell, Texas.
 Tyl Albert, 114 W. Front St., Tyler, Texas.
 Uhler Carl, 17825 Libby, Cleveland 37, Ohio.
 Uhlíř Vác., 3181 W. 41 St., Cleveland, O.
 Urbánek Ludvík, St. Mary's Rectory, Little Turkey, Iowa.
 Urbanovský Fr., Guardian Angel's Church, Box 968, Pasadena, Texas.
 Vacala František, 2651 S. Central Pk. Ave., Chicago 23, Ill.
 Vacek Jos. P., 1310 Excelsior Ave., Hopkins, Minn.
 Valášek Edw., Odell, Nebr.
 Valenta Marcus, (Praha) Rt. 2, Flatonia, Texas.
 Valenta Boh. J., Box 987, Bryan, Texas.
 Váňa S., S.J., 3049 Parkside Blvd., Toledo, Ohio.
 Vančura Leo, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Vap Ivan, 3205 So. 35 St., Lincoln, Nebr.
 Vašek Leslie J., St. Basil Seminary, 95 St. Joseph St., Toronto, Canada.
 Vesecský Jan, Belpre, Kansas.
 Veselý James J., 14040 Puritas Ave., Cleveland, O.
 Veselý Stanislav, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Větrovec Jos. C., C.S.S.R., 323 E. 61st St., New York, N. Y.
 Veverka Florian, O.F.M., Keshena, Wis.
 Viktora Claude, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Vinklarek Emil T., Box 275, Moulton, Texas.
 Vítek Eduard, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Vítek Jerome P., Box 599, Lamesa, Texas.
 Vituj Geo., 13623 Rockside, Cleveland 25, Ohio.
 Vochoc Jaromír, Rapide Blanc, Cté. Laviolette, Qué., Canada.
 Vonáček Frant. V., C.S.S.R., 7 S. Wolfe St., Baltimore 31, Maryland.
 Votruba Jiří, Sheldon, Wis.
 Vrablic Cyril, O.S.B., St. Meinrad, Ind.
 Vrána John, 1103 Felix Place, Oklahoma City 10, Oklahoma.
 Wagner John A., 230 W. Commerce St., San Antonio 5, Texas.
 Wolf Howard J., 3395 E. 53rd St., Cleveland, Ohio.
 Wolf Lawrence, 3181 W. 41st St., Cleveland, Ohio.
 Yanish, Felix, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York 21, N.Y.
 Zabelka Jiří, 719 E. Moore St., Flint, Mich.
 Zachař Albert, Prairieburg, Iowa.
 Zely Vilém, Lyons, Wis.
 Zeman Edward J., S.J., Santa Clara, California.
 Žižka Arnošt, O.S.B., Ph.D., Pineville, Louisiana.
 Žižkovský Vojtěch, Shakopee, Minn.

Est. 1905

BRVENIK PHARMACY

— Emil Brvenik —

Prescription Specialists

Prompt Delivery

1918 S. Blue Island Ave.

Canal 6-0727

"We Appreciate Your Patronage"

Adresář českých katolických osad v Americe.

ABIE, NEBR.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář Rev. V. Ketter.

ABBOTT, TEX.:

Osada Nep. Srdce P. Marie. Farář: dp. Václav Pechal.

ABINGDON, MD.:

Osada sv. Františka Sal. Dojíždí důst. Otcové Redemptoristé z Baltimore, Md.

AGNEW, NEBR.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. pán z Valparaiso.

AQUA DULCE, TEX.:

Osada sv. Františka. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Geo. Sweeney z Robstown, Tex.

ALGOMA, WIS.:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Francis C. Heimann, Kaplan: Robert A. Berg.

ALGONQUIN, ILL.:

Osada sv. Markéty Alacoque. Rev. Raymond Eipers.

AMMANNSVILLE, TEX.:

Osada sv. Jana Křtitele: Farář: Rev. Roman M. Janák. (R. 3, Schulenburg).

ANTIGO, WIS.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Cyril Kabat.

APPLETON, NEBR.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. V. Mlejnek, 849 — 8th St., David City, Nebr.

ASHLAND, WIS.:

Smíšená osada sv. Anežky. Několik českých rodin. Farář: Very Rev. Calman Borgard, O.F.M.

ATWOOD, KANS.:

Osada Nejsvět. Srdce Pána Ježíše, česko-irská. Osada ssv. Cyrila a Methoděje, Dp. Mark L. Linenberger, O.F.M. Cap. Škola: 136 žáků.

AUSTIN, MINN.:

Osada sv. Augustina. Farář: Rt. Rev. Msgr. Robert E. Jennings, V.F. Pro Čechy dojíždí Rev. Edward Kasal z Owatonna, Minn.

BALTIMORE, MD.:

Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Josef Hrdlička, C.S.S.R. Kostel na Ashland Ave. a škola na N. Collington Ave., blíže Ashland Ave. Fara: 2111 Ashland Ave. Katolická budova: Madison a Duncan Strs. Kněží v duchovní správě: Josef Hrdlička, C.S.S.R., Václav Kolář, C.S.S.R., Tomáš Kozlovský, C.S.S.R., Edward Stelmuschuk, C.S.S.R., Joseph Chochula, C.S.S.R., Edgar Vítek, C.S.S.R., Štěpán Krupa, C.S.S.R., Ondřej Polyak, C.S.S.R., Josef Duchek, C.S.S.R., (voj. kaplan).

BANNISTER, MICH.:

Smíšená osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář Rev. Clarence Smolinski.

BARTON'S CREEK, TEX.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí Father A. M. Black z Cistern. Totéž místo jako Kovář, Texas.

BEARDSLEY, KANS.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Kapucín z Atwood, Kans.

BEASLEY, TEX.:

Osada sv. Václava. Katolických rodin 42, české a polské národnosti. Dojíždí kněz z East Bernard, Texas.

BECHYN, NORTH REDWOOD P.O., MINN.:

Osada Bl. Panny Marie. Farář: Rev. Eugene Šebesta.

BECHYN, N.D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí Rev. Jar. Tomanek z Lankin, N. Dak., dvakrát měsíčně.

BEE, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jan Prachář.

BEEVILLE, TEX.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Harold F. Palmer.

BELLE PLAINE, IOWA:

Smíšená osada sv. Michala. Několik českých rodin. Doslubuje Rev. Valentin Hlubek z Chelsea.

BELLEVILLE, KANS.:

Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Very Rev. Msgr. Cornelius J. Brown, M.A.

BELLVILLE, TEX.:

Smíšená osada ssv. Petra a Pavla (povětšinou polská). Farář: Rev. Syl. Fuchs.

BEROON, MINN.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Andrew Gallik.

BERWYN, ILL.:

Osada Panny Marie Collenské. Farář: Rev. Robert Mastný, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave. Kaplani: Rev. Ludvík Černák, O.S.B., a Rev. Pavel Petřík, O.S.B.

Osada sv. Odila. Farář: Rev. P. J. Buckley. Osada převážně česká. V sobotu dojíždí český kněz z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.

BIRCHWOOD, WIS.:

Osada sv. Jana Ev. Farář: Rev. Clarence Ludwig.

BISON, OKLA.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. A. Waleczek. Škola: 38 dětí.

BLENHEIM, ONTARIO, CANADA:

Rt. Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap. Kostel P. Marie, St. Francis Friary.

BLESSING, TEX.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Jan Matocha.

BLOOMER, WIS.:

Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rev. R. Geisler. — Asi 35 českých rodin.

BLOOMING PRAIRIE, MINN.:

Osada sv. Kolumbana. Farář: Rev. Herman A. Boecker. Slušný počet Čechů.

BLUMENFELD, P.O. ORRIN, N. DAK.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Ludvík Světlinský.

BOERNE, TEXAS:

Kostel sv. Petra. Farář: Rev. Frant. Kalina.

BOHEMIA, L.I., N.Y.:

Kostel sv. Jana Nep. Farář: Rev. Richard Gladney, 5020 — 46th St., Woodside, L. I., N. Y.

BOHEMIAN SETTLEMENT, E. JORDAN, MICH.:

Kostel sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Josef Malinowski z East Jordan.

BOHEMIAN SETTLEMENT, KANSAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Spravuje Rev. O.F.M. Cap.: z Atwood, Kans.

BOMARTON, TEXAS:

Osada sv. Jana. Dojíždí kněz z Seymour.

BOWMAN, N. DAK.:

Smíšená osada sv. Karla, asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Jan Smierčák.

BRAINARD, NEBR.:

Osada Nejsvět. Trojice. Duchovní správce: Škola: 140 dětí.

BRITT, IOWA:

Osada sv. Patrika. České rodiny jezdí ke zpovědi do Duncan, Iowa.

BROCKET, NO. DAKOTA:

Smíšená osada. Dojíždí Rev. Tomáš Sparks.

BRODERICK, SASK., CANADA:

Osada ssv. apoštolů Petra a Pavla. 41 slováckých a 6 polských rodin. Farář Rev. John Ostrowsky.

BROWNSVILLE, TEXAS:

Kostel P. Marie Guadalupe. Farář: Rev. Theophil Okruhlik, O.M.I.

BROOKFIELD, ILL.:

Osada sv. Panny Barbory. Slná česká. Farář: Msgr. Jos. Kush, 4015 Prairie Ave., kaplani: Rev. Donald Ahearn a Rev. Jos. P. Lynch. Pro Čechy

- každou neděli dojíždí důst. p. z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.
- BRUNO, NEBRASKA:**
Osada sv. Antonína Pad. Farář: Rev. Václav Sladký.
- BRUSHPALE, MINN.:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Harold Dimmerling.
- BRYAN, TEXAS:**
Osada sv. Josefa. Farář Rev. Bohuslav J. Valenta. Kaplan: Rev. E. Trebtoš. Škola: asi 500 dětí, 5 sester Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti.
- CADOTT, WISCONSIN:**
Osada sv. Růženy Limanské, česko-anglická. Rev. Jos. Wagner.
- CALDWELL, TEXAS:**
Osada Panny Marie Lourdské. Farář: Rev. Václav A. Svrček.
- CALMAR, IOWA:**
Smíšená osada sv. Aloise. Čechům dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.
- CAMERON, TEXAS:**
Osada sv. Moniky (smíšená, asi 100 českých rodin). Farář: Rev. J. T. Geiser, kaplan Rev. Alfred Kallus.
- CARLTON, WISCONSIN:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Rudolf S. Kerch. (P. O. R. 1, Kewaunee.)
- CARY, ILLINOIS:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Alfred Dietsch.
- CASCO, WISCONSIN:**
Smíšená osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Rudolf J. Hořík.
- CASTLE ROCK, WIS.:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí každou neděli, každou sobotu a na svátky Rev. Ambrose W. Holzer z Montfort, Wis.
- CEDAR HILL, NEBR.:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Rev. Jiří J. Livanec, z Morse Bluff, Nebr.
- CEDAR RAPIDS, IOWA:**
Osada sv. Ludmily. Farář:
Kaplan: Rev. Rafael Ludwig, 209 — 21 Ave. S.W. Škola: 431 dětí.
- Osada sv. Václava, 510 — 16 Ave., E. Farář Right Rev. Msgr. A. W. Chihak. Kaplan: Rev. L. Tržil. Škola 146 dětí.
- CHATHAM, ONTARIO, CANADA:**
Osada sv. Antonína. Farář: Rev. P. Gaborik.
- CHELSEA, IOWA:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Valentin Hlubek.
- CHESTER, IOWA:**
Smíšená osada sv. Štěpána. Asi 20 českých rodin. Farář: Rev. Vern F. Cross.
- CHETEK, WIS.:**
Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. Václav Michalíčka, O.S.B.
- CHICAGO, ILLINOIS:**
Osada sv. Jana Nep., 30. St. and Lowe Ave. Farář: Rev. Václav Staněk. Kaplan: Rev. Antonín Beneš, 2953 Lowe Ave. Škola: 8-třídni, 190 dětí v pěti světnicích, vyučují 4 sestry řádu sv. Benedikta z Rogers Park, Ill. Adresa konventu: 618 W. 30. Str.
- Osada sv. Prokopa. Farář: Rev. Peter Mizeřa, O.S.B. Kaplan: Rev. Dominik Kotek, O.S.B., a Rev. Matouš Herda, O.S.B., 1641 S. Allport St. Škola: Osmiřádní, vyšší škola a dětská zahrádka. Vyučuje 14 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Dům sester: 1714 S. Racine Ave.
- Osada sv. Víta, S. Paulina and W. 18. Pl. Farář: Rev. Fr. Šindelář, O.S.B., 1818 S. Paulina St. Kaplan: Rev. Fidelis Šindelář, O.S.B.
- Osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. Jiří Kučera. Kaplan: Rev. Karel Kouba, 916 No. Western Ave.
- Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Valerian Rezek, 5009 S. Hermitage Ave. Kaplan: Rev. Raymond Pacholski a Rev. Casimír Kovařauskas. Škola: Osmiřádní, 386 dětí, vyučuje 8 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill. Dům sester: 5013 S. Hermitage Ave.
- Osada sv. Ludmily, 24. Str. and Albany Ave. Farář: Rev. Jiří Krippner, kaplan Rev. Josef J. Hudík, 2408 S. Albany Ave. Škola: Osmiřádní, 385 dětí, vyučuje 8 sester z řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Obydlí sester: 3108 W. 24th Street.
- Osada P. Marie Lurdské. Farář: Rev. Václav Čermák, 1443 S. Keeler Ave. Kaplan: Edward J. Maxa. Škola: 8-třídni, 553 dětí, vyučuje 14 sester řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill., a 1 učitelka. Dům sester: 1500 S. Keeler Ave.
- Osada Bl. Anežky České, 2651 S. Central Park Ave. Farář: Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka. Kaplan: Rev. František Vacala a Rev. Robert P. Swade, 2651 S. Central Pk. Ave. Škola: 8-třídni, 329 dětí vyučuje v 12 světnicích 14 sester řádu sv. Františka z Milwaukee, Wis. Hudební školu vede sestra varhanice. Dům sester: 2658 S. Drake Ave.
- CHURCHLAND, DINWIDDIE C., VA.:**
Kostel sv. Jana Nepomuckého. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B. Kaplan: Rev. Vavřinec Procházka, O.S.B., z New Bohemia, Va.
- CICERO, ILLINOIS:**
Česko-Anglická osada Panny Marie Královny Nebes, 53. Ave. and 24. Pl. Farář: Rev. Jan Lauer, 5300 W. 24. St. Kaplan: Rev. D. Sullivan a Rev. W. Meagher.
- Osada Panny Marie Svatohořské. Farář: Rt. Rev. Msgr. František Tony. Kaplan: Rev. Richard J. Tlapa a Rev. Jan Straka, 2414 S. 61st Ave., Cicero. Škola osmiřádní, dětí 400, vyučuje 8 sester řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill. Hudební školu vyučuje sestra této řádu. Dům sester: 2340 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- CISTERN, P.O. R. 2, FLATONIA, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. A. M. Black.
- CLARKSON, NEBR.:**
Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Very Rev. Klement Kubeš, V.F.
- CLEVELAND, OHIO:**
Osada sv. Václava, Broadway and East 37th St. Farář: Rev. John J. Anděl, 2981 E. 37th St. Na výpomoc, cvičení a mši sv. ve španělské řeči a pod. dosluhuje op. Thaddeus Searles.
- Osada sv. Prokopa, W. 41st St and Trent Ave. S.W. 9. Farář: Rev. Václav Chliff. Kaplan: Rev. Lawrence Wolf a Rev. Pavel Plavčan. Res. 3181 W. 41st St., 9. Škola osmiřádní, 458 dětí. Vyučuje 5 sester a 3 laické učitelky. Též vyšší škola, kterou navštěvuje 154 žáků. Vyučuje 8 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 laická učitelka. Principálka, sestra B. Bonaventura.
- Osada Panny Marie Lurdské, East 55th and Hamm Sts. Farář: Kaplan: Rev. Howard Wolf a Rev. Jan Strakoš, Res. 3395 E. 53rd St., Cleveland 27, O. Škola třídní, 438 dětí. Vyučuje 8 sester Notre Dame a 2 laické učitelky. Též vyšší škola, kterou navštěvuje 261 chlapců a 236 děvčat. Vyučuje 10 sester Notre Dame, 6 laických učitelek a 2 cvičitele (coaches). Principálka: sestra M. Louise, a představená, sestra M. Jeanine.
- Osada sv. Jana Nep., Fleet Ave. and E. 50th St. Farář: Rev. Clarence Dik. Kaplan: Rev. Joseph C. Step. Res. 3785 Independence Rd., S.E. Škola třídní: 367 dětí. Vyučuje 7 sester dominikánek.

- 3777 Independence Rd., S.E., Cleveland 5, O., a 1 laická učitelka.
- Osada sv. Rodiny, E. 131st and Southview Ave., S.E., Cleveland 20, Farář:** Rev. Clarence Liedebach. Kaplani: Rev. James J. Mošovský a Rev. Edward J. Rumpik. Res. 13205 Chapelside Ave., Cleveland 20, Ohio.
- CLEVELAND TOWNSHIP, LEELANAU CO., MICH.:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. F. Sniegowski z Maple City, Mich.
- CLUTIER, IOWA:**
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie a osada sv. Václava (Carroll Township). Farář: Rev. František Růžicka.
- CLYDE, NEBR.:**
Česko-irská osada sv. Patrika. Rev. Stanislav Golik.
- COLON, NEBRASKA:**
Česko-irská osada sv. Josefa. Farář: Rev. Robert Trausch.
- COLONIAL HEIGHTS, VA.:**
Kostel sv. Anny. Dojíždí Rev. Štěpán Šrauhlek, O.S.B., a Rev. Vavřinec Procházka, O.S.B., z New Bohemia, Va.
- COLUMBUS, TEXAS:**
Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Alex Kraus.
- CONWAY, N. DAK.:**
Smíšená osada. Dojíždí Rev. Ludvík Světlinský z Orrin, N. Dak.
- COOPERSTOWN, WIS.:**
Smíšená osada sv. Jakuba. Farář: Rev. Peter H. Schroeder. (P.O. Denmark.)
- CORN HILL, P.O. R. 1, JARRELL, TEXAS:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jiří Doskočil. Škola: asi 60 dětí.
- CORPUS CHRISTI, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Right Rev. Msgr. Fr. J. Kasper.
- CRESCO, IOWA:**
Osada sv. Josefa. Asi 30 českých rodin. Farář: Rev. Roman Schares. Dojíždí kněz z Protivína. Škola: 152 dětí, vyučují sestry Notre Dame.
- Osada Nanebevzetí P. Marie. Asi 35 českých rodin. Farář:** Msgr. V. Hoverman. Kaplan: Rev. F. Schmitt. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína.
- CRESTON, IOWA:**
Smíšená osada sv. Malachie. Farář: Rev. Marian Kotinek, O.S.B., 407 W. Clark St.
- CRETE, NEBRASKA:**
Smíšená osada Božského Srdce. Farář: Rt. Rev. Msgr. John J. Ekeler.
- CROSBY, TEXAS:**
Osada Božského Srdce. Farář: Rev. Robert Gradel. Škola: 117 dětí. Misie: Eastgate — Sv. Anny.
- CROWELL, TEXAS:**
Misie sv. Josefa. Dojíždí důst. p. z Vernon, Texas.
- CUDAHY, WIS.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jiří Kolanda, 1410 Swift Ave. Kaplan: Rev. Richard Beníček.
- CUBA, KANSAS:**
Smíšená osada sv. Isidora. Dojíždí Rev. M. Dion z Clyde, Kans.
- CYCLONE, TEXAS:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí v neděli Rev. M. J. O'Regan. z Lott, Texas.
- DAMON, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Dojíždí dvakrát za měsíc Rev. Gilbert Pekar z Needville, Texas.
- DANBURY, TEXAS:**
Smíšená osada. (Polovina našinců.) Farář: Rev. H. T. Schroeder.
- DANTE, SO. DAKOTA:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Benno Potkovský, O.S.B.
- DAVID CITY, NEBR.:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Right Rev. Msgr. Alfons J. Lisko. Kaplan: Rev. C. Kelliher.
- DENMARK, WIS.:**
Smíšená osada Všechn Svätých. Farář: Rev. Ches-ter Dionne.
- DENTON, NEBR.:**
Osada Panny Marie. Farář: Very Rev. Msgr. Raphael Collins.
- DETROIT, MICH.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Ilaváček. 1327 Lawton, Detroit 8, Mich.
- Osada sv. Václava, St. Antoine and Leland sts. Farář:** Rev. Pavel Koníček, 3909 St. Antoine Str.
- DEWEESE, NEBR.:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. A. Trausch.
- DICKINSON, N. DAK.:**
Osada sv. Václava. Farář Rev. Adolf Příbyl, 306 Fourth Ave. E.
- DILLY, WISCONSIN:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Frant. Leštinský a Rev. Richard Tomsyck.
- DIME BOX, TEXAS:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Jiří Tydlačka z Frenštát, Tex.
- DINWIDDIE COUNTY, VA.:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Štěpán Šrauhlek, O.S.B., a Rev. Vavřinec Procházka, O.S.B., z New Bohemia, Va.
- DODGE, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Fr. J. Oborný. Kaplan: Rev. Jerome H. Dickens.
- DRY CREEK, NEBRASKA:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Nyní jenom hřbitovní kaple přifařená k Heun, Nebr. Dojíždí Rev. Anthony Pluháček jednou za rok.
- DUBINA, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Dojíždějí důstojní pánové z Welmar, Tex.
- DUBUQUE, IOWA:**
Osada Panny Marie, německá, k níž patří asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Anthony Sigwarth, 1584 White Street.
- DUNCAN, IOWA:**
Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Václav Hradecký, arcibiskupský rada, (P.O. Brittt.)
- DWIGHT, NEBRASKA:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. C. Reisdorff. Kaplan: Rev. M. Danko. Škola: 123 dětí; vyšší škola: 51.
- EAST BERNARD, TEXAS:**
Osada sv. Kříže. Farář: Rt. Rev. Msgr. Jos. Valenta.
- EAST GATE, TEXAS:**
Osada sv. Anny. Dojíždí Rev. E. C. Fowler z Crosby, Texas.
- EAST ISLIP, L. I., N. Y.:**
Osada Panny Marie, česko-irská. Farář: Rev. Joseph Kirk.
- EAST JORDAN, MICH.:**
Osada sv. Jana Nep. Pouze několik českých rodin. Farář: Rev. Josef Malinowski.
- EAST ST. LOUIS, ILL.:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Štěpán Šrámek, O.S.B., 1125 N. 11th St.
- EASTMAN, WIS.:**
Smíšená osada sv. Václava. Rt. Rev. Msgr. Urban J. Baer.
- EDNA, TEXAS:**
Osada sv. Anežky. Farář: Rev. Baltazar Janáček.
- EDWARDSVILLE, ILL.:**
Osada Panny Marie, anglicko-česká. Farář: Rev. Peter McGuinness; dojíždí dvakrát za měsíc důst. p. z osady sv. Václava ze St. Louis, Mo.
- EL CAMPO, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Filipa. Farář: Right Rev. Msgr. Julius Petrů. Kaplan: Rev. Vilém F. Halata. Škola: přes 500 dětí.
- ELLINGER, viz Hostýn.**
- ELMA, IOWA:**
Osada Neposkvrněného Početí. Farář: Rev. Edmond O'Donnell. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína, Ia.

- EMMET, NEB.:**
Smíšená osada Zjevení Páně. Administrátor Rev. Francis Price.
- ENDICOTT, N. Y.:**
Slovenská osada sv. Josefa. Několik českých rodin. Farář: Rev. Method Billy, O.F.M., Conv. Kaplan: Rev. Edwin Mihalko, O.F.M., Conv.
- ENNIS, TEXAS:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Vilém Botík. Kaplan: Rev. Emil Slováček. Škola: přes 350 dětí a též i High School.
- EVEREST, KANSAS:**
Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Donald Schwalm.
- FAIRFAX, IOWA:**
Osada sv. Patrika. Farář: Rev. Bernard L. White. Pro Čechy dosluhuje důstojný pán z Walford, Iowa.
- FAIRFAX, SO. DAKOTA:**
Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Wm. Lambert.
- FALLS CITY, TEXAS:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Theodor T. Janýšek.
- FAYETTEVILLE, TEXAS:**
Osada sv. Jana. Farář: Rev. Tomáš Mátl.
- FENNIMORE, WIS.:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Arthur Heindl.
- FENTON, MISSOURI:**
Osada sv. Pavla. Asi 35 českých rodin. Farář: Rev. Edward Hrdlička.
- FLATONIA, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Oswald Kalich.
- FLORESVILLE, TEXAS:**
Smíšená osada Božského Srdce. Mnoho českých rodin. Farář: dp. J. Gebermann.
- FORT ATKINSON, IOWA:**
Smíšená osada sv. Jana Nep. Farář: důst. p. Štěpán J. Kučera.
- FORT WILLIAM, ONT., CANADA:**
Smíšená osada sv. Petra, slovenská. Farář: Rev. J. S. Reguly, 705 McIntosh St.
- FORT WORTH, TEXAS:**
Osada sv. Tomáše. Farář: Rev. Jan Morse, 2920 Azle Avenue.
- FRANCIS CREEK, WIS.**
Smíšená osada sv. Anny. Farář: Rev. Jan Haen, P. O., R. 6, Manitowoc.
- FRELSBURG, TEXAS:**
Německo-česká osada ssv. Petra a Pavla. Asi 50 českých rodin. Farář: Rev. W. Buckholt (P.O. R. 2, New Ulm).
- FRENŠTÁT, TEXAS:**
Osada Panny Marie Růžencové. Farář: dp. Jiří Tydláčka, (P. O. Caldwell).
Mise: Dime Box, sv. Josefa.
- FRÝDEK, TEXAS:**
Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Ladislav J. Klímiček.
- GEDDES, SO. DAK.:**
Osada sv. Anny. Farář: Rev. Eduard Caraher, T.O.R.
- GANADO, TEXAS:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: důst. p. Václav Bílý. Kaplan: důst. p. H. Hug. Škola: asi 175 dětí.
Osada Dobrého Pastýře. Farář: Rt. Rev. Msgr. Karel Šmíd.
- GARNER, IOWA:**
Smíšená osada sv. Bonifáce, asi 20 českých rodin. Farář: Msgr. Luke B. Striegel. Pro Čechy dojíždí nejd. Msgr. Václav Hradecký, z Duncan, Ia. P. O. Britt, Iowa.
- GERANIUM, NEBR.:**
Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. Josef Szynal ze Sargent.
- GLENCOE, MINN.:**
Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Michael Škoblík.
- GOLTRY, OKLAHOMA:**
Osada sv. Michaela. Farář: Rev. J. Kerns.
- GONZALES, TEXAS:**
Osada sv. Jakuba. Smíšená osada. Rev. P. J. Roebrocks, M.S.F., a Rev. Donald Murray, M.S.F.
- GRANGER, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Right Rev. Msgr. Jan Vaníček, děkan. Kaplan: Rev. Ben. Mazurkiewicz.
- GREGORY, SO. DAK.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. F. P. Monighan.
- HALLETTVILLE, TEXAS:**
Smíšená osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Right Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, děkan. Dva kaplani.
- HAMILTON, ONT., CANADA:**
Osada sv. Cyrila a Metoděje. Slovenská osada, ke které patří i české rodiny z okolí. Farář: Rev. E. G. Fuzy, 204 Park Street, Hamilton, Ont.
- HANOVER, KANSAS:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Henry J. Gesenhuer.
- HAUGEN, WISCONSIN:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: důst. p. Benedikt Bauer, O.S.B.
- HAWK POINT, MO.:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: důst. p. Albert Bockelmann.
- HAZELWOOD, NORTFIELD P.O. MINN.:**
Osada Zvěstování P. Marie. Farář: Rev. Carl Renz.
- HEIDELBERG, (P. O. New Prague), MINN.:**
Osada sv. Školastiky. Farář: Rev. Louis Heitzer, P.O. R. 2, New Prague, Minn.
- HERMLEIGH, TEXAS:**
Česko-německá osada sv. Františka. Dojíždí důst. pán ze Sweet Water, Texas.
- HEUN (P. O. Clarkaon), NEBR.:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: dp. Antonín Pluháček.
- HIGHLAND, WIS.:**
Smíšená osada sv. Antonína Pad. Farář: důst. p. Ralph Ott. Dojíždí dvakrát za rok důst. p. Jakub Misna ze Shullsburg, Wis.
- HILLJE, (Louise P. O.) TEXAS:**
Osada sv. Ondřeje (založena 28. září 1905). Farář: Rev. Jerome Stryk.
- HILLSBORO, TEXAS:**
Osada Panny Marie Milosrdství. Farář: Rev. Aug. J. Merkel.
- HILLSBORO, WIS.:**
Osada sv. Aloisia, česko-irská. Farář: důst. p. Frant. M. Leštinský.
- HOBSON, TEXAS:**
Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. Adolf J. Janda.
- HOLMAN, TEXAS:**
Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Roman Janák z Ammansville, Texas.
- HOPKINS, MINN.:**
Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Josef Vacek. Kaplan: Rev. Alvin W. Simon.
Nová osada: (Interlachen) Rev. Jos. Vacek.
- HOSTÝN, KANS.:**
Osada sv. Jana Nep. Spravuje Rev. Mark J. Linenberger, O.F.M. Cap., z Atwood, Kans.
- HOSTÝN, TEXAS:**
Osada Královny Posvátného Růžence. Farář: Rev. Adolf Janda. Kaplan: Rev. Fr. Smerke.
- HOSTÝN, (blíže Ellinger), TEXAS:**
Osada P. Marie. Farář: důst. p. Fr. Kolář. P. O. Route 2, Fayetteville, Texas.
- HOWELLS, NEBR.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Václav Kovář.
- HUBBARD, OREGON:**
Smíšená missie, asi 8 československých rodin. Dojíždí pro Čechy občas dp. Methoděj Korn, O.S.B.

HUNGERFORD, TEXAS:

Osada sv. Jana Evangelisty. Dojíždí kněz z Wharton, Tex., každou neděli a zasvěcený svátek.

INDUSTRY, TEXAS:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Katolických českých rodin 29. Dojíždí důst. p. Ed. Geiser, z Frelsburg, Texas.

INEZ, TEXAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Wilbert Leopold.

IOWA CITY, IOWA:

Anglicko-česká osada sv. Václava. Farář: důst. p. Eduard W. Neužil.

IOWA COLONY, TEXAS:

Osada Milostného Pražského Jezulátka. Dojíždí občas některý z českých důst. pánů.

IRVING, KANSAS:

Osada sv. Alžběty (dříve sv. Václava). Dojíždí důst. p. John Bauer z Waterville, Kansas.

JACKSON, MINN.:

Osada sv. Václava. Farář: Albanus Kuisle. — Kaplan: Rev. Leland Smith.

JACKSONVILLE, NO. CAROLINA:

Osada Pražské Jezulátka. Rev. Lawrence Newman.

KARLIN, MICHIGAN:

Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. William J. Reitz, z Onkama, Mich.

KARLIN, P.O. BOLIVAR, MISSOURI:

Osada sv. Václava. Farář: Msgr. John Westhues.

KAUFMAN, TEXAS:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. Francis Gabryl.

KELLNERSVILLE, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Kalíšek.

KENASTON, SASK., CANADA.

Osada sv. Ondřeje. Smíšená chorvatsko-československá osada, k níž patří missie v Davidson a Craik. Farář: důst. p. Charles Fillion.

KEWAUNEE, WIS.:

Osada sv. Růžence. Farář: Rev. Michael J. Jackowski. Kaplan: Rev. James J. Goenan.

KLONDIKE, WIS.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. William Rickert.

KOERTH, TEXAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emmet Kolodzie.

KOLÍN A LIBUŠE, ALEXANDRIA P.O. R. 3, BOX 119, LA.:

Rev. Mark Horáček, O.S.B.

KOSSUTH, WIS.:

Osada sv. Augustina. Dojíždí Rev. Jan Haen z Francis Creek, (P.O. R. 6, Manitowoc), Wis.

KOVÁŘ (nedaleko Cistern), R. 2, Flatonia, TEX.:

Dojíždí Rev. A. Black z Cistern, Tex.

KROK, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí důst. p. Jan Johaneck z Montpelier, Wis.

LA CROSSE, WIS.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Alfred Hebert, 936 Winnebago St.

LA GRANGE, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: nejdůst. Msgr. St. Zientek.

LAKE ANDES, SO. DAK.:

Osada sv. Marka. Farář: Rev. E. Embury, T.O.R.

LAKE RENO (P. O. Lowry), MINN.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jos. Fridgen.

LAKEFIELD, MINN.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Nejdůst. p. Msgr. Fr. Prokeš. Kaplan: Rev. Donald Zenk.

LAKOTA, N. D.:

Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Francis Lorscheid, S.A.C. Několik českých rodin.

LAMONT, IOWA:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. F. Showalter.

LANKIN, NO. DAK.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jar. Tománek. Misie: Bechyně, ssv. Petra a Pavla.

LA SALLE, TEXAS:

Česká misie. Dojíždí kněz z Vanderbilt, Texas.

LATIUM, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Msgr. Charles Wiesnerowski z Brenham, Tex.

LAWN, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Jiří Elmen-dorf z Hemingford, Nebr.

LAWRENCE, NEBR.:

Smíšená osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Frank Sherman.

LEOPOLIS, WIS.:

Osada Panny Marie. Rev. Peter Duerr.

LESTERVILLE, SO. DAK.:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Carlton Hermann.

LE CENTER, MINN.:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. Denis J. Buckley.

LIDGERWOOD, NO. DAK.:

Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: důst. p. Jiří Krile.

LIMERICK, SASK., CANADA:

Smíšená misijní stanice. 12 moravských rodin. Dosluhuje důst. p. J. Dufresne z La Flesch, Sask.

LINWOOD, NEBR.:

Osada Jména Panny Marie. Dojíždí důst. p. V. Ketter, Abie, Neb.

LISBON, IOWA:

Smíšená osada sv. Jana. Farář: Rev. J. R. Goodman. Pro Čechy dosluhuje důst. p. Albert Zachar z Prairieburg, Iowa.

LISLE, ILL.:

Smíšená osada Blah. Johanny z Arku. Farář: dp. Bedřich Beller, O.S.B.

LITTLE FERRY, N. J.:

Osada sv. Markéty. Dosluhují Redemptoristé z New Yorku.

LITOMYŠL, P.O. OWATONNA, MINN.:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. John Gengler. Škola: 90 dítek vyučují 3 sestry z řádu Notre Dame.

LITTLE TURKEY, IOWA; Lawler R. 2.

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Ludvík Urbánek.

LOMA, NEBRASKA:

Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. G. Siegienski.

LOMICE, N. D.:

Osada sv. Kateřiny. Dojíždí Rev. T. Sparks z Brocket.

LONSDALE, MINN.:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Karel C. Jířík.

LOUČKY, NEB.:

Osada sv. Martina. V neděli a ve svátek dojíždí Rev. Anthony Trausch z Deweese, Nebraska.

LOUISE, TEXAS:

Osada sv. Prokopa (založena 4. července 1944). Dojíždí z Hillje Rev. Jerome Stryk.

LOURDES, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie Lurdská. Farář: Rev. Dorrance T. Noonan (R.F.D. 4.), Elma. Pro Čechy, dojíždí kněz z Protičin, Iowa.

LYNCH, NEBRASKA:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. Charles Kam-ber.

MAHNOMEN, MINN.:

Osada sv. Michaela. 75 českých rodin. Farář: Rev. Justin Luetmer, O.S.B.

MANDAN, NO. DAK.:

Smíšená osada sv. Josefa. Na 20 českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. Aloysius Galowitzsch, Kaplan: Rev. Maurice McNeely.

MANITOWOC, WIS.:

Smišená osada Svatých Nevinátek. Farář: Rev. Eduard A. Raděj.

MANLY, IOWA:

Smišená osada Božského Srdce 15 českých rodin. Farář: Msgr. Ernest Ament.

MAPLE HEIGHTS, P.O. BEDFORD, OHIO:

Osada sv. Václava, Libby Rd. and Cato St., Cleveland 37, O. Farář: Rev. Rajmund Matoušek. Kaplani: Rev. Robert Carlin a Rev. Carl A. Uhler. Res. 17825 Libby Rd., Cleveland 37. Škola 8-třídní, 24 světnic a 1,173 dětí. Vyučuje 14 sester z řádu sv. Josefa (5250 Cato St., Cleveland 37) a 10 laických učitelek. Principálka sestra M. Columba.

MAPLE CITY, MICH.:

Smišená osada sv. Josefa. Několik čes. rodin.

MAPLE LAKE, MINN.:

Smišená osada sv. Timothea. Farář: Rev. F. O'Brien.

MARAK, TEXAS:

Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Farář: Rev. Rafael Grsković.

MARINETTE, WIS.:

Polsko-česká osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Eduard Horyza, 915 Elizabeth Avenue.

MARSHALLTOWN, IOWA:

Smišená osada Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. B. H. Skahill, Pro Čechy dojíždí kněz z Vining, Iowa.

MEDFORD, MINN.:

Kristus Král. Farář: Rev. Harold B. Mountain.

MEGARGEL, TEX.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.

MELVILLE, SASK., CANADA:

40 českých rodin pod duchovní správou Otce O. M. I.

MENOMINEE, MICH.:

Polsko-česká osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Viktor Karch, 319 Broadway.

MILLADORE, WIS.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Karel Herbers.

MILLIGAN, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. J. Henahan.

MILWAUKEE, WIS.:

Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: Msgr. Michael Plale. Kaplan: Rev. R. Tikalský, 3442 N. 38th Street.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Kozák. Kaplan: Rev. Andrew Redig, 1410 W. Scott St.

MINNEAPOLIS, MINN.:

Smišená osada sv. Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Rev. Stanislav J. Srnec, 419 — 21. Ave. So.

MINNEOTA, MINN.:

Smišená osada sv. Jana Křtitele. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Fr. Prokeš z Lakefield, Minnesota.

MISHICOT, WIS.:

Smišená osada sv. Kříže převážně česká. Farář: Rev. Anthony Bethley.

MONONA, IOWA:

Osada sv. Patrika. Několik českých rodin, kterým dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.

MONTFORT, WIS.:

Osada sv. Tomáše Apoštola. Farář: Rev. Ambrose W. Holzer. Asi 35 rodin.

MONTGOMERY, MINN.:

Osada Nejsv. Vykupitele. Farář: Rev. Fr. J. Tomek. Kaplan: Rev. Robert Bastýř ml.

MONTPELIER, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jan Johánek. (P. O. R. 3, Luxemburg).

MOORLAND, IOWA:

Smišená osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. R. Obermire.

MORAVIA, MINN.:

Osada sv. Václava. Přifařena k Owatonna; dojíždí Rt. Rev. Msgr. Edw. Kasal.

MORAVIA, TEX.:

Osada Nanebevstoupení Páně. Dojíždí Rev. Emil T. Vinklárek ze St. John's.

MORSE BLUFF, NEBR.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Jiff J. Livanec.

MOSINEE, WISCONSIN:

Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Josef Tetzlaff.

MOULTON, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Emil Vinklárek. Kaplan: Rev. Bernard Goebel.

MOUNT TABOR, WIS.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. František Ležinský z Hillsboro, Wis.

MULL, ONTARIO, CANADA:

Osada sv. Isidora. Dojíždí Very Rev. Ladislav O.F.M. Cap., z Blenheim.

MUNDEN, KANSAS:

Osada sv. Jiří. Dojíždí Very Rev. Msgr. Cornelius Brown z Belleville, Kansas.

MUSCODOA, WIS.:

Smišená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. F. Lewandowski.

NADA, TEXAS:

Smišená osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Edmund Bílý.

NECEDAH, WIS.:

Smišená osada sv. Františka z Assisi. Farář: Rev. Stanislav Chlíček.

NEEDVILLE, TEXAS:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Gilbert F. Pekař.

NEKOMA, N. D.:

Smišená osada sv. Eduarda. Farář: Rev. M. Müller.

NEVA, WISCONSIN:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jindřich Hubert. P. O., Antigo, Wis.

NEW BOHEMIA, VA.:

Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B. Kaplan: Rev. Vavřinec Procházka, O.S.B. R. 2, Petersburg, Virginia. Dojíždí též do osady sv. Jana Nep. v Dinwiddie County a do osady sv. Anny v Colonial Heights, Virginia.

NEW DENMARK, WIS.:

Osada Nejsv. Trojice. 40 českých rodin. Dojíždí Rev. Chester A. Dionne z Denmark, Wis.

NEW HRADEC, N. D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Ladislav Brydl.

NEW MARKET, MINN.:

Osada sv. Mikuláše. Rev. Leonard Hirmen.

NEW PRAGUE, MINN.:

Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka. Kaplani: Rev. Alfred Skluzáček a Rev. F. Cussler.

NEW YORK, N. Y.:

Osada sv. Jana Muč. Farář: Msgr. Tomáš P. Larkin, 250 E. 72. Str.

Osada Panny Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Very Rev. Theodor Haviland, C.SS.R.; 323 E. 61 St. Kněží v duchovní správě: Rev. Jos. Větrovec, C.SS.R., Rev. Josef Adamec, C.SS.R. a Rev. Felix Yanish, C.SS.R.

Kaple sv. Václava, 1341 York Ave., New York, New York.

NEWPORT (P. O. Solon), IOWA:

Missie Panny Marie Růžencové. Dojíždí důst. p. z osady sv. Václava v Iowa City.

NICOLLET, MINNESOTA:

Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Josef Penzimas.

NORMAN, WIS.:

Osada sv. Josefa. Kewaunee, R.F.D. No. 1. Farář: Rev. Hubert Nilles.

NORTH JUDSON, IND.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Ladislav Krause.

NORTH OLMSTED, OHIO:

Osada sv. Richarda, 26855 Lorain Rd. Farář: Rt. Rev. Oldřich Koráb. Kaplani Rev. William F. Tezie a Rev. Peter J. Lenham. Res. 26855 Lorain Rd., tel. Spring 7-2947. Škola 1,006 dětí, vyučuje 8 sester Vtěleného Slova a Nejsvětější Svátosti, a 10 laických učitelů. Principálka sestra M. David, tel. Spring 7-2168.

NOVÁ TŘEBOŇ, MINN.:

Viz Třeboň, Minn.:

OAKES, NO. DAKOTA:

Smišená osada sv. Karla. Několik českých rodin. Farář: Rev. Eduard McDonald. Kaplan: Rev. N. Kapaun.

ODELL, NEBRASKA:

Smišená osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Farář: Rev. Edw. Valašek.

ODESSA, WASHINGTON:

Smišená osada sv. Josefa, Adm. Rev. R. Thelen.

OLIVIA, MINNESOTA:

Smišená osada sv. Aloisia. Farář:

OLMITZ, KANSAS:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. Frant. Jerasa. Škola: 64 dětí.

OMAHA, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Barta, bis. rada. Kaplan: Rev. Robert J. Gass, 5438 S. 22nd St., So. Side.

Osada sv. Růženy. Farář: Rev. James Morin. Kaplan: Rev. Clifford Stevens, 4102 S. 13th St. Smišená osada.

Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Václav Kočárník, 2617 So. 31st St. Kaplan: Rev. Richard A. Wolbach.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Antonín Tůma. Res. 1430 S. 14th St.

ORD, NEBRASKA:

Smišená česko-polská osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Farář: Rev. Stanislav Gorak.

OTTER CREEK, IOWA:

Osada Nejsvětější Trojice. Rev. Jan Schmitz.

OWATONNA, MINN.:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. Edward Kasal, kaplani: dpp. John Vincent a Sylvester Brown, 810 So. Cedar. Vyšší a osadní škola, 171 dětí; vyučuje 5 sester z řádu sv. Františka, 2 laické učitelky a 2 kněží.

OWENSVILLE, MO.:

Smišená osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. John Cowan.

OWOSSO, MICHIGAN:

Smišená československá osada sv. Josefa. Farář: Rev. Joseph Whelan, 811 E. Oliver Street.

OXFORD, IOWA:

Missie sv. Prokopa. Dojíždí Rev. Harvey Finefield z osady P. Marie.

OXFORD JUNCTION IOWA:

Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor.

PALM BAY, FLORIDA:

Smišená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Fr. J. Finnegan.

PARMA, OHIO:

Smišená osada sv. Rodiny, York Rd., near Pleasant Valley Rd., Cleveland 30, Ohio. Farář: Rev. Wm. Beníšek. Kaplani: Rev. John C. Clines a Rev. G. Baugh. Též na výpomoc dojíždí Rev. Donald Baydik, O.S.B. Res. 7367 York Rd., Cleveland 30, Ohio. Škola 1,140 dětí, 18 třídních místností, vyučuje 11 Vincenciánských sester charitv. V.S.C., a 7 laických učitelů. Principálka, sestra M. Patricia.

PENELOPE, TEXAS:

Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Bohumil Hrubý.

PEP, TEXAS:

Smišená osada sv. Filipa Neri. Farář: dp. Frederick Hyland.

PHILLIPS, WISCONSIN:

Smišená osada Panny Marie. Farář: Rev. Beda Černík, O.S.B.

PILOT POINT, TEXAS:

Smišená osada sv. Tomáše. Farář: Rev. John H. Untereiner.

PILSEN, KANSAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Arthur Tonne.

PINE CITY, MINN.:

Smišená osada Nep. Početí Panny Marie. Farář: Rev. Daniel McEnery.

PÍSEK, NO. DAK.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jan W. Roth.

PITTSBURGH, PA.:

Osada sv. Václava, 833 Progress St. N. S. Pittsburgh, Pa. Farář: Rev. Josef Kopecký.

PLASI, (P. O. Prague), NEBR.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. John B. Pastorak.

PLATTE, SO. DAK.:

Smišená osada sv. Petra. Farář: Rev. Roch Schirber.

PLATTSMOUTH, NEBR.:

Osada Panny Marie sv. Růžence. Farář: Rev. Walter Banach.

PLUM, TEXAS:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. James Ballemans.

PLZEŇ—SOLON, IOWA:

Missie ssv. Petra a Pavla. Pro Čechy dojíždí kněz ze Cedar Rapids, Ia.

POCAHONTAS, IOWA:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Walter Bruch. Pro Čechy dojíždí kněz z Duncan, Ia.

POTH, TEXAS:

Smišená osada Nejsv. Svátosti. Farář: Rev. Armand Florizoone, CICM.

PRAGUE, ALBERTA, CANADA:

Osada sv. Jana Nep. 25 českých rodin, 3 polské rodiny. Dojíždí třikrát za měsíc Rev. R. T. O'Neill z Viking, Alta, Canada.

PRAGUE, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vilém Řežábek.

PRAGUE, OKLAHOMA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Sylvester Kleman.

PRAHA (P. O. Flatonia), TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Marcus Valenta.

PRAIRIE DU CHIEN, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Pavel Monarski.

PRAIRIEBURG, IOWA:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Zachař.

PROTIVÍN, IOWA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jaroslav Skluzáček. Kaplan: Rev. Stanislav Hájek.

RACINE, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jos. Mažek. Kaplani: Rev. Edward F. Sippel a Rev. Jos. Soukup, 1911 Green St.

RAVENNA, NEBRASKA:

Smišená osada Panny Marie Lurdské. Farář: Rev. Jakub Bauer.

RED LAKE, S. D.:

Osada sv. Prokopa. Dojíždí Rev. James Burns z Puckwana, S. D.

REEDSVILLE, WIS.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Vilém Koutník.

REGENT, NO. DAK.:

Osada sv. Jindřicha. Farář: Rev. Joseph Schmitt.

RICHMOND, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce. Národnosti českomoravské 15%; polské 80% a jiné 25%.

ROBSTOWN, TEXAS:

Československá misie sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Geo. Scecina.

ROCK CREEK, MO.:

Osada česko-anglická sv. Jana Evangelisty. Farář: Rev. J. Wippermann.

ROCKLAND LAKE, N. Y.:

Československá osada sv. Michala. Dosluhují důst. Otcové Redemptoristé z New Yorku.

ROSENBERG, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Farář: Very Rev. Jerome Tydlačka, děkan.

ROSSFORD, OHIO:

Slovenská osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. Jos. Pastorek.

ROWENA, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Josefa. Farář: Rev. W. F. Sosen.

RUNGE, TEXAS:

Smíšená osada sv. Antonína. Farář: Rev. Rudolph Hoffmann.

SARGENT, NEBRASKA:

Smíšená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Josef Szynal.

SARONA, WISCONSIN:

Smíšená osada sv. Kateřiny. Dosluhuje Rev. T. Augustin z Shell Lake.

SAVAGE, MINN.:

Osada sv. Jana Kř. Farář: Rev. C. Zlatkowski.

SCAPPOOSE, OREGON:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Josef Manik.

SCIO, OREGON:

Smíšená osada. Farář: Bernard Neuman, S.D.S.

SCOTLAND, SO. DAK.:

Smíšená osada sv. Jiří. Farář: Rev. Ladislav Dudek.

SEALY, TEXAS:

Osada Nep. Početí Panny Marie. Katolických rodin 278. Farář: Rev. Benjamin Holub.

SEWARD, NEBR.:

Osada sv. Vincence. Farář: Rev. Frant. Lieblinger.

SEYMOUR, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Caldwell, O.M.I.

SHELL LAKE, WIS.:

Osada sv. Josefa, smíšená. Farář: Rev. T. Augustyn.

SHERRY, (P. O. Blenker) WISCONSIN:

Osada sv. Kiliana, 10 českých rodin. Farář: Rev. William Muehlenkamp.

SHINER, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. Jan J. Hanáček. Kaplan: Rev. Michael A. O'Shaughnessy.

SCHULENBURG R. 4 BOX 181, TEXAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emil T. Vinklarek.

SCHULENBURG, TEXAS:

Smíšená osada sv. Růženy z Limy. Farář: Rev. Eustace Hermes. Kaplan: Rev. Ladislav A. Jašek.

SCHUYLER, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Viktor E. Heřman.

SILVER HILL, ALABAMA:

Osada Pražského Jezulátka. Dojíždí: Rev. Philip Lambert z Roberstdale.

SILVER LAKE, MINN.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Šlechta.

SLOVAN, WISCONSIN:

Osada sv. Vojtěcha, asi 40 rodin. Dojíždí Rev. Rudolf J. Hodík z Casco, Wis.

SMITHVILLE, TEXAS:

Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rev. Clyde Holman.

OLON IOWA:

Osada Panny Marie, Newport (P.O. Solon, Ia.). Osada ssv. Petra a Petra. Dojíždí důstojný pán ze Cedar Rapids pro Čechy.

OLON, R. 43, OHIO:

Osada sv. Rity. Farář: Rt. Rev. Msgr. Odfich A. Mazanec. Kaplani: Rev. Harry Winca, Rev. John Murphy a Rev. John J. Matty. Res. Baldwin Rd. and Parkway. Škola 750 dětí, vyučuje 10 seater z řádu Vincence Charity a 6 učitelé. Principálka sestra M. Celestine. Tel. Churchill 8-5970.

Misie osady sv. Rity v Chagrin Falls, Ohio. Smíšená osada sv. Johanna z Arku. Žádná škola, 325 dětí. Dojíždí sestry ze Solon na cvičení dětí každou sobotu od 1. do 3. hodiny odpoledne.

SOUTH HEART, NO. DAK.:

Smíšená osada P. Marie. Farář: Rev. Felix Andrews.

SPENCER, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Robert Steinhausen.

SPILLVILLE, IOWA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. John Chihak.

ST. ANN (P. O. Yoakum), TEXAS:

Dojíždí důst. p. Yoakum.

ST. ANN'S MEMORIAL CHAPEL, VA.:

Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia. P. O. Prince George, Va.

ST. JOHN (P. O. Schulenburg R. 4), TEXAS:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Gerald Boehme. Dojíždí se do Moravia, Tex.

ST. LOUIS, MISSOURI:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. A. J. Prokeš, 1625 So. 11th St. Kaplan: Rev. Vincent Walz. Osada sv. Václava. Farář:

ST. MARY'S, P.O. Hallettsville Rt. 4, jinak: Smothers Creek, TEXAS:

Rev. Henry Pšenčík.

ST. PAUL, MINN.:

Osada sv. Stanislava. Farář: Rev. V. J. Jiráček, 398 Superior Street. Kaplan: Rev. Richard Skuzáček.

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Václav A. Remeš.

ST. PAUL, NEBRASKA:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Antonín Figierski.

STAMFORD, TEXAS:

Osada sv. Kevina vyznavače. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.

STANGELVILLE, WIS.:

Osada sv. Vavřince. Farář: Rev. Rudolf N. Kerch.

STEINAUER, NEBRASKA:

Osada sv. Antonína. Farář: Right Rev. Msgr. Jeroným B. Pokorný.

SUTTONS BAY, MICH.:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Charles Baker.

SWARTZ CREEK, MICH.:

Smíšená osada Panny Marie Královny Andělů. Farář: Rev. Joseph Robb.

SWEET HOME, TEXAS:

Osada Panny Marie Královny Míru. Farář: Rev. Viktor Raška.

TABOR, MINNESOTA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. A. L. Zellekens.

TABOR, NEBRASKA:

Osada Narození Panny Marie. Dojíždí Rev. Antonín Pluháček z Heun, Nebraska.

- TÁBOR, SO. DAK.:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Raymond Koman, O.S.B. Škola: 72 dětí.
- TAITON, TEXAS:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí se z El Campo, Tex.
- TAUNTON, MINNESOTA:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. J. Pavelski.
- TAYLOR, TEXAS:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. E. A. Branden. Kaplan: Rev. Arthur Michalka.
- TIMKEN, KANSAS:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Alois Clupny.
- TISCH MILLS, WIS.:**
Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Donald Feller.
- TOBIAS, NEBRASKA:**
Smíšená osada sv. Josefa. Doslňuje kněz z Miligan, Nebr.
- TOLEDO, OHIO:**
Českoslov. anglická osada Nejsvětějšího Růžence. Farář: Rev. Ondřej J. Blaško, 821 N. Wheeling St.
- TONY, WISCONSIN:**
Anglická missie sv. Antonína Pad. Asi 37 československých rodin. Farář: Rev. L. Lewandowski.
- TOUHY, NEBRASKA:**
Osada sv. Víta. Farář: Rev. Kazimír J. Dobrowski.
- TŘEBONĚ, MINN.:**
Osada Neposkvrněného Početí P. Marie. Dojíždí kněz z Montgomery, Minnesota.
- TROY, MISSOURI:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Václav Klarič.
- TURNERS FALLS, MASS.:**
Osada Panny Marie. Dojíždí duš. Otcová Re- demptorist z New Yorku.
- TWO RIVERS, WIS.:**
Smíšená osada sv. Lukáše. Několik českých ro- din. Farář: Rev. Herman Schmitz, Kaplan: Rev. Adolf Doležal, 1814 Jefferson St.
- TYNDALL, SO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Lva. Farář: Rev. Francis Cronin.
- ULYSSES, NEBRASKA:**
Osada Panny Marie Neposkvrněného Početí, Fa- řář: Msgr. Jiří J. Schuster.
- UNION CENTER, WIS.:**
Osada sv. Terezie, Českých rodin asi 12. Farář: Rev. Roman Papiernik.
- VALPARAISO, NEBR.:**
Osada Panny Marie, převážně česká. Farář: Rev. Richard J. Brombach.
- VEBLEN, SO. DAK.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Zygmunt Dzierz- zek, O.M.I.
- VERDIGRE, NEBR.:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Karel J. Oborný.
- VERNON, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Rodiny. Farář: Rev. Sebastian Krempel, O.F.M. Kaplan: Rev. Kurt Buranich, O.F.M.
- VERONA, NO. DAK.:**
Anglická osada sv. Rafaela. Několik českých ro- din. Farář: Rev. Felix J. Preske.
- VESELEYVILLE, N. D.:**
Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. Peter Bannon.
- VESELI, MINNESOTA:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Robert Do- bíhal.
- VESPER, WIS.:**
Smíšená osada sv. Jakuba. Většinou česká. Fa- řář: Rev. Petr Rombalski.
- VINING, IOWA:**
Osada Panny Marie a osada Nejsv. Trojice. Fa- řář: Rev. Jos. Syrový.
- VODNANY, SCOTLAND P.O. SO. DAK.:**
Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Dojíždí dp. Ladi- slav Dušek ze Scotland.
- WADSWORTH, OHIO: (U.S. Rt. 224)**
Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. L. An- ders, 272 Broad St.
- WAGNER, SO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. John J. Hyland.
- WAHOO, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Farář: Msgr. Daniel E. Co- oper. Kaplani: Rev. R. Smith a Rev. Adrian Herbek. Škola 192 dětí.
- WAHPETON, NO. DAK.:**
Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. E. Eckhart.
- WALFORD, IOWA:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Donald Heine- man.
- WALL, TEXAS:**
Osada sv. Ambrože. Farář: Rev. Jar. P. Vítek.
- WALLIS, TEXAS:**
Osada sv. Anděla Strážce. Farář: Rev. A. W. Nesvadba. Kaplan: Rev. Boleslav Zientek.
- WARSAW, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Doslňuje Rev. Anthony Fig- lerski ze St. Paul, Nebr.
- WAUBUN, MINNESOTA:**
Smíšená osada sv. Anny. 25 českých rodin. Fa- řář: Rev. Denis Parnell.
- WAUKECHON, WIS.:**
Osada sv. Václava. Dojíždí Very Rev. Joseph C. Schaefer, 822 Main St., Shawano, Wis.
- WAUSAUKEE, WIS.:**
Smíšená osada sv. Augustína. Asi 40 českých ro- din. Farář: Rev. Casimir Tomczyk.
- WAUZEKA, WIS.:**
Osada Božského Srdce. Farář: Rev. Henry Cas- sidy.
- WEATHERFORD, TEXAS:**
Anglická osada sv. Štěpána. Asi 8 českých rodin. Farář: Rev. James Mullin.
- WEIMAR, TEXAS:**
Osada sv. Michaela. Farář: Very Rev. Msgr. An- ton Drozd, děkan. Kaplani: Rev. Benton Thur- mond a Rev. Thomas Flanagan.
- WEST, TEXAS:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Ignác J. Valenta.
- WEST POINT, NEBR.:**
Smíšená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Very Rev. Herman Kaup, V.F. Kaplan: Rev. Ro- bert A. Schmitz.
- WESTON, NEBRASKA:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. O. Ekhaml.
- WHARTON, TEXAS:**
Osada sv. Rodiny. 65 smíšených rodin. Farář: Rev. Wm. Bosworth.
- WICHITA FALLS, TEXAS:**
Osada P. M. Královny Míru. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vincent Mičola.
- WILBER, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Beránek.
- WILSON, KANSAS:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. John F. McManus.
- WILSON, NEBRASKA:**
Osada Panny Marie Ustavěné Pomoci. Dojíždí Rev. Viktor E. Heřman ze Schuyler, Nebraska.
- WINONA, MINNESOTA:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. James Habiger. Kaplan: Rev. Francis Galles, 560 E. Broadway.
- WITTING, TEXAS:**
Kaple sv. Antonína. Dojíždí Rev. H. F. Pšenčík ze St. Mary's.

WOODBURN, OREGON:

Smíšená osada sv. Lukáše. Asi 20 česko-slovenských rodin. Farář: Rev. Jan Larkin.

WYNDMERE, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Jana Křtitele. Asi 5 českých rodin. Dojíždí Rev. Jifi Krile z Lidgerwood, N. D.

YANKTON, SO. DAK.:

Smíšená osada Božského Srdce P. Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. James A. Reilly.

YOAKUM, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Asi 60 českých rodin. Farář: Rev. Edward Janský. Dva kaplani. Dojíždí se do osady sv. Anny.

YUBA, WISCONSIN:

Kostel sv. Václava. Dojíždí Rev. Frant. M. Leštinský.

YUKON, OKLAHOMA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Mazaika. Škola 91 dětí.

ČESKÉ KATOLICKÉ ÚSTAVY V AMERICE

OPATSTVÍ SV. PROKOPIA, řádu sv. Benedikta. Opat: Rt. Rev. Ambroz Ondrák, O.S.B. Kněží 90, kleriků 16, bratří laiků 33. Kněží působí v duchovní správě v diecesích: Chicago, Ill., Superior, Wis., Lincoln, Nebr., Bismarck, No. Dak., Sioux Falls, S.D. a Alexandria, La. Adresa: St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

KLÁŠTER BLAH. PANNY MARIE USTAVIČNÉ POMOCI, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Ferdinand Litz, C.S.S.R., více kněží jak ve správě osady tak i na misích a 2 cti. bratry. (Viz. New York, N.Y.) Adresa: Redemptorist Fathers, 323 E. 61st St., New York, N.Y.

KLÁŠTER SV. VÁCLAVA, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Josef Větrovec, C.S.S.R., více kněží ve správě osady a na misích a cti. bratr. (Viz. osada sv. Václava, Baltimore, Md.) Adresa: Redemptorist Fathers, 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.

CZECH JESUIT FATHERS, 7141 Sherbrooke St. W., Montreal 28, Quebec.

PANENSKÝ KLÁŠTER NEJV. SRDCE PÁNA JEŽÍŠE, spojený s ústavem pro výchovu učitelek a vyšší dívčí školou. Představená: Velebná Matka M. Louise Hartwig, O.S.B. Sester 172, 4 novicky, 5 čekatelek. — Adresa: Benedictine Sisters of the Sacred Heart, Lisle, Du Page Co., Ill.

KONGREGACE ŠKOLSKÝCH SESTER de NOTRE DAME. Hlavní mateřinec v Čechách byl od r. 1854 v Horažďovicích, nyní je prozatímně v Javorníku ve Slezsku. Provinciální mateřinec jest v Omaze na předměstí Florence, Nebraska. Zde je též provinciální noviciát. Provinciální představenou jest pro americké domy ctihodná Matka M. Alfonsa Sudová, místní představenou ve Florence ctihodná sestra M. Annuciata. Domácí kaplan Rev. Antonín Albert. Sester profesek 122, novic 6 a čekatelek 13. Adresa: Convent de N. D., 35th and State Sts., Omaha 12, Nebraska.

MERCY SISTERS OF ST. FRANCIS, 4001 So. 27th St., Lincoln, Neb. Sr. Marta, sup. Rev. Edward Tuček, kaplan.

SESTRY TĚŠITELKY (z Brna, Moravy), CON-SOLERS OF SACRED HEART OF JESUS, 237 W. Magnolia, San Antonio, Tex. Sr. M. Fabiana, sup.

VYŠŠÍ UČILIŠTĚ

ST. PROCOPIUS SEMINARY, LISLE, ILLINOIS. Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrák, O.S.B. Rector: The Very Rev. Maur J. Dlouhy, O.S.B. Vice-Rector: The Rev. Clement E. Sobr. O.S.B. Address: The Very Reverend Rector, St. Procopius Seminary, Lisle, Ill.

ST. PROCOPIUS COLLEGE, LISLE, ILLINOIS. Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrák, O.S.B. President: The Rev. Daniel Kucera, O.S.B. Dean of Studies: The Rev. Zachary Hřisko, O.S.B. Dean of Students: The Rev. Valentine Skluzaček, O.S.B. Registrar: The Rev. Zachary M. Hřisko, O.S.B. Address: The Registrar, St. Procopius College, Lisle, Ill.

ST. PROCOPIUS COLLEGE HIGH SCHOOL, LISLE, ILL. — Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrák, O.S.B. Principal: The Rev. Thomas J. Havlik, O.S.B. Address: The Principal, St. Procopius College High School, Lisle, Illinois.

JAEGER JUNIOR COLLEGE A AKADEMIE BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ, LISLE, ILL., pod správou cti. Sester Řádu sv. Benedikta. — V Jaeger Junior College se vyučuje v prvních dvou letech kolleje (College). Akademie je přípravkou pro kolleji (College) a věnuje se vyučování obchodním kursům. Vyučuje se všem, ve vyšších školách obvyklým předmětům, mimo řeč anglické, české a latinské též řeč moderním; dle přání též hudbě, zpěvu, malbě, vyšívání, šití šatů a vaření. Adresa: Jaeger Junior College nebo Sacred Heart Academy, Lisle, Ill.

AKADEMIE "NAŠÍ MILÉ PANÍ" — NOTRE DAME ACADEMY — je státem uznaná příprava na vstoupení do kolleje. Jest při ní též dvouletý kurs obchodní. Vyučuje se všem pro vyšší školy předepsaným předmětům v řeči anglické, jakož i náboženství, češtině, latině, francouzštině, španělštině, vaření, hudbě a zpěvu, šití a hotovení různých ženských ručních prací. Ředitelkou vyšší školy jest cti. sestra M. Dolores de N. D. Adresa: Notre Dame Academy, 3501 State St., Omaha 12, Nebraska.

ČESKÉ DOBROČINNÉ ÚSTAVY

DOMOV SV. BENEDIKTA PRO STARCE A STÁŘENY. Pod vedením ctih. sester benediktinek z kláštera Božského Srdce Páně v Lisle, Illinois. Přijímání jsou za chovance muži od šedesáti pěti

let, ženy od šedesátého roku. Adresa: Domov sv. Benedikta, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Ill. Veškeré příspěvky buďtež zasílány na: St. Benedict's Home, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Illinois.

ČESKÉ KATOLICKÉ ČASOPISY V AMERICE

NÁROD — týdeník. Vychází v sobotu. Vydavatelé: Řád českých benediktinů. Ředitel tiskárny: Rev. Karel Kolek, O.S.B. Šéfredaktor: Dr. Vilém Stránecký. Redaktoři: Jiří Hálek, Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát a Leo Setoff. V Chicagu a Ciceru, \$7.50 na rok. Mimo Chicagu \$7.50 ročně. Do Evropy \$8.50 ročně. Anglická příloha samostatná \$4.00. Adresa: "Národ", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLÍK — týdeník. Vychází každý pátek. Vydavatelé: Řád českých benediktinů. Ředitel závodu: Rev. Karel Kolek, O.S.B. Šéfredaktor: Dr. Vilém Stránecký. Redaktoři: Jiří Hálek, Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát a Leo Setoff. Předplatné \$7.00 ročně. Do Kanady \$7.00, do Evropy \$8.00. Celoroční předplatitelé obdrží jako premií zdarma krásný kalendář "Národ". Adresa: "Katolík", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

NOVÝ DOMOV — dvojtýdeník. Vychází každé pondělí a čtvrtek. Majitel: Vlad. Málec. Redaktor: Stanislav Stiborík. Předplatné: Na rok \$3.00. Adresa: "Nový Domov", Hallettsville, Texas.

NAŠINEC — týdeník. Vychází každý pátek. Majitel: Našinec Publishing Co. Redaktor: Jos. Mareš. Předplatné na rok \$2.50. Adresa "Našinec", Granger, Texas.

VÚDCE — Náboženský měsíčník a orgán spolku Apoštolátu Modlitby pro české osady ve Spojených Státech. Vydavatelé: Řád českých benediktinů. Vychází 15. dne každého měsíce. Redaktor: Rev. Karel Kolek, O.S.B. Předplatné pro Spoj. Státy \$2.00 ročně. Do Evropy \$2.25. Adresa: "Vůdce", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLICKÝ DÉLNÍK — Vychází jednou měsíčně. Úřední časopis Jednoty "Katolický Dělník". Řídící redaktor: Rev. Fr. J. Oborný, Dodge, Nebr. Spoluredaktor: Edward Vedral, 2440 So. Trumbull Ave., Chicago 23, Illinois.

THE HERALD (Věstník) — Úřední list Katolické Ústřední Jednoty. Vychází čtvrtletně, v měsících lednu, dubnu, červenci a říjnu. Redaktor: Václav B. Havel. Adresa: Catholic Central Union, 1436 W. 18th Str., Chicago 8, Illinois.

POSEL — Čtvrtletní orgán České Katolické Jednoty. Redaktorka: Marie L. Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Illinois.

SEZNAM ČESKO-KATOL. JEDNOT VE SPOJ. STÁTECH A ADRESÁŘ JEJICH ÚŘEDNÍKŮ.

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Hlavní úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 8, Illinois.

Čestní předsedové: J. Em. Albert kardinál Meyer, arcibiskup chicagský; Jeho Excellence Gerald Bergan, arcibiskup, Omaha, Nebraska; Jeho Exc. Jan L. Mořkovský, biskup, Amarillo, Texas; Jeho Exc. Jiří Biskup, biskup, Dubuque, Iowa; Jeho Milost nejdp. Ambrož L. Ondrák, O.S.B., opat v Lisle, Ill.

Čestní místopředsedové: Msgr. Václav C. Hradecký, Duncan, Iowa, P.O. Britt; vldp. Josef Větrovec, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, N. Y.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; Václav Kačka, Cleveland, Ohio.

Kaplan: Msgr. Martin Křížka, 3651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

Předseda: Dr. Josef Čada, 2427 S. Lombard Ave., Cicero 50, Ill.

Místopředsedkyně: paní Marie L. Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

Tajemnice: sl. Jeannette F. Krippner, 2456 S. Homan Ave., Chicago 23, Illinois.

Pokladník: Josef J. Janda, Lawndale Savings & Loan Assn., 3205 W. Cermak Road, Chicago 23, Ill.

Členové ředitelstva: Dr. Josef Čada, 2427 S. Lombard Ave., Cicero 50, Ill.; dp. Karel Kolek, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.; dp. František Pokorný, 1431 So. Austin Blvd., Cicero, Ill.; paní Marie Průša, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.; sl. Marie Pitelka, 1322 W. 71st Place, Chi-

cago 36, Ill.; Josef Hodouš, 2222 S. Grove Ave., Berwyn, Ill.; sl. Antonie Váňa, 1754 W. 18th St., Chicago 8, Ill.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; paní Josefina Habarta, Yoakum, Texas; Fred Turek, New York; Václav F. Jelinek, Omaha, Nebraska; Vincent Koníček, Racine, Wis.; paní Marie Koníček, Detroit, Mich.; Karel Hronek, Cleveland, Ohio.

Členové poradního výboru: Dp. Tomáš Havlík, O.S.B., Lisle, Ill.; soudce Frank H. Bíček, Berwyn, Ill.; Karel Radouš, Chicago, Ill.; Václav B. Havel, Chicago.

Výkonná sekretářka: Jeannette Krippnerová, Chicago.

KATOLICKÝ DÉLNÍK

Ústřední úředníci:

Duchovní ředitel: Rt. Rev. Msgr. W. C. Hradecký, Duncan, Iowa, P.O. Britt.

Předseda: Andrew G. Šírek, New Prague, Minn.

Místopředseda: Frank G. Drahožal, Cedar Rapids, Iowa.

Tajemník: S. F. Wagner, New Prague, Minn.

Pokladník: J. W. Ficenec, 2405 L St., Omaha 7, Nebraska.

Lékař: Dr. S. T. Kučera, 819 W. 2nd St., Northfield, Minn.

Právní rádcé: Josef A. Vojtíš, Omaha, Neb.

Důvěrníci: Josef K. Proskočil, 2757 S. 13th St., Omaha 6, Neb.; Frank Staněk, Omaha, Neb.; H. A. Parma, Ennis, Texas.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA

(Catholic Central Union)

(Dříve zvaná Česká Katolická První
Ústřední Jednota)

Hlavní úřadovna: 1800 S. 18th Street, St. Louis 4,
Missouri.

Výkonná úřadovna: American Hall Bldg., 1436
W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Kaplan: Rev. Vojtěch Prokeš, 1625 S. 11th St.,
St. Louis 4, Mo.

Předseda: Edward E. Hejra, 14065 Pleasant Val-
ley Rd., Cleveland 30, Ohio.

Místopředseda: John J. Krieger, 5324 Bancroft
Av., St. Louis 9, Mo.

Tajemník: Frank J. Lidinský, úřadovna: 1436
W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Pokladník: W. B. Havel, úřadovna: 1436 W. 18th
St., Chicago 8, Ill.

Lékař: Dr. Jos. M. Ruda, 4140 W. 57th Pl., Chi-
cago 29, Ill.

Ředitelé: Dp. Vojtěch J. Prokeš, St. Louis; Ed-
ward E. Hejra, Cleveland; W. B. Havel, Chicago;
M. J. Moudrý, Chicago; Dr. Jos. M. Ruda, Chicago;
Fr. J. Lidinský, Chicago; Fr. W. Holický Jr.,
Cleveland; Chas. J. Pletka, Cleveland; John J.
Krieger, St. Louis; John S. Klarič, St. Louis;
Frank Repka, Assumption, O.; Clarence Leiblinger,
Cleveland.

KATOLICKÁ JEDNOTA TEXASSKÁ

Kaplan: Rev. A. W. Nesvadba, P.O. Box 266,
Wallis, Texas.

Čestný předseda: A. J. Kallus, Weid Route 2,
Hallettsville, Texas.

Předseda: I. C. Parma, Granger, Texas.

Místopředseda: Ludwig Šablatura, Rt. 2, Box
305, Corpus Christi, Texas.

Čestný místopředseda: Hon. John Bača, Granger,
Texas.

Tajemník: Amos Pavlík, Box 297, La Grange,
Texas.

Pokladník: Emil S. Kovář, Box 297, La Grange,
Texas.

Právník: Roman J. Bartosh, Box 696, Taylor,
Texas.

I. ředitel: Jos. A. Válek, Rt. 3, Ennis, Texas.

II. ředitel: Boh. Képrta, East Bernard, Texas.

III. ředitel: C. M. Janda, Rt. 3, La Grange, Tex.

IV. ředitel: Cyril Svrček, Rt. 2, West, Texas.

V. ředitel: Ignác Hostaš, Rt. 2, Seymour, Texas.

Vrchní lékař: Dr. Robert J. Wagner, Shiner, Tex.

KATOLICKÁ JEDNOTA SOKOL

Starosta:

Místostarosta: J. K. Proskočil, 2757 So. 13th St.,
Omaha, Nebraska.

Tajemník: Jan E. Beneš, 1305 So. 8th Street,
La Crosse, Wisconsin.

Pokladník: Jos. Hodouš, 3925 W. 26th Street,
Chicago 23, Illinois.

Náčelník: Frank Nevšimál, 2224 So. Kedvale
Ave., Chicago 23, Illinois.

Náčelní: Mrs. Marie Průša, 2652 So. Central
Park Ave., Chicago 23, Illinois.

CYRILOMETODĚJSKÁ LIGA

Hlavní úřadovny: 39 Fitzjohn Ave., London N.W.,
3, Great Britain; Via Conciliazone 1, Rome.

Zemský duchovní rádce pro Ameriku: Rev. Max
Pikard, St. Joseph's Church, Lankin, N. D.

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA.

(Bývalá Česká Římsko-Katolická Jednota Žen
ve Spoj. Státech Amerických, k níž se připoji-
la bývalá Česko-Slov. Římsko-Katol. Podporu-
jící Jednota ve státu Ohio a Česká Římsko-
Katolická Jednota Žen v Cleveland, Ohio.)

Hlavní úřadovna: 5349 Doloff Rd., Cleveland 27,
Ohio.

Velkokaplan: Důst. p. Arnošt Žižka, O.S.B.,
Pineville, La.

Velkopředsedkyně: Marie Králová, 1642 So.
Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

Velkomístopředseda: Karel J. Hronek, 3991 E.
42. St., Cleveland, Ohio.

Velkotajemnice: Anna Veverka, 3914 Hyde,
Cleveland, Ohio.

Velkopokladnice: Marie Průšová, 2652 S. Cen-
tral Park Ave., Chicago 23, Ill.

Velkofeditelstvo: Marie Tinglerová, 5343 Neosha
St., St. Louis, Missouri; Rose Blake, 913 Eighth
Ave., S.E., Cedar Rapids, Iowa; Marie Koniček,
3357 Pillman St., Detroit, Michigan; Mildred R.
Janda, 2322 So. 61st Court, Cicero, Illinois.

Redaktor: Karel Hronek, 5644 Broadway, Cleve-
land 4, Ohio.

ČESKÁ ŘÍMSKO-KATOLICKÁ JEDNOTA ŽEN VE STÁTU TEXAS.

Domov hlavní úřadovny v Yoakum, Tex.

Kaplan: Rt. Rev. Msgr. I. G. Valenta, West, Tex.
Čestná předsedkyně: Josefa Habarta, Yoakum,
Texas.

Předsedkyně: Mrs. Benita Pavlí, Hallettsville,
Texas.

Místopředsedkyně: Mrs. Rita Kallus, La Grange,
Texas.

Tajemnice: Mrs. Carolyn Hrnčíř, Yoakum, Texas.

Pokladní: Mrs. Marie Jareš, Yoakum, Texas.

Ředitelka dívčího oddělení: Miss Beasie Pustka
Hallettsville, Texas.

I. ředitelka: Mrs. Angeline Kopecký, Galveston,
Texas.

II. ředitelka: Mrs. Magdalene Muška, West, Tex.

III. ředitelka: Mrs. Anna Toman, Ganado, Texas.

IV. ředitelka: Mrs. Kristina Dafflek, Megargel,
Texas.

V. ředitelka: Mrs. Kristina Knappek, Corpus
Christi, Texas.

Vrchní lékař: Dr. C. L. Kopecký, Yoakum, Tex.

Právní rádce: Timothy G. Mareš, Granger, Tex.

ROLNICKÁ PODPORUJÍCÍ JEDNOTA SV. ISIDORA V TEXASU

Kaplan: Rev. Henry F. Pšenčík, Rt. 4, Halletts-
ville, Texas.

Předseda: Henry F. Šablatura, Ganado, Texas.

Místopředseda: Frank Juřena, Hallettsville, Tex.

Tajemník: Raymond Toman, Ganado, Tex.

Pokladník: John Urbish, Hallettsville, Tex., R. 4.

Ředitel: Bohumil Brosch, Rt. 4, Hallettsville,
Tex.; Bohumil Hložek, Moulton, Rt. 1, Texas, a
Ben. Hellinger, P. O. Flatonia, Rt. 2, Texas.

ČS. OREL V EXILU, ŽUPA SVATOVÁCLAVSKÁ

Hlavní úřadovna: 2431 S. Central Park Ave.,
Chicago 23, Ill.

Duchovní rádce: Rev. Jiří Maria Svoboda.

Starosta: Rev. Jan Dubský.

ZLATÁ SVATBA MANŽELŮ KALLUSOVÝCH

Pan Robert Kallus se svoji manželkou v Hostýnu, Texas, oslavili svoji zlatou svatbu ku konci roku 1960. Zde vidíme je vyobrazené s jejich rodinou. Mají dvanáct dětí, z nichž pět dcer jsou řeholicemi v řádu sv. Benedikta v panenském klášteře Božského Srdce Páně v Lisle, Illinois. Pan Robert Kalus je synem již zesnulého Bohdana Kalluse, který byl jedním z vynikajících českých pionýrů-organizátorů česko-katolického života v Texasu. Prarodiče paní Kallusové byli mezi prvními českými usadlíky na nynějším Hostýně v Texasu, kteří tu přišli již roku 1856.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA **(Catholic Central Union)**

První podpůrná organizace katolických Čechů v Americe.
Založená v St. Louis r. 1877.

N a b í z í

KATOLICKÝM RODINÁM — MUŽŮM, ŽENÁM A DÍTKÁM
výhody moderní pojišťovny

Devět druhů populárních certifikátů pro dívky od narození
do 16. let stáří a pro dospělé do stáří 55. let.
Dopíšte si o seznam certifikátů a platební podmínky.

CATHOLIC CENTRAL UNION
American Hall Building

1436 W. 18th St. (Phone CAnal 6-5509) Chicago 8, Illinois

PŘES 60 LET BANKOVNÍ SLUŽBY
POSKYTNEME VÁM VÝHODNOU
PŮJČKU NA MAJETEK
NA MÍRNÝ ÚROK.

POTRAVINOVÉ A JINÉ BALÍČKY DO ČESKOSLOVENSKA
PŘI NEJNIŽŠÍCH SAZBÁCH.

Ve všech bankovních záležitostech obraťte se
s úplnou důvěrou na

SKALA NATIONAL BANK

1817 SO. LOOMIS ST., CHICAGO 8, ILL.

CAnal 6-8181-2

CAPITOL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

3522-24 West 26th Street, roh Drake Avenue

Chicago 23, Illinois

Telefon: 521-5200

CHARLES T. SALAK, president.

**PRO VAŠE ÚSPORY
PŮJČKY NA MAJETKY**

**VAŠE VKLADY JSOU POJIŠTĚNY DO \$10,000
AGENTUROU VLÁDY SPOJENÝCH STÁTŮ**

Česká Katolická Jednota

Poskytuje celorodinné pojištění od
útlého mládí do 60 let

ZÍSKÁTE VŠECHNY VÝHODY MODERNÍHO ŽIVOTNÍHO
POJIŠTĚNÍ S KTERÝMKOLIV CERTIFIKÁTEM

POJIŠTĚNÍ OD \$500 do \$3,000.

1. Celoživotní—platí se celý život
2. Dvacet let platu—platí se 20 let
3. Dvacetileté nadační—splatné za živa po 20 letech
4. Zaplacené v 60 letech—platí se do 60 let stáří
5. Zaplacené v 70 letech—platí se do 70 let stáří
6. Nadační v 60 letech—splatné za živa v 60 letech

ODBOR MLÁDEŽE

1. Do věku 16 roků—25c měsíčně (Pojištění do \$500.00)
2. Celoživotní
3. Dvacet let platu
4. Dvacet let nadační
5. Nadační (Educational) splacené v 18 letech

Dividendy vypláceny nepřetržitě po 22 roků.

V O B N O S U \$ 3 4 6 , 0 0 0 . 0 0

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA

5439 DOLLOFF ROAD

CLEVELAND 27, OHIO

PŘES 56 LET SPOLEHLIVÉ SLUŽBY

BEZPEČNOST

*Ve veškerých bankovních a finančních záležitostech,
obrat' se s naprostou důvěrou*

— NA —

Lawndale National Bank

3337-45 West 26th Street

Chicago, Illinois

Telefon: 521-4400

Pro vaše úspory

Platíme 3% úrok na úsporné vklady.

ČLEN FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Vaše úspory jsou pojištěny do \$10,000

1883

ŘÁD

1962

KATOLICKÝCH LESNÍKŮ

**Bratrská a sesterská pojišťující jednotka
(A Legal Reserve Fraternal Society)**

Poskytuje duchovní, společenskou a tělocvičnou činnost a nabízí 17 druhů pojistek katolickým mužům a ženám ve stáří od 16. do 65. let.

Certifikáty jsou vystaveny mužům a ženám bez omezování výše pojištění s výhodou dvojnásobného pojištění v pádu nahodilé smrti.

Pro hochy a dívky do 16. let stáří nabízí 13 druhů moderních certifikátů.

**POPLATKY A VÝHODY ZALOŽENY NA
C.S.O. TABULCE S 2½% SÚROČENÍM**

Všechny životní a nadační certifikáty poskytují následující nazadatelné výhody:

PŮJČKY V HOTOVOSTI

VYROVNÁNÍ V HOTOVOSTI

ZAPLACENÉ CERTIFIKÁTY

CERTIFIKÁTY S PRODLOUŽENÝM POJIŠTĚNÍM

PŮJČKY NA ZAPLACENÍ POPLATKŮ

DIVIDENDY — Členské certifikáty, na něž požadované poplatky placeny jsou po dva anebo více roků, podílí se na přebytečném zisku jednoty v podobně ročních dividendů.

George H. Crowns,
Chairman of the Board

Richard T. Tobin,
High Chief Ranger

C. A. Rousseau,
Vice High Chief Ranger

Louis E. Caron,
High Secretary

Joseph Hucek,
High Treasurer

O podrobnosti týkající se členství, poplatků a výhod ťažte se našeho místního zástupce aneb dopište na hlavní úřad

Catholic Order of Foresters

HIGH COURT OFFICE

305 W. Madison St.

Chicago 6, Illinois

ČESKÝ PLUMBAŘSKÝ ZÁVOD

HENRY SWADE

**Certified Plumbing and Heating
Contractors**

**HENRY SWADE, SR.,
President**

**HENRY SWADE, JR.,
Manager**

Telefony: Pioneer 9-1410

LA wndale 1-1214

**JOBGING AND REPAIRING
PROMPTLY ATTENDED TO**

6721 WEST CERMAK ROAD

BERWYN, ILLINOIS

PŮJČKY NA NOVÉ MAJETKY — Opravy a přestavby

Rychlá a svědomitá služba

LAWNDALE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

3205-3207 W. Cermak Road

Chicago 23, Illinois

All Phones: 522-1711 - 2 - 3 - 4

PŘES 60 ROKŮ VZORNĚ SLUŽBY

JOS. J. JANDA, předseda JOSEPH J. HOUDA, Executive místopředseda - pokladník
MILDRED R. JANDA, tajemnice - auditor GEO. J. KIRCHMAN, místo-taj. - místo-pokl.

Lawndale Agency & Loan Corporation

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHŮ.

Ohnivzdorné skřínky k pronajmutí. — — — Prodej a koupě majetků.

3205-3207 W. Cermak Road

All Phones: 522-1711 - 2 - 3 - 4

Chicago 23, Ill.

(NAŠE 79. VÝROČÍ)

HOTOVÉ

pro zítřejší potřeby.

OTEVŘTE SI SVŮJ ÚČET DNES

U

Second Federal Savings AND LOAN ASSN.

26. ul. a Pulaski Rd.

CRawford 7-8500

Chicago 23, Illinois

Vaše vklady jsou pojištěny do \$10,000

ZALOŽEN R. 1904.

4010 W. 26th Street

Chicago 23, Ill.

Všechny vklady federálně pojištěny až do \$10,000

LAwndale 1-7755

ŽÁDEJTE U SVÉHO OBCHODNÍKA

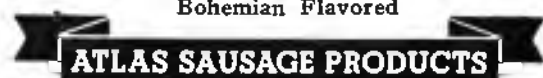

**THIN SKIN
FRANKS**

**PRAZSKY
SALAMY**

Bohemian Flavored

ATLAS SAUSAGE CO.

1861 BLUE ISLAND AVENUE

Chicago 8, Illinois

Chicago 8, Illinois

Telefon: CA nal 6-3688

Cake and Pastry FILLINGS

...the instant filling

The #1 Cake and Pastry
Filling in the Industry

Available in

Poppy Apricot Almond Prune Date
Pineapple Peach Cherry

ALSO AT YOUR LOCAL MARKET:

SOLO Dried Mushrooms
SOLO Whole Poppy Seed

SOLO Saffron
SOLO Anchovy Paste
SOLO Raisin Sauce

FOOD PRODUCTS

SOKOL and COMPANY

Chicago 11, Illinois

Send for New Recipe Booklet "TESTED SOLO RECIPES."
Made quick and easy — Include 10c to cover postage and handling.
SOKOL & COMPANY — 241 E. Illinois St., Chicago 11, Ill.

Nová budova federální spořitelny "Atlas" v Chicagu

Krajanským spolkům, organisacím,
obchodníkům a jednotlivcům
v Chicagu a po celých Spoj. Státech
nabízíme své služby
při ukládání úspor a
dělání půjček na majetky.

**VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY
DO \$10,000 AGENTUROU
VLÁDY SPOJ. STÁTŮ.**

Platíme

4%

**dividendy z úspor
dvakrát do roka**

— 1. LEDNA a 1. ČERVENCE —

ATLAS
Federal
SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KUČERA, Předseda

3901 West 26th Street

LAwndale 1-1300

Chicago 23, Illinois.

JOHN T. CHRÁSTKA

Pohřební ústavy:

3440 záp. 26. ulice

Tel. BISHOP 7-6747

Tel.: BISHOP 2-2990

6301-5 záp. Cermak Road

Tel.: STANLEY 8-8240

Po více jak 40 roků sloužil naší české
veřejnosti a největší počet pohřbů s nej-
větší svědomitostí vypravených mluví
sám za sebe.

JOHN J. KUČERA

3901 W. 26th St.

Tel. LAwndale 1-1300

CHICAGO 23, ILL.

REALITNÍ OBCHOD

**Majetky na prodej — Půjčky
Pojištění všeho druhu.**

Spolehlivost.

Úslužnost.

Vzorná obsluha.

NORBERT SPĚVÁK

pozemkový obchod

MAJETKY NA PRODEJ.

PŮJČKY NA MAJETKY.

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU.

3522 West 26th St., Chicago 23, Ill.

Telefon: BISHOP 7-6900

Residence: GUnderson 4-1092

ZÍSKEJTE NEJVÍC Z VAŠICH ÚSPOR

Otevřte si "PEOPLES FEDERAL" VKLADNÍ ÚČET
a dostaňte nejvyšší zisk z vašich peněz při pojištěné bezpečnosti.

Peoples Federal Savings and Loan Association vás zve s oprávněnou chloubou do nové úřadovny . . . ve které jako vždy je hlavní snaha uspokojivá služba a bezpečí pro vaše vklady.

Opatrní a spořivý lidé používají naše služby a zařízení od roku 1912. Naše zkušenost 49 roků trvající je pohotově k vašim službám.

**PROTECT YOUR VALUABLES IN OUR MODERN VAULTS
RENT A SAFETY DEPOSIT BOX**

PEOPLES FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

S. W. ROPA, předseda.

Na 18. ulici u Ashland Avenue

Chicago 8, Ill.

NEJVĚTŠÍ ÚSPORNÝ ÚSTAV NA ZÁPADNÍ STRANĚ.

Tel. — HA 1-5500

4½% OLYMPIC

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6201 W. CERMAK RD.

BERWYN, ILLINOIS

Značky bezpečnosti, které dodávají důvěru
Tisíce investují pro mimořádný příjem
a bezpečnost pojištěnou do \$10,000

LARGEST STATE CHARTERED
SUBURBAN SAVINGS ASSOCIATION

F. T. SEDLÁČEK,
předseda.

R. R. NOVOTNÝ,
tajemník.

REXALL LÉKÁRNA BI 7-7550

Riedl's Prescription PHARMACY

J. E. Riedl, B.S., R.Ph.

E. J. Riedl, B.S., R.Ph.

ČESKÁ LÉKÁRNA

- Břišní opěrné obvazy.
- Elastické punčochy

Vyřizujeme prescriptions
na různé léky pro Evropu.

3156 ZÁP. 26. ULICE

CHICAGO 23, ILL.

(Východně od Kedzie Ave.)

KABÁTOVA ČERNÁ MASŤ

Masť, která táhne a hojí

Masť je připravována z prostředků
nejvýše utišujících a léčivých. Léčí
vyrážky — boláky — spáleniny —
opařeniny — porézaniny a odřeniny
na kůži. Masť tato jest zaručená.
Cena \$1.25 s poštou. Je k dostání v
lékárnách v Chicagu i předměstí. Neb
pište přímo na adresu:

ALOIS KABAT CO.

3156 W. 26th St.,

Chicago 23, Ill.

NOWORUL-MUCHNA FUNERAL HOME

2658 SO. CENTRAL PARK AVE.

CHICAGO 23, ILLINOIS

Phone: 762-2233

Joseph Noworul, st.

Joseph Noworul, ml.

**SAVINGS IN BY THE
15th earn from the
1st of the month.**

**This HIGH RATE and
your choice of one of
our gifts, if you OPEN
an account for \$500 or Add \$500
or more to your present account.**

4 1/2 %

**CURRENT
DIVIDEND RATE**

**ALL ACCOUNTS ARE
INSURED UP TO
\$10,000
by the
Federal Savings & Loan
Insurance Corporation.**

**Assets over
\$62,000,000.00**

MARSHALL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

HENRY MORAVEC, SR., PRESIDENT

HARLEM & OGDEN AVES.

RIVERSIDE, ILLINOIS

OSOBNĚ PROVÁZENÉ VÝPRAVY DO ČESKOSLOVENSKA LETADLEM NEB LODÍ

JEDNOTLIVÉ ODLETY A ODJEZDY SDĚLÍME NA POŽÁDÁNÍ.

Zastupujeme všechny lodní a letecké společnosti.

Pamatujte na vaše milé ve staré vlasti vhodným dárkem.

Na požádání pošleme vám TUZEX ilustrovaný ceník.

HLASTE SE NEB PIŠTE — RÁDI VÁM POSLOUŽÍME.

SKALA - WEBER TRAVEL AGENCY

7045 Cermak Plaza Shopping Center

Berwyn, Illinois

Tel. Bishop 2-1512

Pioneer 9-1333

★ **RODINNÉ CESTY A VÝPRAVY DO ČESKOSLOVENSKA** ★
 Prázdninové cesty do Evropy, Hawaii, Bermuda, Dálný Východ
 a Okolo Světa — lodí neb letadlem —

ku spokojenosti zařídí osvědčená cestovní kancelář

SOCHOR TRAVEL SERVICE

103 Washington Ave. — Endicott, N. Y.

"My jsme tam už byli vícekrát."

NAPIŠTE, ASI KDY A KAM SE ZAJÍMÁTE.

BEZPEČNÉ A VÝNOSNÉ UKLÁDÁNÍ PENĚZ NABÍZÍ

MANNING SAVINGS & LOAN ASSN.

2854 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Bishop 7-7080

Založeno roku 1887.

ŠETŘTE POŠTOU NEBO OSOBNĚ. — Vklady pojištěny do \$10,000.

Platíme v přítomné době nejvyšší dividendy na vaše vklady.

Peníze uložené před 15., ponесou dividendy od 1. v měsíci.

Půjčky na majetky — dlouhodobé — na mírné splátky.

LOUIS J. MAYER & CO., Real Estate & Insurance

Nájem, prodej, výměna a spravování majetků, ve stejné budově.

**Od roku 1887 tisíce užívalo tento ZNÁMÝ ŽALUDEČNÍ
 TONIC lék k boji proti zácpě a jejím následkům!**

Dostaňte si láhev Trinerova vína dnes a nechte jeho příjemně
 chutnající, zácpu odstraňující účinky pracovat za vás. (Upozor-
 nění: Pakli nemůžete dostati Trinerovo víno ve vašem obchodě,
 zašlete \$1.50 se jménem vašeho obchodníka na: Jos. Triner Corp.,
 4053 Fillmore, Chicago 24, a velká láhev Trinerova hořkého vína
 bude vám zaslána ihned poštou vyplaceně.)

Trinerovo Hořké Víno

ANTHONY J. ADOLF

A. G. Adolf
 1021 West 19th Street

Bishop 2-2966

B. J. Adolf, RN
 Chicago 8, Ill.

BERWYN FUNERAL HOME

"Heart of the Western Suburbs"

2921 So. Harlem Avenue

Gunderson 4-4111

Berwyn, Illinois

CIVIC

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

**3821 West
26th Street**

**Robert I. Vaněk,
předseda spolku**

**Investment
Accounts**

Telefon:

LAWndale 1-6200

LAWndale 1-2018

**Henry Swade,
předseda ředitelstva**

Vaše úspory jsou pojištěny do \$10,000

SYSTEMATICKÉ UKLÁDÁNÍ ZAJISTÍ VAŠI BUDOUCNOST.

Cestovní a turistická kancelář

BAŠTA-MUSIL & CO.

3919 W. 26th Street

Chicago 23, Illinois

Telefon CRawford 7-4800

spolehlivě a rychle zprostředkuje Vám:

Letecké, lodní a vlakové lístky * tury * vystaví travelers Checks

*** odesílání peněz do zahraničí ***

Přihlášky přijímáme osobně, písemně a telefonicky.

Přes 60 let spolehlivé a poctivé služby v Chicagu a okolí.

GUARANTY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

**3854-56 West 26th Street (roh Springfield)
Chicago 23, Illinois**

CRawford 7-5300

**Veškeré vklady pojištěny do \$10,000.00
vládní agenturou**

**FEDERAL SAVINGS & LOAN
INSURANCE CORPORATION**

VLASTNICTVÍ SVÉHO DOMOVA —

KOUSKU TĚ KRÁSNÉ AMERIKY,

jistě jest touhou mnohého z vás.

Dovolte nám abychom vám mohli uskutečniti vaše přání.

Navštivte naši úřadovnu a porad'te se dříve s námi.

C. KEMF

**REAL
ESTATE**

3857 W. 26th Street, Chicago, Ill. Tel.: CRawford 7-0810

6016 West 26th St., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 6-4420

Máme bohatý výběr majetků v Chicagu a předměstích.

DOVOLTE, ABYCHOM I VÁS USPOKOJILI.

General Banking

THE BERWYN NATIONAL BANK

Oak Park Ave. and Cermak Rd.

Berwyn, Illinois

Stanley 8-4700

J. LINHART & SONS

MORTICIANS

6820 West Cermak Road,

Berwyn, Illinois

Phone: Pioneer 9-2255

1345 West 19th Street

Chicago 8, Illinois

Phone: Canal 6-0915

Established 1885

PSACÍ a POČÍTACÍ STROJE

MÁM PSACÍ STROJE VE VŠECH REČÍCH.

Všech značek prodá, půjčí, opraví neb vymění se zárukou

RUDY DVOŘÁK

ODBORNÝ ČESKÝ ZÁVOD

3506 W. 26th St.

Chicago 23, Ill.

Bishop 7-7522

RIDGELAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6650 W. CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS

Tel.: GUnderson 4-7600

ZALOŽEN ROKU 1921

Otevřte si u nás výnosný spořitelní účet.

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY DO \$10,000.00.

WILLIAM J. RAYSPIS, president.

WHOLESALE

Phone 522-0151

RETAIL

LAWNDALE MEAT PRODUCTS CO.

PRAŽSKÝ — HOT PÁRKY — HO TLOAVES

CHOICE FRESH MEATS

3617 WEST 27th STREET

CHICAGO 23, ILLINOIS

**POTŘEBUJETE-LI: POMOC S FEDERÁLNÍ
DANÍ Z PŘÍJMU NEBO POJIŠTĚNÍ,
MOJE MENŠÍ ÚŘADOVNA VÁM DÁ VĚTŠÍ
SLUŽBU, NEB MÁM VÍCE ČASU.**

JAMES KRÁL

(bývalý deputy collector)

2616 S. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.

1911 East 31st St., La Grange Park, Ill.

(Roh Maple Ave. a 31st Street)

Tel.: CRawford 7-0763 — FLettwood 2-8343

ESTABLISHED 1889.

USPĚCH 73 ROKŮ

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

FRANK P. KOSMACH, předseda.

MOHOVITOST PŘES \$130,000,000.

4 $\frac{1}{2}$ %

6720 ZÁPADNÍ NORTH AVENUE, CHICAGO 35, ILL.

Telefon National 2-5000

SAVINGS ACCOUNTS — INVESTMENT ACCOUNTS — HOME LOANS —
IMPROVEMENT LOANS — LIBERAL DIVIDENDS — INSURED SAFETY —
CONVENIENT WITHDRAWALS — CASHING CHECKS — BORROWING ON
SAVINGS — CHRISTMAS CLUB — VACATION MONEY.

Každý vkladní účet pojištěn až na \$10,000. Máme výsadu a dozor vlády Spojených Států.
Spořitelní účty je možno otevřít poštou. Úspory uložené do 10. dne v měsíci
nesou úrok od 1. dne toho měsíce.

MARY MORAVECEK

JOSEPH MORAVECEK, JR.

ROBERT J. MORAVECEK

MARY KOLAR

MORAVECEK FUNERAL HOME

5318-20 WEST 25TH ST.

PHONE: TOWNHALL 3-4242

CICERO 50, ILLINOIS

ČTĚTE A ROZŠÍŘUJTE KATOLICKÝ TISK

SAFETY

50 Years of Service

Liberal
Dividends

SAVE NOW - IT'S YOUR FUTURE

Morton Park Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

5221-25 W. 25th Street
Cicero 50, Illinois

Your Savings Will Earn
4 1/2 % Per Annum at

HEMLOCK FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago

5140 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

Joseph P. Gavron, Pres.

Phone: HEmlock 4-0600

Savings and Loan Associations are
Legal Investments For Surplus
Lodge Funds

Honsík Pharmacy

PHARMACISTS

Milton F. Ryba, R.Ph.G.

West 26th Street

Cor. Christiana Ave.
CHICAGO

Phone Bishop 7-7863

*Přesné vyplňování léků dle
lékařských předpisů.
Veškeré toaletní potřeby.*

KUBA JEWELERS

Diamonds - Silverware - Jewelry

ELGIN — BULOVA
HAMILTON
WESTFIELD
WATCHES

Na lehké splátky
žádné poplatky.

Expertní opravy v
hodinářství.

4052 W. 26th St., Chicago
1 blok záp. od Pulaski Road.

Úplná

Cestovní

Služba

HEGER TRAVEL BUREAU

6118 West Cermak Road

CICERO 50, ILL.

Telefon: TOWnhall 3-4774 -- 3-4775

RT. REV. MONSIGNOR MATH. V. NEMEC & E. E. PLACEK, za jejich službu městu, státu a národu.

L. A. PROCHASKA has controlling interest in **Bank of Prague, Nebr.** His cashier is **W. A. Perk.**

SAUNDERS COUNTY CLINIC. Was started December 19, 1953, by **Dr. E. J. Hinrichs.** Located in the **Levin Building**, ½ block north of the **First Nat'l Bank**, on the ground floor.

DR. MASON E. LATHROP, 465 North Broadway, Wahoo, Nebraska. **Klinika se všeobecnou praxí.** Operují v **Saunders County Hospital**, Wahoo, Nebr. Phone **Gibson 3-4174.**

DR. J. R. SWANSON & DR. ROY SWANSON. **Osteopatičtí lékaři.** Office over **Collings Drug Store**. **Dr. J. R. Swanson** started Sept. 4, 1927 and **Dr. Roy Swanson**, Nov. 1, 1937.

WAHOO CLINIC. **Drs. French & Wallace.** **Dr. French** came to Wahoo March 15, 1947, and **Dr. Wallace**, July 1, 1952. Office 1st Bldg. East of **Saunders County Community Hospital**. **Dr. Wallace** is **Katolický Dělník Examiner** and a member. Also associated with them is **Dr. J. E. Hansen Jr.** Residence Phone **GI 3-3113.**

WAHOO GREENHOUSE. Flowers for all occasions. **L. J. Jensen** since July 1, 1927. This business was started in 1906 two blocks west of the Court House.

ARNOLD DIVIS'S TAVERN, was started May 1st, 1960. At one time this Tavern was operated by **Joe Hajek.** Beer, Pop & Refreshments.

FAIRVIEW CAFE, "Wahoo's Finest" (On Highway), was started August, 1946, and the **FAIRVIEW MOTEL** in connection with 16 modern units was started August, 1942.

DEEP ROCK SERVICE & TANK DELIVERIES. **Joe Johnson** started October 1, 1945, on Highway. **S & H Green Stamps** given.

FARMERS UNION CO-OPERATIVE OIL ASS'N of SAUNDERS COUNTY. Petroleum Products. Bottled Gas. Propane. Started Apr. 1, 1929.

BRODAHL MOTOR CO. Ford Cars & Trucks, 6th and Linden Streets, since 1917. Sales & Service. **Al Brodahl & son Don Brodahl.**

ANDERSON AUTO COMPANY, Sales & Service, since 1913. General Motors Products. Also **ANDERSON BUICK-PONTIAC CO.** Phone **GI 3-4147.**

FARMERS CO-OPERATIVE CO. Grain, Lumber, Feed, Fertilizer, Paint, Bldr. Hardware, and Farm Supplies. 226 West 5th Str. Phone **GI 3-4103.** **Tom Dailey**, Manager. One Block east of Court House. Started June 23, 1914.

A. H. THEGE & SONS Real Estate & Insurance business was started by **A. H. Thege**, who speaks Bohemian, July 1, 1930. **Wayne Thege**, who sells real estate, started in 1945 and **Chas. Thege**, who writes insurance, started in 1944.

BURMEISTER AGENCY, Real Estate & Insurance business was started Feb. 1, 1927, and the **SAUNDERS FINANCE CO.** June 1, 1929. **Karl Burmeister** has been the manager since the start.

BRONSON INSURANCE AGENCY, Insurance, Bonds, Real Estate, Farm Loans. Purchased this business from **Harry Falke**, March 1, 1959.

JOHNSON-ERICKSON ENGINEERING CO. **W. G. Johnson** started on March 1, 1937. His son-in-law **E. Gerald Erickson** became a partner January 1, 1953.

CARL E. ANDERSON APPLIANCE, 125 East 5th Str., Wahoo, Nebr. "Your Electronic center." Telephone **GI 3-4110.** Full line of **Westinghouse Appliances** and **Zenith Television.** We Service Appliances and Television and are **Licensed Electricians.**

KAAR SHEET METAL, 636½ N. Linden, Wahoo, Nebr. Phone **GI 3-4224.** For Safety and warmth modernize your heating system. Service is available to you on all types of furnace reconditioning, guttering for new and old houses, and central air conditioning. **Kaar** is Dealer for **Airtemp**. Division of **Chrysler.**

HARRY MARKLE. Phone **Gibson 3-3577.** Wahoo, Nebr. Contracts **Pop-Corn**, buys wool & seed, sells baby chicks and **So-Rite Mineral**, and dealer for **Amana Freezers** and **Fedders** Air conditioners. Also interested in the **Valparaiso Produce.**

WAHOO UPHOLSTERING, Auto & Furniture, 246 West 8th Street, Wahoo, Nebraska. Phone **GI 3-3832.** Truck & Car Cushions Rebuilt & Repaired. If our work pleases you, tell your Friends; if Not, tell us.

POULTRY PACKERS, Wahoo, Nebraska, who are always hiring help, came to Wahoo as **Blue Star Foods**, August 5, 1933.

JOSEPH J. KUDRNA, Wahoo, Nebr. Agent for the Bohemian newspapers, **Katolík**, **Národ**, **Vůdce**, **Hospodář**, **Hlasatel**, and this 1961 **Kalendář.**

- MEAD ALFALFA MILLING COMPANY.** Quality Dehydrated and Sun-cured Meal. Mead, Nebraska. Howard Richter, President.
- WAHOO BAKERY.** Gordon & Twila Rockwell. Phone GI 3-3387. Fresh Goods Baked daily. "Buy it as you want it" at Wahoo's only Bakery.
- WAHOO LIVESTOCK AUCTION MARKET.** Delbert L. Manske, Owner. Livestock-Hay Sales. Sales every Saturday. Under U.S. Government inspection. Bonded for your protection. Phone GI 3-3512, Wahoo, Nebraska.
- SECURITY HOME BANK,** Malmo, Nebr. A Home-Owned institution. Gus Houfek, President, has been in the Banking Business since March 12th, 1919.
- LANIK'S MEAT MARKET,** ½ block south of the City Hall. Ed Lanik started to work for his brother June 1, 1922, and became owner in 1941.
- HINKY-DINKY GROCERY STORE** came to Wahoo in 1938. It is located across the street west of the First National Bank. Harvey Reitmayer, Manager since Feb. 11, 1956.
- KOLTERMAN'S BEN FRANKLIN STORE** dates to January 13, 1933, and has advertised in the Bohemian Almanac every year.
- GEORGE MINERS.** Television Sales & Service. Across from Safeway Store. Phone G.I. 3644. New Philco and R.C.A. Television sets — Service all makes. In Television work from the beginning locally, and for the foreseeable future. Mrs. Miners is a daughter of Mr. & Mrs. Geo. Smersch.
- CHICK'S PRODUCE.** Wahoo, Nebraska. Cooper Quality Guarded Feeds. 438 North Broadway. Phone GI 3-4054 and Phone GI 3-3270. Feed & seeds.
- WONKA OIL COMPANY,** Weston, Nebr. Best in Gas, Oil and Grease. Pickup Service. Highest prices for Poultry and Eggs. Cash for Poultry on the farm.
- TORRENS PRODUCE & GROCERY,** 224 East 6th Street, Wahoo, Nebr. Was started by Lloyd Torrens April 1, 1924. Phones GI 3-3089 and GI 3-3543. Located ½ block east of Post Office.
- A. L. NOVY IMPLEMENT CO.** John Deere železné nářadí. Bought out H. G. Stolz, August 19, 1950. One block east of the Wahoo Post Office. Phones GI 3-1323 and GI 3-3635. Irrigation supplies and Fertilizers.
- FEEDERS SERVICE & SUPPLY INC.,** Wahoo, Nebr. Purina Chows-Sanitation. Feed Purina for More Profits. Box 616 — Phone GI 3-3140.
- DRS. HEDLUND & LITTLE.** Zvěrolékaři. Telephone GI 3-3289, if no answer, call GI 3-3703 or GI 3-3031. Phone GI 3-3675. Veterinarians, 403 North Broadway.
- HOPPE PAINT COMPANY,** 135 West 5th Street. ½ block west of the First National Bank. Phone GI 3-3263. R. G. Hoppe, Owner. Glass, Paint, Wall Paper. Brushes, Picture Framing, Painting, Decorating. Wahoo's Leading Paint Store. Formerly "Hult's."
- NIETFELD SALES & SERVICE —** Louis A. Nietfeld, 536 North Broadway. Maytag Sales. All Makes Service. Phone Wahoo, GI 3-3235.
- FULLERTON LUMBER CO.** Dealers in Building Materials, Lumber, Paint and Coal. P. W. Freed, manager. Ready-Mix Concrete. New, modern equipment. The quick and thrifty way to build foundations and footing, walks & driveways, garage floors, feed floors, whether you need one yard or 100, for prompt delivery Call GI 3-4344.
- M. & M. AUTO PARTS.** 236 East 5th Street. Wahoo, Nebraska. Napa Jobber, Phone GI 3-4184. Auto-Truck & Tractor Parts. Lee Munns, Owner. The Nation's Largest Automotive parts Assurance of Quality.
- JORDON PLUMBING & HEATING;** Wiring, Airconditioning. 514 North Linden, Harold Jordan started in business in Wahoo, June 1, 1953. Sheet Metal Work & Guttering.
- WAHOO APPLIANCE CO.** Roger Olson, Owner. Whirlpool — Hotpoint, Philco Sales-Service. Household & commercial wiring. Refrigeration Service. Phone GI 3-3235. Wahoo, Nebr.
- CENTRAL ELECTRIC & GAS CO.** J. W. (Bill) Keefer came to Wahoo in Nov., 1948, having been with the Gas Co. at York and Lincoln since 1941. — Chamber of Commerce president. He and his family one of Wahoo's most valuable assets.
- WAHOO TRANSFER.** Daily freight service to Lincoln & Omaha. Was purchased by Tom Shanahan, May 1, 1944, who has always been in this kind of work.
- J. C. PENNEY CO. INC.,** Wahoo, Nebraska, always first Quality Merchandise. Founded by Mr. J. C. Penney in 1902 at Kemmerer, Wyoming.
- DR. R. E. SKLENAR,** Dentist, Wahoo, Nebr. Since October, 1954.
- PACKAGE LIQUOR STORE IN OMAHA IS FOR SALE.** The owner wishes to return to his former business. He is a Member of "Holy Cross Parish" and lives at 4539 Walnut Str. in Omaha. Telephone Glendale 4325, Omaha, Nebr.

Obsah

Poznámky k roku 1962	2
Jména svatých v Americe užívaná	16
Cyrlometodějské jubileum, <i>projev nejdp. opata Ondráka</i>	18
Vrané koně, <i>povídka od L. Grossmannové-Brodské</i>	21
Srdce, <i>povídka od F. X. Svobody</i>	31
Až se vrátíte . . . , <i>povídka o návratu vězně z nacistického koncentračního tábora, napsal Bedřich Svatoš</i>	37
Hraběnčin dárek, <i>povídka od Vlasty Pittnerové</i>	41
Tři ženy, <i>povídka od Zdeny Jurákové</i>	45
Pohaslá sláva, <i>povídka ze života domorodců od Boženy Sirkové</i>	47
Poutník, <i>báseň</i>	50
Souzen, <i>povídka od F. J. Anderlíka</i>	51
Prosba, <i>báseň</i>	58
Zahybák, <i>povídka od Václava Litvana</i>	59
Hanácká popelka, <i>povídka od K. Buřkové-Wanklové</i>	62
Matěj, <i>povídka od J. Partheyho</i>	73
Romance o Karlu IV, <i>báseň od Jana Nerudy</i>	77
Svátost svěcení kněžstva	78
Pro kalhoty, <i>povídka od Karla Doubravského</i>	83
Sázka, <i>povídka od J. Parkeyho</i>	85
Milosrdný, <i>báseň</i>	92
Strach, <i>povídka od Anuše Mittenhubrové</i>	93
První ovoce, <i>povídka od Aloise Dostála</i>	97
S Bohem krácej, <i>báseň</i>	100
Z čínských pořekadel	100
Šenkýřova Baruška, <i>povídka od Václava Špačka</i>	101
Pokoj Vám, <i>báseň</i>	112
Rybář Gaul, <i>povídka od Jul. Krošnáře</i>	113
Jaro a maminka, <i>báseň</i>	116
Odmítnutý dar, <i>povídka od Aloise Dostála</i>	117
Zajímavosti ze starých dob	124
Na scestí, <i>povídka od A. Dostála</i>	125
Kronika	130
Bosáček, <i>povídka od Fr. Žáka</i>	162
Adresář kněží	168
Adresář osad	173

John A. Mallin

KOSTELNÍ MALÍŘ
(Decorative Artist)

2252 W. Devon Ave.

Tel. SHeldrake 3-1687

Chicago, Illinois

(Designers and Decorators of St. Procopius Church)

Krémové
barvy

\$12⁹⁰

Tištěné, píčesové, růžové,
zelené, modré

\$15⁹⁰

A jiné přikrývky
máme do

\$23⁹⁰

PROŠÍVANÉ PŘIKRÝVKY

děláme **ZDARMA** na zakázku
Z DODANÉHO VLASTNÍHO
PEŘÍ nebo VLNY

*Stačí, když u nás koupíte sypankovinu a my vám ušijeme
přikrývku ZDARMA. Zárukou vaší spokojenosti je naše
35-letá zkušenost a odborná znalost
ve výrobě těchto přikrývek.*

In
Berwyn —
6401-21
West
Cermak
Road

KONEČNĚ PO DLOUHÉM ČASE

podánilo se nám získati novou zásobu **KRÁJEČŮ NA KNEDLÍKY**, import. z Československa. Jsou nerezavící, lehké a velmi praktické. Jedním pohybem hravě rozkrojíte knedlík na 15 stejnoměrných kousků. Cena \$4.75, pošt. \$5.25.

Kovové polévané, imp. **BÁBOVKY** z Československa (Baking Pans). Bílé uvnitř, modré zevně. Dvě velikosti: 8 inčů, \$2.90, pošt. \$3.45. 9 inčů, \$3.90, pošt. \$4.45.

Z **RAKOUSKA** právě došla nová zásoba **SRPŮ** ze štyrské oceli. Cena \$1.49, poštou \$1.75.

KOSY, štyrská ocel, nejlepší v trhu, 28 inčů, \$3.75, poštou \$4.20, 30 inčů \$3.95, poštou \$4.40.

KOSIŠTATA, dřevěná, z osykového dřeva s dvěma rukovětěmi, \$3.00, poštou \$3.55.

KOVADLINKY, Kladívka, každé \$1.75, poštou \$2.15.

KROUŽKY na upevnění kosy \$1.00, poštou \$1.15.

Importované **KUCHYŇSKÉ VÁHY** na libry i kila.

Nové druhy **ŠTAJNŮ** na pivo v různých cenách.

ELEKTRICKÝ MLÝNEK na mletí kávy, máku a kuchyňského koření. Mele dobře a rychle, cena \$7.50, pošt. \$8.25.

BROUŠENÉ SKLO (novinky) z Československa, Švédska a Rumunska v obrovském výběru.

BYLINY a bylinné čaje z mnoha evropských zemí. Pište si o seznam.

JIŽ VYŠLO! Pozoruhodná kniha, na kterou jsme čekali několik roků **HERBÁŘ**, v angličtině — **THE HERBALIST**. Úplný popis bylin, jejich upotřebení, jakož i kuchyňského koření a jiných užitečných rad, s barevnými vyobrazeními, váz., cena \$3.00.

MNOHÉ NOVÉ KNIHY — nahodile jmenujeme: **Rais**: 12 povídek, váz., 581 str., \$3.45. — **Rais**: **Sírotek-Stehle**, váz., \$3.50. — **Rais**: **Západ**, váz., \$2.25. — **Rubeš**: **Humoresky**, váz., \$1.85. — **Neff V.**: **Císařské flaky**, váz., \$2.25. — **Neff V.**: **Sňatky z rozumu**, váz., \$2.75. — **Jirásek**: **Zahofanský hon**, váz., \$1.95 a mnohé jiné. — Máme velkou zásobu českých i slovenských knih. Seznam zdarma. Žádejte.

T U Z E X

Potravinové balíčky beze cla nebo dárkové poukazy do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou — spolehlivě a zaručeně.

Pište si o seznam.

NEJNOVĚJŠÍ DLOUHO-HRAJÍCÍ nerozbitné rekordy 33- $\frac{1}{3}$ rpm.:

APON 2464 — CZECH WALTZES, 12 valčíků, na př. V tom našem kostelíčku, Hvězdy nad Vltavou, Černé oči, Ty můj svatý Antoníčku a jiné. \$4.95, poštou \$5.20.

APON 2463 — BOHEMIAN POLKAS, 12 písní, na př. Muzikanti, zahrajte mi dokola, U Rokycan, Dnes musíš být mou, Až budou vonět lípy (orchestry Balšánka a Vašaty). \$4.95, pošt. \$5.20.

Všechny **APON** rekordy stále na skladě. Rovněž import. rekordy ve všech rychlostech. 33- $\frac{1}{3}$, 78 a 45 rpm. **ŽÁDEJTE ÚPLNÝ SEZNAM ZDARMA.**

V Á N O Č N Í B L A H O P Ř Á N Í

s českými a slovenskými veršiky, vyjadřujícími naše city od srdce k srdci,
v cenách od 10c do 35c
UKÁZKOVÁ KOLEKCE 12 kusů (10ti-centových) \$1.00 — poštou \$1.25
12 kusů (15ti-centových) \$1.75 — poštou \$1.90

Uved'te, jaké si přejete — máme všeobecné i náboženské.

F. PANCNER

6514 W. CERMAK ROAD

BERWYN, ILL.